Mireille Calmel

RĂZBUNAREA LUI ISABEAU

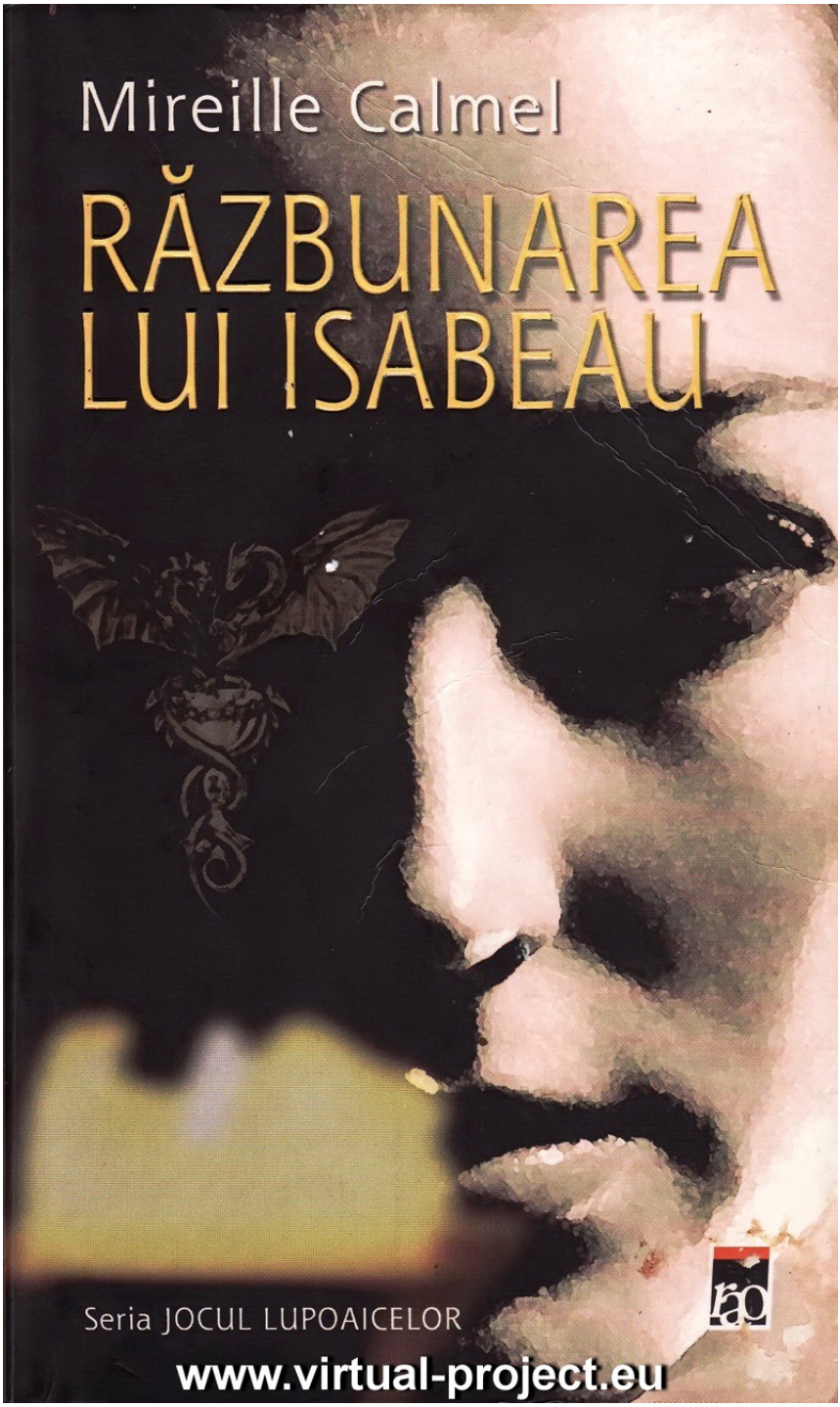

Seria JOCUL LUPOAICELOR

www.virtual-project.eu

Mireille Calmel

RĂZBUNAREA LUI ISABEAU

Al doilea volum din seria

JOCUL LUPOAICELOR

Traducere din limba franceză ALINA BEIU-DEŞLIU

www.virtual-project.eu

MIREILLE CALMEL *La Vengeance d'Isabeau* 2003

RAO International Publishing 2006

Departe de putere şi de viciile ei, în adevărata bogăţie a sufletelor şi a inimilor. Nu încerca să fii un altul dacă poți fi tu însuţi.

Paracelsus

PROLOG

Vollore, 16 mai 1521.

Ziua de astăzi e cu adevărat neobişnuită în primăvara aceasta strălucitoare, plină de zumzete şi de muguri. Rar mi s-a întâmplat să văd pe aceste meleaguri un cer mai limpede şi mai senin, să respir un aer mai înmiresmat.

Plec. Poate că această plecare îmi va ascuţi simţurile, deşi n-aş crede. Ziua de azi e o alinare după ultimii şase ani. Un nufăr deasupra unei ape mocirlite.

François de Chazeron m-a alungat. Cred că speram dintotdeauna s-o facă, pentru ca tortura iluziilor spulberate să înceteze, pentru ca durerea pricinuită de moartea acelor copii să se stingă, pentru ca, în sfârşit, să mă îndepărtez de blestemul care apasă asupra acestei case. Pentru totdeauna.

E ciudat cum revin amintirile. Mi-a îngăduit s-o iau cu mine pe Antoinette-Marie. Nu i-aş fi lăsat-o, orice s-ar fi întâmplat. Nu-i pasă de copila asta. Ba chiar m-am întrebat dacă n-o urăşte. Dintre cei trei copii pe care i-am născut, doar ea a supravieţuit. Ceilalţi doi care i-au urmat au fost concepuţi fără dragoste, în urma unor clipe animalice de procreare. S-au stins la puţin timp după naştere. Nu mai cred în întâmplare. Dintr-un motiv care îmi scapă, acest domeniu, pur şi simplu, nu trebuie să mai aibă un moştenitor.

Cu siguranţă, soţul meu se va recăsători. Nu ştiu dacă a pus deja ochii pe vreo fată, dar ştiu că visul lui nu se va îndeplini. Nici ea nu-i va dărui un fiu, la fel ca mine. Voinţa lui Dumnezeu sau cea a diavolului este mâzgălită în paginile istoriei acestor ţinuturi. Aşa va fi. Toate acestea n-au niciun înţeles. Eu, cel puţin, am renunţat să mai caut vreunul. Chazeron a făcut atâtea lucruri pentru care ar trebui să ceară iertare! Atâtea atrocităţi faţă de vasalii lui, faţă de oamenii lui, faţă de mine! Nimic nu rămâne nepedepsit.

Mie-mi rămâne Antoinette-Marie. Fiica mea. Carne din carnea mea. Era atât de mică şi de firavă când a venit pe lume! Căpşorul ei abia dacă era cât pumnul meu. Aşa încât nu am putut să mă întorc la Vollore decât spre sfârşitul lui septembrie, când avea două luni, după terminarea lucrărilor de renovare a castelului. În tot acest timp, am tremurat de

spaimă. François hotărâse să nu fie botezată înainte de sfârşirea pregătirilor pentru primirea musafirilor. De fapt, a fost o petrecere frumoasă cum nu mai fusese decât la căsătoria noastră. Se adunaseră menestreli, saltimbanci cu maimuţe dresate şi cu urşi care mârâiau prin botniţe, ridicaţi pe labele din spate.

Nu ştiu de unde a luat soţul meu banii cu care a oferit oaspeţilor noştri atâtea minunăţii. Castelul era în întregime împodobit şi iluminat. Cumpărase mătăsuri şi brocarturi, tot personalul purta livrele şi uniforme noi. N-a răspuns la întrebările mele. Adevărul este că spera să vină şi regele în casa lui. Dar pe regele Franţei nu-l interesează vasalii săi neînsemnaţi, chiar dacă sunt înrudiţi prin alianţă cu Bourbonii. Aşa că n-a venit. De îndată ce festivităţile au luat sfârşit, soţul meu făcu din nou o criză de furie. Deşi îi dăruise fiicei sale, în acea zi, un medalion pe care erau gravate iniţialele ei, toată strălucirea aceea nu-i era dedicată ei, ci prestigiului lui. Desigur că avea să se vorbească mult timp despre el, dar regele îi ignorase invitaţia. Va fi luat peste picior din pricina asta. În cel mai bun caz, cei care nu erau la curent cu această umilire vor păstra amintirea unei frumoase recepţii oferite de un senior bogat.

Imediat după ultimele plecăciuni, François smulse draperiile, fu pe punctul să treacă prin foc şi sabie toata casa. Dacă Huc n-ar fi intervenit, fără îndoială că şi-ar fi zdrobit soţia şi copilul. Apoi, ca de fiecare dată, se zăvorî zile întregi în turnul lui. E un om ciudat.

Când îşi făcu din nou apariţia, ne anunţă că, atâta timp cât el va fi în viaţă, nimeni altcineva nu va mai pune piciorul în Montguerlhe. A lăsat acolo doar o garnizoană de doisprezece oameni, împreună cu o cameristă, o spălătoreasă şi un bucătar care să asigure serviciile necesare. În calitate de şef al gărzilor, Huc a fost rugat să li se alăture, iar soţia lui a rămas aici, în serviciul meu. Nu ştiu din ce motiv a vrut să-i despartă. Aş fi preferat să fie invers. Cred că a vrut să-l pedepsească astfel pe Huc pentru că i-a oprit braţul atunci când era în culmea furiei. Dar n-ar trebui să mă plâng, întrucât situaţia aceasta a fost în favoarea copilei.

În timpul lăuziei eram atât de slăbită, încât de Antoinette-Marie s-a ocupat Albérie mai mult decât mine. Ea o schimba, o îmbăia, o legăna. Eu îi ofeream doar sânul, laptele meu.

Neobişnuită femeie! Nu mi-a plăcut niciodată; totuşi, această legătură neaşteptată ne-a apropiat. De multe ori era tristă, dar chipul i se lumina în prezenţa fetiţei. Huc spunea despre ea că nu poate avea copii. Îşi manifesta instinctul matern prin procură. Mi-ar fi făcut plăcere să i-o iau, aşa cum, la urma urmei, îmi răpise şi ea, prin dragostea şi dreptul ei de soţie, iubirea lui Huc. Dar am sentimentul că supravieţuirea lui Antoinette-Marie ei i-o datorez. Ea ne-a apropiat. Atât cât poţi fi de apropiat de o persoană atât de distantă, rece şi imprevizibilă ca Albérie. Când se uita la mine, privirea ei metalică era indescifrabilă, dar se lumina atunci când Antoinette-Marie îi dădea mâna. Către ea a făcut fetiţa primii paşi, ei i-a întins primul dinte care i-a căzut. Ar fi trebuit sa fiu geloasă pe Albérie, însă n-am reuşit. Sarcinile următoare m-au slăbit, pierderea copiilor m-a făcut să devin mohorâtă. Albérie se purta mereu la fel cu Antoinette-Marie. Ştiu că niciodată nu-i va pricinui vreo durere şi nu-i va face nici cel mai mic rău.

Acum trei ani, când sancţiunea lui a fost ridicată, Huc s-a întors şi a rămas la Vollore. Soţul meu a plecat în câteva rânduri. De fiecare dată, Huc s-a arătat cordial. Cea mai mare parte a garnizoanei se afla împreună cu el la Vollore, într-un turn care fusese refăcut la ordinul lui François. Huc avea acolo aceleaşi îndatoriri, cu toate că-și pierduse funcţia de comandant. Nu ştiu ce anume l-a făcut să se schimbe astfel. La puţin timp după naşterea lui Antoinette-Marie a început să bea. O ţinea, zile întregi, numai într-o beţie. Toţi bărbaţii beau. El însă părea că vrea să se piardă în aburii vinului.

Din cauza lui Antoinette-Marie nu mi-am mai regăsit niciodată amantul. Şi el, şi Albérie, fiecare în felul său, îşi alinau prin ea frustrarea de a nu avea copii.

Soţul meu a uitat de fiica lui. După moartea ultimului nostru fiu – astăzi se împlinesc optsprezece luni de atunci – nu s-a mai apropiat de patul meu.

Acum trei nopţi, a plecat la Paris. Mi-a spus că, până la întoarcerea lui, va trebui ca eu, oamenii mei, lucrurile mele şi Antoinette-Marie să părăsim acest loc. Pentru totdeauna.

Ma bucur că ies din viaţa lui. Aş fi vrut s-o iau cu mine pe Albérie, dar nu se poate. François a refuzat s-o lase să plece de la Vollore. „*Ea rămâne zălog!*”, a mârâit el. Nu ştiu ce înseamnă asta. Poate se foloseşte de ea ca să facă presiuni

asupra lui Huc. Albérie s-a albit ca varul auzind de plecarea mea. Mi-a cerut voie să-i explice personal fetiţei cum stau lucrurile. Probabil că acum sunt împreună şi-şi iau rămas-bun.

Antoinette-Marie are cinci ani. E timpul să înceapă să le zâmbească şi altor oameni, să se bucure de o fericire adevărată, în familia mea va avea de cine să se ataşeze. Peste câteva luni, cea pe care-o numeşte cu afecţiune „dădacă” nu va mai fi pentru ea, la fel ca pentru mine, decât o simplă amintire.

Într-adevăr, ce zi neobişnuită! Ma simt liberă. Liberă să trăiesc, în sfârşit, ceea ce nu puteam spune nimănui. Liberă să râd sau să plâng. Liberă să iubesc din nou. Voi avea alţi copii, cu alt bărbat. Voi fi fericită. Asta e legea firii. La naiba cu François de Chazeron!

Auzind o bătaie în uşă, Antoinette închise cartea de rugăciuni aşezată pe biroul ei, sub raza de soare care pătrundea prin fereastră.

— Intră, rosti ea cu glas vesel.

Căci, într-adevăr, de mult nu mai fusese atât de binedispusă. Blanche, noua ei cameristă, apăru în prag, cu ochii roşii de plâns, tremurând şi frângându-şi mâinile în care ţinea o batistă mototolită.

— Ei, haide, haide! începu Antoinette, văzând-o aşa. Ce-i cu tine în starea asta? Plec, desigur, dar rămâi în serviciul meu şi vei putea să-ţi vizitezi des familia, te asigur!

— Ştiu, stăpână, ştiu prea bine.

Fata era, vizibil, foarte tulburată.

— Nu asta mă frământă. O, nicidecum!

— Atunci, ce ţi s-a întâmplat?

Antoinette se apropie şi şterse, cu un gest matern, lacrima care se rostogolea pe obrazul cameristei.

— E vorba de Antoinette-Marie, stăpână.

— Ce-i cu ea?

— A dispărut, stăpână.

Gestul lui Antoinette rămase o clipă suspendat în aer, apoi femeia izbucni în râs.

— Te necăjeşte, ca de obicei. În afară de asta, îi place aici şi are o mulţime de ascunzători. Nu trebuie să plângi pentru atâta lucru. Albérie o s-o certe şi o s-o facă să iasă din ascunzătoarea ei şi să se poarte cum trebuie.

— Ne-am gândit şi la asta, stăpână, şi tocmai de aceea sunt atât de necăjită. Albérie a dispărut şi ea; la fel şi jucăriile preferate ale lui Antoinette-Marie şi cufăraşul în care erau hainele ei de schimb pregătite pentru călătorie.

Antoinette înghiţi în sec. Mâna îi îngheţase. Fata îi spusese totul pe nerăsuflate, de parcă s-ar fi grăbit să scape cât mai repede de povara veştii aduse. Antoinette făcu un pas înapoi şi trebui să se sprijine de un cufăr plin cu perii şi alifii aşezate în coşuleţe de nuiele.

— N-are niciun sens ce spui. Niciun sens, repetă ea. Le-a văzut cineva ieşind din castel?

— Nu, stăpână Antoinette. Fireşte că i-am întrebat pe soldaţii de pază.

— Atunci înseamnă că este doar o glumă proastă. Năzdrăvanei de Antoinette-Marie nu-i place să călătorească. Vrea doar să mă sperie şi o fi reuşit, cine ştie cum, să-şi convingă doica să intre în jocul ei. Găsiţi-le! Vor fi pedepsite amândouă.

— Vă daţi seama, stăpână Antoinette, că le-am căutat deja.

— Mai căutați-le! În toate cotloanele, în toate ascunzătorile! Să le caute toata garnizoana. Vreau să plec de la Vollore imediat după slujba de la ora douăsprezece.

— Prea bine, stăpână.

— Patru gărzi să se ducă în pădure. Lupii sunt pe aproape. Noaptea, îi aud adesea urlând.

— Am înţeles, stăpână.

— Unde este comandantul nostru?

Urmă o tăcere stânjenită.

— Să nu-mi spui că a dispărut şi el! se răsti, exasperată, Antoinette.

— O, nu, el nu! afirmă Blanche. Nici nu ar fi putut!

— Cum adică?

— E beat, doamnă Antoinette, sforăie în salon, sub blazon.

Antoinette simţi urcând în ea un val de furie.

— Treziţi-l cu o găleată de apă rece! Vreau să-l văd aici înainte de a se scurge nisipul din clepsidră! Şi termină cu plânsul, mă enervezi! E doar o glumă, o simplă glumă, auzi?

— Da, stăpână Antoinette.

Şi Blanche plecă, smiorcăindu-se, să pună toata casa în mişcare. Acum, Antoinette tremura. Îşi repetă cu glas tare: „*O glumă, doar o glumă...*”, încercând să se convingă pe sine însăşi. Albérie nu şi-ar fi părăsit niciodată soţul. Niciodată. Niciodată.

Cu toate acestea, când, după un răstimp destul de îndelungat, Huc îşi făcu apariţia, auzind agitaţia celor din casă şi văzând pe câţiva dintre soldaţii lui îndreptându-se în fugă spre pădurea de dincolo de zidul grădinii, Antoinette îşi simţi siguranţa de dinainte încercată de o îndoială sfâșietoare. Nebărbierit, cu privirea tulbure încă, ciufulit şi cu hainele în dezordine, comandantul arăta jalnic, iar izul de alcool pe care-l emana răsuflarea lui nu adăuga nimic plăcut înfăţişării sale.

— Ai trimis după mine, mormăi el.

Antoinette îl iubise mai mult decât pe oricine altcineva. Acum însă i se părea dezgustător.

— Albérie şi Antoinette-Marie au dispărut, îi spuse.

Huc simţi dintr-odată că-și revine din beţie.

— Au dispărut? repetă el.

— Chiar aşa! Şi dacă n-ai fi turnat în tine atâta băutură, ai fi luat parte la căutarea lor, aşa cum s-ar cuveni să facă un comandant.

— Iartă-mă, bâigui Huc.

Cât de sfârşit se simţea deodată!

— Când te-am cunoscut, erai un bărbat în toată puterea cuvântului, messire, iar acum, iată-te greoi, beat, cum ai mai putea fi în stare să faci o iubită să-ţi dorească prezenţa în aşternut? Ce ţi s-a întâmplat, bunul meu Huc, de ai ajuns astfel?

Se înduioşă o clipă gândindu-se la el, apoi reveni la propria problemă. Refuza să accepte certitudinea.

— Crezi că Albérie ar fi capabilă s-o răpească?

Huc clătină din cap.

De cât timp încetase oare să mai fie un soţ? Câte secole trecuseră de când se prăbuşise? Fuseseră fericiţi. Dar asta se

întâmplase cu mult timp în urmă. Urmase moartea lui Loraline, naşterea lui Marie. Îşi reproşă încă o dată că nu ştiuse, că nu făcuse nimic. Istoria se repetase. Voise să-și protejeze soţia. La fel ca ea, se ataşase de fetiţă, până în ziua când, ridicând-o de jos pe Antoinette-Marie, care căzuse, descoperise pe ceafa ei gingaşă semnul lupoaicelor. Ea tocmai împlinise trei ani. Era în primele zile după ce Chazeron îl adusese la castel, alături de oamenii lui. Ar fi trebuit să-și iubească nevasta, pe care două ierni o îndepărtaseră de el, în timp ce Huc se cutremura doar la gândul că François de Chazeron ar fi putut să-și satisfacă poftele cu ea numai aşa, dintr-un capriciu. În timpul exilului, începuse să bea ca să uite că nu era lângă ea, că n-ar fi putut interveni la timp, că devenise nefolositor. Deşi se mai întâlneau la Montguerlhe, în vechea odaie a lui Albérie, în fiecare noapte cu lună plină, ea se săturase de el. Iar el se săturase de minciunile ei. Se certaseră din cauza lui Marie, din cauza semnului. „*Dacă dezvălui vreodată adevărul, am să te omor, Huc!*”, îl ameninţase Albérie. El nu devenea vorbăreţ la beţie. În afară de asta, indiferent cine ar fi fost Marie, o iubea prea mult. Însă acest adevăr îl distrusese definitiv, fiindcă însemna că Albérie nu-l mai iubea, nu mai ţinea la el destul de mult ca să-l mintă, ca să-i lase iluzia că mai putea s-o protejeze, ca să-l protejeze ea pe el. În fiecare zi se afunda tot mai mult în mocirlă.

În ţinut era linişte. Relaţiile de vecinătate cu ceilalţi seniori erau paşnice şi prieteneşti. Abia dacă trebuiseră să pună la respect vreo câţiva bandiţi care tâlhăreau călătorii şi pelerinii. Căpitanul gărzii lui Chazeron îi ţinea deja de mult timp locul. Din calitatea lui de comandant nu-i rămăsese decât titlul. Din cea de soţ, mai avea doar numele. Din cea de protector, nu-i mai rămăsese nimic. În afară, poate, de o ultimă minciună.

— Albérie nu i-ar face vreun rău lui Antoinette-Marie.

Antoinette se însenină.

— Aşa cred şi eu. Huc, ai însoţit-o de multe ori pe fiica mea prin împrejurimile castelului. Cred că refuză să părăsească locul unde a copilărit, pe prietena ei, Margot, fata lenjeresei, şi pe dădaca ei. Ma tem să nu se fi aventurat singură în pădure, iar Albérie să fi plecat în căutarea ei.

— Tot ce se poate, încuviinţă el.

Dar minţea.

— Găsește-le. Ieri a fost lună plină. Lupii se apropie tot mai mult de casele oamenilor. Ma tem pentru fiica mea. Şi, indiferent ce vină vrei să ispăşeşti cu ajutorul băuturii, Huc, eşti singurul om din casa asta în care am avut întotdeauna încredere.

Se înclină în faţa ei şi vru să iasă din încăpere, dar Antoinette îl opri.

— Ştiu că nu mă priveşte ceea ce o să te întreb, Huc, însă plec pentru totdeauna de aici. Şi aş vrea să aflu motivul care te-a făcut să te distrugi astfel, la scurt timp după ce te-ai despărţit de mine. Ai făcut-o cumva ca să mă uiţi?

Ce mult ar fi dorit Huc să fi fost aşa! Se întoarse către ea şi schiţă un zâmbet palid.

— Am căutat să uit de mine, numai de mine, Antoinette. Nu trebuie să-ți reproşezi nimic. Încearcă mai bine să fii fericită, o meriţi.

— Adu-mi-o pe Antoinette-Marie!

— Îţi făgăduiesc.

Minţea şi de data asta. Îşi propuse totuşi să caute. Voia să-și ia rămas-bun de la Albérie. Voia să o asigure că rămânea soţul ei până când moartea va veni să-l ia.

Lăsă în urmă zarva din castel, cu ţipete şi chemări răsunând din grădini şi de la marginea pădurii. Intră, călare, în pădure, de unul singur, având grijă să fie văzut. Apoi, când glasurile celorlalţi se pierdură în depărtare, coti, luând-o pe o cărare care ducea spre munte. Marăcinii aproape că o acoperiseră, semn că pe acolo nu trecuse de mult nimeni.

Căută mult timp intrarea în pasaj, ascunsă de tufe şi de iederă, dar în cele din urmă reuşi să o găsească.

Pătrunse fără să şovăie în beznă. După cearta de acum doi ani cu Albérie venise acolo să cerceteze ruinele laşităţii lui, să se autoflageleze, dezolat şi cinic. În subterane mai erau şi acum lupi, mirosul lor se simţea puternic, dar astăzi Huc nu avea intenţii războinice. Dacă vreunul dintre ei s-ar fi aruncat asupra lui, l-ar fi lăsat să-şi îndeplinească menirea. Ar fi fost eliberat.

Se întrebă de ce oare avea impresia că ele se ascundeau aici. Poate din pricină că acel loc era situat la intrare? Curând, auzi voci care-i confirmau intuiţia. Călăuzit de lumina şovăielnică a unei lămpi, ajunse în faţa lor. Erau aşezate în mijlocul sălii subterane, jucând arşice. Lângă ele stăteau lungiţi doi lupi.

O lupoaică cenuşie ridică botul şi-şi arătă colţii, făcându-le să-și întoarcă ochii în direcţia lui.

— Unchiule Huc! strigă fetiţa, ridicându-se repede şi alergând spre el.

— Bună ziua, prinţeso!

O ridică în braţe, aşa cum obişnuia, şi o învârti, făcând-o să râdă în hohote. Mârâitul fiarei încetă, dar privirea ei urmărea cu atenţie fiecare mişcare a comandantului. Albérie se ridică la rândul ei şi se apropie de Huc, în timp ce el o lăsa jos pe Marie, care-i cerea să continue joaca.

— Ajunge, domnişoară, altfel o să-ți vină rău de la stomac.

— Mai vreau, mai vreau, insistă ea, agăţându-i-se de picioare.

— Încă o dată şi gata. Trebuie să vorbesc cu dădaca ta.

Repetă figura, apoi o duse în cârcă până la arşicele părăsite.

Se aşeză lângă lupi, fără teamă, privind drept în ochii lupoaicei.

Marie începu imediat să se joace cu animalul, de parc-ar fi fost unul dintre câinii ei, iar Huc trase concluzia că se cunoşteau de mult. Totuşi, schiţă o mişcare de retragere atunci când lupoaica, sâcâită de fetiţa care râdea în hohote, se rostogoli pe spate, lăsând la vedere un colier ciudat prins la gât: un lănțișor de aur cu un pandantiv în formă de cruce.

Voi să întindă mâna spre el, ca să-l vadă mai bine, dar vocea lui Albérie îl făcu să se întoarcă spre ea.

— Ce ai de gând să faci, Huc?

El văzu cufărul aşezat la câţiva paşi mai încolo.

— Ce aş putea face, Albérie?

Se întoarse cu hotărâre spre ea şi zâmbi.

— M-ai putea împiedica să fug împreună cu ea. Ai putea s-o duci înapoi, la Vollore. Sau măcar să încerci.

— De ce-aş face-o? E de ajuns să o vezi ca să înţelegi obârşia ei. Până la urmă, François de Chazeron ar intra şi el la bănuieli. Şi chiar dacă n-ar afla niciodată, Antoinette nu i-ar putea

transmite copilei cunoştinţele şi puterile tale. M-am întrebat adesea dacă va fi ca tine sau ca Isabeau. Nimeni n-ar putea-o pregăti mai bine decât tine să-şi înfrunte destinul. Am venit doar ca să-ți spun adio. După câte înţeleg, nu mai crezi că aş putea avea un loc alături de tine.

— François m-ar căuta cu şi mai multă înverşunare dacă am fugi împreună. Mai e şi Antoinette. O să aibă nevoie de tine.

— Credeam c-o urăşti! se miră Huc.

— Aşa a fost mult timp. Iubirea ei pentru Marie ne-a apropiat.

— Iubirea ta pentru Marie ne-a pierdut, constată el.

— Îţi redau libertatea, Huc, adăugă ea, simţind totuşi o strângere de inimă.

— Amintirile încătuşează şi mai mult omul.

— Dai dovadă de mult curaj lăsându-ne să plecăm. Trebuie să întoarcem o pagină. Eu nu ţi-am reproşat nimic, niciodată. Fă şi tu acelaşi lucru acum.

În clipa când voia să-i răspundă, privirea lui întâlni două siluete care înaintau cu fereală spre ei. În ciuda vârstei şi a alcoolului, Huc era încă un bărbat plin de vigoare. Lupoaica cenuşie se ridică dintr-o săritură, arătându-și colţii, iar tovarăşul ei o imită. Huc o dădu la o parte pe Albérie cu o mână, îşi scoase cu cealaltă mână sabia din teacă şi strigă în întuneric:

— Stai aşa!

Cele două siluete ieşiră în plină lumină şi se apropiară. Erau Frédéric de Montjoie şi Etienne de Fouquet, căpitanul gărzii lui Chazeron şi mâna lui dreaptă, care obţinuseră, în schimbul tăcerii lor, titluri şi funcţii. Ei erau cei care o prinseseră şi o arestaseră pe Loraline. Îşi scoaseră săbiile din teacă. Dintr-un salt, lupii se postară de o parte şi de cealaltă a lui Huc, în timp ce Albérie o ducea pe Marie la adăpost.

— Beţivule şi trădătorule, îi aruncă Frédéric de Montjoie.

— Pariez că m-aţi urmărit, mării Huc, supărat pe el însuşi.

— Niciodată nu m-am încrezut în cuvântul unui beţiv.

— Doamna Antoinette v-a trimis?

— Nici gând. I-am jurat stăpânului nostru să vă supraveghem, pe tine şi pe şmechera de nevastă-ta. Dispariţia ei misterioasă ne-a adus aminte de tunelele astea. Seniorul nostru a zăvorât toate intrările pe care le-a descoperit acum cinci ani. Eu unul

eram sigur că mai există şi altele. Dar ce-am auzit este, pe toţi dracii, mai presus de orice închipuire şi sunt sigur că François de Chazeron va plăti foarte mult pentru copilul vrăjitoarei.

— Doar peste cadavrul meu!

— Va fi doar o simplă formalitate.

Şi brusc îndreptă spre Huc vârful spadei. Acesta izbucni într-un râs feroce şi pară cu putere lovitura. Avea, în sfârşit, prilejul de a răzbuna toţi aceşti ani de laşitate.

Între timp, ca nişte animale de pradă care nu se dezminţeau, lupii îi muşcau pe cei doi de picioare, evitând cu sprinteneală loviturile de sabie, pe când Huc se duela cu înverşunare, deşi era depăşit numeric.

— Săriţi pe celălalt! strigă el, convins că femela cu lănţişorul la gât îl va putea înţelege.

Lupii tăbărâră asupra lui Etienne de Fouquet şi-l trântiră la pământ. Sabia îi scăpă din mână. Încercă să-şi apere capul cu braţele şi să lovească animalele cu pumnii, în timp ce Huc îl împingea pe tovarăşul lui către celălalt capăt al peşterii. Dar colţii ascuţiţi i se înfigeau în carne. Urlă, se rostogoli cum putu, încercând să ajungă la sabie ca să se apere, pe când lupii îi sfâşiau umerii şi ceafa; reuşi să apuce arma cu degetele însângerate, dar fiarele erau deasupra lui, rănindu-i faţa şi ochii. Ridică sabia şi o învârti în toate direcţiile, atingând o ţintă pe care n-o mai putea zări, însă colţii nu-şi slăbiră strânsoarea. Se mai luptă un timp, apoi, epuizat, renunţă.

Văzându-l scos din luptă, lupii se întoarseră să-l ajute pe Huc, căruia tinereţea lui Frédéric de Montjoie îi dădea serios de furcă. Fusese rănit la umăr şi la coapsă, dar se lupta, în numele onoarei pierdute, mai îndârjit ca oricând.

Energia animalelor furioase îi dădu şi lui forţă. Când, în cele din urmă, Montjoie se prăbuşi, nereuşind să pareze fenta ucigătoare a lui Huc, fiindcă Cythar îi distrăsese atenţia, lupii se năpustiră cu înverşunare şi cu o evidentă satisfacţie asupra lui, iar Huc îi lăsă. Aceşti doi nemernici îi răscumpăraseră conştiinţa.

În ciuda durerii care-i sfâşia membrele rănite de loviturile căpitanului, Huc se apropie, şchiopătând, de Albérie. Soţia lui ţinea fetiţa speriată cu faţa îngropată în fustele ei, ca să nu vadă

ceea ce se întâmpla în jur. Albérie însă era lividă, şi Huc, observându-i privirea, îşi dădu seama că se temuse pentru el.

O încurajă cu un zâmbet, apăsându-și palma dreaptă pe umărul stâng, ca să oprească valul de sânge.

— E în regulă, îi spuse. Nu s-a întâmplat nimic ireparabil.

În clipa aceea se auzi un urlet care-o făcu pe Marie să se dezlipească de fustele lui Albérie.

— Ma! ţipă, la rândul ei, fetiţa.

Femela se aşezase în faţa trupului zguduit de spasme al lui Cythar. Albérie nu reuşi să o mai ţină lângă ea pe Marie, care se răsuci, scăpându-i din mână, şi se repezi spre lupi. Albérie şi Huc se grăbiră pe urmele ei. Marie îşi petrecuse braţele subţiri pe după gâtul lupoaicei şi o consola, în ciuda lacrimilor care-i curgeau şi ei:

— Nu plânge, Ma, nu plânge. O să se facă bine. O să vezi că se face bine.

Huc se aplecă deasupra lui Cythar. Lama îi străpunsese măruntaiele. Se întrebă cum de reuşise lupul să se mai lupte, după o asemenea rană. Cythar nu se prăbuşise decât după ce duşmanii fuseseră înfrânţi.

Albérie mângâie cu o mână tremurândă coama mânjită de sânge şi de praf, în timp ce răsuflarea lupului devenea tot mai scurtă, iar ochii i se înceţoşau. Niciunul dintre ei nu vorbea. Doar Ma îşi urla tristeţea.

Abia după ce bătrânul ei prieten îşi dădu ultima suflare, lupoaica se desprinse cu blândeţe din îmbrăţişarea fetiţei şi se aplecă asupra lui. Îşi trecu limba aspră peste pleoapele lui Cythar, închizându-i ochii, apoi se îndepărtă. Marie o luă imediat la fugă în urma ei.

— Opreşte-te, Ma! Aşteaptă-mă şi pe mine.

Lupoaica se opri. Apoi porniră din nou, împreună, Marie ţinându-şi mânuţa pe gâtul animalului.

— Nu vă îndepărtaţi, le sfătui Albérie, agățând ecouri de pereţii stâncoşi.

După aceea, ocolind trupul lui Cythar, veni să-și culce fruntea pe pieptul soţului ei.

— Îţi las morţii aceştia. Îmi pare rău. Ce mult aş fi vrut să-ți ofer o altă viaţă, Huc!

— Asta este viaţa pe care mi-am ales-o, afirmă el. N-ai ce să-ţi reproşezi. Moartea acestor doi oameni, moartea lupului şi rănile mele îmi vor da, din păcate, posibilitatea să îndepărtez de voi orice ameninţare. Ai grijă de Marie. Ai grijă de tine. Unde veţi merge? o mai întrebă.

— La Paris. Am acolo nişte rude care ne vor adăposti.

— Ai destui bani? Aş putea să-ți fac o rentă din solda mea. O să ai nevoie de banii ăştia.

— Ba nu, Huc. Într-o bună zi, Chazeron ar afla de banii pe care i-ai trimite. Nu trebuie să aibă vreo bănuială şi să ajungă astfel până la Marie. Când te vei întoarce, o să-ți pună întrebări. Acum, că eşti implicat în fuga noastră, mă tem pentru viaţa ta.

— Eu nu mă mai tem de el, Albérie. Dacă te ştiu pe tine în siguranţă, nici mie nu mi se va întâmpla nimic. Fii prudentă, îi şopti, mângâindu-i ceafa. Mai ales în nopţile cu lună plină.

— Ele au încetat să mă înspăimânte. Tu însă o să-mi lipseşti, mărturisi ea, adulmecând pe pielea lui mirosul de sânge care se lupta cu izul acru al băuturii; totuşi, în clipa aceea, nu se mai simţea scârbită.

— Atunci voi aştepta. Voi aştepta să te întorci la mine, cuteză el, cu inima plină de speranţă.

— Nu te lipsi de fericirea pe care ţi-ar oferi-o o soţie adevărată, Huc.

— Vârsta domoleşte patimile. Numai pe tine te vreau. N-am să dezleg ceea ce Dumnezeu şi sângele au legat, afirmă el, cu o ardoare pe care o crezuse stinsă.

Albérie îi aruncă o privire plină de dragoste. Buzele li se întâlniră într-un sărut arzător. Apoi, Huc o împinse uşor.

— Du-te acum. Dar schimbaţi-vă mai întâi îmbrăcămintea, şi tu, şi Marie. Hainele acestea mânjite îmi vor servi drept dovadă. Spune-i lupoaicei să le sfâşie.

Albérie încuviinţă cu un gest. El adăugă cu respiraţia întretăiată;

— Te las cu bine, soţia mea.

— Te las cu bine, soţul meu.

Albérie se îndepărtă de el, ascunzându-şi lacrimile. Nu încetase să-l iubească, îl va iubi mereu. Dar n-avea de ales. De altfel, avusese oare vreodată…?

După câteva minute, Huc le văzu dispărând în tunelul care ducea la Saint-Jehan-du-Passet, mâna lui Albérie ţinând strâns mânuţa lui Marie, pe sub pelerina de catifea în care se înfășurase. Lupoaica cenuşie mergea în faţa lor.

1

Prăvălia era încăpătoare, luminoasă şi ocupa acum trei clădiri care fuseseră cumpărate de la proprietarii lor şi în zidurile cărora fuseseră tăiate treceri largi. O singură scară – celelalte fuseseră suprimate pentru a se câştiga mai mult spaţiu – ducea la etaj, unde se aflau cabinele de probă şi atelierul de confecţii.

Isabeau îşi contemplă cu satisfacţie domeniul, începând din strada Lingerie, unde doi tineri suiţi pe o scară fixau noua firmă, pe care era scris, cu litere frumos ornamentate: „La Firul Regelui. Isabelle de Saint-Chamond, lenjereasă a Casei Regale”.

Doamna Rudégonde se stinsese, în urmă cu douăsprezece zile, de sifilis, cu care-o pricopsise un amant netrebnic, proaspăt întors din Spania, şi îi lăsase moştenire afacerea ei lui Isabeau, cu care se asociase de multă vreme. În decursul anilor, magazinul prosperase sub conducerea lor, avuseseră parte de bucurii şi de drame, iar o prietenie strânsă le ajutase întotdeauna să obţină acea putere care devenise, pentru amândouă, raţiunea de a trăi. După ce-şi înăbuşi durerea, Isabeau se ambiţionă să se arate demnă de a îndeplini ultimele dorinţe ale defunctei: „*Să nu şovăie niciodată, să nu-şi plece capul şi să nu se umilească, să-l aducă pe rege la picioarele ei şi să-i aibă pe urmaşii acestuia la degetul mic. Să nu ia decât atât cât i se cuvine, dar să se străduiască mereu să i se cuvină în fiecare zi mai mult decât ieri*”.

Iată de ce îşi simţea Isabeau sufletul uşor în ziua de 2 martie 1531. În ziua următoare, Eleonore, sora lui Carol Quintul, care devenise a doua soţie a regelui, căsătoria fiind celebrată pe 7 iulie 1530 la Mont-de-Marson, urma să fie încoronată regină a Franţei, la Saint-Denis. Şi ea, Isabeau, fusese cea care croise lenjeria a mai mult de jumătate dintre curtenii care aveau să fie de faţă la acest eveniment, aşa cum tot ea confecţionase şi trusoul perechii regale.

Isabeau îi mai supraveghe câteva minute pe cei doi tineri, apoi, considerând că firma era pusă drept şi prinsă temeinic în cârlige şi că atrăgea privirile, le plăti pentru munca depusă. Mâine avea să cucerească definitiv Parisul!

Îşi privi lucrătoarele care îşi vedeau de treabă înăuntru, se asigură că munceau conştiincios, adresă câte un cuvânt amabil câtorva clienţi şi cliente, răspunse pe un ton trist condoleanţelor unor cunoscuţi pe care-şi amintea că-i văzuse la înmormântarea lui Rudégonde, apoi anunţă că dorea să nu fie deranjată sub niciun motiv.

Ieşi în curtea din spate, unde erau întinse materialele din bumbac, trecu printr-o grădină în care straturi de narcise galbene erau încadrate de tufe proaspăt tunse de liliac timpuriu. Se plimbă de-a lungul aleii pavate, îmbătată de parfumul florilor, înainte de a trece pragul uşii din spate a casei sale. Faţada dădea în strada Bonneterie, paralelă cu prăvălia. Grădina – comună ambelor clădiri – era încadrată în dreapta de hala de pânzeturi, iar în stânga, de hala de cereale.

De îndată ce împinse uşa, se trezi înconjurată de o agitaţie voioasă în care se amestecau râsete, chiote şi bufnituri. Intrigată, Isabeau se îndreptă către sala mare, boltită, în care trei persoane se fugăreau, într-un iureş de perniţe aruncate, de care bibelourile aşezate pe console şi etajere scăpaseră până atunci doar printr-o minune.

— Ce-i cu tărăboiul ăsta? încercă ea să se facă auzită, prinzând din zbor un proiectil.

— O, tu eşti, mătușă? făcu o tânără de vreo cincisprezece ani, înainte de a fi trântită pe covorul persan de un băiat cu părul ciufulit.

— Gata, te-am prins! Ajută-mă, mamă!

Bertille se repezi imediat într-acolo şi, în timp ce băiatul, călare pe spatele victimei sale, care se zbătea, îi imobiliza mâinile, pitica începu să o gâdile pe fată, bombănind:

— Să te mai prind eu că mă trezeşti în felul ăsta!

— Matuşă, ajutor! Haide, mătușă, implora fetiţa printre hohote de râs.

Isabeau simţi că o apucă şi pe ea râsul. Se apropie şi, strecurându-şi mâinile pe sub braţele piticei, o săltă în aer.

— Protestez! se împotrivi Bertille, pe când Isabeau o lăsa din nou pe podea.

— Haide, Bertille, jocurile astea nu mai sunt potrivite pentru vârsta ta. Iar tu, neastâmpăratule, dă-i drumul. Cred că-i ajunge.

Băiatul făcu întocmai, nu înainte de a mai gâdila de câteva ori coastele tovarăşei sale de joc. Marie se rostogoli şi se aşeză pe covor, frecându-şi încheieturile mâinilor. Lacrimi vesele îi străluceau în ochii cenuşii.

— Jur că eşti greu ca un pietroi. O să mi-o plăteşti, Constant!

— Ei, ei! Amândoi sunteţi afurisiţi şi nu vă daţi în lături de la nimic. Dacă spărgeaţi vreunul dintre porţelanurile astea, v-aş fi scos ochii!

— O, iartă-mă, te rog, mătuşă, dar el a început.

— Ei, bravo! Ştiu că ai tupeu! se supără Constant, înfigându-şi mâinile în şolduri.

Se înfruntară din priviri o clipă, apoi pufniră în râs.

„*Ce complicitate e între ei!*" îşi spuse Isabeau, întorcându-se către Bertille, care, odată cu vârsta, devenise şi mai greoaie.

— N-ai vrea să-mi spui şi mie ce s-a întâmplat?

— Adevărul e că adormise cu nasul în broderia la care lucra, asta-i, i-o luă înainte Marie. Uite-aşa făcea, adăugă fata, imitând un sforăit spasmodic.

Bertille se înroşi până-n vârful urechilor.

— N-ai de gând să…

— Ai rămas la fel de supărăcioasă, se amuză Isabeau, împungând-o cu degetul sub omoplaţi pe Bertille, care făcu un salt, ferindu-se.

— O, nu începe şi tu, Isabelle! Sunt foarte prost dispusă când cineva mă trezeşte brusc din somn. Scorpia asta mică era să mă facă să mor de spaimă. Constant, care era la toaletă, m-a auzit ţipând şi, grăbit să ajungă mai repede, nu s-a încheiat la nădragi. S-a împiedicat în tiv şi a tras o căzătură zdravănă.

Marie pufni în râs, amintindu-şi scena. Constant îi aruncă o privire furioasă.

— Şi când m-a văzut aşa, scorpia s-a repezit la mine, mi-a ridicat cămaşa şi, crede-mă, naşă, mi-a tras o palmă la fund, după care a luat-o la fugă.

— Te cred, te cred. Ascultă, Marie, crezi că aşa e frumos să se poarte o fată de vârsta ta?

Marie ridică din umeri, cu un aer nevinovat.

— Mutra lui uluită era pe măsura obrăzniciei mele, mătuşă! Era roşie ca… fundul lui, ştii? zise veselă.

— Fir-ar să fie de treabă, la naiba, mârâi Constant, tot mai enervat. Lasă că ţi-l tăbăcesc eu pe al tău, cât de curând.

Marie se ascunse în spatele lui Isabeau.

— Apără-mă, mătușă. Virtutea mea este în primejdie…

— Parcă ţie mult ţi-a mai păsat de a mea! se înfurie Constant, încercând s-o scoată din adăpost, dar având grijă să nu se arate lipsit de respect faţă de naşa lui.

— Gata, potoliţi-vă amândoi. Socotiţi-vă în altă parte. Sunt ocupată şi am nevoie de linişte. Unde e mama ta, Marie?

Fata ridică din umeri, fără să-și părăsească locul strategic de lângă Isabeau.

— Nu ştiu, mătușă. Cred că avea treabă cu abatele Boussart.

— Ajunge, Constant, îl mustră cu blândeţe Isabeau, văzându-l că întinde mâna ca s-o prindă pe obraznica lui prietena, care continua s-o folosească pe mătușa ei drept paravan. Cât despre tine, Marie, să nu te întorci aici înainte de ora două. Aştept o vizită importantă şi, pe toţi sfinţii, n-am să tolerez un astfel de vacarm chiar în toiul negocierilor. Dacă te întâlneşti în drum cu mama ta, spune-i să vină la mine cât de repede poate. Hai, netrebnicilor, ştergeţi-o de aici!

Marie o întinse imediat, în pas alergător.

— Stai puţin! fugi şi Constant în urmărirea ei.

După o clipă, poarta care dădea în strada Bonneterie se trânti, cu zarva de clopoţei, lăsând să domnească tăcerea în odaie. Bertille suspină:

— Ăştia doi nu mai termină cu obrăzniciile. Şi doar nu mai sunt copii mici.

Isabeau se înduioşă auzind-o.

— Să-i mai lăsăm o vreme aşa, fără griji. Iar după aceea, pe legea mea, ar trebui să-i căsătorim.

Bertille făcu ochii mari.

— Să-i căsătorim? Doar nu vorbeşti serios, Isabelle…

— De ce nu?

— Tu eşti acum o doamnă bogată, iar Constant nu-i poate oferi lui Marie nici avere, nici vreun titlu.

— Marie a crescut la Curtea Miracolelor, Bertille, iar noi amândouă ştim că, în afară de prăvălia asta, eu n-am nici titlu, nici avere. Nu mă trag din vreo familie ilustră, ca să am pretenţii ridicole. Marie este nepoata mea, iar tatăl ei este un comandant de gărzi. E de ajuns pentru un fiu de rege.

— Regele cerşetorilor, nu se lăsă Bertille.

— Ei şi, nu eşti tu mândră de el, Bertille? Băiatul ăsta nu e cu nimic mai prejos decât alţii, şi este finul meu. Dacă se plac, îi vom căsători. Şi, dacă la vremea aceea, lucrurile vor fi la fel de clare pentru ei cum sunt pentru mine, fericirea lor nu va fi umbrită de nimic.

Surâsul lui Bertille deveni şi mai larg. De fapt, ea visase mereu la această unire. Isabeau se aplecă şi-i săruta fruntea îngustă pe care juca o perlă mică, ce atârna din boneta aşezată peste cocul cărunt.

— Acum pândeşte-l pe musafirul meu şi ai grijă să nu fim deranjaţi.

Bertille încuviinţă cu un semn din cap. Isabeau îşi scoase capa de mătase şi urcă scara care ducea la biroul ei, ridicându-şi poalele fustei brodate cu frunze din fir de aur. Prin fereastra largă care lumina încăperea vastă putea admira, nu fără mândrie, mişcările lucrătoarelor din prăvălia aflată peste drum. În ciuda perdelelor din etamină care estompau siluetele, le recunoştea şi identifica, la fiecare din ele, gesturi pe care ea, cu răbdare şi afecţiune, învăţase să le facă la rândul ei. Acum erau nu mai puţin de douăzeci, sub îndrumarea celor trei foste ucenice care o întâmpinaseră, împreună cu Rudégonde, când abia sosise la Paris: Ameline, Blanche şi Françoise. Ele, ţiganca Lilvia şi Bertille erau singurele ei prietene. Credincioase şi sigure. Toate cunoşteau acum adevărata ei poveste. Era sigură că niciuna dintre ele n-ar fi trădat-o niciodată. În schimbul acestei prietenii desăvârşite, le oferise încrederea ei şi se simţise împlinită.

Acum, Ameline, Blanche şi Françoise îşi aveau locul lor în afacere. Testamentul lui Rudégonde stipula că Isabeau trebuia să le ia părtaşe la beneficii. Ea se gândea de mai multă vreme s-

o facă, deşi câştigul lor de până atunci le punea la adăpost de orice nevoi. Hotărâse să le dea această veste după încoronarea reginei. Astfel, izbânda ei devenea şi a lor, continuând-o pe cea a lui Rudégonde.

Isabeau se lăsă să cadă într-un fotoliu sculptat, după ce trăsese perdelele, acoperind ferestrele. În faţa ei, pe tăblia şemineului, trona portretul defunctului ei amant, Jacques de Chabannes, senior de La Palice, care căzuse, ca mulţi alţii, din păcate, în faţa Paviei, la 24 februarie 1525. Ea rămăsese pentru a doua oară singură, după opt ani de fericire. Timp îndelungat.

În capul ei se învălmășeau tot felul de imagini. Poate că din pricina morţii lui Rudégonde. Trecuse atâta vreme de când Isabeau nu mai plânsese cu adevărat! Îşi rezemă capul greu de spătarul fotoliului.

Ce repede se desfășuraseră lucrurile! Se revedea fugind din Auvergne, fugind de evidenta moarte a lui Loraline, fugind din nou de François de Chazeron. La întoarcere, îi dezvăluise totul lui Rudégonde, de parcă n-ar mai fi putut suporta acest trecut, în lumina durerosului adevăr că-şi pierduse fiica. În dorinţa ei de a se răzbuna pe Chazeron, încercase ani în şir să se convingă că o ura pe Loraline. Uneltise împotriva propriei inimi şi a propriei cărni, dar fusese nevoită să se supună legii sângelui. Fără măcar să-şi dea seama de asta.

Noua ei fericire îi slăbise ura, dezvăluise ceea ce îşi ascundea sieşi: maternitatea pe care o nesocotise. Se întorsese la Thiers pentru Loraline. Nu mai avusese timp să-i spună cât de mult o iubea, să-i ceară s-o ierte.

Jacques de Chabannes se întorsese şi el la Paris, odată cu suita regelui. Îi ascultase povestirea, cu trăsăturile contractate de mânie. Ea îşi terminase istorisirea cu vorbele următoare:

— Nu mai doresc să mă răzbun, messire, ci doar să încep o viaţa nouă şi să uit. Să uit tot răul care a fost făcut. Dorul de răzbunare a făcut din mine o criminală împotriva sângelui meu. Dacă nu mă urăşti din pricina asta şi dacă mai vrei să-ți fiu amantă devotată, jur că nu te voi schimba nicicând cu un altul.

— Am să-l ucid cu mâna mea pe acest François de Chazeron, răcnise Jacques, apucând mânerul spadei.

— Ba nu. Naiba să-l ia! Dumnezeu îl va pedepsi. Refuz ca sângele lui să fie amestecat cu al tău.

— În cazul acesta, să nu cuteze vreodată să ne stea în cale, mie sau ţie, Isabelle.

Se îmbrăţişaseră cu ardoare, apoi el o dusese la Curte. Acolo, i-o prezentase regelui, care o plăcuse, şi nu numai că-i dăduse binecuvântarea lui, ci adăugase la aceasta şi făgăduiala că o va proteja dacă celui mai fidel dintre supuşii săi i s-ar întâmpla vreo nenorocire. Astfel că Isabeau devenise iubita oficială a lui Jacques de La Palice, care petrecu alături de ea mai mult timp decât îi dedica soţiei lui legitime, cu care se căsătorise din motive care ţineau de raţiune.

Până în 1521, în casa lui Isabeau domni o fericire simplă şi liniştită, apoi, pe 16 iunie, în prăvălie intră o fetiţă de cinci ani, însoţita de o lupoaică cenuşie şi de Albérie, sora ei, de la care nu mai avea de mult timp nicio veste.

Păreau epuizate, iar Rudégonde le întâmpină cu multă bunăvoinţă, deşi se cam temea de Ma. Uimită la vederea lor, Isabeau le condusese acasă la ea. Ascultase fără să clipească istorisirea lui Albérie, care-i spusese că micuţa Marie, aici de faţă, era fiica ei şi a lui Huc; că o învăţase limbajul lupilor pentru că fetiţa avea şi ea semnul pe care-l purtau toate femeile din rasa lor. Copila se născuse în acelaşi timp cu Ma, al cărei tată era Cythar. Erau inseparabile. Din păcate, prietenia lor îi atrăsese atenţia lui François de Chazeron, aşa că fugiseră, pentru ca istoria să nu se repete.

Isabeau deschisese braţele şi le îmbrăţişase cu afecţiune. Jacques era plecat din Paris. Le găzduise, sub privirea lui Ma, care o făcea să se simtă atât de stânjenită, încât, în cele din urmă, îi ceruse lui Albérie să se despartă de lupoaică.

— N-o putem ţine aici, în inima Parisului. Sperie oamenii. Până la urmă se vor plânge autorităţilor şi va fi ucisă. Trebuie să trăiască în pădure. Locul ei nu este, din păcate, într-o casă respectabilă. Jacques va fi şi el de aceeaşi părere.

Animalul începuse să mârâie, iar Marie îl cuprinsese, instinctiv, cu braţele. Isabeau îngenunchease în faţa lor.

— Vreau doar să te protejez, Ma. Nu ştiu de ce mă urăşti, dar n-aş suporta să ţi se întâmple ceva rău. Ştiu că mă înţelegi. Tu eşti singura fiinţă care mă mai leagă de Cythar, tovarăşul fiicei mele, şi, prin urmare, singura fiinţă care mă leagă de Loraline. N-ai cunoscut-o, însă eu îi simt lipsa şi sunt datoare faţă de memoria ei şi în dorinţa iertării ei să-i ocrotesc trecutul, din care faci parte şi tu.

Privirea lupoaicei se îmblânzise. Îşi trecuse limba aspră peste degetele împodobite cu inele, iar inima lui Albérie se strânsese. O clipă, fusese pe punctul să-i dezvăluie surorii ei adevărul, dar se stăpânise. Nimic nu s-ar fi schimbat.

Atunci intervenise Bertille;

— La Curtea Miracolelor, prezenţa ei şi a stăpânilor săi nu va mira pe nimeni.

Isabeau se gândise la această variantă şi, în cele din urmă, Albérie, Marie şi Ma se mutaseră într-o locuinţă din strada Vieille-du-Temple, recomandată de Bau-Bau fiindcă ascundea o intrare în subterane, prin care, pe vremuri, cavalerii puteau ieşi din oraş neobservaţi şi se puteau întâlni în taină.

Marie crescu împreună cu Constant, fiul pe care şi-l împărţeau Lilvia şi Bertille, iar Isabeau veghe ca amândoi să primească aceeaşi educaţie, aducându-le un preceptor pe care-l plăti foarte bine. Rudégonde o angajă pe Albérie la prăvălie, iar Jacques de Chabannes o felicită pe Isabeau pentru felul cum se ocupase de ai ei. Dar fericirea lor n-a durat mult.

De fapt, regele Francisc se gândea la un singur lucru: să recucerească ducatul Milanului, pe care-l pierduse în campaniile sale succesive împotriva lui Carol Quintul, împăratul Sfântului Imperiu şi regele Spaniei, aliat cu Henric al VIII-lea al Angliei. Războiul izbucni în 1523. Provinciile Franţei fură invadate de soldaţii englezi, spanioli şi germani. Englezii, sub comanda ducelui de Norfolk, se îndreptară, la începutul iernii, spre Paris. În oraş domnea spaima, la care se adăugă şi vremea extrem de rece. Recoltele, viile, livezile fură compromise, iar comerţul se prăbuşi. În Île-de-France se înmulţeau jafurile şi violenţele; soldaţii devastau locuinţele, consumau puţinele provizii, violau, ucideau cu nepăsare şi sălbăticie. Bau-Bau îl denunţă pe unul

dintre aceştia, poreclit Regele Guillot, care încercase să se ascundă printre cerşetori. Fu arestat, decapitat şi tăiat în patru bucăţi, acestea fiind agăţate la porţile Parisului, ca să se dea un exemplu, adăugându-se astfel vremii geroase şi duhoarea acestor resturi. Mai mult, regele interzise ca oamenii să poarte bastoane în oraş, aşa cum interzise şi jocurile de zaruri, de cărţi, popicele şi altele care ar fi putut stârni certuri şi încăierări, aşa că, în afară de frică, oraşul fu cuprins şi de plictiseală.

Rudégonde şi Isabeau îi primiră sub acoperişul lor pe cei nevoiaşi, fără să le pese de gura lumii, împărțindu-și hrana, atâta câtă era, cu cei de la Curtea Miracolelor. Faptul că se ocupau împreună de soarta altora le apropie pe cele două femei, care numărau zilele rămase până la iminenta asediere a Parisului. În aşteptare, paza fu întărită, iar la intersecţii au fost întinse lanţuri. Unii burghezi au ridicat fortificaţii şi au săpat tranşee, în timp ce alţii s-au refugiat în provincie.

La Palice insista ca Isabeau să vină cu el la Lyon, dar ea refuză. Nu concepea să-i părăsească pe ai ei, pe cerşetorii aceia de care nimeni nu se sinchisea. În cele din urmă, împotriva tuturor aşteptărilor, ducele de Norfolk se întoarse din drum. O epidemie se abătuse asupra armatei sale deja decimate din cauza gerului. Parisul fu salvat, iar viaţa îşi reluă cursul, încet, cu răni în suflet.

În anul următor, pe 4 martie, Jacques de Chabannes intră în prăvălie istovit şi sceptic în privinţa sorţii armatei franceze, urmându-şi regele la fel de descurajat. Trupele îşi iroseau forţele asediind Milanul, la care regele refuza să renunţe, în ciuda ravagiilor făcute de ciumă. Moralul soldaţilor scădea pe zi ce trecea.

Acestor tulburări li se mai adăugă încă una, iscată în Germania de vorbele unui anume Luther, care se ridica împotriva bisericii catolice pervertite, mânjite de corupţie şi desfrâu. Abatele Boussart îmbrăţişa această doctrină, atrăgând de partea sa mulţi clerici de rând, dar şi notabilităţi, burghezi şi comercianţi. Oamenii din popor nu mai puteau suporta birurile şi jafurile, aşa că se răzvrăteau la fiecare colţ de stradă, şterpeleau de pe tarabe ca să-şi astâmpere foamea, sătui să

asculte predicile clericilor împodobiţi cu bijuterii strălucitoare, purtând pe degete inele din aur cu pietre scumpe.

La Lyon, regele primi vestea morţii soţiei sale, regina Claude. În durerea lui, ceru ca sicriul să fie expus în capela castelului de la Blois, pentru ca viaţa ei neprihănită să fie închinată Celui de Sus şi să mântuiască Franţa, căci trădătorul Charles de Bourbon, conte d'Auvergne şi de Forez, cel care-l servise atâţia ani, trecuse în slujba lui Carol Quintul, duşmanul regelui, şi-i deschidea drumul. Din fericire, trupele inamice făcură calentoarsă, decimate de ciumă. Francisc triumfă. Crezu că războiul era ca şi câştigat, iar duşmanii – deja învinşi. Nimic n-avea să-l mai oprească să recucerească Milanul şi să-l păstreze pentru totdeauna.

Nesocotind sfaturile lui La Palice, care simţea că armata e istovită, la 28 octombrie 1524 asedie Pavia, convins că va avea succes.

Pe la mijlocul lui octombrie, Isabeau primi de la iubitul ei o scrisoare care o linişti:

> Eu şi oamenii mei suntem cantonaţi pe malul unui râuleț, în care putem să ne spălăm vasele şi să ne îmbăiem. Ţinutul e frumos şi bogat în vegetaţie, aşa că, văzându-l, înţeleg că i-a furat inima regelui nostru, cu toate că în curând va sosi iarna şi că în aer pluteşte mirosul prafului de puşcă. Avem parte când de ceaţă, când de ploaie, dar moralul ne e ridicat. De fapt, în ciuda zvonurilor pe care le lansează localnicii, ştim că cei din Pavia au ajuns să-și mănânce caii. Gândeşte-te la mine, iubita mea, la fel de mult cât mă gândesc şi eu la tine.

Apoi sosi o altă scrisoare:

> 3 februarie 1525
>
> Iubita mea,
>
> Regele Francisc e prost dispus astăzi. Nu-şi pleacă urechea la avertismentele mele. Nemernicul acela de Bourbon a sosit împreună cu vreo 30 000 de oameni, judecând după tabăra lor. Din asediatori, am devenit asediaţi. Socotesc că ar trebui să ne repliem spre Milan,

unde încă mai avem o garnizoană. Astfel, am putea să revenim după aceea cu forţe proaspete. Ma tem, draga mea, că gerul se va înteţi, dar, ce Dumnezeu!, sunt soldat şi voi muri ca un soldat, pentru regele meu.

Amantul tău credincios

Urmă o bătălie cumplită în ţinutul acela stropit cu sânge. La Palice se lupta ca un demon, epuizat de greutatea armurii sale. Dar coborî spada, renunţând atunci când un glonţ spaniol îl seceră, lovindu-l în plin. După câteva minute, toţi cei credincioşi regelui căzuseră, iar Francisc era înconjurat.

Întreaga Franţă îşi plânse regele capturat. Inima lui Isabeau şi a multor alte văduve fu din nou cernită. Până şi prăvălia, care-şi reluase activitatea, părea un cimitir, cu atâţia coţi de dantele şi broderii negre desfăşuraţi în fiecare zi. Majoritatea porţilor Parisului se închiseră, iar copiilor nu li se mai îngădui să cânte pe stradă.

Pentru a împiedica duşmanul să înainteze şi mai mult, Louise de Savoie, mama regelui, preluă conducerea ţării îndurerate şi îngrozite de perspectiva invaziei.

Începură tratativele pentru eliberarea regelui, care durară luni întregi. Francisc I se plimba nerăbdător de colo-colo prin celulă. Căzu la pat şi-şi chemă la căpătâi sora, precum şi pe Carol Quintul, care însă refuză să-l vadă şi să se lase înduioşat de soarta lui. Marguerite d'Angouleme o vizită pe Isabeau, pe care-o îndrăgise în timpul zilelor fericite petrecute la Curtea Franţei, când Isabeau apăruse la braţul lui La Palice, spre a fi prezentată. Se împrieteniseră, iar Marguerite îi dădea adesea veşti despre rege. Isabeau îi dădu o fiolă cu otravă pe care-o adusese de la Montguerlhe.

„*Foloseşte-o împotriva împăratului, dacă se încăpăţânează să nu-i redea regelui libertatea!*", îi sugeră ea.

Dar Marguerite d'Angouleme se întoarse cu asigurarea că acesta va fi eliberat dacă se însănătoşea. Francisc I se refăcu, însă împăratul îşi uită promisiunea. Isabeau se mânie, odată cu întreaga Franţa.

Acestei făgăduieli neonorate, Francisc îi răspunse printr-o înşelăciune. La 17 martie 1526 îşi recăpătă libertatea în

schimbul semnării unui tratat. Ca să aibă o garanţie, Carol Quintul pretinse ca la eliberarea regelui să-i păstreze drept ostatici pe cei doi fii ai acestuia, delfinul Francisc, în vârsta de zece ani, şi fratele său Henric. Neavând încotro, Francisc acceptă, pentru binele regatului. Se despărţi cu inima grea de copiii lui, se întoarse în Franţa şi-şi suflă nasul în tratatul semnat sub constrângere, fără să-i ofere împăratului decât propunerea de a se căsători cu Eleonore, sora lui Carol, şi o sumă importantă pentru răscumpărarea copiilor.

Totuşi, mai trecură încă trei ani până când regele şi împăratul ajunseră la o înţelegere. În sfârşit, în 1530, copiii regali au fost redaţi Franţei, iar Eleonore, văduva regelui Portugaliei, se căsători cu Francisc I.

În tot acest răstimp, atât regele, cât şi Albérie îi oferiră lui Isabeau sprijinul şi afecţiunea lor. Afacerile lui Rudégonde erau înfloritoare. Francisc îşi plimba oamenii peste tot cuprinsul regatului, dornic de serbări, de partide de vânătoare, de tot ceea ce-i lipsise în perioada captivităţii sale, afişându-se cu ultima lui favorită, Anne de Pisseleu, ale cărei piese de lenjerie intimă erau făcute în atelierul lui Rudégonde. Având în vedere că Rudégonde şi Isabeau contribuiseră serios la plata răscumpărării regale, Francisc îşi arătă recunoştinţa şi stima faţă de cea pe care răposatul lui prieten o iubise atât de mult. Îi propuse să-și ducă traiul la Curtea lui, dar Isabeau refuză. Îşi cucerise locul trudind din greu şi era conştientă că, datorită artei ei, deţinea mai multă putere decât doamnele frivole care-şi legănau şoldurile sub rochiile de gală. În prăvălie, limbile se dezlegau, zvonurile de la Curte circulau, iar secretele păstrate cu grijă îi asigurau multe prietenii din umbră.

Cineva bătu la uşă. Isabeau se scutură de amintiri, cu un gest obosit. În acea zi, în Franţa domnea pacea, şi foarte curând, datorită muncii pe care-o depusese pentru căsătoria regală, numele ei avea să fie pe toate buzele. Numele acela pe care i-l făurise destinul.

La invitaţia stăpânei sale, Bertille pofti în odaie o siluetă cu gluga trasă pe ochi. După ce uşa se închise în urma musafirului, acesta îşi scoase pelerina.

— Crudă Isabelle, zise el, în loc de salut. Ma osândeşti la anonimat în timp ce întreaga Franţă îmi cunoaşte şi îmi cinsteşte numele.

— Eşti incorigibil, dragă Clement Marot, râse Isabelle, întinzându-i mâna s-o sărute.

— Iar tu, atât de rece! Inima-mi e aprinsă de iubire pentru tine, care-mi refuzi până şi versurile.

— Atâtea inimi aşteaptă să le frângi, dragă prietene, ai la picioare atâtea contese tinere şi frumoase care suspină de dorul tău.

— Aş fi fericit dacă ai fi geloasă pe ele…

— Nici gând de aşa ceva. Ştiu bine, messire, că vârsta pe care o am mă pune la adăpost de asemenea dorinţe. Lasă-mă să mă bucur de prietenia ta. Ea îmi este mai scumpă, aşa cum îi era şi regretatului meu amant.

— Odihnească-i-se în pace sufletul!

— Lasă-l în pace şi pe al meu, messire, căci curtea fără rost pe care mi-o faci îl distrează şi, în acelaşi timp, îl enervează.

El îi făcu o plecăciune adâncă, însoţită de un zâmbet maliţios. Poetul ale cărui versuri desfătau Curtea Franţei ştia să şi tacă.

— Doreai să mă vezi. Iată-mă!

— Am mare nevoie să aflu ceea ce ştii şi încă nu le-a ajuns la urechi altora.

— Se va întâmpla peste opt zile. Regele însuşi va avea grijă ca statuia Fecioarei martire să fie aşezată pe locul celei dinainte, la colţul străzii Deux-Siciles. Ar fi bine să nu-i laşi pe copii să se apropie de locul acela, Isabelle.

Ea încuviinţă, plecându-și bărbia. Cu doi ani în urmă, vechea statuie fusese mutilată şi spartă. Întregul Paris fusese tulburat, iar bănuielile căzuseră asupra „câinilor blestemaţi de Dumnezeu”, a adepţilor lui Luther, ereticii aceia care spurcau ţara. Francisc I făgăduise chiar 1 000 de scuzi de aur celui care-i va aduce în faţa lui pe vinovaţi, dar nimeni nu-i denunţase. Nici măcar cei câţiva cerşetori care asistaseră la ultraj.

Crima fusese săvârşită de Marie şi Constant, crescuţi de la cea mai fragedă vârstă în cultul teoriilor lui Luther. Dar amândoi erau sfinţi pentru obişnuiţii Curţii Miracolelor. Clement Marot ştia. Era şi el de-al lor. În taină, căci în zilele următoare heralzii proclamaseră că oricine va huli sau va renega numele lui Dumnezeu va fi pedepsit. În funcţie de gravitatea sau de repetarea delictului, sancţiunile puteau merge de la o amendă în valoare de 60 de soli la găurirea limbii. După un an, prevederile legii deveniseră şi mai drastice. Nicio abatere nu mai era permisă, iar a doua greşeală era pasibilă de pedeapsa cu moartea. Isabeau simţi un nod în gât. Nu îndrăznea să şi-i închipuie pe copii ucişi de mâna călăului.

— Comandantul gărzii regale a suferit o căzătură gravă de pe cal acum câteva zile, Isabelle. Regele a numit un înlocuitor care să-l suplinească până la vindecare. Cu acest prilej, îşi va lua în primire atribuţiile.

— Am auzit că, de fapt, n-a fost vorba despre un accident, spuse ea, deşi cunoştea dinainte răspunsul.

— Presupun că a fost descoperită complicitatea lui cu luteranii, fiindcă muşamaliza o mulţime de delicte. Dar nimic nu dovedeşte că ar fi vorba despre o pedeapsă.

— Bineînţeles. Se ştie cine va fi noul nostru zbir? Se va putea discuta cu el? făcu Isabeau, convinsă că tăcerea acestuia, la fel ca aceea a predecesorilor săi, nu va fi greu de cumpărat.

Chipul lui Clement Marot luă o expresie încurcată.

— Dimpotrivă, tare mă tem că prezenţa lui nu-ţi va fi pe plac. Se pare că a insistat mult să obţină postul acesta, încă din 1527, de la incidentul care a avut loc după spânzurarea baronului de Semblançay.

— Semblançay? Administratorul regatului? Cel care a fost executat pentru jafuri, abuzuri şi înşelăciuni? Ce legătură are asta cu înlocuitorul de care vorbeşti?

— Lupii, Isabelle!

Ea înălţă capul, privindu-şi prietenul drept în ochi.

— În legătură cu moartea baronului, Parisul n-a reţinut la început decât versurile scrise de mine cu acest prilej, până când trupul lui a fost dat jos din spânzurătoare şi a fost regăsit pe o pajişte din Paris, sfâşiat de colţi, exact cum se întâmplase,

câteva luni mai devreme, cu cel care-l insultase pe rege. Şi asta, în inima oraşului. Aminteşte-ţi de zvonul acela – pe care eu nu l-am pus în versuri – că o lupoaică cenuşie s-a prefăcut în femeie, pe o stâncă, în noaptea respectivă, care era o noapte cu lună plină.

— Superstiţii de-ale prostimii! Nicio minte sănătoasă nu le ia în serios. Până şi regele a glumit pe seama lor, zicând că împrejurimile oraşului adăposteau mult mai puţini lupi decât temniţele de la Curte. Unde vrei să ajungi, prietene?

— Acest înlocuitor este un mărunt senior din Auvergne, doamna mea, care, după moartea lui Bourbon, a intrat în graţiile regelui contribuind la răscumpărarea regală cu o sumă mult mai mare decât oricare alt nobil de la Curte. Se spune că fiica lui a fost mâncată de lupi, ca dădaca ei, dar că, începând de atunci, el nu încearcă să vâneze decât un anumit lup. Un vârcolac cu chip de femeie.

Isabeau simţi un val de sânge pulsându-i în tâmple. Văzând-o că se albeşte la faţă, Clement Marot se apropie şi-i luă cu blândeţe mâna.

— Îţi sunt devotat, Isabelle, după cum dorea amantul tău, cu care eram prieten, fiindcă mi-a salvat viaţa. Secretele tale îţi aparţin şi nu voi lăsa pe nimeni să-ți întineze numele. Cu toate acestea, am aflat chiar din gura lui Jacques de Chabannes că-l urmărea pe omul acesta cu atenţie. Pe când trăia, mi-a cerut să fiu atent şi să-l avertizez dacă făcea vreo mişcare. François de Chazeron este comis şi se află la Paris, doamna mea. Nu ştiu ce te leagă de el, însă m-am gândit că era bine să-ţi dezvălui intenţiile lui.

Isabeau îşi duse instinctiv mâna la piept. Din fericire, decolteurile adânci nu mai erau la modă, aşa că semnul lăsat de fierul roşu nu putea fi bănuit. Totuşi, în clipa aceea, simţea că o arde, de parcă i-ar fi fost făcut abia cu o zi în urmă. Isabeau se aşeză, sfârşită, pe fotoliu.

— Ia-ţi ceva de băut, prietene, îi sugeră, arătând spre bufet, unde, pe o tavă de argint, aşteptau două cupe, tot din argint, şi o carafă din sticlă fin cizelată.

Cum putuse oare să creadă că trecutul n-o va ajunge niciodată din urmă? Ce proastă fusese! Cu atât mai mult cu cât

vorbele lui Clement îi treziseră o bănuială. O bănuială cumplită. Cine era, de fapt, Marie? Avea semnul rasei lor, şi totuşi…

Isabeau luă paharul pe care i-l întindea poetul şi sorbi o gură de lichior de afine.

Clement se aşeză şi el, privind-o îndelung. În ciuda amprentelor vremii, rămăsese frumoasă. Se întrebă oare câţi ani să aibă, 40, 50? Trăsăturile îi erau bine conturate, încadrate în ovalul feţei aureolate de părul încărunţit, strâns sub bonetă. Pe sub farduri se ghiceau riduri la colţurile gurii, pe frunte, în jurul ochilor. Privirea rămăsese însă neatinsă de vârstă, ageră şi vie, de un verde la fel de intens ca al muşchiului care acoperă pământul umed.

Ridică privirea aceea atât de verde spre el şi-i zâmbi. De-acum înainte îi legau multe alte lucruri, în afară de apartenenţa la mişcarea adepţilor lui Luther. Faptul că, pe când era în viaţă, iubitul ei îl supraveghease, fără ştiinţa ei, pe François de Chazeron cu ajutorul lui Clement Marot nu-i permitea să-l mintă pe acesta din urmă. Jacques de Chabannes nu acorda oricui încrederea sa şi nu se înşelase niciodată în alegerile lui.

— E o poveste lungă, începu Isabeau.

— Am tot timpul, o asigură el, instalându-se mai comod în fotoliu.

Când se despărţiră, Clement Marot se simţea nemulţumit şi onorat de ceea ce aflase. Străbătu străzile Parisului spunându-şi că acum Isabelle de Saint-Chamond merita respectul lui şi mai mult decât până atunci.

2

Când Theophrastus îşi opri măgarul în faţa fortăreţei de la Montguerlhe, fu cuprins de o nespusă dezolare. Nu din pricina a ceea ce venea să caute în acea lună de martie 1531, cât mai ales fiindcă locul părea părăsit.

Din cea de-a treia incintă care oprea privirile îndreptate către fortăreaţă nu rămăseseră decât nişte ziduri dărăpănate şi poarta încuiată, sfidându-i parcă pe hoinarii dornici să treacă dincolo de ea. Se gândea că locuinţele făcute din pietre de râu pe care le văzuse în cale erau, probabil, rezultate din demolarea acestor ziduri. Ar fi putut să intre fără greutate, căci pe alocuri înălţimea zidului nu era mai mare de câţiva coţi; trase totuşi de mânerul care acţiona un clopot masiv, atârnat sub bolta porţii, şi aşteptă.

Trecură câteva minute până când un sergent – judecând după uniforma lui – cu un aer destul de ţâfnos întredeschise poarta masivă, din lemn, mâncată de carii. Îl măsură din cap până-n picioare pe Theophrastus, apoi mormăi:

— Vama pentru trecerea podului e mai încolo!

— Caut pe cineva care locuieşte aici, se grăbi să-i răspundă Theophrastus, cu accentul lui germanic, înainte ca omul să-i închidă uşa în nas.

Acesta şovăi o clipă, surprins la auzul cererii neobişnuite, apoi scuipă în iarbă, la picioarele intrusului, şi-l întrebă pe cine voia să vadă.

— Pe intendenta castelului, Albérie de la Faye.

Ochii sergentului se rotunjiră şi mai mult. Îşi scotoci prin memoria neatinsă de inteligenţă, apoi se scărpină în barba nerasă.

— N-o cunosc!

Un val de nelinişte îi urcă lui Theophrastus un nod în gât. Omul era tânăr. Avea cel mult 16 - 17 ani. Insistă:

— Dar unde este comandantul vostru, Huc de la Faye?

— Messirul Huc? Cu el ai treabă?

Uşurat, Theophrastus încuviinţă cu un gest.

— Este la Vollore, sau în drum spre Vollore.

Înţelegând că nu putea obţine mai mult de la individul acela, Theophrastus îi mulţumi, încălecă din nou pe măgar, se interesă în ce direcţie s-o ia şi dădu pinteni animalului, în timp ce prin minte îi treceau tot felul de întrebări la care nu găsea răspuns.

De-a lungul ultimilor cincisprezece ani, încercase să uite de el pe câmpurile de luptă, devenind medic al armatei în Ţările de Jos, apoi în Danemarca, cu speranţa că vreun glonţ rătăcit îl va scăpa de chinul care-i măcina viaţa. Se tăvălise în berea tavernelor, în fustele prostituatelor, risipindu-şi în iureşul zilelor solda prea mică pentru a-i îndeplini alte visuri. În 1524 se întorsese la Salzburg, îmbrăţişase cu patimă unele idei noi şi luase parte la revoltele lucrătorilor, încercându-şi pana şi în câteva scrieri teologice. După un an, plecase în grabă de acolo.

Întâmplarea făcuse ca drumul lui să se încrucişeze cu al lui Philippe I de Baden, pe care-l vindecase ca prin minune. Apoi îl tratã pe secretarul catedralei din Strasbourg, unde scrise şi două tratate de chirurgie, pentru ca moştenirea lui Loraline, care începea să se şteargă din memoria lui afectată de o viaţă dezordonată, să nu se piardă cu desăvârșire.

În 1527, mulţumită sprijinului unor oameni de vază, se stabili la Basel, în calitate de medic, impunându-şi propriile teorii bazate pe cunoştinţele dobândite de la vindecătorii, magii, vrăjitoarele şi moaşele cu care se întâlnise în călătoriile lui. Începu să predea în latină şi în germană, atrăgându-și pizma şi duşmănia facultăţii, a confraţilor săi şi a spiţerilor. Atunci când, fiind beat mort, Theophrastus îşi bătu joc în public de un pacient cu care se certase, perspectiva unei condamnări din partea consiliului oraşului îl determină să fugă şi de acolo. Se opri la Colmar şi deschise un cabinet. Dar nici acolo nu reuşi să se deprindă cu rutina, care-l măcina. Plecă la Nürnberg, ajungând la o casă de toleranţă unde multe prostituate îl puseră la curent cu bolile de care sufereau. Acolo, pierdut în drojdia societăţii, se simţea cel mai bine. Ca să-și dea impresia că încă n-a pierit, Theophrastus scrise două lucrări despre sifilis.

Apoi bătu iarăşi drumurile – Beratghausen, Ratisbonne, Amberg, Zimmen, Zingall – până în august 1530, când destinul îl ajunse din urmă, cu prilejul unei întâlniri întâmplătoare, într-o

tavernă. După multe pahare, alunecase sub masă. Se trezise în plină stradă, cu spatele rezemat de un zid, alături de un alt trup, aflat în aceeaşi stare de beţie ca el. Cu privirile înceţoşate, zări zeci de stele căzătoare aflate pe spinarea nopţii senine, fără nicio urmă de nor.

Le privise mult timp. Apoi vocea de lângă el rostise, cu limba împleticită de băutură, pe când prin faţa lor defila fauna sordidă a ulicioarele mizere, cu pofte nocturne şi deşuchiate.

— Fiecare dintre ele e un suflet care se stinge.

Era o imagine frumoasă, pe care Theophrastus o cunoştea.

— Cu mult timp în urmă, sub cerul Franţei, un băiat mi-a spus acelaşi lucru, zise el, amintindu-şi chipul lui Michel de Nostre-Dame.

— Am aflat-o de la un bărbat, acum câteva luni, la Montpellier.

Theophrastus întoarse capul spre tovarăşul lui de beţie.

Rostiră amândoi odată acelaşi nume şi izbucniră în râs. Astfel îşi sfârşiră noaptea, iar tânărul, care era medic şi îşi sărbătorise absolvirea, îi povesti lui Theophrastus cum se întâlnise cu Michel – devenit medic şi astrolog –, ale cărui profeţii erau faimoase în Provence. În cele din urmă, omul, care se numea Seulbach, îl întrebă:

— Nu cumva eşti Paracelsus?

Theophrastus încuviinţă.

— Atunci trebuie să-ți dau o scrisoare. Pentru că tânărul acela neobişnuit a prezis că ne vom întâlni: „*Într-o noapte frumoasă de august, a zis, în ceţurile spiritului; o să-l recunoşti şi o să-i dai asta*”.

Theophrastus privise mişcat plicul mototolit, cu o pecete de ceară pe care se afla sigiliul lui Nostradamus. Cu lacrimi în ochi, îl vârâse în mânecă. Erau lacrimi stârnite de amintiri, plăcute sau urâte; lacrimi de căinţă. De când plecase din Thiers, nu găsise nici timp, nici curaj să-i scrie lui Michel, aşa cum îi făgăduise. Cu toate acestea, încrezător în destinul care-i unea, băiatul nu-l uitase.

Când, odată cu zorii, ulicioara se trezise la viaţă, se despărțiseră, înainte de a risca să primească în cap conţinutul,

cald încă, al oalelor de noapte care, pe atunci, erau golite în canale direct de la fereastră.

Ajuns în camera lui, Theophrastus rupsese sigiliul şi citise scrisoarea. Era scurtă:

> Te aştept, prietene. Urmăresc în vise imagini care sunt ale tale şi povara unui secret pe care-l cunosc şi eu, dar de care nu te pot scăpa. Or, ştiu că acestea ţi-ar alina tristeţea, căci nu-mi place sa te ştiu atât de răvăşit, când ai de îndeplinit o misiune foarte importantă pentru aceea care te iubeşte.
>
> Al tău devotat.

Bărbatul începuse să plângă. Voise de multe ori să-și revadă fiica, dar renunţase. Ce i-ar fi putut oferi? Se dispreţuia pentru starea în care se străduise să ajungă. Din cauza băuturii devenise buhăit, părul i se rărise, dinţii i se îngălbeniseră. Se lua la harţă cu toată lumea, susţinându-şi cu încăpățânare opiniile şi metodele pe care le ştia eficiente, care dădeau rezultate, dar abia reuşeau să-i asigure cele necesare traiului, atât de discreditat era pretutindeni. Parcă era blestemat.

Tristă constatare pentru un tată, în timp ce şi-o imagina pe fiica lui, pe Marie, ferită de lipsuri, la adăpostul unui castel pe care Antoinette de Chazeron ştiuse să-l umple de iubire. Poate, cândva… îşi repeta el când îl cuprindea tristeţea.

Scrisoarea aceasta însă îl tulburase. Despre ce misiune vorbea Michel? Fiica lui nici nu-i cunoştea existenţa, cum ar fi putut să-l iubească? Albérie să-i fi spus oare fetiţei adevărul în legătură cu naşterea ei? Aceste întrebări nu-l lăsară să închidă un ochi toată noaptea.

La începutul lunii septembrie 1530, se decise. Încălecă pe măgar, hotărât să ajungă până în Provence, făcând o escală acolo unde soarta îi distrusese viaţa.

Deîndată ce poarta castelului de la Vollore se deschise în faţa lui Theophrastus, un grăjdar luă măgarul de frâu şi-l conduse la pas până în faţa scărilor clădirii impunătoare de care medicul nu se apropiase niciodată până atunci.

Bénédicte îi ieşi în întâmpinare şi, când el îi spuse că a venit să-l vadă pe Huc de la Faye, îl trimise să intre pe uşa din spate. Oaspetele nu se supără. De multe ori, din pricina felului cum era îmbrăcat, i se întâmplase să nu aibă acces în holul destinat oaspeţilor care soseau în trăsuri, gătiţi în mătăsuri şi împodobiţi cu bijuterii. Mantaua lui de călătorie era peticită în câteva locuri, iar veşmintele decolorate abia dacă mai aminteau că fuseseră făcute dintr-o stofă de preţ, primită în dar de la unul dintre iluştrii săi pacienţi.

— Doreai să mă vezi, messire.

Theophrastus se întoarse, iar chipul lui Huc îi apăru în faţa ochilor aşa cum şi-l amintea. Comandantul îmbătrânise, părul albit şi ridurile adânci erau dovezi bune, însă privirea îi era ageră, iar ţinuta, energică. După privirea lui, bărbatul înţelese că nu fusese recunoscut.

— Da, e adevărat.

Huc făcu ochii mari şi se dădu înapoi cu un pas, oprindu-i pe buze explicaţia pe care Theophrastus avusese timp s-o găsească de când plecase de la Montguerlhe.

— Vocea aceasta, accentul acesta! Pe legea mea, messire, să fii cumva cel care cred eu că eşti?

— Cine anume?

— Medicul care, pe vremuri, rătăcind prin viscol, a nimerit pe acest domeniu, iar acum s-a întors aici, deşi mult schimbat.

— În acest caz, ceea ce crezi este adevărat, afirmă Theophrastus.

Huc îi întinse cu sinceritate mâna.

— Fii bine-venit la Vollore… Theophrastus von Hohenheim, dacă-mi amintesc bine.

— Aşa este. Acum sunt numit Paracelsus, răspunse Theophrastus, strângând mâna prietenoasă.

După câteva clipe, mânaţi de elanul spontan al unui secret împovărător, se îmbrăţişară frăţeşte. Apoi, Huc se îndepărtă de el şi strigă:

— Ei, Bénédicte! Avem un oaspete. Să i se pregătească o gustare la bucătărie şi o cameră.

— Mai întâi trebuie s-o salut pe stăpâna casei, se grăbi să spună oaspetele.

Huc îl privi curios.

— Ce ştii acum despre François de Chazeron, prietene?

— Nimic în afara amintirilor cruţate de timp, din păcate. Doream s-o întâlnesc pe soţia ta şi speram s-o văd pe Marie de Chazeron, adăugă Theophrastus, care nu ştia exact ce anume îi mărturisise Albérie soţului ei.

Huc îşi duse un deget la buze, făcându-i semn să tacă. O uşă a încăperii se deschisese şi o tânără aducea un colţ de pâine şi o strachină cu tocană de iepure, iar în urma ei veneau o altă fată aducând jambon şi vin şi un băiat care purta pe braţe o tavă încărcată cu brânzeturi de oaie, fructe, farfurii, căni şi tacâmuri.

Puseră masa în tăcere, uimiţi că bărbaţii îi priveau fără să scoată o vorbă; când se pregătiră să iasă din odaie, Huc le porunci:

— Să nu intre nimeni până când am să ordon eu. Sub niciun motiv!

Îmbujorându-se, fata făcu semn că a înţeles, apoi uşa se închise, izolându-i de restul casei.

— Aşază-te, prietene, şi desfată-ţi stomacul. După cum eşti îmbrăcat, îmi dau seama că norocul n-a fost de partea ta, iar ceea ce-ţi voi povesti poţi asculta în timp ce mănânci.

Slavă Domnului, aşa era. Fără să mai aştepte, Theophrastus tăie pâinea, apoi înfipse cuţitul în carnea din strachină.

— Toată lumea crede că atât Albérie, cât şi fetiţa au murit, conchise Huc, sfârşindu-şi istorisirea.

Medicul se întrebă dacă trebuia să se bucure de cele auzite sau să se întristeze. Dorise să-și revadă copila, şi descoperea că ea nu se afla în situaţia pe care şi-o imaginase şi că nu depindea decât de el să dea un sens viselor sale.

— Şi ştii cumva unde s-au dus?

— Vai, Parisul este mare. Şi au trecut atâţia ani… N-am primit nici măcar o singură dată veşti de la ele. Să fi ajuns cu bine acolo? Pe drumuri bântuie mulţi tâlhari, chiar dacă lupoaica putea să-i pună pe fugă.

— Mi se pare ciudat faptul că animalul acela le-a urmat. De obicei, lupii nu se poartă aşa. Ei fac parte dintr-o haită şi sunt solidari cu grupul de care aparţin.

Huc clătină din cap.

— Nu ştiu de ce a rămas cu ele, dar Marie părea să fie foarte ataşată de lupoaică. Între ele exista un fel de complicitate. De fapt, m-am bucurat să o ştiu alături de ele. Avea o privire neobişnuită. Da, foarte neobişnuită.

Theophrastus luă o înghiţitură de vin. El unul nu era mirat că fetiţa iubea lupii. Înainte de a se naşte, fusese înconjurată, prin intermediul emoţiilor mamei ei, de mirosul fiarelor, de urletele şi de mârâitul lor.

Era şi aceasta una dintre teoriile medicului. Era convins că, în perioada sarcinii, mediul în care trăia femeia influenţa sentimentele, fobiile şi afinităţile pe care avea să le manifeste copilul după ce se năştea.

— Ce s-a întâmplat cu Antoinette de Chazeron? întrebă el în cele din urmă.

— După funeraliile lui Marie, s-a retras la o mânăstire. Este şi acum acolo. Era o doamnă cu suflet nobil. Ar fi meritat să fie fericită. Din păcate, aflarea adevărului n-ar fi făcut decât s-o chinuiască şi mai mult. I-am povestit că Marie a fost atacată de lupi, că Albérie se luptase vitejeşte ca s-o salveze şi că împreună cu doi dintre oamenii mei le găsiserăm pe moarte. O haită numeroasă ne înconjurase, iar soldaţii mei fuseseră ucişi. Şi eu fusesem rănit, dar, fiindcă aveam o torţă în mână, reuşisem să scap cu viaţă. Antoinette s-a prăbuşit într-o nebunie întunecată, îngrozitoare; n-a vrut nici măcar să vadă sicriele pe care le adusesem, în înţelegere cu vechiul meu prieten Bertrandeau. Chazeron s-a întors acasă abia după două luni. Sicriele fuseseră îngropate, iar el s-a mulţumit s-o lase pe Antoinette să se ducă la mănăstire, ca să-şi vină în fire şi să se roage acolo. Când i-am spus şi lui aceeaşi poveste, nu mi-a pus niciun fel de întrebări. Nu ştiu dacă m-a crezut. Lui François de Chazeron nu-i păsa de Marie. El visa în continuare să aibă un fiu, şi chiar a avut până la urmă unul, cu o slujnică, la puţin timp după nenorocire, dar a refuzat să se însoare cu fata aceea. Nu era demnă de rangul lui. Guillaumet a trăit până la şapte ani. Se ţinea după soldaţi peste tot, era vioi şi vesel, se străduia să fie ca tatăl lui, care, după ce refuzase să intre în slujba lui Bourbon, lupta pentru rege. Garnizoana de la Montguerlhe se schimba periodic, iar copilului îi plăcea să urmărească aceste manevre

ale soldaţilor. I se poruncise şi lui, ca tuturor oamenilor din garnizoană, să nu bea apă din puţ. Într-o zi însă, scăpând de sub supraveghere şi fiind însetat, bău cu nesaţ apă de acolo. După ce se chinui câteva zile, muri. Atunci, François hotărî ca Montguerlhe să fie dat uitării pentru totdeauna, să fie şters de pe hartă. Îl lăsă prada jafurilor, postând doar trei oameni în turnul de pază.

— Pe vremuri, apa aceea era bună de băut. Ce s-a întâmplat? întrebă Theophrastus, bănuitor.

— În 1516, după moartea lui Loraline, Albérie a aruncat în izvor cadavrele lupilor. După o lună, oile au început să se îmbolnăvească, iar păsările de curte mureau pe capete. Au murit şi câţiva oameni. Accesul în zonă a fost interzis, adăposturile animalelor au fost dezinfectate cu var nestins, crezându-se că era vorba de o epidemie transmisă de vite, dar nimic nu s-a schimbat, iar călugărul de la Moutier care se ocupă cu ierburile de leac şi care este chiar fratele meu şi-a dat seama că de vină era apa. Consumarea ei n-a mai fost permisă, iar oamenilor de pază din turn li s-a adus, odată cu proviziile de hrană, şi apă de băut, în fiecare lună, la schimbarea gărzii. Eu am scăpat de Doamna-cu-Coasa numai datorită sfaturilor lui Albérie. Asta l-a înfuriat cumplit pe Chazeron, care bănuia că fusese victima unei răzbunări. Ne-a despărţit, pe mine m-a consemnat la Montguerlhe, lăsându-mi vin care să ţină loc de apă, iar pe soţia mea a pus-o în serviciul lui Antoinette.

— Pricep.

— Prin împrejurimi începuse să circule zvonul că locul acesta era blestemat, dar asta nu i-a oprit pe oameni să jefuiască cea de-a treia incintă. Fapt e că iarna din 1523 a fost îngrozitoare, aici chiar mai aspră decât prin alte locuri, iar sătenii s-au gândit că piatra i-ar putea apăra de viscol mai bine decât nişte buşteni prost îmbinaţi. L-am sfătuit pe François să-i lase în pace. Era timpul ca situaţia lor să devină mai bună. Lui, de fapt, puţin îi păsa. Avea alte griji. Prin căsătoria cu Antoinette, el era înrudit cu familia Bourbon. Mârşăvia ducelui de Bourbon se răsfrângea şi asupra lui. François de Chazeron s-a hotărât să-şi cumpere un detaşament şi s-a pus în serviciul armatelor regelui, pentru ca astfel această înrudire să-i fie uitată. A oferit pentru

răscumpărarea copiilor regali tot aurul furat de la Loraline, atrăgându-și prin actul său disperat simpatia Curţii. Pe timpul cât urma să fie plecat, mi-a încredinţat, în afara îndatoririlor mele de comandant, şi administrarea moşiilor lui. M-am tot rugat să-şi găsească sfârşitul pe câmpul de luptă, dar se pare că dracul însuşi îl apără pe ticălosul ăsta, căci a scăpat de fiecare dată fără nici măcar o zgârietură. Chazeron are multe feţe şi nu m-ar mira să-și fi salvat, la nevoie, viaţa prin vreo trădare.

— Tot mai e obsedat de piatra filosofală?

— Da, din păcate, Paracelsus. Dar n-a izbutit să-i afle taina. Poartă la gât cheia turnului său şi nu se desparte niciodată de ea. Într-o vreme, i-a chemat acolo pe cei mai vestiţi alchimişti, voind să încerce să se asocieze cu ei, dar aceştia nu au făcut decât să râdă la auzul teoriilor lui privitoare la transmutaţia corpurilor. Niciun om cu mintea întreagă n-ar putea să creadă că un lup s-ar putea preface în om. Şi cu atât mai puţin că din împerecherea acestora s-ar putea obţine *alkaheist.* Cel mai mult şi-au bătut joc de el luteranii, tocmai cei în care i se păruse că se recunoaşte. De atunci îi urăşte cu înverşunare. Omul ăsta nu se iubeşte decât pe sine. Şi pe diavol.

— Şi unde este acum?

— Speră să obţină o funcţie la Curte. Şi-a adunat toate bijuteriile de familie şi le-a dus la cel mai iscusit aurar ca să-i facă din ele o parură somptuoasă pe care voia să i-o ofere ca omagiu noii regine a Franţei. Nu mi-a trimis nicio veste de când a plecat, dar aşa face întotdeauna, şi m-am obişnuit. I s-a întâmplat să nu treacă pe acasă doi ani, fără să dea în tot acest timp niciun semn de viaţă. Îl aduce însă acasă de fiecare dată fie nevoia de bani, fie descoperirea vreunui nou tratat sau a unui element nou în cercetările sale. Nu-i duc dorul. Fără el e linişte în ţinut, oamenii simpli sunt fericiţi, burghezii prosperă. Am mărit unele impozite, am micşorat altele, în numele lui, am corectat socotelile fermierilor şi i-am pus ordine în creanţe. Acum, pe domeniul lui e belşug dobândit din propriile produse şi din iscusinţa meşterilor noştri făurari de cuţite, dar am grijă ca vistieria să fie destul de plină, pe când el n-ar fi făcut decât să-și împrăştie averea ca să pară bogat. El stă prea puţin pe aici ca

să-și dea seama de asta. Când vine, găseşte ce-i trebuie; altceva nu-l interesează.

— De ce te străduieşti atât de mult, Huc? Nu merită nici pe departe, sublinie Theophrastus.

— Dreptatea mă susţine şi mă îndeamnă s-o fac. François n-are urmaşi, Theophrastus. Când el nu va mai fi, aceste moşii îi vor reveni fiicei tale. Cu ajutorul lui Dumnezeu. Atunci voi considera că mi-am răscumpărat prin loialitate existenţa mizerabilă la care m-a adus laşitatea mea.

— Eşti un om de treabă, Huc, şi nimănui nu i-ar trece prin minte să-ți reproşeze ceva. Nu ne cunoaştem prea bine, însă Loraline nu mi-a spus niciodată ceva rău despre tine. Ba chiar am simţit adesea în vorbele ei, care nu erau decât un ecou al sufletului mamei sale, o neîndoielnică afecţiune. Ai făcut ceea ce trebuia să faci, fără ură, fără să aştepţi vreo răsplată. Cred că prin iubirea pe care ai ştiut să i-o oferi soţiei tale ţi-ai răscumpărat îndatoririle la care te obliga funcţia, căci puţini bărbaţi– poate niciunul în afara ta – n-ar fi acceptat, n-ar fi suportat şi n-ar fi venerat o făptură atât de ieşită din comun ca Albérie. Crede-mă. Paşii m-au purtat prin multe ţări şi am fost martor la o sumedenie de ciudăţenii, dar niciodată n-am văzut asemenea devotament. Am puţini prieteni pe lumea asta; secretul care ne leagă şi care apasă asupra vieţilor noastre mi se pare însă mai de preţ decât o simplă camaraderie între tovarăşi de arme. Dacă, la rândul tău, preţuieşti această mână pe care ţi-o întind, să ştii că voi fi mândru şi onorat să o strâng frăţeşte pe a ta.

— Atunci du-te, frate, şi regăseşte-o pe copila aceea pe care atât de mult o iubim, căci ea va fi întotdeauna parte din noi – e a ta prin sânge, a mea, prin legătura de rudenie cu Albérie.

— Jur, Huc, în faţa lui Dumnezeu, că, dacă mai este în viaţă, o voi găsi.

Huc înalţă paharul. Privirile lor arzătoare se topiră în acelaşi elan de fraternitate în timp ce închinau unul în cinstea celuilalt, apoi băură dintr-o singură înghiţitură vinul acela al alianţei care avea să dăinuiască între ei pentru totdeauna.

Se despărţiră a doua zi, pe la trei după-amiaza. Theophrastus avea în desagă carne uscată şi ceva fructe, precum şi o pungă cu bani pe care i-o dăduse Huc ca să-și cumpere la Paris haine noi şi să obţină informaţii.

Ştia exact unde se va duce. Dacă exista în lume cineva în stare să-l pună pe urmele lui Marie, acela era, cu siguranţă, Michel de Nostre-Dame. Dădu pinteni măgarului, simţindu-se deja alt om. Şi, spre deosebire de ultima dată când părăsise Auvergne, începu să fluiere uşor o melodie, amestecându-se în valul de negustori care călătoreau spre Le Puy.

3

În acel martie 1531, Parisul era în sărbătoare. Isabeau admiră îndelung strada Saint-Antoine, al cărei pavaj fusese înlăturat fiindcă acolo urma să se desfăşoare turnirul. Regele îi oferise un loc bun în tribuna înălţată de-a lungul caselor, şi – trebuia s-o recunoască! — era mândră că lumea o saluta ca pe o doamnă nobilă. Cele mai multe reverenţe îi reveniră amantei regelui, Anne de Pisseleu; Isabeau însă n-o slăbea din ochi pe Diane de Poitiers, de care era îndrăgostit tânărul duce d'Orleans, fiul mezin al regelui. Acesta o sorbea din priviri, iar ea îi trimise, cu o mişcare senzuală a mâinii, o sărutare depusă în palmă ca un fluture pe o floare. Isabeau voia să o aibă pe frumoasa aceea în clientela ei. Îi va vorbi despre asta prietenei ei Marguerite d'Angouleme, sora regelui.

Pentru moment, Parisul părea un adevărat corn al abundenţei; Isabeau nu mai văzuse niciodată atâţia grataragii, măcelari, patiseri, bucătari, hangii, vânzători de tot felul de alimente şi băuturi. Erau o sumedenie, şi oricine putea cumpăra un prânz complet doar cu un bănuţ de argint. Până şi săracii erau sătui şi rumeni la obraz. Peste tot se făcea destulă risipă, aşa încât şi aceştia îşi împărţeau resturile cu câinii vagabonzi, cu pisicile şi cu şobolanii care ajunseră să fie dolofani ca un braţ de muieruşcă.

Isabeau îşi căută cu privirea nepoata, însă n-o zări nicăieri. Marie promisese că ea şi Constant vor fi cuminţi. Adolescenta avea tendinţa supărătoare de-a uita că nu mai era copil şi continua să facă tot felul de pozne, de parcă s-ar fi temut că n-o să aibă destul timp pentru toate. Isabeau ştia că ea şi nedespărţitul ei complice s-ar fi putut strecura sub tribune ca să strice parada cailor înţepându-i cu ace lansate prin sarbacane, şi nu voia să rişte; dacă ar fi fost prinşi, oprobriul s-ar fi răsfrânt asupra ei. Şi ce ruşine pentru ea dacă s-ar fi întâmplat să fie cineva rănit din pricina lor. Asta ca să nu mai vorbim despre alte consecinţe cumplite, având în vedere că François de Chazeron se afla şi el la Paris.

Îl văzuse salutându-l pe rege, înclinându-se până la pământ în faţa reginei. Simţise un spasm încleştându-i stomacul, dar rămăsese neclintită, printre celelalte doamne. Se schimbase, toată lumea o cunoştea, regele o proteja. Nu mai trebuia să se teamă de el, orice poziţie ar fi căpătat la Curte. În afară de asta, François de Chazeron o credea moartă. N-avea de ce să-și facă griji din pricina lui. Doar dacă o descoperea pe Marie, ajungea până la mama ei şi afla adevărul. Isabeau îşi goni totuşi din minte acest gând. Ducea o viaţa respectabilă. El nu-i putea face nimic. Absolut nimic.

Dar nu-i uşor să-ţi învingi ura şi teama. În ciuda hotărârii, în ciuda logicii, când îl vedea zâmbind amabil, simţea efluviile perversităţii lui, iar semnul de pe sân o ardea. Ziua se sfârşi însă fără vreo surpriză neplăcută, iar Isabeau se întoarse acasă uşurată.

Săptămâna dedicată festivităţilor fusese distractivă şi era sigură că şi afacerile îi vor merge din plin.

Acasă o aştepta Albérie. De la vizita lui Clement Marot trecuseră câteva zile în care nu mai apucase nicicum să discute cu sora ei. Isabeau o înştiinţase doar de sosirea lui Chazeron, fără să intre în amănunte. De fapt, Albérie era foarte activă în cadrul mişcării luteranilor, iar casa ei din strada Vieille-du-Temple era unul dintre locurile unde se adunau aceştia. Întâlnirile lor erau tăinuite, ca să nu atragă asupra lor atenţia unor răuvoitori. Regele continua să-i protejeze doar cu condiţia să nu-l pună în situaţia de a interveni într-o ceartă sau încăierare. Era ataşat de doctrina lor, dar condamna excesele ei. Albérie îl îndrăgise pe abatele Boussart, care înfiera de mult timp unele năravuri ale cinului bisericesc, de exemplu privilegiile acordate fără măsură sau vânzarea indulgenţelor.

Albérie o crescuse şi pe Marie în spiritul preceptelor unei biserici apropiate de poruncile lui Hristos şi regulilor Curţii Miracolelor, unde copila îşi găsise o a doua familie. Rezultase o combinaţie ciudată care-o făcuse să devină cea mai hotărâtă, cea mai indisciplinată şi mai vioaie adolescentă din lume.

— S-a stabilit că va fi diseară, zise Albérie, pe când Isabeau îşi scotea capa.

— Bine. Vor veni cu toţii?

— Cred că da, mai puţin baronul d'Etampes, care s-a rănit căzând de pe cal. Dar nu văd de ce atâta grabă, Isabeau.

— Încă nu ştii anumite lucruri. Să mergem în cabinetul meu. N-aş vrea să ne surprindă Marie.

Albérie încuviinţă cu un gest şi urcă scările în urma surorii ei. Isabeau închise uşa după ele şi contemplă cu satisfacţie imaginea reflectată în oglinda montată într-un cadru de argint din faţa ei. Cât de mult se schimbaseră amândouă! Ce departe erau curtea fermei de la Fermouly şi peştera de la Montguerlhe!

— Cine-ar fi crezut, văzându-mă cum eram când am părăsit haita, că voi deveni una dintre cele mai respectate doamne de la Curte? Şi asta fără să am măcar vreun titlu adevărat de nobleţe. Toate astea le datorez lui Rudégonde, abatelui, lui Bertille şi îndârjirii cu care am refuzat să mor, să mă las învinsă. Te-ai schimbat şi tu. Datorita lui Marie. Rolul de mamă te-a făcut să înfloreşti, susţii o cauză dreaptă şi, la fel ca mine, n-ai lăsat fatalitatea să facă din noi ceea ce voia. Deosebirile dintre noi constituie avantajul nostru, de şaisprezece ani încoace. Dar nu putem şterge trecutul. Răzbunarea mea n-a fost îndeplinită. Credeam că aceasta dorinţă s-a stins din sufletul meu, dar mă înşelam, Albérie. A fost de-ajuns să-l văd pe omul ăsta, să adulmec de la distanţă diavolul care zace în el, ca vechiul sentiment să se trezească. N-am să-i ies în cale, nu vreau să-mi asum acest risc, dar dacă se apropie de mine, şi precis că se va apropia, voi fi pregătită.

— Ştii ceva ce ar trebui să aflu şi eu?

— Tu să-mi spui asta, surioară.

— Nu înţeleg.

Isabeau oftă. Se aştepta la acest răspuns. Totuşi, era hotărâtă să descopere adevărul.

— Clement Marot mi-a destăinuit motivele care l-au adus aici pe François de Chazeron. La Palice îi vorbise despre acest om, cerându-i să-l supravegheze, ceea ce Clement s-a străduit să facă, între două arestări. De la el am aflat o poveste ciudată în legătură cu fetiţa lui Chazeron, care a fost mâncată de lupi, împreună cu dădaca ei, cu foarte puţin timp înainte de sosirea ta aici.

Albérie se lăsă să alunece pe un scaun. Presimţise dintotdeauna că va veni o zi în care va trebui să înfrunte adevărul. Dar nu găsea cuvintele potrivite nici acum, aşa cum nu le găsise nici pe vremuri. Nu era vorba despre minciuna ei în sine, ci despre tulburarea pe care avea s-o provoace acum.

— Marie are semnul, se mulţumi să spună, de parcă aceste cuvinte ar fi fost de-ajuns ca să rezume inimaginabilul.

— Este a lui Chazeron, Albérie?

— Da. Şi nu.

Isabeau încleştă pumnii. Ceva din ea presimţea o evidenţă pe care nu reuşea s-o desluşească. Îşi impuse totuşi să rămână calmă. Albérie părea întoarsă pe dos. Isabeau îngenunche în faţa ei şi o luă de mâini. Erau reci ca gheaţa.

— Ne pândeşte aceeaşi primejdie ca pe vremuri, Albérie, îi spuse cu blândeţe, dar acum ne putem împotrivi. Suntem mai bine înarmate decât François de Chazeron, mai puternice decât el şi mai unite ca oricând. Trebuie să ştiu cu ce anume mă lupt. François a venit aici ca să urmărească o femeie-lup şi, în acelaşi timp, să-i nimicească pe eretici. Eu cred că a venit s-o caute pe Marie şi vreau să ştiu de ce.

Albérie îşi ridică ochii. Privirea ei metalică nu mai șovăia.

După ce-şi termină istorisirea, se ridică în tăcere şi ieşi din încăpere ca o umbră. Marturisise tot: sarcina lui Loraline, Theophrastus, înlocuirea bebeluşilor, pactul şi Ma. Ma, în trupul căreia se ascundea, de cincisprezece ani, Loraline. Ar fi vrut să rămână alături de sora ei, dar Isabeau o gonise cu un gest. Albérie ştia că era ceva trecător; Isabeau va digera acest adevăr care-i va înlătura vechiul doliu. Avea nevoie doar de puţin timp. Asta nu schimba nimic. Asta schimba totul.

În spatele uşii, Isabelle de Saint-Chamond plângea, privind portretul amantului ei mort.

Întâlnirea fu agitată, dar Isabeau ştiu să facă faţă tumultului stârnit de mărturisirea ei. Stând în capul mesei, luă din nou cuvântul. Cei aproximativ 50 de oameni – majoritatea bărbaţi – care şedeau pe bănci în jurul ei făcură linişte. Printre ei se aflau nobili, medici şi negustori, înfrăţiţi de aceeaşi cauză. Fără să-și dea seama de ce, toţi o respectau pe Isabeau. Poate şi din

cauza lupoaicei aceleia cenuşii aşezate între Albérie şi Marie, pe care n-o slăbeau din priviri.

— Credeți-mă, omul ăsta este pe cât de lacom de aur, pe atât de făţarnic. Va accepta ofertele voastre ca să se îmbogăţească uşor, dar astfel vă veţi dezvălui identitatea şi veţi deveni vulnerabili. Sub cel mai neînsemnat pretext o să vă confişte averile şi o să vă închidă la Châtelet. Prietenul nostru Clement Marot a aflat-o pe pielea lui, şi, dacă n-ar fi beneficiat de prietenia regelui, ar putrezi şi acum în temniţă. Pe François de Chazeron nu-l vom putea îmbuna cu daruri, aşa cum am reuşit cu predecesorii săi. Cu el va trebui, fără îndoială, să ne luptăm şi să ne folosim de viclenie.

— Aş prefera să-l convertesc, doamnă Isabelle. De fapt, nu acesta este cel mai important scop al misiunii noastre?

— Desigur, messire Calvin, însă nu-l cunoşti pe acest senior; chiar dacă nu pomenesc despre viciile lui josnice, ele există. Familia mea se trage din Auvergne, şi acolo se ştie că a făcut nişte lucruri îngrozitoare, poate chiar are legături cu însuşi diavolul. V-am chemat aici ca să vă recomand tuturor să fiţi prudenţi. Noi toţi alcătuim o forţă pusă în slujba unor idei legitime. Trebuie să acţionăm împreună împotriva lui. Nu luaţi nicio iniţiativă personală. Ma refer în special la voi doi.

Şi arătă cu degetul spre Marie şi Constant, privindu-i ferm şi dojenitor.

— De ce să nu-l eliminăm? se înălță dintr-un colţ al încăperii o voce tăioasă.

Toate privirile se îndreptară către silueta înveşmântată în negru care se rezema de unul dintre stâlpii de piatră. Într-o mână avea un cuţit cu mâner de oţel, cu al cărui tăiş se juca aşchiind o bucăţică de lemn ţinută în cealaltă mână.

Pe Isabeau o amuză tăcerea burghezilor, intimidaţi de chipul acela fără barbă, ascuţit ca o lamă, cu părul lung şi negru legat la spate cu un şnur. Privirea de tăciune se întâlni cu a ei, iar lui Isabeau i se păru că desluşeşte şi în ochii lui o expresie amuzată.

— Nu te cunosc, messire, dar dacă eşti de-al nostru, înseamnă că ai fost poftit aici de cineva, îi spuse ea cu bunăvoinţă. În acest caz, ştii, desigur, că nu obişnuim să

comitem crime. Sfintele Scripturi spun: „*Să nu ucizi*”. Ne vom apăra dacă viaţa ne este pusă în pericol, dar nu cred că astăzi ne aflăm într-o asemenea situaţie.

— Crezi că este un rol şi un loc potrivit pentru o femeie să prezideze o astfel de întrunire? întrebă el ironic.

Isabeau nu se intimidă.

— Fiecare din noi o face, la rândul său, dacă are de spus ceva în folosul misiunii noastre. Hotărâm împreună şi votăm prin ridicarea mâinii fiecare acţiune. Numai astfel putem fi eficienţi. Cât despre locul pe care-l ocup astăzi, messire al cărui nume nu-l cunoaştem, află că l-am dobândit prin responsabilităţile pe care le am în acest oraş şi pe care nimeni de aici sau din altă parte nu le-ar putea contesta.

Bărbatul înaintă, cu un zâmbet de fiară pe chip, şi se plecă într-o reverenţă adâncă în faţa lui Isabeau.

— Mi se spune Jean Latour, doamnă Isabelle, şi aş fi încântat să fac parte din rândul vostru de acum înainte.

— Jean Latour? într-adevăr, numele mi-e cunoscut. Am putea afla cine ţi-a vorbit despre această şedinţă?

— Eu, mătuşă.

Isabeau o privi surprinsă pe Marie, care răspunsese îmbujorându-se, dar nu comentă în niciun fel.

— În cazul acesta, messire, dacă adunarea confirmă, nu văd de ce nu ţi-am accepta prezenţa. Vom trece, aşadar, la vot, ca de obicei. Cine este de acord ca acest om să fie primit în rândurile noastre?

Majoritatea celor prezenţi ridicară mâna. Doar câţiva se abţinură, printre care şi Jean Calvin, a cărui înfumurare o enerva adesea pe Isabeau.

Apoi Isabeau continuă:

— Cine este de acord cu sugestia lui Jean Latour ca François de Chazeron să fie ucis?

Doar doua mâini se ridicară. Isabeau nu se miră. Era vorba despre doi cârciumari care avuseseră adesea de-a face cu comandanţii precedenţi.

— Cine este de acord ca François de Chazeron să fie supravegheat şi împiedicat de la orice acţiune care ne-ar putea periclita activitatea?

Toate mâinile se înălțară. Isabeau se felicită în sinea ei. Fusese convingătoare.

— Şedinţa este încheiată. Messire Latour, te-aş ruga să nu pleci, bine? Aş vrea să stăm puţin de vorbă. Rămâi şi tu, Marie!

Isabeau salută mai multe persoane, iar oamenii se risipiră, coborând scara care ducea în vestibulul locuinţei lui Albérie.

La lumina pâlpâitoare a lumânărilor din odaia încăpătoare, ale cărei draperii trase asigurau intimitatea, Isabeau aşteptă să se facă linişte, apoi se îndreptă către Jean Latour, care-şi băgase cuţitul în buzunar şi şuşotea cu Constant, ţinându-l cu o mână fermă de umăr. Isabeau interveni:

— Ai reputaţia unui neruşinat, messire, chiar şi la Curtea Miracolelor. Eşti cunoscut ca vânător de zestre, bătăuș, când ai prilejul, amator de jocuri de noroc şi om fără nimic sfânt. Mi se pare cam mult, şi poate că toate acestea nu reprezintă decât un palid reflex al realităţii. Circulă zvonul că ai fost şi închis de mai multe ori la Châtelet pentru diverse găinării, apoi ai fost eliberat sau ai evadat. Poţi să-mi spui, în acest caz, de unde o cunoşti pe nepoata mea?

Pe buzele lui Jean apăru un zâmbet sincer.

— De la animalul ăsta.

Şi arătă spre Ma, care se apropiase de el. Inima lui Isabeau se strânse – îşi stăpâni un val de slăbiciune; era încă prea tulburată de destăinuirea pe care o auzise în după-amiaza aceea ca să poată să-și pună în ordine gândurile. Rosti cu greu:

— Povesteşte-mi!

Cu un gest, îi pofti să ia loc. De fapt, era atât de ostenită, încât simţea şi ea nevoia să se aşeze. Marie şi Constant se instalară direct pe covorul gros, mână în mână, iar Ma se lungi, bineînţeles, lângă ei. Jean Latour preferă o banchetă pe care se aşează, îndoindu-şi picioarele lungi. Cu aceeaşi dezinvoltură a celor doi adolescenţi, îşi încrucişă mâinile pe genunchi şi o scrută cu privirea, fără fereală, pe Isabeau.

„*Oare câţi ani să aibă?* se întrebă ea. *Douăzeci? Treizeci?*" N-ar fi putut spune. Se simţea stângace şi caraghioasă în fotoliul ei, dominând acel mic grup care o tulbura.

— Acum trei zile, acest Chazeron, ale cărui isprăvi le-ai lăudat atât de frumos adineaori, şi-a pus oamenii şi câinii pe urmele

mele în urma plângerii unui tip gelos, care nu s-a mulţumit doar cu faptul că e încornorat, ci a afirmat că i-aş fi luat o sumă frumuşică de bani. Ceea ce nu era adevărat, şi-mi pare rău s-o recunosc, fiindcă nimic nu e mai neplăcut decât să nu te poţi bucura de fărădelegile de care eşti acuzat; cred că eşti de acord cu mine!

— Sunt de acord, fireşte, râse Isabeau, pe care acest ton neserios o făcea să se simtă ceva mai în largul ei.

— Aşadar, eram urmărit, fugeam pe strada Farinerie, când m-am trezit încolţit în faţa intrării cimitirului. Fără prea mari speranţe, am intrat în cimitir. În pragul bisericii stătea lupoaica. Nu-s fricos, şi am hotărât să-mi vând scump pielea, când în spatele lui Ma a apărut Marie şi mi-a spus s-o urmez. Uşa bisericii s-a închis în nasul soldaţilor care ajunseseră sub arcade. Urmarea o ştii: pasajul secret ascuns sub altar, sala subterană şi strigătele de furie ale urmăritorilor mei, care răscoleau peste tot fără să poată descoperi ascunzătoarea regelui nebunilor. Copiii ăştia m-au adoptat şi m-au poftit la adunarea de astăzi, căci îţi mărturisesc, frumoasă doamnă, că acest înlocuitor al comandantului mă scoate din fire şi-mi amărăşte viaţa. Tare mi-ar plăcea să-i ard un şut în dos. Oricum, le rămân dator lupoaicei şi copiilor. Ai toate motivele să fii mândră de curajul lor.

Lui Isabeau i se păru că o mână de oţel îi strânge inima. Privi spre Ma şi murmură, cu vocea gâtuită de o emoţie pe care nu şi-o putea stăpâni:

— Sunt mândră, messire. Foarte mândră. Apoi, făcând un efort să-şi controleze sentimentele, se ridică în picioare. Este foarte târziu. În curând se vor ivi zorii. Am mare nevoie de odihnă. Casa aceasta este şi a ta, messire, poţi rămâne aici, dar aş vrea să-mi faci, în schimb, un serviciu.

Jean Latour încuviinţă. Se ridicase şi el de pe bancă, aşa că luă mâna pe care i-o întindea Isabeau.

— Copiii aceştia sunt curajoşi, dar mai ales tineri şi impetuoşi; habar n-au ce pericole îi pândesc dacă sfidează legea. Aş dori, din motive personale, ca ei să nu se apropie de François de Chazeron. Încearcă să-i convingi să stea departe de el.

Jean Latour se înclină şi depuse o sărutare pe mâna lui Isabeau, împodobită cu inele, dar având câteva pete maronii care trădau apropierea bătrâneții.

— Voi avea grijă de ei, doamnă Isabelle, ca de mine însumi, îţi doresc somn uşor.

Incapabilă să mai suporte atâtea emoţii, Isabeau se retrase fără să mai scoată niciun cuvânt.

Pe când se pregătea să iasă din casă ca să se îndrepte spre trăsura care o aştepta, Ma, care o urmase, se apropie de ea şi-i linse mâna cu limba ei aspră. Cu o voce stinsă, întreruptă de hohote de plâns, Isabeau spuse, în frigul zorilor care se iveau:

— Iartă-mă, copila mea.

Apoi uşa se închise, iar secretul ei se pierdu în animaţia străzii.

4

Exact în clipa când Theophrastus apucase ciocănelul de bronz, uşa se deschise larg. Braţele unui bărbat solid se întinseră spre el, cuprinzându-l într-un avânt spontan, frăţesc.

— Ai sosit la fix! exclamă o voce pe care el n-o recunoscu, deşi ştia a cui este. Îmbrățișă călduros muntele acela de om pe care-l descoperea revăzându-şi prietenul, în timp ce Michel de Nostre-Dame, vesel şi încântat că-l vede atât de surprins, continuă, fericit: O, Doamne, nici nu ştii, prietene, cât de mult îmi place ştiinţa asta! Şi ce plăcut a fost tot timpul ăsta în care te-am aşteptat, ştiind că vei veni!

— Şi de asta vrei să-l sufoci acum pe bătrânul tău prieten? glumi Theophrastus, înveselit de aceste efuziuni caracteristice provensalilor.

Michel îşi slăbi îmbrăţişarea, râzând sonor, şi adăugă, cu voce de bas:

— Doamne, Dumnezeule, nu, încă nu ţi-a sosit ceasul! Ai călătorit bine?

— Cum aşa, nu ştii? îl tachină din nou Theophrastus, măsurând din cap până în picioare bărbatul arătos din faţa lui.

Din copilul pe care-l cunoscuse rămăseseră doar ochii pătrunzători şi ageri, precum şi gropiţele din obraji. Se simţea de parcă nu s-ar fi despărţit niciodată.

— Ba da, şi îmi pare rău că n-am avut prezenţa de spirit să-ți comunic noua mea adresă; te-aş fi scutit de ocolul care ţi-a prelungit drumul. Dar, ce vrei, încă nu stăpânesc bine viziunile astea, iar nerăbdarea depăşeşte adesea bunul-simţ; lucru ciudat, când ai de-a face cu sensul ascuns al viselor şi când, pe legea mea, fie că sunt bune, fie ca sunt rele, eşti sclavul lor.

Alte hohote de râs salutară această diatribă. Theophrastus îl privea cum râde de propriile spuse şi regăsea, odată cu acest spirit strălucitor, efervescent şi ironic, întreaga plăcere a primei lor întâlniri. Fu cuprins de o bucurie senină care şterse dintr-odată tristeţea anilor îndelungaţi pierduţi fără niciun ţel.

— Sunt fericit că ne-am întâlnit din nou, Michel. Foarte fericit!

— Pe bunul Dumnezeu, Paracelsus, şi eu sunt la fel de fericit! întări Michel, exprimându-se în felul lui special. Hai, vino, intră. Masa e pusă, iar patul, încălzit. Acum, în septembrie, nopţile sunt reci. Vremea este o ciudăţenie. Acum te topeşti de căldură, şi deodată, din senin, începi sa dârdâi. Ştii că din cauza asta vin la mine o mulţime de bolnavi speriaţi, ştiind că în ţinut bântuie ciuma? Lucrez la un tratament, dar voi mai avea nevoie de mulţi ani ca să-l definitivez. Totuşi, e plăcut să ştii că, prin perseverenţă, vei reuşi. Dar nu de asta ai venit până aici şi despre altceva aş vrea să vorbim în noaptea aceasta. Trebuie să-ți arăt ceva. Şi vei afla, ca mine, de altfel, că orice-am face, prietene, nimic nu-i întâmplător. Vino!

Deschise o uşă şi-l conduse pe Theophrastus într-o odaie pătrată, cu un şemineu în care ardea focul. La lumina lămpilor se vedea o masă încărcată cu bucate, care-i aştepta.

Locuinţa era mică, simplă, dar la fel de primitoare ca aceea de la Saint-Remy-de-Provence, care rămăsese vie în amintirea lui Theophrastus. Se simţi ca acasă, de parcă şi-ar fi petrecut tot acest timp căutând adăpostul acela sigur, liniştit, cochilia aceea în care durerea lui şi-ar fi putut pierde sensul.

Mâncară stând față-n față, iar Theophrastus îşi umplu golul acestor ultimi ani ascultând-l pe Michel, care îi povesti parcursul vieţii sale.

Până în 1520, studiase medicina la Avignon. Epidemia de ciumă îi întrerupsese studiile. Începuse atunci să se iniţieze în tainele ierburilor de leac şi ale farmaceuticii, urmând pas cu pas evoluţia epidemiei, ca s-o cerceteze şi să se lupte cu ea. Abia în octombrie 1529 se înscrisese din nou la facultate, în Montpellier. Avusese un vis despre epidemie cu câţiva ani înainte de izbucnirea ei: se vedea aplecat deasupra unor grămezi de cadavre – cu toate că nu prea putea să se vadă pe el însuşi –, recoltând în flacoane sânge şi probe de piele ca să le analizeze. Acest vis îi insuflase curajul de a-şi începe cercetările, precum şi certitudinea că nu va fi răpus de boală, în ciuda apropierii de pacienţi.

În ceea ce privea viaţa lui sentimentală, nu apăruse nimic la orizont. Ceea ce văzuse înainte de plecarea lui Theophrastus spre Auvergne îl rănise prea adânc. Totuşi, nu el dorise să se

întâmple aşa, nu putuse, nu voise sa modifice cursul destinului. Ştia că n-avea dreptul s-o facă, de parcă o mână cerească l-ar fi legat, fără voia lui, obligându-l să ştie, ca să se pregătească să facă faţă evenimentelor, dar fără a putea să le schimbe. Nimeni n-avea această putere. Multă vreme se simţise vinovat pentru viaţa aceea pe care o lăsase să se ducă de râpă prin tăcerea lui. Astfel că aşezase în el, fără să ştie cum, un fel de barieră care împiedica viziunile referitoare la propria persoană să-i tulbure viaţa. Nu voia să sufere înainte ca evenimentele să se întâmple, tot aşa cum nu voia să se bucure anticipat. Mai puţin în ceea ce-l privea pe Theophrastus. Aflase într-un mod neobişnuit că sosise momentul.

Michel alungă cu dosul mâinii această amintire, în ciuda nerăbdării pe care o citea în ochii comeseanului său.

— Mâine, prietene. Să nu crezi că vreau, prin această amânare, să-mi dau o importanţă pe care nu o am. E vorba de nişte circumstanţe speciale. Mâine, configuraţia astrelor va fi propice dezvăluirilor mele, căci voi primi şi alte informaţii, care vor răspunde unor tăceri şi unor întrebări. Ştiu asta. Graba ar putea duce la o modificare în destinul tău, şi, aşa cum ţi-am mai spus, Dumnezeu cel Atotputernic mi-a hărăzit acest dar deosebit cu această singură condiţie. E datoria mea de creştin s-o respect. Dacă mi-aş perverti credinţa, mi-aş pierde sufletul.

— Voi aştepta, îl asigură prietenul său.

— Vino atunci să-ţi arăt cât de extraordinară este tema ta astrală.

La fel de fascinat de acest bărbat cum fusese şi de copilul Michel, Theophrastus urcă în urma lui treptele de lemn care duceau la etajul căsuţei. Acolo era o singură încăpere, la fel de mare ca aceea în care mâncaseră. Un coridor mic ducea la latrina situată într-un intrând din perete, care se vedea din stradă ca o protuberanţă arhitecturală. Remarcase această particularitate pe toate străduţele din oraş. O simplă gaură în podea lăsa să se vadă canalul care trecea pe lângă case, sub cerul liber. Nu era de mirare că ciuma se răspândise în toată Franţa. Theophrastus era convins că, pentru a combate flagelul, trebuia ca oraşele să fie înzestrate cu un sistem subteran de canalizare.

Michel încercase să-i convingă pe vecinii de pe strada lui să-i urmeze exemplul: să pună într-un hârdău cu apă un pumn de var, apoi să toarne soluţia în latrină ca să evacueze excrementele, eliminând astfel microbii. Dar mulţi îşi băteau joc de el. Ploaia spăla strada, ducând totul către locul unde se întâlneau şanţurile cu dejecţii. Acolo era un puţ prin care totul se scurgea în pământ. Era de-ajuns!

Nici poporul, nici burghezii nu prea se sinchiseau de igienă. De altfel, se spunea că, dacă te speli, poţi căpăta migrene sau dizenterie. În multe părţi ale Franţei existau o sumedenie de idei preconcepute. De la Războiul de 100 de ani nu se mai ţinea seama de bunul-simţ, iar medicina trebuia să facă faţă unei înapoieri care favoriza apariţia epidemiilor.

Acest schimb de puncte de vedere dură ceva timp, iar Theophrastus constată cu bucurie că prietenul lui îi semăna în multe privinţe. Desigur că şi acesta avea să fie contestat de mulţi confraţi, iar Theophrastus îi sugeră să-i urmeze exemplul şi să-şi consolideze teoriile printr-o călătorie în Egipt, unde şi el aflase atâtea răspunsuri şi dezlegase atâtea taine. Michel făgădui că o va face, de îndată ce va avea posibilitatea.

— Deocamdată, uită-te la asta.

Se aplecă peste masa de lucru şi întinse în faţa lui o hartă cât tăblia mesei, pe care erau multe semne, cifre, cercuri şi puncte. Theophrastus, care se iniţiase în astrologie, deveni interesat încă de la prima privire.

— Uite, Theophrastus, stărui Michel, urmând o linie care trecea peste puncte şi semne, cât de neobişnuită e harta ta astrala, în noaptea când te-ai născut, unele elemente se aflau în poziţii ciudate pe cer, Mercur în casa a VIII-a, Venus şi Saturn într-a V-a şi a XII-a…

— Cum naiba ai reuşit? întrebă Theophrastus, făcând ochii mari în faţa desenului straniu pe care-l desluşise deodată.

— N-am făcut nimic mai mult, Paracelsus, decât o hartă astrală ca oricare alta. Depărtează-te puţin şi ai s-o vezi mai bine.

Prietenul său se supuse, iar Michel aşeză lumânările în cele patru colţuri ale harţii. Medicul văzu atunci ansamblul alcătuit de păienjenişul acela astral de pe foaie. Inima i se strânse. Ochii

lui neîncrezători distinseră clar un cap de lup, punând în umbră semnele care-l alcătuiau.

— E de neconceput, bâigui el.

— Lucrul cel mai straniu, prietene, nu e acesta. Priveşte aici şi vei vedea adevărata ciudăţenie.

Michel luă o pană şi uni între ele câteva puncte, de la urechile lupului până în josul foii. Nu înţelegea semnificaţia acelui cap, dar era tulburat, văzând în el simbolul întâmplărilor survenite în viaţa lui, care-l bântuiau şi acum.

— Crede-mă, Theophrastus, am alcătuit, încă din copilărie, tot felul de hărţi pentru mulţi oameni, dar n-am văzut niciodată – auzi? — niciodată ceva atât de straniu. Şi asta nu e tot. La noapte vom putea vedea aceeaşi configuraţie. Iată de ce nu cred în hazard! Vom dezlega împreună misterul, prietene. De când ne-am cunoscut, mi-am dedicat mult timp studierii astrologiei, încercând să înţeleg, să interpretez semnele, să-mi explic de ce se încrucişaseră drumurile noastre, ce-aş putea învăţa de la tine, care va fi preţul şi care va fi răsplata acestor cunoştinţe. A trebuit să fac multe cercetări ca sa ajung la această evidenţă, căci doar printr-o întâmplare am descoperit-o, când m-am îndepărtat puţin de masă ca să-mi dezmorţesc picioarele înţepenite: destinul tău e legat de un lup.

— Unele popoare vorbesc despre vieţi anterioare…

— Am auzit aceste teorii. Biserica Catolică le respinge.

— Totuşi, există şi vrăjitori care le susţin. Cred că Biserica se teme de ele. În Germania, Luther a evocat ipoteza reîncarnării care ar asigura nemurirea sufletului. Toată lumea s-a ridicat împotriva lui. A renunţat la această idee, atât de opusă conceptelor de rai şi iad. Dacă totuşi admitem teoria reîncarnării, crezi că sufletul meu ar fi putut să fie cândva cel al unui lup? Căci lupii au suflet, Michel. O ştiu, am trăit printre ei. Am întâlnit o femeie care se putea preface în lupoaică în nopţile cu lună plină. Ce întrebări ciudate şi obsedante!

— N-am ce să-ţi răspund, Paracelsus. Poate că această cruce este semnul voinţei lui Dumnezeu. La puţin timp după ce am avut revelaţia, l-am întâlnit pe medicul acela tânăr care tocmai îşi termina studiile. Ştiam că te va întâlni şi că te va aduce la mine, ca să găsim împreună cheia enigmei. Să-ţi spun de ce?

Băiatul acela purta la brâu o punguţă. Ne întâlniserăm adesea pe coridoarele facultăţii. În ziua aceea, am alunecat pe o hârtie umedă şi l-am îmbrâncit, fără să vreau. Şnurul cu care era legată punga s-a rupt, iar cele opt zaruri dinăuntru s-au rostogolit pe podea. M-am aplecat ca să-l ajut să le adune: în cădere, alcătuiseră litera P.

— Ce coincidenţă!

— Mâna destinului, mai degrabă. Nimic nu este întâmplător. Totul e scris.

— În opera lui Dumnezeu…

— Eu aşa vreau să cred, fiindcă sunt creştin, dar multe popoare nu cred în Dumnezeu sau nici măcar nu ştiu că există; cu toate acestea, se dezvoltă la fel ca noi, iar destinul lor este şi el scris dinainte, prietene. Adevărul este, fără îndoială, cu mult mai complex, dar e liniştitor să ţi-l imaginezi astfel, să laşi pe seama lui Dumnezeu grija de a fi creat tot ceea ce există, precum şi cunoaşterea sfârşitului tuturor operelor sale. Iar acum trebuie să ne ducem la culcare. Noaptea ne-a prins în mrejele ei, iar zorii sunt aproape, atât de multe lucruri am avut a ne spune. Mâine ai să-mi istoriseşti toată povestea ta, apoi vom aştepta ca întunericul să coboare din nou asupra oraşului, a ţării şi a lumii. Iar atunci vom lăsa astrele să ne vorbească.

Se întinseră unul lângă altul pe pat şi închiseră ochii, ca să se afunde în abisul nedumeririlor. Spre deosebire de Michel, Theophrastus nu reuşi să adoarmă. I se părea că acel cap de lup de pe masa de lucru îl privea.

Totuşi, când deschise ochii, Michel nu mai era lângă el, soarele era sus pe cer, clopotele catedralei îi chemau pe credincioşi la slujbă, iar un miros de friptură îi gâdila nările. Nu-şi amintea când adormise; în urechi îi mai răsuna cântatul unui cocoş, iar în privire îi stăruia o geană trandafirie de lumina tivind interiorul camerei.

Se întinse, simţind junghiuri în tot trupul. Era deprins să doarmă pe jos şi se dezobişnuise de saltelele moi, atât de confortabile încât parcă te trag în jos, te fac să te topeşti în ele. Întotdeauna după ce dormea pe un astfel de pat se trezea anchilozat. Se ridică, îşi uşură vezica prea plină, întrebându-se

dacă gaura aceea situată la doi metri deasupra solului putea împiedica urina să-i stropească pe trecători, şi începu să râdă la acest gând. În ciuda semnului de întrebare pe care Michel îl adusese în viaţa lui, era plin de voioşie. Era nerăbdător să-şi regăsească fiica; cu ajutorul lui Michel, îi va fi uşor s-o facă. Doar de asta venise. Coborî scara cu pas vioi şi, spre marea lui surpriză, se ciocni de o femeie în vârstă care ducea pe o tavă o felie de costiţă prăjită şi nişte ouă ochiuri.

— În sfârşit te-ai trezit, messire! îl apostrofă ea pe un ton plin de reproş. Nu-i frumos să lipseşti de la slujbă! Dumnezeu te va pedepsi.

Theophrastus se abţinu să-i destăinuie că avea încă multe altele pe conştiinţă şi se mulţumi să-i ia din mâna tava pe care presupunea că femeia voia să i-o ducă în cameră.

— Unde este Michel de Nostre-Dame? întrebă, după ce îi mulţumi politicos.

— La biserică! făcu ea, de parcă ar fi fost ceva de la sine înţeles. Apoi, revenind la tonul arţăgos de babă habotnică, îşi făcu o cruce şi-i zvârli în faţă: El ştie ce-i datorează Domnului, bunul nostru stăpân. Nu ca alţii…

— Eram bolnav, femeie, nu mă-ndoiesc că Domnul mă va ierta. Când se întoarce Michel?

— Peste o oră; trebuie să primească un bolnav.

Se încruntă. Michel îl asigurase că vor petrece împreună ziua aceea. Se întoarse cu tava în bucătăria unde cinaseră în seara precedentă şi tocmai voia s-o pună pe masă, când slujnica chirăi:

— Am făcut deja curat aici, băiete! Ai grijă să nu faci mizerie când mănânci.

Bărbatul oftă enervat, dar încuviinţă.

Se lăsă uşor să cadă pe o bancă şi începu să înfulece cu poftă. După o clipă, bătrâna Margot îi puse dinainte o cană plină ochi cu vin şi pe buzele ei uscate se lăţi un zâmbet duios în timp ce el îi lăuda talentele de gospodină. Reuşi s-o îmblânzească destul de mult ca să obţină de la ea nişte confidenţe. Când Michel se ivi în prag, Theophrastus aflase că ea venea acolo zilnic, făcea menajul şi gătea, în schimbul câtorva bănuţi şi al îngrijirilor medicale gratuite pentru ea şi familia ei.

Michel îi destăinui că era îngrijorat din cauza unei vecine care era însărcinată şi-l rugă pe prietenul său s-o examineze şi el şi să-i spună ce părere avea.

— E în luna a opta de sarcină şi sângerează mereu. N-a slăbit, dar e tot mai palidă. Sunt neliniştit şi nu-mi dau seama ce e cu ea. Copilul se mişcă normal.

Când tânăra sosi, sprijinită de mama ei, Theophrastus nu ezită prea mult până să-i pună diagnosticul. O palpare uşoară îi confirmă opinia. Copilul găurise placenta, iar lichidul le provocase, şi lui, şi mamei, o infecţie. Medicul ştia bine ce trebuia să facă; întinse pacienta pe masa din bucătărie şi-i administră un medicament fabricat de el, în care amestecase, printre altele, bob porcesc şi hamei. După ce femeia adormi, îi făcu o incizie largă pe abdomen. Michel îl asistă cu pricepere, mândru de siguranţa gesturilor prietenului său, fără să se îndoiască de priceperea lui.

Dacă ar mai fi trecut câteva ore, bebeluşul – o fetiţă – s-ar fi născut mort. Theophrastus înveli fetiţa într-un cearşaf încălzit şi i-o încredinţă bunicii ei, în timp ce Michel cauteriza rana, curăţa infecţia şi închidea operaţia bietei femei care încă nu-şi revenise. Nu mai văzuse niciodată un asemenea fel de a aduce pe lume un copil.

— Ai să înveţi în Egipt multe alte lucruri, prietene, îl asigură Theophrastus. Ar fi bine ca pacienta noastră să rămână aici peste noapte ca să-i tratăm febra, căci va avea cu siguranţă temperatura. Iar copilul are nevoie să fie hrănit pentru a supravieţui. Laptele nu vine niciodată dacă intervii împotriva naturii. Micuţa trebuie să fie aproape de mama ei. Nu le despărţi şi ai grijă să le fie cald.

Înainte de lăsarea serii, o saltea de paie fusese aşezata lângă şemineu, iar cele două fiinţe salvate printr-un adevărat miracol dormeau liniştite pe ea, vegheate de bătrână, care, cu lacrimi în ochi, îi binecuvântase de sute de ori pe cei doi medici. Michel şi Theophrastus făcură de gardă, cu schimbul, ca să-i reducă febra. Când febra scăzu brusc, ştiură că femeia era salvată. Fetiţa era micuţă şi firavă, dar vioaie, iar Theophrastus văzu în acest fapt un nou semn al destinului. Oare nu astfel o văzuse şi

pe copila lui pentru prima şi ultima dată, când o ajutase pe mama ei s-o aducă pe lume? Nu uitase nimic.

Se duse după Michel în camera de la etaj şi i se destăinui, simţind încă emoţia aceea în mâinile-i obosite. Michel se mulţumi să dea aprobator din cap.

Îl rugă să-i istorisească amănunţit totul şi-l ascultă, în timp ce pe sub pleoapele închise i se perindau imaginile iscate de povestire. Theophrastus nu se opri decât după ce-i încredinţă ultimele veşti aflate de la Huc de la Faye. Se făcuse târziu. Era epuizat. La lumina palidă a lumânărilor, Michel, lungit pe pat, se lăsa absorbit, dizolvat într-o impalpabilă succesiune de emoţii şi de culori. Voci amestecate cu zgomote difuze, un vânt îngheţat care-l făcea să dârdâie, senzaţia unei goane frenetice, apoi, deodată, o zări stând pe pintenul stâncos care domina o mare de cadavre: era lupoaica. Lupoaica cenuşie cu lănţişorul de aur la gât. Îşi întoarse spre el privirea de smarald, se apropie ca să pătrundă în privirea lui, iar sufletele li se contopiră.

Atunci, Michel deschise larg ochii şi urlă.

5

— Hai odată, Constant, nu fi bleg! se înfurie Marie.

— Marie, mătuşa ta ne-a interzis. Dacă află, o să ne pedepsească.

— Şi cine crezi că o să-i spună, prostule? Haide! E mai distractiv dacă vii cu mine, dar să ştii că mă duc oricum.

— Of, fetele astea! se enervă Constant, lovind cu piciorul o piatră uitată pe şosea.

Îşi puse mâinile în şolduri şi se încruntă. Sigur că avea chef să participe la pozna asta, dar era neliniştit. Paza din oraş fusese întărită, iar la ora aceea tot Parisul dormea. Şi ei ar fi trebuit să facă acelaşi lucru!

Marie se învârti în jurul lui, graţioasă în pofida hainelor de cerşetoare pe care şi le pusese în vederea isprăvii pe care o plănuia. Aşa le era mai uşor să treacă neobservaţi, ascunzându-se prin ungherele străduţelor, în noaptea aceea fără lună, iar dacă s-ar fi întâmplat să trebuiască să se culce la pământ pentru a nu fi văzuţi, nu risca să-şi păteze sau să-și rupă hainele elegante.

— Dacă vii cu mine, îţi dau o sărutare, şopti ea, apropiindu-se de el mai să-l atingă.

Constant simţi, spre propria mirare, că inima-i bate mai tare, apoi o împinse pe fată, zicând:

— Şi ce câştig cu asta?

— Câştigi mult, crede-mă, dacă e să mă iau după cât de mult îmi place mie!

Se repezi spre el, îl sărută uşor pe buze, după care se retrase repede, chicotind. În ciuda întunericului, ghicea tulburarea şi stânjeneala băiatului.

— Ei, ce zici? făcu ea cu o voce persuasivă şi mieroasă.

— Nimic, mormăi Constant, ascuţindu-şi simţurile.

Nu putea să nege faptul că se simţea atras de Marie. Crescuseră împreună, se jucaseră împreună, dar trupul lui începea să dorească alte jocuri, şi, cu toate că era sigur că şi ea

nutrea aceleaşi sentimente, se supăra când Marie glumea pe seama lor.

— Eşti urâcios, Constant. Treaba ta, anunţă ea cu hotărâre.

Luă de pe jos un pumn de balegă de cal şi merse, fără să încerce să se ascundă, până la colţul străzii Deux-Siciles, unde, cu puţin timp în urmă, regele Francisc pusese la loc statuia Fecioarei pe care ei o distruseseră cu doi ani în urmă.

Marie ochi. Balega proaspătă se desprinse din mâna ei şi ateriză pe obrazul Maicii Sfinte, unde se lipi. Marie îşi reţinu un strigăt de bucurie şi privi înapoi. Dar era prea întuneric şi nu-l văzu pe Constant. Ştia însă că băiatul nu va rezista prea mult şi va veni după ea. Se lăsă pe vine şi scormoni pământul, noroios în acel loc, pregătind un nou proiectil.

Chiar în clipa când îl arunca, strigătul lui Constant o întrerupse:

— Soldaţii, Marie! Soldaţii!

Îi văzu pe ei şi lanternele lor în acelaşi timp. Iute ca fulgerul, fugi în direcţia opusă, sigură că prietenul ei o ştersese deja. Alerga câteva minute, săltându-și cât mai sus fustele; simţea în spate gâfâitul câinilor care fuseseră sloboziţi pe urmele ei. Cunoştea Parisul ca pe propriul buzunar. Ştia foarte bine încotro se îndrepta. Nu era prima dată când era urmărită.

Cu toate acestea, căzu cât era de lungă, împiedicându-se de un picior întins în calea ei. O mână puternică o înhăţă şi o ridică, în timp ce câinii se năpusteau asupra ei. Se zbătu din toate puterile, dar încleştarea mâinii nu slăbi.

— Daţi-mi drumul, au să mă sfâșie. Vă rog!

Chipul pe care-l zări la lumina lanternei o făcu să regrete că îndrăznise să se plângă. Animalele continuau să latre, dar n-o atacau. Prezenţa stăpânului lor era de-ajuns ca să le reţină. Ajunse lângă ei, gâfâind, şi soldatul.

— Pe ea o urmăream, messire. Noroc că aţi trecut pe aici.

— Noroc, ai zis? Tonul era glacial, semeţ şi plin de îngâmfare. Dac-aţi mânca mai puţin, aţi fi mai sprinteni!

Marie îşi stăpâni un hohot de râs. Nu era locul potrivit pentru aşa ceva, deşi găsea că, spre norocul ei, omul avea dreptate.

— Ce-a făcut? mai întrebă acesta.

— A profanat statuia, messire comandant.

Lui Marie îi îngheţă sângele în vine. Dacă bărbatul acela era înlocuitorul comandantului, adică tocmai omul de care mătuşa ei o prevenise să se ferească, situaţia era gravă. Macar dacă prietenul ei n-ar fi fost prea departe şi dacă ar fi avut prezenţa de spirit să-i anunţe pe cerşetori!

— Ia te uită la ea!

François de Chazeron îi dădu drumul lui Marie cu o mişcare largă care-o făcu să cadă brusc în capul oaselor pe pământul urât mirositor. Soldaţii începură să râdă cât îi ţinea gura. Marie nu prea ştia dacă ar fi trebuit să se veselească şi ea. Avea senzaţia ciudată că dacă ar fi vorbit, lucrurile ar fi stat şi mai prost.

— Ce vrei să faci cu ea, sergent?

— S-o duc la Châtelet şi să-i retez mâinile!

Marie se cutremură. Aşa erau pedepsiţi hoţii. Se hotărî să implore mila. Se târî în patru labe până la comandant şi se ridică în genunchi. Arăta jalnic, murdară, ciufulită şi stropită cu noroi pe faţă. Îşi împreună mânuţele, implorându-l:

— Te rog, messire. M-a împins vreun drac să fac pozna asta şi îl rog pe Dumnezeu cel Atotputernic să mă ierte. Am să mă duc chiar acum să mă pocăiesc la biserica Sainte-Geneviève, care e foarte aproape, şi o să mă rog pentru Domnia Ta cât vrei de mult. Dar cum s-o fac dacă n-o să-mi pot împreuna mâinile în faţa lui Dumnezeu?

Soldaţii râseră şi mai tare, iar tâmplele lui Marie începură să zvâcnească de o furie surdă, pe care se strădui totuşi să o ascundă, aşternându-şi pe faţă un surâs îngeresc.

— Aşa e, ai dreptate, afirmă François de Chazeron, oprind brusc veselia oamenilor săi. Vagaboandele de felul tău au mare nevoie de mâini. Luaţi-o şi distraţi-vă cu ea. Şi după aceea daţi-i drumul, temniţele sunt şi aşa prea pline.

Cei trei mârâiră în semn de aprobare. Marie avu un ultim elan de sinceritate:

— Ai milă, messire! Sunt încă virgină.

— Cu atât mai bine, rânji François de Chazeron. Ai să-ţi faci educaţia în noaptea asta, şi pariez că o să-ți şi placă.

Lăsându-l pe sergent să-i lege mâinile lui Marie, se îndepărtă de ei, chemă câinii şi plecă, satisfăcut de sentinţa dată.

După câteva minute, Marie, având mâinile legate cu o sfoară de şaua sergentului, urma cu paşi grăbiţi trapul calului, având în ochi lacrimi de furie şi de neputinţă. Îi venea în clipele acelea să-l facă bucăţi nu pe sergent sau pe vreunul dintre soldaţi, ci pe François de Chazeron, porcul acela împuţit.

Mergeau de-a lungul malului Senei, când sergentul îşi opri calul.

— Staţi! ordonă el.

Marie fu bucuroasă. O istovise marşul acela într-un ritm cu care nu era deprinsă, precum şi poziţia incomodă. Locul era pustiu. Pe malul abrupt se auzea doar freamătul apei trecând printre ierburi. Sergentul descălecă şi-şi chemă oamenii.

— Şaua asta mă înfierbântă! E de-ajuns. Locul este foarte potrivit, mai ales că o baie bună o s-o spele pe fătuca asta. Descălecarea!

Zis şi făcut, sări jos de pe cal şi dezlegă sfoara, înfăşurându-şi-o pe braţ. Cu cealaltă mână îşi scoase spada şi o îndreptă spre pieptul lui Marie, tăindu-i şnururile corsajului.

— Înapoi şi intră în apă, îi ordonă, în timp ce tăia bretelele care mai susţineau corsetul desfăcut.

Pieptul alb şi delicat rotunjit al adolescentei se contura în penumbră. Ca să scape de privirile lubrice, Marie se supuse şi se lăsă să alunece în fluviu. Îşi simţea pulpele încinse şi, orice-ar fi făcut, cel mai bun lucru era să câştige timp. Mulţi cerşetori hoinăreau pe malurile Senei zi şi noapte. La adăpostul întunericului, era uşor să „agaţe” vreo pradă miraculoasă şi gratuită. Toţi o cunoşteau. Putea să se bazeze pe sprijinul lor.

Se bălăci câteva minute, apoi se simţi trasă afară. Scalda în apă rece o înviorase, iar senzaţia de oboseală din picioare dispăruse. Era hotărâtă să se apere.

O lovitură puternică o proiectă înainte. Dezechilibrată, se trezi în genunchi în noroiul de pe mal, furioasă. Încercă să se ridice, dar sergentul nu-i lăsă timp s-o facă. O lovitură de picior o atinse în bărbie; se rostogoli pe o parte, ameţită atât de surprindere, cât şi de violenţa gestului. Bărbatul se întinse deasupra ei, fără jenă, încurajat de râsetele tovarăşilor săi.

Marie se arcui sub greutatea lui şi încercă să-l respingă, în timp ce el îi frământa sânii, mormăind:

— Stai cuminte, târfo!

Furia ei crescu şi mai mult. Pe când el îi săruta pieptul care fremăta, Marie îl apucă de păr cu ambele mâini şi îşi înfipse dinţii în carnea lui. Bărbatul scoase un urlet. Unul dintre tovarăşii lui îi veni deîndată în ajutor, o apucă de mâini pe Marie şi o forţă să-i dea drumul, punându-i la gât tăişul sabiei sale.

— Termină! urlă el. Altfel, te înjunghii ca pe o scroafă!

— Afurisita asta mi-a smuls urechea! vociferă sergentul, care se ridicase, ducându-şi mâna la rană.

Furios, o pălmui violent. Marie nu reacţionă. Lama era mult prea aproape de gâtul ei.

— Ţine-o. Să terminăm odată. Şi după aceea, ai să mori, adaugă el, cu buzele pe gura ei.

Îi îndepărtă cu forţa coapsele lipite, răsuflând zgomotos, în timp ce sângele i se prelingea pe pletele soioase. Marie strânse din dinţi. Furia, spaima şi durerea provocată de unghiile care-i zgâriau coapsele o stăpâneau în egală măsura.

Bărbatul n-avu timp să-i atingă pântecele. Se prăbuşi ca un pietroi peste ea, iar valul de sânge care-i ţâşni pe gură stropi obrazul lui Marie. În aceeaşi clipă, auzi un strigăt şi un trup căzând în apă. Mâinile care-o ţineau de încheieturi se desfăcură şi ele, iar Marie auzi zgomotul surd al corpului inert lovindu-se de pământ.

Cu un suspin de triumf, Marie dădu la o parte cadavrul care o apăsa cu greutatea lui şi apucă mâna întinsă spre ea. Ştia că e mâna unui prieten. De fapt, frica îi trecuse deja cu câteva secunde mai înainte. Simţise în noapte un miros familiar. În timp ce se ridica de jos, Ma ieşi din apă şi începu să se scuture. Dar, spre surprinderea lui Marie, în faţa ei nu-l zări pe Constant, ci pe noul lor prieten Jean Latour.

— N-ai pățit nimic? întrebă el.

— Nimic ireparabil. Unde e Constant?

— Uite-mă! se auzi vocea băiatului, care se apropie de ei, ştergându-şi tăişul cuţitului de haină. Nu e bine să mai zăbovim pe aici. Paza patrulează pe lângă Châtelet, şi dacă luna iese din nori, o să fim văzuţi.

— S-o ştergem! încuviinţă Marie, săltându-și fustele.

— Stai puţin, o opri Jean.

Îşi scoase galant pelerina neagră, acoperind cu ea umerii adolescentei. Marie simţi că obrajii încep să-i ardă. Uitase că e despuiată. Lăsă ochii în jos ca să evite privirile lui Constant şi ale lui Jean şi-şi trase pulpanele pelerinei peste piept.

— Ma! chemă ea, dar lupoaica era deja lângă şoldul ei.

Îi ciufuli cu afecţiune capul frumos şi o luă la fugă, iar cei doi prieteni ai ei o urmară.

Când intră în casa surorii ei, Isabeau era furioasă. Zorii poleiau acoperişurile din Paris, şi cel care venise să-i spună ce se întâmplase fusese Constant.

Albérie o întâmpină calmă, avându-l alături pe Jean Latour.

— Unde este Marie? se răsti Isabeau.

— Doarme, o linişti Albérie. Totul e în regulă. Au ajuns la timp.

Dar în privirea lui Isabeau pâlpâia nebunia, lucirea aceea pe care Albérie o surprinsese de atâtea ori în ochii surorii ei după ce fusese torturată de François de Chazeron. Fiinţa aceea nu mai era Isabelle de Saint-Chamond, ci Isabeau aceea care trăia printre lupi, singură cu demonii ei.

— Linişteşte-te, o îndemnă Albérie. Fata n-a păţit nimic. Ma n-ar fi permis să i se întâmple aşa ceva. Linişteşte-te, repetă ea.

Dar lui Isabeau îi era greu să se calmeze. Ochii i se plimbau de la lupoaica la uşa închisă dincolo de care dormea adolescenta, apoi se opriră asupra lui Jean Latour, care abia îi recunoscu trataturile schimonosite de nelinişte şi de o suferinţă aproape palpabilă.

Isabeau o apucă brutal de umeri pe Albérie şi o zgâlţâi.

— Interzisesem ca ea să se afle în preajma lui Chazeron! Interzisesem!

— Ştiu. Dar acum s-a terminat, insistă împăciuitoare Albérie.

— Nu pricepi, Albérie, nu s-a terminat deloc. Deloc! Îl urăsc! O, Doamne, cât de mult îl urăsc!

Răpusă de furie şi de nelinişte, se prăbuşi, cu un spasm, în braţele surorii ei, sufocată de hohote de plâns. Se pregătise să-l înfrunte pe călăul ei, dar nu în felul acesta. Nu când era vorba despre viol. Deşi trecuseră atâţia ani, cea mai mare dintre spaimele ei rămăsese acolo, pitită în umbră. Nu era vindecată,

aşa cum crezuse; se minţise doar, ca să-i fie mai uşor să accepte.

O împinse la o parte pe Albérie şi îngenunche în faţa lupoaicei care se apropie de ea, gemând. Albérie se îndepărtă. Faptul că sora ei se dădea astfel în spectacol în faţa lui Constant şi a lui Jean o făcea să se simtă stingherită. Totuşi, nu găsi cuvintele potrivite ca s-o oprească. Isabeau cuprinse cu braţele gâtul lui Ma, ascunzându-şi lacrimile în blana ei. Împărtășindu-i disperarea, Ma o lingea pe gât. Mama şi fiica se îmbrăţişau. Mai presus de aparenţe. Mai presus de iertare.

— N-ar fi trebuit să plec de la Montguerlhe, n-ar fi trebuit să te las să acţionezi în locul meu. Niciodată, suspină Isabeau, cu privirea pierdută în vechile amintiri.

Albérie se întoarse către Jean.

— Ar fi bine să ne retragem, prietene. Din motive pe care n-aş putea să ţi le explic, sora mea consideră că ea personal este vinovată pentru ceea ce s-a întâmplat. Te rog să uiţi clipa ei de rătăcire.

Îi făcu semn lui Constant să-i urmeze – durerea sinceră care se desluşea în ochii băiatului în faţa acestui spectacol o irită –, apoi închise uşa, care ascunse vederii îmbrăţişarea aceea pe care numai ea o putea înţelege.

Jean Latour îşi luă rămas-bun şi începu să hoinărească pe străduţe. Nu prea ştia ce să creadă în legătură cu ceea ce văzuse, dar un sentiment straniu îi strângea inima. Spre marea lui surprindere, nu simţea milă sau jenă, ci, mai degrabă, dorinţa de a-i lua locul lupoaicei şi de a o strânge în braţe pe femeia aceea.

Isabeau rămase mult timp în anticameră, împreună cu Ma. Vorbi îndelung, cuteză, în sfârşit, să spună acele cuvinte care urlau în trupul ei de când îşi descoperise sentimentul matern. Ma îi linse obrazul, mâinile, fixând-o cu ochii ei mari şi trişti în care strălucea o veritabilă afecţiune. Ar fi putut să muşte, ca să se răzbune pentru ceea ce devenise, dar nu încetase niciodată să-și iubească mama care o trădase. În trupul ei de animal trăirile erau mai puternice, la fel şi intuiţia. Desluşea remuşcările, suferinţa lui Isabeau în atitudinile ei, în vorbele şi în

tăcerile ei. În ochii femeii se văzuse pe ea însăşi în ipostaza de mamă. Şi pentru una, şi pentru cealaltă, Marie constituia raţiunea de a trăi. Iar pentru Marie erau în stare să facă orice.

Când Albérie se întoarse, Isabeau se liniştise; se juca acum cu lupoaica, în timp ce dârele lacrimilor i se uscau pe obraz.

— A venit vremea să-i spun copilei adevărul, o anunţă ea pe Albérie.

Aceasta dădu din cap. Şi ea se temuse pentru nepoata pe care o iubea ca pe propria fiică. Când Constant năvălise pe uşă, gâfâind, ca să-i spună că Marie fusese prinsă, crezuse că o să leşine. Jean Latour era şi el acolo. Albérie îl scutise de supravegherea lui Marie ca să-l trimită cu o misiune la nişte burghezi. Ce mult regretase, în clipa aceea, că o făcuse! Fără ezitare, el se repezise pe urmele lui Constant, ştiind că Ma îi va conduce la ea atunci când va sosi momentul. Cu toate acestea, până să-i vadă întorşi pe toţi patru, Albérie se dăduse de ceasul morţii. Nu voia s-o anunţe pe Isabeau decât după ce avea să afle deznodământul dramei. Ştia, de asemenea, care erau implicaţiile.

Aşteptară împreună ca Marie să se trezească. Când fata apăru în pragul odăii, cu chipul tumefiat de lovituri, nu se miră că le vede acolo; o îngrijoră doar absenţa lui Constant.

— L-am trimis să-i liniştească pe cerşetori şi pe Bertille. Se va întoarce. Trebuie să stăm de vorbă, Marie. Situaţia este gravă şi este vremea să afli adevăratele motive ale tulburării noastre.

Marie plimbă o privire plină de curiozitate de la Albérie la Isabeau, apoi se lăsă să alunece pe covor şi cuprinse cu braţele gâtul lui Ma, care-şi trecu limba aspră peste obrazul ei.

— Ştiu, începu fata, că ar fi trebuit sa vă ascult. Dar mi-am primit pedeapsa şi vă asigur că n-am să mai fac.

— Nu despre asta e vorba, Marie, o anunţă Isabeau, lăsându-se în genunchi în faţa ei. Ci despre secretul obârşiei tale.

— Obârşia mea? întrebă Marie, făcând ochii mari.

— Îţi aminteşti iniţialele de pe dosul medalionului tău? interveni Albérie.

— Da, adică nu, răspunse fata ridicând din umeri. Îl port de când eram mică de tot. Niciodată n-am…

Îşi duse cu un gest reflex mâna la gât ca să scoată lănţişorul pe deasupra corsajului.

Isabeau şi Albérie se priviră îngrijorate.

— Lănţişorul... l-am pierdut, constată Marie, privindu-şi mâna goală.

François de Chazeron îşi lăsă calul să tropăie pe loc. N-avea niciun chef să-și mânjească încălţările prin băltoacele mocirloase de pe malul apei, când era aşteptat la palat.

Privea iritat scena pe care-o avea în faţa ochilor. Îşi recunoştea oamenii; fuseseră răniţi mortal. Erau acolo doar doi dintre ei. Unul avea coloana vertebrală secţionată, celuilalt i se tăiase gâtul. Al treilea dispăruse. François presupunea că omul căzuse în apă şi fusese luat de curent.

Patrula de dimineaţă îi găsise, atrasă de grupul de gură-cască înghesuiţi în jurul tristei priveliști a leşurilor.

François ţinuse să vadă scena cu ochii lui. Turba de mânie. Ar fi fost mai bine s-o lichideze pe nemernica aia mică, din moment ce fusese ajutată. Cerşetorii ăştia erau o plagă respingătoare a Parisului. Îşi făgădui că-i va pune el la punct.

Când era pe punctul de a face cale-ntoarsă, unul dintre soldaţi îl chemă:

— Messire! Priviţi!

Se apropie de armăsarul care juca pe loc de nerăbdare, asemenea stăpânului său. Chazeron întinse o mână înmănușată în negru spre obiectul care-i fusese întins. Se încruntă.

— Unde l-aţi găsit?

— Era în mâna sergentului Borsia, messire. De parcă l-ar fi smuls înainte de a muri.

François de Chazeron cântări în palma lănţişorul şi medalionul. Obiectul îi era cunoscut. Scormonind prin amintiri, îl întoarse. Trei litere înlănţuite – un A, un M şi un C –, având alături o dată familiară îl convinseră că nu visa. Fu cuprins de un sentiment pervers de izbândă, dar şi de furie. Îşi puse în pungă bijuteria stropită cu noroi, apoi ordonă:

— Locotenent, găseşte-mi-o pe ticăloasa asta, de-ar fi să întorci tot Parisul cu susul în jos. Se numeşte Antoinette-Marie şi, judecând după aceste indicii, probabil că hălăduieşte pe la

Curtea Miracolelor. Oferă o recompensă, torturează nişte vagabonzi, dar adu-mi-o pe fata asta, ai auzit?

— Da, messire.

— Şi încă ceva: dacă te atingi de un singur fir din părul ei, dacă o bruschezi sau o loveşti, vei avea soarta camarazilor tăi defuncţi de aici. O vreau nevătămată, ai înţeles?

— Dar precis că are cu ce să se apere, messire, obiectă soldatul, nemulţumit de aceste recomandări.

— Ba chiar mai mult decât crezi, locotenente, dar răspunzi de viaţa şi de onoarea ei; altfel, asta o să-ţi reteze pe loc remuşcările.

Şi îndreptă spre beregata subordonatului său un tăiş scos prompt din teacă. Omul înghiţi în sec şi făcu semn că a înţeles.

Chazeron zâmbi satisfăcut.

— Îţi dau răgaz două zile.

Băgându-şi spada la loc în teacă, François de Chazeron îşi întoarse calul şi plecă în galop în direcţia Luvrului, obligând mulţimea care mişuna pe drum să se dea la o parte.

Era pe cât de bucuros, pe atât de furios pe el însuşi. Aşadar, ceea ce presimţise dintotdeauna se adeverea. Fiica lui era cât se poate de vie! Ce prost fusese să n-o recunoască! Îi ura pe cerşetori, dar de astă dată, trebuia s-o recunoască, îi fuseseră de folos. Dacă n-ar fi intervenit ei, copila aceea – pentru care putea spera o căsătorie strălucită – ar fi fost dezonorată, şi încă din ordinul lui! Izbucni într-un râs drăcesc şi aruncă în vânt:

— Acum să vedem noi care pe care, Albérie de la Faye!

6

Spre supărarea lui, Theophrastus fu nevoit să facă din nou un popas. Cu limba scoasă de un cot, măgarul lui refuza să mai facă un pas, deşi, pe măsură ce se apropia de Paris, nerăbdarea medicului de a se vedea ajuns acolo creştea.

Scutură frâul, dar animalul nici nu clipi.

— Mișcă-te odată, afurisitule! Hanul e la doi paşi de aici. Haide!

Îl trase de frâu, opintindu-se, în timp ce trecătorii care-l depăşeau se amuzau pe socoteala lui:

— Magarii seamănă cu stăpânii lor, prietene! Prostia le iese prin urechi şi-i ţine pe loc!

— Râdeţi voi, râdeţi, mârâi în barbă Theophrastus, apoi i se adresă din nou animalului: Nu mă mai face de râs, nemernicule! Îţi promit c-o să-ți dau o porţie bună de ovăz când o să ajungem la cotitură!

Magarul păru să aprecieze oferta, făcu vreo câţiva paşi, dar se îndepărtă de stăpânul lui când acesta se pregăti să se urce din nou în şa.

— Naiba să-i ia de măgari, bombăni Theophrastus, care, gata să facă şi concesii ca să-şi poată continua drumul, îşi petrecu frâul pe după braţ şi mări pasul.

Asinul scoase un răget de satisfacţie şi-şi urmă stăpânul, care bodogănea supărat, până la han, unde se aflau deja numeroşi negustori sosiţi înaintea lor.

Înainte de a-şi încredinţa animalul rândaşului care avea să-l ducă la grajd, îi arse cu sete o palma răzbunătoare pe crupă, făcându-l să ragă şi să zvârle în gol. Theophrastus ridică din umeri. S-ar fi zis că animalul îşi bătea joc de el.

Intră în han. Vacarmul era asurzitor. Se aşeză la o masă şi comandă o porţie din plăcinta pe care i-o recomandă hangiul, o omletă şi o cană cu vin. Gălăgia din jur îi era familiară şi-l făcea să se simtă ca acasă, căci atmosfera aceea constituise dintotdeauna universul lui cotidian.

În ciuda nerăbdării, era binedispus. După dezvăluirile lui Michel de Nostre-Dame, fusese pe punctul de a face calentoarsă la Vollore, ca să-l pună şi pe Huc la curent cu imposibila realitate pe care o presupuneau acestea, dar se răzgândise. Era prea grăbit să dea un sens celor aflate.

Mâncă lacom, apoi se rezemă de peretele care ţinea loc de spătar băncii de lemn pe care se lăsase să cadă. În jur se auzeau râsete şi, din timp în timp, cântece cu care unii muşterii îşi plăteau, în lipsa banilor, porţia de mâncare. Doi bărbaţi, după o partidă de zaruri, se luaseră la ceartă – cel care pierduse nu voia să plătească.

Mai avea de străbătut doar câteva leghe. Drumurile erau tot mai aglomerate, iar la unele intersecţii spiritele se încingeau. Graba oamenilor anticipa agitaţia capitalei, care nu mai era departe.

Simţind apropierea Parisului, era tot mai bucuros. Ar fi vrut să sară etapele, să alerge până va ajunge la ele.

— Mârţoagă blestemată, bombăni el printre dinţi, gândindu-se la măgarul lui.

— Ia vezi! Aşa înţelegi tu să intri în vorbă cu o doamnă, mârlanule?

Ridicând privirea, Theophrastus văzu o matroană impunătoare care-şi aplecă bustul generos peste masa lui. Zâmbi.

— Departe de mine gândul să fac una ca asta, domniţă.

— Atunci poate-mi oferi ceva de băut, că mi-e tare sete.

Bărbatul îşi stăpâni râsul. N-avea chef să agaţe o prostituată, mai ales una ca asta, în pofida machiajului şi a dantelelor ei.

— Din păcate, punga mi-e goală şi nu ţi-aş putea ţine tovărăşie aşa cum trebuie.

— Aha, pricep, bombăni ea, îndesându-şi cu o mână hotărâtă în corsaj sânii opulenţi, domnul e zgârcit! Nici nu ştii ce pierzi! îi mai aruncă ea, înainte de a se îndepărta cu graţia unei scroafe.

Medicul se strâmbă dezgustat, apoi aruncă în farfuria din faţa lui câteva monede şi se ridică de la masă. Abia dacă-i mai rămăseseră bani ca să-și plătească noaptea pe care avea s-o petreacă aici. Îşi blestemă în gând firea risipitoare şi plecă spre

grajd, nu înainte de a-şi îngădui luxul de a-i trage, în trecere, o palmă peste fund grăsanei care tocmai agăţa un alt client.

Ea îi aruncă o privire urâtă, pe când Theophrastus îşi spunea că asinul lui avea o crupă mult mai fermă decât a ei.

Singur în cotlonul lui, se tolăni peste fânul proaspăt. A doua zi va trebui să postească, dar asta nu mai avea nicio importanţă, îşi aminti de tânărul ager care fusese în urmă cu cincisprezece ani. Acum era buhăit din cauza mâncării proaste şi a vinului ieftin. Oare valora mai mult decât târfa aceea amărâtă pe care o respinsese? Ce fel de tată ar putea fi pentru copila aceea? Nu o va face să se ruşineze, văzându-l în halul acela?

Încercă să adoarmă, dar somnul întârzia şi de data asta.

— Lupoaica, lupoaica, exclamase Michel de Nostre-Dame, cu ochii dilataţi în faţa viziunii sale misterioase, ea poartă lănţişorul. Lănţişorul şi crucea. Ea este femeia, soţia, mama, ea este aceea care va aduce iertarea!

Lănţişorul şi crucea. „*Din aur cizelat*”, precizase Michel. Theophrastus i-l pusese la gât lui Loraline cu mâna lui. Parcă auzea vorbele lui Michel împletindu-se cu cele ale lui Huc: Marie jucându-se cu lupoaica, lupoaica aceea care avea un lanţ de aur, iar Cythar era alături de ele. Habar n-avea prin ce magie se produsese transformarea, însă era evident că Albérie îl minţise. O îndepărtase de el pe Loraline şi o dusese pe Marie într-un loc unde credea că el n-o va găsi niciodată.

„*Trei femei*, prezisese Michel, *două lupoaice legate prin moarte, sânge, ură şi iubire. Şi totuşi, temniţa lor este cheia. Cheia crucii.*”

Theophrastus notase cu atenţie cuvintele enigmatice ale prietenului său. După ce ieşise din transă, Michel nu reuşise să le găsească nicio explicaţie. Ca de obicei, nu-şi amintea nimic, în afară de acea privire metalică ce-i pătrunsese până în suflet, transformându-se apoi într-o altă privire, patetică şi încărcată de dor, în care desluşise, straniu îmbinate, chipul unei femei şi cel al lui Theophrastus.

„*Ele se află acum la Paris*, fusese concluzia lui Michel. *Caută-l pe omul în negru şi le vei găsi. Caută turnul regelui.*”

Care turn şi cine era acel om în negru? Prezicerile lui Michel erau cum nu se poate mai neclare. Şi, cu toate acestea, cât de îmbătător era să-şi găsească, mulţumită lor, o raţiune de a trăi!

În cele din urmă, adormi, cu un vârtej de gânduri şi de chipuri în minte. Era istovit; istovit, dar fericit, ştiind că mai avea încă de jucat un rol în viaţa lui Loraline.

Era sigur însă că viaţa lui depindea de acest lucru.

Poarta Saint-Antoine era destul de aglomerată, iar Theophrastus trebui să aştepte câtva timp în mijlocul unei mulţimi pestriţe, agitate şi gălăgioase înainte de a trece de postul de pază. Pe când trecea podul mobil, auzi în urma lui zăngănit de arme. Întoarse brusc capul şi văzu doi soldaţi înhăţând o fetiţă care stătea, alături de un bărbat, pe capra unei căruţe pline cu butoaie. Biata de ea protesta, dând din picioare, în timp ce tatăl ei nu mai contenea să explice că venea de la Lyon, că era negustor şi că nu-i mai fusese dat să vadă nicăieri o purtare atât de grosolană. Totul fu în zadar, soldaţii târâră copila spre fortificaţiile impunătoare şi măreţe din stânga porţii, iar reclamantul şi căruţa se îndreptară, sub escortă, către un loc de staţionare.

Theophrastus nu zăbovi pe acolo. Oamenii din jur se strâmbau, se ciorovăiau sau comentau zelul soldaţilor. Cei mai mulţi păreau supăraţi.

— De trei zile încoace numai aşa o ţin! De-ar prinde-o mai repede pe sperjura asta! Luteranii ăştia blestemaţi ne strică negoţul! Uite cum mi s-au fleşcăit fructele astea fiindcă am pierdut aici atâta vreme!

Auzi aceste proteste până trecu de strada Saint-Antoine, apoi ele se pierdură în agitaţia capitalei. Lui nu-i plăcea Parisul. Rămăsese fără niciun ban şi îi trebuia un adăpost ca să-şi poată începe căutările; avea însă destule recomandări ca să fie primit undeva. Trecu de cimitirul Saint-Jean, o luă pe strada l’Hopital şi-şi opri măgarul în faţa bisericii Saint-Gervais.

Lăsă animalul în grija unui novice şi, după un timp, fu introdus la Jean Pointet, un chirurg genevez stabilit la Paris, confrate căruia îi trimisese o scrisoare când plecase de la Montpellier.

— Am primit abia ieri scrisoarea ta, prietene, se dezvinovăţi acesta, după ce-l lăsase să aştepte mai mult de un ceas. Iartă-mă că te-am făcut să aştepţi, dar ştii cum e când ai urgenţe. Desigur, cele de aici nu seamănă cu urgenţele de care ai avut parte pe câmpul de luptă, dar la Paris au încă loc prea multe accidente. Chiar adineaori a trebuit să amputez un picior cangrenat. Degeaba-i previn, din păcate, prea puţini îşi dau seama de gravitatea unei răni până când fac febră, încep să delireze şi ajung aici. Acest pacient e tânăr, îşi va reveni, dar nici în cazul lui n-am avut altă soluţie decât cauterizarea cu fierul roşu.

Theophrastus aprobă. Prietenul lui, Erasmus din Rotterdam, nu se înşelase. Medicul era prietenos, fără fumuri şi uimitor de vorbăreţ.

— Prin urmare, cauţi o gazdă?

— Întocmai, messire Jean. Treburi urgente şi personale mă obligă să rămân o vreme la Paris; din păcate, după cum cred că ţi-ai dat seama, punga mi-e goală; îmi folosesc talentele în timp ce călătoresc, iar confraţii nu mă agreează din pricina teoriilor mele.

— Nu-i o ruşine să ţii la ideile tale şi să le susţii în faţa tuturor. Crede-mă, nu mă impresionează valoarea stupidă a opiniei majorităţii. Ca să ţii capul sus nu e suficient să ai sânge nobil, ci trebuie să fii corect, drept şi generos. Averea este apanajul linguşitorilor. Noi doi suntem făcuţi din alt aluat. Simte-te ca acasă, atâta timp cât vei dori să rămâi. Jean izbucni într-un râs voios, iar oaspetele îi mulţumi, apoi continuă: Erasmus mi-a vorbit adesea despre tine; îl impresionase tinereţea ta. A insistat să te vizitez, dacă paşii m-ar fi adus la Paris.

— Foarte bine a făcut. Prietenia noastră prin corespondenţă a fost întreţinută de lucrările tale, crede-mă. Îl cunoşti de mult, nu-i aşa?

— Din februarie 1526. Ne-am întâlnit la un prieten comun, un editor din Basel, Froben.

— Da, da, de fapt îmi aduc aminte că mi-a spus. Dar trebuie sa fii obosit şi flămând. Iar eu am operat fără întrerupere încă din zori. Am să te conduc până la chilia ta. E modestă, dar plină de fân proaspăt. Cum ţi se pare Parisul, dragă prietene? Bunul

nostru rege Francisc vrea să facă ordine în mizeria de-aici. E de părere că stilul construcţiilor e primitiv, că totul trebuie renovat aşa încât să capete eleganţă şi amploare. De când a făcut din oraşul ăsta capitala Franţei, visează să-l facă dichisit ca o domnişoară, îţi vine să crezi că s-a îndrăgostit de el ca de o amantă nouă...

Jean râse vesel, mândru de această comparaţie. Vioiciunea lui îi aminti lui Theophrastus de Michel. „*Hotărât lucru*, îşi spuse el, *tinereţea e plină de veselie, îndrăzneaţă şi foarte amuzantă!*"

Îşi instală în grabă bagajul în odăiţa strâmtă în care fu condus, apoi se înfruptă din belşug cu plăcintele şi pateurile servite, căci ultimul lui prânz data din ziua precedentă.

Deşi ardea de nerăbdare să înceapă să-şi caute fiica, ştia că nu va fi uşor s-o găsească. Habar n-avea sub ce nume fusese ea crescută şi nici măcar dacă, după aceşti zece ani, se mai afla la Paris. Cu toate că Michel era sigur de asta, existau încă multe amănunte atât de neclare, încât ar fi fost de-ajuns ca să-l descurajeze.

Dar Theophrastus nu dispera. Ştia şi el câteva lucruri: Albérie depindea de luna plină, aşa că era obligată să locuiască aproape de pădure, în afară de cazul în care ar fi găsit în oraş vreun pasaj prin care să poată circula până acolo şi înapoi. Era puţin probabil ca Loraline să se afle în oraş. Un lup ar fi atras atenţia, ar fi speriat oamenii. Trebuia neapărat ca ele să-şi găsească un loc secret, în care însuşirea lor particular[să nu le pună în pericol. Şi, cu toate că nu voia să-i dezvăluie lui Jean adevăratul scop al căutărilor sale, medicul intenţiona să-l descoasă pe acesta în legătură cu locurile care ar fi putut să-l conducă spre fiica lui. Mai rămânea să lămurească ce era cu „turnul regelui". Despre care turn să fi fost vorba? Turnul Nesle? Ce rol putea avea regele în iţele încurcate ale vieţii lor? Oare l-ar fi primit măcar pe el, dacă i-ar fi cerut o audienţă? Şi, în acest caz, ce să-i spună, ce să-l întrebe? Ca să nu mai vorbim despre François de Chazeron, care, după spusele lui Huc de la Faye, avea o poziţie importantă în oraş. Era puţin probabil ca acesta să-l recunoască, fiindcă înfăţişarea lui Theophrastus se schimbase mult, dar prea

multe întrebări n-ar fi riscat oare să-l pună din nou pe urmele lor? Îşi făgădui să fie prudent.

Jean Pointet se întoarse la ora stingerii. Cu ochii încercănaţi, tras la faţă, chirurgul părea că îmbătrânise dintr-odată. După o zi întreagă de operaţii, era epuizat. Se străduí totuşi să fie amabil cu oaspetele său, mâncă împreună cu el cu poftă şi, fără să-i pună vreo întrebare, îl asigură că-i va pune la dispoziţie toată ştiinţa unui prieten de-al lui, mare admirator al lui Erasmus.

— Jean Calvin e sincer şi stăruitor, continuă el. A învăţat, ca Erasmus, la colegiul Montaigu din Paris, apoi a studiat dreptul la Orleans şi la Bourges. Acum lucrează aici, la colegiul Fortet, şi sunt sigur că va fi încântat să te cunoască. Înclină mai curând spre umanismul lui Erasmus decât spre teoriile lui Luther, deşi, la fel ca mine, face parte din tabăra acestuia din urmă, singura mişcare din regat care se opune făţiş Bisericii Catolice. Totuşi, nici el, nici eu nu acceptăm doctrina aceasta a predestinării.

— Nici pe mine nu mă mulţumeşte, şi, cu toate acestea, unele fapte indiscutabile mă conduc astăzi spre ea. Nu pot spune, din păcate, nimic în sprijinul lui Luther, ba încă şi mai puţin în favoarea lui Erasmus, dar, în mod cert, pot afirma că inima mea e atrasă de Reformă. Şi asta, de foarte mult timp.

— Jean Calvin te va ajuta în căutările tale. Cu toate acestea, e bine să fii prudent. De câteva zile, Parisul e plin de soldaţi nu prea binevoitori. O patrulă a fost nimicită, şi multă lume crede că e implicată societatea noastră secretă. De fapt, e căutată o tânără. Cred că ştiu despre cine este vorba: neastâmpărata aceea este, după mama şi mătuşa ei, cea mai înfocată adeptă a lui Luther şi nu scapă niciun prilej să-şi bată joc de prelaţi; cu toate acestea, n-o cred în stare să fi avut vreo legătură cu un asemenea masacru. Burghezii, precum şi alţi adepţi ai doctrinei, sunt nişte fricoşi, în niciun caz nu sunt ucigaşi. Cred mai degrabă că este o capcană pusă la cale de însuşi locţiitorul comandantului gărzilor din Paris ca să atragă ura poporului asupra noastră. De îndată ce a fost numit, a anunţat că vrea să scape Parisul de cerşetori, de hoţi şi de eretici. Nimic mai uşor decât să facă dintr-unul de-ai noştri un ţap ispăşitor. Din fericire, nu ştie cine este fata, şi niciunul dintre noi n-o va trăda. Şi nici

vagabonzii de la Curtea Miracolelor, care ar fi în stare să moară sub tortură mai curând decât s-o denunţe. Acum eşti la curent cu starea de spirit din capitala, prietene. Nu pune întrebări decât oamenilor de încredere. Jean Calvin cunoaşte multă lume. Te va îndruma. În ceea ce mă priveşte, nu prea particip la întrunirile reformaţilor: după cum ştii, acţiunile lor se desfăşoară la adăpostul întunericului, iar eu obişnuiesc să mă culc devreme. Acum te las. Mâine vei primi o scrisoare de recomandare şi vei fi condus la Calvin.

— Nu ştiu cum să-ți mulţumesc.

— Păstrând discreţia, prietene. Nu uita că numai dacă nu-ţi dai pe faţă gândurile rămâi liber să acţionezi, să gândeşti şi să lupţi împotriva nedreptăţii.

— N-am să uit asta. Îţi urez o noapte odihnitoare!

— Iar eu ţie, una folositoare.

Se despărţiră în pragul uşii, unde răsuna zumzetul monoton al rugăciunilor.

Dimineaţă, când Theophrastus se trezi, Jean Pointet îşi începuse deja ziua de muncă şi se afla lângă pacienţii lui.

7

Isabeau intră în biroul ei, urmată de Jean Latour. Bertille se ascunsese împreună cu cerşetorii în subterana care ducea de la casa lui Albérie la poarta Temple. Cu o violenţă nemaiîntâlnită, paznicii ridicaseră pe câţiva dintre ei de pe stradă şi îi duseseră la închisoare. Unul a fost eliberat, după ce obrazul îi fusese ars cu cărbuni aprinşi, ca să le povestească şi celorlalţi la ce chinuri vor fi supuşi dacă refuzau să-i denunţe pe vinovaţi. Ceilalţi fuseseră dezmembraţi, traşi pe roată, sfârtecați, li se zdrobiseră oasele, dar muriseră cu demnitate, fără să dea nici cea mai mică informaţie. Curtea Miracolelor îşi avea propriul cod de onoare. Onoare care o depăşea pe cea a călăilor. Constant era fiul regelui, iar Marie era fata pe care o iubea el. Făcea şi ea parte dintre ei. N-ar fi jertfit-o pentru nimic în lume, nici măcar ca să-și salveze viaţa.

Acum se ascunseseră, sperând că mânia lui Chazeron se va domoli, şi le adăposteau şi pe Marie şi Ma în ascunzătorile lor, ştiind că nimeni nu va cuteza să profaneze mormintele.

Isabeau era trasă la faţă. Dinspre atelierul de confecţii şi dinspre prăvălie, situate la celălalt capăt al grădinii, răzbăteau până la ea râsete şi cântece amestecate cu sporovăiala clientelor. Viaţa îşi urma cursul firesc într-o activitate care era atât de departe de neliniştile ei. Asta o încuraja. Toata Curtea se înghesuia în prăvălia ei, legitimându-i funcţia, drepturile, numele, apărând-o de orice atac. Cu o zi înainte venise la ea chiar Anne de Pisseleu, amanta regelui Francisc. Aparenţa sub care Isabeau se afişa cu talent şi dezinvoltură era atrăgătoare. Cu toate acestea, inima şi sufletul îi erau sfâșiate.

Îl pofti pe Jean Latour să ia loc. Erau singuri. Ştia că Bertille se teme pentru ai ei, aşa că o trimisese fără şovăire să li se alăture. În afară de asta, simţea nevoia să fie singură, ca să se liniştească, să se hotărască să acţioneze. Se strădui să zâmbească. Bărbatul o privea cu o blândeţe neobişnuită. Rupse tăcerea apăsătoare dintre ei şi începu să-i expună motivul vizitei sale:

— Doamnă Isabelle, ai o părere proastă despre mine, ceea ce e uşor de înţeles, dată fiind „faima” pe care o am la Paris; cu toate acestea, astăzi, nimic nu e mai important pentru mine decât să-ţi câştig încrederea. Au loc descinderi, interogatorii, torturi, pentru ca Marie să fie găsită. S-a oferit chiar o recompensă ispititoare; voiam să ştii că nimic n-o să mă poată determina s-o denunţ comandantului. Nimic. În afară de ea însăşi, dacă va dori să-i salveze pe ai ei şi să oprească măcelul.

Isabeau păli şi degetele i se încleştară pe braţele fotoliului. Jean alungă cu un gest nervos un ţânţar, apoi continuă:

— Linişteşte-te. N-am făcut-o. Dar încă de ieri, Marie insistă s-o scot pe neobservate din subterane, unde acum, ca s-o împiedice de la această nebunie, Bau-Bau o ţine prizonieră. Fata vrea să-l înfrunte pe François de Chazeron şi, în plus, vrea ca eu să încasez recompensa şi s-o împart familiilor celor care au fost arestaţi. Doamnă Isabelle, ai o nepoată cu suflet nobil. Nobil şi generos. Eu însă n-am salvat-o din mâinile oamenilor ălora ca s-o duc acum la pierzanie. Cu atât mai mult cu cât nu ea i-a ucis. Mi-a trecut prin cap să mă predau în locul ei, dar m-a convins că asta n-ar ajuta-o cu nimic. „*Pe mine şi numai pe mine mă vrea. Ştiu precis*”, mi-a spus. Instinctul meu mă face să cred că are dreptate. Sunt îngrijorat. Nu-mi voi încălca promisiunea şi o voi proteja, dar mă tem să nu reuşească să-l înduplece pe Constant. Are asupra lui puterea iubirii şi simt că va găsi până la urmă destule argumente ca să-l convingă. De asta am vrut să ne întâlnim, ca să poţi lua măsurile necesare.

— Îţi mulţumesc, Jean. Îţi mulţumesc din tot sufletul. De fapt, şi eu mă temeam ca Marie să nu reacţioneze astfel. Nu trebuie s-o facă. Habar n-are de ce e în stare nemernicul ăsta. Nici măcar nu e om, este diavolul în persoană.

Jean se aplecă spre ea şi-i apucă blând mâinile. Erau reci ca gheaţa. Preţ de o secundă, ochii migdalaţi ai lui Isabeau fură străbătuţi de o sclipire de nebunie, dar se stăpâni imediat şi se strădui să-și aştearnă pe buze un surâs şters.

— Spune-mi tot, Isabelle. Fă-mă să devin sclavul încrederii tale, ca să nu mai fii singură în faţa lumii nevăzute care te macină. De când te-am văzut pentru prima dată, nimic nu mă mai atrage în afară de nobleţea din ochii tăi. Se spune despre

mine că sunt un vânător de zestre; acceptă sinceritatea sentimentelor mele ca dovadă că nu aşa stau lucrurile.

— Sunt prea bătrână, messire, ca să cred în declaraţiile tale, glumi ea cu tristeţe.

— Nu mă jigni presupunând că mi-aş putea dori o altă femeie. Sunt un om cu multe cusururi şi ambiţios, fireşte, dar n-am minţit niciodată. Lasă-mă să te ajut s-o salvăm pe Marie.

— Fie. Ma te-a acceptat. N-ar fi făcut-o dacă ar exista vreun motiv care să mă facă să-ți refuz încrederea mea. Am să-ți povestesc totul, prietene, şi vei înţelege cât de mult mă tem pentru familia mea.

Jean o ascultă cu sfinţenie, captivat de istorisirea ei atât de neobişnuită, cu inima plină de mânie şi de milă.

Fiecare amintire se reflecta pe chipul lui Isabeau ca o muşcătură. De mai multe ori, lui Jean îi veni să se repeadă să şteargă lacrimile care i se prelingeau, fără voia ei, pe obraji.

Când termină de povestit, în inima lui Jean nu mai rămăsese decât un singur sentiment: dorinţa de răzbunare.

Se ridică şi, cu un gest, o făcu şi pe ea să se ridice în picioare. Când o cuprinse în braţe, Isabeau îl lăsă s-o legene aşa cum făcea pe vremuri La Palice, având aceeaşi senzaţie: că e pierdută şi că trebuie să ia totul de la început. Jean o privi cu patimă în ochi, apoi puse stăpânire pe buzele ei de parcă n-ar fi avut suficient aer şi ar fi trebuit să respire lumina ei.

Rătăcită pentru o clipă, Isabeau se lăsă în voia lui, de gura aceea fierbinte şi nesăţioasă care îi îndepărta durerea. Cât de mult îi lipsise aşa ceva!

— Iubeşte-mă, Jean, murmură ea, închizând ochii.

— Te iubesc deja, doamna mea, afirmă el, ridicând-o în braţe ca s-o ducă în camera alăturată.

Când el dezgoli cicatricea lăsată de François de Chazeron pe pieptul ei bogat, Isabeau întoarse capul. Jean o privi în tăcere, apoi zâmbi larg, încântat de ideea care-i venise în minte.

Înainte de a face dragoste cu ea cu toată tandreţea şi experienţa pentru care, de asemenea, era renumit, îi şopti la ureche:

— Semnul acesta îl va duce la pierzanie pe seniorul de la Vollore, Isabelle. Îi vom da ce-şi doreşte, ba chiar mai mult de

atât. Ai încredere în mine, iubito, şi jur pe Dumnezeu cel Atotputernic că tu şi toţi ai tăi veţi fi răzbunaţi.

Pe când îşi termina micul dejun, Theophrastus auzi dangăt de clopote. Se repezi la fereastră, aşa cum făcură toţi locuitorii Parisului, şi ciuli urechile. Zvonul se răspândise din stradă în stradă cu mult înainte de anunţul heraldului. Louise de Savoie, mama regelui, îşi dăduse obştescul sfârşit la Saint-Maur-des-Fosses.

Un val de durere cutremură Parisul, care uită, pentru o clipă, de ură şi de duşmănie. Odată cu ea pierea o mare doamnă. Franţa era îndoliată.

Bărbatul închise la loc fereastra. Evenimentul nu-l afecta prea mult în acea zi de 23 septembrie 1531 şi-l făcu să-şi spună – cu toate că era, de felul lui, înclinat spre compasiune – că funeraliile regale care urmau să aibă loc la Nostre-Dame vor aduce la Paris şi mai mulţi oameni, şi mai multă hărmălaie decât de obicei. Ceea ce, la urma urmei, îi îngreuna căutările.

Având deja scrisoarea de recomandare, nu-şi îngădui să mai piardă timpul hoinărind. Trebuia să acţioneze cât mai repede şi s-o regăsească pe Marie.

Jean Calvin îl primi cu bucurie, atât de mândru era că poate să întâmpine şi să servească un prieten de-al lui Erasmus, pe care, pur şi simplu, îl venera.

— Voi face pentru tine tot ce-mi stă în putere, dacă vrei, în schimb, să-i duci aceasta dedicaţie, îl rugă febril, întinzându-i un exemplar din *Eseu asupra liberului arbitru,* tradus în franceză şi legat în piele masivă.

— Ediţia din 1524? întrebă Theophrastus, luând cu grijă în mână lucrarea. Ei, drăcie! Tradus prin grija ta şi legat separat de exemplarele aflate în comerţ. E un unicat! Felicitările mele!

Plin de mândrie, Calvin se umflă în pene.

— Traducerea în franceză întârzia să apară. Trebuia ca vorbele maestrului să fie răspândite în scris. Asta am încercat să fac. Mi-ar plăcea să i-l ofer ca mărturie a admiraţiei mele.

Deschise cartea şi-i arătă cuvintele pe care pana sa plină de entuziasm le aşternuse pe pagina de gardă:

Fie ca într-o zi să vă puteţi bucura de învăţămintele pe care mi le-aţi dăruit.

Devotatul vostru slujitor.

Şi semnase, cu graţie şi emoţie: „J. Calvin”. Theophrastus se simţi înduioşat.

— Este un frumos omagiu şi sunt sigur că va fi mişcat, pentru că e, înainte de orice altceva, un om simplu care, în ciuda înţelepciunii sale şi a celor 65 de ani pe care îi are, continuă să creadă că tineretul european reprezintă un curent care răspândește idei noi şi juste. Te asigur că-i voi înmâna volumul.

— E singura mea dorinţă. Acum povesteşte-mi totul, fără să omiţi niciun amănunt. Te voi ajuta aşa cum aş face-o pentru mine însumi.

Theophrastus îl întrebă atunci:

— Ai auzit despre vreo întâmplare legată de o femeie-lup?

François de Chazeron desfăcu misiva care-i fusese adusă. Scrisul era fin, elegant şi plin de nobleţe. Conţinutul scrisorii îl umplu de bucurie:

Ştiu unde se ascunde cea pe care o căutaţi. Vă voi conduce la ea dacă veniţi la mine. Singur.

Isabelle de Saint-Chamond,
Ienjereasă a Casei Regale.

Numele şi firma îi erau cunoscute, fiind prezente pe buzele multor nobili de la Curte. El însuşi fusese ispitit să se ducă acolo ca să-şi comande o cămaşa noua. Era conştient de bârfele care puteau fi auzite circulând într-un loc ca acela. Era însă la fel de conştient de influenţa şi de forţa lui.

Se îmbrăcă, spunându-şi că avusese dreptate să-și pună pe jăratic poliţia, şi puse şaua pe cal pentru a onora invitaţia doamnei respective.

Când Françoise o anunţă că locţiitorul comandantului doreşte să-i vorbească, Isabeau simţi că tot curajul o părăseşte. Dar ştia

că Jean avea dreptate. Porunci ca François de Chazeron să fie reţinut puţin, sub vreun pretext oarecare, şi trimise după Jean, care aştepta în casa ei din celălalt capăt al grădinii. El nu avea să intervină decât într-un caz de forţă majoră, dar faptul de a-l şti acolo, în odaia alăturată, o îmbărbăta, o ajuta să-și înfrunte călăul.

Îşi turnă o porţie zdravănă de lichior de afine şi încercă să se calmeze. Atâtea uneltiri îi fuseseră zădărnicite până acum. Acum erau în joc viaţa şi reputaţia ei. Şi totuşi, o voce parcă-i şoptea la ureche că de data asta era influentă şi de neatins. Era adevărat, fireşte, însă regele lipsea din Paris. Şi nu mai era nici La Palice. Rămânea doar Jean. Jean, care făcuse dragoste cu ea aşa cum nu mai făcuse nimeni, niciodată, nici măcar Jacques de Chabannes. Jean, care nu şovăise să ucidă ca să salveze onoarea lui Marie.

De cum intră pe uşă, o strânse la piept.

— Nu te speria. Nu-i arăta că te temi de el. N-o să te violeze, chiar dacă ar fi ispitit. Poţi s-o faci?

— Cred că da.

— Zarurile au fost aruncate. Trebuie să plătească, nu uita, indiferent ce-ar spune sau ce-ar face. În asta constă forţa ta.

Ea dădu din cap, încuviinţând, îl lăsă să închidă uşa în urma lui şi ceru ca musafirul să fie introdus. Între timp, se aşeză la birou, ca să pună între ei oarecare distanţă, apoi îşi scoase gulerul de dantelă care-i împodobea decolteul. Încadrată de catifeaua albastră a corsajului ei provocator, urma lăsata de fierul roşu se detaşa ca o insulta. Isabeau era pregătită.

Uşa se deschise. Ea îşi mai făcu de lucru vreo câteva minute, prefăcându-se că termina o scrisoare şi făcând eforturi ca pana să nu-i tremure. Capul aplecat deasupra biroului nu lăsa să i se vadă trăsăturile şi ghici în atitudinea bărbatului un gest de nerăbdare. Trebuia să-i zdruncine prestanţa şi orgoliul. El se comporta ca un stăpân oriunde s-ar fi aflat. Isabeau voia ca rolurile să se inverseze. Când înalţă privirea, era calmă.

— Apropie-te, messire. Pe vremuri, n-aveai atâta răbdare cu mine.

El înaintă până când lumina îi dezvălui în întregime surâsul demn, aproape arogant, al lui Isabeau şi bustul ei bombat care parcă-l sfida.

— Tu? Surprinderea îi aprinse pe chip o sclipire plină de cruzime şi perversitate. Dar nu mai mori niciodată? îi scăpă spontan.

— Vai, răspunse ea, se pare că m-am născut ca să-ți otrăvesc viaţa, aşa cum mi-ai otrăvit-o şi tu pe-a mea.

François de Chazeron izbucni în râs. Isabeau fu descumpănită, dar nu lăsă nimic să se vadă şi, în timp ce el se aşeza într-un fotoliu, îşi recăpătă stăpânirea de sine. Nu trebuia să se lase copleşită de amintiri. Se înfruntară din priviri, iar Isabeau nici nu clipi. Nu mai era o victimă. Era lenjereasa Casei Regale a Franţei. François de Chazeron înţelese perfect semnificaţia atitudinii ei. Îi aruncă, pe un ton binevoitor:

— Când te-am cunoscut, nu ştiai decât să hrăneşti găinile, iar acum, printr-un miracol de neînţeles, te găsesc înconjurată de mai-marii regatului! E impresionant, trebuie s-o recunosc.

Auzindu-l, Isabeau prinse curaj.

— Ura are adesea, messire, şi o parte bună. Ar trebui să-ți mulţumesc, fiindcă tu mi-ai insuflat dorinţa de putere şi de revanşă.

— Gata cu politeţurile, stricato!

Sări în picioare şi-şi sprijini pumnii încleştaţi de tăblia biroului, aplecându-se către ea, cu trăsăturile contractate într-un rictus plin de răutate. Isabeau era pregătită pentru o astfel de reacţie. Inima începu să-i bată mai repede când simţi răsuflarea lui François pe pieptul ei, dar nu se clinti, iar surâsul nu-i pieri de pe buze.

De data asta, el fu cel descumpănit.

— Se pare că nu te mai temi de mine!

Întinse un deget şi-i atinse cicatricea. Isabeau îşi reţinu un urlet. Atingerea lui o ardea, şi în acelaşi timp îi sporea ura. Îi răspunse, aţintindu-l cu o privire mândră şi netemătoare:

— În aceşti treizeci de ani am învăţat să mă apăr.

El rânji, plimbându-şi degetul pe conturul semnului.

— Mi-a plăcut s-o fac, atunci. Ciudat! Acum ai îmbătrânit şi, cu toate astea, eşti mai apetisantă decât pe vremuri. Anii abia dacă

te-au atins. Întotdeauna am fost sigur că ai descoperit piatra filosofală. Prăvălia, renumele şi chiar frumuseţea ta dovedesc acest lucru. Îmi aparţii, Isabeau; urma asta e o dovadă. Din cauza ei, sunt sigur că niciun iubit n-a reuşit să te satisfacă!

Isabeau îl lăsă cu degetul în aer, rezemându-se de spătarul fotoliului. Izbucni într-un râs spontan.

— Cât de încrezut eşti! Până şi lupii erau nişte amanţi mai buni decât tine. Nu-mi inspiri astăzi nimic în afară de o totală indiferenţă, François de Chazeron. Treci Parisul prin foc şi sabie, controalele tale întârzie sosirea mărfurilor şi toate astea dăunează afacerii mele. Ştiu unde se ascunde vagaboanda pe care o cauţi. Scapă-ne de ea. E amestecată în uneltirile luteranilor, e o sperjură, iar comerţul are de suferit din pricina ei.

— Ştii care e soarta ucigaşilor. Dacă se dovedeşte a fi vinovată, va fi spânzurată, iar trupul îi va fi ars pe rug.

— Şi ce-mi pasă mie? răspunse Isabeau, cu o expresie dispreţuitoare. M-ai făcut văduvă, spânzurându-mi soţul, şi te-ai culcat cu mine în faţa eşafodului său. Crezi că vederea unei spânzurători mi-ar mai putea rupe inima?

Brava, dar ştia că trebuia să-l convingă cu orice preţ. François o măsură o clipă cu privirea şi orgoliul ei fu măgulit văzându-i sclipirea admirativă din ochi. Jean avea dreptate. Devenise mai puternică decât credea. Faptul că-l înfrunta pe François de Chazeron o ungea la inimă.

— Pe legea mea, nu numai că te-am însemnat cu pecetea mea, ci te-am făcut să devii la fel de lipsită de sentimente ca mine. Împreună, am putea realiza multe lucruri.

— Am realizat şi fără tine multe lucruri importante, François de Chazeron. Acum n-am nevoie de tine.

— Unde este fiica mea?

Isabeau se prefăcu surprinsă şi tulburată:

— Fiica ta?

— Da, fiica mea, Antoinette-Marie de Chazeron. Vagaboanda pe care vrei să mi-o vinzi ca s-o execut. Sergentul ucis avea în mână chestia asta.

Scoase din mânecă medalionul lui Marie şi-l aruncă pe birou. Isabeau îl luă, fără să scoată o vorbă. Simţea furia lui François

crescând din ce în ce mai mult. El schimbă tactica, încercând o manevră perfidă.

— Hotărât lucru, Isabeau, răzbunarea nu e pentru tine. Dacă nu era medalionul ăsta, aş fi spânzurat şi ars carne din carnea mea, iar asta ar fi alinat unele din vechile tale răni. Dar ce s-a întâmplat cu sora ta, Albérie de la Faye, pe care laşul de bărbatu-său a dat-o drept moartă? Nici nu mă gândeam la ea sau la copila asta până când am auzit un prieten care locuieşte la Courtille vorbind despre o lupoaică cenuşie. Câţiva nebuni pretind că lupoaica asta se putea preface în femeie. Din cauza asta am ţinut neapărat să obţin postul de locţiitor al comandantului. Mult timp m-am întrebat ce s-a întâmplat atunci, în temniţa de la Montguerlhe, cum a reuşit să scape sălbatica aceea. Până la urmă, a trebuit să accept evidenţa, oricât de neverosimilă ar fi părut: avusese loc o transmutaţie. În fiolă era *alkaheist,* nu-i aşa?

Isabeau înălţă capul, aşternându-şi pe chipul blând un rânjet plin de cruzime.

— Da. Dacă nu ţi-ai fi alungat soţia, Albérie n-ar fi răpit-o pe Antoinette-Marie. Dar pierduse totul. A venit la mine, la Paris, unde mă refugiasem, şi avea de gând să ceară o răscumpărare pentru fetiţă. Am făcut-o să se răzgândească însă.

— Unde este?

— Acum, când ştiu că nu va fi spânzurată, ce motiv aş mai avea s-o predau? Ar fi destul s-o atrag pe urmele mele într-o noapte cu lună plină.

Isabeau se miră ea însăși de curajul şi de cruzimea vorbelor ei, inspirate acum de fascinaţia pe care-o citea în ochii lui François de Chazeron.

— Nu mi-ar fi greu să te arestez pentru sperjur şi complicitate cu ereticii.

— Cu ce dovezi?

— Cu bani, poţi găsi martori mincinoşi.

— Am relaţii mai înalte decât tine, Chazeron.

— Fireşte, însă când va fi lună plină, cu toţii vor putea vedea adevăratul chip al celei pe care o voi acuza de vrăjitorie. François râse şi se aşează pe colţul biroului. Hărțuiala asta nu

duce la nimic bun, continuă el. De-acum, amândoi suntem la fel. Hai să facem pace. Dă-mi înapoi fata şi voi uita ceea ce ştiu.

— Şi ce-aş câştiga la afacerea asta?

— N-ai pierde nimic din ceea ce ai dobândit, şi asta e ceva, nu? Şi, cine ştie, poate că, în cele din urmă, vei accepta evidenţa dorinţei tale. Dacă ne-am uni, am avea o putere imensă. Gândeşte-te la asta. Îmi aparţii, Isabeau, şi-ţi place dependenţa asta; altfel, nu ţi-ai fi păstrat atâţia ani ura.

— Am sa mă gândesc la vorbele tale, Chazeron, dar trebuie să ştii că nu va fi uşor s-o convingem pe Marie şi s-o smulgem de lângă prietenii ei.

— Du-mă la ea şi spune-i adevărul.

— Să vii singur. Fără gărzi. Dacă se sperie, va fugi.

— Dacă încerci ceva, spada mea îţi va reteza uneltirile.

— Mâine, la lăsarea serii, am să te aştept la poarta Temple.

— Fie.

Se ridică, o salută făcându-i cu ochiul şi ieşi, satisfăcut, din odaie. Epuizată, Isabeau îşi rezemă capul în palme.

— Ai fost grozavă, o felicită Jean, intrând.

— Dar dacă-i face vreun rău lui Marie? Dacă descoperă adevărul? Nu mi-aş ierta-o niciodată.

— Marie este isteaţă şi vicleană. Va şti să se apere, ba chiar sa-l păcălească. Să mergem. Trebuie să ne pregătim.

Isabeau încuviinţă. De data asta erau împreună toate patru, unite prin acelaşi destin, aceeaşi complicitate, aceeaşi putere. Nu li se putea întâmpla nimic.

Îşi petrecu braţele pe după gâtul lui Jean şi-i căută cu voluptate buzele. François de Chazeron se înşela. Ea nu va fi niciodată a lui.

8

Părintele Boussart îl măsură pe Theophrastus din cap până-n picioare, de parcă ar fi vrut să-i judece sinceritatea după înfăţişare. Ezită o vreme, apoi scoase un suspin sfâşietor. Nu se putea hotărî să-i dea medicului informaţia pe care acesta venise s-o afle de la el. N-avea o încredere totală în acest Jean Calvin, faţă de care până şi Isabeau avea unele rezerve. De fapt, Calvin îşi mărturisea făţiş preferinţa pentru Erasmus, nu pentru Luther. Oare Paracelsus ăsta nu apăruse cu intenţia de a le tulbura întrunirile? Nu cumva Calvin şi Chazeron se înţeleseseră între ei să găsească fata şi s-o piardă pe Isabeau, care avea de-acum prea multă influenţă?

Privirea nou-venitului rămânea directă, demnă şi sinceră, vibrând de o speranţă intensă care-l făcu, în cele din urmă, pe abate să se hotărască.

— Fie! Dacă dorinţa ta de a o regăsi pe Marie este sinceră, am datoria să te ajut. Să ştii însă că, dacă te împotriveşti în orice fel luptei noastre, vei fi judecat fără milă.

— Părinte, nu sunt nici trădător, nici sperjur. Îmi caut, pur şi simplu, fiica.

— În cazul acesta, diseară îţi vei urma destinul. Vom vedea dacă eşti călăuzit de Dumnezeu sau de diavol. Jean Calvin te va însoţi.

Theophrastus îi mulţumi, apoi o luă pe urmele lui Calvin, de-a lungul ulicioarelor. Avu o clipă senzaţia că e urmărit, privi înapoi, dar nu zări decât mulţimea care se înghesuia pe treptele catedralei Nostre-Dame, nu observă decât un pitic care-şi întindea cănița, fredonând:

— Bănuţul căzut e un bănuț pierdut. Bănuțul pierdut e un bănuţ găsit de mâinile mici.

Un trecător se interpuse între ei, iar în clipa următoare, cerşetorul dispăruse. Theophrastus prinse curaj. Daca într-adevăr era urmărit, însemna că fiica lui nu era departe. Calvin nu voise să-i spună nimic, îl condusese doar până la Nostre-Dame, afirmând că nu putea hotărî de unul singur să-i spună ce

ştia. Asta-l nedumerise şi mai mult. Acum, se mai liniştise. Ora adevărului se apropia. Nu-l mai hărţui cu întrebări pe Jean, care se refugiase într-o tăcere prudentă. Ca să-l mai destindă pe noul său prieten şi pentru ca timpul să treacă mai uşor, el începu cu o voce veselă:

— Ce-ar fi să discutam despre bătrânul Erasmus?

Chipul lui Jean Calvin se înseninã pe dată. Îl conduse către o tavernă, iar Theophrastus se consolă cu ideea că noaptea va fi plăcută.

Parisul era ameninţat de furtună. Fulgere prelungi brăzdau bezna nopţii cu zigzaguri ameninţătoare, dezvăluind siluetele înfăşurate în pelerine care se ascundeau în umbra stâlpului de temelie al porţii Temple.

Jean o însoţise pe Isabeau ca s-o ferească de primejdii. Cu spada în teacă, dar cu mâna pe pumnalul ascuns discret la şold, îl aştepta hotărât pe Chazeron.

Acesta sosi când începeau să cadă primele picături de ploaie. Părea să fie singur – în jur, cât vedeai cu ochii, nu era nimeni –, dar Isabeau nu se mulţumi cu atât. Ochii ei erau obişnuiţi să vadă, la fel ca simţurile, dincolo de întuneric. François de Chazeron descălecă plin de aplomb şi apăru în faţa lor cu chipul descoperit.

Conformându-se imaginii pe care şi-o crease în ziua precedentă, Isabeau nu zâmbea. Îi întinse o banderolă neagră.

— Ce vrei să fac eu cu asta? întreba el ironic.

— E garanţia mea că nu te vei întoarce să ne devastezi ascunzătoarea. Dacă vrei s-o revezi pe Antoinette-Marie, trebuie să accepţi aceste condiţii.

— Fie, din moment ce-ţi plac riscul şi jocul, o persiflă el, batjocoritor, o să-ți aduc aminte de asta, crede-mă!

— N-o să fie nevoie, Chazeron, am o memorie bună, răspunse Isabeau, fără să se lase atrasă în jocul lui.

François schiţă un zâmbet plin de cruzime, apoi îşi legă fâşia de stofă în jurul frunţii.

— Calul rămâne pe loc. Îl vei găsi aici la întoarcere.

Jean Latour îi strecură o sfoară scurtă în mâna dreaptă.

— Am să fiu în faţa ta, ţinând în mână celălalt capăt. Nu vom întâlni în cale obstacole, ci doar câteva scări, şi am să-ți număr fiecare treaptă.

Isabeau îi puse şi ea o sfoară în mâna cealaltă.

— Eu voi încheia coloana. Atâta timp cât ţii în mână sforile astea, vom fi siguri că nu vezi drumul spre locul unde te ducem. Dacă le dai drumul, vei fi în pericol.

— Aş fi putut muri de mâna ta, Isabeau, în nenumărate rânduri; nu vei găsi nici de data asta curajul să termini cu trecutul tău.

În loc de răspuns, Jean apăsa una din pietrele care încadrau stâlpul, dând la iveală un pasaj.

Merseră mult timp prin tunelul tăinuit care ducea de la poarta Temple până la câteva locuinţe din strada Vieille, şi ajunseră în pivniţa lui Albérie, printr-o trecere deschisă de un alt mecanism. Acolo îi aştepta Albérie, cu Marie şi Constant lângă ea.

În timp ce Jean făcea cale-ntoarsă, Isabeau dezlegă fâşia care-i acoperea ochii lui Chazeron. Flacăra lanternei juca peste umbrele zidurilor, iar Chazeron cercetă atent cu privirea locul, masându-şi încheieturile.

Ochii i se opriră asupra lui Marie, de care se apropiase Isabeau. Se aflau lângă nişte butoiaşe şi etajere încărcate cu conserve.

— Nu trebuie să te temi de el, Marie. Apoi, întorcându-se către François de Chazeron, care nici nu se clintise din loc,

Isabeau spuse: Iat-o pe Antoinette-Marie. Ea este cea pe care o cauţi.

Ocolind o scară care ducea la bucătărie, el înaintă spre fată, cu o undă de blândeţe pe chip. Marie se retrase.

— Nu te apropia de ea, mârâi Constant.

— Fii liniştit, tinere prieten, îi răspunse François, vreau doar să mă asigur că nu am fost înşelat.

Scoase medalionul din buzunar şi i-l întinse fetei.

— E al tău?

Marie îl luă repede şi se grăbi să-şi pună lănţişorul la gât.

— Oamenii tăi mi l-au smuls acolo, pe mal, bombăni ea.

Apoi îl privi pe François drept în ochi.

— Lasă-i în pace pe cerşetori. N-a fost vina lor!

— Ştiu, nu voiau decât să te apere, dar acesta era singurul mod în care te puteam regăsi. Ştii cine este tatăl tău?

— Un ticălos, judecând după crimele pe care le-a comis! făcu ea, perfidă, ridicându-şi bărbia.

François de Chazeron zâmbi. Fetiţa asta îi plăcea.

— Prin urmare, ţi s-a spus cine sunt.

— Asta nu mă obligă să vin cu tine.

Seniorul de la Vollore suspină, întorcându-se spre Isabeau.

— Aveţi dovezi privitoare la naşterea ei?

Albérie îi întinse certificatul de naştere pe care-l luase cu ea când plecase cu Marie. François despături foaia şi clătină din cap.

— Ai fi putut pune medalionul la gâtul propriei odrasle, Albérie, sau la gâtul oricărui alt copil. Documentul acesta nu dovedeşte nimic în afară de naşterea lui Antoinette-Marie de Chazeron.

— Suflecă-ți mâneca, Marie, porunci Albérie.

Fata șovăi o clipă, apoi îşi ridică dantelele de la manşeta cămăşii. Două degete îi erau străbătute de o cicatrice pe care Chazeron o recunoscu imediat.

— Îţi aduci aminte cum s-a întâmplat accidentul? o întrebă el cu voce blândă.

— Ţin minte că alergam după un câine. Cred că mă jucam cu el. M-am împiedicat de o rădăcină şi am căzut peste o piatră ascuţită. Matuşa Albérie m-a pansat. Mi-a curs mult sânge. Ai ţipat la mine să termin cu plânsul.

— De unde ştii că eram eu?

— Ştiu, fiindcă mătuşa Albérie mi-a poruncit să fac ce zicea tatăl meu! E de-ajuns, monseniore? făcu ea o strâmbătură dispreţuitoare însoţită de o reverenţă.

— Am să te duc înapoi la Vollore ca să-ți faci educaţia.

Marie mai făcu un pas înapoi.

— Niciodată! scuipă ea. Toţi ai mei sunt aici. Alături de cerşetori şi de Reformă. Nu mă poţi obliga să te urmez.

— Reforma va fi înăbuşită în curând. Regele nu va mai tolera mult timp dezordinea pe care-o provoacă. Cât despre prietenii tăi, va trebui să-i uiţi. Eşti Antoinette-Marie de Chazeron şi ai

datoria de a oferi domeniilor tale moştenitori. E timpul să ne ocupăm de educaţia ta.

François de Chazeron o apucă pe Marie de braţ, însă Constant se vârî între ei.

— N-o atinge! mârâi amenințător, apucând mânerul pumnalului.

Dar Chazeron fu mai rapid. Îi arse un pumn zdravăn în bărbie, făcându-l să se rostogolească pe jos.

— Nu te amesteca în treburile mele, mucosule.

— Nu-ţi permit să te atingi de Constant, se înfurie Marie, şi vru să-și ajute prietenul să se ridice.

Chazeron o reţinu.

— Ajunge, gaiţo! Albérie te-a răpit din căminul tău şi astăzi eşti o povară pentru nemernicele astea. N-aş fi ajuns aici dacă lucrurile nu ar fi stat astfel.

— Nu te cred! N-o să-l lăsaţi să mă ia de aici, nu-i aşa? gemu ea, întorcându-se către Albérie şi Isabeau.

Dar amândouă se dădură la o parte de lângă ea, apropiindu-se de Constant, care se ridica de jos, cu o privire întunecată.

— Ceea ce spune omul ăsta e adevărat, Marie, confirmă cu voce blândă Albérie. Te-am răpit de la familia ta ca să mă răzbun pe el. Eşti de obârşie nobilă. E timpul să-ți regăseşti locul şi rangul.

— Nu! strigă Constant, însă Isabeau îl opri.

— Las-o să plece, Constant. Crede-mă, e mai bine aşa.

— Nu-mi pasă care-i adevărul, nu vreau să vin cu tine! afirmă fata, încercând să scape din mâna lui.

— Foarte bine, se înfurie François de Chazeron, atunci să ştii că-i voi măcelări pe toţi cerşetorii din Paris, în frunte cu Bau-Bau, regele lor, iar apoi am să-i vânez, unul câte unul, pe toţi conjuraţii care au aderat la Reformă, până când n-o să mai rămână în jurul tău decât ruinele acestei familii a cărei urmaşă pretinzi că eşti.

Marie păli şi rămase nemişcată.

— Nu poţi face una ca asta!

— Cine-o să mă împiedice? Ştii bine că îmi stă în putere. Salvarea lor depinde numai de tine!

— N-ai dreptul s-o faci, se indignă ea, gata să izbucnească în plâns.

— O, ba da, am acest drept. Sunt tatăl tău, Antoinette-Marie!

— Nu-i adevărat! afirmă o voce puternică în spatele lui François.

Isabeau scoase un strigăt de uimire care-l făcu pe Chazeron să privească înapoi. Pe treptele scării, ţinându-i calea, se afla Theophrastus, cu o flintă încărcată în mână.

— A venit vremea să plăteşti pentru crimele tale, Chazeron! Dă-i drumul copilei, porunci acesta.

În clipa aceea, intrarea în subterană se deschise şi înăuntru năvăliră doi soldaţi, strigându-i lui Chazeron să se dea la o parte. Theophrastus n-avu timp să înţeleagă ce se petrecea. Fu împins cu putere din spate exact în momentul în care răsună un foc de armă. Se rostogoli pe trepte până ajunse pe podeaua din lut bătătorit, iar pe burta lui se prăvăli, gemând, un trup greu.

— Ma! urlă Marie.

Luate prin surprindere de rapiditatea şi violenţa acţiunii, Isabeau şi Albérie încremeniseră pe loc.

Cu un gest iute, Marie se smulse din mâna lui Chazeron şi îngenunche la căpătâiul celor două trupuri în jurul cărora se lăţea o baltă de sânge.

Năucit, Theophrastus zăcea înconjurat de soldaţi, cu lupoaica întinsă peste el. Ea încetase să geamă şi îşi aţintise privirea de smarald, încărcată de o dragoste sfâşietoare, în ochii lui.

— Ma… murmură Marie.

Lupoaica cenuşie îi linse mâna, ca s-o îmbărbăteze.

— Te-a salvat, îi spuse Marie, cu lacrimile şiroindu-i pe obraz lui Theophrastus. De ce? De ce, Ma?

— Eu sunt tatăl tău, Marie, cuteză să şoptească Theophrastus, cu un nod în gât, ţinându-şi răsuflarea ca să poată urmări bătăile puternice şi regulate ale inimii lui Ma.

Marie mângâie cu afecţiune gâtul lupoaicei. Când François îşi îndepărtă oamenii şi veni spre ea, îi spuse încet, la ureche, tatălui ei:

— Atunci salveaz-o! Salveaz-o pe mama…

Theophrastus îşi încolăci braţele pe după gâtul animalului, în timp ce François pleca, târând-o după el pe Marie şi strigând:

— Acum suntem chit, Isabeau! Nu mai încerca să mi te pui în cale. Altfel, vei muri, la fel ca lupoaica asta.

Urmat de cei doi oameni ai lui, dispăru împreună cu Marie în tunel. După plecarea lor, Isabeau se repezi către cele două trupuri îmbrăţişate. Theophrastus, cu obrazul îngropat în blana lupoaicei, nu îndrăznea să se mişte, iar lacrimile lor se contopeau într-o nespusă tandreţe.

— Nu cumva a…? întrebă Isabeau, cu inima frântă de durere.

Înainte ca bărbatul să apuce să-i răspundă, Ma ridică o labă şi o puse pe mâna lui Isabeau, care murmură:

— O să fie bine, sunt lângă tine. Eşti rănit? îl întrebă ea apoi pe Theophrastus, pe un ton mult mai aspru.

— Nu, n-am nicio rană.

— Atunci nu te mişca. Trebuie să mă asigur că Ma poate fi mişcată din loc fără să-i pun viaţa în pericol.

— Consult-o liniştită, nu te grăbi.

Nu înţelegea, nu mai înţelegea. O lăsă pe Isabeau să examineze rana lupoaicei. Din poziţia în care se afla, medicul nu-şi dădea seama unde fusese rănită. Îi simţea doar durerea, cu toate că privirea ei de smarald scânteia la fel ca privirea lui Loraline, pe vremuri. Cruciuliţa ei de aur cizelat i se încrusta în carne, prin cămaşă. Totul era îngrozitor de confuz.

Se dusese împreună cu Calvin acasă la Albérie, unde intrase, aşa cum procedau luteranii, fără să aştepte răspuns. Auzise voci venind dinspre bucătărie, unde era scara care ducea la pivniţă. El recunoscuse imediat vocea lui Chazeron, printre rugăminţile lui Marie.

Îşi scosese flinta pe care o luase de pe un câmp de luptă, cu mult timp înainte, ca să-și acopere retragerea, şi pe care o purta tot timpul, ascunsă sub pelerină.

Calvin rămăsese în urma, fiind mult mai îndrăzneţ cu vorba decât cu fapta, dar el hotărâse să intervină.

Acum totul i se părea nelămurit. Le recunoscuse de la prima privire pe Loraline şi pe Albérie, care o sacrificau pe Marie, împotriva voinţei ei, dându-i-o acestui monstru. Nu înţelegea, înşelat mai întâi de uimitoarea asemănare, îşi dăduse apoi seama că femeia pe care-o avea în faţa ochilor nu era Loraline. În timpul ăsta, strâns lipită de el, iubita lui era pe cale să-și dea

sufletul. Dincolo de mirosul fiarei, regăsea mireasma lui Loraline, izul acela de femeie şi de sălbăticiune care-l copleşise de dorinţa şi iubire de atâtea ori, în peştera de la Montguerlhe.

Isabeau îi chemă lângă ea pe Albérie şi Constant. Băiatul se cuibărise în braţele mătuşii sale şi plângea în hohote.

— Pierde mult sânge, dar niciun organ vital n-a fost atins. Trebuie să extragem glonţul. Eşti chirurg, parcă, îi aruncă Isabeau lui Theophrastus, mă vei asista. La semnul meu, le porunci însoţitorilor ei.

Jean Latour, care apăruse la rândul lui, îşi strecură şi el mâinile sub trupul rănit.

Isabeau numără până la trei, când se opintiră cu toţii, ridicând-o pe Ma, iar Isabeau întinse între lupoaică şi Theophrastus o pânză groasă.

Cu trupul înţepenit din pricina răcelii podelei de lut bătătorit şi a greutăţii lui Ma, bărbatul se ridică. Neobişnuitul cortegiu urca deja cu grija scările, ducând targa improvizată. Ajungând la rândul lui pe palier, întâlni privirea lui Calvin, care-l aştepta nemişcat şi necăjit.

— N-am avut timp să… începu el.

Dar Theophrastus îl opri.

— N-are importanţă.

Calvin oftă cu tristeţe, apoi îl bătu prieteneşte pe braţ.

— Destinul s-a pus în mişcare. Să-l urmăm, prietene!

Theophrastus porni în urma lui, cu inima grea. Îşi pierduse încă o dată fiica. Pe Loraline însă n-o va mai pierde. Indiferent de înfăţişarea pe care o avea, îl iubea şi acum. O dovedise prin gestul ei instinctiv. Şi oricât de ciudat ar fi părut, strângând-o la piept, el înţelesese cât de lipsită de sens era existenţa lui. Cât de mult aşteptase, împotriva oricărei raţiuni, aceasta clipă. Cât de mult o mai iubea şi el.

Grăbi pasul, ajungându-i din urmă pe Albérie şi pe Constant, care susţineau capul frumos al lupoaicei.

— Eşti un imbecil, Theophrastus, îi aruncă peste umăr Albérie.

— O voi salva, se apără el.

Îşi aţinti disperat privirea asupra lănţişorului care sălta la fiecare pas pe pieptul însângerat al lui Ma şi, în timp ce trupul ei era întins pe masa din bucătărie, începu să se roage în tăcere.

Operaţia dură mult timp, iar Theophrastus secondă cum putu mai bine mişcările lui Isabeau. Nu pusese nicio întrebare când Albérie pronunţase acest nume, pe care-l auzise de atâtea ori pe buzele lui Loraline. Va primi mai târziu explicaţii. Din lanţul zilelor lipseau atâtea zale, încât ar fi înnebunit dacă şi-ar fi plecat urechea la şoaptele din sufletul lui. Se refugie, aşadar, în gesturi.

Isabeau ştia unde şi cum să intervină. El n-ar fi fost în stare. O văzuse, firește, de multe ori pe Loraline tratându-i pe lupii care se accidentau prin munţi, învăţase de la ea multe lucruri în legătură cu anatomia lor. Dar toate acestea se întâmplaseră cu mulţi ani în urmă. Câţi răniţi pierduse pe câmpul de luptă, câte schije extrăsese degeaba? Isabeau ordona, el executa. Nu-l interesa cum de înţelesese ea cine era, ce părere avea despre el. Picături mari de sudoare se prelingeau pe fruntea lui Isabeau. Albérie ţinea pe botul lui Ma o bucată de pânză îmbibată cu un somnifer. El îi înmâna lui Isabeau instrumentele necesare, ţinea depărtătorul, avea grijă ca lanterna ţinută de Jean să lumineze acolo unde trebuia. Se cufundă în această impresie fictivă că este util ca să-și uite frica. Frica îngrozitoare să nu vadă lupoaica redevenind femeie.

— Dacă moare, îşi va recăpăta înfăţişarea dinainte, îi spusese între patru ochi Albérie. Roagă-te, Theophrastus, să nu-i mai vezi niciodată faţa.

Vorbele ei îl îngrijorară. Cu atât mai mult cu cât chipul pe care Chazeron i-l furase lui Loraline îi revenea în faţa ochilor de câte ori o privea pe Isabeau. În ciuda anilor, a unor uşoare riduri, a unei nuanţe ceva mai intense a ochilor, era ca o oglindă. O oglindă din care el ar fi sorbit toate lacrimile lumii ca să uite coşmarul lacrimilor sale.

— Termină tu, eu sunt istovită, îi porunci Isabeau.

Theophrastus simţi că renaşte când o văzu surâzând.

— Fă cusătura în sensul de creştere a blănii, cum ai coase o rană la cap, altfel cicatricea îi va provoca dureri, mai spuse ea înainte de a-şi şterge fruntea asudată.

El încuviinţă printr-un gest. Isabeau anunţase că glonţul pătrunsese în partea dreaptă şi ricoşase de coaste, la mai puţin de o jumătate de deget de plămân.

Ma avusese noroc. Iar el, la fel. Glonţul acela l-ar fi ucis.

Se apucă să coasă rana, în care Isabeau turnase din belşug o licoare de mac, făcând să curgă un şuvoi de sânge curat şi limpede care înlăturase şi ultimele necurăţenii.

— N-o să se infecteze, anunţase ea.

Theophrastus o ştia deja. Aflase de la Loraline despre proprietăţile miraculoase ale acestei plante, precum şi diferitele feluri în care putea fi folosită. Nu-i constatase oare efectele pe propria piele? Când termină s-o panseze, Albérie luă pânza de pe botul lupoaicei. Apoi se lăsară toţi patru să cadă pe o laviţă de lemn pusă lângă perete.

În odaia alăturată, Constant adormise de mult, cu genunchii la gură. Calvin crezuse de cuviinţă să se ducă acasă, după ce-i prevenise mai întâi pe cerşetori şi pe reformaţi că oamenii lui Chazeron pătrunseseră în ascunzătoarea lor şi că, până una-alta, era mai bine să se împrăştie.

Albérie închise ochii şi se sprijini cu spatele de perete. Era stoarsă de puteri, dar mulţumită. Ma dormea încă, respirând normal. Isabeau şi Theophrastus nu-şi puteau lua ochii de la masa de lemn, pe care sângele începea să se închege.

— Ai făcut o treabă minunată, Isabeau, îi spuse el cu sinceritate.

Isabeau întoarse către el un chip brăzdat încă pe alocuri de dâre de un roşu-închis şi-l privi cu ochi încercănaţi, răspunzându-i:

— Şi tu la fel, prietene... Dacă nu punem la socoteală felul prostesc în care ai intervenit.

— Ai fi putut sa te răzbuni chiar atunci, făcu el. Nu te înţeleg. Ce se va întâmpla cu Marie?

Isabeau surâse larg.

— Nu te îngrijora din cauza ei. Scena la care ai asistat fusese pregătită minuţios. Ştiam că François de Chazeron postase soldaţi în jurul porţii Temple. Cerşetorilor nu le scapă nimic, chiar dacă ei trec neobservaţi. Pasajul nu poate fi deschis din afară decât printr-o manevră complicată, pe care soldaţii n-ar fi

putut să o efectueze pe întuneric. Jean s-a întors ca să le deschidă şi s-a străduit să le arate drumul.

— Dar de ce?

— Trebuia ca François de Chazeron să creadă că o ia pe Marie împotriva voinţei ei. Era singurul mijloc ca el să nu bănuiască nimic. O va duce la Vollore.

— Şi după aceea?

— După aceea? După aceea va muri.

Theophrastus schiţă o strâmbătură sceptică. Isabeau puse o mână prietenoasă pe braţul lui.

— Şi eu am avut îndoieli faţă de îndrăzneala acestui plan, dar Marie m-a convins. Chiar ieri mă întrebam de la cine a moştenit oare atâta perseverenţă şi curaj, şi-mi spuneam că poate ele izvorau din sângele lui François de Chazeron. Dar mă înşelam. Acum sunt sigură că seamănă cu tatăl ei. Te rog să mă ierţi. Dacă n-ar fi fost egoismul şi nebunia mea, tu şi Loraline v-aţi fi crescut împreună copilul şi lucrurile ar fi intrat pe un făgaş care ne-ar fi făcut fericiţi.

— Cum ai ghicit cine eram?

— Ma stătea şi ea la pândă, la fel ca tine, ascunsă în umbră, gata să intervină dacă Chazeron ar fi încercat să-i facă vreun rău lui Marie. Apoi ai apărut tu, şi ea te-a doborât la pământ ca să te salveze. Nu-ţi ştiam numele; am auzit-o pe Albérie, înspăimântată de scena care se desfăşura în faţa noastră, murmurându-l, şi atunci impresia mea s-a adeverit. Nimeni nu-şi jertfeşte viaţa fără motiv. Ma este un animal, iar instinctul ei de supravieţuire este şi mai puternic decât al unui om. Dacă te îndoiai de iubirea fiicei mele, ai avut acum dovada că doar înfăţişarea ei s-a schimbat.

— Puţin îmi pasă de înfăţişarea ei. Am fost păcălit de asemănarea dintre voi şi am crezut că transformarea aceasta avea loc periodic, aşa cum se întâmplă în cazul lui Albérie. Dacă aş fi ştiut, n-aş fi expus-o pentru nimic în lume.

— Va supravieţui.

— Nu există niciun mijloc de a-i reda adevăratul chip?

— Vai! Crezi că, dacă ar fi existat, eu mi-aş fi acceptat destinul? interveni Albérie, cu un sarcasm amar.

Theophrastus o privi. Avea ochii închişi. Cu capul sprijinit de perete, părea că doarme.

— De ce m-ai minţit? N-aş fi părăsit-o niciodată.

— Nu voia sa fii condamnat la o viaţă de pustnic, alături de o fiară, aşa cum trăise ea atâţia ani împreună cu Cythar. Nu mai aparţineaţi aceleiaşi lumi. Te iubea.

— Toate astea s-au întâmplat din vina ta. Dacă m-ai fi lăsat s-o iau cu mine atunci, când încă se mai putea... îi scăpa lui Theophrastus.

— Nu-i atât de simplu, obiectă Isabeau. Crede-mă. Am fost nevoită să învăț din nou să trăiesc; abia după aceea mi-am dat seama că o iubeam pe Loraline şi că greşisem lăsând-o să creadă că am murit. Voiam să-i înteţesc ura, astfel încât François de Chazeron să fie ucis chiar de mâna celei zămislite de cruzimea lui. Doar acest gând îmi dădea puterea să înfrunt şi ziua care urma. Când îmi ţineam fiica pe genunchi, o vedeam ca pe o armă necruţătoare, care ar înlătura fără remuşcări insulta pe care mi-a adus-o părintele ei. Abia după ce m-am despărţit de ea am înţeles că era doar un copil. Copilul meu. Când m-am întors ca să încerc să-mi repar greşelile, era prea târziu. Atunci sora mea m-a minţit şi pe mine. Abia de curând am aflat adevărul în legătură cu Marie, cu Ma şi cu tine. Pe moment, m-am supărat şi eu pe Albérie fiindcă m-a ţinut departe de familia mea. Astăzi însă ştiu că a avut dreptate. Mi-am petrecut aceşti ultimi ani încercând să mă schimb. Aş mai fi reuşit oare s-o fac dacă aş fi avut în faţa mea, zilnic, privirea lui Ma? Aş mai fi putut să râd fără să mă învinovăţesc pentru greşeala mea? Aş fi putut să mă iert îndeajuns ca să-l înfrunt pe Chazeron? Fiindcă n-am ştiut nimic, eu şi Ma am avut prilejul să ne descoperim altfel. Ea a ştiut să-mi înţeleagă greşelile. A ştiut să mă ierte. N-am adus pe lume un monstru, Theophrastus; cu toate că a fost concepută într-un fel oribil şi pervers, poartă în suflet cea mai generoasă şi cea mai frumoasă lumină. Datorită iubirii cu care ai înconjurat-o, fără îndoială.

— Atât de des m-am rătăcit în lipsa ei, mărturisi el, mişcat de confidenţele lui Isabeau.

— Chazeron va plăti, Theophrastus.

— Pentru mine, asta nu e de-ajuns, doamnă Isabeau. Dumnezeu mi-e martor că toate cunoştinţele pe care le-am dobândit de-a lungul anilor nu vor fi zadarnice. Am să-mi petrec tot restul vieţii, dacă va fi nevoie, încercând să-i redau lui Loraline înfăţişarea omenească. Îţi voi reda fiica, Isabeau, şi voi face din ea soţia mea. Ţi-o jur!

9

Huc de la Faye rămase uimit când o văzu pe Marie coborând din trăsură în urma stăpânului său. În ciuda pleoapelor umflate şi a urmelor pe care i le imprimase pe obraz dantela mânecii, când aţipise cu capul rezemat pe braţ, rămânea frumoasă ca un boboc de trandafir. Marie aruncă o privire plină de curiozitate spre clădirea impunătoare şi, mai ales, spre Huc. Acesta se mulţumi să se încline. Sperase ca Theophrastus s-o găsească primul pe Marie; întrucât era evident că nu se întâmplase aşa, Huc urma să moară pentru că-și trădase stăpânul. Începuse să se pregătească de moarte imediat ce sosise curierul trimis de François. Ştiind ce va urma, îşi îndreptă spinarea şi-l fixă pe Chazeron cu o privire directă şi plină de mândrie.

— Antoinette-Marie, acesta este intendentul meu, Huc de la Faye, făcu François, încruntat.

— Eşti soţul mătușii Albérie? întrebă imediat Marie, apropiindu-se zâmbitoare de el.

Inima lui Huc se strânse auzind numele soţiei lui. Dădu afirmativ din cap şi spuse cu o voce tremurând de emoţie:

— Fii bine-venită în casa ta, domniţă Antoinette-Marie.

— Du-te cu ea la Bénédicte, ca să-i găsească o cameră, să-i pregătească baia şi să trimită pe cineva să-i aducă bagajele. Grăbește-te! Avem de discutat.

Tonul era rece şi tăios. Huc nu se sinchisi. De mult nu-i mai păsa de moarte. Era îngrijorat doar pentru Marie. Îi oferi galant braţul.

— Accepţi braţul meu, domniţă?

— Vai, Huc, exclamă Marie, râzând, dar eşti un adevărat cavaler. Ceea ce n-aş putea spune despre alte persoane, adăugă ea, aruncându-i o privire dispreţuitoare lui François de Chazeron, care, prefăcându-se că n-o vede, îşi stăpâni furia şi se mulţumi să-i privească intrând în castel.

În scurt timp, scorpia asta mică urma să găsească o partidă strălucită şi să se mărite. La Vollore, nu mai era nevoie de un

intendent. Venise momentul să se descotorosească de Huc de la Faye. Porni hotărât în urma lor, ca să le dea porunci slujitorilor.

— Vino cu mine, Huc, îi ceru Marie, când intendenta voi s-o conducă spre o scară de piatră.

— Tatăl tău mă aşteaptă, obiectă el, fără tragere de inimă.

— Ei bine, n-are decât să te aştepte! Haide!

Îi întinse mâna, iar Huc o urmă, sub privirea dojenitoare a lui Bénédicte, care totuşi nu spuse nimic. Îl stima pe comandant mai mult decât pe stăpânul ei.

— Poţi să pleci, Bénédicte, tatăl meu a spus să-mi pregăteşti baia. Chiar am mare nevoie de aşa ceva. Du-te!

— Dar, domnişoară, nu se cade să rămâi…

— Ieşi! porunci ea cu drăgălăşenie, dar cu o expresie hotărâtă pe chip. Începând de mâine, o să învăţ cum trebuie să mă port. Până atunci însă, dorinţele mele sunt porunci, Bénédicte.

— Am înţeles, domniţă.

Chipul ei contrariat dispăru în spatele uşii. Huc era încântat de îndrăzneala şi de frumuseţea lui Marie.

— Bunul meu Huc, începu ea, luându-i mâinile într-ale ei. Matuşa Albérie mi-a spus să-ți transmit toată dragostea ei. Ştiu că m-ai ridicat adesea de jos când cădeam şi mă loveam şi-mi amintesc de tine, deşi am păstrat în amintire foarte puţine alte chipuri.

— Sunt atât de fericit să te revăd! mai puţin fericit însă că te revăd alături de el, zise Huc. Te-ai făcut aşa de frumoasă, Marie, şi atât de puternică, după câte vad…

— Ba chiar mai mult decât ai crede, Huc. Avem puţin timp la dispoziţie şi nu-ţi pot spune nimic, şuşoti ea, dar ai încredere în mine. Mătuşa Albérie mi-a spus că Chazeron o să vrea să te pedepsească. Acceptă-i sentinţa şi încrede-te în mine.

Huc făcu ochii mari, dar Marie îşi puse un deget pe buze şi-i făcu semn cu ochiul. Apoi, ridicându-se pe vârfuri, îi sărută uşor obrazul aspru.

— Du-te acum. Precis că s-a înfuriat deja.

I-o luă înainte, deschise uşa şi-şi luă rămas-bun cu o plecăciune ironică. Nedumerit, dar plin de încredere, Huc coborî scara şi se îndreptă spre cabinetul lui François.

După ce rămase singură în cameră, Marie se repezi la fereastră şi plimbă o privire satisfăcută peste grădinile acoperite de frunze ruginii. În Auvergne, toamna bătea la uşă.

— În curând, toate astea vor fi ale mele, François de Chazeron!

Se învârti prin cameră într-un dans vesel, apoi se aruncă pe patul cu baldachin, cu braţele larg deschise.

— Jocul lupoaicelor va putea începe!

Când Bénédicte se înapoie, urmată de două tinere care aduceau un hârdău de apă caldă, o găsi pe Marie vioaie şi cu surâsul pe buze.

— Vei fi spânzurat poimâine, în zori, anunţă François deîndată ce Huc închise uşa după ce intrase.

François stătea cu spatele la el, iar chipul lui contractat de furie era îndreptat spre scena care se desfăşura dincolo de fereastră. Fereastra dădea spre un ţarc în care un grăjdar desăvârşea dresajul unui cal de luptă. Ca să-l oblige să alerge în cerc, omul nu precupeţea loviturile cu cravaşa. Fiecare lovitură care şfichiuia crupa animalului domolea dorinţa lui François de a-l biciui până la sânge pe intendent.

Se întoarse spre el, ţinându-şi mâinile la spate, încleştate pe o cravaşă imaginară. Huc se aştepta la această sentinţă. Nu obiectă. François râse, iritat, zise:

— Întotdeauna ai fost un laş, Huc de la Faye. Până şi astăzi. De mult ar fi trebuit să te pedepsesc. Ai crezut că-ţi poţi feri iubita de judecata mea şi că te poţi răzbuna răpindu-mi fiica. Niciodată nu ţi-am crezut minciunile. Niciodată! Dar, la urma urmelor, nu-mi pasă. Gestul tău o îndepărta de mine pe soţia mea. Preferând mănăstirea, a ieşit din viaţa mea şi mi-a lăsat averea ei. De fapt, îmi făceai un serviciu, mai ales că supuşenia ta era fără margini, dacă e să judec după modul perfect în care ţi-ai îndeplinit atribuţiile de administrator. Sau poate că te-ai ocupat de Vollore doar pentru Antoinette-Marie? Ăsta era planul lui Albérie, Huc, ca Marie să apară după moartea mea? Ea este singura mea moştenitoare legitimă. Ştiai că Isabeau trăieşte?

Huc primi lovitura albindu-se la faţă. Asta n-o ştia. Totuşi, nu spuse nimic. François începu să se plimbe de colo-colo prin

odaie, aşa cum făcea adesea când încerca să urmărească firul întortocheat al gândurilor sale.

— Nu, fireşte că nu ştiai. Trebuie să recunoşti, bunul meu Huc, că ai fost trădat de cea pe care o iubeai şi voiai s-o ocroteşti. Mi-am regăsit fiica, dar Antoinette-Marie nu va moşteni niciodată Vollore. Am patru copii din flori pe care îi voi recunoaşte de îndată ce scorpia asta mica se va mărita. Contractul care va pecetlui căsătoria ei va răscumpăra uneltirile voastre. Marie e drăguţă şi plină de viaţă. Peste câteva luni, i-o voi prezenta regelui şi voi cere să fie primită în serviciul viitoarei soţii a tânărului Henric, ducele d'Orleans. Situaţia ei va atrage curând pretendenţi din cele mai bogate familii. Dar tu n-o să mai fii aici, Huc, nici soţia ta, nici afurisita aceea de Isabeau. Vei muri. Apoi, de îndată ce mă voi întoarce la Paris, va fi rândul lor. Am să mă ocup personal de luteranii pe care-i sprijină ele şi de vagabonzii care infestează străzile Parisului. Regele mă va privi cu şi mai multă bunăvoinţă. Ai fi făcut mai bine să te limitezi la atribuţiile tale de intendent, Huc. Întregul Vollore e sătul de uneltirile tale.

— Înainte de a muri, aş mai vrea să mai lămurim ceva. Un fel de ultimă dorinţă, ca să zic aşa, făcu Huc, ironic.

— Aşa se obişnuieşte, consimţi François, enervat totuşi de atâta trufie.

— Guillaume de Montboissier – odihnească-se în pace – era convins ca tu i-ai ucis pe preoţii trimişi, la cererea lui, să facă cercetări şi să exorcizeze. Îţi aminteşti, s-a întâmplat doar cu câteva săptămâni înainte să o vezi la Fermouly pe Isabeau şi să-i schimbi destinul.

— Prostul acela de abate îşi închipuia că mă poate obliga să-mi limitez activităţile. Venise să pledeze cauza mizerabilă a plozilor pe care-i foloseam pentru experimentele mele. În numele milei creştineşti!

François rânji. Părea, deodată, încântat să dea frâu liber amintirilor sale, răutăţii din sufletul lui. Huc clătină, scârbit, din cap.

— Prin urmare, avea dreptate. Tu i-ai ucis pe preoţi şi pe copiii aceia.

— Au mai fost şi câteva fecioare. Da, timp de peste cincisprezece ani, le-am smuls inimile, ca să le arunc, palpitând

încă, în poţiunile mele, le-am găurit ţestele ca să le sorb creierii, am folosit toate aceste artificii şi chiar mai mult de atât ca să găsesc *alkaheistul.* Era o cauză nobilă. Să poţi preschimba plumbul în aur, să cunoşti tinereţea veşnică. N-am remușcări. De multe ori, mucoşii aceia erau o povară pentru familiile lor. Luam doar câte doi pe an, la fiecare solstiţiu, pe lună plină, aşa cum se precizează în numeroase tratate. Într-o noapte, Guillaume de Montboissier m-a văzut ducând la castel un plod care n-a mai apărut după aceea. A vrut să mă şantajeze: dacă-i finanţam capela, închidea ochii. Frumoasă învățătură bisericească, nu-i aşa? I-am râs în nas. N-avea nicio dovadă. Atunci i-a venit ideea să-i trimită la mine pe acei prelaţi ca să mă acuze de vrăjitorie şi de legături cu diavolul. M-am înfăşurat într-o blană de lup, fiindcă auzisem nişte zvonuri despre o lupoaică cenuşie care dădea târcoale pe la ferme. I-am ucis şi le-am sfâșiat trupurile ca să pară opera unei fiare. Aşa am procedat până când am dat de Isabeau. Nu ştiu de unde a moştenit puterile astea. Mai multe femei din familia ei fuseseră bănuite că ar fi vrăjitoare, în special bunica ei, Turleteuche. Totuşi, nimeni nu şi-ar fi închipuit aşa ceva. Isabeau să fie vârcolac! I-am arătat abatelui de la Moutier firele de blană care rămăseseră pe haina mea după ce o prinsesem şi l-am pus să le compare cu cele găsite în mâna ultimului preot ucis. L-am convins că ea era de vină, că ea singură îi omorâse pe preoţii şi pe copiii aceia în nopţile cu lună plină şi că nimic nu mă va împiedica să-i ard pe rug toată familia dacă abatele mai îndrăznea să mă atingă cu bănuielile lui murdare. Cred că a vrut şi el, la fel ca tine, s-o protejeze pe Albérie, cu care te-ai însurat apoi tu. Aşa încât a tăcut. Am scos chiar şi ceva bani din buzunar ca să-mi cumpăr izbăvirea pentru ceea ce i-am făcut vrăjitoarei şi ca să-mi „purific” sufletul şi trupul în caz că Satana ar fi pătruns în mine când m-am culcat cu ea. Numai un tâmpit ar putea crede asemenea chestii! Adevărul este că puţin îi păsa lui de vieţile acelea sacrificate în folosul ştiinţei. Orgoliul însă îi fusese satisfăcut. A pus să-i fie gravate iniţialele pe frontispiciul capelei. Nu-l deranja că iniţialele mele erau zugrăvite cu litere de sânge pe laturile atanorului. E de-ajuns. Ai fost un om de treabă, Huc de la Faye, şi, ca atare, laş, lipsit de ambiţie. Asta e

singura ta crimă, dar pentru ea vei fi condamnat. Se îndreptă cu paşi măsuraţi către uşă şi o deschise. Duceţi-l în temniţă şi chemaţi preotul să-l spovedească.

— O ultimă întrebare: ai renunţat să mai cauţi *alkaheist*-ul, François de Chazeron?

Privirea lui François se aprinse.

— Nici gând! Isabeau îi cunoaşte secretul. Regele îmi va acorda mâna ei, sunt sigur. Şi, după cum ştii, nu există neveste care să aibă secrete faţă de bărbaţii lor, atunci când ei insistă să le afle…

Huc se lăsă închis fără să se împotrivească, aşa cum îi făgăduise lui Marie, dar era atât de scârbit, încât simţea că i se întoarce stomacul pe dos. Şi, pe când râsul dement al lui François se pierdea în frigul umed din temniţă, Huc nu se putu împiedica să nădăjduiască într-un ultim miracol. Era de neconceput ca Dumnezeu să nu vadă toată această suferinţă care domnea pe pământ.

— Dacă-i laşi în pace pe ai mei, îţi dau *alkaheist*-ul.

François, care era aşezat la biroul lui, înălță capul. În faţa lui se afla Marie, dreaptă şi semeaţă, având în priviri o furie stăpânită. N-o auzise intrând. Era încântătoare în rochia ei verde ca migdala; nimic nu mai amintea de sălbăticiunea pe care o prinsese pe străzile Parisului. O privi cu uimire şi admiraţie. Ea îi zâmbi.

— Eliberează-l pe Huc şi cruţă-mi prietenii, tată – din moment ce sunt fiica ta şi trebuie să te numesc astfel. Cunosc secretul mătuşii Isabeau. Uită de ea, uită şi de ceilalţi, şi-ţi voi destăinui acest secret. Ba chiar mai mult decât atât.

François se încruntă. Văzându-i sclipirea din ochi, Marie îşi dădu seama că-i stârnise interesul. Se apropie de el şi, aplecându-se peste birou, îi şopti:

— Ştiu ce intenţii ai. Am auzit tot ce i-ai spus lui Huc. Cerşetorii au avantajul că se pricep să spioneze fără să fie observaţi… Am să fiu ascultătoare. Am să fac tot ce-mi ceri. Voi fi supusă şi cuminte, aşa cum se cade să fiu, şi am să-ți ofer nu o alianţă profitabilă, ci mai mult: averea care zace sub picioarele tale şi pe care Isabeau ţi-a lăsat-o când a fugit.

François se lăsă cu toată greutatea pe spătarul scaunului. Hotărât, fata asta-i plăcea. Era, fără îndoială, sânge din sângele lui. Obiectă totuşi:

— Cu averea aceea despre care vorbeşti mi-am plătit datoriile şi câteva favoruri. În peşteră n-a mai rămas nimic, domniţă Ştie-Tot.

Marie zâmbi şi mai larg. Se aruncă, uşoară, pe un fotoliu a cărui piele purta urmele lăsate de vreme şi-şi plimbă amuzată vârful degetelor peste rezemători.

— Domniţa Ştie-Tot şi messirul Vulpoi-Şiret! Ar fi un titlu potrivit pentru o comedie, nu-i aşa, tată? E limpede că nu eşti atât de ager la minte cum s-ar crede... O credeai pe mătuşa Isabeau atât de toantă? Ţi-a lăsat ceva firimituri din ceea ce obţinuse folosind *alkaheist*-ul. Doar nişte firimituri. Ştiu precis. Am văzut cu ochii mei aurul, muntele acela de aur.

François înghiţi în sec. Lăcomia şi orgoliul rănit îl făcuseră să se albească la faţă. Marie îl lua peste picior, citea lucrul acesta în fiecare gropiţă de pe chipul ei isteţ, şi, cu toate acestea, nu minţea. François simţea că aşa era. *Alkaheist*-ul se afla încă la Montguerlhe.

— Povesteşte-mi, zise nerăbdător.

Această răzbunare o umplea pe Marie de o plăcere aproape perversă. Jubila. Isabeau şi Albérie avuseseră dreptate. François ar fi făcut orice ca să obţină piatra filosofală. Marie începu să vorbească, alegându-şi cu grijă cuvintele:

— Mătuşa Albérie pleca periodic din Paris, zicând că se duce să-şi vadă rudele din Auvergne. La întoarcere, aducea de fiecare dată câte două pungi pline cu aur. Acest aur era folosit atât pentru a servi cauza ei şi a mătuşii Isabeau, cât şi pentru a-i ajuta la nevoie pe cerşetori sau pentru a sprijini Reforma, subvenţionând editarea cărţilor lui Luther sau ale lui Erasmus. Pe mine însă toate acestea nu mă interesau. Odată, cred că aveam pe atunci vreo zece sau doisprezece ani, Constant m-a întrebat de unde proveneau toţi banii ăştia. I-am răspuns că nu ştiu exact şi că mătuşa mea era foarte bogată. „*Atunci cum de nu face parte din Curtea regelui? Toţi nobilii sunt acolo! Şi numai nobilii sunt bogaţi*”, mi-a întors el vorba. A fost o adevărată revelaţie. Constant avea dreptate, treaba asta era

cam ciudată. Ca să ne distram, dar şi din curiozitate, eu, Constant şi Solene, sora lui mai mică, am început să iscodim. Era amuzant. Aflam ici-colo informaţii prinzând din zbor câte o vorbă, apoi, anul trecut, am început ofensiva. Am întrebat-o pe mătuşa Albérie ce-i aia *alkaheist* şi de unde lua aurul. După câteva zile, m-a luat cu ea. Am mers mult timp prin nişte tunele subterane, până am ajuns la mecanismul secret care deschidea sala ascunsă. Şi-a desfăcut braţele şi m-a anunţat, mulţumită că mă vede atât de uimită: „*Aici este comoara noastră, pe care-o avem datorită acestei substanţe*". Mi-a arătat o sticlă plină cu un lichid de culoarea chihlimbarului violet şi o piatră negricioasă. A scos dopul sticlei, şi-a turnat în palmă câteva picături şi le-a lins, ca un animal. Timp de câteva minute s-a zvârcolit de durere, după aceea a luat piatra şi a apropiat-o de o stâncă. La atingerea pietrei, stânca s-a prefăcut într-o bucată de aur. A fabricat astfel destul aur ca să umple cele două pungi, am închis la loc pasajul în urma noastră şi ne-am întors, după ce efectul picăturilor dispăruse. Când am întrebat-o de ce nu luase din aurul care se afla deja acolo, mi-a răspuns că, după un timp, licoarea se va termina, iar atunci, aurul acela va constitui rezerva lor, căci nu putea să mai fabrice acea substanţă fără a risca să atragă atenţia asupra ei. Asta-i tot, messire. Mulţumit?

Seniorul de la Vollore îşi frecă nervos bărbia. Prin urmare, Isabeau nu minţise, în recipient era *alkaheist,* iar ele îl testaseră pe pielea lui ca să vadă dacă nu era otrăvitor şi să pună la punct compoziţia.

— Şi sticla? Ce s-a întâmplat cu sticla?

— Matuşa Albérie a pus-o la locul ei, lângă piatră. Prefera să lase *alkaheist*-ul la Montguerlhe de teamă să nu fie jefuită pe drum sau ca la Paris să nu-i descopere cineva taina. Aurul putea fi înlocuit, nu însă şi acest secret.

Pe François îl cuprinse tremuriciul. Indiscutabil, Marie spunea adevărul. El era singurul care văzuse licoarea şi-i simţise efectele. Îi mai puse o întrebare:

— Mai ştii unde se află locul acela?

— Îl voi găsi cu uşurinţă, plecând de la biserica lângă care am coborât din litieră.

— Cum se numeşte biserica aceea?

— Saint-Jehan-du-Passet.

François radia de fericire. Scotocise prin subterane şi nu găsise nimic, cu atât mai puţin ieşirea care dădea în capelă. Pe acolo fugiseră, aşadar, mai întâi Isabeau, apoi Albérie. În bisericuţa aceea, preotul venea doar de două ori pe săptămână. Locul fiind izolat, era uşor să vii şi să pleci, noaptea, fără să atragi atenţia cuiva.

— Asta s-a întâmplat într-o noapte cu lună plină?

— Nu. Matuşa Albérie mi-a explicat că amestecul era acum stabil. Au avut nevoie de zece ani ca să reuşească. Oricine poate să-l consume oricând, fără să păţească nimic. O înghiţitură are efect timp de câteva zile, iar câteva picături ajung pentru două-trei ore. Matuşa Albérie n-avea nevoie de o cantitate mare. Cel mai ciudat lucru era că, după ce sorbea licoarea, ridurile îi dispăreau, pielea se netezea. De fapt, de când o ştiu, nu pare să fi îmbătrânit deloc.

— La noapte vom merge acolo.

— Nici gând, tată.

Marie îi surâse angelic, dar privirea îi era inflexibilă. François se simţi cuprins de mânie.

— Foarte bine, te ascult.

— Eliberează-l chiar acum pe Huc şi goneşte-l de aici. Se va duce la soţia lui şi-i va spune care a fost preţul pentru salvarea vieţii sale. Mătuşa Albérie şi Isabeau se vor ocupa în continuare de afacerea lor, la Paris. Iar tu îţi vei putea prezenta fiica regelui cu toată strălucirea, îţi vei legitima numele şi titlul şi vei fi liber, cum doar cei puternici pot fi. Ţin la femeile astea, François de Chazeron, ele reprezintă cincisprezece ani din viaţa mea, timp în care m-au iubit ca pe copilul lor. Deşi sunt supărată că s-au întors astfel împotriva mea, ştiu că au făcut-o pentru binele tuturor şi fiindcă se temeau de mânia ta. În timpul călătoriei care m-a adus aici, am reuşit să văd limpede lucrurile, să le înţeleg gestul.

— În cazul acesta, de ce le trădezi?

— N-aş fi făcut-o dacă nu ţi-ai fi încălcat cuvântul dat. Ţi-am mai spus-o. Te voi duce acolo. Dacă-mi făgăduieşti să-i eliberezi şi să uiţi de ei. Dar vreau să-mi dai un angajament scris în acest sens.

François de Chazeron cugetă o clipă. N-o voia pe Isabeau decât ca să obţină *alkaheist*-ul. Cât despre Huc, îl cruţase de atâtea ori până atunci…

— Fie, spuse el. Poruncesc chiar acum ca Huc de la Faye să fie eliberat. O să-l vezi cu ochii tăi plecând cu armele lui şi cu o scrisoare care va atesta că nu mai are obligaţii faţă de mine. Isabeau va primi şi ea o scrisoare prin care o voi avertiza să nu-mi iasă în cale. Voi zidi pasajul şi nimeni în afară de noi doi nu va şti nimic despre existenţa lui. Îţi promit că-mi voi respecta acest angajament.

— Dacă aşa stau lucrurile, tată, vom merge acolo în noaptea următoare.

Marie se ridică graţioasă, îi oferi o reverenţă radioasă, apoi ieşi din odaie la fel de discret cum intrase.

Huc n-avu timp să se plângă de frigul şi de mizeria din celulă. Doi dintre foştii lui tovarăși de arme veniră să-l ia de acolo şi-l conduseră până la apartamentul lui, insistând asupra faptului că trebuia să-și împacheteze cât mai repede catrafusele; François de Chazeron îl aştepta.

De cum îl văzu intrând în birou, François îi întinse doua scrisori şi-l anunţă pe un ton rece:

— Am hotărât sa te iert. Soţia ta este la Paris, du-te la ea şi dă-i asta. Vei găsi pe plic adresa lui Isabeau. Să dispari definitiv din calea mea, Huc de la Faye. Vei semna acest act, prin care-mi cedezi pădurile, precum şi titlul tău.

— Şi din ce voi trăi? făcu ironic Huc.

— Nu-i de-ajuns că vei trăi? Trebuie să-mi plăteşti pentru felul cum te-ai purtat. Semnează!

Huc încleştă pumnii, revoltându-se o clipă la ideea de a-şi vedea moştenirea rămasă din moși-strămoși căzând în mâinile nedemne ale lui Chazeron, apoi se hotărî, la amintirea vocii lui Marie, care-l îndemna să se supună. Era convins că fata avea un plan, aşa încât renunţă la puţina lui avere şi la titlul său, sub privirea batjocoritoare a lui François de Chazeron.

— Ai să pleci chiar acum. Uite-ţi solda, îţi va fi de ajuns pentru călătorie. Suntem chit, dar să nu mai pui niciodată piciorul prin

ţinut. Dacă dau de careva dintre voi pe aici, o să vă nimicesc ca pe nişte fiare primejdioase. E limpede?

— Nicio grijă, am să ţin minte!

— N-am avut nicicând vreo temere în ceea ce te priveşte, Huc. Eşti cea mai jalnică şi mai laşă fiinţă pe care o cunosc. O să ajungi la Curtea Miracolelor, printre vagabonzii de soiul tău. Şi, pe toţi dracii, perspectiva asta îmi convine mai mult decât moartea ta.

— Sunt liber? mai întrebă Huc, care, dincolo de aparenta lui nepăsare, clocotea de mânie.

— Eşti. Te las în voia decăderii tale, prietene.

Huc nu-i răspunse. Îşi aruncă pe umeri bocceaua nu prea voluminoasă şi ieşi cu pas hotărât, lăsând uşa deschisă după el.

Intră în grajd, ca să pună să-i fie înşeuat calul. Nu se vedea niciun grăjdar, dar animalul era deja gata de drum. Se pregăti să încalece, când auzi, dinspre un colţ întunecat, vocea gingaşă şi uşoară a lui Marie.

— Nu te uita încoace, Huc, el te supraveghează, dar nu mă poate auzi. Să călătoreşti pe drumuri ocolite, fiindcă n-am niciun pic de încredere în cuvântul lui. Ar putea foarte bine să-și trimită oamenii pe urmele tale. Pleacă, şi nu-ţi face griji decât pentru tine. Spune-i mătuşii Albérie că nu am avut de ales. Doar atât. O să înţeleagă ea. Adio, messire Huc.

Cu inima strânsă, Huc îşi îmboldi calul. Pe când străbătea curtea, Marie se ivi din umbră şi-i surâse. O salută cu un semn din cap, apoi ieşi la trap din Vollore.

Marie aştepta câteva minute, ca să-i lase timp spionului lui Chazeron să dea raportul, apoi ieşi la iveală, fluierând o melodie. Când se întâlni cu grăjdarul care, odată misiunea îndeplinită, se întorcea șchiopătând, ca de obicei, îl întâmpină cu cel mai dulce zâmbet al ei.

— Ce seară frumoasă, nu-i aşa?

Acesta însă, în loc să răspundă, lăsă capul în jos şi grăbi pasul, de parcă s-ar fi ruşinat, deodată, pentru că repetase ceea ce auzise. Marie îl lăsă în pace. La Paris, omul ăsta i-ar fi fost prieten; aici, era doar unul dintre sclavi, gata să facă orice pentru stăpânul care-i dădea de lucru în ciuda infirmităţii lui. Şi,

de fapt, fără să ştie, o servea şi pe Marie, confirmându-i lui François impresia pe care fata voia să i-o lase despre ea.

10

Mâncară tăcuţi, faţă-n faţă, în marea sală de recepţii, fiecare la câte un capăt la mesei lungi şi masive, cercetându-se unul pe celălalt cu coada ochiului. Marie îşi etala artistic bunele maniere învăţate de la Isabeau, mânuind cu dezinvoltură tacâmurile. În ciuda nerăbdării cu care aştepta expediţia lor nocturnă, François de Chazeron nu se putu împiedica să n-o admire. Îmbrăcată într-o rochie de culoare grena, care-i stătea foarte bine, cu pletele lungi strânse sub o bonetă ale cărei margini de satin erau împodobite în dreptul urechilor cu perle, era cu totul alta decât cea pe care o răpise cu trei săptămâni în urmă. Nici nu trecuseră câteva ore de când sosise la Vollore, şi căpătase deja o autoritate şi o prestanţă pe care nici măcar Antoinette nu le avusese. Privirea ei directă şi fermă, de un cenuşiu ca oţelul, graţia şi senzualitatea născânde care-o învăluiau ca un nimb îl tulburau. Îşi spuse o clipă că ar putea să se însoare chiar el cu ea şi că Marie ar fi arătat foarte bine la braţul lui. Alungă însă pe data această perspectivă incestuoasă. O luase pe Marie în vederea unei viitoare alianţe aducătoare de bogăţie şi relaţii. Trebuia să-și urmeze planul. Cu toate astea, pe toţi dracii, ce păcat că era fiica lui!

— L-am văzut pe Huc plecând, anunţă Marie, împingând la o parte farfuria din faţa ei. Te-ai ţinut de cuvânt, aşa că o să-mi respect şi eu promisiunea. Dacă eşti gata, putem pleca.

Francis se ridică atât de repede, încât pajul nici nu apucă să-i tragă scaunul. Marie se conformă însă uzanţei, ca să sublinieze că se putea adapta oriunde, apoi i-o luă înainte, pe coridorul care ducea la grajduri.

— Credeam că va trebui să-ţi fac educaţie, nu se putu opri François să-i spună, plin de admiraţie, dar se pare că greşeam. Ai foarte puţine lucruri de învăţat.

— Chiar daca trăieşti la Curtea Miracolelor, poţi să-i imiţi pe nobili! ripostă cu umor Marie.

Pe buzele lui François apăru un zâmbet care se pierdu în legănarea senzuală a şoldurilor adolescentei. Încleştă pumnii,

stăpânind valul de dorinţa care-l cotropise. Într-o clipă, se hotărî. Chiar dacă nu se putea însura cu ea, putea s-o aibă. N-ar fi primul tată care înţelegea să-şi iniţieze astfel fiica. Va fi cu atât mai bucuroasă când va veni timpul să se mărite. Gândul acesta reuşi să-i domolească prea puţin simţurile înfierbântate şi, când trecură peste podul mobil ca să ajungă la Saint-Jehan-du-Passet, era mai obsedat de apropierea ei decât de găsirea pietrei filosofale.

Îşi legară caii de unul dintre stejarii care creşteau pe deal, apoi Marie îl duse în spatele altarului. De jur împrejur, cât vedeai cu ochii, nu era picior de om. Marie scăpără un amnar, aprinse o lampă şi înaintă fără şovăire spre tunelul stâncos care cobora în măruntaiele muntelui.

François o urmă tăcut. Mirosul de umezeală care domnea acolo îl îngreţoşa, dar dorinţa de a intra în stăpânirea *alkaheist*-ului, precum şi a fetei, îl înviora.

Renunţă repede să încerce să se orienteze prin labirintul în care se afundau tot mai mult. Marie părea să ştie încotro îl conduce. O urma fără teamă, poate din cauză că ea îi semăna, dar Marie n-avea pic de încredere în el. Reacţia pe care o avusese el, mai devreme, faţă de Huc îi întărise acest sentiment. Acum avea tot interesul să-i fie de folos.

Tunelul se opri brusc într-o fundătură. François se încruntă. Marie se întoarse spre el, anunţând:

— Am ajuns. Dar îmi datorezi o favoare, dragă tată. Mătuşa Albérie nu m-a lăsat să gust din conţinutul sticlei, sub pretextul stupid că piatra nu trebuia să aibă decât un singur stăpân. Acum însă lucrurile stau altfel. Vreau să am partea mea din putere. Vreau să fiu egala ta.

Vorbele ei îl iritară profund pe Francis. Dădu maşinal din cap, dar privirea avidă îi trăda sentimentele. Niciodată n-ar fi acceptat ca o femeie să-i fie egală, nici măcar daca era vorba de fiica lui. Suporta şi aşa destul de greu ideea că vrăjitoarele alea se bucuraseră înaintea lui de *alkaheist.* Marie se mulţumi cu gestul lui aprobator şi-şi îndreptă paşii către o stâncă mai proeminentă decât celelalte din jur. Îi frecă suprafaţa în două locuri diferite, dădu la iveală mecanismul de deschidere, apoi

apăsă mai multe semne sculptate care se retraseră, unul câte unul, înăuntrul rocii.

Imediat ce sfârşi aceste manevre, o lespede lată de piatră se dădu la o parte, lăsându-le loc să intre. Marie pătrunse înăuntru, urmată de Chazeron. François simţi nevoia să se frece la ochi, ca să se asigure ca nu visează. Lumina lanternei făcea să scânteieze aurul aflat pretutindeni în jur. Lacom, François înaintă şi căzu în genunchi printre monede, umplându-şi cu ele căuşul palmelor şi lăsându-le să-i curgă printre degete.

— *Alkaheist*-ul este aici, anunţa Marie, atingându-l în trecere, ca să se apropie de fiola care trona pe o etajeră, lângă o bucată de rocă vulcanică.

Văzând-o gata să ia recipientul, François se ridică subit şi o îmbrânci ca să ajungă acolo înaintea ei. Vioaie şi sprintenă cum era, Marie îşi recăpătă echilibrul atât de prompt, încât flacăra lămpii abia pâlpâi, apoi se dădu înapoi, făcându-i loc.

François învârti în mână flaconul.

— Da, aceasta e substanţa. Are aceeaşi culoare stranie, abia puţin mai închisă decât pe vremuri. E carnea vieţii.

Scoase dopul sticlei, apoi înşfăcă la fel de nerăbdător, cu cealaltă mâna, piatra, mutându-şi privirea avidă de la una la alta.

— Numai câteva picături, tată, îi aminti Marie. Lasă-mi şi mie, mi-ai promis.

François însă abia dacă o auzi. Fata spusese mai devreme că efectele vor fi permanente. Permanente! Va fi, aşadar, cel mai bogat om din lume şi va trăi veşnic. Privi spre Marie, iar privirea îi deveni şi mai parşivă; îşi va satisface orice capriciu, inclusiv pe acela de a se însura cu Marie, de-a o iubi, de-a o face femeie.

— Mi-ai promis! insistă fata, apropiindu-se de el şi întinzând mâna spre flacon.

François ridică braţul şi-şi turnă pe gât tot conţinutul sticluţei, înnebunit la simplul gând al împărţelii. Satisfăcută, Marie se dădu încet înapoi. Când sticluţa căzu pe jos, iar François apucă strâns piatra cu ambele mâini, fata nu-şi mai putu stăpâni bucuria că-l învinsese. Un zâmbet încântat îi lumină chipul. Zărindu-l, François de Chazeron abia avu timp să se mire, când

o durere năprasnică îl făcu să se chircească şi să pălească. O privi din nou şi citi pe trăsăturile ei o ură sălbatică.

— Ai să mori, François de Chazeron. Ai să mori în mijlocul bucăţilor de aur pentru care ţi-ai vândut sufletul.

— Ce vrei să...? începu el, încercând să-și îndrepte spatele, dar durerea era atât de cumplită, încât nu reuşi.

Toţi muşchii i se contractau spasmodic, oasele parcă i se sfărâmau şi se îndepărtau unele de celelalte, iar bătăile inimii îşi acceleraseră insuportabil ritmul.

— *Alkaheist*-ul nu există, Chazeron, ce-ai băut era doar o otravă. Puternică şi fără leac, continuă ea. Ai să mori, dacă nu cumva ai să te prefaci în lup, cum i s-a întâmplat acum cincisprezece ani mamei mele.

Marie izbucni într-un râs feroce. François holbă ochii, simţind cu toată fiinţa lui că fata spunea adevărul. Avu o tresărire de mânie şi vru să se năpustească asupra ei, dar Marie se feri cu îndemânare, iar François căzu cu faţa în jos. Profitând de ocazie, fata se aşează călare pe spinarea lui şi-i luă sabia din teacă. Ştia că n-avea mult timp la dispoziţie. Albérie o avertizase.

Cu sabia lui în mână, se apropie de tunel, gata să iasă, la nevoie. Dar voia să-şi ducă răzbunarea – în numele ei şi al familiei ei – până la capăt. Cu vocea schimbată de violenţa propriilor gesturi, îi mărturisi:

— Nu sunt fiica ta, François de Chazeron, îţi sunt nepoată! Cea pe care ai luat-o drept Isabeau acum şaisprezece ani era mama mea şi copilul tău nelegitim, rodul violului pe care l-ai comis.

Ca să mă salveze de tine, m-a schimbat cu bebeluşul născut de soţia ta, înainte de a se transforma în lupoaica aceea pe care oamenii tăi au rănit-o la Paris.

— Nu se poate! mârâi François între două convulsii care-l făcură să vomite un val de sânge. Minţi. Minţi! urlă el.

Marie se întoarse cu spatele, înălţă lampa la înălţimea capului ei şi-şi ridică părul, dezgolindu-şi ceafa.

— Ia uită-te dacă mint.

Lui François îi scăpă un ţipat în care furia se împletea cu durerea. Dintr-odată, lucrurile căpătau un sens nou, pierzându-l pe cel vechi. Marie se întoarse din nou cu faţa spre el.

— E semnul lupoaicelor, Chazeron. Fac parte din neamul lor, dar şi dintr-al tău. Iată de ce mi-a fost uşor să joc teatru. Prin venele mele curge sângele tău, iar cu ajutorul lui voi recăpăta în mod legitim ceea ce le-ai furat mamei, bunicii şi mătușii mele: identitatea şi numele lor. Şi vom dobândi, atât ele, cât şi eu, autoritatea şi puterea moştenite de la tine. Te vei chinui mult timp şi la fel îţi vei găsi şi moartea. Înconjurat de aurul acesta. Singur, ca un animal, în timp ce eu voi dansa împreună cu lupoaicele. Adio, bunicule! Visai să dobândeşti avere. Acum o ai!

François se zvârcoli de durere, iar Marie îi văzu hainele plesnind la cusături. Nu mai aşteptă. Ieşi repede din peşteră şi acţionă mecanismul de închidere. Urletul de ură al lui François se pierdu în spatele zidului. Fusese închis ermetic înainte de-a avea puterea să se ridice.

Abia atunci, Antoinette-Marie de Chazeron începu să râdă în hohote.

Când ieşi din biserică, în Auvergne încă domnea întunericul; era o noapte limpede şi rece, o noapte care prevestea apropierea primelor îngheţuri. Fără remuşcări, cu inima şi sufletul uşurate, se apropie de silueta care o aştepta alături de calul lui François. Jean Latour îşi împinse pe spate gluga pelerinei, iar Marie îi zâmbi complice.

Când ajunse lângă el, îl întrebă, înainte ca Jean să apuce să deschidă gura:

— Ce s-a întâmplat cu Ma? De trei săptămâni mă frământă neliniştea în legătură cu ea!

— Ma e bine, Marie. Theophrastus şi Isabeau au salvat-o. Tocmai se trezea, după ce i-au tratat rănile, când am plecat la galop din Paris pe urmele tale, ca să mă asigur că totul e în regulă. Din moment ce ai ieşit numai tu singură, presupun că lucrurile s-au desfăşurat conform planului.

— Isabeau avea dreptate. François îşi dorea atât de mult piatra filosofală încât a căzut direct în capcana noastră. A fost floare la ureche. Grota aceea va fi mormântul lui. Abia aştept să-i văd din nou pe ai mei. Să ne întoarcem la Paris, Jean.

— Din păcate, încă nu se poate, frumoasă Marie. Trebuie să ştergem urmele, mai întâi.

Văzându-i mutriţa tristă, o strânse uşor de braţ.

— Ai reuşit să duci la bun sfârşit ceea ce familia ta a visat timp de treizeci de ani să facă. Acum trebuie să mergi până la capăt.

— De ce n-a venit cu tine şi Constant?

— Isabeau nu i-a dat voie, şi bine a făcut. Nimeni nu trebuie să ştie că François de Chazeron a murit. Haide, Marie. Trebuie să terminăm înainte de ivirea zorilor.

— Ştiu.

O sărută blând pe frunte, iar Marie simţi că inima îi bătea mai tare şi mai repede. Prezenţa lui Jean o tulbura. Era ceva evident, spre deosebire de sentimentele nedefinite pe care le nutrea pentru Constant. Simţi un val de mânie strângându-i pântecele. Îşi va îndeplini misiunea, dar nu de dragul lui Isabeau sau al lui Albérie, ci pentru ea. Ca să aibă dreptul să-și aleagă viaţa pe care o dorea.

Încălecă, apoi întoarse capul spre Jean, admirând precizia şi sprinteneala cu care sări, la rândul lui, în şa.

— Spune-mi, Jean, îndrăzni ea să-l întrebe, o iubeşti pe Isabeau?

Îşi îndreptă, mirat, către ea ochii mari şi negri şi-i răspunse cu un „da” la fel de sincer şi hotărât cum era el însuşi, în pofida reputaţiei pe care o avea, şi adăugă:

— De ce?

Marie îşi muşcă buza. Cum să-i spună că ar fi dorit, că i-ar fi plăcut să guste de pe buzele lui din fructul oprit? Cum să-i destăinuie că-l iubea pe Constant, dar la sunetul vocii lui Jean începea să vibreze?

Obrajii i se împurpuraseră din pricina acestor gânduri care o frământau, dar întunericul îi ascundea tulburarea. Jean îşi struni calul nervos, apropiindu-se de ea. Dintr-o răsuflare, împinsă de tensiunea din ultimele ceasuri, zise, fără să-l privească:

— E bătrână. Eu sunt tânără.

Fără să aştepte un răspuns, îşi îmboldi calul şi i-o luă înainte. O ajunse din urmă după ce ieşiră la drumul mare. Zorii se apropiau, iar aerul se răcise considerabil. Dar niciunul din ei nu simţi frigul. La sosirea lor, podul mobil se lăsă în jos, la un semn al paznicului. Marie îşi dăduse pe spate gluga de lână a pelerinei

care-i ascundea chipul, dar Jean îşi ţinea capul plecat. Două persoane ieşiseră, două persoane se întorceau. Niciunul dintre cei trei paznici de la intrare nu puse vreo întrebare. François de Chazeron era un personaj îndeajuns de secretos şi de iritabil pentru ca nimeni să nu-şi bage nasul în treburile lui.

Personalul încă nu-şi începuse activitatea. Marie îl conduse pe Jean de-a lungul coridoarelor până la camera lui François, ca să ia de acolo câteva lucruri. Timpul le era măsurat. Stânjenită de îndrăzneala cu care-i vorbise pe drum, fata evita să-l privească în ochi. Jean nu lăsa să se observe cât de tulburat era. Era convins că nutreşte o iubire ieşită din comun pentru Isabeau. Dar ceea ce îi spusese Marie era adevărat. Avea acea tinereţe şi prospeţime cărora niciun bărbat nu le-ar fi putut rezista. Şi cu atât mai puţin el, care toată viaţa zburase din floare-n floare.

Marie îşi făcu şi ea de lucru, deschizând nişte cufere, ca să-l ajute. În scurt timp, umplură o boccea cu bagaje, adăugând şi un inel cu blazonul familiei Chazeron. Când îşi terminară treaba, auziră cântecul unui cocoş.

— Trebuie să plec înainte ca grăjdarul să vină şi să descopere subterfugiul nostru.

— Ai dreptate, murmură Marie, cu un surâs palid pe buze.

Se întristă deodată. Castelul acela care nu era al ei o făcea să se simtă mai singură ca niciodată. Jean fu şi mai tulburat. Privirile li se întâlniră, iar degetele lui aranjară o şuviţă neagră de păr, care, în timpul călătoriei, scăpase de sub boneta lui Marie.

— Peste câteva săptămâni, un mesaj purtând sigiliul lui François de Chazeron te va rechema la Paris. Să nu te mai duci la subterane. Abia mai târziu va fi posibil.

— Voi avea răbdare. Ştii, mai devreme…

— Sst! o opri el, punându-i un deget pe buzele mlădioase. Iubirea şi dorinţa sunt nişte sentimente foarte diferite, Marie. Nu ispiti un păcătos ca mine. Ne-am pierde amândoi.

Se aplecă, simţindu-i răsuflarea, şi schiţă un sărut uşor pe buzele ei, apoi vru să iasă din încăpere.

— Jean, îl reţinu Marie, simţind în inimă un val de independenţă, spune-i lui Isabeau că eu nu sunt ca mama şi că nimeni, niciodată, nu-mi va stăpâni destinul.

Jean se întoarse şi-i aruncă o privire gravă. Cu bărbia înălţată, Marie îşi sfida lacrimile şi disperarea. Lăsă jos bocceaua şi întinse spre ea o mâna febrilă. Ea se trezi în braţele lui, subit, aşa cum simţise şi el nevoia s-o strângă la piept. Marie se prăbuşi într-o sărutare imperioasă şi senzuală care dezvăluia sălbăticiunea cu sânge de lupoaică din ea. Apoi, la fel de hotărât, Jean o împinse la o parte.

— Destinul tău s-a pus în mişcare, Marie. Eşti sigură că-l vei putea controla vreodată?

Luă de jos bocceaua şi plecă grăbit, în timp ce, dincolo de fereastră, un cerc de aburi trandafirii învăluia cerul.

Marie merse pe urmele lui până la grajd, străbătută de fiori nebănuiți. Se liniști văzându-l că încalecă pe calul lui François, în timp ce grăjdarul îşi făcea apariţia, scărpinându-și ţeasta cu păr roşu şi aspru ca o coamă de cal. Cu gluga trasă până peste sprâncene, Jean ajunse la podul mobil, îl trecu fără probleme, având grija ca bocceaua să fie văzută, apoi îi dădu pinteni calului, pornind la drum cu trupul încins şi cu spiritul tulburat.

Marie îi spuse, iritată, grăjdarului care venise lângă ea şi-şi privea stăpânul plecând, cu un aer plin de îndoială, pe care-l sublinie scărpinându-și îndelung coama plină de păduchi:

— Uite ce face taică-meu! Mă târăște până aici, latră tot felul de porunci, îşi alungă oamenii, mă face să umblu toată noaptea pe coclauri ca să văd hotarele domeniilor lui, după care se întoarce la Paris înainte de ivirea zorilor! Există oare pe lumea asta vreun personaj mai imprevizibil, mai impertinent şi mai nesuferit decât el?

— Chiar aşa, domniţă, încuviinţă tontul de grăjdar, al cărui chip reflecta o totală lipsă de înţelegere, atât în ceea ce privea spusele fetei, cât şi în privinţa atitudinii stăpânului său.

Puţin îi păsa de năravurile ciudate ale acestuia şi, în ceea ce-l privea, nu-l interesa decât faptul că Chazeron îi făgăduise doi soli ca s-o spioneze pe Marie, şi, cum acesta plecase, punga lui rămăsese goală. Marie îl lăsă să-și vadă de gândurile lui, de care ea habar n-avea, şi se întoarse la castel. Era dimineaţă, iar promoroaca împodobea cu dantele fine frunzele căzute pe jos. Marie se cutremură.

În sala comună, slujnicele îşi începuseră deja activitatea, punând pe mese căni pline cu lapte. Observând că fata era trasă la faţă, una dintre ele turnă lapte într-un pahar şi i-l întinse. Chiar atunci intră şi Bénédicte. Când îi văzu părul în dezordine şi hainele şifonate, îşi înălţă mâinile spre cer şi începu să bodogănească:

— Doamne sfinte, de unde vii în halul ăsta? Ce-o să spună seniorul, tatăl tău?

Marie căscă. Brusc, o ajunsese oboseala. Traversă încăperea şi se propti în faţa intendentei.

— Tata s-a întors la Paris să-și îndeplinească funcţia. Pentru el, funcţia asta pare să fie mai importantă decât fiica lui…

— Dar nu mai departe de ieri îmi făcuse o lista cu recepţiile pe care voia să le ofere, protestă Bénédicte, care nu mai înţelegea nimic.

— Uită de ele, dragă, făcu Marie, căscând din nou, aşa cum o să uit şi eu promisiunile pe care mi le-a făcut când m-a adus aici. Se pare că tata e pe cât de imprevizibil, pe atât de nepoliticos. Mi-a spus să-ți transmit că, în lipsa lui, voi fi sub autoritatea ta. Asta-mi convine. Mai întâi, voi recupera noaptea asta nedormită.

Depuse o sărutare pe obrazul dolofan al matroanei, care se rotunji într-un surâs satisfăcut, apoi ieşi, împleticindu-se, pe coridor.

De cum închise uşa camerei ei, Marie se prăbuşi, fără să se mai dezbrace, pe pat, peste cuvertură. În odaie era frig, dar asta n-o deranja deloc. Se simţea mistuită de un foc interior. Căzu într-un somn tulburat de visuri ameninţătoare, în care seniorul de la Montguerlhe murea suspinând numele ei.

Huc se lăsa când pe un picior, când pe celălalt, în faţa prăvăliei Firul Regelui, verificând încă o dată adresa pe care i-o dăduse Chazeron. Era plin de noroi din cap până-n picioare, iar pălăria lui nu mai reuşea să opună rezistenţă ploii torenţiale care se abătuse asupra oraşului. Pe stradă se scurgeau valuri de noroi amestecat cu tot felul de mizerii, mânjindu-i cizmele. Când ajunsese la două leghe de Paris, îşi vânduse calul. Bietul animal era epuizat. Şi Huc era istovit, dar se forţase să meargă pe jos,

în ciuda ploii. Atâtea întrebări îl ţineau treaz de când plecase din Auvergne, şi atâtea speranţe!

— Mișcă-te de acolo, bou tâmpit! strigă o voce.

Îşi dădu brusc seama că stătea în mijlocul drumului, împiedicând circulaţia. Înaintă până la arcada de la intrare, îşi scutură pelerina de apă, îşi scoase pălăria şi împinse uşa, făcând să răsune prin vacarmul furtunii un clinchet de clopoţel.

— Eşti ud leoarcă, messire, constată o voce necunoscută lui.

Tânăra care vorbise părea pe cât de uimită, pe atât de scârbită.

— Caut o doamnă, începu Huc, tuşind ca să-și dreagă vocea răguşită din cauza durerii din gât.

— Lasă bucata aia de material, fato, şi fugi să-i iei măsurile doamnei Bernardin, s-a îngrăşat puţin şi se încăpățânează să…

Restul frazei rămase suspendat pe buzele lui Albérie, care tocmai intrase în încăpere. Deşi Huc îşi lăsase o barbă stufoasă, argintie, care-i încadra chipul, şi cu toata înfăţişarea lui jalnică, Albérie îl recunoscu de la prima privire.

— Ce doamnă, messire? se interesă tânăra, care nu observase că patroana era în spatele ei.

— Pe aceea de acolo, zâmbi Huc, uluit să vadă cât de mult se schimbase soţia lui.

— Dragul meu Huc, spuse ea, apropiindu-se. Nu sta acolo, vino cu mine, adăugă, luându-l de mână. Carolys, spune-i surorii mele că a sosit soţul meu.

— Soţul tău, doamnă Albérie? se minună fata. Apoi înţelegând ca e indiscretă, se grăbi să rectifice: Fug chiar acum la ea.

Şi Carolys dispăru într-o clipă. Huc nu ştia ce să spună. Se lăsă condus de Albérie.

— Mai întâi, scoate-ţi astea! insistă ea, când intrară în holul casei lui Isabeau.

Însă Bertille se şi înfiinţase.

— Cu cine eşti, Albérie?

— Cu soţul meu, Bertille.

— Pe toţi sfinţii, exclamă Bertille, bătând indignată din picior, dar e ud până la piele!

— Îmi cer iertare, începu Huc, dar cuvintele i se pierdură pe buzele soţiei sale.

Nemaiputându-se stăpâni, Albérie se agăţase de gâtul lui şi-l săruta. Huc șovăi o clipă, temându-se să n-o murdărească, apoi o strânse în braţe, cedând dorinţei, în timp ce Bertille, jenată, mormăia:

— Astea da maniere! Şi uite cum arată podeaua mea! Albérie, ai grijă, rochia ta! Ei drăcie, zise ea în cele din urmă, ieşind din hol, nu vreau să văd aşa ceva! Nu, nu vreau să văd!

Se desfăcură din îmbrăţişare râzând. Huc cuprinse între mâinile lui mari obrajii îmbujoraţi ai iubitei sale.

— Doamne, Dumnezeule, Albérie, cât de frumoasă te-a făcut traiul ăsta liniştit!

— Şi tu mi-ai lipsit, Huc, răspunse ea, aţintindu-şi în ochii lui privirea metalică.

— Acum ne putem apuca să dăm jos jegul de pe soţul tău? răsună vocea mânioasă a lui Bertille.

Se întoarseră, amândoi în acelaşi timp, spre ea. Cu pumnii înfipţi în şolduri, cu sprâncenele încruntate, pitica se răstea la ei ca să nu înceapă să plângă de emoţie. Ăsta era felul ei de a-şi stăpâni sensibilitatea exagerată.

— Cred şi eu, Bertille! Dar, dacă n-ai nimic împotrivă, o să mă ocup eu de treaba asta; uite-l cât e de mare, ţie ţi-ar fi prea greu să-l freci cu buretele.

— Vai, Albérie! Cum poţi… se apără pitica, înroşindu-se până-n vârful urechilor.

— Vino, Huc. Bertille este o bucătăreasă grozavă. O să-i facă plăcere să-ți pregătească o gustare.

— Bineînţeles că da! Dar să-şi scoată încălţările înainte de a intra în casă.

— Dorinţele tale sunt porunci pentru mine, domniţă, se conformă Huc, amabil.

Bertille, îmblânzită, se mai îmbujoră o dată, cu privirile în pământ, şi se îndepărtă, unduindu-şi şoldurile.

— Trebuie să mai fie câteva pateuri… şi ceva jambon… şi nişte plăcinte, începu ea să înşire, ca să-și vină în fire.

Huc îşi scoase cizmele, murdărind şi mai rău podeaua cu noroiul din ele, apoi o urmă pe Albérie către o cameră de baie de la etaj.

Când Bertille bătu la uşă ca să-i anunţe că a adus apă caldă, nu primi ca răspuns decât un mârâit. Lăsă găleţile în prag, îşi şterse mânuţele de şorţ şi plecă, oftând.

— Oricum, ar fi putut să mai aştepte până după ce se spală!

După o clipă i se plânse şi lui Isabeau, care se grăbise să vină acasă imediat ce aflase vestea.

— Păstrează-i plăcintele calde, se înduioşă Isabeau, auzind-o, au de recuperat ceva timp. Mă întorc mai târziu. Ia-o, adăugă, întinzându-i lui Bertille o batistă. Şterge-ţi nasul.

Înainte ca Bertille să apuce să mai protesteze, Isabeau ieşi. Se simţea uşoară. Înainte de sosirea lui Huc şi a lui Jean, primise două mesaje de la Marie. În primul, fata îi povestea cu ironie despre moartea lui Chazeron „*după o grea suferinţă, sărmanul!*" şi o anunţa că Huc va veni la Paris, iar în cel de-al doilea, care era datat doar cu câteva zile în urmă, îi mărturisea că, până la urmă, îi plăcea să se ocupe de domeniile ei. Marie consultase registrul lui Huc şi, ajutată de Bénédicte, continua să aplice măsurile luate de acesta pentru a-i ajuta pe nevoiaşi să treacă de o iarnă grea. Împotriva oricăror aşteptări, Marie cerea permisiunea să rămână la Vollore până la primăvară.

Isabeau se bucurase. Moştenirea aceea îi aparţinea şi-i făcea plăcere s-o ştie pe Marie fericită în locul pe care i-l oferise, după tot ce pătimise familia ei. Singura ei grijă era cum va reacţiona Constant.

De la plecarea lui Marie, tânărul se schimbase. Din voios cum era, devenise tăcut, se revolta pentru cel mai mic lucru, de multe ori chiar în timpul adunărilor luteranilor. Parcă ar fi vrut să se răzbune pe întreaga lume pentru durerea care-l mistuia.

Era adevărat însă că multe lucruri se schimbaseră în numai două luni. Comandantul titular, Jean de la Barre, îşi reluase postul, după ce rănile i se vindecaseră, şi chiar dacă-şi manifesta mai discret afinităţile cu reformaţii, nu era dispus să facă exces de zel. Imediat după ce Chazeron renunţase – printr-o misivă scrisă de mâna lui Marie – la însărcinarea de locţiitor, distrusese dosarele şi renunţase la persecuţii. Atât reformaţii, cât şi cerşetorii îl răsplătiseră pentru asta cu generozitatea obişnuită.

Ma se vindecase foarte repede. Theophrastus n-o slăbea nicio clipă din ochi, ba chiar dormea alături de ea, ceea ce-l exaspera şi mai mult pe Constant, şi aşa foarte abătut pentru că o pierduse pe Marie. Degeaba încercase Isabeau să-i explice cum stăteau lucrurile, refuza să priceapă. Puţin îi păsa că Theophrastus era tatăl lui Marie, iar Ma, mama ei. El ştia una şi bună: atunci când iubeşti pe cineva, nu te descotoroseşti de el. Faptul că o deghizaseră pe Marie în nobilă, era, în viziunea lui, ceva mai cumplit decât puşcăria, mai cumplit chiar decât moartea. Dacă Marie pretindea că-i place acolo, o făcea doar pentru că era prea mândră ca să se plângă şi să-şi recunoască regretul. Dacă ar fi ştiut să călărească, băiatul ar fi galopat până în Auvergne, ca s-o elibereze. Cu toate că se temea de cai, încercase să se urce în şa, dar de fiecare dată se trezise azvârlit în praful drumului, pe când cerşetorii îl luau peste picior, aşa încât renunţase, zicându-şi că Jean o să-l înveţe, de îndată ce se va întoarce.

Dar Jean întârzia să apară. Huc la fel.

Isabeau se întoarse la catastifele ei, cu sufletul împăcat. Dacă unul din ei sosise, nici celălalt nu va mai zăbovi mult.

Seara, când cinară acasă la ea, n-o întristă decât lipsa lui Constant. Fu, într-adevăr, o seară neobişnuită. Erau acolo toţi: Theophrastus şi Ma, Albérie şi Huc. Cu toţii erau emoţionaţi de această regăsire, aveau sufletele sfâşiate de atâtea amintiri, îndoliate de minciuni şi trădări, şi, cu toate acestea, atât de pline de dragoste, iertare şi, din nou, de recunoştinţă. Stătură de vorbă mult timp. Isabeau se aştepta ca Huc să-i reproşeze totul, nimic sau anumite lucruri. El se mărginise doar s-o îmbrăţişeze, cu un zâmbet deschis şi cu ochii strălucitori.

— În seara asta, lumina e frumoasă, constatase Huc, cu simplitate.

Iar ea înţelesese, asemenea celorlalţi, despre ce lumină era vorba: cea a adevărului, a abnegaţiei, a curajului şi a perseverenţei. Râseră împreună. Vorbiră împreună despre Marie. Despre moartea lui Chazeron. Erau împreună.

Jean îşi anunţă sosirea după două zile. Fusese nevoit să se abată din drum din cauza izbucnirii epidemiei de ciumă.

— Trebuia să ne aşteptăm la asta. E cazul să ne pregătim să luăm măsuri, răspunse Theophrastus, îngrijorat.

După o săptămână, el şi prietenul lui, Jean Pointet, cutreierau Parisul în lung şi-n lat ca să împiedice răspândirea epidemiei, cu desagile pline cu bucăţi de săpun cumpărate de Isabeau şi de câţiva burghezi speriaţi.

Zvonurile deveneau tot mai alarmante. Flagelul mistuia Franţa ca un şarpe hidos. Se făcură procesiuni şi slujbe religioase. Fără să ţină seama de pericol, regele hotărî să-și viziteze provinciile, bucuros să le vadă pe cele moştenite de la mama sa. În această călătorie îi erau alături soţia lui şi delfinul Franţei.

Locuitorii din oraşele şi satele atinse de flagel aşteptau cu nerăbdare trecerea regelui, convinşi că, din moment ce vindeca scrofulele, îşi va putea salva supuşii, precum şi întreaga Franţă.

În urma ploilor torenţiale abătute asupra Parisului, nivelul Senei crescu până la chei. Încurajaţi de sfaturile primite, mulţi locuitori profitară de revărsarea apei peste maluri ca să se spele. Epidemia nu cuprinse Parisul, dar le lăsă oamenilor prea puţin timp să se mai gândească la altele.

Totuşi, rămăseseră două fiinţe chinuite de gânduri: Constant, care număra zilele rămase până la venirea primăverii, crescând şi începând să devină bărbat, şi Jean, pe care o simplă sărutare fusese de-ajuns ca să-l întoarcă pe dos.

Iarna trecu peste o ţară plină de suferinţe. Veştile primite de la Marie erau bune şi-i îmbărbătau pe ai ei. Cu toate că în Auvergne apăruseră câteva focare de epidemie, castelul de la Vollore fusese cruţat. Marie era fericită că-i poate ajuta pe „oamenii ei”, cum începuse să-i numească. Simţea că acestora le era încă şi mai de folos decât le fusese celor de la Curtea Miracolelor şi se străduia să le uşureze traiul. Întregul personal de la castel credea că mesajele trimise la Paris îi sunt destinate lui François de Chazeron, pe care funcţia îl reţinea acolo.

Bénédicte era foarte încântată că noua şi tânăra ei stăpână luase locul morocănosului senior şi nu bănuia nimic. Urmând

sfatul lui Jean, Marie nu se mai dusese prin subteranele de la Montguerlhe. Îi era însă dor de toţi ai ei, în special de Constant, şi se bucura la gândul că o să-i revadă deîndată ce zăpada şi poleiul le vor permite şi lor să străbată drumul, nu numai curierilor.

Pe 25 aprilie, la prăvălie sosi o nouă scrisoare, pe care Isabeau se grăbi s-o deschidă, fiind sigură că Marie îşi anunţa întoarcerea.

În loc de asta însă, ceea ce citi o făcu să se albească la faţă ca varul, şi, înainte de a-i putea spune vreun cuvânt lui Carolys, care se îngrijorase văzând-o aşa, sângele îi îngheţă în vine şi căzu pe spate.

Când îşi reveni, era lungită pe bancheta din hol. Chipurile aplecate asupra ei erau grave, şi îşi aminti pe dată. Se ridică în şezut, sprijinită de spătarul din piele.

— S-a întâmplat ceea ce cred eu? întrebă.

— Vai! făcu Albérie, cu vocea gâtuită.

— Trebuie să ne ducem acolo, conchise Isabeau. Chiar acum. De data asta n-am să mai fug, surioară.

— Bertille s-a apucat să-ți facă bagajele, interveni Jean. Ale mele sunt pregătite deja, adăugă el, punându-şi mâna pe mânerul sabiei.

— În cazul acesta, ceea ce trebuie să se întâmple se va întâmpla.

11

— Domniţă Antoinette-Marie, a sosit un om călare.

Fără să mai aştepte şi alte explicaţii ale slujnicei, Marie coborî treptele în goană, riscând să se împiedice în fuste.

Bărbatul îşi scutură pelerina de călătorie udată leoarcă de ploaie. Borurile pălăriei atârnau pleoştite de o parte şi de alta a feţei protejate de o mască din piele.

— Constant! strigă ea, cu inima bătându-i puternic.

Omul îşi dezlegă şireturile cu care era prinsă masca, iar Marie îi putu vedea chipul încadrat de o barbă neagră.

— Jean! rectifică ea, oprindu-şi avântul, deşi nu s-ar fi putut spune că era dezamăgită.

— Bună seara, Marie, răspunse el, deschizând larg braţele.

Ea se cuibări la pieptul lui. Părea obosită, avea obrajii supţi, ochii încercănaţi, părul neîngrijit, iar pe frunte îi apăruse o cută de îngrijorare. Jean îi sărută cu tandreţe fruntea şi o cuprinse în braţe.

— Va sosi în curând şi Constant. E doar la câteva zeci de leghe de aici. La ieşirea din Clermont trăsura a nimerit într-un şanţ, iar o roată s-a rupt. Am considerat că e mai prudent să nu ne apuce noaptea pe drumuri. Voiam sa te anunţ că ai tăi vor sosi aici mâine.

Marie făcu un pas înapoi, cu ochii plini de o spaimă evidentă.

— Nu, nu trebuie să vină! Să plecăm amândoi de aici. N-aş mai putea rămâne în locul asta blestemat, Jean. Ia-mă de aici, te rog. Te rog!

Jean îi privi cu atenţie chipul. Când se despărţise de ea, Marie era puţin tristă, dar radioasă. Acum rămăsese doar umbra adolescentei vioaie şi senzuale pe care-o ştia. Era oare posibil ca prietenul ei Constant să fi avut dreptate? Ceea ce spunea ea în scrisori să nu fi fost decât nişte aparenţe?

— Noaptea este întunecată, rece şi vântul suflă cu putere. Ar fi o nebunie să plecăm imediat. Aici suntem în siguranţă, Marie. Du-mă într-un loc unde să putem discuta.

— Messire, pe unde-o fi stăpânul nostru? Ne aduci veşti de la el? se interesă Bénédicte cea plinuţă, ieşind în grabă din bucătărie.

— Din păcate, are o sarcină importantă care îl mai reţine la Paris, îi răspunse Jean, salutând-o cu un gest. M-a trimis să anunţ sosirea comandantului său, care şi-a îndeplinit misiunea şi se întoarce acasă.

Ochii lui Bénédicte se rotunjiră.

— Messirul Huc?

— Chiar el. Cine altul ar fi mai potrivit decât el ca să pună capăt acestor crime?

Bénédicte răsuflă uşurată. Marie avusese grija să tempereze bârfele răspândite de paznici, lăsând să se înţeleagă că Huc fusese trimis la Paris pentru a pregăti sosirea stăpânului său, care considerase că e mai bine să se folosească de calităţile lui decât să-l pedepsească pentru acţiuni neinspirate. Nimeni n-avusese motive să se îndoiască de spusele ei. Bârfele încetaseră.

— Presupun că eşti flămând, messire! făcu Bénédicte pe post de bun venit.

Jean aprobă dând din cap, dar aerul disperat al lui Marie îl determina să mai aibă răbdare.

— Trebuie să discut între patru ochi cu domniţa Antoinette-Marie, aşa mi s-a poruncit.

La aceste cuvinte, Marie păru că-şi redobândeşte întru câtva stăpânirea de sine. Îl luă de braţ şi mări pasul.

— Urmează-mă. În ultima scrisoare pe care-am primit-o de la el, tatăl meu mă sfătuia să am încredere în messirul Huc şi în tine.

Bénédicte îi privi îndepărtându-se pe coridorul care ducea la cabinetul lui François, ocupat acum de Marie. Intendenta îşi amintea de mesagerul care îi încredinţase săptămâna trecută plicul sigilat cu pecetea familiei Chazeron. Marie păruse uşurată când citise scrisoarea. Acum, Bénédicte înţelegea mai bine cauza. Înseninată, se întoarse la bucătărie.

De îndată ce uşa se închise după ei, Marie izbucni în hohote de plâns, udând cu lacrimi haina lui Jean, în acea seară de 25 mai 1532.

Jean o trase către bancheta acoperită cu catifea albastră aflată în dreptul ferestrei cu obloanele interioare ferecate. Marie se lipi de el, nemaiputând ascunde tensiunea interioară care o copleşise în ultimele săptămâni. Era istovită.

Jean nu ştia cum s-o liniştească. Se mulţumi s-o legene tandru, mângâindu-i ceafa zgâlţâită de hohote de plâns. La un moment dat, îşi şterse nasul cu dosul palmei, iar asta-l făcu pe Jean să zâmbească. Se gândi la Constant, care rămăsese împreună cu ceilalţi, ruşinat ca nu poate să încalece pe un cal şi să-l însoţească. Băiatul avusese dreptate. Marie îşi schimbase doar hainele. În sufletul ei zăcea încă sălbăticiunea de la Curtea Miracolelor. „*Spune-i c-o iubesc*”, îl rugase Constant pe Jean, în timp ce-şi îndrepta calul spre Thiers, dar Jean nu reuşea s-o facă. Îşi petrecuse iarna făcând dragoste cu Isabeau şi întrebându-se de ce sărutarea pe care i-o dăduse lui Marie îi lumina în vise restul nopţilor. Ţinea la Isabeau. Ţinea sincer la ea. Dar, oare, ce se întâmpla? Pofta trupească, foarte accentuată la el, îi tulbura temperamentul? Nu putea crede una ca asta. Marie trezea în el un sentiment mai confuz, un amestec subtil de prietenie, respect şi consideraţie. Intuise atunci când o sărutase că era un sentiment profund şi împărtăşit, deşi fiecare din ei avea deja câte o relaţie. Nu şi-l putuse înăbuşi, cu toate că ţinea la Constant şi că-şi dădea seama că îi înşela încrederea. Chiar şi în clipa aceea, pe când hohotele de plâns ale lui Marie se potoleau, Jean nu se gândea decât s-o încurajeze. Şi simţea o bucurie iraţională la gândul că a ajuns cel dintâi lângă ea.

— Gata, Marie. De acum înainte nu trebuie să te mai temi nici de el, nici de altcineva.

Îşi scoase batista şi i-o întinse chiar în clipa când ea se pregătea să-şi şteargă iarăşi faţa cu mâneca. Marie îl zâmbi, privindu-l cu recunoştinţă şi cu speranţă. Îşi suflă nasul şi se cuibări din nou la pieptul lui, tulburată, în ciuda îngrijorării care-o stăpânea, să-şi simtă bătăile nebuneşti ale inimii. Când şi inima lui îşi înteţi ritmul, Marie înălţă spre el un chip mirat şi senzual care-i zdruncină şubredele hotărâri.

Jean puse stăpânire pe gura ei întredeschisă, având senzaţia că se însoţeşte cu furtuna, ca un căpitan care face totul ca să-și ţină nava pe val.

Marie se lăsă, gemând, în voia lui. Trecuse prin atâtea spaime în ultimele săptămâni, fără să poată lupta cu noaptea, cu această ameninţare nevăzută care bântuia totuşi pe sub ferestrele ei. Pusese să fie blocate uşile tuturor odăilor în care erau şemineuri şi aşezase în faţa lor soldaţi de pază. Îl simţea totuşi dându-i târcoale, pervers şi criminal.

Jean se dezlipi de obrazul ei ud de lacrimi simţindu-se sfârşit, de parcă i-ar fi sorbit sufletul. Marie gemu din nou, abandonându-se lasciv, îmbărbătată să se simtă iarăşi vie în trupul ei care tânjea după mângâieri. Bărbatul încercă o clipă să se stăpânească, să nu cedeze dorinţei sălbatice care-l chinuia, chemă în ajutor imaginea chipului încrezător al lui Constant, care-l credea prietenul lui, dar nimic nu avu efect.

Degetele lui îndemânatice desfăcură şireturile corsajului şi agrafele rochiei lui Marie, dezgolind-o până în talie. Ea se lungi pe banchetă, cu ochii închişi. Slăbise, iar sânii ei mici abia umpleau palmele lui Jean, dar lui i se părea mai frumoasă decât oricare altă femeie pe care o cunoscuse. De fapt, niciodată nu avusese în asemenea măsură impresia că-i e de folos cuiva, de parcă degetele pe care şi le plimba pe pielea ei albă trezeau fiecare fărâmă de viaţă din ea. O simţea tresărind, încordându-se şi destinzându-se, ademenindu-l şi apoi retrăgându-se din instinct. Acelaşi instinct de supravieţuire pe care-l presimţise în Isabeau prima dată când se culcase cu ea. Începu s-o descopere pe-ndelete, căutând să găsească în gemetele ei justificări pentru fapta lui josnică.

Ştia că Marie era virgină. Pe vremuri, nici nu i-ar fi păsat, s-ar fi desfătat cu ea ca şi cu o femeie uşoară, fără să-și facă griji că ar putea s-o lase însărcinată sau nesatisfăcută. Dar Marie merita mai mult de atât. Merita să aibă parte de amantul experimentat care devenise el şi pe care nevestele burghezilor îl plăteau adesea, atunci când el ocolea aşternutul lor ca să-și sporească preţul. Pentru Isabeau, pusese cruce acestui trecut nedemn. Pentru Marie, îşi regăsea perversitatea de atunci, dorind să-i dăruiască mai mult decât oricărei alte femei. Jean îi datora

viaţa. Acum, el i-o reda. Fu cuprins de un val de orgoliu când o simţi vibrând sub mângâierile lui. Sigur pe el, o dezvirgină, sorbindu-şi plăcerea de pe buzele ei, ca dintr-un izvor pe care nimeni înaintea lui nu-l descoperise.

— Îţi mai e foame?

Jean întredeschise ochii şi privi îndelung chipul înseninat al lui Marie.

— Cred că da.

— Ar trebui să ne întoarcem în sala mare, unde probabil că Bénédicte plânge că i s-au răcit clătitele, râse Marie.

— Desigur.

Lui Jean însă nu-i venea să se mişte. Rămânând nemişcat, lipit de ea, îşi proteja fapta interzisă ca pe un vis frumos. Ştia că, atunci când va privi în faţă realitatea, n-o să-i placă ceea ce avea să vadă. Suspină, plimbându-şi cu tandreţe un deget pe umărul ei mătăsos.

— Trebuie să uităm această rătăcire, Marie.

O simţi încordându-se. Ar mai fi putut aştepta înainte de a-i spune aceste cuvinte, dar nu voia ca între ei să se înfiripe acea complicitate ireversibilă a pasiunilor adulterine.

— Tu îl iubeşti pe Constant şi el te iubeşte pe tine, adăugă el, cu o voce mai fermă, văzând că Marie tăcea. Mâine, el va fi alături de tine, iar Isabeau – alături de mine. Nu regret nimic, Marie, însă tu meriţi mai mult decât…

Ea îl întrerupse pe un ton sec, ridicându-se:

— Nu te mai obosi, Jean. Am înţeles. Eram speriată şi m-ai încurajat în felul tău. Aveam nevoie de această afecţiune şi nu sunt supărată pe tine. E în regulă. Nimeni nu va afla nimic.

El nu-i răspunse. O privea îmbrăcându-se grăbită. Era mânioasă, dar mânia ei părea îndreptată mai curând împotriva ei înseşi, nu împotriva lui Jean. Se gândi cu tristeţe că purtarea lui fusese mai josnică şi mai laşă decât ar fi crezut. Îşi puse şi el la punct ţinuta.

În tăcere, cu trupurile domolite în pofida tristeţii care-i stăpânea, se duseră în sala unde-i aştepta Bénédicte. Intendenta nu cuteză să facă niciun comentariu, sublinie doar că ar fi trebuit s-o anunţe că vor discuta atâta timp.

La care Marie răspunse, zâmbind, că mâine vor mai sosi încă cinci oaspeţi.

Adolescenta îşi trecu palma peste pântece şi peste sâni, strâmbându-se în faţa oglinzii.

Nu, hotărât, înfăţişarea ei nu se schimbase deloc. Se întrebase adesea dacă, după ce o faci prima dată, se vede vreo deosebire. Nu. Nu se vedea nimic. Devenise femeie, iar trupul ei nu-i trăda secretul. Se supărase pe Jean fiindcă renunţase la ea atât de repede, însă îi trecuse. Era un prieten de nădejde. Revăzându-şi amintirile, îşi dăduse seama că se simţise atrasă de el de la început, chiar dacă nu era convinsă că-l iubea. Prin urmare, era mai bine aşa. Avea să-l reîntâlnească pe Constant. Avea să-l cunoască, în sfârşit, pe acel tată pe care abia îl văzuse, iar spaimele ei se vor sfârşi. La Vollore se simţea acasă mai mult decât la Paris, cu toate că era atât de agitată. Aici îşi avea locul ei. Un loc aparte. O raţiune de a trăi. De fapt, era foarte simplu. Constant o va lua de soţie. Ea îi va dărui copii, iar pământurile acelea vor fi leagănul lor. Da, era foarte simplu.

Se întâlni din nou cu Jean la micul dejun, iar lui îi păru bine văzând-o surâzătoare. Sfâşiat de sentimente contradictorii, nu putuse dormi toată noaptea. Chipul senin şi odihnit al lui Marie îi înlătură însă toate îndoielile. Începu să-i povestească, binedispus, peripeţiile de care avusese parte în timpul călătoriei.

Trăsura sosi în după-amiaza aceleiaşi zile, când lumina abia începea să scadă. Înainte ca Marie să apuce să le ureze bun venit, Ma apăruse deja în faţa ei, lătrând bucuroasă.

— Doamne, Isuse! Un lup! strigă înspăimântată Bénédicte, care ieşise să întâmpine oaspeţii.

— Un lup dresat şi inofensiv, rectifică Jean, punându-i pe umăr o mână ocrotitoare.

Bénédicte se înroşi până-n vârful urechilor, dar nu încercă să scape de mâna lui. Domnul acela era foarte seducător, şi protecţia lui nu-i displăcea deloc. Marie se lăsă pe vine şi-şi îngropă cu afecţiune nasul în blana cenuşie, exclamând:

— Ma! Ce dor mi-a fost de tine!

— Dar de mine ţi-a fost dor?

Marie îşi înălţă privirea. În faţa ei era Constant. Pe chipul lui maturizat se citea o tandreţe înfocată. Fata se ridică şi le zâmbi celor din jur, ale căror trăsături exprimau aceeaşi afecţiune faţă de ea.

— Mi-a fost dor de voi toţi, afirmă Marie înainte de a-şi petrece braţele pe după gâtul lui Constant.

Băiatul o strânse cu putere la piept, pe cât de fericit, pe-atât de stânjenit şi încurcat, văzând că se făcuse aşa de frumoasă, cu toate că era micuţă şi firavă.

— Să intrăm, spuse ea, simplu. Avem să ne spunem multe lucruri.

Bénédicte se retrase de îndată ce oaspeţii terminară de mâncat bucatele alese pe care le pregătise pentru ei. Nu ştia decât ceea ce auzise de la ei: Huc de la Faye se întorcea acasă cu o soţie, iar Isabeau era sora acesteia şi, în acelaşi timp, rudă cu François de Chazeron. De fapt, nu mai rămăsese la castel nimeni dintre cei care ar fi putut s-o recunoască pe Albérie. Unora, prea tineri însă ca să-și amintească ce rol jucase ea acolo, figura ei li se părea cunoscută, dar acest lucru putea fi lesne explicat: având legături de rudenie cu Chazeron, probabil că-l vizitase pe vremuri. Oricum, lui Bénédicte nu-i păsa de toate astea. Nu puse întrebări, aşa cum nu pusese întrebări nici la sosirea lui Marie. François de Chazeron îi spusese clar că o aducea pe fiica lui, care fusese crescută la o mănăstire, întrucât boala mintală de care suferea soţia lui îl obligase să se despartă şi de una, şi de cealaltă, în interesul copilei. Aceste feţe noi, exprimând atâta căldură faţă de fată, îi plăceau, mai ales că ea şi restul personalului de la castel o îndrăgiseră sincer pe Marie. Faptul că fata ţinea atât de mult la o lupoaică nu schimba cu nimic lucrurile.

— Am avut atât de puţin timp ca să te cunosc, tată! se înduioşă Marie, adresându-i-se lui Theophrastus, care o privea plin de admiraţie şi mândrie.

— Vom avea tot timpul de-acum înainte. Deîndată ce vom readuce liniştea în această casă.

Marie fu străbătută de un fior, iar privirea i se umplu de teamă. Surâse palid. Era timpul să le povestească ce i se întâmplase.

— Nu ştiu dacă vom reuşi. De fapt, până ieri-seară, când Jean mi-a dezvăluit intenţiile voastre, nu doream decât să plec cât mai repede şi cât mai departe, deşi, mărturisesc, până acum câteva săptămâni eram fericită să stau aici.

Constant strânse din buze şi se bosumflă.

— După mine, expediţia asta e o nebunie. Dacă vrei, putem să plecăm chiar mâine. Să mergem acasă, adăugă el.

Dar Marie scutură din cap.

— Nu, Constant. Revederea voastră mi-a dat curajul care-mi lipsea. Trebuie să terminăm, o dată pentru totdeauna; altfel, nu voi mai putea dormi liniştită niciodată.

— Ce s-a întâmplat, Marie? întrebă în cele din urmă Isabeau, cu glas blând, deşi toată fiinţa ei presimţea răspunsul.

— Chazeron s-a întors. Cel puţin aşa cred, cu toate că arată altfel. O! Doamne sfinte, dacă l-aţi fi putut vedea aşa cum l-am văzut eu! Am creat un monstru! Un monstru! gemu Marie, cu un fior rece pe şira spinării.

Simţea deodată nevoia să se elibereze de aceste imagini, de teroarea în care trăia de mai mult de o lună.

— Totul a început odată cu venirea primăverii, la topirea zăpezii, explică ea. Nişte ţărani au venit să i se plângă sergentului că le dispăruseră câteva oi, iar altele fuseseră găsite pe jumătate devorate. La Fermouly, curtea de păsări fusese devastată, gardurile din plasa de sârmă erau rupte şi doi câini fuseseră omorâţi. Apoi, o femeie de la Grimardie a răspândit zvonul că nu era vorba despre un lup, aşa cum se crezuse până atunci, ci despre o fiară îngrozitoare. Un vârcolac. Îl văzuse la lumina palidă a lunii răscolindu-i grajdul. Soţul ei zăcea la pat cu febră mare, aşa că ea pusese mâna pe o coasă, ca să gonească acea făptură a întunericului, iar monstrul fugise la vederea ei. Au confirmat şi alţi oameni descrierea ei: fiara era înălţată pe labele din spate, acoperite cu fire lungi de blană, iar braţele prinse de un tors scurt se terminau cu gheare. Chipul îi era diform, fruntea de om continua cu un bot lung. Nu-i ataca pe fermieri, părea că vrea doar să-i sfideze prin prezenţa lui

malefică, lăsându-i să-l privească şi să se înspăimânte, apoi se lăsa în patru labe şi o lua la fugă cu o viteză uimitoare. Toate acestea se întâmplau într-o zonă bine delimitată, care includea Vollore şi Montguerlhe. La început m-am închis în casă, trimiţând pe urmele lui doar soldaţii din gardă, însoţiţi de bărbaţii mai curajoşi din satele învecinate, dar l-au urmărit zadarnic. Eram înspăimântată şi refuzam să accept adevărul. Nu putea fi el. Murise. Îl ferecasem în grotă chiar eu, pe când era în agonie. Dar n-aveam somn; de cum aţipeam, coşmaruri pline de strigoi mă făceau sa mă trezesc, lac de sudoare. Trebuia să ştiu precis despre ce era vorba. Într-o dimineaţă, foarte devreme, m-am strecurat afară având grijă ca paznicul să nu mă vadă şi m-am dus la Saint-Jehan-du-Passet, singură, cu o espingolă[1] încărcată ascunsă sub pelerină, amintindu-mi de câte ori păcălisem gărzile care patrulau prin Paris. Mi-a venit să râd de propria laşitate. Pe omul ăsta îl mai înfruntasem şi înainte, iar dacă era vorba despre un altul, primejdia ar fi fost cu atât mai mică. Trecerea era tot ferecată, dar grota era goală. Sticla în care fusese otrava zăcea pe jos, iar în praf se vedeau urme de gheare. Am cercetat fiecare cotlon şi, în cele din urmă, am descoperit o deschizătură care se ivise după prăbuşirea unei stânci. În dorinţa lui de a supravieţui, Chazeron probabil că simţise aerul care intra pe acolo şi lărgise deschizătura, scoţând câteva pietre din perete. Am luat-o pe urmele lui şi am ajuns în sala alăturată, cea în care monedele erau topite şi turnate în lingouri. I-am dat ocol, apoi, speriată, am făcut cale-ntoarsă. Nu l-am văzut, dar era pitit pe acolo pe undeva, ca să se bucure de spaima mea. Aproape că-i puteam simţi parfumul amestecat cu izul sălbatic de fiară. Când m-am întors la Vollore, a trebuit să suport reproşurile lui Bénédicte; am minţit-o, spunând că-i făcusem o vizită abatelui de la Moutiers, dar eram îngheţată de groază. Prima mea reacţie a fost să vă scriu ca să vă implor să veniţi să mă luaţi de aici. Totuşi, după ce am expediat scrisoarea, mi-a părut rău. Făcusem exact ce spera Chazeron că voi face. De asta mă cruţase, deşi i-ar fi fost uşor să mă atace. Dar vrea să se măsoare cu noi toate. Am trimis un alt mesaj, dar curierul a fost găsit în dimineaţa următoare mort, la câţiva coţi

[1] Puşcă cu țeava scurtă şi groasă (n.tr.)

de zidul castelului. Am pus atunci sub supraveghere toate încăperile în care se aflau şeminee. Îmi spuseserăți doar ceea ce era mai important să-i povestesc lui Chazeron ca să-l conving să vină cu mine, dar nu cunoşteam pasajele secrete din celelalte subterane. Dacă voia, putea să intre în castel, să-mi gâtuie sau să-mi înjunghie oamenii, ca să mă pedepsească şi să mă îngrozească şi mai mult. Am poruncit ca nimeni să nu intre în aceste camere, explicându-le tuturor că o creatură a iadului s-ar fi putut strecura prin hornuri şi că, până când rugăciunile noastre ne vor mântui de fiară, era bine să ne ferim. În următoarele opt zile, nu s-a mai întâmplat nimic. Obţinuse ceea ce dorea şi aştepta sosirea voastră. Între timp, am reuşit să dorm ceva mai bine şi m-am liniştit puţin. Acum trei nopţi însă, hărțuiala a început din nou. Iapa mea se agita în grajd, ceilalţi cai nechezau, aşa că am trezit toată casa. Bénédicte nu m-a lăsat să ies în curte. M-am dus în cabinetul lui François, am deschis obloanele şi mi-am lipit obrazul de geam, privind în bezna străbătută de lanternele soldaţilor care cercetau locul. L-am văzut înălțându-se în faţa mea şi lovind cu botul în fereastră. Într-o fracţiune de secundă a dispărut. Avea ochii injectaţi. N-am mai văzut niciodată o privire atât de plină de ură. Nici nu ştiu când am trântit la loc obloanele, apoi am rămas încremenită în celălalt capăt al odăii, tresărind la cel mai mic zgomot, de parcă m-aş fi aşteptat să-l văd intrând acolo. Dimineaţa, Bénédicte mi-a spus că burta iepei mele fusese spintecată. Trebuise să fie împuşcată. Până ieri-seară, când a sosit Jean, eram încă terorizată, şocată de imaginea înfiorătoare pe care o văzusem, sfârşi Marie, cu trăsăturile contractate la evocarea acestor amintiri atât de recente.

Jean clătină din cap în tăcere, dar Constant izbucni:

— Ei bine, n-o să-l mai las pe monstrul ăsta să te chinuiască. Te duc chiar mâine la Paris, cu sau fără voia ta.

Surprinsă, Marie făcu ochii mari.

— Dar nu vreau să mă întorc la Paris, Constant.

— Ba fireşte că vrei. Locul tău este la Curtea Miracolelor, alături de mine. Acolo eşti în siguranţă. Ele pot foarte bine să-l urmărească şi fără noi. Nu e lupta noastră, Marie, ci a lui Isabeau.

Vocea fetei se înecă într-un val de tristeţe.

— Nu înţelegi, Constant. Pământurile astea sunt acum ale mele, iar oamenii se bizuie pe mine. Nu voi pleca de aici. Lupta asta, cum o numeşti tu, a devenit a mea.

Timp de o clipă, lui Constant nu-i veni să creadă, apoi ochii i se aprinseră de mânia orgoliului său rănit fiindcă fusese respins.

— Prostii! făcu el, ridicându-se în picioare.

Fără să mai aştepte vreun răspuns, ieşi din încăpere. Tăcerea grea care se lăsase fu ruptă de Albérie:

— Are nevoie de timp, Marie. Şi-a făcut multe griji pentru tine. Era convins că viaţa pe care o duci aici nu ţi se potriveşte. Când lucrurile vor reveni la normal, vă veţi înţelege mai bine unul pe celălalt.

Marie clătină din cap, simţind un nod în gât.

— Marie, e important să-ți aminteşti un amănunt, zise Isabeau, care, în timp ce fata povestea, se concentrase asupra propriilor amintiri; eşti sigură că flaconul era gol?

— Da, bunico. Aş putea să jur. L-am văzut pe Chazeron sorbind până şi ultima picătura. Elixirul ar fi trebuit să-l ucidă, nu să-l transforme. Nu face parte din specia noastră, adăugă ea, repetând vorbele spuse de Albérie atunci când evocaseră şi această eventualitate, amintindu-şi ce păţise Loraline.

— Asta nu poate însemna decât un singur lucru, observă gânditor Theophrastus.

Privirea i se întâlni cu cea a lui Isabeau, care dădu din cap.

— *Alkaheist*-ul.

— Da. Deşi căutai altceva, Isabeau, i-ai descoperit secretul.

— N-a fost o întâmplare. Mi-am petrecut cincisprezece ani de singurătate încercând să-i aflu taina, ca să-i pot reda surorii mele o viaţă normală. Credeam că n-am reuşit. Şi chiar aşa este. Formula este incompletă sau instabilă, din moment ce Chazeron a devenit diform, şi dă rezultatele aşteptate numai în cazul celor din neamul nostru.

— Dar asta e de ajuns ca să-l putem folosi, nu crezi?

— Ba da, cu siguranţă.

— Nu înţeleg nimic din păsărească voastră, se scuză Marie. Ce importanţă are?

— *Alkaheist*-ul este cheia, Marie, îi explică Theophrastus, care se înviorase la acest gând. Cu ajutorul lui îi vom reda mamei tale adevărata înfăţişare.

— E posibil? se lumină Marie.

— Din păcate, nu e atât de simplu, o domoli Isabeau. Trebuie să găsim antidotul poţiunii, iar pentru asta avem nevoie de o cantitate din ea. Or, tocmai mi-ai confirmat că singurul flacon care mai rămăsese a fost golit de Chazeron.

— Eşti sigură că nu mai este niciunul, bunico? insistă Marie, care nu se mai gândea acum decât la această perspectivă luminoasă.

— Îl lăsasem pe acesta în grotă, la loc sigur, în caz că mi s-ar fi întâmplat ceva când am plecat din Montguerlhe. Loraline avea în păstrare o fiolă pe care urma s-o folosească aşa cum plănuisem, iar eu luasem cu mine la Paris încă una; atunci când regele a fost închis, i-am oferit-o surorii lui, ca să-l asasineze pe Carol Quintul, întrucât nu reuşisem să pătrund mai adânc tainele poţiunii. La întoarcere, pe drum, fiola s-a spart. Îmi pare foarte rău, Marie, căci, împreună cu tatăl tău, poate că am fi reuşit să ducem la bun sfârşit ceea ce începusem.

— Probabil că acest secret se află în trupul lui Chazeron, obiectă Theophrastus. Va fi de ajuns să reconstituim *alkaheist*-ul pe baza notiţelor tale.

— Să sperăm, Theophrastus.

— Nu veţi renunţa, nu-i aşa? insistă Marie, mângâind lupoaica lungită la picioarele ei, de unde nu se mişcase toată seara.

Înduioşată în faţa acestui tablou, Isabeau îi surâse nepoatei sale.

— Niciodată, Marie. Niciodată. Oricât m-ar costa.

— Aşadar, trebuie să ne pregătim şi să urzim un plan ca să rezolvăm problema asta, conchise Jean. Şi mi-a venit deja o idee.

Jean îşi expuse ideea. Huc o aprobă imediat şi afirmă că puteau conta şi pe sprijinul prietenului său Bertrandeau, în care avea toată încrederea. După douăzeci de minute se despărţiră, îndreptându-se spre odăile care le fuseseră pregătite, cu inimile ceva mai uşoare.

Marie, căreia aceste perspective îi redaseră pofta de mâncare, hotărî să caute prin bucătărie nişte biscuiţi, deşi ora era târzie.

Spre surprinderea şi bucuria ei, îl găsi acolo pe Constant, aşezat la masă, sub privirile binevoitoare şi curioase ale lui Bénédicte. Când băiatul apăruse în prag, cerând ceva de băut, intendenta nădăjduise să afle câte ceva de la el, dar, deşi se străduise să-l tragă de limbă, Constant rămăsese bosumflat şi mut ca peştele.

— Credeam că te-ai dus la culcare, i se adresă Marie lui Bénédicte.

— Şi cine să facă plăcintele pentru mâine? bodogăni ea. Şi pateurile? Şi tartele? Rândaşii, cumva?

Marie se repezi şi o sărută iute pe obrazul care se îmbujoră pe loc.

— Oh! Iartă-mă! Iartă-mă, Bénédicte. Ştii doar că n-am vrut să te supăr… Dar ai de făcut atâtea, încât…

— Bine, nu-i nimic… Oricum, terminasem deja, se îmblânzi Bénédicte, ştergându-şi mâinile de şorţul pătat, înainte de a şi-l scoate. Vă las. Aveţi în crăticioară lapte cald cu scorţişoară.

După plecarea ei, în bucătărie se lăsă tăcerea. Marie îşi luă o gustare. Nu ştia cum să înceapă. În ultimele luni, Constant se schimbase mult. La fel şi ea.

— Se pare că te iubeşte mult.

Tonul era morocănos, dar Marie prinse curaj. Punându-şi cana cu lapte lângă a lui Constant, pe masa încărcată cu pateuri, se aplecă şi-i şopti la ureche:

— Şi eu te iubesc mult, Constant.

El se întoarse cu o mişcare largă, răsturnând cana, iar privirea i se încinse; la fel şi genunchii pe care i se vărsase lichidul fierbinte. Marie izbucni într-un râs cristalin, pe când el se ridicase şi țopăia când pe un picior, când pe celălalt, înjurând. Pe jumătate furios, pe jumătate amuzat, se năpusti spre ea şi o cuprinse în braţe. Râsul lui Marie se pierdu în sărutarea lui pătimaşă, care goni, dintr-odată, departe efluviile copilăriei lor.

Deschizând pentru o clipă ochii, Marie întâlni privirea îndurerată a lui Jean, care se afla dincolo de uşa întredeschisă. Îi

închise imediat la loc şi se abandonă în braţele lui Constant, zicându-şi că fusese doar o închipuire.

— Vom fi împreună toată viaţa, nu-i aşa? gemu vocea lui Constant, din pletele ei.

— Da, îi răspunse din toata inima.

Dar această certitudine nu-i obliga la nimic.

Următoarele opt zile au constituit o adevărată sărbătoare, în ciuda ameninţării. În împrejurimi n-a avut loc niciun incident, şi ştiau cu toţii motivul: seniorul de la Vollore voia să se confrunte cu ei. Rămânea de ştiut cine va cădea în capcană. Dar se bucurau atât de mult că erau împreună, încât nimeni n-avea chef să se gândească la asta. Marie era încântată de acest tată pe care abia îl descoperise. Voia să afle totul despre el, despre ei, nerăbdătoare să ştie cine era ea, de fapt, după atâţia ani de tăcere, de minciuni, pe care totuşi nu le reproşa nimănui. Era fascinată şi de acea piatră filosofală, de secretul transformării prin care trecuse Loraline. Forţă uşa de la primul etaj, a cărei cheie n-o avea, pentru ca Isabeau şi Theophrastus să poată intra acolo, fu mişcată când o văzu pe bunica ei regăsindu-şi schiţele şi însemnările, iar pe Theophrastus descifrând ultimele însemnări ale lui Chazeron. Marie voia să ştie tot, să înveţe tot: alchimie, anatomie, chirurgie, astrologie, convinsă că astfel va fi mai aproape de ai ei, luând parte la cercetările lor.

Doar Constant rămânea la fel de morocănos în faţa entuziasmului ei.

Marie evita să se gândească la asta. Adevărul o rănea, căci era evident că lui Constant nu-i plăcea la Vollore. De fapt, obişnuit să fie liber, nu suporta să rămână închis în incinta castelului. Marie îşi dădea seama. Se simţea singură, spunându-şi că, mai târziu, lucrurile se vor schimba, refuzând să vadă prăpastia care se adâncea între ei şi bucurându-se că el îi ajuta pe Huc şi pe Jean să pregătească, împreună cu Bertrandeau, ambuscada.

În sfârşit, sosi clipa cea mare. Pe 6 iunie 1532. Pe lună plină. A fost o noapte ciudată. În ciuda reticenţelor ei, Albérie a acceptat până la urmă să rămână printre ei până ce va avea loc transformarea. Theophrastus venise şi el să noteze fiecare

etapă a procesului, fiecare amănunt care i-ar fi putut fi de folos. Marie ţinuse să asiste şi ea la eveniment, ca să înţeleagă mai bine metamorfoza lui Ma. Albérie cedase în faţa argumentelor lor, însă avea reţineri faţă de Huc, temându-se ca între ei să nu se ivească din nou spectrul din anii trecuţi. Huc ştia ce i se întâmplă, dar nu se aflase niciodată în apropierea fiarei din ea. Oare va mai putea s-o iubească, s-o atingă, s-o mângâie după această privelişte de coşmar? Ea însăşi întorsese de atâtea ori capul ca să nu se vadă în oglinzi... Acum regăsirea îi apropiase mai mult decât sperase ea. Această descoperire ar fi putut să strice tot.

— Aceasta este ultima bariera dintre noi, Albérie. Poate că numai aşa voi putea descoperi pe de-a-ntregul femeia pe care am luat-o de soţie. Partea asta din tine nu-mi aparţine. Dăruiește-mi-o! Sunt pregătit s-o primesc.

În cele din urmă, îl crezuse. Se abandonă, dând naştere lupoaicei cenuşii în aceeaşi cameră în care făcuseră pentru prima oară dragoste. Acolo unde începuse totul. La fortăreaţa Montguerlhe, devastată, jefuită, părăsită în voia blestemului ei, păzită doar de câţiva oameni care încasau taxa de trecere de la pelerinii şi călătorii care treceau pe şoseaua romană.

Albérie se lăsă în voia demonilor ei, urlând, în timp ce Huc o privea cu ochii plini de lacrimi, iar familia ei o înconjura îndurerată de suferinţa ei. Apoi îşi veniră în fire, luptându-se cu emoţia care-i zguduise până-n adâncul fiinţei. Trebuia să-l găsească pe adevăratul monstru de la Montguerlhe. Şi să-l înfrunte.

Isabeau mergea în frunte, cu cele două lupoaice pe urmele ei, Marie încheia şirul. „*Patru femei, două lupoaice!*” îşi spuse Theophrastus, privind cum se îndepărtau, la lumina torţelor. Inima i se strânse. Doamne, ce mult le admira! Doamne, cât de mult le iubea! Intră cel dintâi în tunelul subteran, ca să le arate drumul lui Jean, Constant, Huc şi Bertrandeau; urmă o clipă lumina din faţa lor, apoi coti la dreapta.

Când pătrunse în grotă, Isabeau începu să tuşească din pricina vaporilor de sulf, pe care trupul ei refuza să-i recunoască. Se obişnuise cu alte mirosuri. Cele de aici îi

provocau greţuri şi trezeau în ea dezgustul faţă de fiinţa care fusese pe vremuri.

— Te simţi bine, bunico? se îngrijoră Marie.

Isabeau dădu din cap, reprimându-şi un val de greaţă. Marie văzu lupoaicele dispărând în beznă în direcţia pădurii, în timp ce Isabeau făcea eforturi să înainteze.

— Şi mie mi-e frică, zise Marie.

— Nu trebuie să-ţi fie, o linişti Isabeau, aprinzând torţele acoperite cu pânze de păianjen care erau fixate încă pe ziduri.

O lumină blândă se revărsă asupra pietrelor, risipind penumbra aceea dătătoare de fiori.

— O să dureze mult? întrebă Marie, apropiindu-se şi mai mult de bunica ei.

Era speriată, iar Isabeau o cuprinse cu afecţiune pe după umeri.

— Nu, nu cred. N-ai de ce să te temi, Marie. N-o să-ţi facă niciun rău. Sunt convinsă că te-a cântărit în funcţie de faptele tale de când ai fost adusă la Vollore. Cine în afară de tine i-ar putea asigura perpetuarea neamului? În venele tale curge şi sângele lui. N-o să te ucidă. Altfel, ar fi făcut-o deja.

— Dar pe tine?

— Pe mine?

Isabeau avu un râs trist. Cum să-i spună că venise aici să moară ca să le salveze pe ele trei? Cum să-i spună că spaimele i se risipiseră? Avea convingerea că-i venise ceasul.

— Nu-ţi face griji din cauza mea. De ieri până astăzi nu s-a schimbat decât faptul că acum şi-a dat la iveală adevăratul chip, în loc să-l ascundă. Aşa, va fi mai uşor. Acum fă ce ţi-am spus. Închide-te în încăperea asta şi nu ieşi până când te strig.

— Nu pricep… începu Marie

— Ai să pricepi. Mai târziu. Fă ce-ţi spun, Marie. De dragul familiei tale. Ai încredere în mine. Trebuie să creadă că sunt singură. Altfel nu va veni şi nu vom putea scăpa de el. Du-te!

Marie se strecură fără tragere de inimă în sala mortuară, pe care Isabeau o cercetase la lumina torţei, să se asigure că era goală. Avea s-o asculte, însă avea senzaţia ciudată că Isabeau dicta alte reguli decât cele pe care le stabiliseră împreună.

Isabeau aprinse torţa aşezată în dreptul mesei lungi pe care disecase şi studiase de atâtea ori cadavre. Sticlele rămase pe etajerele rupte erau sparte. Chazeron luase borcanele în care se aflau fetuşii monstruoşi născuţi de ea, dar nu ştiuse cum să-i folosească şi nu reuşise să descopere *alkaheist*-ul. Toată munca lui Isabeau se dusese pe apa sâmbetei. Strânse din dinţi, renunţând să mai cerceteze vestigiile putrede şi prăfuite ale atâtor ore de trudă. Se rezemă de tăblia mesei, pe care o cioplise chiar ea din trunchiuri de copaci uscaţi, ca să fie sigură că este solidă, apoi rămase nemişcată, auzind în spatele ei o respiraţie gâfâită.

— Te aşteptam, spuse ea, simplu.

Şi, fără ca mâinile să-i tremure, îşi scoase hainele.

— Aveai dreptate, François. Îţi aparţin. Am ştiut-o dintotdeauna, zise, cu voce liniştită, întorcându-se cu faţa spre el şi oferind ochilor lui injectaţi de ură privelişte pecetei întipărite pe sânul ei gol. Aşa mă voiai în ziua căsătoriei mele, nu? Aşa vin astăzi la tine. Fără mască, fără prefăcătorii, fără răzbunări. Doar noi doi, în acest loc, unde a început totul. După aceea poţi să mă ucizi chiar aici sau să mă păstrezi alături de tine ca să te slujesc. Mă voi supune. Îţi cer doar o singură favoare. Lasă-i pe copiii noştri să trăiască în pace pe pământurile astea. Tu ai fost întotdeauna stăpânul, iar eu, nimic mai mult decât o slujnică. Acum o ştiu. Şi ţi-o voi dovedi.

Se apropie hotărâtă, fără să-și aplece ochii sub privirea lui perversă, şi-i cuprinse cu degetele sexul excitat. O pălmui cu mâna lui terminată cu gheare, făcând-o să se lovească de masă, apoi se aruncă asupra ei, iar limba aspră de lup linse semnul care o marca. Atunci Isabeau închise ochii şi muri pentru a doua oară.

Pe când se dezlipea de ea, ecoul aduse până la ei un clinchet. El mârâi şi o ridică, apucând-o de braţ. Isabeau se lăsă dusă, fără să opună rezistenţă. Folosindu-se de ea ca de un scut, îşi croi drum printre cei cinci bărbaţi. Trupul gol al lui Isabeau lucea în lumina torţelor ca o insultă la adresa înfăţişării monstruoase a lui Chazeron.

Isabeau zări în treacăt aerul îngrozit al lui Theophrastus şi-şi dădu seama că el înţelese. Şi zâmbi. Deznodământul se apropia.

— Lasă-ne să trecem, Huc, articulă ea cu vocea înăbuşită din pricina degetelor care o strângeau acum de gât.

— Faceţi ce spune, interveni Theophrastus.

Jean, Constant şi Bertrandeau se dădură la o parte. Isabeau ghici furia lui Jean, observându-i privirea aţintită pe pântecele ei. Abia atunci simţi şi ea durerea. Dar era prea târziu. Luase o hotărâre şi nu regreta nimic.

Deodată, Chazeron scoase un urlet şi-i dădu drumul, ducându-şi mâinile la spate. Isabeau îşi dădu seama că stăteau cu spatele spre camera mortuară. Ţipătul lui Constant se întâlni cu al ei. Marie fu proiectată cu violenţă într-o stâncă, pe când monstrul smulgea lancea veche pe care fata i-o înfipsese în coaste.

Profitând de această diversiune, Huc şi Jean o traseră dintr-o singură mişcare pe Isabeau departe de el, iar Jean îi strigă lui Bertrandeau:

— Să ucidem fiara!

Chazeron se lăsă în patru labe şi o luă la fugă, îndepărtându-se de ei prin labirintul subteran. Deodată, două lupoaice cu privirile pline de ură îi aţinură calea, arătându-şi colţii. El ezită o clipă, dând să se întoarcă din drum, apoi se ridică şi le înfruntă, cu ghearele pregătite.

Cu goliciunea ascunsă de pelerina lui Theophrastus, Isabeau se aplecă asupra lui Marie, care-şi pierduse cunoştinţa. Stânca de sub capul ei era pătată de sânge. Theophrastus scoase din punga pe care o purta la brâu o fiolă plină cu o licoare şi turnă câteva picături pe buzele ei palide. Fata tuşi, apoi deschise ochii.

— Nu încerca să te ridici, îi ceru el. Întoarce încetişor capul.

Îi examină rana. Era superficială. Surâsul lui larg o îmbărbătă pe Isabeau.

— Un cucui serios şi o spaimă zdravănă, conchise el, întinzându-i sticluţa lui Isabeau, care turnă puţin lichid peste rană, făcând-o pe bolnavă să se strâmbe.

— Şi Chazeron? întrebă Marie, care-şi revenise complet.

— Celelalte îl urmăresc. N-o să ajungă prea departe. Nu te mai foi, o mustră Isabeau. Trebuie să-ți pansam rana. Şi nu mai vorbi!

Theophrastus îşi rupse o fâşie din poala cămăşii şi, pe când Isabeau se îndepărta, începu s-o panseze la cap pe Marie. Întorcându-se în încăperea în care mizase cu viaţa familiei sale, Isabeau îşi luă hainele şi, lăsând pelerina să-i lunece de pe umeri, se îmbrăcă. N-avea remuşcări. Capul i se cam învârtea, iar pe obrazul pălmuit de Chazeron se mai prelingea un firicel de sânge, dar n-o durea nimic altceva. Chazeron o posedase, însă nu fusese un viol. Ea i se oferise. Şi, dacă trebuia, ar fi făcut-o din nou. Totuşi, înainte de a ieşi, îşi concentră toate puterile într-o singură rugăciune, murmurând în întunericul complice:

— Te rog, Doamne, fă să fiu însărcinată!

Degeaba îşi îndrepta Constant torţa când spre stânga, când spre dreapta în tunelul îngust, nu vedea decât trei trupuri înlănţuite într-un balet macabru, fără să-și poată da seama care erau sorţii luptei. Totul era atât de confuz, încât niciunul dintre ei nu îndrăznea să intervină. Chazeron ba se ridica, ba se rostogolea pe jos, încolţit de ura celor două lupoaice. Se luptară mult timp. Blănurile ude de sudoare, de bale şi de sânge străluceau sub flacăra torţelor.

Apoi, Chazeron rămase lungit pe jos, nemişcat. Lupoaicele se mai înverşunară câteva clipe asupra lui, încântate de victorie, în sfârşit, se dădură la o parte. Jean şi Constant se apropiară, ţinând cuţitele în mâini. Jean îi atinse carotida şi simţi viaţa scurgându-se din trupul inert în ritmul neregulat şi tot mai lent al pulsului.

Când nu mai simţi nicio zvâcnire, se întoarse către lupoaice, care-şi lingeau reciproc rănile.

— A murit, anunţă el.

— Sper să ajungă în iad! mârâi Constant.

Apoi, lăsându-i acolo pe ceilalţi, plecă în fugă să afle cum se simţea Marie.

12

Era acolo, în faţa ei. Un hoit nemişcat, disecat, în toată monstruozitatea lui. Zăcea ca un obiect de studiu pe masa aceea pe care Isabeau sacrificase fetuşii ieşiţi din pântecele ei şi-şi jertfise şi propriul trup. Din iubire. Din iubire faţă de ai ei.

Crezuse că era toată numai ură. Ani de-a rândul fusese convinsă de asta. Îşi închipuia că fiecare gest al ei fusese dictat de spiritul răzbunării. Se înşelase însă. Fusese toată numai dragoste. Dragoste pierdută, dragoste furată, dragoste trădată, dar dragoste.

Isabeau îl privea pe Theophrastus deschizând craniul dur al fiarei, scoţând la iveală creierul acela din care, în sfârşit, nebunia dispăruse. Oare va trăda creierul lui Chazeron tainele sufletului sau? Ea aşa spera. Ca să nu fie nevoită să dea naştere copilului. Ca să nu fie nevoită să mai ucidă. Moartea lui Chazeron o sleise de puteri. Prea mult timp o aşteptase.

Theophrastus îi aruncă o privire îngrijorată. Ea îi zâmbi. Se simţea istovită. Înţelegea de ce-l alesese Loraline pe bărbatul acesta. Probabil că pe atunci era chipeş. Devenise urât. Avea urâţenia aceea care se naşte din uitarea de sine, din dezgustul faţă de viaţă. De-a lungul anilor pe care-i petrecuse în peştera aceea, şi ea se urâţise. Urmase Parisul. Şi oamenii aceia care ştiuseră să trezească din nou în ea frumuseţea pierdută. Prin dragostea lor. Era datoare să-i redea şi ea lui Theophrastus frumuseţea. Şi lui Loraline, de asemenea. Mai ales ei. Iar după aceea va putea dormi. În sfârşit.

— Ar trebui să te odihneşti puţin.

Ea scutură din cap.

— Locul meu este aici, Theophrastus. N-am notat chiar tot. *Alkaheist*-ul nu trebuia să aibă decât un singur stăpân, adăugă ea în glumă.

Bărbatul încuviinţă. Deşi părea pe punctul de a leşina, Isabeau stătea dreaptă, fără să clipească, în ciuda sângelui împrăştiat peste tot, în ciuda duhorii emanate de carnea aceea cu o textură neobişnuită. Acoperise însă cu o bucată de pânză

sexul lui Chazeron, de parcă atâta ar fi fost de ajuns ca s-o facă să uite. Să-și uite sacrificiul. Theophrastus nu mai cunoscuse niciodată o femeie ca ea. Şi nu va mai cunoaşte alta la fel. Îndepărtă oasele craniului şi o anunţă, cu un respect nesfârșit în voce:

— Sufletul lui îţi aparţine, doamnă. Fie să-l regăseşti în el pe Dumnezeu.

Isabeau respiră adânc, apoi îşi vârî degetele în ţeasta despicată.

Pe trupul lui Albérie se vedeau ici-colo urmele muşcăturilor fiarei. Nu-şi amintea cum ajunsese în pat. Însă când se trezise, era singură. O trecu un fior, apoi îi reveni în amintire tandreţea lui Huc. În clipa în care redevenise femeie, o sărutase şi-i şoptise că o iubea. O iubea pe de-a-ntregul, aşa cum era. Asta aşteptase ea toată viaţa, asta-şi dorise mai mult decât dorise moartea lui Chazeron şi răzbunare pentru familia ei. Aşteptase ca diferenţa dintre ea şi restul femeilor să fie acceptată fără rezerve. Împăcată în sfârşit cu celălalt eu al său, simţi o usturime sub pleoape. Putea să plângă în voie. Nu mai trebuia să-și spele decât învelişul de piele. Pentru că sufletul îi era curat. Pentru totdeauna.

Nu se întorseseră la Vollore. Huc preferase să rămână la Montguerlhe, deşi fortăreaţa îşi pierduse şi ultima fărâmă de confort. Păstrase neatinse două dintre odăi: cea în care făcuse dragoste cu soţia lui şi cea în care locuise Antoinette de Chazeron în 1516. Trecuse mult timp de atunci. O culcase pe Marie în această din urmă încăpere, lăsându-l pe Constant să doarmă pe un covor uzat, la picioarele patului ei, ca să n-o deranjeze. Marie nu voise să privească leşul lui Chazeron. O durea capul, iar Theophrastus îi administrase un sedativ.

Albérie împinse cu grijă uşa; aceasta scârţâi totuşi, făcând-o pe Ma să ciulească urechile.

Lupoaica era, la fel ca ea, plină de răni, dar asta n-o împiedicase să vină în odaia unde se aflau copiii. În cele din urmă, Constant se lungise lângă Marie, peste cuvertura patului, şi-şi ţinea braţele în jurul gâtului lupoaicei. Fata era ghemuită

lângă ei, lăsând la vedere doar bandajul gros care-i încadra obrazul.

— Sunt bine? şuşoti Albérie.

Ma clipi. Privirea ei exprima linişte şi fericire. Albérie închise la loc uşa şi plecă, repetând nişte gesturi vechi, aproape uitate. Trecuse atâta timp de când nu mai coborâse pe scara aceea! Acum nu mai mirosea a ceară, avea iz de murdărie şi de sudoare, de când soldaţii îşi stabiliseră cartierul general în castel, considerându-l mai confortabil decât turnul masiv, pătrat.

Montguerlhe îşi pierduse menirea. Din vina ei, care otrăvise apa. Era şi asta un mod de a se răzbuna. Regretă o clipă ceea ce făcuse, dar goni remuşcările cu un gest, alungând în acelaşi timp şi o muscă mare care-i aterizase pe frunte. Ceea ce rămăsese din locul acela era de-ajuns pentru amintirile ei.

Îi găsi pe Jean şi pe Huc aşezaţi la masă. Împreună cu ei lua micul dejun un preot bătrân care i se păru cunoscut. Omul holbă ochii şi bâigui, cu toate că avea gura plină:

— Pe toţi sfinţii din rai! Albérie, trăieşti!

Timbrul vocii lui o transporta cu unsprezece ani în urmă, şi Albérie se apropie bucuroasă de burta lui impunătoare.

— Frate Etienne! Şi eu te credeam îngropat de mult în însemnările tale.

El se ridică şi o îmbrăţişă cu căldură, apoi, îndepărtându-se de ea, întinse spre Huc un deget acuzator.

— Şi când mă gândesc că m-ai pus să mă îngrijesc de înmormântarea ei, pe mine, fratele tău! Sacrilegiu! De două ori sacrilegiu! Faci de ruşine numele pe care-l porţi, Huc de la Faye!

Huc izbucni într-un râs răsunător. Se aşteptase la această reacţie a fratelui său mai mare.

— Ce puteam să fac, Etienne? Cunoaşterea acestui secret te-ar fi putut duce direct la spânzurătoare. Şi, la urma urmei, nici nu ştiam ce s-a întâmplat cu soţia mea în toţi anii ăştia.

Etienne se înseninã şi-i strânse afectuos mâinile lui Albérie.

— Iată că, înainte de a muri, mi-a fost dat să aflu acest adevăr, care vindecă nişte răni vechi. Prin urmare, Antoinette-Marie este vie şi nevătămată, aşa cum bănuiau superiorii mei. Chazeron chiar avea acea putere diabolică de vârcolac. Abia

aştept sa-l văd cu ochii mei. Apoi vom înălţa un rug şi vom putea vedea trupul lui monstruos purificându-se în flăcări. Iar ţinutul va renaşte în pacea lui Hristos.

Albérie se cutremură fără să vrea. Un rug putea atrage la faţa locului vreun călugăr al Inchiziţiei din Toulouse. Acesta ar fi pus întrebări, ar fi cercetat trupul, ar fi văzut că a fost disecat şi ar fi iniţiat o anchetă. Această perspectivă o făcea să îngheţe de frică. Simţindu-i teama, Huc interveni imediat.

— Nu, Etienne. N-o să facem aşa ceva. Altfel, asupra acestui ţinut s-ar abate mari nenorociri.

— Cum adică, Huc, ce vrei să spui?

— Crezi că le-aş putea spune localnicilor că l-am hăituit şi l-am ucis pe stăpânul lor, François de Chazeron? Haina ta preoţească ar fi oare de ajuns ca să mă scape de a fi judecat pentru trădare? Nimeni nu l-ar recunoaşte pe Chazeron sub noua lui înfăţişare, dar simpla lui dispariţie m-ar condamna. Exact acelaşi lucru i s-ar întâmpla şi lui Albérie, pentru că a răpit-o atunci pe Marie, deşi nu i-a făcut niciun rău copilei. Cine ar accepta să creadă că a luat-o de la părinţii ei ca să o scape din ghearele diavolului? Cine, ia spune, frate? Pe meleagurile astea mai întâi eşti ars pe rug, şi abia după aceea eşti judecat. Şi, din cauza legăturii noastre de rudenie, ai fi şi tu bănuit că ai măsluit registrele de care te ocupi. Pana ta şi jurământul meu atestă moartea lui Albérie şi a lui Antoinette-Marie.

Abatele se aşează la loc pe scaun şi-şi şterse cu colţul feţei de masă fruntea îmbrobonată de sudoare.

— Din păcate, spusele lui sunt adevărate, frate Etienne, insistă Albérie. N-ar fi mai bine să uităm totul? Dacă fiara nu-şi mai face apariţia, oamenii se vor linişti. Şi poţi fi sigur că fiara nu va mai apărea.

— Dar o pot vedea, cel puţin? întrebă Etienne, cedând în faţa acestor evidenţe.

— Deîndată ce medicul despre care ţi-am vorbit va termina să examineze cadavrul. Acest caz îl interesează foarte mult din punct de vedere ştiinţific.

— Vrea să scrie un tratat despre licantropie?

— Nu ştiu. Nici el nu ştie încă. Dar a profitat de această ocazie nesperată de a studia fiara.

— Eu aş scrie o asemenea lucrare, dacă aş mai putea. Dar nu sunt decât un modest şi foarte bătrân cronicar. Mă simt, deodată, foarte istovit, Huc.

— Fără îndoială că şi din cauza vârstei eşti aşa, se înduioşă o clipă Albérie.

Privirea ageră şi încruntată a bătrânului (mergea pe şaptezeci de ani) se aprinse.

— Ba aş pune-o mai degrabă pe seama poftei de mâncare pe care mi-ai tăiat-o şi care acum mă readuce la ordine. Dă-mi mai bine o bucată din slănina aceea sărată şi pune lângă ea o cană cu vin, ca să pot găsi în ele toate motivele să nu te afurisesc.

Albérie îşi stăpâni râsul – la fel şi Jean, Huc şi Bertrandeau – şi se strădui să potolească foamea cumnatului ei. Mâncară, pierduţi fiecare în gândurile lui, apoi Etienne rupse tăcerea.

— Trebuie să-i dăm de veste şi doamnei Antoinette. Albérie şi Huc se priviră nemulţumiţi. Abatele insistă: De atunci n-a mai văzut lumina zilei şi s-a închis într-o mănăstire, rugându-se neîncetat să moară. E copilul ei, Albérie! Motivele tale au fost lăudabile, dar tristeţea ei e un reproş pe care iertarea mea nu l-ar putea şterge. Redă-i-o pe Antoinette-Marie. Dacă te va ierta şi ea, voi lua taina cu mine în mormânt.

Albérie dădu din cap.

— Îţi promit. De îndată ce Antoinette-Marie se va întrema.

— Cadavrul va trebui ars, adăugă el, mulţumit că prima cerere îi fusese satisfăcută.

— Şemineul din donjon e tocmai bun, îl asigură Huc.

— Nu-i voi putea ascunde adevărul lui Antoine de Colonges. A sperat toată viaţa ca lucrurile să iasă aşa.

— Eu i-am cerut să te trimită aici; cum îţi închipui că nu ştia despre ce este vorba?

Etienne se încruntă. Părintele Antoine îi spusese să se ducă la Montguerlhe fără să precizeze motivul, într-adevăr. Însă avea un aer bucuros. El, Etienne, chiar se întrebase de ce oare fusese trimis acolo, dar nu obişnuia să comenteze ordinele stareţului.

— L-am anunţat azi-dimineaţă, continuă Huc. N-a putut să vină pentru că avea unele obligaţii care-l împiedicau să se repeadă până aici. Va sosi însă şi el, cât de repede.

— Bine. Bine. Simt că iar mi se face foame.

De data asta, Jean, care nu scosese nicio vorbă până atunci, nu-şi putu stăpâni râsul. Preotul înfulecase deja o duzină de ouă ochiuri, jumătate din bucata de şuncă şi tot atâtea plăcinte câte mâncaseră ceilalţi patru la un loc.

Albérie se ridică de la masă, iar Huc o urmă. Pe când ieşeau din încăpere, ea îi şopti, amuzată:

— Cred că mi-am intrat din nou în rolul de intendentă. Dacă fratele Etienne rămâne aici până mâine, o să se termine toate proviziile. Ar trebui să-l trimiţi pe Bertrandeau la Vollore să mai aducă de-ale gurii. Hotărât lucru, fratele tău nu s-a schimbat deloc.

— Tu însă da, nevastă, o anunţă Huc, cu un aer serios, care o făcu să încremenească.

O îmbrăţişă cu un gest larg şi-i murmură la ureche:

— Eşti încă şi mai frumoasă acum, că te-am văzut în întregime. Şi, crede-mă, aşa bătrân cum sunt, te doresc cu înflăcărare.

Albérie simţi că inima i-o ia razna. Un val de fericire o cuprinse. Buzele lacome li se întâlniră, iar timpul se opri în loc.

Durerea de cap o chinui pe Marie toată ziua. Nu ieşi deloc din cameră, iar Constant o veghe cu o atenţie care-o emoţionă. Îi aducea mâncarea, dispărea imediat ce ea cerea oala de noapte şi nu intra înainte de a bate la uşă. N-o lăsa să vorbească şi o privea dormind, cu inima împovărată de toate cuvintele pe care nu îndrăznea să i le spună, sperând nebuneşte că o va auzi pe ea rostindu-le. Toate aceste întrebări şi îndoieli i le şoptea la ureche lui Ma, aşa cum făcea în copilărie, când Marie se supăra fără ca el să ştie din ce pricină. Constant nu înţelegea tot ce se petrecea. Nimic nu-l mira la această familie, le ştia ciudăţeniile încă de când era copil şi se deprinsese atât de mult cu ele, încât ceilalţi oameni i se păreau anormali. Nu ştia cum şi de ce aveau aceste calităţi de lup, dar totul i se părea la fel de firesc ca faptul că tatăl lui era pitic sau acela că avea două mame care se deosebeau atât de mult una de cealaltă. Toate acestea constituiau universul lui. Însă nu putea înţelege prin ce mister se ataşase Marie de nobilimea aceea de care îşi bătuseră joc

împreună de atâtea ori. Şi asta îl înspăimânta mai mult decât o armată întreagă de vârcolaci.

Antoine de Colonges sosi şi el pe înserate, în acelaşi timp cu Bertrandeau şi cu proviziile. Îmbătrânise şi el, dar, spre deosebire de fratele Etienne, slăbise înspăimântător de mult. Pielea uscată şi zbârcită îi era lipită de pomeţi şi arăta mai cadaveric decât Chazeron. Despre Isabeau îi spuseseră fratelui Etienne că era verişoară cu Albérie şi că o găzduise pe aceasta la Paris. Huc considerase că era mai bine să-i dezvăluie fratelui său adevărul în doze mici. Ma nu se arătă.

Contrar teoriilor lui Albérie, Chazeron îşi păstrase şi după moarte înfăţişarea de monstru. Theophrastus şi Isabeau refuzaseră să vadă în acest fapt dovada evidentă că mutaţia era ireversibilă. Arseră cadavrul, bucată cu bucată, în imensul şemineu din turnul de pază. Curând, din seniorul de la Vollore nu rămase decât mirosul acru al fumului des, negru, care se depuse pe pereţi şi pe grinzile din lemn şi-i făcu pe toţi să părăsească încăperea.

Izul de carne arsă pluti îndelung pe deasupra acoperişurilor caselor din împrejurimi, apoi, gonit de un vânt dinspre est, se risipi şi dispăru.

Isabeau duse cenuşa călăului ei în vârful turnului, unde, cu treizeci şi unu de ani în urmă, Chazeron aşteptase ca lupii să vină să-i sfâşie trupul torturat. Îşi umplu palmele cu ea, apoi desfăcu degetele, îi dădu drumul să cadă în vâlcea şi murmură:

— Dumnezeu să te ierte, căci eu n-am putut s-o fac niciodată!

Apoi, după ce-i mulţumiră lui Bertrandeau pentru complicitatea şi prietenia lui, iar el se întoarse acasă, mulţumit că ţinutul fusese salvat, plecară cu toţii spre Vollore, cu sufletele uşoare şi cu inimile împăcate.

Uşa se deschise fără zgomot. Chilia monahală era luminată doar de o lumânare, iar perdelele groase, trase peste geamul deschis, lăsau să intre aerul rece şi, uneori, când vântul mişca perdeaua, câte o rază subţire de soare.

Antoinette era întinsă pe pat, iar stareţa credea că zilele-i sunt numărate. La fiecare acces cavernos de tuse, cearcănele care-i înconjurau ochii deveneau de un violet şi mai închis. Chipul îi era la fel de alb precum cearşafurile. Marie se înfioră văzând-o. Se apropie totuşi, avându-i lângă ea pe Huc şi Albérie. Acceptase să le facă jocul. Poate din pricina unor amintiri îndepărtate în care o revedea, veselă şi iubitoare, pe femeia aceea căreia-i zicea, pe vremuri, mamă.

Sora atinse uşor umărul bolnavei.

— Ai oaspeţi, doamnă Antoinette.

Aceasta deschise ochii, întârziind o clipă cu privirea pe chipurile celor de lângă ea, apoi îi închise la loc, murmurând:

— Ce vis frumos aveam! O vedeam în el pe fiica mea. Nu mă mai trezi, bunul meu Huc.

— Să plecăm, şopti abia auzit Marie, simţind că-i dau lacrimile.

— Ai făgăduit, o încurajă Albérie, mişcată de regrete târzii.

— Ba nu, are dreptate, interveni Huc, ai cărui ochi erau plini de durere. E prea târziu.

Găsind deodată în ea curajul izvorât din tandreţe, Marie se apropie de pat şi luă mâna descărnată a Antoinettei în mâinile ei.

— M-am întors la tine, mamă. Huc m-a găsit şi m-a adus lângă tine.

Antoinette clipi din ochi şi surâse. Îşi înalţă cu un gest graţios cealaltă mână şi pipăi conturul chipului lui Marie, scăldat în lacrimi sincere.

— Da, şuşoti ea, reţinându-şi în pieptul şuierător un acces de tuse. Semeni cu ea. Antoinette a mea avea ochii rotunzi ca ai tăi.

— Eu sunt Antoinette-Marie, mamă. Ţi-am fost răpită pe când eram copil.

— Ştiam. Am ştiut-o întotdeauna. L-am rugat să nu mă despartă de tine, dar spunea că ai murit. Voia să mă facă să înnebunesc ca să mă poată repudia, însă n-a reuşit. Am rămas soţia lui. Şi tu ai scăpat de el. La fel ca mine.

Îşi coborî din nou pleoapele peste blânda ei nebunie.

— E mort, mamă. Soţul tău e mort.

Timp de o clipă, cuvintele ei nu treziră niciun ecou. Apoi, pe obrajii supţi începură să se prelingă lacrimi, iar degetele strânseră mâna lui Marie.

— Huc, dragul meu Huc, e adevărat? se auzi vocea ei stinsă.

Huc se apropie la rândul lui, în timp ce Albérie se trase înapoi, lăsându-se înghiţită de întuneric. Femeia aceea fusese rivala ei. Albérie nu făcuse decât să se apere; nu-i răpise fiica, ci îşi luase cu ea nepoata. Nimic mai mult. Nimic nefiresc. Ceea ce făcuse Antoinette cu viaţa ei nu era din vina lui Albérie. Vinovat era numai Chazeron. Şi totuşi, văzând starea lui Antoinette, era tulburată.

Huc îngenunche şi el lângă pat. Dădu la o parte o şuviţa argintie de pe fruntea albă. Izolarea în care trăia o schimbase. La nici patruzeci de ani, Antoinette arăta ca o femeie bătrână.

— Soţul tău a murit, doamnă Antoinette. L-am ucis ca s-o salvez pe Antoinette-Marie. Pe Antoinette-Marie, pe care am regăsit-o vie şi frumoasă. Aşa cum încă eşti şi tu.

Le privi pe amândouă cu o privire nesfârşit de tandră.

— M-am rugat atât de mult, da, atât de mult! Antoinette a mea. Puiul meu. Iubirea mea. Iubirile mele pierdute.

Luă mâna pe care i-o întindea Huc.

— N-am încetat nicio clipă să te iubesc. Să te aştept. Ştiam că vei veni.

Un acces violent de tuse o zgâlţâi, făcând-o să scuipe câteva picături de sânge pe cârpa plină de pete roşii aşezată peste cuvertură. Când se linişti, era şi mai palidă, aproape străvezie. Ochii căpătaseră privirea sticloasă a celor aflaţi în pragul morţii. Marie nu-şi putu stăpâni un hohot de plâns în faţa acestei femei pe care o cunoscuse atât de puţin, însă a cărei afecţiune uitată îi sfâşia inima. Nici Huc nu reuşea să-şi ia ochii de la cea care, pe vremuri, fusese amanta lui. Nu-şi mai amintea bine dacă o iubise cu adevărat. Albérie era singura care contase, care va conta întotdeauna pentru el.

Aşteptară ca Antoinette să-și mai revină. Dar puterile păreau s-o părăsească din ce în ce mai repede, iar respiraţia ei era şuierătoare şi slabă.

— Am să mor, Huc. Vai, îl simt cum mă cheamă lângă el. Nu mă va lăsa în pace niciodată. Nu mi-a iertat iubirea pentru tine,

Huc. Asta-i firea soţului meu. Nu mi-ar fi permis să vă regăsesc. Antoinette, fetiţa mea. Ascultă ce-ţi spun. Vino mai aproape.

Marie se aplecă deasupra murmurului ei stins şi disperat.

— De acum înainte, tu eşti stăpână la Vollore. Singura şi unica stăpână. În amintirea mea, în numele lui Dumnezeu cel Atotputernic, fii aşa cum eu n-am putut fi.

— Îţi jur, mamă. Jur pe răul care ţi-a fost făcut.

Antoinette de Chazeron adormi cu un surâs pe buze. După câteva clipe, ieşiră cu toţii din chilie. Marie nu-l întrebă pe Huc ce fusese între el şi Antoinette. Nu-i păsa de asta. Venise pentru că era de datoria ei să vină; pleca acum cu sentimentul că între zidurile acelea murea o parte din ea. O parte din ea pe care n-o va putea uita.

Peste trei zile, un mesager aduse vestea morţii lui Antoinette. Atunci, jurământul pe care i-l făcuse Marie îşi căpătă întreaga semnificaţie.

Ea era stăpână la Vollore. Fusese dintotdeauna, încă de la naşterea ei. Încă de când cursul evenimentelor fusese schimbat.

Lui Constant îi fu de ajuns să vadă fruntea îndurerată a lui Marie, ca să înţeleagă acest lucru. Marie n-avea să se mai întoarcă niciodată la Paris.

13

Luna noiembrie a anului 1532 se scurgea liniştită. În Auvergne, spectrul bestiei se îndepărtase, iar viaţa intrase pe făgaşul ei normal.

Marie îşi pipăi pântecele proeminent şi se lăsă pe spate, sprijinindu-se de trunchiul copacului centenar din mijlocul parcului care înconjura castelul. „*Singurul supravieţuitor după o furtună înspăimântătoare*”, afirmase Huc. Marie se simţea obosită şi exagerat de greoaie. Era abia în şapte luni. Albérie prezisese că o să aibă gemeni. De fapt, nu se bucura că era gravidă. Nu fiindcă i-ar fi lipsit instinctul matern, ci o deranja faptul că tatăl era Jean. Se întâmplase doar o dată, o singură dată în viaţa ei. Şi acest unic act avusese atâtea consecinţe.

Suspină şi-şi mângâie buricul. Vremea era caldă şi uscată. Era o vreme de primăvară, mai curând. Căţeluşul pe care-l adoptase doar de câteva săptămâni se lungi nepăsător peste degetele ei de la picioare, în iarba tunsă cu grijă, lângă Ma, care şi ea se ataşase de el. Marie nu se putea împiedica să se gândească la Constant. Când îşi luaseră rămas-bun, îi spusese că-l iubea, că-l voia alături de ea, aici, pentru totdeauna. El o privise trist şi-i răspunse: „*Marie, tu ţi-ai ales o lume care nu este şi a mea*”. Ea insistase, dar Constant o pironise cu privirea: „*Eu nu sunt ca unchii mei, Marie. N-am un suflet de bufon*”. Fata tăcuse, înghiţindu-şi lacrimile. Constant avea dreptate. Chiar dacă primiseră aceeaşi educaţie, fără un nume nu însemnai nimic în această lume. El nu-i putea oferi un nume şi era prea mândru ca să accepte un titlu pe care nu l-ar fi respectat niciodată. Plecă, împreună cu Isabeau şi Jean, la două luni după înmormântarea lui Antoinette de Chazeron.

Abia când aflase că Isabeau era însărcinată se gândise Marie la faptul că şi ei îi întârziase ciclul. Nu spusese nimic. Încă nu putea fi sigură. Şi apoi, ce-ar fi putut spune? Îşi alesese singură destinul.

— Totul s-a întâmplat atât de repede, murmură ea în liniştea parcului.

Isabeau şi Theophrastus se închiseseră în turn, unde se afla laboratorul de alchimie, săptămâni în şir. Reconstituiseră o poţiune care nu avusese niciun efect asupra lui Ma, în afară de faptul că-i provocase dureri de burtă. Se străduiseră cu înverşunare, dar trebuiseră să recunoască adevărul: Chazeron nu le dezvăluise taina *alkaheist*-ului.

— Fătul din mine este rodul unei mutaţii a naturii. Numai el ne poate oferi cheia. Nu ştiu dacă va fi lup sau fiinţă omenească, dar, indiferent ce-ar fi, va trebui să-l sacrificăm, anunţase rece Isabeau, după ce le dezvăluise eşecul cercetărilor lor şi ceea ce se petrecuse între ea şi Chazeron în peşteră. În faţa tăcerii lor, continuase: Eu şi Theophrastus am luat următoarele hotărâri: eu mă voi întoarce la Paris, ca să-mi văd de afacerile pe care le-am neglijat prea multă vreme, iar el se va duce în Elveţia, unde va aduna, în afară de propriile însemnări, toate lucrările referitoare la piatra filosofală pe care le va putea găsi. Poate că mi-a scăpat ceva. Un gest, o combinaţie. Uneori, totul mi se pare atât de îndepărtat, iar alteori, atât de aproape. Memoria îmi joacă feste. Ne vom reîntâlni aici la începutul iernii şi ne vom relua cercetările de îndată ce voi fi adus pe lume „lucrul” ăsta.

— Cum poţi suporta ideea de a purta în tine aşa ceva? gemuse Albérie, fără să-și ascundă dezgustul.

Isabeau o privise lung, cu o asprime pe care Marie n-o mai văzuse în ochii ei, apoi zisese:

— În acelaşi fel în care le-am suportat şi pe celelalte. Pentru ca şi tu să poţi avea cândva un copil uman.

Îndurerată, Albérie lăsase capul în jos. Fusese cât pe ce să uite că *alkaheist*-ul apăruse din cauza ei, din cauza disperării ei că nu-i poate dărui lui Huc un copil. Acesta fusese motivul pentru care Isabeau şi bunica lor, Turleteuche, îşi începuseră cercetările. Abia la mult timp după aceea le venise ideea să testeze substanţa pe Chazeron şi să-l ucidă cu ajutorul ei.

— Eu n-am să mă mai întorc aici.

Marie simţise că i se frânge inima, şi toate privirile se îndreptaseră către Constant, care stătea rezemat de perete, cu braţele încrucişate parcă asupra acestei hotărâri. Privirea lui neagră şi intensă o apăsa pe Marie ca un nor de furtună. Îi

răspunse doar: „*Ştiu*”, după care Isabeau luase din nou cuvântul, explicându-le că fiecare dintre cei de faţă era liber să facă ce vrea, însă că, acum, ei toţi alcătuiau o familie. Indiferent dacă rămâneau împreună sau se despărţeau, erau legaţi prin acelaşi secret.

Constant încuviinţase cu un gest, iar Ma se culcase la picioarele lui, de parcă ar fi vrut să arate că avea încredere în el.

După câteva zile se despărţiseră. Ma rămăsese cu Marie, dar era limpede că plecarea lui Theophrastus o durea. Huc şi Albérie se instalaseră la Vollore, şi nimeni din personal nu comentă acest lucru.

Aşa cum se înţeleseseră, Bertrandeau lansă zvonul că messirul Huc ucisese fiara şi că îi raportase lui François de Chazeron ceea ce se întâmplase.

Căţeluşul se întinse, lătrând vesel, iar Marie îl luă din nou pe genunchi. Scrisoarea lui Isabeau căzu pe jos, iar vântul neobişnuit de blând pentru acest început de iarnă o împinse printre frunzele moarte.

Peste câteva săptămâni aveau să se întoarcă Isabeau şi Jean, precum şi Theophrastus. Marie putea să mintă, cum o sfătuise Albérie, şi să spună că aştepta copilul lui Constant. Dar Jean n-ar fi crezut-o. Desigur că ar fi fost mai bine să avorteze, aşa cum fusese de părere mătuşa ei imediat după ce-i mărturisise totul. Dar nu-şi regreta hotărârea, aşa cum nici atunci n-o regretase. Ştia că menirea ei era să dea urmaşi acestui ţinut. Nu conta dacă n-aveau tată. Aveau să poarte numele de Chazeron, iar asta era de-ajuns ca să-i legitimeze.

Căţelul începu să-i muşte în joacă degetele, apoi sări în poala ei, peste copilul care mişca. Ma se ridică imediat, îl apucă hotărâtă de ceafă şi-l puse jos.

— Nu mă deranja cu nimic, Ma! se indignă Marie, râzând.

Lupoaica îi aruncă o privire drăgăstoasă, apoi începu să se joace cu Noirot, care îşi reluase ofensiva, folosindu-şi de data asta numai labele dinainte.

— Sunt copiii noştri, Ma, murmură Marie, acoperindu-şi pântecele, şi-ţi jur că, într-o zi, îi vei putea ţine în braţe şi pe ei, şi pe căţeluşul ăsta.

Lupoaica linse cu blândeţe mâna pe care Marie o întindea spre capul ei. Încântat de orice prilej de a face o poznă, Noirot începu să tragă cu dinţii de mâneca pelerinei fetei, şi nu-i dădu drumul decât atunci când Ma îl lovi cu botul, făcându-l să se rostogolească în iarbă, unde îşi culcă, supărat, nasul pe labele de dinainte. Marie izbucni într-un râs vesel, se ridică şi, sprijinindu-şi şalele cu mâna, o luă spre castel, unde se auzea clopotul anunţând ora mesei.

Theophrastus se frecă la ochi văzând burta imensă care preceda braţele întinse ale fetei sale.

— Dumnezeule din Ceruri, exclamă el, cuprinzând cu mâinile sfera aceea.

Copleşit de emoţie, îşi îmbrățișă copila iubită, îmbrăţişare care se rezumă la presarea a două burţi rotunjite, şi îşi pecetluiră complicitatea cu un hohot vesel de râs. În clipa următoare, tandreţea lui se revărsă asupra lui Ma, cu o privire care arăta ce dor îi fusese de ea.

Chiar în seara aceea, Theophrastus o examină pe Marie, confirmând presupunerile lui Albérie.

— Bătăile de inimă se aud foarte clar. Să ştii, fata mea, că doi bebeluşi cel puţin îşi împart cuibul acesta. Naşterea nu va mai întârzia mult.

— Doi! Cum se poate?

— Pe legea mea, se vede că tatăl e un bărbat pe cinste! Când vine şi el?

Marie îşi muşcă buzele. Tatăl ei se încruntă.

— Nici nu i-ai spus lui Constant, nu-i aşa?

Ea ezită o clipă, apoi spuse cu tristeţe:

— Tatăl este Jean Latour.

Bărbatul îşi luă un aer nemulţumit, dar se abţinu să facă vreun comentariu. Aşeză cu gesturi sigure instrumentele la loc în trusa de piele, apoi se aşeză pe marginea patului fetei.

— Vrei să discutăm despre asta? o întrebă el simplu, luându-i mâinile într-ale sale.

— Nu e nimic de spus. S-a întâmplat în noaptea dinainte să veniţi la Vollore. Eram îngrozită, dezorientată. Ne-am lăsat amândoi duşi de patimă. Nu-i reproşez nimic.

Marie ridica din umeri, dar Theophrastus mulţumi Cerului că respectivul nu era acolo, fiindcă ar fi fost vai de pielea lui dacă i-ar fi încăput pe mână. Avusese de-a face şi el cu destule femei ca să ştie că nu se făcea să abuzezi în felul acesta de o virgină. Jean se comportase ca un netrebnic, şi Theophrastus n-avea să piardă ocazia de a-i spune în faţă părerea lui. Simţindu-i furia, Marie îl rugă:

— Te rog să nu-i spui nimic. Habar n-are de sarcina mea şi am să fac totul ca să creadă că n-are nicio legătură cu ea. Cred că Isabeau îl iubeşte. Nu vreau să fiu pricina vreunei drame.

— Ar trebui să-şi facă datoria, totuşi.

— Nu-l iubesc.

— Fie. N-am să mă amestec. Dar mă simt atins în orgoliul meu de tată.

— Gândeşte-te mai bine la mândria de a fi bunic. Ba chiar de două ori bunic.

— Bunic…

Theophrastus sărută cu căldură mâinile lui Marie.

— Am destulă dragoste şi vreme de recuperat ca să vă iubesc pe toţi trei.

Isabeau şi Jean sosiră în următoarea săptămână. Văzând starea lui Marie, Isabeau fu uimită, Jean se făcu alb ca varul, iar Theophrastus se stăpâni cu greu să nu sară la el. Totuşi, îşi respectă făgăduiala şi îl salută calm, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Isabeau nu puse nicio întrebare. Era epuizată. În ciuda timpului frumos care se încăpăţâna să domnească asupra Franţei, călătoria fusese grea pentru ea. Nu mai era tânără şi se îngrăşase mult. Theophrastus o sfătui să se aşeze imediat în pat, ca să poată aduce „lucrul acela” – cum îl numea ea – pe lume fără probleme.

Isabeau se conformă, lăsându-se îngrijită de sora ei, care atât aştepta. Marie avea mare grijă să nu rămână singură cu Jean, iar tatăl ei, plin de bunăvoinţă, o ajuta, fiind mai mereu în preajma ei. Totuşi, într-o zi se întâmplă şi asta.

După două zile, Isabeau se simţi rău, iar Albérie trimise după Theophrastus. Marie vru să-l însoţească, dar medicul refuză ajutorul ei. Naşterea era iminentă, iar Theophrastus nu voia s-o

sperie pe Marie. Descumpănită, fata rămase singură pe coridor. Înainte de-a apuca să facă vreo mişcare, Jean o prinse de braţ. O trase într-o odaie alăturată şi avu grijă să închidă uşa în urma lor.

— Marie, faptul că fugi de mine este o mărturisire, zise el fără nicio introducere. Am fost adesea superficial şi nestatornic, vânător de fuste şi de zestre, dar cu sinceritate, fără să încerc să par mai bun decât eram, fără să promit vreodată ceva ce n-aş fi putut da. Însă nu şi de data asta. Nu te pot lăsa să-mi porţi copiii, Marie.

— Nu sunt copiii tăi, afirmă ea cu voce tremurătoare.

O sclipire de mânie se ivi în privirea lui Jean. O strânse de încheieturile mâinilor, făcând-o să se strâmbe de durere, şi o obligă să-l privească în ochi.

— Mă doare, gemu ea. Dă-mi drumul!

— Nu înainte de a te face să-mi spui adevărul, Marie.

— Şi ce s-ar schimba cu asta?

Expresia dură de pe chipul ei îl făcu să-i dea drumul. O clipă nu ştiu ce să spună, apoi anunţă cu voce stinsă:

— Voi repara lucrurile.

Marie izbucni într-un râs care suna fals.

— Uită de asta, Jean. Am hotărât să-mi păstrez viaţa aşa cum este acum. Nu-mi datorezi nimic.

— Te-am dezonorat. Pentru mine, asta înseamnă ceva.

— Ar fi trebuit să te gândeşti la asta înainte, ripostă ea fără amărăciune.

El se lăsă să cadă pe pat şi-şi sprijini capul în mâini.

— Nu înţelegi, Marie.

— Nu e nimic de înţeles. A fost alegerea mea. Adu-ţi aminte că eu te-am provocat. N-ai ce să-ţi reproşezi. Şi nici eu nu-ţi reproşez nimic.

El se ridică dintr-odată şi o apucă din nou de mâini, febril.

— Nu înţelegi, repetă. Nicio clipă n-am încetat să mă gândesc la noaptea aceea. Când îl vedeam pe Constant respingându-te simţeam ca înnebunesc, iar când te-am surprins în braţele lui, mi-a venit iarăşi să înnebunesc. Nu înţelegeam nimic. Isabeau mi-a deschis ochii. Te iubesc, Marie. Mărită-te cu mine!

Marie simţi că i se înmoaie genunchii. Deschise gura să răspundă, însă nu reuşi să articuleze niciun sunet. Nu mărturisirea lui o tulbura atât de mult, ci faptul că Isabeau era la curent cu trădarea ei. Culoarea îi fugi din obraji. Jean o ridică în braţe şi o ajută să se întindă pe pat. Îi căută cu blândeţe buzele. Ea nu se împotrivi. N-avea puterea s-o facă. Sărutul acela o făcu să vadă adevărul.

Când Jean se îndepărtă de ea, culoarea îi revenise în obraji.

— Nu vreau decât un singur tată pentru copiii mei, afirmă Marie, şi acela nu eşti tu, Jean. Nu te iubesc. Te doresc doar. Da, îmi trezeşti o dorinţă care mă face să mă ruşinez.

Jean primi lovitura în plin, dar îşi reveni imediat.

— Constant a ales. Nu te vrea. Şi, chiar dacă s-ar răzgândi, ar accepta să crească odraslele altui bărbat? Mă îndoiesc de asta.

— Dar ar fi putut şi el să… începu ea.

— Minţi! Constant are un suflet curat. Nu te-ar fi dezonorat în niciun caz. Şi dacă ar fi făcut-o, ar fi rămas aici, cu tine.

— Ai dreptate, Constant e un om bun, nu minte, nu se preface. Cum îţi închipui că aş putea să-l uit în braţele tale? N-am să mă mărit cu tine, Jean. Eu fac parte din neamul lupoaicelor. Voi mai avea şi alţi amanţi, fără îndoială, dar nu şi altă iubire în inimă.

El se ridică. Se simţea insultat de vorbele ei. Mâna lui se ridică şi o pălmui peste obraz.

— N-am să te las să ajungi o stricată, mârâi el, ca şi cum ar fi vrut să se scuze pentru un gest pe care deja îl regreta.

Obrazul lui Marie se înroşise atât de furie, cât şi din cauza palmei primite.

— În cazul acesta, ţine-te departe de mine, Jean Latour, răspunse ea într-o şoaptă plină de răutate.

El făcu un pas înapoi, speriat de durerea care-l cuprinsese. Era o durere pe care n-o mai cunoscuse până atunci şi pe care credea că n-o va simţi niciodată. Privi pântecele ei în care viaţa se vedea fremătând în pofida fustelor ample, apoi se îndreptă spre uşă şi ieşi, simţind că-i vine să ia la pumni pe oricine i-ar fi ieşit în cale.

Marie rămase mult timp nemişcată. Nu credea nimic din ce-i spusese. Ţinea la el, chiar dacă acest sentiment era departe de

cel care-o lega de Constant. Jean ar fi putut s-o facă fericită. Cu siguranţă. Ar fi devenit senior de Chazeron, iar copiii lor ar fi crescut într-o familie adevărată. Iar ea l-ar fi uitat până la urmă pe Constant.

— Ba nu, murmură ea. N-aş putea.

Se ridică hotărâtă de pe pat şi se duse să bată la uşa lui Isabeau, care era singură şi se odihnea rezemată între perne în camera înveselită de razele unui soare stârnitor.

— Apropie-te, fata mea, o invită Isabeau, întinzându-i o mână prietenoasă. Tatăl tău tocmai a plecat. Se pare că şi ţie ţi se apropie ceasul, nu numai mie.

Marie se aşeză pe pat, la picioarele ei, iar Isabeau râse uşor văzând-o cum îşi sprijină cu grijă pe genunchi burta care-i îngreuna mişcările.

— Nu ştiu ce să fac, răspunse Marie, mişcată.

— O să ştii în curând. Vrei să-l iei de bărbat?

Marie păli.

— Pe cine? întrebă ea prosteşte.

— Pe Jean, bineînţeles.

Marie lăsă ochii în jos, ceea ce aduse pe chipul lui Isabeau un val de tandreţe.

— De cum l-am văzut, am înţeles că te adoră. Uită-te la mine, Marie. Sunt o femeie bătrână, iar Jean e cu douăzeci de ani mai tânăr decât mine. Cunoştinţele mele îl fascinau şi era sincer când pretindea că mă iubeşte. A încercat să se convingă singur de acest lucru, căci între voi era Constant. Prietenul lui, Constant. Constant, căruia îi datora viaţa. Pentru mine era plăcut să fiu iubita lui. Aveam nevoie de interesul şi de atenţia lui într-un moment când totul mă readucea brusc la spaimele mele din trecut. Am acceptat ceea ce-mi oferea, ştiind că nu va dura mult. Că toate acestea îţi aparţineau. Te iubesc, Marie. Tu eşti prelungirea vieţii mele care se destramă. Am dat greş de atâtea ori. De atâtea ori soarta mi-a spulberat visele. Nu lăsa orgoliul să le distrugă pe ale tale. Jean nu e perfect, dar este loial şi credincios. Restul n-are nicio importanţă, crede-mă. Marită-te cu el! Nu va fi o alegere proastă.

— Nu pot, bunico. Poate cândva, într-o zi… Dar nu acum.

— Când, atunci? întrebă Isabeau.

— Când o să fiu sigură că l-am pierdut pe Constant.

— Nu cumva refuzi să renunţi doar la patima aceea din sufletul lui de pe vremea când era copil?

— Nu. Am crescut împreună, am râs şi am plâns împreună, pe buzele lui am depus prima mea sărutare, iar iubirea mea a luat-o pe acelaşi drum. Niciodată nu l-am privit pe Constant ca pe un frate. De când mă ştiu am fost convinsă că va fi mereu alături de mine.

— Acum însă nu este. Iar tu te-ai dăruit, deodată, altcuiva.

— Dorinţa…

— Nu, Marie. Dorinţa e altceva. Teama, singurătatea înspăimântătoare apasă inimile, dar, dacă l-ai fi iubit cu toată fiinţa ta pe Constant, n-ai fi putut suporta să faci dragoste cu nimeni în afară de el. Crede-mă. Poate că el este bărbatul la care visezi, dar nu şi cel pe care sufletul tău l-a ales în taină. Marie rămase un moment pe gânduri. Isabeau îi respectă tăcerea, apoi adăugă: Gândeşte-te bine, nu te pripi. Orice hotărâre ai lua, Marie, ai binecuvântarea mea. E vorba despre viaţa ta şi nu trebuie să laşi pe nimeni, niciodată, să ţi-o fure.

— Am să ţin minte, bunico.

Isabeau închise ochii, iar Marie plecă.

Restul săptămânii fu întunecat. Vremea se schimbase brusc. Frigul se lăsă pe neaşteptate, sub forma unor viscole. În câteva ceasuri, dealurile din Auvergne deveniră albe ca laptele, iar în odăile castelului fură aprinse focurile în şeminee, căci aerul îngheţat năvălea înăuntru prin hornuri. Fumul stărui înăuntru până când hornurile se încălziră destul de mult ca să-l preia, făcându-l să plutească peste acoperişuri. Între timp, le irită gâturile, le gâdilă nările şi-i forţă să întredeschidă ferestrele ca să aerisească. Apoi totul se linişti. Amorţeala iernii izolă castelul de la Vollore şi pe locuitorii săi de restul ţinutului, iar luna decembrie aduse cu ea pregătirile pentru sărbătorile de Crăciun.

Marie născu cu douăsprezece zile înainte de naşterea lui Hristos, rugându-l pe acesta, din tot sufletul ei de eretică, să-i lase copiii. Pe amândoi.

Le puseră numele Antoine şi Gasparde. Erau gemeni bivitelini, nu semănau între ei şi zbierau de dimineaţa până seara. Erau atât de lacomi, încât sânul mamei lor nu le era de ajuns şi fură nevoiţi să le caute o doică la Thiers. Când se văzură ghiftuiţi la pieptul generos al fermierei, o lăsară, în sfârşit, pe Marie să se odihnească puţin.

Ma nu se dezlipi de ei, veghindu-i cu o blândeţe care-i făcu pe toţi cei de la castel să uite că era lupoaică. Theophrastus fredona întruna cântece de leagăn, cu o voce guturală, iar Jean îşi înconjura odraslele cu o dorinţă de paternitate care-l surprindea la fel de mult ca pe Marie.

Fata sperase că Isabeau îi aducea un mesaj de la Constant, prin care să-i răspundă la toate scrisorile pe care i le trimisese ea de când se despărțiseră. El însă nu-i scrisese. Se implica în acţiunile lui Jean Calvin şi-şi petrecea tot timpul susţinând Reforma, ameninţată de detractorii tot mai numeroşi în anturajul regelui. Zadarnic încercase Bau-Bau să-l mai tempereze, nimic nu-l putea opri. Mersese chiar până la a împrăştia în timpul nopţii pamflete îndreptate împotriva Bisericii. Le arunca în pragul caselor, al prăvăliilor, al atelierelor, însoţit de Solene, sora lui mai mică, şi de o bandă de băieţi de vârsta lui, pe care-i cunoştea bine şi Marie. Erau tovarăşii lor de joacă din copilărie. Bertille îşi smulgea părul din cap, tremurând în fiecare noapte de frică să nu fie surprinşi de pază. Dar Constant nu voia să audă nimic şi nu asculta pe nimeni. În afara de Calvin. Iar lui Calvin puţin îi păsa de altceva în afară de propria glorie dobândită prin ideile sale.

Marie trase concluzia că el se dedica acestor sarcini ca să nu se gândească la ea. Dar n-avea ce să facă. Chiar dacă ar fi vrut, n-ar mai fi putut să se ducă la el. Iar ea nu voia să plece de la Vollore.

— Mărita-te cu mine!

Se trezi auzind aceste cuvinte. Jean se aplecase asupra buzelor ei. Gemenii împliniseră o săptămână. Din leagănele aşezate lângă pat li se auzea respiraţia regulată. Afară era o noapte frumoasă, înţesată cu stele. Ea scutură din cap, dar Jean puse din nou stăpânire pe gura ei, de parcă ar fi vrut să împingă cât mai adânc în ea încăpățânarea. Marie, pe jumătate adormită

încă, se lăsă în voia lui. Apoi, Jean plecă. Ea îl privi, fără remuşcări, îndepărtându-se, după care adormi la loc, întrebându-se dacă nu cumva fusese doar un vis.

Crăciunul trecu însoţit de gânguritul gemenilor. Pe pagina de gardă a cărţii de rugăciuni a lui Marie fură trecuţi cu numele de Chazeron, ceea ce Etienne de la Faye, care ţinea registrele de la Moutier, consemnă fără să obiecteze. Jean scrâşni din dinţi, dar hotărî să mai aştepte. Atâta vreme cât Marie nu-l alunga din preajma ei, putea spera s-o înduplece. Dar nu era prea mândru de felul cum evolua între ea şi Isabeau, deşi n-o făcea ca s-o supere pe vreuna din ele. Lucrurile erau clare pentru toţi cei implicaţi: le iubea pe amândouă, din motive diferite, însă nu putea face nimic.

Anul 1532 tocmai îşi luase zborul când Isabeau născu „lucrul acela”, într-o după-amiază ploioasă şi mohorâtă. Ţipetele ei nu se mai opreau. Speriaţi, gemenii nu conteniră să-i ţină isonul, transformând atmosfera din castel într-una apocaliptică.

Marie vru s-o ajute pe Albérie, însă Theophrastus se opuse. Ca toate femeile lăuze, era sensibilă şi deprimată. Nu era cazul să adauge la starea ei şi priveliştea naşterii unui monstru. Cu atât mai mult cu cât fu obligat să deschidă pântecele acela, care nu se mai supunea naturii, şi să scoată copilul cu ajutorul chirurgiei. Căci, dincolo de „lucrul acela”, era vorba despre un copil.

Erau, de fapt, doi, lipiţi unul de celălalt printr-un picior şi un braţ. Acelaşi trup se prelungea într-o mască având două chipuri. Unul rotund, de bebeluş, celălalt – numai blană şi diformităţi. Erau siamezi. Medicul nu mai văzuse până atunci o asemenea ciudăţenie. Se bucură că Isabeau era adormită.

O clipă, nu ştiură ce să facă, văzând această naştere, apoi Albérie apucă piciorul comun. Îl săltă cu o mână fermă în aer şi pălmui uşor spatele bebeluşilor. Ţipară într-un glas, în timp ce Theophrastus cosea pântecele lui Isabeau.

— Dacă nu face febră, o să scape, afirmă el, terminând s-o panseze.

— Ce facem cu „asta”?

Degetul întins al lui Albérie îi exprima dezgustul.

— Cred că ar trebui să-i separăm.

— Ar fi mai bine să terminăm cu ei!

— Numai Isabeau ştie ce trebuie să se întâmple. Ea va alege. Sunt lipiţi, Albérie. Nu vreau să-i vadă aşa.

Începu să lucreze de unul singur. Albérie nici nu se clinti. Pe chipul luminos al băieţelului desluşea trăsăturile lui Loraline.

Din pricina acestei asemănări, ştia deja care va fi alegerea surorii sale. Isabeau se trezi noaptea târziu, chinuită de febră şi de coşmaruri. Veghează cu rândul la căpătâiul ei. Dimineaţa, temperatura îi scăzu şi ceru să vadă rodul naşterii.

Însă o văzu mai întâi pe Ma. Pe Ma, care se strecurase pe lângă Theophrastus în cameră. Pe Ma, care se apropiase de masa pe care se aflau scutecele. Pe Ma, care lingea cu limba ei aspră obrazul băieţelului.

— Arătați-mi-l, ceru Isabeau, mişcată.

Theophrastus îi aduse bebeluşul, cu Ma, care lătră de bucurie ca un căţeluş, pe urmele lui. Isabeau ar fi vrut să-l urască pe micuţ, dar nu reuşi. Era, la fel ca Loraline, copilul călăului ei. Dar era şi copilul ei. Fiul ei.

Aruncă o privire monstrului pe care i-l întindea Albérie, apoi anunţă cu voce calmă:

— Vom sacrifica „lucrul acela”. Celălalt va trăi.

Theophrastus se simţi uşurat. Nicio clipă nu-şi închipuise că ar fi putut fi silit să ucidă copilaşul acela gingaş. Ca şi cum ar fi vrut să le dea dreptate, „lucrul” din braţele lui Albérie scoase un mârâit şi începu să se agite.

Isabeau îşi luă privirea de la bebeluşul de lângă care Ma nu se dădea dusă şi afirmă:

— Celălalt nu va trăi mult timp. Trebuie acţionat repede. Nu te pot ajuta, Theophrastus, dar ştii exact ce e de făcut. Aşadar, faceţi ce trebuie şi aduceţi-mi-o pe Marie. Să afle că s-a născut încă un Chazeron.

În ciuda urii pe care-o nutrise faţă de seniorul de la Vollore, Marie fu de acord cu hotărârea luată de bunica ei. Îşi propuse să-i crească împreună pe toţi trei, alături de Huc şi de Albérie, care câştigau astfel, dintr-odată, atâţia urmaşi.

Îl culcară pe micuţ, căruia-i puseră numele Gabriel, alături de ceilalţi doi şi fu hrănit de aceeaşi doică, în timp ce, în turnul castelului, Theophrastus, asistat de Albérie, executa sentinţa.

Abia pe la sfârşitul lunii februarie se întrema şi Isabeau destul de mult ca să poată călători. *Alkaheist*-ul fusese preparat, însă nu putea fi folosit ca atare. Trebuia ca, pe baza lui, să fie elaborat antidotul. Theophrastus considera că la Vollore n-avea condiţii bune de lucru. Nu erau destule retorte şi era nevoie de încă un atanor. La Basel i-ar fi fost mai la îndemână să lucreze. Hotărî, prin urmare, să se întoarcă acolo, însă de data asta Ma îşi manifestă dorinţa să-l însoţească.

Marie simţi că i se rupe inima când înţelese acest lucru, dar nu se împotrivi. Acum nu mai era singură. Avea o familie. Jean insistă să rămână cu ea, dar Marie rămase neînduplecată:

— Isabeau are, mai mult ca oricând, nevoie de cineva care s-o ajute la prăvălie. Nici nu se pune problema să se întoarcă acolo singură. Drumurile nu sunt sigure, iar atmosfera de la Paris le e ostilă ereticilor. Indiferent ce-ar spune ea, are mare nevoie de tine.

— Dar şi tu ai.

— Ba nu, Jean, îl tachină Marie. Dimpotrivă, am nevoie să fiu singură, ca să-mi pun ordine în sentimente.

— Deci recunoşti că ai nişte sentimente, se umflă el în pene.

— Eşti prietenul meu, aşa cum ai fost întotdeauna. Nu-mi cere mai mult. Deocamdată mă simt de parca aş fi văduvită de iubirea vieţii mele. Lasă-mi timpul necesar să ies din acest doliu.

— Bine. Accept hotărârea ta. Ai grijă de copiii noştri.

— Iar tu, Jean, ai grijă de ai mei. Ai grijă şi de el.

Jean dădu din cap în semn de încuviinţare. Constant rămânea prietenul lui, însă se îndoia că acesta şi-ar mai fi respectat tovarăşul de arme dacă ar fi aflat adevărul.

Vollore rămase din nou pustiu. Acum însă, Marie se simţi părăsită. Odată cu Ma se îndepărta o parte a copilăriei ei. Odată cu Jean, cealaltă parte lipsită de griji. Însă era stăpână la Vollore, aşa cum îi jurase mamei sale adoptive.

Ea trebuia să trăiască viaţa care-i fusese furată lui Antoinette.

Urmară câteva luni senine şi fericite în care se ocupă de copiii ei, care creşteau. Apoi destinul interveni din nou, destrămând urzeala ţesută de familia ei.

Din voinţa unui om.

Din capriciul unui rege.

14

Marie fandă într-o reverenţă graţioasă în faţa barbişonului şi a nasului acvilin ale lui Francisc I. Castelul de la Thiers era de nelocuit din pricina reparaţiilor care tocmai începuseră, iar regele Franţei hotărâse să poposească în noaptea aceea la Vollore.

Suita regelui fu repartizată în odăile modeste da la etaj, iar în parc şi în grădini apărură corturi menite să-i adăpostească pe cei care nu avuseseră loc în castel. Din fericire, după multele ploi reci din martie, acea lună aprilie a anului 1533 era plină de lumină şi căldură.

Înştiinţată doar cu câteva zile înainte de hotărârea şi de vizita regelui, Marie trebuise să se aprovizioneze în grabă. Din fericire, Albérie, care-şi reintrase în autoritatea şi atribuţiile de intendentă, înzestrase cu repeziciune şi eficacitate fiecare ungher al castelului cu tot ce era necesar, ba chiar şi ceva pe deasupra.

Regele Francisc fu impresionat atât de primirea făcută, cât şi de mutriţa zâmbitoare şi nostimă care oferea lăcomiei sale bine-cunoscute un surâs la fel de apetisant ca un fruct pârguit, tocmai bun să muşti din el.

— Doamnă de Vollore, zise el, întinzându-i o mână plină de inele şi deprinsă cu dezmierdările, îmi răsfeți anturajul cu o prezenţă încântătoare. Unde e tatăl tău? Vreau să-l felicit.

— Vă roagă să-l scuzaţi, Maiestate. E plecat să-și rezolve nişte treburi şi a aflat prea târziu de cinstea pe care i-o faceţi. Pentru moment, sunt acasă doar eu împreună cu copiii mei.

— Ai copii?

— Trei gemeni, Maiestate.

Din spatele regelui se ivi un tinerel cu un aer mirat. Marie îl recunoscu imediat. Era delfinul Francisc.

Pe când locuia la Paris, aruncase odată, împreună cu Constant, bucăți de balegă în trăsura acestuia. Pe când cobora din trăsură, un proiectil îi atinsese haina, stârnind indignarea celor din jur. Făptaşii nu scăpaseră decât datorită sprintenelii lor

şi rămăseseră ascunşi câteva zile, ca să scape de pedeapsa cu moartea, care era prevăzută pentru crima lor. La această amintire jenantă, Marie roşi fără să vrea şi-i oferi fiului regelui o nouă reverenţă.

Marie nu mai era copila de pe vremuri, iar el n-ar fi putut s-o recunoască; totuşi, se simţi, la fel ca atunci, în pericol.

— Ridică-te, doamnă. Această performanţă a maternităţii face cinste Franţei. Alte femei ar fi crăpat, pe când tu, dimpotrivă, eşti radioasă.

— Pricina este prezenţa voastră, Maiestate.

Francisc izbucni în râsul care-i răspândise până peste hotare reputaţia de petrecăreţ şi aplaudă vesel, iar curtenii îi urmară exemplul.

Uimită şi încântată, Marie se împurpură din nou până-n vârful urechilor, sub privirile delfinului, care-i savura stânjeneala cu o plăcere evidentă.

— Vreau să-i văd pe aceşti îngeraşi. Vor fi puşi deîndată sub protecţia noastră regală. Iar vânjosul lor tată, de asemenea.

— Tatăl lor a plecat împreună cu al meu, din păcate, se grăbi Marie să explice, în timp ce Bénédicte şi Albérie aduceau copiii înfăşaţi.

— Ai trei băieţi?

— Am doi băieţi, Maiestate, Gabriel şi Antoine, iar ea e fiica mea, Gasparde.

Regele îi luă în braţe pe cei doi băieţi, oferindu-i privirilor curtenilor săi.

— Luaţi exemplu, doamnelor, de la această tânără şi nu vă ruşinaţi sa vă puneţi trupurile în slujba posterităţii. Începând de astăzi, pentru fiecare naştere de tripleţi se va oferi o primă.

Noi aplauze întâmpinară hotărârea regală, iar Marie avu deodată impresia că se afla în mijlocul uneia dintre farsele pe care le jucau cerşetorii. Cu atât mai mult cu cât bufonul regelui, Triboulet – pe care-l cunoştea bine, pentru că era fratele lui Bau-Bau –, după ce-şi croise drum până la ea, mima, cu tot felul de gesturi şi gemete, un act sexual exagerat, spre amuzamentul celor din jur.

Francisc îl lăsă să-i distreze anturajul, apoi înapoie copiii doicii lor. Bătu din palme ca să ceară linişte.

— Hei! strigă el. Să ni se aducă mâncare şi băutură! Cât despre tine, frumoasă doamna, rămâi alături de mine şi istoriseşte-mi cum a reuşit soţul tău să obţină un rezultat atât de grozav.

O luă autoritar de după umeri şi o trase după el. Ea încercă să se apere cu un „Sire!” pe jumătate scandalizat, care n-avu însă alt efect decât să stârnească râsul regelui şi al fiilor săi, care-i urmau.

Albérie avusese grijă să cheme la castel jongleri şi saltimbanci, iar cina fu veselă şi animată. Vinul curgea în valuri. Regele nu-şi dezminţi faima de petrecăreţ, ciupind slujnicele de fund şi de sâni când se aplecau ca să pună farfuriile pe masa şi furându-le ici-colo câte o sărutare. Marie se simţea stânjenită, dar regele nu se legă de ea.

În timpul mesei însă, Anne de Pisseleu, tânăra amantă a regelui, pe care Marie o văzuse adesea în prăvălie, o recunoscu.

— Nu eşti cumva nepoata lui Isabelle de Saint-Chamond?

— Ba da, recunoscu ea.

Regele se întoarse spre ea, cercetând-o atent cu privirea.

— Nu ştiam că se înrudea cu şmecherul de Chazeron, zise el, cu uimire sinceră.

Marie îşi muşcă buzele.

— Nici măcar regii nu le ştiu pe toate, replică ea cu cochetărie. Nu spuneaţi adineaori că femeia e datoare să păstreze o urmă de mister?

Răspunsul îi plăcu regelui, care păru uimit, apoi exclamă:

— Cât spirit! Dragă Anne, această doamnă nu numai că este mamă, dar e şi spirituală! Îmi pare rău pentru oamenii tăi, Marie dragă, dar mâine te răpesc de aici.

— Mă răpiţi, Sire? bâigui Marie.

— Ne îndreptăm spre Marsilia, de unde-o vom lua pe viitoarea soţie a fiului nostru mezin. Tatăl tău a avut o funcţie la Curte. Eu îţi ofer postul de doamnă de onoare a viitoarei mele nurori.

— Şi copiii mei, Sire?

— Dădacele se vor descurca. Iar soţul tău va avea şi el de câştigat. Gata, nu vreau să mai aud niciun cuvânt, am hotărât, ne vei însoţi.

— Şi dacă aş refuza, Maiestate? se indignă Marie.

Regele o privi încruntat şi-i şopti la ureche:

— Acceptă! Luteranii au nevoie de tine la Curtea Franţei!

Marie lăsă nasul în jos. Acum înţelegea. Regele o stima pe Isabeau. Ea însă luase pe faţă partea ereticilor, pe care regele nu-i mai putea susţine prea multă vreme, în ciuda afinităţilor sale cu convingerile lor.

Marie îşi alesese soarta, dar poate că destinul ei era altul. Poate că avea şi ea de îndeplinit o misiune. Aceea de a-şi salva familia. Aceea de a-l salva pe Constant, care făcea parte din tabăra opusă. Chiar dacă el nu voia să fie salvat.

Se hotărî într-o fracţiune de secundă.

— Vă voi urma, Sire, dacă-mi făgăduiţi că voi fi liberă să-mi vizitez copiii oricând voi dori.

— Drace, dar vorbeşti despre Fontainebleau ca despre o închisoare. Nimeni nu vrea să te constrângă, frumoasă Marie, ba dimpotrivă!

Marie prinse din zbor privirea parşivă a delfinului şi fu cuprinsă de o îndoială îngrijorătoare. „*Ei,* îşi spuse ea, *înfruntându-i ocheada aprinsă, am învins eu nişte demoni mai periculoşi decât tine!*"

După două zile îşi făcu bagajele, îi sărută pe copii, pe Albérie şi pe Huc, iar litiera ei plecă pe urmele veselilor curteni.

Lui Albérie, ideea nepoatei sale nu i se păruse bună, dar Marie îi repetase vorbele regelui. Ultima scrisoare a lui Isabeau pomenea despre o înăsprire a opiniei parizienilor despre luterani. Francisc I continua să le ia apărarea.

— Şi ei fac parte din familia mea, explică Marie. Am crescut cu teoriile lui Luther. Am nesocotit-o pe Fecioară, poate că am dus această credinţă nouă mai departe decât mulţi alţii. În ultimele luni am învăţat o mulţime de lucruri: astrologie, retorică... Aici, toate aceste cunoştinţe sunt inutile. La Curtea regelui, ele vor fi puse în serviciul unei cauze. Poate că m-am înşelat. Poate că nu e momentul să fiu doar stăpâna domeniului de la Vollore.

— Sărută-l din partea mea pe Constant, răspunse Albérie.

Dincolo de discursul pe care-l ţinuse Marie mai era unul. Cel al inimii ei.

— Ai dreptate, mătuşă, şopti ea, aruncându-se în braţele lui Albérie. Poate că trebuie doar să-mi aleg tabăra.

— Du-te, atunci. Şi fă tot ce poţi.

Albérie o sărută şi o privi plecând. Era îngrijorată. Huc îşi îmbrăţişă tandru soţia şi-i murmură la ureche:

— Iată-ne în sfârşit singuri, nevastă. Visam o familie mare şi frumoasă, iată că acum o avem.

— Într-adevăr, ciudată familie, se înduioşă Albérie.

— Ce contează? Un copil este modelat de dragostea care i se acordă. Iar tu vei fi o mamă cum nu se poate mai bună.

— Eşti convins de asta, Huc de la Faye?

— Niciodată n-am fost mai convins de ceva.

— Micuţa are semnul. Semnul de lup.

— Trebuie să recunoaştem adevărul, suspină cu umor Huc. Sângele apă nu se face.

După câteva zile, regele şi suita lui ajunseră la Puy. Marie împărţise litiera cu două domnişoare încântătoare, care-i povestiseră despre nora regelui, şi-i părea foarte bine că aflase detaliile acelea. Pălăvrăgelile lor o ajutau să pună pe fiecare chip un nume, o funcţie, un titlu şi ceva bârfe. Mulţi dintre oamenii aceia îi erau cunoscuţi.

Jocul preferat al ei şi al lui Constant era să se caţere pe garguiele de la Nostre-Dame şi să-i privească pe cei de la Curte – când Curtea se afla la Paris – adunându-se în piaţa din faţa catedralei, etalându-şi mătăsurile şi dantelele, înnodând şi destrămând intrigi şi iubiri. Adesea, cei doi lăsau să cadă găinaţul pe care-l adunaseră din timp şi-l luaseră cu ei, peste mantiile garnisite cu hermina. În Paris erau atâţia porumbei şi guguştiuci, încât nobilii nu se gândeau să se uite în sus. Încercau să se cureţe, să se şteargă, întinzând şi mai mult petele, spre bucuria făptaşilor. Alteori, se deghizau în cerşetori, se instalau în faţa catedralei şi se milogeau să capete câţiva bănuţi, depistând astfel pungile bine garnisite. La câte un colţ de stradă le smulgeau apoi de la stăpânii lor sau vindeau pontul altor cerşetori care stăteau la pândă.

Marie nu reuşea să se vadă printre oamenii aceia, pe care până mai ieri îi dispreţuia. Plăcerile lor erau uşuratice. La fel şi ei. Doar că ei se lăfăiau într-o risipă de vin, de mâncare şi de desfrâu care o cam dezgusta. Îi privea de la distanţă, se simţea diferită, însă râdea la glumele lor, le imita gesturile, dându-l iluzia perfectă că era de-a lor, în timp ce păstra o rezervă prudentă.

Francisc I nu pierdea niciun prilej s-o citeze ca pe „un pântece de excepţie”. Dacă n-ar fi fost rege, Marie l-ar fi pălmuit cu plăcere.

Aprecia însă tovărăşia reginei Eleonore. Discretă şi de o blândeţe graţioasă, te făcea să-i uiţi rangul şi averea. Lui Marie i se părea frumoasă. Curtenii o găseau insipidă, căci în preajma regelui străluceau doar două nestemate: iubita lui, Anne de Pisseleu, şi Diane de Poitiers, atât de perfectă încât o singură privire de-a ei era de-ajuns ca să impresioneze Curtea, precum şi pe tânărul duce d’Orleans.

Francisc I făcuse această călătorie ca să-și întâmpine nora, pe nume Caterina, care făcea parte din familia Medici; zestrea ei avea să pecetluiască alianţa cu Italia. Cu acest prilej, regele avea ocazia să-i prezinte poporului pe soţia lui şi pe delfin. Astfel că, de câte ori intrau în câte un oraş, regina şi delfinul se aflau în fruntea alaiului, ca să primească ovaţiile mulţimii.

Aşa s-au desfăşurat lucrurile şi la Puy, unde li se pregătise o festivitate grandioasă. La banchetul care avea să aibă loc în piaţa principală a oraşului se adunară toate notabilităţile locale. Străzile din jur fuseseră închise, astfel ca poporul să-l poată vedea pe rege fără să se apropie prea mult de el, iar fiecare gură-cască primea câte o farfurie cu mâncare.

Marie fu aşezată la masă lângă regină, ca să împrumute – spuse Francisc – ceva din fertilitatea ei patului regal. Locul acela îi convenea, căci Eleonore era pe cât de discretă, pe atât de amabilă. Deodată, în plin ospăţ, pe când saltimbancii şi menestrelii îi înveseleau pe meseni, în faţa ochilor neliniştiţi ai mulţimii se ivi un alai precedat de o gardă respectabilă.

Marie, care tocmai ducea la gură o pulpă de pui cu mirodenii, rămase cu gestul în aer şi cu gura căscată la vederea bărbatului care se înclină într-un salut straniu, în mijlocul tăcerii grele care

se lăsase. Francisc se ridică, zâmbindu-i prietenos, şi-l salută, la rândul lui:

— Khayr al-Din, prietene, ce mesaj îmi aduci?

— Pacea lui Allah fie cu tine şi cu stăpânul meu, Soliman. Iată darul pe care ţi-l trimite, ca semn al bunăvoinţei sale.

Omul se dădu la o parte, iar Marie întinse gâtul ca să vadă mai bine. Avea în faţă un grup de vreo cincisprezece prizonieri legaţi în lanţuri, bărbaţi şi femei deopotrivă, cu părul ciufulit şi chipurile tăbăcite de soare, străjuiţi de un leu care stătea slobod lângă ei, îngrozind mulţimea.

Turcul dădu o poruncă, iar lanţurile sclavilor fură scoase.

— Aceştia sunt creştini, rege al Franţei. Soliman ţi-i dă înapoi ca dovadă a prieteniei sale.

— Maiestate, cine este omul acesta? întrebă Marie, care nu mai văzuse niciodată o piele atât de închisă la culoare, o barbă atât de roşcată şi haine atât de pestriţe.

— I se spune Barbarossa şi este un căpitan de piraţi din Levant, are rang de paşă în Mediterana şi este unul dintre locotenenţii lui Soliman Magnificul, îi răspunse regina. Nu ştiu ce planuri urzeşte soţul meu, dar nu-mi place ideea unei alianţe cu turcul acesta.

Marie abia auzise sfârşitul frazei, că Francisc se şi apropiase de Barbarossa, îndreptându-se spre leul care-i fusese oferit în dar. Prizonierii se dăduseră repede la o parte din calea lui şi se repeziră către mese, de unde curtenii le aruncau, ca să se distreze, bucăţi de pâine şi carne. Marie întoarse capul, să nu vadă spectacolul jalnic al acestor nefericiţi care-şi pierduseră orice urmă de demnitate şi-şi smulgeau unul altuia îmbucăturile. Erau numai piele şi os şi li s-ar fi cuvenit un loc la masă. Dar se mulţumeau să prindă din zbor ceea ce mesenii se îndurau să le arunce şi să culeagă de pe jos, din ţărână, câte un os căzut.

— Comedia asta trebuie să înceteze, se indignă regina.

Bătu din palme şi îi ordonă ceva soldatului, care se aplecă s-o asculte; după câteva clipe, prizonierii fură adunaţi şi conduşi către locul unde Curtea îşi stabilise locul de popas, ca să se spele şi să primească haine şi hrană.

Marie fu mişcată de gestul reginei, dar nu zăbovi prea mult asupra acestui sentiment. Instinctul ei era în alertă. Nu-şi putea

lua ochii de la animalul dresat, căruia i se dădeau tot felul de ordine contradictorii. Unii dintre bărbaţi, printre care şi delfinul, îl înţepau cu un băţ, îl trăgeau de coadă sau de coamă. Marie simţea în toată fiinţa ei furia fiarei. Leul mârâi, dar Barbarossa îl făcu să tacă, plesnind din bici.

Totuşi, primejdia nu trecuse. Nimănui însă nu părea să-i pese. Nici măcar turcului, care, profitând de faptul că regele se afla lângă el, îi vorbea în şoaptă. Singurul care le dădea atenţie era leul. Marie observă că atenţia aceea se transforma în ură şi renunţă deodată la bunele maniere, care ar fi trebuit s-o reţină la locul ei, ca simplu privitor. Se aruncă într-acolo, şifonându-şi hainele printre mese. Fără veste, leul se ghemui pe labele din spate şi sări la un paj care trecea pe lângă el, înfigându-şi colţii în braţul acestuia înainte de a-l trânti la pământ, plin de sânge. Mulţimea începu să urle. Barbarossa încercă să intervină, însă animalul îi scăpase de sub control şi nu-l mai asculta. Se întoarse, gata să sară din nou, spre delfin.

Mânată de instinct, Marie se băgă între ei, cu ochii aţintiţi în ochii fiarei, cu mâna întinsă, de parcă ar fi vrut să liniştească o lupoaică furioasă. Scoase nişte sunete pe care nici ea nu le înţelegea. Împotriva oricăror aşteptări, animalul renunţă la atac şi rămase locului, nemişcat. Marie se apropie încet, iar leul se lungi supus pe burtă în faţa ei. Fără să remarce nici tăcerea uimită a celor din jur, nici privirea lacomă pe care turcul o aţintea asupra ei, îngenunche şi mângâie, zâmbind, coama fiarei.

— Nu te teme, îi şopti ea. De-acum înainte n-o să te mai necăjească nimeni.

Leul se rostogoli pe spate, invitând-o să-l mângâie pe burtă. Marie îşi trecu degetele prin blana bogată, apoi întoarse capul spre rege şi spre Barbarossa.

— Nu-l omorâţi, Sire. N-o să mai atace, era doar speriat.

Abia atunci realiză că nu trebuia să se afle acolo. Turcul şopti ceva la urechea regelui. Francisc rămăsese perplex, ca toţi ceilalţi, în faţa spectacolului insolit oferit de Marie. De fapt, ea însăşi era acum îngrozită. Iar Ma nu-i mai era alături, ca pe vremuri, gata s-o apere.

Cei doi bărbaţi se apropiară. Regele surâdea, iar Barbarossa părea dezamăgit de răspunsul pe care-l primise. Marie luă mâna întinsă a monarhului şi se ridică. Fusta ei de mătase se murdărise de praf până la genunchi. Obrajii i se împurpurară; Barbarossa se înclină însă în faţa ei.

— Sunteţi o comoară de preţ a regatului Franţei, doamnă. Animalul ăsta n-a avut niciodată un alt stăpân în afară de mine. Fie ca Allah să te apere, dacă Dumnezeul vostru n-o face.

O învălui pe Marie într-o privire intensă, apoi se dădu înapoi, cu o mână pe inimă. După ce făcu astfel câţiva paşi, strigă un ordin, iar garda lui, impresionantă, înveşmântată în caftane somptuoase, încheiate până la gât, cu iatagane lungi prinse de brâurile late de pânză, i se alătură. Cu pas ferm, se îndepărtară împreună.

Mesenii şi poporul începuseră să murmure, povestindu-şi isprava lui Marie şi comentând. „Ca hula, care devine tot mai amplă, până când începe furtuna”, îşi spuse ea, cu inima bătând să-i spargă pieptul.

— Îţi datorez viaţa fiului meu, poate chiar şi pe a mea. Ai să mă înveţi să îmblânzesc animalul ăsta care toarce la picioarele tale?

Într-adevăr, fiara o urmărea pe Marie cu privirea aşa cum se uită un pisoi după stăpâna lui.

— Nu ştiu nici eu cum am reuşit, Sire. Parcă m-ar fi îndrumat o mână nevăzută, găsi ea puterea să-i răspundă.

— Nu putea fi decât mâna Domnului, iar aceasta care o ţine pe a ta e plină de recunoştinţă şi de respect, copila mea.

— Sire, eu…

— Să ne întoarcem la masă, bine? îi tăie cu blândeţe vorba regele.

Marie se bucură. Delfinul se retrăsese, iar rănitul fusese luat de acolo. Leul o privi cum se îndepărtează, rămânând liniştit, lungit în acelaşi loc.

— N-avea nicio grijă, o încurajă regele. Barbarossa m-a asigurat că animalul acesta e dresat. Doar răutatea oamenilor i-a trezit furia. Va fi dus lângă alte animale pe care le-am primit în dar şi va fi bine tratat.

Într-adevăr, doi dintre oamenii lui Barbarossa se apropiară de leu, îi petrecură o frânghie în jurul gâtului, iar animalul îi urma fără să se împotrivească.

— Ştii ce ofertă mi-a făcut Barbarossa după isprava ta? întrebă regele când ajunseră în dreptul mesei, întâmpinaţi cu aplauze, care-o făcură pe Marie să-şi vină în fire. Fără să-i lase timp să răspundă, continuă: Libertatea a două sute de sclavi în schimbul libertăţii tale, ca să te ducă în haremul lui Soliman.

Marie încremeni pe loc.

— Şi care a fost răspunsul, Sire? bâigui ea.

— Că nicio comoară din lume nu preţuia cât viaţa fiului meu. Soliman se va resemna, sfârşi el, făcându-i complice cu ochiul şi lăsându-i mâna.

Marie se aşează sau, mai bine zis, se lăsă să cadă pe scaun, şi-şi lăsă nasul în farfurie. Abia dacă o auzi pe Eleonore şoptindu-i la ureche:

— Poţi să fii mândră. Eşti preferata regelui.

Marie însă nu dădu atenţie spuselor ei. Aşa cum nu remarcă nici ostilitatea care se oglindea în privirea lui Anne de Pisseleu şi a vecinului ei de masă, un preot aflat în drum spre Toulouse. Nu dorea decât să treacă neobservată şi-şi ronţăia cuminte friptura din farfurie.

„*Vrăjitoare,* spunea o voce în mintea ei. *Ăştia mă văd ca pe o vrăjitoare.*" Iar vocea asta parcă-i evoca un iz de carne arsă.

A doua zi, porniră din nou la drum. Marie nu reuşise să adoarmă deloc. În cele din urmă, îşi spusese că trebuie să ţină capul sus. N-avea niciun motiv să se simtă vinovată. Regele o stima. S-ar fi putut descotorosi de ea, dar n-o făcuse. Ar fi protejat-o dacă Inchiziţia şi-ar fi pus întrebări referitoare la darul ei. Îmbărbătată, le zâmbi tuturor şi se arătă veselă, mirându-se să constate un respect nedisimulat în atitudinea celor care o salutau. Numai Anne de Pisseleu îşi întoarse privirea, zicându-i până la urmă, între patru ochi:

— Nu vei fi pentru el decât un capriciu! Dacă insişti, vei regreta.

Marie nu pricepu imediat încotro bătea Anne. Înţelese abia când regele veni s-o salute, aruncând o privire grăitoare formelor ei, pe care maternitatea le împlinise.

— Nu pleca de lângă mine, insista el, în timp ce Marie îngheţase.

Nu ştiu ce să-i răspundă, dar rămase totuşi la distanţă şi de el, şi de delfin. Nu-şi dorea să devină favorita lui. Voia doar să-și găsească locul. Şi ştia că acest loc nu era în patul regelui.

La Toulouse însă, Marie se apropie totuşi de el. Nu părea dispus s-o forţeze şi continua s-o prezinte ca pe „un pântece de excepţie” care făcea cinste Franţei. Dar în aer plutea mirosul de carne arsă şi în fiecare zi pe dealuri erau înălţate ruguri.

O adolescentă de cincisprezece ani, pe nume Paule, ieşi în întâmpinarea alaiului şi-i oferi regelui cheile oraşului, ai cărui locuitori începură pe dată să-şi aclame suveranul. Rămaseră acolo trei zile. Marie adoptase o ţinută plină de demnitate. Celor care-i cereau îndrumări privind domesticirea fiarelor sălbatice le răspundea că singurul mijloc erau rugăciunile şi că ea nu făcuse decât să răspundă vocii Domnului. Dar începuseră să circule zvonuri – pe care ea refuza să le audă – potrivit cărora ea ar fi avut nişte puteri neobişnuite. Inclusiv cea de a-l fi fermecat pe suveran.

Când Marele Inchizitor veni la rege şi avu cu el o discuţie îndelungată, Marie fu înfricoşată, dar se strădui să nu-şi trădeze neliniştea. Regina era la fel de prietenoasă cu ea şi părea bucuroasă s-o aibă în preajmă.

Nu afla despre ce anume fusese vorba în cursul acelei întrevederi, dar bănui că regele garantase pentru ea, căci părăsiră oraşul fără ca Marie să fi fost deranjată sau luată la întrebări. Uşurată, scăpă de tensiunea care-i crispa trăsăturile şi începu să se lase cucerită de descoperirea acelor oraşe care-i întâmpinau cu efuziuni sincere. Cu cât intrau mai adânc în Languedoc, cu atât mai mult aprecia bunăvoinţa locuitorilor, bogăţia peisajelor şi a temperamentului oamenilor.

Francisc I nu numai că venera femeile, dar proteja şi artele. Acordase universităţii din Toulouse privilegiul de a-i învesti cavaleri pe profesorii care obţinuseră doctoratul. La Narbonne purta discuţii în legătură cu ruinele numeroaselor monumente risipite ici-colo şi porunci ca pietrele desprinse din ele să fie

folosite pentru repararea şi consolidarea fortificaţiilor de la porţile oraşului.

Dar cea mai frumoasă amintire i-o păstră Marie oraşului Nîmes, unde rămaseră o săptămână, timp în care regele puse să fie demolate construcţiile care încălcaseră zona cu ruinele arenelor romane.

După aceea, Curtea se reuni în faţa Casei Pătrate, iar regele ceru linişte. În timp ce Francisc se lăsa în genunchi ca să înlăture praful aşezat peste una dintre inscripţiile antice, un bărbat cu chipul vesel şi cu o barbă neagră veni în spatele lui şi recită cu glas înalt:

— Fie pace ori război, bunul altuia n-ai să-l iei. Numai astfel vei rămâne mare rege printre zei.

Regele întoarse capul şi-i zâmbi celui care îi tulburase reculegerea.

— Slovele acestea ţi-au vorbit, prietene, aşa cum îi vorbesc şi regelui tău.

— Pentru că şi ele vă aşteptau, Sire, la fel ca mine.

— Dar cine eşti tu, care-ţi arogi acest privilegiu?

— Cel pe care soarta vi-l trimite şi pentru care aţi venit în acest loc.

Regele izbucni într-un râs vesel în faţa acestui personaj care părea să nu se sinchisească de prestanţa sa. Apoi se întoarse către curteni şi îl prezentă pe intrus:

— Iată-l, prieteni, pe cel de care defuncta mea mamă s-a temut de când el i-a prezis trecerea unei comete care-i va aduce sfârşitul. Maestrul Nostradamus, de meserie astrolog.

Marie amuţi de surprindere; deodată, privirea ei o întâlni pe cea a lui Michel de Nostre-Dame. Un val de căldură o copleşi. Omul acela era exact aşa cum i-l descrisese tatăl ei şi, timp de o fracţiune de secundă, i se păru că el o recunoscuse între toţi cei care se aflau acolo. Vrând parcă să-i dea dreptate, Nostradamus îi adresă un semn din cap însoţit de un zâmbet maliţios, apoi se îndepărtă, urmându-l pe rege.

Francisc I acapară toată atenţia astrologului, aşa încât Marie nu reuşi să schimbe câteva cuvinte cu acesta decât cu puţine ore înainte de plecare. Aproape că-și pierduse speranţa de a-i

putea mărturisi întreaga ei recunoştinţă, când el apăru fără veste şi o luă de braţ, făcând-o să devină din nou ţinta tuturor bârfelor.

— Te-ai întâlnit cu cel căruia i se spune Paracelsus? întrebă Michel, fără altă introducere.

— Atât el, cât şi fiica lui te consideră un prieten apropiat, răspunse Marie, de teama urechilor indiscrete aflate în apropierea lor.

Michel zâmbi larg.

— Bine, bine. Lucrurile sunt aşa cum trebuie să fie. Regele mi-a vorbit despre isprava ta, continuă el. Sfătuieşte-l să dăruiască altcuiva leul acela pe care nu se poate hotărî să-l trimită la Paris. Altfel, ţi-ar pricinui curând multe necazuri, copilă dragă. Zvonurile se sting atunci când obiectul lor este uitat.

Marie îl privi uimită. Exact aşa simţea şi ea. Chiar ieri, fiara începuse să se agite în cuşcă, iar ea fusese căutată ca să vină s-o liniştească. Refuzase, spunând că nu avea puterile care i se atribuiau şi că animalul s-ar calma, fără îndoială, dacă n-ar mai fi expus hărţuielilor mulţimii venite să-l vadă. Era doar o chestiune de bun-simţ, adăugase ea.

— Voi încerca, maestre.

Nostradamus se amuză văzând cu câte deferenţă i se adresa, apoi zise:

— Ai grijă de tine, Marie. Ştiam că te voi întâlni aici, iar acesta a fost cel de-al doilea motiv al venirii mele. Te pândesc primejdii serioase, de care nu vei scăpa decât folosindu-ţi curajul şi raţiunea. Şi dragostea, dacă vei face alegerea potrivită.

— Şi care ar fi aceasta, maestre? întrebă Marie, tulburată.

— Din păcate, viziunile mele nu spun totul. Afecţiunea faţă de prietenul meu m-a determinat să-ţi împărtăşesc o viziune care este o enigmă atât pentru mine, cât şi pentru tine. Ascult-o şi reflectează la ea: „*Din pricina neştiinţei lupoaicelor, un mare rege va fi deplâns*”. Te las să-ţi îndeplineşti destinul. Salută-ți tatăl din partea mea. Eu nu-l voi mai revedea.

Ridică la buze mâna tremurândă a lui Marie, depuse pe ea o sărutare tandră, apoi se întoarse şi plecă.

Deşi îşi dădea seama că se albise la faţă, Marie înfruntă privirile curioase. „*Oare ce-or pune la cale magul şi*

vrăjitoarea?", păreau să se întrebe cei din jur. Marie înălţă bărbia şi se îndepărtă la rândul ei, cu capul sus.

După câteva zile de la această întâmplare, pe 8 octombrie 1533, regele îşi lăsă soţia, fiul şi Curtea la Aubagne şi plecă să-l întâlnească pe Montmorency, care fusese trimis la Marsilia pe post de furier. Cum ultimele pregătiri în vederea nunţii stârniseră unele dezaprobări, regele îl însărcină pe acesta să-i despăgubească pe marsiliezii ale căror case fuseseră dărâmate ca să se facă loc pentru o alee nupţială. După aceea, se pregăti pentru întâlnirea cu papa Clement al VII-lea, unchiul şi tutorele Caterinei de Medici.

Pe Marie n-o interesau prea mult veştile care soseau în fiecare seară şi pe care fiecare le comenta după bunul plac. Încerca să priceapă dedesubturile acestei căsătorii destul de stranii doar ca să se poată acomoda cu funcţia pe care i-o acordase regele.

Şi, pe când cei din jur se minunau văzând galerele somptuoase din port, pline cu înalte feţe bisericeşti şi cu daruri, ea nu era preocupată decât de partea esenţială a căsătoriei: Caterina de Medici constituia un atu considerabil din punct de vedere politic. Zestrea ei nu era prea mare, însă reprezenta mult mai mult decât părea pe hârtie. Papa îi promisese regelui că-l va ajuta să recupereze ducatul Milanului, la care visa fără încetare şi pe care Carol Quintul, veşnicul său rival, se străduia să i-l ia. Iar această alianţă atât de promiţătoare cu Sfântul Părinte echivala cu o mare victorie asupra duşmanilor săi.

În castelul senioral al baronului d'Aubagne, unde Curtea aştepta ca destinul Franţei să fie încă o dată hotărât, Marie nu se gândea decât la vorbele lui Michel de Nostre-Dame. Misterul şi puterea lor o obsedau. Nu era în stare să-şi închipuie în ce fel anume ar fi putut ea să devină pricina morţii regelui. Dar ce altă semnificaţie să fi avut aceste cuvinte? Care va fi alegerea – sau alegerile – despre care vorbise el? Putea ea să-și apere familia prin alegerea pe care o va face?

Abia dacă se bucură de festivităţile care se pregăteau şi care erau pentru ea ceva nou. Abia dacă-și dădea seama că trecuseră deja şase luni de când plecase din Auvergne şi de

când nu mai ştia nimic de ai ei, căci itinerarul călătoriei lor îşi pierduse orice organizare.

Pe 23 octombrie apăru Caterina de Medici, călare pe o iapă roaibă care mergea în buiestru. Henric, cel de-al doilea fiu al regelui şi viitorul ei soţ, o întâmpină cu o indiferenţă morocănoasă, iar Marie ateriză din nou, brusc, în realitatea de care se detaşase. Caterina îngenunche în faţa logodnicului ei. Părea să fie mândră de bucuria cu care o primiseră marsiliezii şi conştientă de propria importanţă.

Marie o privi cu atenţie. Nu era frumoasă. Avea ochii bulbucaţi ca ai peştilor pe care-i bracona pe vremuri în Sena, împreună cu Constant. Obrajii buhăiţi străjuiau un nas mare şi plin de coşuri vizibile sub stratul de fard. Gâtul gros şi scurt se continua cu nişte umeri ale căror rotujimi exagerate erau scoase în evidenţă de statura ei nu prea înaltă. În ciuda îmbrăcăminţii somptuoase, singurele amănunte care-i confereau prestanţă erau privirea mândră şi buzele subţiri, severe, care nu surâdeau.

— Sărmana copilă. E orfană şi n-a avut parte, până acum, decât de ură din partea familiei ei. De la cea mai fragedă vârstă a trăit în izolare. Nu-i de mirare că e aşa de ştearsă! se înduioşă o contesă care stătea lângă Marie.

Cuvintele ei avură asupra lui Marie efectul unei lovituri de bici. Cine ar fi putut să înţeleagă mai bine sentimentele familiei ei decât tânăra aceasta? În clipa când Caterina îşi întoarse privirea în direcţia ei, Marie o salută. Ducesa păru surprinsă o clipă la vederea unui chip pe care se citea o simpatie sinceră şi îi întoarse zâmbetul. Acesta fu singurul surâs pe care şi-l îngădui.

Festivităţile şi schimbul de cadouri durară cinci zile. Leul atrăgea mulţi curioşi, iar Marie observă că vărul Caterinei, un tânăr negricios pe nume Ipolito, părea foarte interesat de animal. La prima ocazie, îi semnală regelui acest fapt. Acesta găsi remarca lui Marie cu atât mai bine-venită cu cât auzea uneori cuvântul „vrăjitoare” pe buzele unor răuvoitori, şi asta-l enerva. O plăcea pe Marie din multe motive.

Îi oferi, aşadar, leul primit de la Khayr al-Din lui Hippolyte, care se arătă încântat de acest dar, apoi îi acordă fiului său învestitura de cavaler. Urmă o nuntă grandioasă. Tunurile de pe

galere traseră numeroase salve, iar nuntaşii mâncară, băură şi dansară până-n zori. Apoi regele îi însoţi pe miri până la patul nupţial, unde, beat şi încântat, agățându-se de baldachin ca să nu cadă peste ei, se convinse că fiul lui onora aşa cum trebuie contractul de căsătorie, în ciuda faptului că natura îl procopsise cu un anume cusur al organului bărbăţiei.

După consumarea actului, regele ieşi din încăpere şi o luă pe coridoarele palatului, strigând cât îl ţinea gura că Italia era acum cucerită, iar locul fortificat, ceea ce-i amuză pe papă şi pe curteni, dar o dezgustă pe Marie, care se gândi cât de stânjenită trebuie să se fi simţit Caterina.

Pe când se întorceau la Paris, într-o seară, Francisc I intră fără veste, neanunţat, în odaia lui Marie. Ea tocmai îşi pusese veşmântul de noapte şi începu să tremure când îl văzu apropiindu-se cu un zâmbet uşor pe buze. Înspăimântată la gândul intenţiilor lui, căzu în genunchi şi gemu:

— Nu mă obliga, Sire! Lasă-mi soţul să fie singurul în drept să mă iubească.

Francisc se opri din mers şi o privi nedumerit. Apoi o luă de mâinile împreunate ca pentru rugăciune şi o ajută să se ridice, mişcat de sinceritatea ei.

— Mă crezi în stare de o asemenea faptă, Marie?

Auzindu-l, lui Marie îi fu ruşine că se îndoise de regele ei.

— Iertare, Sire!

— Iertare, pentru ce, pentru că te-am luat prin surprindere?

Îşi trecu degetele prin barba deasă. O privi şăgalnic şi vesel.

— E adevărat că-mi placi, dulce Marie. De fapt, un pântece atât de bine făcut e o făgăduială plăcută pentru orice bărbat, dar am văzut că ai reţineri şi am observat şi animozităţile stârnite de interesul pe care ţi-l port. Am o soţie îngăduitoare, dar o iubită foarte geloasă. Dacă nu m-ar fi interesat decât o noapte de dragoste cu tine, puţin mi-ar fi păsat şi de una, şi de cealaltă, însă nu pentru asta te-am răpit de lângă familia ta.

Uşurată, Marie făcu o reverenţă şi-i zâmbi cu recunoştinţă.

— În orice altă privinţă, Maiestate, mă supun poruncilor regelui meu.

— Nu, nu e vorba de porunci... Nicio poruncă. Aşază-te aici, lângă mine. Nu pot să rămân prea mult timp în camera ta fără a da naştere unor bănuieli care s-ar preface în bârfe, ameninţându-ţi liniştea.

Marie se conformă, aşezându-se cu graţie pe marginea patului. Chipul regelui exprima acum îngrijorare.

— În timp ce ne aflam la Marsilia, am primit o plângere de la parlament. Nicolas Cop, rectorul universităţii, a ţinut un discurs în apărarea ereticilor. Sora mea, Marguerite d'Angouleme, îi protejează pe luterani, iar eu însumi îi stimez pentru că, în Germania, i se împotrivesc nemernicului de Carol Quintul. Am nişte afinităţi cu credinţa lor, dar sunt, de asemenea şi mai ales, un rege creştin, Marie. Iar fiul meu este acum nepotul papei. Sunt presat să iau o poziţie fermă, şi din raţiuni de stat voi fi obligat s-o fac. Am primit o listă a suspecţilor. Isabelle de Saint-Chamond nu figurează pe ea şi voi avea grijă ca numele ei să fie omis şi de acum înainte, dar nu pot opri arestările şi nici procesele care vor urma. Anumite persoane reprezintă o reală ameninţare pentru liniştea civilă, altele nu. Voi face tot ce pot ca să domolesc resentimentele, dar ştiu că va veni o vreme când nu voi putea împiedica înălţarea rugurilor. Îi cuprinse cu ardoare mâinile. Marie tremura iarăşi. Dar nu mai tremura de frica regelui ei. Ajută-mă să salvez aceste vieţi pe care trebuie să le sacrific în numele regatului. Transmite-le prietenilor tăi aceste argumente pe care ţi le-am destăinuit. Aşa încât să nu poată fi arestaţi decât cei care vor fi găsiţi. În schimb, te voi proteja. I-am vorbit Caterinei despre tine. E înnebunită după ştiinţele oculte, astrologie, puteri magice. Întâmplarea cu leul îi ajunsese deja la urechi. Vei fi ataşată în serviciul ei, aşa cum ţi-am făgăduit.

— Dar, Sire, nu ştiu deloc limba italiană.

— Nicio grijă, Caterina vorbeşte foarte bine franţuzeşte, împreună cu ea, vei fi alături de papă şi de mine. Nu vei risca nimic şi vei putea acţiona în voie. Eşti de acord, copilă dragă?

— Accept, Sire, ca să-i salvez pe ai mei.

— Atunci, somn uşor.

O sărută afectuos pe frunte şi dispăru imediat. Marie rămase multă vreme aşezată pe marginea patului. În faţa ei, o fereastră

largă cu patru ochiuri de geam decupa noaptea fără nori de afară. Era o noapte cu lună plină.

Ea trebuia să-şi urmeze destinul pentru ca Theophrastus şi Isabeau să aibă posibilitatea de a-şi duce la bun sfârşit cercetările, scăpându-și neamul de blestemul care-l apăsa.

„Vrăjitoare, rug, eretici.” Cuvintele acestea i se învârteau fără încetare prin minte, ameţind-o. În depărtare răsună un urlet de lup, iar inima începu să-i bată şi mai puternic. Dacă nu s-ar fi aflat atât de departe de Auvergne, ar fi putut crede că auzea plânsul lui Albérie.

La puţin timp după aceea, cam la începutul lunii decembrie, se declanşă nebunia.

15

Mormântul era mic. Abia cât mormântul unui copil. Al copilului care fusese el, de fapt, toată viața. Marie ajunsese prea târziu la Paris. Prea târziu pentru înmormântare, prea târziu ca să-şi mai ia bun-rămas.

Deîndată ce alaiul regal ajunse la Fontainebleau, Marie se duse acasă la Isabeau ca să-i spună că avea acum o slujbă la Curte. O găsi îndoliată, cu ochii umflaţi de plâns.

— Bau-Bau a murit, fuseseră cuvintele cu care o întâmpinase Isabeau.

Iar Marie se aruncase, plângând, în braţele bunicii ei.

Bau-Bau era bătrân. Prima răceală din iarna aceea îl ucisese. Isabeau nu putuse face nimic ca să-l salveze. Trecuse deja o săptămână de când îşi pierduse cel mai credincios prieten. Fusese aproape ca un tată pentru ea. Marie îi înţelegea perfect durerea, pentru că şi ea o împărtăşea. De câte ori n-o săltase el pe genunchi; şi pe Constant, şi pe Solene! Până când se făcuseră mari – „uriaşi”, cum spunea el –, nişte uriaşi cu suflete de copii.

După ce-şi mai vărsară amândouă amarul, Marie începu să povestească. Isabeau o încuraja în hotărârea ei. Îl stimase dintotdeauna pe rege, iar luteranii o cunoşteau destul de bine ca să aibă încredere în ea. Cu excepţia lui Jean Calvin, căruia nu-i pasă de ceilalţi. Îşi făcuse propriile reguli, opunându-i-se în multe privinţe lui Luther. Discipolii săi crezuseră că era doar un joc; acum însă se vorbea în taină despre mişcarea calvinistă. Isabeau nu luase atitudine împotriva acestei mişcări, căci şi gândirea ei mergea în aceeaşi direcţie, omul însă îi devenea tot mai antipatic. Profita de toate situaţiile cu un oportunism făţiş, lăsându-i adesea pe ceilalţi să tragă ponoasele. Ştiuse să-i convingă că trebuia să-și protejeze maestrul, pentru ca ideile lui să câştige teren şi să se dezvolte. Până şi Clement Marot se îndepărtase de el; continua să susţină pe faţă ideile ereticilor, dar o făcea în umbra surorii regelui, care nu încerca să pozeze în eroină. Constant era singurul care-i sorbea lui Calvin vorbele

de pe buze, făcând pentru el treburile cele mai murdare, dar şi cele mai primejdioase. Lilvia şi Bertille erau moarte de îngrijorare, la fel şi Isabeau, care-l iubea ca pe un fiu. Aşa încât Jean îl urma. Pas cu pas. Ca să-l apere de el însuşi.

— Ce cauţi aici?

Vocea era aspră, iar durerea lui Marie se înteţi. Se aşezase la capătul mormântului, direct pe pământ, fără să-i pese că-și murdărea rochia de catifea, şi lăsa să-i cadă printre degete pietricele, de parcă ar fi numărat anii de fericire pierduţi.

— Buna ziua, Constant, reuşi să articuleze, fără să-l privească.

El se apropie şi se aşeză lângă ea. Ochii lui exprimau acea furie surdă care ascunde suferinţa. Dar Marie n-o băgă în seamă, întinse mâna şi atinse obrazul lui asprit de o barbă neîngrijită. În clipa următoare, ghemuindu-se la pieptul lui, începu să plângă.

Rămaseră aşa mult timp, de parcă Bau-Bau ar fi putut să audă, dincolo de cuvinte, ultimul lor mesaj. Aproape că se aşteptau să-i vadă braţele strâmbe ieşind din pământ şi cuprinzându-i, luându-le peste picior durerea: „*Când o sa fiţi şi voi mari, ca mine, o să vă treacă!*”

Apoi Constant înălţă fruntea şi un zâmbet slab îi lumină chipul.

— Acum, noi trebuie să-i ţinem locul, afirmă el.

Marie îşi plecă ochii şi, neputând să-i reziste, plecă împreună cu el. Sperase că vor putea discuta între patru ochi. Dar nu se întâmplă aşa. Când intrară în casa lui Albérie, unde-i întâmpină sora lui Constant, Solene, Marie se trezi în faţa lui Calvin şi a lui Jean, care stăteau de vorbă cu alte câteva persoane, în jurul unei mese acoperite cu pamflete.

Surprins o clipă s-o vadă acolo, Jean Latour se apropie şi o salută. Aflase de la Albérie, la fel ca Isabeau, că regele o luase pe Marie în suita lui, dar de atunci nu mai primise veşti despre ea. Peste câteva săptămâni, gemenii aveau să-şi sărbătorească prima aniversare.

— Marie? se miră Calvin, înainte ca Jean să fi apucat să spună vreun cuvânt. Ai lăsat gărzile regelui la uşă sau ai vrut să te

asiguri, mai întâi, că vom fi prinşi? o întrebă el, îndârjit şi bănuitor.

Marie simţi că îngheaţă. Ar fi vrut să-i răspundă, însă Constant i-o luă înainte. Se îndepărtase de ea şi era livid.

— Ce vrei să spui, maestre? întrebă el.

— Cum aşa, Constant, nu ştiai? continuă Calvin, cu buzele uscate întinse într-un rictus răutăcios. Se spune că Marie este noua iubită a regelui şi că ei îi datorăm aceste arestări masive. Ne-a trădat, bietul meu prieten. Uită-te la ţoalele ei!

Constant o străpunse cu o privire ascuţită. I se spusese, fireşte, că Marie plecase din Auvergne împreună cu alaiul regal, dar el refuzase să audă.

Tinerei i se urcă sângele la cap. Se proţăpi în faţa celui care-o acuza şi-l înfruntă, clocotind de mânie:

— Nu sunt nici iubita regelui, nici trădătoare. Iar dacă cineva îndrăzneşte să se îndoiască de asta... făcu ea, suflecându-şi mânecile aşa cum făcuse de atâtea ori, când era pe punctul de a se încaiera.

Jean o luă de după umeri.

— Eu unul te cred, Marie. Dar circulă nişte zvonuri, aşa că explică-ne ce s-a întâmplat.

Le povesti despre vizita regelui la Vollore, afinităţile acestuia cu ideile Reformei şi rolul dublu pe care-l juca la ea Curtea Franţei.

— Aşa încât, supunându-mă voinţei regelui, am venit să vă ajut.

— Nu ne interesează vicleniile unui rege care-ţi vorbeşte frumos ca să te poată lovi apoi mai bine pe la spate! explodă Calvin, bătând cu pumnul în masă. Dacă trebuie sa pornim o cruciadă împotriva papistaşilor, o vom face! Sufletele mari nu se sperie de rug. Nu-i aşa, Constant?

Dar Constant n-avea ochi decât pentru Marie şi pentru mâna lui Jean aşezată încă pe catifeaua grena a rochiei ei. Era alb ca varul la faţă.

Marie îl privi drept în faţă, urlând:

— Nu e adevărat! Mă aflu aici ca să vă apăr!

Constant strânse însă din dinţi şi, cu o mişcare iute care o descumpăni, fugi afară din odaie. Înainte de a o lua la goană pe

urmele lui, Marie mai găsi puterea să-l înfrunte pe Calvin, care jubila.

— Mi l-ai luat, Jean Calvin, scrâşni ea, şi de asta vrei să mă înlături, dar am să-l salvez şi pe el, în ciuda ta, şi pe prietenii mei.

— Ar fi trebuit să rămâi în Auvergne să-ţi creşti bastarzii, Marie, strigă acesta, pe când ea se îndepărta.

Nu se mai întoarse către el ca să riposteze. Pumnul lui Jean Latour ţâşnise deja, iar Calvin, cu nasul însângerat, zbură prin aer lovindu-se de peretele opus.

Constant nu se mai vedea. Marie cercetă o clipă ulicioarele din preajmă, pe care le ştia pe dinafară, fără să se sinchisească de privirile invidioase pe care le atrăgeau hainele şi capa ei cu guler de hermină. Apoi se opri. Unde putea fi? Ridică ochii şi întâlni turnurile înalte ale catedralei Nostre-Dame, care îi reînviară amintirile. Constant era cu siguranţă acolo. Nu se opri să-l salute pe bătrânul preot Boussart. Uşa era deschisă, iar Marie porni fără şovăire pe scara în spirală care străpungea zidurile. Străbătu coridorul şi îl zări călare pe una dintre himerele de pe acoperiş, cu picioarele atârnând în gol. Ca pe vremuri.

Un porumbel speriat de pasul uşor al lui Marie îşi luă zborul.

— Nu te apropia, mârâi Constant.

— M-am întors, Constant, zise ea simplu, aşezându-se cu spatele sprijinit de piatră.

— N-ar fi trebuit să pleci. Niciodată.

— A trebuit, răspunse ea, cu inima grea. Pentru Ma.

La evocarea lupoaicei, Constant îşi întoarse spre ea chipul chinuit. Se schimbase. Purta o barbă neagră şi era tras la faţă. Acum era bărbat, dar privirea îi rămăsese aceeaşi. Părea la fel de dezorientat ca în copilărie, când ea îl necăjea, bucurându-se de temerile şi emoţiile lui, cu instinctul ei de adolescentă. Dar Marie nu avea chef de joacă.

— Am crezut că te-ai întors pentru mine, şopti el. Ce prost am fost!

— De ce vorbeşti aşa? Calvin minte, crede-mă. L-am auzit cu urechile mele pe rege. Era necăjit şi sincer. Vă pot fi de folos,

pot sluji Reforma ca înainte. Nu eram eu prima care înjuram, blestemam, o jigneam pe Fecioară şi-i insultam pe prelaţi? Tu mă cunoşti bine, Constant. Chiar atât de mult m-am schimbat?

— Ba încă şi mai mult de atât, Marie, se înfurie el. Pe vremuri, nu mă minţeai!

— Nu înţeleg, începu ea, dar nu ştiu cum să continue.

El rânji şi se ridică printr-o piruetă. Se apropie mânios şi se aplecă deasupra capului ei, înfigându-şi unghiile în şanţurile pe care vremea le săpase în piatră.

— Nu, Marie, nu înţelegi. Unde erai când tatăl meu, fiind pe moarte, cerea să te vadă? Ce făceai în timp ce eu îl asiguram că, de Crăciun, vom fi amândoi alături de el? Că ne va cununa, aşa cum visase? Că-i vei bucura inima dăruindu-i nepoţi mari şi frumoşi? Copiii aceia pe care n-ai vrut să mi-i oferi, Marie. Pe care i-ai dăruit altcuiva!

Se lăsă pe vine în faţa ei, cu ochii plini de furie. Marie ar fi vrut să nege, să-l întrebe de unde ştia, dar el nu-i lăsă timp s-o facă.

— Ai uitat cine suntem, Marie? Regelui nebunilor i se spune totul, nimic nu-i poate fi ascuns. Am aflat ce-ai făcut înainte ca tu să ajungi aici. Toţi derbedeii din Paris mimează „pântecele” de care regele este atât de mândru. Pântecele lui Marie, care poate fi sanctificat. Vezi, până şi numele acesta a devenit, pe buzele lor, o insultă. Ştii cum te-au poreclit? Fecioara-cu-Tripleţi! Am râs şi eu în hohote, până când am aflat că tu erai cea de care-mi băteam joc. Tu, care mă trădaseşi.

— Nu sunt tripleţi, murmură ea, de parcă asta ar fi avut vreo importanţă.

— Da, ştiu. Copilul, monstrul care a fost sacrificat. Bunica ta mi-a povestit la vremea aceea. Atâta doar că a omis să-mi spună şi restul. La moartea tatei, am crezut că o să înnebunesc de singurătate şi de ură. Nici nu ştiam că te iubeam atât de mult.

Îşi îngropă buzele în părul ei cu o mânie amară, şoptindu-i la ureche:

— Când te-am văzut la mormântul lui, era cât pe-aci să uit totul, să iert totul, pentru că te întorseseşi. Privirea ta, mâna ta atingându-mi obrazul, ca pe vremuri. O clipă, chiar am crezut.

Am vrut să cred că nu era doar o farsă, o simplă farsă ca să te distrezi pe socoteala mea. Nu, nu-i aşa?

Buzele-i lunecară spre gâtul ei, brutale, sălbatice, pline de orgoliu rănit şi de dorinţă. Marie nu încercă să-l respingă. El îi desfăcu brutal şireturile corsajului şi-i cuprinse sânii gingaşi, gemând:

— Spune-mi, spune-mi că te-a violat, că te-a trădat aşa cum m-a trădat şi pe mine. Spune-mi-o, Marie, spune-mi-o... imploră el, căutându-i gura.

Dar privirea ei îi străpunse inima. Marie îi cerea doar iertare.

— Ai dreptate. Pe tine te-am trădat, iar pe ea am forţat-o.

Era Jean, care apăruse lângă ei. Durase ceva timp până-i găsise şi gâfâia încă.

— Soseşti prea târziu, Jean, zise Constant, pe care mărturisirea fără cuvinte a lui Marie îl încremenise.

— Te asigur că... insistă Jean, apropiindu-se, dar Constant îşi scoase pumnalul şi se ridică fulgerător.

— Nu te amesteca, auzi? E destul ce-ai făcut!

— Las-o să plece şi să ne rezolvam treburile ca doi bărbaţi, îi ceru Jean, făcând prudent un pas înapoi. Numai eu şi cu tine.

— Nu! interveni Marie, ridicându-se în picioare.

Se agăță cu o mână de haina lui Constant, dar acesta o împinse la o parte.

— Ai venit ca să-l întâlneşti pe el, nu-i aşa? scrâşni el. Am înţeles abia când l-am văzut adineaori punând mâna pe tine.

— Ba nu, Constant. Îţi jur. Tu eşti singurul pe care l-am iubit vreodată. Singurul pe care-l voi iubi toata viaţa. S-a întâmplat cu o zi înainte de sosirea voastră la Vollore. Eram îngrozită. N-am... o, Constant, aş fi dorit atât de mult ca tu să fii acela, gemu ea, printre hohote de plâns.

O clipă, Constant păru descumpănit, iar arma îi căzu din mână, zgâriind piatra. Închise ochii, apoi îi deschise şi zise cu amărăciune:

— Dar n-ai spus nimic, Marie. Nimic! M-ai lăsat sa plec. Ca să poţi aduce pe lume copiii lui.

— Aş fi putut să avortez. N-ai fi aflat niciodată. Dar n-am avut puterea s-o fac. Nu mai ştiam cine eram, ce voiam. Tu ai

renunţat la mine. Aminteşte-ţi cum te-am rugat să rămâi. Te iubesc, Constant. Mi-am dorit atât de mult să mă ierţi!

— E adevărat. Din pricina asta n-a vrut să mă ia de bărbat, întări Jean spusele ei.

Constant îi privi pe rând, apoi îşi îndreptă spatele şi zise cu îndârjire:

— Ar fi trebuit să accepţi, pentru că eu n-am să te iert niciodată.

Se rezemă de balustrada sculptată. Era beat de durere. Capul i se învârtea. Privi o clipă trecătorii care circulau pe peronul din faţa catedralei, întrebându-se dacă Marie îşi amintea de jocurile lor, când el se agăţa cu picioarele de himere, lăsându-se să atârne cu capul în jos, ca s-o sperie... Pe atunci era a lui şi numai a lui. Jean trebuia să plătească, fiindcă din vina lui se schimbaseră lucrurile.

Îşi făcu vânt şi se aruncă asupra rivalului său, proiectându-l violent în spate, şi se rostogoliră unul peste celălalt. Pumnul lui Constant îl lovi în faţă pe Jean. Marie scoase un ţipăt, apoi se ghemui din nou, înspăimântată, lângă balustradă. Din cauza ei încercau să se omoare.

Încăierarea dură mult timp, fără ca ea să-şi poată da seama care dintre ei era în avantaj. Constant simţi sub mâna lui pumnalul căzut pe jos şi-l apucă. Îi propti vârful în gâtul lui Jean, care era deasupra lui. Jean rămase nemişcat, călare pe coapsele lui Constant.

— Haide, Constant, îl îndemnă el, cu o privire rece. Cândva mi-ai salvat viaţa. Vom fi chit. Hai, termină odată!

Lama străpunse uşor pielea. Pe tăiş se prelinse o picătură de sânge. Jean rămase nemişcat. Marie plângea încetişor, fără a îndrăzni să intervină, ca să nu-i sporească mânia lui Constant. Jean însă insistă:

— Am profitat de inocenţa ei ca s-o oblig să facă dragoste cu mine. N-a fost greu fiindcă, aşa cum ţi-a spus şi ea, era înspăimântată, iar eu îi eram prieten. Avea încredere în mine. Am sedus-o fără remuşcări, convins că puteam s-o satisfac mai bine decât ai fi fost tu în stare.

— Nemernicule! scrâşni Constant, înfigând mai adânc vârful pumnalului, în timp ce simţea cum vorbele lui Jean îi străpung inima.

Nemaiputând suporta, Marie se târî până la Constant şi-l imploră:

— Ajunge! Te rog! Nu merit să moară un om din cauza mea!

— N-o asculta, Constant. Nu-mi pasă de viaţă. Am pierdut. Ea n-o să mă iubească niciodată.

Constant şovăi o clipă, apoi luă pumnalul de la gâtul celuilalt.

— N-am să-ți fac acest serviciu, amice. Vei trăi cu această durere. La fel ca mine. Voi avea grijă de asta. Iar acum, plecaţi! Amândoi!

— Constant... îl rugă Marie.

— Poate, cândva, Marie... Deocamdată, ţi-ai ales tabăra. Tabăra şi regele.

— Vino, Marie, insistă Jean, ridicându-se, fără să ţină seama de sângele care-i şiroia pe gât.

Marie îşi şterse ochii cu dosul mâinii şi-i şopti lui Constant, care rămăsese nemişcat:

— Dacă voi mai avea vreodată copii, jur că vor fi copiii tăi, Constant.

Apoi se îndepărtă împreună cu Jean.

În lunile care urmară, se dezlănțui o adevărată nebunie. Arestările, procesele, torturile se înmulţiră. Marie alerga de colo-colo, de la Curte, unde învăţa să fie o doamnă de onoare docilă pe lângă o tânără austeră, la subteranele de la poarta Temple, unde se întruneau adesea ereticii. Calvin acceptase până la urmă sprijinul ei, ajutat, probabil, de pumnul convingător al lui Jean Latour. Constant nu-i vorbea. Când se întâlneau, lăsa ochii în jos şi pleca. Marie însă nu-şi pierdea nădejdea. Acel „poate, cândva”, de pe acoperişul catedralei Nostre-Dame îi ţinea speranţa trează. Învăţa cu sârg limba italiană, asista la serbările date de rege în diversele sale castele şi evita cu prudenţă să se amestece în orice discuţie pe tema ereziei. Prăvălia lui Isabeau era încă deschisă, însă zvonurile despre legătura ei cu luteranii îi reduseseră clientela. Acum existau două tabere care se

înfruntau fățiș. Iar Isabeau simţea tot mai mult cât de precară era situaţia ei. Cu toate acestea, numele ei nu apărea pe liste.

Într-o dimineaţă de martie, Jean Latour sosi la ea cu un aer îngrijorat.

— L-au arestat pe Pointet, chirurgul. A tratat de sifilis nişte preoţi şi le-a spus că pricina bolii lor era celibatul obligatoriu.

— Şi chiar aşa e, se înfurie Isabeau. Prostituatele mişună prin mănăstiri la fel ca în bordeluri. Va fi eliberat.

— Ma tem că nu, Isabeau. Imediat ce a fost închis, a refuzat să se spovedească şi a comis o blasfemie împotriva Fecioarei, adică n-a vrut să îngenuncheze în faţa ei. Va fi executat sâmbătă, în Place Maubert.

Isabeau păli şi se prăbuşi pe un fotoliu. Jean se lăsă în genunchi lângă ea şi-i luă mâinile.

— Marie nu poate controla tot ce se întâmplă. Nici măcar regele nu le ştie pe toate. Trebuie să pleci.

— Nu-mi pot părăsi familia, Jean.

— Ai tăi sunt la Vollore. Situaţia de aici e prea riscantă. Nu numai papistaşii au luat-o razna, ci şi Inchiziţia. A reînceput vânătoarea de vrăjitoare şi de alchimişti. Slujitorii Inchiziţiei bântuie peste tot şi multe procese s-au desfăşurat sub controlul lor. A fost arestat şi Jacques de la Croix.

— E alchimist, eu şi Theophrastus l-am cunoscut!

— Dar este şi predicator evanghelic. Isabeau, îi vor arde pe toţi cei care-i deranjează, iar regele nu va afla decât despre câţiva din ei.

— Dar mai sunt Marie, Constant, Bertille şi atâţia alţii.

— Noi suntem cei supravegheaţi, Isabeau. Ei fac parte dintre oamenii de rând. Se pierd în mulţimea din Paris şi nimeni nu le poate face nimic; îi punem însă în pericol tocmai încercând să-i protejăm, prin simplul fapt că ne apropiem de ei. În ceea ce-o priveşte pe Marie, regele va avea grijă să nu i se întâmple nimic. Iar eu voi veghea asupra lui Constant. Crede-mă, Isabeau, ar trebui să părăseşti Parisul. Şi să-ți continui cercetările, ca să-ţi salvezi familia.

Învinsă, Isabeau dădu din cap.

Jean Pointet fu urcat pe rug. După ce fu legat pe grămada de vreascuri şi de lemne uscate, călăul îi reteză, cu un gest precis,

limba, pe care o arătă mulţimii însetate de sânge, care aclama. „*Acum n-o să mai poată huli!*”, vui valul de oameni.

După câteva zile, fu ars şi Laurent Canu, zis Jacques de la Croix, cu dosarul procesului legat la brâu, rugându-l pe Isus să ierte nebunia oamenilor.

În aprilie 1534, aerul de la periferia Parisului duhnea. Isabeau îşi concedie lucrătoarele şi astupă cu scânduri bătute în cuie ferestrele. Plecă de la Paris aşa cum plecase din Auvergne: întorcând o pagină din viaţa ei. Reuşise s-o convingă pe Bertille s-o însoţească.

Şase luni mai târziu muri şi Lilvia. Marie nu reuşi s-o salveze. Chiar în mijlocul bisericii, ţâşnise din umbră şi-i tăiase gâtul preotului care-i condamna pe eretici. Fusese pe loc judecată şi urcată pe rug. Era ţigancă. Ştia să deoache. Era vrăjitoare. Când află şi Constant, trupul mamei lui nu mai era decât o bucată de cărbune aproape mistuit. Îl cuprinse o mânie nemărginită. Pe când Calvin plecă din Franţa, îndreptându-se spre Elveţia, el rămase la Paris ca să-și consoleze sora şi să-și pregătească răzbunarea. Marie încercă să-l liniştească, Jean – la fel, dar se întoarse împotriva lor.

— Ajunge! Ia-o de-aici, Jean, şi însoară-te cu ea! Nu-mi doresc decât moartea, ca să mă scape de voi. Mă va elibera de tine! zbierase el, arătând cu degetul către bustul lui Marie.

Şi dispăruse pe dată, cu placardele sub braţ. Marie se aruncase în braţele lui Jean şi izbucnise în hohote de plâns, apoi se întorsese la Amboise. În noaptea aceea, pe 17 octombrie, întreaga Franţă fu zguduită de diatriba violentă a lui Antoine de Marcourt, un pastor prieten cu Calvin. Pamfletul lui. Se ridica împotriva „*oribilelor şi insuportabilelor abuzuri ale misei papale, care era o născocire inventată împotriva sfintei Cine*” şi-i insulta pe „*papa şi paraziţii lui, cardinali, episcopi, preoţi, călugări şi alţi gândaci care rosteau misa*”.

Francisc I găsi şi el un pamflet prins pe uşa camerei sale. Furios, se duse de-a dreptul în odaia lui Marie.

— Am făcut tot ce-am putut. N-am să permit aşa ceva! E o atingere adusă suveranităţii mele. Un pericol pentru ordinea de stat, Marie. E o declaraţie de război. Sperasem că vor înţelege, dar ei refuză să ţină seama de avertismentele tale, de tot ce-am

făcut ca să le salvez credinţa. Isabelle de Saint-Chamond este în afara oricărui pericol. De-acum înainte stai departe de reformaţi, Marie, altfel nu mai răspund de siguranţa ta.

— Sire, vă implor, îl rugă ea, cu ochii roşii încă după cearta cu Constant şi sigură că el era răspunzător de cele întâmplate.

— E prea târziu, Marie. Trebuie să iau măsuri. Sunt rege.

Ieşi lăsând-o descumpănită. Jean le transmise tovarăşilor săi din umbră hotărârea regelui. Îl afectă faptul că reacţia lui Constant fu să se amuze pe seama ei. De dragul lui Marie, avea să-l apere de el însuşi, din moment ce ea nu putea s-o facă.

Peste câteva zile, se anunţă că oricine îl va denunţa pe făptaş – sau pe făptaşi – va primi o recompensă de două sute de scuzi. Vinovaţii, precum şi complicii lor, aveau să fie arşi pe rug.

Constant cunoştea bine subteranele de la poarta Temple. Se ascunse acolo împreună cu prietenii lui, în timp ce condamnările se înmulţeau sub furia Bisericii. Sfârşiră pe rug o profesoară care omisese să pună copiii să recite *Ave Maria,* un bărbat paralizat care propovăduia Evanghelia într-un fel cam neobişnuit. Apoi alţi oameni, pe care Marie îi întâlnise de atâtea ori, în copilărie, în preajma lui Isabeau: pantofarul Milon, zidarul Poille, tipograful Antoine Augereau.

Marie se ruga din adâncul sufletului ca toate acestea să înceteze. Dar, în pofida rugăciunilor ei, în ianuarie 1535 apărură alte pamflete, intitulate *Par an tiphresis.* Regele semnă un decret prin care li se interzicea editorilor să publice orice text dubios, riscând altfel pedeapsa cu moartea prin spânzurare.

Apoi conduse o mare procesiune care străbătu întregul Paris, fiind urmat de relicve şi de raclele conţinând bucăţi din coroana de spini a Mântuitorului, îndemnând mulţimea să psalmodieze o rugăciune către Fecioara. Cuvântarea ţinută de rege în aceeaşi seară sublinia hotărârea sa fermă: „*Dacă braţul mi-ar fi atins de stricăciune, l-aş despărţi de trupul meu!*”

După o săptămână, fu instituit un tribunal excepţional care extinse acuzaţiile şi asupra tuturor celor care îi adăpostiseră pe luterani. Marie se înfioră, dar regele, respectându-şi făgăduiala, o ocroti.

Totuşi, temându-se să nu fie urmărită, se ţinu pe lângă Caterina de Medici, care se îngrijora văzând-o abătută şi fără

niciun chef. Marie îi spuse că-i era dor de copii. Primea, fireşte, veşti de la Vollore, însă nu-i mai văzuse de un an şi jumătate. Ceea ce spunea ea era adevărat, dar numai în parte. Pântecele acela îi amintea că îl condamnase pe Constant să se refugieze în credinţa lui. Nu reuşea nici măcar să fie supărată pe el fiindcă n-o ierta. Nici ea însăşi nu se iertase. Ar fi trebuit să-l uite şi să se mărite cu Jean, însă nu se putea hotărî s-o facă. De parcă ceva mai puternic decât raţiunea i-ar fi călăuzit paşii. Instinctul acela sălbatic pe care-l moştenise. Instinctul de lupoaică, pe care inima ei nu încerca să-l stăpânească.

În ciuda trâmbelor de fum urât mirositor care otrăveau adierea vântului în Franţa, viaţa la Curte era plină de veselie, trăncăneli şi libertinaj. Era ca şi cum ar fi existat două lumi, graniţa dintre ele trecând prin grădinile somptuoase ale castelelor

Amboise, Saint-Germain, Fontainebleau sau Micul Madrid, recent construit de rege. Cei mai vestiţi artişti dădeau frâu liber inspiraţiei şi erau protejaţi atât de rege, cât şi de iubita lui, Anne de Pisseleu, care făcea şi ea parte acum dintre doamnele de onoare ale Caterinei, aşa că Marie o întâlnea în fiecare zi. Începuseră, în cele din urmă, să se înţeleagă mai bine. Anne era foarte geloasă şi-i plăcea să urzească intrigi. Din răutate, făcuse tot ce putuse pentru ca regele să uite de fosta lui amantă, Françoise de Châteaubriant, şi o ura pe Diane de Poitiers fiindcă regele aprecia tovărăşia şi sfaturile acesteia. Dar îşi dăduse seama că Marie nu reprezenta un pericol pentru ea şi aprecia devotamentul de care fata nu făcea paradă.

Totuşi, Marie era mai apropiată de Caterina de Medici decât de Anne de Pisseleu. La moartea papei Clement al VII-lea, survenită la mai puţin de un an după căsătoria ei, Caterina se temuse că va fi repudiată, dar Francisc nu manifestase vreo intenţie în acest sens. Deşi obişnuia să spună că o luase în fundul gol, din moment ce speranţa de a recupera Milanul îşi luase zborul odată cu ultima suflare a pontifului, regele se mândrea cu accentul melodios al tinerei sale nurori. O vizita des, punându-i adesea mâna sau urechea pe burtă. Era nemulţumit că tot nu rămăsese însărcinată şi, la plecare, o

bătea uşor cu palma pe crupă, zicând că un trup atât de frumos va şti să stârnească nişte lupte încununate de victorii.

— Ah! Marie, Marie! exclama sonor, ieşind pe uşă. Învață-i şi pe îndrăgostiţii ăştia arta ta!

— Mă străduiesc, Sire, mă străduiesc!

Dar nu era decât o glumă. Caterina era stearpă.

Se ataşase de Henric, dar unica ei iubire rămăsese în Italia, îi mărturisise Caterina lui Marie. Inima îi bătuse doar pentru Ipolito de Medici, vărul ei, de-a lungul acestor ani în care fusese sechestrată pentru a sluji cât mai bine interesele acestei lumi. Până la căsătorie, nu cunoscuse decât o viaţă tristă şi monotonă, printre călugăriţe. Din splendoarea trecută a familiei Medici nu-i rămăseseră decât poveştile. Nicio amintire. Nutrea, prin urmare, o adâncă recunoştinţă regelui care o păstrase în apropierea tronului său, chiar dacă nu-l putea suferi fiindcă îi permisese soţului ei să poarte în turniruri culorile lui Diane de Poitiers.

Henric o iubea pe Diane. O iubea din toată inima, fără speranţă. Toată Curtea era la curent cu acest fapt. Deşi îşi făcea aşa cum trebuie datoria de soţ, se întâmpla ca, în momentul culminant, să pronunţe numele lui Diane. Caterina se prefăcea că n-aude. Nu simţea nimic. Nici dorinţă, nici plăcere. Doar recunoştinţa unei orfane faţă de pământul care-i dăduse un nume. Nu i se destăinuia lui Anne de Pisseleu, ci lui Marie.

— Ce spun astrele? o întreba adesea.

— Că vei fi mamă şi vei avea putere, afirma, fără să ezite, Marie.

— Mai multă putere decât Diane?

— Diane se va ofili, Caterina, iar pe tine oamenii te vor venera.

— Învață-mă ce ierburi sunt bune de leac şi care sunt primejdioase, o mai ruga Caterina.

Marie dădea din cap, fericită să uite de necazuri împărtăşindu-i cunoştinţele dobândite de la tatăl şi de la bunica ei. Îi vorbea despre astrologie, anatomie, teoriile alchimiştilor şi farmacologie. Caterina îşi umplea grădinile cu plante medicinale, pretinzând că îşi însuşise aceste cunoştinţe în Italia. Căci, în schimbul informaţiilor pe care i le oferea, Marie îi ceruse

o discreţie absolută. Pentru nimic în lume n-ar fi vrut să atragă din nou atenţia.

— Cunoşti taina otrăvurilor?

Marie ştia de mult că va veni ziua în care va fi nevoită să răspundă la această întrebare.

— Cel care vindecă poate să şi ucidă, ducesă, dar aspectul acesta nu mă interesează. Te învăţ doar ceea ce ştiu, iar asta n-o ştiu.

Caterina se prefăcuse că o crede, însă Marie nu se lăsă păcălită. Nu cunoştea intenţiile ascunse ale Caterinei şi n-avea încredere în ea. Ducesa era catolică, iar credinţa ei înfocată era opusă celei a luteranilor. Dacă ar fi ştiut că Marie îi susţinea în taină pe aceştia, nu i-ar fi mărturisit, desigur, niciodată că mirosul de carne arsă o desfăta şi dădea aripi rugăciunilor ei.

Tot din cauza acestei fervori religioase exacerbate care o enerva pe Marie, Caterina era neliniştită. Regele se alia pe faţă cu sultanul şi trimisese, încă din primele zile ale anului 1535, un ambasador permanent la Constantinopol. Singurul scop al acestei alianţe era acela de a-l împiedica pe Carol Quintul să-și extindă puterea în Europa.

— Sire, ascultă-ți inima, nu orgoliul, îndrăzni să-i sugereze Marie, pe care regele o chemase la el.

Prin barba stufoasă a lui Francisc miji un surâs.

— Marie, am de gând să le satisfac pe amândouă, şi tocmai de asta te-am chemat aici. Antoine du Bourg mă implora să nu mai fac martiri. Liga de la Smalkalde e la fel de indignată în faţa acestei represiuni ca şi de ideea de a mă vedea salutând islamul. Ah, Marie, Marie, n-ai înţeles ce anume mă călăuzeşte?

Marie scutură din cap. Luni întregi se străduise să devină insensibilă, ca să-și stăpânească frica, şi puţin îi păsa de politică.

— Pentru regat n-ar fi fost bine dacă încetam aceste masacre, cedând în faţa credinţei ereticilor, Marie. În ochii creştinătăţii, sunt regele unei Franţe care este fiica cea mai mare a Bisericii, îmi petreceam timpul distrându-mă, vânând, culcându-mă cu fete tinere sau cu târfe, compunând poeme şi vizitându-mi artiştii. Noaptea însă aud ţipete, iar cei pe care i-am osândit parcă mi-ar spune: „*Tu eşti cel dintâi dintre noi!*”

Regele îşi trecu o mână obosită prin părul inelat. Mărturisirea lui o stânjenea pe Marie, care nu prea înţelegea ce rol avea ea în toate acestea. Regele continuă însă, fără să-i observe frământările, plimbându-se cu paşi grei de colo-colo prin odaie, în timp ce Marie stătea dreaptă şi nemişcată.

— Am pus bazele înţelegerii mele cu Soliman ştiind foarte bine încotro mă va conduce această alianţă şi am păstrat în mânecă acest atu pentru cazul în care n-aş mai putea controla excesele. Chiar aşa s-a întâmplat şi am reacţionat ca un rege creştin care sunt, rugându-mă însă ca toate acestea să se sfârşească. Faptul că tolerez islamul mă obligă, în ochii lumii, să-i accept şi pe luterani. Vorbeai despre orgoliu, Marie, când eu îi cer unui Dumnezeu păgân să mă lase să-l venerez pe al meu!

— Sire… începu Marie, tulburată.

— Du-te şi spune-le prietenilor tăi, mă rog, celor care ţi-au mai rămas, că nu vor mai fi hăituiţi. Şi, pentru ca ei să fie uitaţi, mă voi război cu singurul meu duşman, Carol Quintul. Este ca un păianjen care-şi întinde pânza deasupra Europei. Trebuie să-l strivesc, ca să pot muri împăcat.

Făcu o pauză, apoi o cercetă cu o privire îndrăzneaţă din cap până-n picioare.

— Eşti din ce în ce mai frumoasă, Marie. Soţul tău este foarte departe. Ca să mă slujeşti, ai renunţat la dragoste.

Se apropie de ea. Interesul regelui o întristase pe Marie, care murmură, mişcată de mărturisirile lui:

— Sire, inima mea îi este la fel de credincioasă ca trupul, acum şi pentru totdeauna.

Regele îi atinse obrazul cu un deget pe care-l lăsă să alunece pe gâtul ei, apoi îl retrase, suspinând:

— Dar dacă lucrurile s-ar schimba, m-ai lăsa să te dezmierd?

— Dacă s-ar schimba? Da, Sire, aş fi măgulită, dar îl rog pe Dumnezeu ca lucrurile să nu se schimbe niciodată, îi răspunse ea cu sinceritate.

— Atunci fugi lângă el, copila mea. Curtea Franţei te aşteaptă oricând vei dori să te întorci.

— Mulţumesc, Sire.

— Nu e nevoie, Marie. Nu sunt prea mândru de ceea ce am făcut.

Ieşi din odaie cu capul plecat, iar Marie se simţi mai însingurată ca oricând.

Îl găsi pe Constant singur. Era culcat pe o saltea de paie, într-o cămăruţă subterană. Într-un colţ, pe o măsuţă simplă, se aflau resturile unui prânz frugal şi o lumânare. „*Probabil că a fost rândul lui Jean să-i conducă pe ceilalţi în vreo acţiune secretă*", îşi spuse Marie. Ştia că Jean şi Constant făceau cu rândul acest lucru. Trecuseră câteva luni de când nu-i mai văzuse. Ca să nu le trădeze ascunzătoarea, strecura bilete în talerele cerşetorilor, împreună cu câţiva bănuţi. Aşa comunicau. La câte un colţ de stradă se ciocnea de ea un vagabond, iar când ajungea acasă citea febril mesajul pe care-l găsea în buzunar. Cei urmăriţi îşi schimbaseră de multe ori ascunzătorile, dar pe aceasta, Marie o cunoştea bine.

Odată, ea şi Constant aţipiseră împreună acolo, chiar pe locul unde se odihnea el acum, ghemuiţi unul lângă celălalt. Se sărutaseră copilăreşte. Avea pe atunci doisprezece sau treisprezece ani. Pe atunci, nu fusese decât un joc, dar pentru prima dală inima îi bătuse mai tare.

Îşi săltă fustele, se descălţă fără zgomot şi se strecură, cu aceleaşi mişcări iuţi ca odinioară, lângă el. Dormea adânc, sforăind din când în când. Marie se înduioşă. Pe vremuri, l-ar fi strâns de nas, stăpânindu-şi cu greu râsul. Acum se mulţumi să-l privească. Buclele negre îi cădeau pe umerii care se lăţiseră şi mai mult, iar buzele întredeschise lăsau să se vadă nişte dinţi uimitor de albi pentru un cerşetor, dovadă că şi-i freca şi acum cu săpun, aşa cum îl învăţase Isabeau.

Marie se lipi de el, ţinându-şi răsuflarea, şi savură plăcerea de a-i simţi alături căldura trupului.

— O, Constant, gemu ea, cât de mult îmi lipseşti!

Şi adormi imediat.

El se trezi primul, simţind că n-are loc să-şi schimbe poziţia. Marie zâmbea, cu nasul îngropat în umărul lui şi cu ochii închişi asupra viselor ei. O clipă, Constant se întrebă dacă nu cumva era un vis, şi rămase nemişcat. Lumânarea care ardea pe masă era pe sfârşite, iar întunericul devenea tot mai adânc. El însă n-avea nevoie de lumină ca s-o recunoască. În ciuda unguentelor

pe care le folosea, mireasma părului şi a pielii ei nu se schimbase.

Se mişcă, iar Marie se întinse.

— Constant... Am visat că mă sărutai, zise ea, pe jumătate adormită încă.

— Stricato, mârâi el, aplecându-se asupra lui Marie, tulburat, deşi era atât de supărat pe ea.

— Te iubesc, îi spuse ea, cuprinzându-l de gât cu braţele.

În timp ce buzele lor se întâlneau, lumânarea se stinse.

Se lăsă în voia mângâierilor lui, cuprinsă de o patimă nebănuită. Sperase atât de mult că se vor împăca. Simţi între coapse degetele lui Constant şi gemu de plăcere, strângându-l în braţe, dar în aceeaşi clipa inima îi îngheţă. Constant îi şoptise cu amărăciune la ureche:

— Ia spune, Marie, sunt un amant mai bun decât regele tău?

Îl respinse cu un pumn serios.

— Lasă-mă, strigă, încercând să scape din braţele lui, jignită că se lăsase astfel umilită.

Dar Constant n-avea intenţia să se oprească. O imobiliză cu ambele mâini şi-i căută ochii, pe care întunericul din jur îi ascundea.

— O, nu! De ce nu mi-ai oferi şi mie ceea ce dai oricui? Nu crezi că-mi eşti datoare? făcu el, stăpânit de o dorinţă pe care n-o mai putea stăvili.

— Nu aşa, Constant, te rog! Nu aşa, îl imploră ea, printre hohote de plâns.

Ochii ei plini de lacrimi fură deodată scăldaţi în lumină, iar Constant se opri chiar în clipa când era pe punctul s-o posede.

— Dă-i drumul! porunci vocea calmă a lui Jean.

Pe buzele lui Constant se ivi un rânjet crud, care apoi dispăru. Îşi reproşa ceea ce făcuse, dar, în acelaşi timp, rugăminţile ei îi făceau bine, îl uşurau. Ar fi vrut să-i ceară iertare, s-o sărute aşa cum o sărutase înainte de a-şi aduce aminte de trădarea ei.

— Dă-i drumul, repetă Jean, fără să ridice glasul.

Însă mânia lui Constant reveni. Îşi desfăcu mâinile, cu care ţintuia de saltea încheieturile lui Marie, şi se ridică.

— Vezi, Marie? Se bagă între noi chiar şi atunci când vreau să facem pace.

Se încheie la pantaloni, în timp ce Marie se freca la ochi. Apoi se îndreptă către masă, aruncându-le, amar:

— Fii liniştit, Jean, onoarea ta e intactă, cel puţin în ceea ce mă priveşte.

Luă o sticlă pe fundul căreia mai rămăsese un rest de vin şi o goli, cu sufletul sfâşiat între vorbele grele pe care nu se putea abţine să nu le rostească şi iubirea care-i ardea sufletul. Jean îşi încleştă pumnii, dar se stăpâni.

— Te simţi bine? o întrebă pe Marie, care se ridică şi ea de pe saltea.

Dădu din cap, ca să nu stârnească vreun conflict între cei doi bărbaţi, dar toată fiinţa ei spunea altceva.

Constant se întorsese cu faţa spre ei şi o privea cum îşi aranja ţinuta. Era frumoasă şi plină de demnitate, cu toate că avea ochii roşii. Îşi spuse din nou că se purtase ca un idiot, că stricase totul cu orgoliul lui. Dar ea stătea lângă Jean. Lângă Jean, care se culcase cu ea. Lângă Jean, căruia-i făcuse doi copii. Lângă Jean, care intervenise iarăşi între ei. Solene, însoţită de doi bărbaţi, trecu pragul, iar tensiunea se risipi ca prin farmec.

— Marie! exclamă unul din ei, recunoscând-o, şi se apropie de ea.

Era unul dintre prietenii lor din copilărie. Marie îşi trase nasul şi i se aruncă, bucuroasă, în braţe. Constant întoarse capul şi apucă altă sticlă, golind-o ca să-și înece amărăciunea. Prea mândră ca să-şi arate durerea, Marie surâdea.

— Bastien, sunt fericită că eşti viu şi nevătămat, afirmă ea.

— Ai plâns?

— De bucurie că aţi reuşit să scăpaţi, minţi ea. S-a terminat, Bastien. Represiunea s-a sfârşit. Braţul regelui nu vă mai ameninţa. Nu veţi mai fi persecutaţi. Aşa a făgăduit regele. Acum sunteţi liberi.

— De asta ai venit aici? se interesă Constant cu voce stinsă.

Ea îl privi drept în faţă.

— Da. Prezenţa mea la Curte nu mai este necesară. Mă voi întoarce în Auvergne, la familia mea.

Constant lăsă capul în jos şi mai trase o gură de băutură. Era ruşinat. După ce ezită o clipă, Jean o întrebă pe Marie:

— Vrei să te însoţesc?

— Nu! Nu. Aş vrea să rămân un moment singură cu Constant, ceru ea.

Deşi nemulţumit, Jean se retrase, făcându-le semn celorlalţi să-l urmeze.

— Ma bucur că te-am revăzut, Marie, afirmă Solene, sărutând-o pe obraz.

— Ai grijă de tine. Aveţi grijă de voi.

— O să avem, o asigură Bastien.

Îi făcu prieteneşte cu ochiul şi ieşi, urmat de sora mai mică a lui Constant, în vârstă de doisprezece ani. Marie rămase un timp nemişcată, apoi se apropie de Constant.

— Rămâi unde eşti, Marie. Nu câştigi nimic plângând pe umărul meu.

Ea se opri. O durea sufletul. Dar nu era supărată pe el.

— Oricum te-ai purta cu mine, orice s-ar întâmpla, încă te iubesc, Constant; dar e limpede că, indiferent ce aş face sau ce aş spune, n-ai să mă ierţi. Venisem să-ţi cer să mă primeşti alături de tine, acum, când primejdia a dispărut, dar a fost o prostie din partea mea. Aşa că mă voi întoarce la Vollore. N-am fost amanta regelui, dar nu pot schimba ceea ce s-a întâmplat. Jean este tatăl copiilor mei şi, dacă vrea să-i vadă, nu-l voi opri, dar ţi-am spus: sunt a ta, din nefericire pentru mine, pentru tine şi pentru el, căci nu voi avea alt iubit în afară de tine. Dacă într-o zi ai să uiţi şi ai să mă chemi lângă tine…

— Te iubesc, Marie, îi scăpă lui Constant.

— Ştiu. Dar asta nu e de ajuns, aşa-i?

— Exact. Asta nu-i de ajuns.

Cu ochii plini de lacrimi, Marie se întoarse.

— Atunci, adio, Constant.

Simţi lupta care se dădea în sufletul lui, dar Constant nu cedă. Marie ieşi cu pas hotărât la aer curat, îl sărută pe Jean pe obraz şi se urcă în litiera care o aştepta.

După câteva zile, Francisc I anunţă oficial încetarea represiunii şi le permitea luteranilor să se întoarcă în Franţa, cu condiţia să-și renege credinţa şi să ducă o viaţă de buni creştini.

Marie nu-şi făcu iluzii. De fapt, Jean Calvin nu se întoarse în ţară, ceea ce nu împiedica erezia să dăinuie şi sectele să se dezvolte.

În drum spre Auvergne, Marie se simţea istovită. Era cea de-a patra descendentă a unei rase pentru care iubirea nu însemnase decât suferinţă. Se gândi la fiica ei, care purta, la fel ca ea, semnul lupilor. Cu ochii închişi, începu să se roage: „*Dă, Doamne, ca blestemul ăsta să se oprească aici!*”

16

Marie se bucură să revadă Vollore. Abia coborâse din trăsură, când un ghemotoc păros îi sări înainte. Pe când îl dădea la o parte pe Noirot, care o întâmpinase fericit, auzi ţipete şi plânsete, pe care vocea lui Albérie le acoperi:

— Ajunge, Antoine!

— Da’ nu eu am…

— Staţi frumos şi duceţi-vă s-o salutaţi pe mama voastră.

Cei trei copii coborâră treptele scării principale, ţepeni în costumele lor şifonate după o încăierare. Inima lui Marie se strânse.

Gasparde moştenise ochii verzi ai lui Isabeau şi ai lui Loraline, iar nasul obraznic se pierdea între obrajii ei bucălați. Avea pe chip o expresie maliţioasă. Părea intimidată în timp ce făcea o reverenţă conştiincioasă. Cât despre Antoine, avea chipul uscăţiv şi părul negru, ca tatăl său. Ca o ironie a sorţii, Gabriel semăna cu „sora” lui mai mult decât fratele ei geamăn.

Marie îngenunche în faţa lor şi îşi desfăcu larg braţele, cu inima plină de bucurie.

— Terminaţi cu obrăznicia şi veniţi să mă sărutaţi!

Înaintară încurcaţi şi îi dădură câte o sărutare timidă. Marie înţelese că trebuia mai întâi să-i „domesticească”. Apăru şi Isabeau, cu mâinile pline de făină. Părul îi era acum la fel de alb ca mâinile, iar Marie se simţi înduioşată. Îi lăsă în pace pe copii, care nu ştiau ce să spună şi ce să facă în faţa acestei străine, şi îşi îmbrăţişă cu căldură mătuşa şi bunica.

— Ne aşteptam să soseşti abia mâine, se scuză Albérie, arătând cu bărbia spre hainele pline de pete ale băieţaşilor care începuseră din nou să se îmbrâncească.

Marie izbucni într-un râs cristalin.

— Era groaznic de cald, aşa că l-am zorit pe vizitiu. Cât despre ăştia doi, lasă-i aşa cum sunt.

Se întoarse către Antoine, care-i arunca priviri ucigătoare fratelui său. Gabriel îl ciupise.

— Hai, fugiţi la râu, şmecherilor!

Ochii băieţaşilor sclipiră şi, fără să mai aştepte, o luară la fugă amândoi, cât îi ţineau picioruşele.

— Pot să mă duc şi eu cu ei, mamă? murmură glăsciorul timid al lui Gasparde.

— Cum, încă n-ai plecat?

Gasparde o răsplăti cu un surâs radios şi cu o reverenţă care-o încântă pe Marie.

Dispărură, dar chemările lor ajunseră până la ele, purtate de vânt.

— Bertille, strigau ei, grăbește-te, vino mai repedeee!

Părtaş la nerăbdarea lor, Noirot lătra şi el. Marie le luă de după umeri pe Albérie şi pe Isabeau şi trecură astfel pragul, intrând în castel.

— Doamne, Dumnezeule, exclamă ea, cât de mult s-a schimbat Vollore!

Chiar aşa era. Cei trei copii, care aveau acum doi ani şi jumătate, umpleau de viaţă şi veselie fiecare clipă. Erau certăreţi, neastâmpărați, răutăcioşi, iar Marie se regăsea perfect în râsetele şi şotiile lor.

Isabeau îşi găsise locul la bucătărie, trebăluind împreună cu Albérie şi Bénédicte în faţa plitei. Bertille îi urmărea pas cu pas pe copii, picioruşele ei scurte permiţându-i să pătrundă în ascunzătorile lor din parc. Era pentru ei, aşa cum fusese şi pentru Marie, complicea ideală. Statura ei scundă atrăgea încrederea şi jocurile lor, iar părul cărunt domolea conflictele şi restabilea ordinea.

— Sunt moartă de oboseală! mărturisea totuşi Bertille în fiecare seară, deîndată ce copiii erau duşi la culcare.

Doica lor rămăsese şi ea la castel. Energia ei se dovedea nepreţuită atunci când trebuia să preia comanda şi ea era cea care îndeplinea cele mai dificile sarcini. Pe Bertille, anii începuseră s-o apese, ca şi pe Isabeau. Cele patru femei conduceau personalul cu o complicitate plină de afecţiune, ceea ce o surprinse pe Marie.

Viaţa îşi reintrase în drepturi la Vollore; castelul răsuna de râsete. Huc suplinea cu succes lipsa unor bărbaţi în casă. Trona în capul mesei, iar cu o singură privire încruntată îi făcea pe

copii să-și plece ochii în farfuriile lor. Marie înţelese că Huc era pentru ei tatăl pe care ea nu li-l oferise. Era foarte bine aşa. Toate erau la locul lor. Şi ea, la fel. Chiar dacă şi-ar fi dorit mai mult ca oricând să-l aibă alături pe Constant. Nimic în afară de ziduri nu mai amintea de castelul de odinioară. Lui i-ar fi plăcut această atmosferă senină, lipsită de tulburări, de nebunia oamenilor şi a regilor. Țăranii erau mulţumiţi, meşteşugarii prosperau, moara macină din plin, iar meşterii cuţitari, care părăsiseră ţinutul în perioada represiunii, păreau dispuşi să se întoarcă la Thiers, spre deosebire de ţesătorii din Lyon, care se expatriaseră, majoritatea, definitiv.

Totul era în regulă. Sau aproape.

În ciuda tuturor eforturilor ei, Isabeau nu reuşise să obţină antidotul. Niciuna dintre combinaţiile pe care le încerca nu avusese succes. În fiecare noapte cu lună plină, lupoaica îşi făcea apariţia.

Din Augsburg sosise o scrisoare, însoţită de un tratat de medicină legat în piele masivă. În acest tratat, Theophrastus consemnase tot ce ştia de la Isabeau, precum şi propriile cercetări, iar volumul era semnat „Paracelsus”. Ma îl însoţea în peregrinările lui, când mergea să întâlnească alţi alchimişti sau în căutarea unor elemente pe care încerca să le asocieze cu experimentele lui. Şi el bătea pasul pe loc. Uneori îşi pierdea nădejdea că va găsi vreodată soluţia, mai ales că trebuise adesea să se ascundă. Chiar dacă în Germania şi în Austria cultul lui Luther era încurajat, existau încă mulţi adversari ai acestuia, gata să reînvie vechiul spectru al vrăjitoriei ca să poată acuza şi să înalţe din nou ruguri. Marie îl invidia puţin. Îi era, de multe ori, dor de mama ei.

— Nimic nu e perfect în lumea asta! afirma Huc. Trebuie să accepţi lucrurile pe care nu le poţi schimba.

El era fericit cu Albérie. Pe deplin fericit. Totuşi, simţea şi el povara anilor apăsându-i umerii care începeau să se încovoaie. Pe frunte şi în colţul ochilor îi apăruseră zbârcituri adânci. Era la fel de ager, îndemânatic şi sănătos ca în tinereţe, însă schimbările vremii îi stârneau dureri în oase, chiar dacă uita de ele în prezenţa copiilor.

La Vollore vara se sfârși, apoi trecu şi toamna. Marie reuşi repede să trezească în inimile copiilor o dragoste la fel de mare ca aceea pe care le-o oferea ea. Primea periodic veşti de la Curte, dar n-avea niciun chef să se întoarcă acolo. Era prea ocupată să le facă bucurii copiilor, să adune alune şi ciuperci, să culeagă mere şi fructe de pădure. Împreună cu micuţii, totul devenea o joacă. Iar Marie, în ciuda celor douăzeci de ani ai ei, se simţea din nou copil.

Primea adesea şi scrisori de la regina Eleonore. Marie ar fi preferat să fie în serviciul ei, nu în cel al Caterinei de Medici. Soţia lui Francisc I era inteligentă, iar ea o aprecia atât pentru agerimea spiritului, cât şi pentru charisma ei.

De fapt, regina era tristă. O întrista faptul că războiul dintre fratele ei, Carol Quintul, şi soţul ei era, din nou, inevitabil. Regele Franţei voia ducatul Milanului. Nu încetase niciodată să-l dorească. Pregătirile pentru lupta se simţeau în tot regatul, inclusiv în Thiers. Mulţi bărbaţi se înrolau în armata regelui. Dar lui Marie nu-i păsa de toate acestea. Se pregătea, împreună cu familia ei, pentru Crăciun, cu speranţa tăinuită că dorinţa i se va îndeplini.

Cu două zile înainte de Ajun, o trăsură se opri în faţa castelului. Ningea cu fulgi mari. Din grădină, doi oameni de zăpadă înarmaţi cu beţe lungi, ascuţite la vârf, şi înzestraţi cu nasuri făcute din coji de castane, păreau că-i sfidează pe călători. Puştii îi făcuseră încă de la prima ninsoare. Mai întâi se luptaseră vitejeşte, bătându-se cu bulgări de zăpadă, după care-şi concentraseră eforturile asupra acestor noi soldaţi ai regelui, cum îi numeau ei.

Marie ieşi în prag. Inima-i bătea cu putere. Îi scrisese lui Jean ca să-l invite să-și petreacă sărbătorile acolo, rugând-o pe Bertille, căreia îi mărturisise tot chinul ei, să-l cheme şi ea pe fiul ei. Când Constant deschise obloanele trăsurii, fu cât pe-aci să se repeadă spre el, însă Bertille i-o luă înainte şi cuprinse cu braţele genunchii fiului ei. Constant o ridică în braţe şi o învârti, râzând în hohote. Iar râsul acesta izvorât din trecut domoli temerile lui Marie.

Se apropie şi Jean. Antoine şi Gabriel se fugăreau veseli prin odăile castelului, jucându-se de-a regii cei răi. Năvăliră urlând prin uşa deschisă şi rămaseră brusc nemişcaţi văzând scena. Gulerul ridicat al pelerinei şi pălăria acoperită de un strat gros de zăpadă îi dădeau lui Jean aspectul unui răufăcător. În ciuda bucuriei pe care-o arăta Bertille, copiii îşi luară intimidaţi mama de câte-o mână şi aşa îi întâmpină Marie pe oaspeţi. Cu inima între două vieţi.

Jean o sărută pe obraz.

— Păcătoasă vreme, bombăni el, înainte de a intra în casă.

Ea dădu din cap, fără să poată face nicio mişcare. Constant o săltase pe umeri pe Bertille şi, fără să se sinchisească de ţipetele ei şi de pălmuțele uşoare cu care-i turtea pălăria, urcă repede scările în capul cărora se afla Marie.

— Bună ziua, Marie.

Când trecu prin faţa lui Antoine, acesta, cu pumnii încleştaţi de furie surdă, îi arse un picior în tibie.

— Ia dă-i drumul la Bertille a mea! porunci el.

Constant îi înfruntă privirea întunecată, în timp ce Bertille pufnea în râs. Apoi îl săltă pe copil cu o singură mână, ca pe un fulg, şi-l luă la subraţ, în ciuda eforturilor lui de a se elibera.

Întorcându-se spre Marie, îi aruncă, înainte de a intra:

— E clar cine e tatăl ăstuia!

Marie îşi muşcă buza şi îl urmă.

Îndată ce Constant îl elibera pe Antoine, care se ascunse imediat în spatele lui Marie, şi o puse jos pe Bertille, aceasta din urmă îi prezenta pe copii oaspeţilor.

— Constant este fiul meu, afirmă Bertille, văzând că Antoine, plin de resentimente, nu voia să-l salute pe cel care-l supărase.

Copilul făcu ochii mari, apoi se apropie, neîncrezător, de Constant.

— Atunci de ce eşti aşa de mare?

Constant izbucni în râs şi se lăsă în genunchi în faţa lui.

— Pentru că Bertille mă trăgea de păr de fiecare dată când făceam prostii.

Privirea lui Antoine deveni subit admirativă.

— Cred că ai făcut o groază de prostii, exclamă Gabriel, ajungând dintr-un salt lângă fratele lui.

Cei doi poznaşi îi întinseră bucuroşi mâna lui Constant.

— Bun sosit la Vollore, ziseră amândoi într-un glas.

Gasparde, cu un deget în gură şi ţinând în cealaltă mână o păpuşă din cârpă, se apropie de Jean, care îşi scosese pelerina şi se scutura de zăpadă.

— Dar tu, zise ea scoţându-şi degetul din gură, cine eşti?

Marie îşi drese glasul. Cei doi băieţi şi Constant se întorseseră cu aceeaşi mişcare spre Jean.

— El este… începu ea.

— Sunt unchiul vostru, afirmă Jean, aplecându-se şi luând-o în braţe pe Gasparde. Unchiul Jean.

Marie îi rămase recunoscătoare. Vru să adauge ceva, dar nu ştiu ce anume. Întâlni privirea lui Constant, însă nu-şi putu da seama ce gândea el. Gabriel şi Antoine o luaseră de mâini şi trăgeau de ea, invitând-o la joacă.

N-au prea avut parte de intimitate în zilele care au urmat. Băieţii erau agitaţi. Voiau să afle totul despre Paris şi despre rege. Ar fi dorit să se războiască şi ei cu Carol Quintul, regele acela rău, şi nu înţelegeau de ce nu se înrolaseră Jean şi Constant. Îi asaltau tot timpul cu întrebări pe cei doi bărbaţi, care uneori găseau cu greu răspunsuri. Marie era în al nouălea cer. Constant părea să se înţeleagă de minune cu ei. Într-o zi, o văzuse chiar pe Gasparde, care era de obicei sălbatică şi timidă, stând pe genunchii lui. Şi Jean îşi petrecea mult timp cu ei, dar şi cu Isabeau, care îi deschisese uşa camerei sale încă din prima noapte. Se iubiseră ca nişte prieteni vechi, uniţi prin tandreţe.

Marie ar fi dorit să poată sta de vorbă cu Constant, dar acesta se retrăgea de cele mai multe ori primul, când se însera, aşa încât, în cele din urmă, socotise că era mai bine să-l lase pe el să facă primul pas. Din moment ce făcuse această călătorie, fără îndoială că era pregătit să o accepte.

— De ce ai fost de acord să se ţină o slujbă religioasă? o întrebă Constant în seara de Crăciun, pe când ea trebăluia în bucătărie.

Marie se întoarse. Rezemat de tocul uşii, o ţintuia cu o privire iritată.

— Pentru cei care locuiesc aici şi nu sunt luterani. Noi nu vom asista la ea, Constant, dar am avut prilejul să văd câte suferinţe poate pricinui un asemenea conflict. Aici, la Vollore, fiecare e liber să-și aleagă credinţa. Şi o respectă pe a celuilalt.

— Dar copiii ştiu să facă aceste deosebiri?

— Vor învăţa de la mine. Aşa cum vor învăţa şi ce înseamnă iubirea şi răbdarea, toleranţa şi puterea libertăţii.

Fură întrerupţi de sosirea lui Bénédicte, care bodogăni că locul lui Marie era la masă, nu în bucătărie.

Marie şterpeli o portocală confiată dintr-un platou şi fugi, gonită cu lovituri de şorţ. Constant se feri, făcându-i loc să iasă pe uşă. Degetele li se atinseră, iar Marie crezu că bătăile inimii îi vor sparge pieptul.

Seara de Crăciun se scurse într-o atmosferă caldă şi sărbătorească. Conform tradiţiei pe care o aflaseră de la Theophrastus, Huc tăiase un brad frumos. Împodobit cu crenguţe de vâsc şi cu panglici roşii, fusese aşezat lângă un perete al sufrageriei. În vatra încăpătoare a şemineului din faţa mesei lungi, încărcate cu argintărie, se învârtea un purceluş în frigare. Un băiat îl stropea din când în când cu osânză topită, turnată printr-o pâlnie de fier înroşită în foc. Pe un grătar aşezat deasupra jarului se coceau mere din care picura suc aromat.

Copiii trăgeau adânc în piept miresmele amestecate, cu privirile îndreptate spre pâlpâirea lumânărilor din sfeşnicele aflate în încăpere. Marie simţea că reînvie.

Când cina era pe sfârşite, Constant se ridică în picioare, cu paharul în mână. Avea obrajii îmbujoraţi de căldură şi din cauza băuturii.

— Am venit să-ți aduc un dar, mamă, anunţă el pe un ton grav.

Genunchii lui Marie începură să tremure, iar tâmplele i se zbătură de o speranţă nebunească. Vorbele lui Constant căzură însă asupra ei ca o ploaie rece.

— Solene îmi va dărui un copil. Mă însor cu ea.

Marie se uită la Constant, apoi la Jean, care-şi întoarse, stânjenit, privirea. Scoase, fără să vrea, un strigăt slab. După aceea nu mai văzu nimic. Totul încremenise într-o beznă adâncă.

Când îşi reveni, Isabeau era lângă ea. De cum deschise ochii, simţi din nou cuvintele lui Constant sfâșiindu-i inima. Isabeau îi ocroti plânsetul la pieptul ei generos.

— Aşa, fetiţa mea, îi şopti. Plângi. Te vei simţi mai bine după aceea.

— Crezusem… gemu printre lacrimi Marie. Crezusem… repeta ea.

— A fost o surpriză pentru noi toţi. Se pare că Jean ştia, dar nu putea să ne-o spună el.

— Pentru ce? Totul era atât de perfect, hohoti Marie.

— Cred că aşa a înţeles el să se răzbune. Să ne strice această imagine a Crăciunului. Cu toate acestea, crede-mă, Marie, când ai leşinat, a început să plângă poate şi din cauza vinului.

Ridicând capul, Marie întrebă:

— Unde e acum?

— A plecat încă din zori.

— Din zori?

Marie se frecă la ochi. Nici nu observase că odaia era scăldată în lumina zilei.

— Ai dormit neîntoarsă. Erai frântă de oboseală după toate pregătirile astea.

— De ce nu m-aţi trezit, aş fi putut, aş fi…

— Ţi-a lăsat asta.

Isabeau îi întinse un plic sigilat. Marie îşi şterse ochii cu dosul mâinii şi-l desfăcu.

> Marie,
> Ce s-a făcut e bun făcut, aşa cum bine spui tu. Mărită-te cu Jean, îşi merită cu prisosinţă copiii.
>
> Adio. Constant

Mototoli cu furie în pumni scrisoarea şi o aruncă în peretele din faţa ei.

— Niciodată! strigă, de parcă el ar fi putut s-o audă. Niciodată!

Apoi se întoarse şi-şi îngropă faţa în pernă, ascunzându-şi disperarea. Isabeau mai rămase un moment alături de ea, după care îşi zise că era mai bine s-o lase singură cu durerea ei şi ieşi, închizând cu tristeţe uşa masivă.

Marie rămase în odaia ei timp de trei zile. Când ieşi, slăbită şi mohorâtă, îl găsi pe Jean în patru labe, cu cei doi băieţi călare pe spinarea lui, în timp ce Gasparde bătea din palme, strigând:

— Şi eu, şi eu!

Scena o irită şi o stânjeni, în acelaşi timp. Se duse să-şi pună pelerina, îşi încălţă botinele căptuşite cu hermină şi-şi puse pe cap gluga, care-i ascunse obrazul tras. Avea nevoie de aer. Trecu pragul, respirând adânc. Cerul era senin. Fiecare pas prin zăpada moale era un efort, dar nu-i păsa. Merse cu hotărâre până la stejarul cel mare şi se lăsă să cadă pe banca acoperită cu un strat gros de zăpada.

— Ai să răceşti.

— Şi ce dacă? îi răspunse lui Jean, care o urmase.

Bărbatul îngenunche, ruşinat, în faţa ei.

— Sunt dezolat, Marie.

— N-ai nicio vină, răspunse ea ridicând din umeri. Când trebuie să nască?

— În iulie.

— De mult au…

Dar cuvintele îi muriră pe buze. Nu şi-l putea închipui pe Constant îndrăgostit de altă femeie. Cu atât mai puţin de Solene.

— Nu ştiu. Întotdeauna au fost apropiaţi. Atât de apropiaţi cât pot fi un frate şi o soră. Lilvia n-ar fi fost de acord cu această legătură. Bertille e şi ea furioasă. Chiar dacă nu au acelaşi tată, s-au născut din acelaşi pântece. Nu înţeleg. Dar poate că nici nu e nimic de înţeles. Cerşetorii l-au ales ca rege. Avea nevoie de o regină. Iar cei de la Curtea Miracolelor o iubesc pe Solene tot atât de mult cât te iubeau şi pe tine.

— Prostii, Jean. Ştii la fel de bine ca mine că această Curte a Miracolelor nu este decât o legendă; nici ea, nici pretinsul ei rege nu există, de fapt.

— Nu vorbi aşa, Marie.

Ea rânji şi-l privi cu asprime.

— Oare faptul că o mână de cerşetori, de schilozi şi de vagaboande se adună printre gunoaiele dintr-un cimitir e de ajuns ca să se creeze un regat? Regele nebunilor nu este decât şeful unei bande de tâlhari care încalcă legea ca să-și poată duce traiul. Asta o ştim cu toţii, Jean. Restul nu e decât o înscenare care parodiază spiritul realităţii. Când am crescut, am încetat să mai cred în toate acestea şi am văzut realitatea aşa cum este ea. Dincolo de măşti, de costume, de ifose, exista o singură realitate: cea a faptelor noastre. Iar ale mele m-au făcut să-l pierd pe bărbatul pe care-l iubeam.

— Dacă te-ar fi iubit cu adevărat, te-ar fi iertat.

— De unde ştii tu?

Jean oftă, apoi zise:

— Am să plec şi eu, Marie… Mă înrolez în armata regelui. Urmă o tăcere pe care Marie n-o tulbura. Jean continuă: Regele oferă câte trei scuzi de aur pe lună, câte o haină îmblănită de uniformă, arme şi făgăduieşte că aceia care se vor distinge în luptă vor deveni ofiţeri şi vor fi înnobilaţi. Eu nu-ţi pot dărui vreun titlu, nici aur, nici promisiuni, nimic în afara trecutului meu, nedemn de castelana de la Vollore care eşti acum. Cât despre iubirea mea, e necredincioasă, căci încă sunt atras de aşternutul femeilor, chiar şi aici, sub acoperişul tău. Am, aşadar, mai multe cusururi decât oricare altul şi n-aş merita, din pricina asta, să capăt nimic. Totuşi, tu, Marie, mi-ai dăruit cei mai frumoşi copii din lume, şi acesta e singurul lucru din viaţa mea cu care mă mândresc. Chiar dacă micuţii nu ştiu cine sunt eu, simt nevoia să plec şi să dobândesc, pentru ei, gloria pe care n-o am.

Marie clătină din cap.

— Ai putea muri în luptă…

— Nimeni n-ar plânge după mine. Nici mama, nici tata, nici ei, nici Isabeau, nici tu.

— Ba da, Jean. Îmi vei lipsi.

El se aplecă şi-i sărută blând buzele tremurătoare.

— Marie, Dumnezeu mi-e martor că am ţinut în braţe multe femei, dar niciuna dintre ele nu m-a făcut vreodată atât de fericit ca tine. Niciodată!

— Dacă m-aş căsători cu tine, ai rămâne? întrebă ea, cu voce pierită.

— Nu. Dar pentru asta, mă voi întoarce de la război, adăugă el, surâzând. Nu-l lăsa pe Constant să-ţi răpească veselia, Marie. Eşti atât de frumoasă când râzi! Hai să ne întoarcem până nu îngheţi de tot.

Porniră împreună spre casă. Când Marie intră pe uşă, Gasparde i se aruncă în braţe.

Jean plecă a doua zi, şi toata iarna nu avură nicio veste de la el. A fost o iarnă rece, înveselită doar de energia nesecată şi de râsetele tripleţilor.

Apoi sosi o scrisoare adresată de Constant mamei sale, prin care o anunţa că se căsătorise în iunie, când înfloreau ultimele flori de liliac. Solene urma să nască nu peste mult timp. Bertille rupse scrisoarea, bodogănind că fiul ei nu înţelesese nimic, şi refuză categoric să se ducă la el, la Paris.

— Doar am şi aici o fată, făcu ea, ciupind-o de obraz pe Marie, ca altădată, şi destui nepoţi ca să uit de supărarea asta. Uită şi tu de a ta! Derbedeul ăla nici nu merită fericirea pe care i-ai fi adus-o tu.

Marie se simţi îmbărbătată. Theophrastus le dădu de ştire că se afla pe drumul cel bun şi nu putea să vină să le viziteze, aşa cum sperase. Nici Isabeau nu obţinuse încă vreun rezultat. Din cauza vârstei, vederea îi slăbise, şi Marie trebuia adesea s-o ajute în cercetările ei. Totuşi, era la fel de optimistă. Cu toate că nu reuşiseră până atunci decât să reconstituie otrava. O încercaseră pe animale, dar nu obţinuseră nici cea mai mică urmă de mutaţie. Isabeau era convinsă că erau la un pas de a găsi „formula magică”, aşa cum o numea ea, şi că n-aveau nevoie decât de o sclipire de inspiraţie la un moment dat.

La începutul lunii iulie veni la castel fratele lui Huc, cronicarul mănăstirii de la Moutier. Povara anilor îi apăsa tot mai mult umerii masivi şi voia ca, înainte de a-i sosi ceasul, să aibă grijă de moştenirea copiilor lui Marie. La sfatul lui, ea întocmi un

testament – pe care Etienne făgădui să-l înregistreze în luna următoare ca fiind cel al lui François de Chazeron – în favoarea celor doi băieţi, Gabriel şi Antoine. În testament erau menţionate şi pământurile pe care Chazeron i le luase lui Huc atunci când îl gonise de la castel. Marie răspândi zvonul că tatăl ei se înrolase ca ofiţer în armata regelui.

Începuseră să stea cam prost cu banii. Nu mai rămăsese aproape nimic din comoara ascunsă în subteranele de la Montguerlhe, pe care atât Isabeau, cât şi Theophrastus o cheltuiseră pentru cercetările lor. Şi chiar dacă pământurile erau roditoare, era de-ajuns o secetă sau o perioadă prea ploioasă ca recolta să fie compromisă. Marie îşi spunea că vor apărea nişte soluţii.

Nu se aştepta însă la o nouă lovitură a sorţii.

Mesajul era concis şi purta semnătura Caterinei de Medici: „*Regele este în mare primejdie şi numai tu îl poţi salva!*"

Marie îşi aminti imediat de ciudata profeţie a lui Michel de Nostre-Dame: „*Din pricina neştiinţei lupoaicelor, un mare rege va fi deplâns*".

Nu şovăi decât o clipă. Dacă era posibil ca destinul să fie schimbat, atunci trebuia, cu orice preţ, să se întoarcă la Paris. Venise luna iulie, iar câmpurile erau acoperite cu spice aurii şi bogate. Îşi îmbrăţişă familia, le promise copiilor că se va întoarce cât de repede va putea, apoi se urcă în trăsură, cu mintea frământată de întrebări fără răspuns.

Ce putea face ea ca să-şi salveze regele?

Caterina era şi mai uscată decât atunci când se despărţiseră. Într-o ţinută austeră, cu tenul alb şi buzele strânse, părea un corb care se aşază mereu acolo unde nu te-ai aştepta să-l vezi. O îmbrăţişă totuşi cu efuziune pe Marie, care fu surprinsă, dar nu-şi puse prea multe întrebări. Poate că sub carapacea aceea mai stăruia o urmă din acea Italie exuberantă şi capricioasă al cărei suflet era atât de expansiv.

— În jurul regelui se urzeşte un complot, anunţă Caterina, fără nicio introducere, după ce o introduse pe Marie în cabinetul ei. Se pare că anumite persoane s-au săturat să-l vadă înfruntându-l pe împărat ca să cucerească un Milan care-i scapă mereu. Ştii,

Marie, sunt bine informată, fiindcă-mi place să spionez. Nu-i pot ataca direct pe iniţiatorii complotului, dar le pot dovedi că sunt supravegheaţi. L-am descoperit pe cel care a primit însărcinarea de a-l asasina pe rege. Peste opt zile, acesta urmează să plece ca să-i ajungă din urmă pe Francisc şi armata lui. Dezvăluie-mi puterea otrăvurilor şi voi putea sa-l opresc. Odată ce regele va rămâne viu şi nevătămat, duşmanii săi se vor face nevăzuţi ca să nu fie denunţaţi.

Marie se închise în ea.

— Nu stăpânesc această putere.

Caterina se înroşi la faţă, dar îşi stăpâni furia.

— Ştiu că minţi. Dacă nu faci parte dintre prietenii lui, înseamnă că ţii cu conjuraţii, adăugă ea pe un ton acuzator.

Marie se lăsă să cadă pe un scaun. Îl va salva pe rege. Aşa cum şi el o salvase.

— Foarte bine, făcu ea. Am să te ajut. Dar nimeni nu va trebui să afle despre amestecul meu.

— Nimeni nu va şti ceea ce vom fi făcut, credincioasa mea Marie. Ai cuvântul meu. Iar făgăduiala unui Medici preţuieşte mai mult decât aurul. Cu toate acestea…

Îşi scoase din mânecă o pungă dolofană şi, luând mâna lui Marie, îi puse banii în palmă.

— Ia-o, spuse ea. Vei avea nevoie de bani ca să faci rost de ingredientele necesare şi, eventual, ca să te asiguri de discreţia spiţerului de la care le vei cumpăra.

— Dar n-am… începu Marie, însă se opri la vreme.

Caterina nu trebuia să afle că Isabeau îi încredinţase o fiolă cu substanţa preparată de ea, atunci când Marie îi destăinuise motivele pentru care se întorcea la Paris. „*Nu se ştie niciodată. Dacă vei avea nevoie s-o foloseşti, vom putea măcar să-i vedem efectul asupra unei fiinţe omeneşti*”, spusese bunica ei. Totuşi, ideea aceasta n-o încânta deloc. Luă punga şi se despărţi de Caterina cu un zâmbet complice. Îşi servea propria cauză în acelaşi timp cu cauza regelui ei. Un rege drept, deşi orgolios. Un rege pe care-l respecta.

A doua zi, îi înmână Caterinei de Medici ceea ce aceasta îi ceruse, spunându-şi că aurul acela pica la ţanc. Ca să

îndepărteze orice bănuială, hotărî să rămână toată vara la Fontainebleau, unde curtenii comentau înaintarea armatelor în Savoia, prin teritoriile pe care le cuceriseră. Ocolea cu grijă gândul că, nu departe de acolo, Constant legăna în braţe un nou-născut.

Cum Carol Quintul şi Francisc I nu reuşiseră să ajungă la o înţelegere în privinţa acelui Milan atât de râvnit, împăratul fu primul care lansă ofensiva, intrând pe teritoriul Franţei în ciuda împotrivirii papei, în ciuda părerii apropiaţilor săi. Francisc însă jubila. Armata lui era în stare să ţină piept inamicului. Îl aşteptă pe Carol în Provence, poruncind ca toate cuptoarele şi morile să fie distruse. De asemenea, incendie lanurile de grâu, vărsă pe jos tot vinul şi otrăvi puţurile, aruncând în ele furaje, sub privirile disperate ale ţăranilor.

— Dacă nu vor găsi nimic de mâncare, vor face cale-ntoarsă, afirmă Francisc, stabilindu-şi tabăra pe malul Ronului, gata de luptă.

Ajungând la Aix, Carol Quintul se proclamă, autoritar şi cu fast, rege al ţinutului Arles şi conte de Provence.

— O să paştem iarba de pe câmp şi o să bem apa de ploaie, dar, chiar dacă vom ajunge să ne târâm, Parisul se va prosterna încă şi mai adânc în faţa mea, replică el cu cinism.

Auzind aceste zvonuri, Marie îşi frângea mâinile şi se întreba fără încetare cine era trădătorul. După ea, nu putea fi decât vreun spion al lui Carol Quintul. Prin urmare, cineva din anturajul reginei Eleonore, deşi aceasta n-avea cum să fie implicată într-un astfel de complot. Războiul dintre fratele şi soţul ei îi sfâşia inima, iar regina se ruga în fiecare zi ca acesta să înceteze, înspăimântată de veştile aduse de mesageri, care adânceau zi de zi umbra unei tensiuni tot mai apăsătoare.

— Delfinul a murit! Delfinul a fost asasinat! strigă heraldul sub ferestrele palatului.

Marie se repezi într-acolo, împreună cu celelalte doamne care se adunaseră în încăpere ca să brodeze. Curierul descălecase, iar regina Eleonore se apropia de el.

— Maiestate, anunţă acesta, îngenunchind în faţa ei. Regele m-a trimis să vă aduc o veste tristă. Se lăsă o tăcere adâncă, iar regina îl invită cu un gest să continue. Maiestate, din nefericire, delfinul Francisc s-a stins acum trei zile, la Toumon, de unde se pregătea să plece spre rege.

— Cum s-a întâmplat? întreba Eleonore, alunecând pe scaunul de lângă ea.

— Se pare ca după un joc de *paume*[2] care a avut loc la 10 august, delfinului i s-a făcut sete şi a băut din paharul pe care i l-a adus scutierul său. La câteva minute după aceea a fost cuprins de convulsii care i-au speriat pe oamenii lui şi a căzut la pat. Din nenorocire, băutura aceea i-a fost fatală. Maiestatea Sa a ordonat să se facă o ancheta, iar scutierul Montecucculi a fost arestat.

Marie îngheţă, la rândul ei. Delfinul să fi uneltit împotriva coroanei pe care urma s-o poarte? Refuza să creadă una ca asta. O cuprinse un dezgust nemărginit. Prin această crimă, Caterina de Medici devenea soţia viitorului rege. Marie se întoarse şi o privi. Cu o sclipire de satisfacţie în ochii negri, Caterina zâmbea.

Cu câteva zile mai târziu, soţul ei, Henric al Franţei, fu trimis să-și desăvârșească educaţia pe lângă marele maestru Anne de Montmorency, în timp ce Francisc I încerca să-și uite durerea concentrându-se asupra războiului său.

— Ai abuzat de încrederea şi de prietenia mea, tuna şi fulgera Marie în cabinetul Caterinei care, nepăsătoare, părea s-o sfideze cu o privire ironică.

De trei zile, Marie nu-şi mai găsea liniştea. Înţelesese că fusese manipulată şi că profeţia lui Nostradamus se împlinise. Acea profeţie pe care crezuse că o poate anihila prin faptele ei. Era supărată pe prezicător, pe Caterina, pe întreaga lume.

— Linişteşte-te şi ascultă ce-ţi spun, prostuţo, i-o tăie scurt Caterina.

Cu toate că era mică de statură, chipul ei, care i se părea lui Marie şi mai urât decât de obicei, impunea respect. Aşa că Marie tăcu, fără să-și descleşteze însă pumnii.

---

[2] Joc cu mingea, asemănător cu oina(n.tr.)

— Cumnatul meu era un om pervers, lacom de putere, amator de orgii şi de lucruri scandaloase, n-avea pic de moralitate, nu-şi asculta decât propriile pofte. Nici tu nu-l plăceai mai mult decât mine. Mi-ai spus, nu o dată, cât de mult te enervau avansurile, privirile, gesturile lui obscene.

— Asta nu înseamnă că… începu Marie.

— Taci! porunci Caterina. Fiinţa aceea respingătoare îşi ruina prin năravurile sale sănătatea dăruită de Dumnezeu. Cu toate acestea, tatăl lui îl venera pentru că era primul născut, viitorul monarh al Franţei, pentru că-i semăna prin nesaţul poftelor lui trupeşti. Dar atâta nu e de ajuns pentru a face din el un mare rege! Îmi respect regele mai mult decât oricare dintre supuşii săi. Lui îi datorez situaţia mea de acum. Dar iată unde duce orgoliul său: la pârjolirea întregii Provence, la înfometarea şi la chinuirea poporului prin jafuri şi omoruri. Dumnezeu mi-e martor că-mi iubesc şi mai mult ţara natală, Italia, dar merită oare Milanul atâtea vieţi jertfite, îndatorarea şi sărăcirea Franţei, hambarele goale din iarna care va veni cu lacrimi? După ce Francisc I va muri, istoria nu va mai consemna decât castelele acestea splendide, operele artiştilor italieni pe care-i venera, însă adevărul este că ţara a fost guvernată doar după bunul lui plac. Delfinul n-ar fi fost pentru Franţa decât o copie palidă a lui Francisc. Eu i-am oferit ţării un rege.

— Şi o regină, dacă nu mă-nșel! se răsti Marie, a cărei mânie nu scăzuse la auzirea acestui discurs.

— Da, şi o regină. Dar, orice-ai crede tu, n-am acţionat mânată de vreun interes meschin. Numai Henric este demn să-i urmeze tatălui său. Este puternic, dar modest. Vesel, dar nu petrecăreţ. Iubeşte o singură femeie, dar această iubire n-a fost consumată. Mai mult, respinge femeile uşoare pentru a-şi îndeplini datoria de soţ faţă de mine. Este drept şi cinstit, credincios şi viteaz, înţelept şi viclean. Nu este doar soţul meu, ci e un om deosebit, şi nu regret nimic din ce-am făcut, atât pentru el, cât şi pentru Franţa.

— Am să te denunţ regelui, Caterina. N-aveai dreptul să te joci de-a Dumnezeu.

Caterina izbucni într-un râs cinic.

— O, ba nu, Marie, n-ai să-i spui nimic. E secretul nostru. Dacă mă pierzi, te voi trage după mine. Uită-ți furia, uită-ți orgoliul rănit şi reflectează, mai degrabă, la cuvintele mele. Ele te vor convinge că suntem aliate. Legate pe viaţă.

Marie îi înfruntă o clipă privirea, apoi plecă, blestemându-se în sinea ei. Căzuse în capcană.

În acel an 1536, la 14 septembrie, Carol Quintul se recunoscu învins de foametea care-i secerase douăzeci de mii de oameni. Armata lui din nordul Italiei făcu şi ea cale-ntoarsă. În timp ce Francisc I făcea inspecţii, ordonând să fie reconstruite oraşele distruse, ca Aix, sau deteriorate, ca Marsilia, Curtea de la Fontainebleau dădea petreceri fastuoase, sărbătorind victoria şi alungarea din ţară a inamicului.

În primele zile ale lunii decembrie începu la Lyon procesul lui Montecucculi. Sub tortură, scutierul afirmă că-și otrăvise stăpânul la ordinul lui Carol Quintul, care-l osândise la aceeaşi soartă şi pe rege. Numele Caterinei sau al lui Marie nu fură pomenite nicio clipă, dar asta nu alină remuşcările tinerei. Trupul lui Montecucculi fu sfârtecat de patru cai în Piaţa Grenelle.

— A fost ceva insuportabil, povesti Marguerite, sora regelui. Bucăţile sfâşiate au fost lovite cu pietre. Copiii îi smulgeau fire din barba şi din păr. I s-a tăiat nasul, i-au fost scoşi ochii, iar limba i-a fost smulsă. N-am văzut în viaţa mea un spectacol mai oribil!

Marie o crezu, văzându-i chipul răvăşit şi mâinile tremurânde. Nici ea nu arăta mai bine. Dacă regele afla că ea procurase otrava, oare ce soartă ar fi aşteptat-o?

În cursul lunii decembrie, Marie fu chemată la rege. Nu-l mai văzuse de când încetase persecuţia împotriva ereticilor. O sărută cu căldură pe frunte, cu toate că şi-ar fi dorit mai degrabă să-şi aşeze buzele pe gura ei.

— Ce-ţi mai fac copiii, dulce Marie? întrebă el. I-ai găsit bine, sănătoşi, ai avut destul timp să te bucuri de ei?

— Da, Sire. Sunt zdraveni şi neastâmpărați. Am fost fericită să fiu din nou alături de ei, mărturisi ea cu sinceritate.

— Soţul tău te-a onorat aşa cum trebuie? o tachină el, aşa cum avea obiceiul.

— Da, Sire, minţi Marie, mușcându-și buzele.

— Dar îţi lipseam, nu-i aşa? Altfel, de ce l-ai fi lăsat iarăşi singur? continuă regele, mângâindu-i obrazul cu un deget pofticios.

„*Pe Constant l-ai pierdut şi trebuie să-ți aperi secretul*”, îi şopti la ureche o voce stinsă, ruşinată şi încărcată de regrete.

— Da, Sire, se auzi răspunzându-i, şi îşi plecă privirea Mi-ai lipsit.

O flacără sălbatică se aprinse în ochii regelui. Îi ridică bărbia care tremura şi-i sărută gura de un trandafiriu-gingaş. Marie se destinse, tulburată de această blândeţe neobişnuită. Se zvonea că regele era un amant priceput. Poate că o va face să uite de Constant. De data asta însă Marie avea să ia măsuri de precauţie. Avea de la bunica ei reţeta unei poţiuni contraceptive. Răspunse cu îndrăzneală sărutării regelui.

— Lasă-ți uşa descuiată, îi spusese el, punând capăt întrevederii, când fusese anunţat că Anne de Montmorency ceruse să fie primită de rege.

Se conformase şi stinsese lumânările. Francisc I veni în camera ei atunci când în palat suflul nopţii scăzu până la un murmur. Inima lui Marie bătea puternic. Nu făcuse dragoste decât o singură dată în viaţa ei; regele n-avea să râdă oare văzând cât de lipsită de experienţă era?

Dar el fu darnic cu mângâierile şi atent, fără să pară a-i remarca stângăcia, ba, dimpotrivă, trezind senzualitatea care zăcea în ea. Zorii o găsiră epuizată şi încântată că cedase. Regele nu-şi dezminţise reputaţia şi o făcuse să se simtă împlinită. În timp ce se îmbrăca, Francisc se întoarse spre ea.

— Îţi voi mărturisi încă un secret, Marie.

Înainte ca ea să poată spune ceva, se aşeză pe marginea patului şi continuă, urmărindu-i cu degetul conturul sânului:

— Trupul acesta pe care mi l-ai oferit l-am mai văzut, şi nu o dată, în toată goliciunea lui, ca acum.

Marie rămase cu gura căscată.

— Sire… Dar cum…

— Nu te supăra, rogu-te. De fapt, pe absolut toate doamnele de aici le-am văzut scăldându-se, în întreaga lor frumuseţe strălucitoare şi nepăsătoare.

Şi chicoti poznaş, în timp ce ea se încrunta.

— Deasupra bolţilor micului lac în care vă scăldaţi adesea se află, după cum ştii, o grotă. Am pus să se facă o potecuţă care duce acolo, iar un măiestrit joc de oglinzi îmi permite să vă admir siluetele.

— Vai, dar e scandalos! gemu ea indignată.

— Aş zice că e, mai degrabă, teribil de… excitant, râse regele aplecându-se spre ea.

— De-acum înainte nu voi mai cuteza să mă scald!

— Ba fireşte că da. Mai ai multe lucruri de învăţat, Marie. Printre ele se numără şi dorinţa. Eşti singura care-mi cunoaşte secretul, nici măcar lui Anne nu i l-am destăinuit. E mult prea geloasă. Ar fi pus să fie zidit observatorul meu şi mi-ar fi stricat plăcerea.

— Dar de ce mi-ai spus mie?

— Ca să te gândeşti de acum înainte că ochii mei te vor mângâia. Ochii mei şi ai altor gentilomi care mă însoţesc uneori.

Marie simţi că se înroşeşte până-n suflet. Cum putea el să-şi imagineze, măcar o clipă, că i-ar fi plăcut să se expună astfel, ca o prostituată? Se îmbufnă.

— Sire, credeam că mă respecţi.

— Marie, Marie, se miră el, aşa şi este, altfel aş fi continuat s-o fac fără să-ți spun nimic. Ţi-am făcut un dar. Ai o fire generoasă şi pasională, dar încă nici nu ştii asta. S-ar zice că soţul tău este cam nătăfleț, observă el amuzat. Ea nu reacţionă. Regele zâmbi şi mai larg, continuând: Lasă aceste senzaţii voluptuoase să pună stăpânire pe tine când te vei duce din nou să te scalzi, iar ele îţi vor dezvălui, mai bine decât ar putea s-o facă vreodată un bărbat, o mulţime de lucruri legate de emoţiile şi dorinţele tale. Nimeni în afară de mine nu va bănui că tu cunoşti secretul. Fă-mi acest dar: ia parte fără reţineri la un joc nevinovat, chiar dacă e puţin maliţios.

— De unde voi şti că mă observi?

— Nu vei şti, iar această nesiguranţă va face ca tulburarea ta să fie şi mai îmbătătoare, crede-mă.

— Nu ştiu dacă voi avea atâta îndrăzneală, mărturisi ea.

— Daca ai renunţa dintr-odată la un obicei atât de plăcut, s-ar isca bănuieli. Doar nu vrei să mă dai de gol! Anne m-ar ucide!

Această evidenţă îi smulse lui Marie un zâmbet care se stinse însă imediat.

— Dacă ar afla că ai fost aici, pe mine m-ar ucide.

— Atunci fă-ţi rost de un alt iubit, Marie.

— Deja, Sire? întrebă ea, convinsă acum că-l dezamăgise.

Regele zâmbi sincer. Îi sărută gura tristă, apoi se ridică.

— Mi-ai oferit un lucru de preţ: de mult timp, eşti singura femeie din acest palat în care am încredere. De aceea am vrut să fac dragoste cu tine. Aş putea s-o gonesc pe Anne şi să te iau pe tine în locul ei, dar te-ar distruge, pe tine sau familia ta, ca să se răzbune. Şi nu vreau să se întâmple una ca asta.

— Şi ea cunoaşte multe taine.

— Într-adevăr. Ştie lucruri care le-ar fi de mare folos duşmanilor mei şi duşmanilor Franţei. Nu-mi pot asuma un atare risc. În afară de asta, aşa cum mă cunosc, dacă aş rămâne cu tine, aş începe foarte curând să te iubesc cu o patimă care m-ar putea determina să fac orice nebunie. Nu-ţi doreşti putere, nu-i aşa?

— Nu, Maiestate. Nu-mi pasă de ea.

— Să nu te schimbi, frumoasa Marie. Rămâi aliata mea. Noaptea aceasta e ca un pact între noi. Ţineam să-ți arăt ce e dragostea. Ştiam că soţul tău n-a făcut-o, din moment ce nu eşti căsătorită.

Lui Marie i se tăie respiraţia de uimire, dar nu încercă să nege.

— Cum ai aflat?

— Ah, Marie, Marie, cât de candidă şi fermecătoare eşti! Când un rege vrea să afle ceva, află! Dar fii liniştită, nu voi sufla o vorbă. Avem cu toţii micile noastre secrete. Tu îl ştii pe al meu, eu pe al tău, nu?

— Aşa e, Sire. Îl voi păstra.

Dintr-odată, îşi simţea sufletul înseninat. Afară se auzi cântatul unui cocoş. Francisc I se întinse, apoi se pregăti să plece, dar Marie îl opri cu o întrebare care-i trecuse atunci prin minte:

— Sire, delfinul Francisc...

Regele întoarse capul, iar pe chip îi apăru o expresie îndurerată. Marie îşi plecă privirea, să nu-i vadă tristeţea, şi continuă:

— Mă... privise şi el?

— O dată, mărturisi regele. Era pervers, urmă el, iar ceea ce voia era deplasat. L-am pălmuit şi i-am interzis să se apropie de tine.

Marie rămase înmărmurită.

— De ce, Sire?

Regele schiţă o grimasă tristă.

— Era fiul meu şi-l iubeam. Dar, oricât de uşuratic aş fi, nu-mi plăceau orgiile acelea în care doamnele erau luate cu forţa.

Marie rămase o clipă fără grai, apoi se interesă:

— Cum aş putea să-ți mulţumesc vreodată pentru asta, Sire?

Regele o privi drept în ochi. Apoi răspunse cu voce ştearsă:

— Fără să ştii, ai şi făcut-o, Marie.

Închise uşa în urma lui, iar pasul său furişat se pierdu printre paşii celorlalţi amanţi adulterini care reintrau în legitimitate.

Marie abia îndrăznea să respire. Ultimele lui cuvinte îi răsunau în inimă ca un ecou. Care era oare înţelesul lor? Regele ştia că ea procurase otrava? Caterina avea dreptate când afirma că Henric va fi un rege mai bun decât ar fi fost fratele lui? De asta încercase Francisc I să-l convingă pe Carol Quintul să-i dea Milanul lui Henric? Pentru că, într-un fel sau altul, îl condamnase deja pe delfin, pe acest fiu atât de iubit, în ciuda viciilor lui?

Asupra acestor întrebări şi îndoieli o fură somnul. Fără să vrea, descoperise secretele Franţei, şi nu aceasta era soarta pe care şi-o dorise.

Câteva săptămâni mai târziu, adică la 1 ianuarie 1537, Madeleine de Franţa, fiica lui Francisc I, se căsătorea cu Iacob al V-lea, regele Scoţiei, potrivit acordurilor semnate cu mult timp în urma de cei doi monarhi.

Pe Madeleine o îngrozea gândul la această căsătorie. În cele din urmă, acceptase ideea că trebuia să se supună. Soţul ei nu era urât, dar pe ea o speria faptul că acesta avea părul blond şi ondulat.

— Nu cumva culoarea asta, ca a grâului copt, arată că e de sânge normand? Nu va fi crud cu mine, aşa cum erau strămoşii lui? scâncea ea.

Eleonore şi Caterina o încurajară, arătându-i că şi ele fuseseră obligate să se mărite în virtutea unor raţiuni de stat şi că amândouă erau mulţumite de căsniciile lor. Ceremonia de la catedrală fu plină de fast, dar Marie n-o putu aprecia aşa cum ar fi trebuit. Pe când defila pe peronul din faţa catedralei împreună cu mai-marii regatului, se gândea cât de mărunţi şi demni de dispreţ li se păreau ei celor care îi priveau din vârful turnurilor, cum făcuse şi ea pe vremuri. Poate că acolo, pe vreuna dintre himere, stătea Constant. Marie nu îndrăznea să ridice capul, ca să nu-i ghicească silueta.

Cu trei zile înainte de ceremonie, fusese să se scalde împreună cu Madeleine, Caterina, Anne şi alte doamne de la Curte. Micul lac era alimentat de un izvor termal, aşa încât era frecventat atât iarna, cât şi vara. Se zbenguiseră ca de obicei, dar Marie îşi ascunsese cu greu tulburarea. Cuvintele regelui o urmăreau, cu atât mai mult cu cât era convinsă că de data asta nu venise singur să le spioneze. Se înroşi văzând-o pe Madeleine, care înota pe spate, oferindu-şi probabil, fără ştirea ei, pântecele privirilor viitorului soţ care se desfăta, desigur, în faţa acestei privelişti.

— N-ai vrea să-mi oferi braţul?

Marie se întoarse şi schiţă o înclinare a capului ca răspuns la întrebarea lui Anne de Montmorency. În vârstă de vreo 40 de ani, era cel mai frumos bărbat din regat. Avea trăsături regulate, buze cărnoase şi ochi de un albastru atât de pur, încât te-ai fi putut îneca în ei. Era la fel de afemeiat ca regele său, iar faima lui de amant stârnea multe ecouri, cu atât mai mult cu cât se încăpățâna să rămână celibatar, spunându-le celor care-i reproşau acest fapt că detesta adulterul şi, ca să nu comită un astfel de păcat, n-avea altă soluţie decât celibatul. Era un bărbat încântător, glumeţ, având în egală măsură umor şi experienţă în luptă, la fel de multe virtuţi ca actele de vitejie săvârşite.

Mărind pasul ca să-l potrivească după al lui, Marie îşi alungă înciudată regretele în umbra trecutului.

„*Şi eu mi-am ales regele,* îşi spuse în gând, *constrânsă de orgoliul şi încăpățânarea ta, Constant. Să dea Domnul să n-o regreţi niciodată.*"

17

În atmosfera sărbătorească din acea lună ianuarie a anului 1537 se desfăşurau turniruri după turniruri, iar tânărul Henric nu înceta să le câştige, închinându-şi victoriile lui Diane de Poitiers, spre bucuria lui Marie. În ciuda nepăsării prefăcute pe care-o afişa Caterina de Medici, Marie ştia că acest fapt o chinuia.

Duchessina pretindea că, la urma urmei, nu era vorba decât despre o „iubire curtenitoare”. Una dintre acele iubiri care nasc legende. Diane n-avea să-i cedeze niciodată tinerelului pe care-l ţinuse în braţe pe când era doar un bebeluş. Era doar mişcată de atenţia lui. Oricât ar fi tânjit Henric, onoarea familiei Medici n-ar fi suferit nicio atingere. Dar Caterina se înşela.

Ca să se răzbune, Marie era de partea iubirii sincere a lui Henric pentru această femeie care nu trădase şi nu complotase niciodată. Diane avea 37 de ani, dar nu era deloc ofilită. De fapt, puţine femei din regat ar fi putut concura cu frumuseţea ei strălucitoare.

Marie onora tot mai des invitaţiile lui Anne de Montmorency la castelul lui din Ecouen. El părea să o fi ales ca viitoare iubită, iar Marie acceptă această idee, fără să cedeze totuşi în faţa privirilor lui aprinse. Serbările organizate de el erau somptuoase. Muzica, vinurile, jocurile erau savant orchestrate pe teme mereu reînnoite, dar, de regulă, uşuratice. În unele încăperi ale palatului în care se adunau, amanţii unora se pierdeau pe buzele altora, într-un joc subtil şi frivol al schimburilor. Marie nu se amesteca, preferând să se ţină departe de vârtejurile acelea înspăimântătoare şi imorale şi să se lase curtată de gazdă. Atunci când băutura îl făcea pe Montmorency să devină prea îndrăzneţ, Marie pleca. Venea pe-acolo şi Diane, iar Henric o înconjura cu atenţii de îndrăgostit, spre amuzamentul celorlalţi oaspeţi. În taina budoarelor, Marie şi Diane deveniseră apropiate. Într-o noapte, pe când în castelul scăldat în lumini musafirii dansau, se distrau şi se iubeau, începură să discute ca două prietene, într-un colţ ferit de priviri,

aşa cum cerea imaginea de o rigoare fără cusur pe care şi-o făurise Diane.

Fură întrerupte mai întâi de un gentilom mascat. Auzind râsetele doamnelor în căutarea cărora pornise, se scuză şi lăsă să cadă la loc colţul draperiei, salutându-le. Apoi de un altul, care urmărea o frumoasă; aceasta, cu fustele săltate şi cu corsajul desfăcut, se amuză văzându-i graba, pitită în odaia vecină, de care le despărţea aceeaşi draperie, ascunzându-le vederii. Un al treilea interveni, împiedicând-o pe tânără să fugă. Ea protestă, printre râsete şi rugăminţi, apoi se lăsă întinsă pe pat, cu braţele deschise, îngăduindu-le celor doi bărbaţi s-o mângâie şi s-o dezbrace. Diane dădu puţin draperia la o parte şi îşi apropie discret ochiul de crăpătura dintre perdele, invitând-o pe Marie să i se alăture. Marie, care nu se aştepta la un asemenea gest din partea lui Diane, îşi întoarse, stânjenită, privirea.

— Ar trebui să deschizi larg ochii, frumoasă Marie, râse văduva ascunzându-şi buzele roşii în spatele evantaiului deschis, secolul acesta este al iubirii.

— Atunci de ce nu te laşi şi tu în voia ei? răspunse Marie, miratã.

Erau singure; Henric şi Montmorency plecaseră să le aducă ceva de băut.

— Cu cine, Doamne sfinte? se prefăcu Diane, pe un ton exagerat de înalt.

— Te iubeşte şi-l iubeşti şi tu, nu-i aşa?

— Nu e decât un copil, se apără Diane.

— Dar trebuie să recunoşti că e impunător şi arătos!

— Aşa este. Dar mi-aş pierde reputaţia.

Marie ridică din umeri.

— Sunt sigură că virtutea noastră e luată peste picior mult mai mult decât uşurătatea ăstora!

Pe când cei doi bărbaţi, care erau de multe ori nedespărţiţi, se întorceau, Diane îi şopti visătoare lui Marie:

— Ştii ce, draga mea, dacă cedezi tu, voi ceda şi eu.

— Chiar acum, pe loc, în alcovul acesta? se alarmă Marie, uluită că o convinsese atât de uşor.

— Mai bine mâine-dimineaţă. În noaptea asta, să-i lăsăm să creadă că au reuşit să ne cucerească. Aşa, ca să ne jucăm. Vrei?

— Ce puneţi la cale, doamnelor? făcu delfinul, trăgând draperiile la o parte cu un gest larg.

— Nimic ce nu ţi-ar fi pe plac, Henric, se amuză Diane. Uite-l pe tatăl tău. Pare să fie binedispus.

Îmbrăcat cu o haină de brocart şi fir, foarte potrivită cu râsul lui de uriaş, regele se distra ascultând vorbele unui personaj rotofei şi bucălat, ale cărui gesturi şi trăsături exprimau umor.

— Ia te uită, remarcă Diane la urechea lui Marie, dar e cu netrebnicul ăla de Rabelais! O fi încercând să-l convingă pe rege să-l lase să-şi publice cartea?

Marie auzise nu o dată vorbindu-se despre scrierile acestui medic, care dezvăluia viaţa desfrânată şi excesele prin intermediul personajelor numite Gargantua şi Pantagruel. Curtea nu aprecia cărţile lui, şi chiar regele se simţise ofensat de ele.

— Prieteni, li se adresă regele, caraghiosul ăsta e mai amuzant decât bufonii mei şi, dacă n-ar fi atât de înalt, jur pe Dumnezeu că l-aş lua în locul lor!

— Sire, se prefăcu acesta jignit, urâţenia sufletului meu valorează mult mai mult decât diformitatea lor! Sluga dumneavoastră… adăugă, făcând o reverenţă exagerată în faţa doamnelor.

Marie şi Diane pufniră în râs. Era evident că amândoi bărbaţii băuseră destul.

— Aţi văzut, Sire? continuă Rabelais, îndreptându-şi spinarea. Mi-am şi găsit de lucru. Aş putea molipsi tot palatul în mai puţin timp decât mi-ar trebui ca să mă piş.

— Cărţile tale, messire, sunt cam fără perdea, replică Diane, strângând din buze. Ca să nu spun că sunt vulgare şi lipsite de orice interes. În ceea ce mă priveşte, prefer să mă desfăt cu primele versuri ale tinerelului aceluia, Ronsard.

— Desigur, răspunse Rabelais, cercetând cu o privire parşivă decolteul lui Diane, el şlefuieşte spinii trandafirilor, pe când eu n-am decât o ţeapă grosolană…

Regele izbucni într-un nou hohot de râs văzând expresia scandalizata a frumoasei Diane.

— După cum vezi, dragă Diane, omul ăsta n-o să se schimbe niciodată! L-am chemat la Paris crezând că mai e vreo speranţă, dar, din nefericire pentru Curte, atât făptura, cât şi vorbele lui sunt alcătuite din răutate!

— Văd, spuse Diane, acoperindu-şi pieptul cu evantaiul, îngăduie-mi totuşi, prietene, să prefer spiritele mai înalte şi mai princiare. Tu ce crezi, Henric?

Şi-i aruncă o privire aprinsă. Henric înghiţi în sec şi-şi înclină bărbia, întrebându-se dacă nu cumva visa, în timp ce regele se prăpădea de râs.

— Bine, bine. Iată o prevestire pe care o prefer sfintei răceli. Aici, doar trupul este şi stăpân, şi sclav. Anne, i-ai arătat lui Marie vitraliile acelea care l-ar face până şi pe Rabelais al nostru să se ruşineze?

— Nu încă, Maiestate, dar o voi face cu plăcere dacă-mi porunceşti.

Marie, amuzată de acest schimb de replici, intră, la rândul ei, în joc.

— Cred că zugrăvesc iubirile lui Pschè…

— Cu toată lipsa de pudoare a senzualităţii lor, iubito, afirmă Montmorency, ducând la buze mâna lui Marie.

Rabelais întinse un braţ, cuprinzând-o fără jenă pe după umeri.

— Crede-mă, frumoasă doamnă, ar fi bine să merg şi eu împreună cu voi. Trebuie să fim doi ca să te poţi minuna pe deplin, căci ceea ce unul va privi, celălalt îţi va demonstra, şi viceversa.

Marie se îndepărtă de el cu o piruetă şi-i răspunse îndată:

— Iar apoi vei scrie că Marie, în timp ce viceversa… Nici gând, messire. Faima ta ţi-a luat-o înainte. Cât despre vizită, prefer s-o fac în tovărăşia celui căruia îi aparţin.

— Este o alegere excelentă, Marie, aprobă regele, complice, în timp ce Montmorency o salută, încântat de înţelesul vorbelor ei.

În loc de răspuns, Rabelais se contorsionă şi slobozi un miros împuţit însoţit de un zgomot tunător.

Regele îşi încruntă sprâncenele, apoi, pe când doamnele îşi întorceau faţa, i se adresă:

— Gazele tale, prietene, îmi mută nasul din loc.

— Câtă vorbărie, Sire, pentru un simplu vânt!

Francisc începu din nou să râdă şi luă de pe platoul care i se întindea o cupă cu vin de Anjou. Ca să facă o diversiune, Montmorency deschise larg obloanele asupra zorilor care mijeau, dezvăluind faimoasele vitralii de care pomenise regele. Împletindu-şi degetele cu ale lui Marie, o pofti să le privească.

Impudoarea trupurilor pe care lucirile aurului şi ale purpurei le dezvăluiau, rând pe rând, într-un balet savant îi încinse ochii şi inima. Regele se îndepărtă, luându-l cu el şi pe Rabelais.

— Haide, prietene, să schimbăm aerul, căci de al tău am avut deja parte.

— Mă salvaţi de o furtună, Sire, aşa că ar fi urât din partea mea să mai dau vânturi!

Hohotele lor de râs se amestecară, topindu-se în vuietul celorlalte râsete din palat. În alcovul care le adăpostea tainele, vraja vitraliilor acoperea răsuflarea celor două perechi fremătânde. Henric stătea nemişcat, abia atingând-o pe Diane, de frică să nu se trezească din acel vis frumos. Ea însă, radioasă, părea să savureze clipa.

Montmorency se aplecă spre urechea lui Marie şi-i şopti:

— Cred că a venit clipa să te laşi iubită.

— Atunci, messire, învaţă-mă tot ce am uitat, se auzi ea răspunzându-i, cuprinsă de dorinţa pe care i-o aprinsese atmosfera din castel.

— Henric, n-ai vrea să mă conduci până la camera mea? Lubricitatea aceasta mă nelinişteşte, n-aş vrea să întâlnesc în drum vreun bărbat, se pisici Diane, luându-l cu ea pe delfin.

Montmorency şi Marie porniră pe urmele lor.

Camera gazdei era alături de cea pe care Montmorency i-o oferise soţiei marelui seneşal. În prag, cuplurile se despărţiră, iar Marie pătrunse fără să ezite în odaia lui Montmorency. Acolo, totul invita la dragoste, de la tapiseriile cu subiecte erotice până la bibelourile înfăţişând trupuri înlănţuite. Marie se dărui cu toată senzualitatea pe care regele o trezise în ea; era sigură că, dincolo de perete, şi Diane îl primise în braţele ei pe bărbatul care o diviniza.

Castelul Écouen fu scăldat în lumina zorilor care învălui plăcerea într-o aură complice. La Fontainebleau, Caterina se pregătea, ca de obicei, să se ducă la prima slujbă a zilei. Era tristă şi întunecată. Ura orgiile acelea!

După câteva zile, îi căzu în mâna uscată un bilet pe care era notat un poem; asemenea bilete circulau mereu, constituind jocul preferat al mai-marilor regatului. Acesta îi era dedicat lui Diane de Poitiers:

Iată că într-o bună zi, Amor
Mi-a dăruit o preafrumoasă floare,
Iar inima mi s-a topit de dor,
Căci floricica ruptă ca din soare
Era un tânăr fără-asemănare.
Atunci, sfioasă, fără a-l privi,
Eu l-am chemat: Henric.
Amor mi-a spus: „*Acesta-i omul care*
Te va iubi mereu cu înfocare,
Nu-ţi va aduce chin sau întristare”.
Şi chiar sub ochii mei crescu deodat’
Un copăcel, un laur minunat.
Eu am răspuns: „*Socot că e mai bine*
Să fim cuminţi decât să fim regine”,
Dar inima-ncepuse să-mi suspine…
Diane cedă, nu-i prea greu de ghicit,
În ziua despre care am vorbit.

Furioasă, Caterina mototoli peticul de hârtie şi-l azvârli cât colo. Cu trataturile schimonosite de o ură neîmblânzită, scrâşni, încleştându-şi pumnii.

— Nebun ce eşti, ai să-mi oferi un fiu, un regat şi un titlu, iar apoi vei muri, chiar de-ar fi să-l chem pe însuşi Satana în ajutor! Marie, strigă ea, plimbându-şi pe coridoare umbra necruţătoare.

Dar Marie nu-i răspunse. Tocmai primise un mesaj din Auvergne. Ghemuită pe patul ei răvăşit, plângea în hohote. Albérie îi scrisese doar câteva cuvinte: „*Isabeau s-a stins azi-dimineaţă. Te aşteptăm*”.

După două săptămâni putu să-și îmbrăţişeze din nou copiii şi se îmbrăcă în doliu.

— Bertille a găsit-o moartă când s-a dus în odaia ei să vadă de ce întârzie să coboare. A murit în somn, împăcată, surâzătoare şi odihnită, îi povesti Albérie, cu chipul marcat de tristeţe. Pe când îi aranjau lucrurile, am găsit asta, adăugă ea, întinzându-i lui Marie o scrisoare. Probabil că voia să ţi-o trimită. Nu ştiu. Pe ea e scris numele tău. N-am deschis-o.

Marie o învârti între degetele-i reci.

— Am nevoie să fiu singură.

— Vom avea grijă să nu te deranjeze nimeni, o asigură cu tandreţe Huc.

Marie suspină, privindu-l cu părere de rău. Şi el se schimbase. Părul îi era acum complet alb, obrajii, plini de riduri adânci, iar umerii, încovoiaţi. „*Viaţa merge înainte. Nu aşteaptă până se realizează visurile şi speranţele fiecăruia*”, gândi ea, îndreptându-se spre scara care ducea la camera ei, cu tâmplele zvâcnind din cauza unei migrene tenace.

Pe ultima treaptă a scării şedea fiica ei, cu braţele încărcate de păpuși.

— Uite, bunica Isabeau mi le-a făcut. Am câte una pentru fiecare lună a anului, se mândri ea. Ai plâns, mamă?

— Am plâns de bucurie că vă revăd, minţi pe jumătate Marie, ridicând în braţe fetiţa durdulie. Băieţii se poartă frumos cu tine?

— O, nu. Mă trag de cozi şi-mi desfac şireturile. Gabriel i-a tăiat burta unei păpuşi ca s-o opereze.

— Ca s-o opereze?

— Da! A luat cartea aia mare pe care ne-a trimis-o bunicul, ştii, cartea în care sunt poze cu oameni culcaţi şi…

— Înţeleg, făcu Marie, închipuindu-şi curiozitatea băieţilor în faţa tratatului de medicină şi chirurgie al lui Paracelsus. Sper că Albérie i-a certat…

— O, da, au luat bătaie, dar păpuşa mea era supărată, şi Isabeau a trebuit s-o repare. I-a dat un nume frumos: Loraline. Nu-i aşa că-i drăguţ, mamă?

— Foarte drăguţ, Gasparde. Da, e un nume tare drăguţ, şopti Marie, gândindu-se la Ma şi simţind deodată cât de mult o doare absenţa ei.

— Plângi, mămico? De ce? întrebă fetiţa, ai cărei ochi se umplură de lacrimi văzând tristeţea de pe chipul lui Marie.

Lăsă să-i cadă din braţe păpuşile de cârpă şi îşi strânse mama în braţele ei mici, ascunzându-şi faţa între gâtul şi umărul mamei ei.

— Isabeau ne-a părăsit, Gasparde. Ştii ce înseamnă asta? murmură ea.

— Nu prea bine. Ştiu că doarme într-o cutie mare. Are un aşternut ciudat. Dar mătuşa Albérie spune că aşa călătoresc oamenii când se duc în rai. O să se întoarcă repede?

— Nu, draga mea, n-o s-o mai vedem niciodată.

N-o să mai vină să se joace cu noi?

— Nu, Gasparde.

Fetiţa izbucni deodată în lacrimi şi hohoti pe umărul mamei ei:

— Atunci n-o să mai am niciodată alte păpuşi?

— Ba fireşte că o să ai, dar vor fi altfel de păpuşi. Totul va fi altfel.

Marie îi auzi pe băieţi ciondănindu-se la baza scării. Cu paşi nesiguri din cauza greutăţii fetiţei pe care o ducea în braţe, coborî să-i certe. Văzând durerea neascunsă de pe chipul ei, lăsară capetele în jos şi se îndepărtară, reîncepându-şi jocul de îndată ce dădură colţul.

Marie o luă pe Gasparde în odaia ei. Legănată de tandreţea mamei ei regăsite, copila adormi repede pe pat, alături de ea. Marie lăsă cuvintele lui Albérie să-i aline capul greu.

Slujba religioasă fusese simplă, la fel de simplă ca Isabeau. O înmormântaseră în cavoul familiei Chazeron şi nimănui nu-i trecuse prin minte să se întrebe ce drept avea ea să se afle acolo. Cucerise inimile tuturor celor de la Vollore şi nimeni nu se gândise vreodată la trecutul ei. Albérie nu-i menţionă decesul în registrele castelului. Isabelle de Saint-Chamond nu existase niciodată, iar Isabeau murise într-o zi a anului 1500. După 37 de ani, nu mai rămăsese decât amintirea ei, moştenirea familiei Chazeron, pe care o dobândiseră în urma răzbunării ei, şi această scrisoare.

Marie o desfăcu abia când se lăsă noaptea, o noapte rece de februarie. Zăpada se aşternea fără zgomot pe acoperişurile din

ardezie, dar respiraţia egală a lui Gasparde îi încălzea sânul şi sufletul.

Scumpa mea copilă,

De câteva săptămâni puterile au început să-mi scadă şi nu pot face nimic ca să-mi revin. Zilele-mi sunt acum numărate. Simt asta. O ştiu. N-am spus nimănui nicio vorbă, ca să nu adaug tristeţii mele şi tristeţea familiei, dar cred că Albérie a ghicit. De două nopţi, lupii urlă sub fereastra mea. Desigur că a observat şi ea. Aşadar, nu te voi mai revedea, şi regret asta, precum şi multe altele.

N-am reuşit, Marie. N-am ştiut să descopăr taina transmutaţiei. Până la urmă, poţiunea aceea a fost rezultatul unei sclipiri de noroc sau de nebunie! Pe atunci eram şi femeie, şi lupoaică; nu ştiu nici astăzi care din ele a dat naştere acestui mister, însă aveam senzaţia nedesluşită că ceva trebuia să se desăvârșească prin mijlocirea mea. Ştii că nu sunt vorbăreaţă, niciodată n-am fost. Din pudoare sau poate de ruşine. Aş fi vrut să vă spun atâtea lucruri, şi n-am făcut decât să le pomenesc în treacăt. Mama ta, Marie, îmi lipseşte aşa cum mi-ar lipsi un copil avortat. Ce mult aş fi vrut s-o văd născându-se a doua oară, fiindcă prima dată n-am simţit decât ură. Ea m-a învăţat să iubesc, de la ea am învăţat noţiunile de clan, familie, moştenire.

Tu mi-ai dat prilejul să văd crescând alţi copii, liberi şi lipsiţi de griji. Chiar dacă al meu mă numeşte doar „bunică”, el face legătura cu trecutul meu şi cu Loraline. Simt când ruşine, când regret, când tandreţe fiindcă l-am născut. Mi-e ruşine pentru tot răul pe care l-am răspândit în căutarea răzbunării. Nu e decât deşertăciune, Marie. Dincolo de ceea ce am dobândit în urma ei – pământurile acestea –, ea n-a adus decât suferinţă, vanitate şi răni. Preţul ei mi-a răpit de mult bucuria de a trăi. Totul se plăteşte. Totul, Marie.

Iată de ce îţi fac acum aceasta mărturisire. Niciunul dintre ai mei n-ar fi visat vreodată la domeniile şi la puterea pe care le ai acum tu. Am modificat ordinea lucrurilor şi v-am făurit un destin înfăptuind acte pe care le credeam fără consecinţe. Aş dori să-ţi aduci aminte de asta atunci când va sosi momentul să faci şi tu nişte

alegeri, ca să poţi rămâne aceeaşi persoană pe care o iubesc, sinceră, altruistă, conştiincioasă şi curioasă, dreaptă, generoasă şi afectuoasă. Nu lăsa puterea să te corupă, banii să te înjosească, iubirea să te ofilească. Păstrează mereu în faţa ochilor imaginea copilei pe care o vedeai în oglindă, a celei care bătea străzile, a celei care umbla împreuna cu cerşetorii, ca să nu uiţi nicicând de unde vii şi cine eşti.

Există mii de feluri în care un om se poate preface într-un monstru. Transformarea pe care o provoca poţiunea aceea era doar o aparenţă. Mult mai urâtă este transformarea datorată lăcomiei, ignoranţei, orgoliului şi geloziei. Aceste primejdii sunt reale la Curtea Franţei. Eu m-am ferit de ele. N-am iubit din tot sufletul decât un singur bărbat după Jacques de Chabannes. Iar el m-a răsplătit din plin, chiar dacă n-a ştiut-o niciodată. Acest om, care a fost regele meu şi este şi al tău, n-a putut vedea niciodată cine eram eu, de fapt. Nu repeta şi tu greşeala aceasta, Marie. Constant este orgolios, iar orgoliul lui l-a făcut să se însoare; cu toate acestea, el este singurul om care te cunoaşte la fel de bine ca mine.

Copila mea, va veni o zi în care vei fi nevoită să priveşti în faţă acestă realitate şi s-o accepţi. Va trebui să te lupţi pentru ea, şi acest lucru va fi poate singurul fel în care vei reuşi să scapi de la o pierzanie fără întoarcere. Continuă cercetările mele, iar fiica ta s-o facă şi ea după tine, ca să ne scăpăm neamul de această diferenţă care ne desparte de restul lumii, dar nu-i lasă pe ai tăi să uite de ea. Ea constituie forţa noastră, ea este lucrul cel mai preţios pe care-l avem.

Spune-i mamei tale că-i cer iertare, încă o dată, pentru ultima oară. Şi, mai ales, rămâi aceeaşi mare doamnă care eşti acum.

Bunica ta, Isabeau

Marie împături cu grijă la loc foaia cu scrisul aplecat şi tremurător, cu un uşor surâs în miezul tristeţii ei. Acum înţelegea mai bine de ce o introdusese Francisc I la Curtea Franţei şi paloarea de pe chipul regelui când ea îi spusese că Isabeau se sfârşise.

Stinse lumânarea, închise ochii, apoi murmură, în tăcerea care domnea pretutindeni, strângându-şi mai tare fiica la piept:

— Te înşeli, Isabeau. Regele te iubea.

Abia după câteva zile castelul începu să iasă din încremenirea în care-l aruncase doliul. Numai copiii îşi păstraseră vioiciunea, tulburând această viaţă care se desfăşura cu încetinitorul.

Gasparde nu se mai dezlipea de maică-sa şi începuse să-și sugă din nou degetul, fiindcă Marie nu mai avea inima s-o certe. Era însă îngrijorată din pricina lui Bertille, care şchiopăta şi părea istovită. Era vizibil afectată de moartea lui Isabeau, dar Marie era convinsă că nu numai asta o chinuia. Într-o zi, pe când dădea o mână de ajutor la bucătărie, Marie întrebă dacă Jean fusese înştiinţat. Albérie îi confirmă:

— Ne-a răspuns printr-o scrisoare pe care am primit-o cu câteva ore înainte de sosirea ta. Ar fi dorit să fie alături de noi, însă nu i s-a permis să-şi părăsească postul din nord.

— E teafăr? întrebă Marie, care nu mai primise veşti de la el din iulie trecut, de când se întorsese la Paris. Preocupată de moartea delfinului Francisc şi de sentimentul ei de vinovăţie, uitase de orice altceva.

— Se pare că da. Ne scrie des, ca să afle veşti despre copii, întreabă şi de tine, adăugă Albérie. De fapt, e un băiat de treabă şi ar fi meritat să-l iei de bărbat. Nu-mi place să mă gândesc că războiul ar putea să izbucnească din nou şi l-am putea pierde pe Jean.

— Regele nu se va putea abţine, încuviinţă Marie. L-a somat pe Carol Quintul să compară în faţa unei instanţe, dar acesta i-a râs în nas. Daca se încăpățânează, luptele vor începe iarăşi. Jean ştie asta.

Bertille îşi drese glasul, mimând o simplă curiozitate:

— Cât ai stat la Paris l-ai văzut pe Constant?

— Nu, Bertille, mărturisi Marie, iar privirea bătrânei se întristă. Ţi-a scris?

Bertille scutură din cap. Marie, simţindu-i disperarea, se apropie de ea, îngenunche şi o îmbrăţişă.

— Ce-ar fi să-i faci o vizita?

— Nu, de-acum sunt prea bătrână. Şi apoi, ne-a făcut prea multe necazuri. Îşi merită soarta!

— Nu face ca Isabeau, nu rămâne cu regretele tale.

Marie scoase scrisoarea pe care o păstra în sân, lângă inimă, şi le-o citi celor două femei. Apoi o luă pe Bertille de mijloc şi, în ciuda protestelor ei, o aşeză pe masă.

— E fiul tău, Bertille, şi ştiu că o iubeşti pe Solene la fel de mult cât mă iubeşti şi pe mine. Cu sau fără voia ta am să te duc la Paris şi vom merge împreună să-l vedem pe nepoţelul tău. După aceea, tu vei hotărî unde preferi să-ţi petreci bătrâneţile.

— Dar o să-ți fie greu… observă pitica.

— La fel de greu cum i-a fost lui, anul trecut. Bertille, Isabeau avea dreptate. Trebuie să înfruntăm realitatea, oricare ar fi ea, cu orice preţ. Greşelile trebuie să ne îndemne să mergem înainte, nu să ne descurajeze. Doar astfel pot căpăta un sens vieţile noastre. Vom merge acolo la primăvară. Chiar mâine am să-i scriu lui Jean. Moartea lui Isabeau cu siguranţă l-a afectat profund. Trebuie să afle că noi toţi ne dorim să se întoarcă.

— Ai să te căsătoreşti, până la urmă, cu el?

În tăcerea care urmă, Marie reflecta, apoi răspunse:

— Poate că a sosit, într-adevăr, momentul să accept ceea ce nu pot schimba.

— Deci renunţi la Constant? În ciuda celor spuse de Isabeau în scrisoare?

— El e cel care a renunţat la mine, mătuşă Albérie. Apropo de scrisoare, ştiai de rege? mai întrebă ea.

— Eu una ştiam, făcu Bertille surâzând, cu toate că ea nu mi-a spus niciodată nimic. Jacques de Chabannes a ştiut s-o cucerească, iar ea i-a rămas credincioasă. Îmi amintesc prima ei întâlnire cu regele. Între ei se crease ceva aproape palpabil. La Palice şi-a dat şi el seama şi a spus: „*Sire, aceasta este o floare pe care aş vrea s-o păstrez*”. Iar regele i-a răspuns că unui mareşal atât de credincios nu-i putea refuza nimic. Pe vremea aceea, regele era cu prima lui amantă, Françoise de Châteaubriant. Cred că lui Isabeau nu i-ar fi fost greu să-i ia locul. Dar încă nu-şi revenise pe deplin. Nu era destul de dornică de putere.

— Cred că, de fapt, se temea, afirmă Albérie, care aflase şi ea acest secret odată cu Marie. Se temea să nu se descopere adevărul în legătură cu ea.

Copiii intrară în bucătărie, gălăgioşi, în frunte cu Antoine, care-i îmbrâncea pe ceilalţi, ca de obicei, întrerupându-le complicitatea:

— Ne e foame, anunţă băiatul, apoi rămase nemişcat, dezorientat la vederea lui Bertille cocoţată pe masă.

— Chiar dacă mai uităm cât e ceasul, aveţi voi grijă să ne aduceţi aminte, neastâmpăraților, mormăi aceasta, coborând cu ajutorul lui Marie. Aveţi gem la gustare. Şi să nu-l prind pe vreunul din voi că mă imită! se răsti ea, amenințându-i în glumă cu un deget.

Gasparde privi, cu un aer inspirat, masa, se uită apoi la Bertille, după care îşi înfipse pumnişorii în şolduri şi zise, de la înălţimea celor patru ani ai ei:

— Şi cum vrei să ajung până la farfurie? Ai ascuns scara!

Toate trei femeile izbucniră în râs şi, în timp ce Bertille ungea cu gem de afine felii zdravene de pâine, Marie îi luă pe genunchi pe Gasparde şi pe Gabriel, în vreme ce Antoine căuta genunchii lui Albérie. În încăpere se răspândi mirosul de lapte cald, iar Marie se lăsă legănată de această atmosferă intimă.

Theophrastus n-avusese nevoie de mesajul lui Albérie ca să afle că Isabeau murise. Ma urlase la lună în noaptea în care aceasta plecase dintre cei vii. Se aflau pe atunci în Austria.

O lua cu el peste tot pe unde-l purtau paşii în căutare de noi informaţii sau de bani. La fel ca Isabeau, cu care întreţinea o corespondenţă asiduă, avea impresia că se lovise de un zid. Isabeau era reţinută la Vollore, el însă putea să facă mereu cercetări, şi dincolo de paginile citite, răscitite, pline cu aceleaşi formule, aceleaşi constatări. Aşa îşi dobândise cunoştinţele şi în tinereţe, călătorind mereu şi discutând cu înţelepţi, dar şi cu vrăjitoare. Ar fi vrut să ajungă prin toate locurile unde se aflau vrăjitoare. Nu renunţa. Adesea, prezenţa lui Ma bătea la ochi, aşa încât hotărâseră de comun acord să se despartă la intrarea în oraşe. Pădurile care acopereau Germania, Austria, Ungaria, Elveţia şi Boemia îi permiteau lui Ma să circule nestingherită,

fără a fi nevoită să stea prea mult timp departe de omul pe care se hotărâse să-l urmeze. Ceilalţi lupi nu se apropiau de ea. Vâna ca să se hrănească şi găsea locuri în care să se adăpostească, până şi în miezul celor mai geroase ierni. Nu se plângea niciodată. Theophrastus îşi reproşa de multe ori că o obliga la această viaţă în sălbăticie şi-i propusese adesea să o ducă la familia ei, la Vollore, iar el să-și continue călătoriile de unul singur. Dar privirea plină de dragoste şi de tristeţe a lupoaicei îl făcuse să renunţe la această idee. Ma n-avea altă dorinţă decât să fie alături de el.

Graţie protecţiei mareşalului Lipnitz, pe care-l vindecase de o cangrenă, primise de curând nişte bani şi, în schimbul redactării unui fascicul de astronomie, mareşalul îi oferise acces la biblioteca lui conţinând lucrări de alchimie. Acesta era interesat de licantropie, iar Theophrastus îi fu recunoscător că-i pusese la dispoziţie cunoştinţele şi teoriile sale, deşi el nu-i împărtăşise nimic din taina sa.

Lucrară împreună o bună parte din acel an 1537. În fiecare seară, Theophrastus se întâlnea cu Ma într-un luminiş din pădurea aflată nu departe de acolo. Comunicau prin intermediul unui limbaj alcătuit din diferite sunete şi gemete pe care el îl elaborase amintindu-şi de lunile îndelungate pe care le petrecuse alături de lupi, în subteranele de la Montguerlhe. Făcea focul şi stăteau mult timp, amândoi, la lumina flăcărilor. Apoi, bărbatul se întorcea la confortul din palatul care-l aştepta, cu inima împăcată, dar cu sufletul sfâșiat, cheltuind cu cercetările lui banii pe care-i câştigase. Căuta mereu, fără răgaz, soluţia prin care ar fi putut s-o elibereze pe Loraline.

18

Marie se întoarse la Paris în primele zile ale lunii aprilie. Cu toate că i se strânse inima văzând tristeţea copiilor, îşi impuse să nu-şi întoarcă ochii spre ei când porniră. O făcu însă Bertille şi pentru ea. Pitica îşi flutură batista până când îi pierdu din vedere, văitându-se că era curată nebunie să-i lase singuri pe „neastâmpăraţii ăia”, cum le spunea ea.

Călătoria fu încetinită de ploi care nu se mai terminau şi-i ofereau lui Bertille prilejul de a se plânge tot timpul. Ba genunchii, ba şalele, ba degetele de la picioare o dureau, îi înţepeneau sau o înjunghiau.

— De fapt, te sperie gândul că va trebui să te întâlneşti cu derbedeul tău, o tachina Marie, care, în ceea ce o privea, ştia prea bine de ce simte un nod în stomac.

— De fapt, sunt bătrână şi dracul se ţine pe urmele mele, răspunse Bertille, îmbufnată.

— Ce să facă el cu o babă morocănoasă ca tine? continuă Marie, în timp ce un nou hop o făcea să se lovească cu capul de tavanul trăsurii şi-i smulgea piticei un nou geamăt.

Ajunseră totuşi la Fontainebleau. În mod ciudat, oboseala lui Bertille pieri pe dată când se întâlni cu Triboulet. Încă puţin şi s-ar fi lăsat atrasă în vârtejul nebun al bufonului. Caterina se arătă încântată s-o cunoască, iar regele o ridică în braţe şi o sărută, împărtăşindu-i tristeţea lui pentru pierderea unei prietene comune. După 24 de ore petrecute la palat, toate durerile şi regretele lui Bertille fură date uitării. Era proaspătă şi binedispusă când, plină de demnitate şi gătită într-o rochie nouă, merse împreună cu Marie în strada Vieille-du-Temple, după un ocol prin cimitirul Saints-Innocents, unde dorea să se reculeagă la mormântul lui Bau-Bau.

Marie simţi o strângere de inimă trecând prin faţa fostei prăvălii a lui Isabeau. Aceleaşi scânduri fereau geamurile de privirile curioase. Totuşi, timpul mărise spaţiul dintre ele şi ar fi putut jura că atelierul fusese jefuit şi devastat.

— Ar trebui vândută! gândi ea cu glas tare.

— Sau ar trebui pusă din nou pe picioare, rectifică pitica, bătând-o uşor pe încheietura mâinii.
— Nu ştiu să fac nimic, Bertille. Am uitat şi ceea ce ştiam.
— Ar fi de-ajuns să vrei.
— N-am bani ca să pornesc din nou afacerea.
— Cere-i regelui un împrumut. Sunt sigură că ţi l-ar acorda.
— Nu ştiu. O să vedem.

Solene o îmbrăţişă cu afecţiune pe Bertille. Marie o ţinea minte ca pe o fetiţă slăbănoagă, fără rotunjimi şi cu ochii înfundaţi în orbite. Acum însă, tânăra cu şase ani mai mică decât ea avea frumuseţea sălbatică a mamei sale, Lilvia. Formele pline îi confereau o ţinută de regină, iar părul auriu, împletit într-o coadă, îi lumina privirea care sclipea de fericire. Cu un zâmbet cald, Marie o lăsă s-o îmbrăţişeze. Văzându-i frumuseţea, înţelegea mai bine că inima lui Constant se întorsese către ea.

Bertille îşi luă, plină de emoţie, nepotul în braţe.

— E atât de drăgălaş, se înduioşă Solene în faţa bebeluşului dolofan, care avea aproape un an. L-am numit Bertrand, ca pe bunicul lui, însă ştii, nu-i aşa…

— Frumos lucru vizitele neanunţate! îi reteză vorba vocea lui Constant, care se ivise în spatele lor. Dar sunt fericit să te revăd, mamă, se îmbună el, ridicând-o în braţe pe Bertille.

Timp de o secundă, Marie ar fi putut să jure ca Solene îşi plecase ochii ca să ascundă un secret. Oare ce tăinuia fraza ei neterminată?

Constant se apropie şi o sărută pe un obraz. I se muiară genunchii, dar se mulţumi să-i adreseze un „bună ziua” şi un zâmbet silit.

— Mă duc să aduc nişte vin, anunţă Solene, strecurând o privire tristă către Marie, care se întunecă la faţă.

Ar fi putut accepta orice atitudine a rivalei sale – bucurie la vederea ei, nepăsare, orgoliul celei care a învins –, orice, dar nu mila ei. Îşi înălță capul şi zise:

— Nu ştiam că pe Bau-Bau îl chema Bertrand.

— Nimeni nu se naşte având o poreclă, Marie, porecla o dobândeşti, ai uitat? E adevărat că acum, probabil, lumea cerşetorilor ţi se pare mărginită.

— Cei care cred că m-am schimbat sunt şi mai mărginiţi, replică ea.

— Gata, ajunge! Terminaţi odată, amândoi! N-am bătut atâta drum ca să aud cum vă certaţi. Chiar nu puteţi cădea la pace? Tare-aş vrea, înainte de-a muri, să vă văd împăcaţi, adăugă Bertille, ca şi cum s-ar fi rugat.

Constant se aplecă şi o sărută pe frunte.

— Niciodată, dacă numai gândul ăsta te împiedică să mori, râse el.

— Nu-ţi bate joc, derbedeule! se răsti Bertille.

Marie înaintă şi puse mâna pe braţul musculos al lui Constant.

— Are dreptate. Cearta asta a durat prea mult, Constant. Hai s-o uităm, în numele copiilor noştri, şi să fim din nou prieteni.

El afişă un surâs şi dădu din cap, însă o sclipire din privirea lui o făcu pe Marie să înţeleagă că nu o iertase. Bertille se mulţumi cu atât şi începu să-i pună tot felul de întrebări: cu ce se ocupa, ce mai ştia de cutare sau de cutare. Dar Reforma?

Constant îi povesti că-și găsise de lucru la o imprimerie. Printre oamenii din popor nu erau mulţi ca el – îndemânatici, ageri, care să ştie să citească şi să scrie –, aşa că nu-i fusese greu să se remarce prin calităţile lui. Astfel că acţiona în continuare pentru Reformă, fiindcă regele îi permisese patronului său sa publice – după o verificare atentă – texte de-ale lui Calvin şi traduceri din lucrările lui Luther. Albérie îi propusese să locuiască în casa ei, ca pe vremuri. Cât despre Solene, ea se ocupa de copiii străzii, îi învăța să citească şi să socotească, îndeplinindu-şi, în acelaşi timp, şi noile obligaţii de mamă. Marie simţi că începe s-o invidieze. Era vizibil fericită, iar Constant părea şi el, alături de ea, mai calm şi mai puternic. Se maturizase. Când râdea, în colţul ochilor i se vedeau riduri fine.

Stătură acolo vreo două ceasuri; atmosfera era cu totul alta decât cea pe care o cunoscuse Marie în copilărie, dovadă că ea avea dreptate, iar Constant greşea. Toată lumea se schimba, iar Curtea Miracolelor nu era nimic mai mult decât o poartă deschisă între burghezie şi mizerie. Nimic mai mult decât o

poreclă smulsă intoleranţei omeneşti. Iar acea lume nu încetase nicio clipă să fie a ei.

Parfumurile scumpe al căror miros plutea în castelul de la Fontainebleau i se păreau exagerate. Ar fi preferat să se întoarcă acasă, la copiii ei, dar n-o făcu. Bertille voia să se bucure de nepoţelul ei, pe care-l îndrăgise imediat. Dintre toţi adulţii care ocrotiseră copilăria lui Marie, doar ea mai era la Paris. Represiunea îi împrăştiase pe toţi apropiaţii lui Isabeau, iar iernile răriseră rândurile cerşetorilor. Odată cu Isabeau se stinsese o întreagă generaţie, iar o pagină fusese întoarsă. Marie avu nevoie de mai multe săptămâni ca să accepte această idee.

Bertille, care locuia acasă la Constant, o tot invita pe la ei. Se ducea, de dragul piticei, dar fiecare vizită o punea din nou în faţa oglinzii din sufletul ei. În ciuda mângâierilor lui Montmorency, care proteja secretul crimei ei, se simţea singură. Singură şi inutilă.

Moartea prematură a prinţesei Madeleine, la doar şase luni după căsătorie, stârni în Franţa un val de tristeţe, care se stinse odată cu sosirea verii, când începu sezonul petrecerilor în aer liber. Se conturaseră acum două tabere distincte: pe de o parte, prietenii regelui şi ai lui Anne de Pisseleu, pe de alta, cei ai lui Henric şi ai lui Diane. Prin legătura ei cu Anne de Montmorency, Marie făcea parte din cel de-al doilea grup. La mijloc, Caterina îşi vedea de ale ei şi părea imperturbabilă. Participa regulat la partidele de vânătoare organizate de rege, îmbrăcată în costumul de amazoană a cărei modă o lansase, sau chiar purtând pantaloni, care erau mai comozi şi mai pudici. Însă evita serbările prea somptuoase, arborând o demnitate care o făcea să poată înfrunta cu seninătate privirile tuturor, şi în special pe cele ale lui Diane de Poitiers. Atât Diane, cât şi Anne de Pisseleu şi Caterina urmăreau acelaşi ţel: puterea aceea pe care Marie o dispreţuia.

Înţelesese repede că singura ei aliată de nădejde era sora regelui, care continua sus şi tare lupta reformaţilor. Prietenia lor se născuse din convingerile comune, dar mai ales din complicitatea lor în vremurile întunecate de represiuni.

La începutul toamnei, Marie primi la Curte veşti de la Jean. Era fericit că se interesase de el. Deşi era sincer îndurerat de moartea lui Isabeau, armata îi oferea multe satisfacţii. Priceperea lui la tactică şi vitejia îi câştigaseră gradul de ofiţer şi se pregătea să plece spre Piemont cu trupele franceze. Regele ajunsese deja la Lyon, în drum spre armata sa, Montmorency şi Henric îl urmară. Încercau din nou să recucerească oraşele din Italia pe care le pierduseră.

Acolo află regele că Françoise de Châteaubriant se stinsese. Zvonul care circula din oraş în oraş îi făcu pe curteni să freamăte de indignare: se spunea că fosta iubită a lui Francisc I fusese asasinată de soţul ei. Acesta, care acceptase ani în şir, fără crâcnire, să fie încornorat de rege, îşi sechestrase soţia, după ce locul ei fusese luat de Anne de Pisseleu, până pe 16 octombrie 1537. Se zicea că, sătul de ea, intrase la acea dată în odaia ei transformată în temniţă, însoţit de chirurgi şi de soldaţi. Pusese să-i fie secţionate venele şi se desfătase urmărindu-i agonia.

După celelalte lovituri primite în acel an, regele o simţi din plin pe aceasta. Părul îi albi dintr-odată. La 10 februarie 1538, îl numi pe Montmorency conetabil al Franţei şi-l însărcină să facă o anchetă de îndată ce se va sfârși războiul. După care se dedică cu trup şi suflet luptei, ca să uite.

Prin urmare, în acea iarnă a lui 1538, la Curte nu rămăseseră prea mulţi bărbaţi. După plecarea lor, atmosfera de la palat se înveninase, împodobindu-se cu măşti de garguie. Doamnele se retraseră, fiecare cu cercul ei de prieteni, iar Marie nu-şi găsi locul nicăieri. Fiecare grup le bârfea pe celelalte, sub aparenţa unor conversaţii mondene.

Marie simţi că nu mai poate suporta. Isabeau îi lăsase casa şi prăvălia. Se hotărî să se întoarcă acolo, înştiinţând-o pe Caterina doar că vrea să-și viziteze rudele. În casa care nu mai fusese locuită de şapte ani domnea mirosul excrementelor de şobolan. Marie îşi scoase veşmintele elegante şi îşi puse hainele unei slujnice, apoi îşi suflecă mânecile şi se apucă să readucă locuinţa la vechea ei splendoare. Pentru asta avu nevoie de o lună. Solene îi oferi cu generozitate sprijinul ei, în timp ce Bertille avea grijă de Bertrand. Prietenia ei simplă şi sinceră îi

făcu bine lui Marie. Evitau să discute despre Constant, Solene ocolind, cu multă înţelegere, acest subiect.

Prăvălia era într-o stare şi mai jalnică. Sulurile de materiale scumpe erau pline de molii, roase de şoareci şi deteriorate de igrasie. Solene le dădu săracilor materialele care mai puteau fi salvate, precum şi hainele şi panglicile demodate şi prăfuite.

Totul fu curăţat şi împrospătat până la sfârşitul iernii, după care urmă o lună martie însorită. Lipsa banilor o obligase să-și întrerupă cercetările. Vollore nu ducea lipsă de nimic, asemenea celorlalte domenii rămase după moartea lui Chazeron, dar nu furniza destui bani gheaţă ca să poată fi modernizată aparatura de alchimie de care avea nevoie. Iar Ma îmbătrânea şi ea, la fel cum se întâmpla şi cu Huc, cu Bertille şi cu Albérie. Dacă Marie nu reuşea să găsească bani pentru continuarea experimentelor, anii aveau să-i secere, unul câte unul, iar ea ar fi pierdut orice şansa de a-şi cunoaşte cândva mama.

În luna următoare, Marie plecă la Angouleme. Sora regelui o primi cu căldură, oferindu-i nu numai împrumutul solicitat, ci şi o mărturisire care-i umplu inima de bucurie.

— Isabelle de Saint-Chamond îmi era prietenă şi mi-a părut rău ca i-a rămas credincioasă lui La Palice. Dacă ar fi devenit favorita fratelui meu, am fi făcut împreună lucruri mari în favoarea Reformei. Totuşi, o apreciam pentru această statornicie, precum şi pentru generozitatea ei. Îi cunoşteam secretul. Îl cunoştea şi regele, căruia îi ceruse protecţie, în loc să-i destăinuie că-l iubea. Bunica ta era o persoană cum nu sunt multe, iar tu, Marie, îi semeni. Nu numai că îţi voi susţine afacerea devenindu-ţi clientă, ci îţi făgăduiesc să aduc o mulţime de oameni care îţi vor spori renumele.

Marie nu cuteză s-o întrebe dacă ştia tot adevărul, dar afecţiunea neprefăcută a lui Marguerite d’Angouleme îi încălzi sufletul.

De îndată ce se întoarse la Paris, la începutul lui iunie 1538, se duse la Caterina, expunându-i intenţiile ei.

— Am nevoie de tine la Curte pentru prezicerile şi hărţile astrale pe care le faci! replică aceasta, cu ochii sclipind de mânie.

— Lasă, ai destui spioni ca să poţi afla la orice oră tot ce se întâmplă pretutindeni, sublinie Marie.

— Dar nu am niciunul suficient de apropiat de Diane ca să mă poată scăpa de ea, ripostă Caterina cu vocea schimbată, plină de hotărâre.

Marie păli de furie. Acum nu se mai temea de *duchessina.* Îşi îndreptă spatele şi-i înfruntă privirea perversă, de meduză.

— Niciodată!

— Aş putea să te denunţ pentru moartea delfinului. Prietenia dintre tine şi regina Eleonore, sora lui Carol Quintul, ar fi de ajuns ca să facă din tine o spioană, o trădătoare. N-am să te las să pleci înainte de a-mi face acest serviciu, Marie.

— Atunci mă voi adresa altcuiva. Căci, dacă voi cădea eu, te asigur, Caterina, că vei cădea şi tu. Regele ţine la tine, pentru că reprezinţi Italia, dar nu este orb. Crima ţi-a adus mult mai multe foloase decât mi-a adus mie şi nu mă voi supune încă o dată capriciilor tale. Nu eşti mamă, iar Henric, pe care-l iubeşti, nu te va iubi niciodată. Nu uita, ducesă, că, deocamdată, nimic nu i-ar putea împiedica pe rege şi pe fiul lui să te repudieze.

Ochii negri ai Caterinei se umplură de furie şi un tic nervos îi contractă trăsăturile într-o strâmbătură răutăcioasă.

— Ieşi afară, se răsti ea. Fă ce vrei, dar dispari din faţa mea, *puttana!* Destrăbălarea ta nu-ţi va servi la nimic! Cine nu e cu mine, e împotriva mea. O să vină o zi când vei regreta.

— Tot ce se poate, dar aş regreta şi mai mult dacă aş accepta să-mi arvunesc libertatea.

Făcu o reverenţă şi se retrase. Şederea ei la Curtea Franţei luase sfârşit. Îi rămâneau atenţiile lui Montmorency, care, prin noua lui funcţie, îi era mai de folos ca oricând, şi afecţiunea sinceră a regelui şi a reginei. Ajungând la casa ei din inima Parisului, îi scrise un mesaj lui Diane, care se întorsese la moşia ei: „*Fereşte-te. Cineva doreşte să-ţi facă rău, poate chiar să te ucidă*”, o sfătuia. Preferă anonimatul, semnând „o prietenă”, pentru cazul în care biletul ar fi fost interceptat. Nu voia ca *duchessina* să-l poată folosi, într-un fel sau altul, împotriva ei.

Apoi o aşteptă pe Solene, pe care-o anunţase că a venit şi că vrea sa stea de vorbă cu ea. Acum n-o mai privea ca pe o rivală, păstrând doar amintirea fetiţei cu care se juca în copilărie.

Faptul că iubitul ei Constant o luase de soţie, fie ca să se răzbune, fie din dragoste, nu schimba cu nimic lucrurile. Solene rămăsese aceeaşi, iar Marie avea nevoie de o persoană de încredere alături de ea.

Ca să-și facă de lucru, desfăcu corespondenţa care sosise la palat pe numele ei. Găsi o scrisoare scurtă de la Jean.

> Cariera mea în armată ia sfârşit din cauza unei răni păcătoase la picior. Medicii nu sunt prea optimişti, dragă Marie. Poate că nu-mi vor putea salva nici piciorul, nici viaţa.
>
> Ai grijă de copiii mei.
>
> Jean

Scrisoarea era datată 20 octombrie. Marie răscoli febril printre plicurile care o aşteptau încă din ianuarie, când se întorsese la Isabeau. Nu mai era niciunul de la Jean. Examină literele scrise de o mână tremurătoare. Pe alocuri, hârtia era pătată de sânge şi sudoare. Marie se înfioră şi se lăsă să cadă pe un scaun. Fără îndoială că Jean avea febră când îi scrisese. Voise s-o avertizeze.

Izbucni în hohote de plâns chiar în clipa când Solene intra pe uşa. Tânăra se repezi spre Marie, o prinse de umeri şi o strânse la piept, fără să înţeleagă ce s-a întâmplat. Văzând scrisoarea căzută pe jos, o ridică şi o citi. În clipa următoare scoase un ţipăt şi se prăbuşi leşinată.

Capul ei se lovi, cu un zgomot surd, de podea. Auzindu-l, Marie înălţă fruntea şi, uitându-şi durerea, se grăbi s-o ajute. Se ghemui lângă ea şi o ridică pe jumătate, rezemând-o de un fotoliu. În timp ce se ducea să ia o sticlă de lichior, o auzi gemând. Când se întoarse, Solene era buimacă, avea ochii plini de lacrimi şi continua să strângă între degete scrisoarea. Marie o obligă să soarbă din pahar. Nu-şi închipuise că vestea aceea ar fi putut-o afecta atât de mult.

— A murit, nu-i aşa? gemu Solene, cu buzele tremurânde.

— Nu ştiu, aceasta e singura lui scrisoare.

Marie o cuprinse cu braţele, legănând-o cu blândeţe. Nu-şi imaginase niciodată că Jean, care înfruntase de atâtea ori moartea cu tăişul spadei sale, care păcălise gărzile, care-şi

bătuse joc de soţii încornoraţi, ar fi putut muri. Apoi, un sentiment de vinovăţie îi readuse în minte motivul plecării lui. Dacă l-ar fi luat de bărbat, tripleţii ar fi avut alături un tată, ea ar fi rămas stăpâna de la Vollore şi totul ar fi fost simplu şi adevărat. Încercă s-o îmbărbăteze pe Solene, care plângea în hohote neostoite.

— Jean e îndemânatic, deştept şi puternic, Solene. Sunt sigură că va scăpa cu bine. Sigură, ai auzit?

Solene clătină din cap, trăgându-și nasul. Apucă sticla şi o duse la gură.

— Ei! o mustră Marie, luându-i-o. Ai să te îmbeţi criţă.

— N-are importanţă.

— Nu ştiam că eşti atât de sensibilă. Doar am văzut în jurul nostru atâţia oameni murind, atâţia prieteni, chiar…

Solene lăsă capul în jos şi-şi trase iarăşi nasul.

— Era altceva. Pe el îl iubeam, mărturisi ea.

Marie simţi că i se taie răsuflarea.

— Nu înţeleg, începu ea, uluită.

Solene îşi întoarse spre ea ochii plini de durere.

— Nu e nimic de înţeles. El te alesese pe tine.

Marie încercă să pună la un loc fragmentele unei poveşti pe care această destăinuire o aruncase în aer, dar oricât le învârtea în minte, nu se potriveau, de parcă ar fi lipsit un element necesar, care să le dea coerenţă.

— De ce m-ai chemat?

Întrebarea lui Solene o luă pe nepregătite. Cufundată în gândurile ei, Marie răspunse maşinal:

— Ca să te asociez la proiectul meu. Am obţinut creditul de care aveam nevoie ca să deschid din nou prăvălia.

— O, Doamne, Marie, făcu Solene, luând-o de umeri, cum ţi-aş putea răspunde oare înainte de a-ţi dezvălui întregul adevăr?

Marie îi căută privirea. Citi în ea atâta tristeţe, aşa că îi surâse cu drag lui Solene, care continuă:

— Eşti atât de generoasă! Ar fi fost firesc să mă urăşti pentru rolul pe care am fost silită să-l joc; când colo, am regăsit sora mai mare pe care o adoram în copilărie.

— Ce rol? Ce tot spui, Solene? întrebă Marie, ameţită de aceste mărturisiri neterminate, de intuiţia care o făcea să se

gândească la Constant şi de sentimentul de vinovăţie care o cuprindea la ideea morţii lui Jean.

— Bertrand nu este copilul lui Constant, anunţă Solene. L-am iubit dintotdeauna pe Jean, continuă ea, în timp ce Marie făcea ochii mari de uimire. Când am aflat de la Constant ce se petrecuse între tine şi Jean, eram cumplit de geloasă, dar nu-ţi puteam reproşa nimic. Pentru Jean nu eram decât un copil, iar tu habar n-aveai de sentimentele mele faţă de el. Apoi a început represiunea. Încetul cu încetul, m-am apropiat de el, încurajată de ceea ce fratele meu, Constant, umilit şi rănit, îmi destăinuia. Îi făcea plăcere să te respingă, ştiind că-l iubeai mai mult decât pe Jean. Voia să te pedepsească. Eu mă simţeam pierdută în mijlocul acestor evenimente care mă înspăimântau – moartea mamei, aflarea secretului naşterii mele, Calvin, care se învârtea în jurul nostru, înceţoşându-ne judecata şi inimile. Nu înţelegeam ce punea la cale Constant. După aceea, tu ai plecat, Jean a rămas aici. Era nefericit. Ştia că n-o să te căsătoreşti niciodată cu el. Am reuşit până la urmă să-l conving că-i puteam oferi o familie, că-l voi iubi. Şi că, dacă ne vom căsători, totul va fi bine, Constant ne va ierta şi vor fi din nou prieteni. În sfârşit, a cedat. Ne-am iubit, iar el mi-a făgăduit că se va însura cu mine. Când i-am spus lui Constant, parcă a înnebunit. A început să urle că, atât cât va trăi, nu-l vă lăsa pe Jean să trăiască liniştit şi fericit. M-a pus să jur că-l voi refuza pe Jean, ameninţându-mă că, altfel, îl va ucide cu mâna lui. Era foarte violent şi, când m-a lovit, m-am speriat. M-am temut că va face cu adevărat ceea ce spunea. M-am supus. Apoi, mi-am dat seama ca sunt însărcinată. I-am spus lui Constant. În săptămâna următoare, el şi Jean s-au dus în Auvergne, să te viziteze. Constant îmi promisese că vor discuta pe drum, iar la întoarcere, îmi va comunica ce au hotărât. S-a întors singur, afirmând că Jean mă părăsise şi că tu acceptaseşi să-l iei de bărbat, ca să le oferi copiilor tăi un tată. Am început să plâng şi am fost de acord să fac ceea ce îmi propunea: să devin soţia lui, ca să-mi salvez onoarea. După un timp, s-a întors şi Jean. Era furios. S-au certat. Abia atunci am aflat adevărul: Jean se dusese în Auvergne ca să-ţi mărturisească intenţia lui de a se însura cu mine, dar Constant a făcut-o înaintea lui. Jean a tăcut, dar, la întoarcere, a cerut

explicaţii. „*Tu ai furat fericirea mea, aşa că acum suntem chit!* i-a zis Jean, prăpădindu-se de râs. *Dacă vreunul din voi îi spune ceva lui Marie, cel care va trage ponoasele va fi copilul.*" A doua zi Jean a plecat să se înroleze în armată. De atunci nu l-am mai văzut. Constant a vrut să vă pedepsească pe amândoi. Totul e atât de stupid, sfârşi ea, aruncându-se în braţele lui Marie.

Tulburată, aceasta o strânse la piept. Apoi simţi crescând în ea, ca un val, un sentiment de o violenţă pe care nu şi-ar fi putut-o închipui. O împinse uşor pe Solene şi se ridică, cu chipul întunecat de ura aceea implacabila.

— Te-a luat cu forţa? întrebă ea.

— Cine?

— Constant. Te-a obligat să fii a lui?

— O singură dată, mărturisi Solene. Din cauza mamei şi a legăturii tale cu regele.

— Cum adică, din cauza mamei tale? se miră Marie, strângând pumnii. Solene şovăi o clipă, văzând trăsăturile crispate ale lui Marie. Vorbeşte! porunci aceasta, pe un ton mai aspru decât ar fi dorit. Insistă, îmblânzindu-şi vocea: Nu mai trebuie să avem secrete una faţa de cealaltă, Solene.

— Triboulet a intervenit pentru ca mama să fie chemată la castelul din Blois să-i distreze pe rege şi pe oaspeţii lui într-o seară, când Francisc se afla la începutul domniei. A dansat aşa cum ştia ea, înnebunindu-i pe bărbaţi, fără să le cedeze. Totuşi, s-a lăsat sedusă şi cucerită de cel dintâi dintre toţi. A doua zi, părăsea castelul cu o sumă considerabilă în pungă şi cu copilul lui Francisc I în pântece. Acel copil sunt eu, mărturisi ea, îmbujorându-se. Nimeni n-a ştiut adevărul în afară de Bau-Bau şi de Bertille. Eu l-am aflat de la Bau-Bau, cu puţin timp înainte de moartea lui, şi am făcut prostia să i-l dezvălui într-o seară lui Constant, fiindcă acest secret era pentru mine o povară. După câteva săptămâni, Triboulet i-a spus că regele ajunsese în patul tău. La aflarea acestei veşti, Constant a înnebunit de furie. „*Dacă ea se dăruieşte unui rege, nimic nu mă va opri să mă culc şi eu cu o regină!*", mi-a spus, trăgându-mi o palmă. L-am lăsat. După aceea mi-a cerut iertare şi mi-a făgăduit că n-o va mai face niciodată. N-am rămas atunci însărcinată, iar el s-a ţinut de cuvânt.

Marie se ridică în picioare încet, cu pumnii atât de strânşi încât i se albiseră articulaţiile degetelor.

— Unde te duci? întrebă Solene cu voce tremurândă.

— Unde mă duc? repeta Marie, cu un râs sarcastic. Mă duc să-l omor!

Şi, lăsând-o singură acolo, plecă în fugă pe străzile Parisului, măturând noroiul de pe jos cu poalele fustei de mătase, fără să-i pese de nimic din calea ei.

De data aceasta însă nu mai era copila care voia să se răzbune pe fratele ei de odinioară pentru c[o trăsese de păr. Constant mersese prea departe.

Ajunse gâfâind, lac de sudoare, acasă la el, unde o găsi pe Bertille culcându-l pe Bertrand. Constant nu se întorsese încă de la lucru, iar Marie nu-şi pierdu vremea explicându-i piticei de ce-l căuta. O luă din nou la fugă pe strad[, înainte ca Bertille să fi avut timp să se îngrijoreze văzând-o cum arăta.

Imprimeria era la dou[străzi de acolo. Marie intră, răsuflând greu.

Constant o întâmpină, cu mâinile pătate de cerneală, la fel ca şorţul albastru care-i proteja hainele, mirat să o vadă năvălind murdară şi ciufulită, ca în vremea copilăriei lor. Marie îşi trase sufletul, apoi sughiţă.

— Eşti singur?

— Da, de ce?

Ultimul cuvânt i se pierdu sub o palmă zdravănă care-i zgâlţâi capul. Fără să-i lase timp să se dezmeticească, Marie se aruncă asupra lui, îl dezechilibră cu o piedică şi începu să-i care pumni în faţă. În cădere, Constant se agăţase de presă şi răsturnase o sticlă cu cerneala, prăbuşindu-se apoi între două teancuri de hârtie. Marie îl imobiliză aşezându-se călare pe burta lui, furioasă şi dezlănţuită.

Până să-şi dea seama ce se întâmplă, Constant avea deja nasul însângerat, iar ochiul drept începuse să i se umfle. Prinse din zbor pumnii cutezători care se abăteau necontenit asupra lui şi-i opri, explodând:

— N-ai de gând să te potoleşti?

— Niciodată! Niciodată, scrâşni printre dinţi, şi mai furioasă că el îndrăznea să-i ţină piept.

Se luptară câteva clipe, apoi Constant reuşi să se desprindă dintre cele două maldăre de hârtie care-l împiedicau să se mişte şi inversă rolurile, ţintuind-o pe Marie la podea, fără ca asta s-o oprească să-l lovească în continuare cu picioarele, cu genunchii şi cu pumnii. Când o imobiliză, lăsându-se cu toată greutatea peste ea, Marie întinse capul şi-l muşcă de ureche, cât pe-aci să i-o smulgă. Constant scoase un urlet şi se hotărî să-i tragă o palmă, ca s-o facă să-i dea drumul.

— Am să te omor! zbieră ea, muşcând în dreapta şi în stânga tot ce putea să apuce.

În cele din urmă obosi. Constant era mult mai puternic decât ea. Transpiraţia i se amestecase cu cerneală, primea lovituri, însă refuza să dea şi el. Ceva se rupsese în sufletul lui când o văzuse intrând aşa şi aducând cu ea mireasma trecutului. Ceva ce-l înnebunise în toţi anii aceştia. Când respiraţia sacadată i se mai linişti, îi imobiliză amândouă mâinile deasupra capului şi-i căută buzele. Marie se înfurie din nou şi se zvârcoli, dând drumul unui val de insulte, întorcând capul şi răsucindu-se ca un ţipar.

Dar fu în zadar. Buzele lui ajunseră pe gura ei. Aveau un gust de sânge care-i potoli dintr-o dată setea. Gemu sub sărutarea violentă, cu simţurile exacerbate, apoi se lăsă dominată şi cercetată. Constant îşi slăbi strânsoarea şi-şi trecu degetele prin părul ei încâlcit, în timp ce Marie şi le împletea pe ale ei, care o dureau, pe după grumazul lui vânjos, blestemându-şi slăbiciunea.

Când el o lăsă să-şi tragă sufletul, ea mârâi din nou:

— Te urăsc! Am să te zdrobesc, Constant!

Înainte de a o săruta încă o dată, el şopti printre buzele tumefiate:

— În sfârşit, te recunosc!

— Jigodie! făcu ea, respingându-l.

El o sărută din nou.

— Haimana! mai încercă ea, dar furia îi pierise din privire.

Privirea ei cerea iertare. Rămaseră o clipă nemişcaţi, fiecare din ei căutând în sufletul celuilalt motive ca să se urască în continuare. Aveau mii. Nu găsiră niciunul.

— Mi-ai lipsit atât de mult, mărturisi Constant, mângâindu-i părul plin de cerneală, lipici şi litere din plumb.

Ea îl strânse în braţe şi repetă:

— Într-o zi am să te zdrobesc, Constant.

— Cum vrei. O merit, merit chiar mai mult de atât.

O dezbrăcă fără grabă, fără să scape din ochi sălbăticiunea care redevenise ea. Se iubiră ca doi copii care se descoperă pentru prima oară. Fără să rostească vreo vorbă, ca să nu strice nimic, cu precauţie, ca să nu mai stârnească dureri. Uniţi de aceeaşi evidenţă.

Asupra Parisului se lăsase o noapte întunecată când cedară în sfârşit oboselii, unul în braţele celuilalt, în mijlocul dezordinii pe care-o făcuseră în atelier. Marie se ghemui la pieptul neted, aproape lipsit de păr, al lui Constant. Cu mâinile încrucişate sub ceafă, încadrat de teancurile răsturnate şi împrăştiate de hârtie, tânărul surâdea. Trecuseră ani întregi de când nu se mai simţise atât de împăcat. Ştia totuşi că sosise momentul să dea nişte explicaţii. Nu avea idee ce anume descoperise Marie, dar era hotărât să nu mai mintă, să nu se mai prefacă. O lăsă să adoarmă, mângâind-o pe obraz. Avea şi el nevoie de un răgaz ca să înţeleagă ceea ce li se întâmplase. Era conştient că totul se petrecuse din vina lui, dar oare asta era de-ajuns ca să repare lucrurile?

În cele din urmă, adormi şi el.

Marie îl zgâlţâi cu putere.

— Mai e puţin şi se face ziuă, Constant, îi zise, pe când el se întindea. Trebuie să facem curat pe aici, altfel vei fi dat afară.

El făcu ochii mari. Un soare încă timid îndulcea penumbra din străduţa îngustă. Se ridică dintr-o săritură, iar Marie lăsă ochii în jos zărindu-i goliciunea. Ea se îmbrăcase imediat ce se trezise, de frică să nu fie surprinşi de cineva. Faptul că Marie îşi întorsese privirea îl intimida. Temându-se ca ea să nu fugă din nou, Constant întinse mâna şi o prinse de braţ. O trase spre el şi

se linişti, văzând că ea nu se împotriveşte. O lipi de pântecele lui gol şi-şi lipi buzele de urechea ei.

— Te iubesc, Marie.

— Dar asta nu e de ajuns, răspunse ea, ca un ecou al cuvintelor lui de odinioară, care-i răpiseră lumina bucuriei.

— Ba da, Marie, e de ajuns, afirmă el, strângând-o şi mai puternic în braţe. Merit toate pedepsele, toata ura, toată mânia ta, dar am plătit deja un preţ prea mare pentru această iubire.

— Jean a murit.

El se crispă o clipă, apoi braţele îi căzură de-a lungul trupului.

— Nu am vrut să se întâmple asta, şopti el, clătinând din cap.

Marie îl sărută pe obraz, apoi se îndepărtă de el.

— Ştiu. Îmbracă-te şi hai să facem ordine. Nu vreau să-ți pierzi slujba. Ai un copil de crescut.

— Nu e copilul meu, Marie, îi mărturisi el.

— Ştiu şi asta. O să discutăm mai târziu.

Îi întinse un obraz îmbietor, care-l linişti, apoi aprinse lămpile, în timp ce el se îmbrăca în grabă. După aceea se apucară să şteargă cât mai bine urmele lăsate de lupta şi de zbenguiala lor.

Când ieşiră din atelier, turlele catedralei Nostre-Dame erau scăldate în lumina. Munciseră în tăcere, ca să-şi păstreze neatinsă amintirea acelei nopţi. La colţul străzii, Marie îşi strecură degetele între cele ale lui Constant. El se întoarse s-o privească, apoi o trase după el într-o goană nebună, la fel de nebună ca speranţa lui renăscută.

Se opriră în faţa casei lui Isabeau gâfâind, veseli ca doi copii. Solene aţipise pe un fotoliu, iar Marie îşi puse degetul pe buze, ca să-l prevină pe Constant să nu facă zgomot. Mânaţi de acelaşi impuls, urcară scara, după ce-şi scoaseră încălţările, iar Marie îl conduse în camera ei.

După ce închise uşa, se opri în faţa lui Constant; el stătea cu braţele atârnând, ca pe vremea când era încă un adolescent timid pe care ea trebuia să-l împingă de la spate ori de câte ori punea la cale câte o poznă.

— Ea ţi-a spus totul, făcu el, lăsând ochii în jos. Când am aflat că vrei să deschizi din nou prăvălia, mă hotărâsem şi eu s-o fac. Îmi pare rău că mi-a luat-o înainte.

Marie îl pofti să se aşeze pe pat, lângă ea. Noaptea aceea îi stinsese mânia, înlăturându-i frustrarea.

— N-aveai dreptul să-i furi viaţa ca să te răzbuni pe Jean şi pe mine, îi spuse ea, simplu, fără să dea drumul mâinii lui, care se agăţa de a ei.

— Acela nu eram eu, Marie. M-am urât pentru reacţiile mele, pentru violenţă, pentru puterea aceea nesănătoasă care mă îndemna să distrug totul. Ca şi cum aş fi fost posedat de un duh rău. Ca şi cum numai răul făcut mi-ar fi putut alina suferinţa, dar nu făcea decât să o tot sporească. N-am nicio scuză. Solene este sora mea. Îţi vine să crezi, Marie, că am siluit-o când am aflat că era fiica acestui rege pe care-l dispreţuiam? După aceea am fugit şi m-am urcat pe garguile de la Nostre-Dame. Îmi era aşa de ruşine încât aş fi vrut să mor. Mă gândeam la Chazeron şi-mi spuneam că nu eram cu nimic mai bun decât el. Nici acum nu ştiu ce m-a oprit să mă arunc de acolo.

Marie nu cuteză să-i spună că Solene îi destăinuise şi acest episod. Îi făcea bine să-i asculte mărturisirile. Vorbele lui exorcizau şi greşelile ei. Încurajat de tăcerea lui Marie, Constant continuă:

— Am avut nevoie de mult timp ca să înţeleg adevăratul motiv al nebuniei mele. Credeam că era vorba despre copiii tăi. Dar văzându-i, jucându-mă cu ei, m-am simţit atât de vulnerabil, atât de trist la gândul că nu erau ai mei, că tu nu erai a mea, încât ideea de a mă însura cu Solene mi-a venit mai degrabă ca să suplinească această dorinţă de paternitate decât pentru a-l pedepsi pe Jean. Răzbunarea a fost pretextul pe care mi l-am oferit ca să nu recunosc adevărul acesta atât de înspăimântător pentru mine. O, Marie, cum să-ți explic? gemu el, privind-o în ochi. Nu m-a revoltat purtarea ta, ci distanţa pe care-a pus-o între noi soarta. Te vedeam schimbându-te. Începeau să-ți placă ţoalele elegante pe care eu n-aş fi putut niciodată să ţi le dăruiesc, purtai bijuteriile stăpânei de la Vollore şi străluceai la Curte până când ai ajuns şi în patul regelui. Nu dispreţuiam ascensiunea ta, ci mizeria în care mă zbăteam eu. Nu-ţi puteam găsi vină pentru că aleseseşi acel fast de care pe vremuri ne băteam joc, aşa că te-am gonit pentru trădarea ta. Căci mă simţeam trădat, Marie. Fiindcă tu nu mai erai aceeaşi şi nu te

mai recunoşteam, dar, mai ales, pentru că, în ciuda rugăminţilor tale, nu mi-aş fi putut găsi locul în lumea pe care ţi-o aleseseşi tu.

— Lumea aceea n-a fost niciodată a mea. Am pătruns în ea ca să-i salvez pe ai mei. Să te salvez pe tine. Am încercat de multe ori să te fac să înţelegi acest lucru.

— Ştiu, dar nu puteam. Elegantă, coafată, machiată, aşa cum pluteai în preajma mea, erai diferită, frumoasă, inaccesibilă, ca doamnele pe care le vedeam trecând în litiere aurite pe când eram copii. Tu erai sortită să devii una de-a lor, pe când eu rămâneam doar un cerşetor întâlnit în drum.

Oare cum putuse fi atât de oarbă, cum putuse să treacă, fără să-şi dea măcar seama, de partea cealaltă a oglinzii?

— Adu-ţi aminte ce ne spunea Bau-Bau, Constant: „*Dincolo de aparenţe bate o inimă. Iar emoţiile pe care le încearcă ea sunt aceleaşi, indiferent de înfăţişarea sau de hainele pe care le poartă omul acela*”. Nu m-am schimbat.

— Am înţeles asta când te-ai întors aici, ai primit-o cu bunăvoinţă pe Solene şi ţi-ai regăsit simplitatea de odinioară. Ce se va întâmpla cu noi, Marie? Te iubesc atât de mult!

— Şi eu te iubesc, Constant, dar greşelile noastre ne-au schimbat vieţile. Eşti însurat, iar acum, când Jean nu mai este, acest copil trebuie să rămână al tău. Cât despre mine, sunt amanta lui Montmorency şi aşa trebuie să rămân ca să-mi pot apăra taina de ura Caterinei de Medici.

— Care taină?

— Eu sunt de vină că delfinul a murit.

Constant rămase cu gura căscată de uimire, în timp ce ea îi povestea cum se desfăşuraseră lucrurile. Când termină, el spuse plin de furie:

— Femeia aia te-a manipulat. Trebuie să-i spui regelui adevărul. Sunt convins că va şti să te înţeleagă şi să te ierte.

— Poate că am s-o fac, într-o zi. Acum însă e prematur. Nu pot risca să fiu executată pentru crima aceasta, Constant. Isabeau a murit, iar tata are nevoie de bani, precum şi de ajutorul meu ca s-o salveze pe Ma. Eu sunt singura care a mai rămas ca să înlăture blestemul acesta.

— Ce-o să se întâmple cu noi?

— Solene e aceea care trebuie să hotărască, din moment ce unirea voastră a fost doar de ochii lumii. Şi va trebui ca şi tu să fii de acord să mă împărţi cu Montmorency atâta timp cât va fi necesar.

Constant se întunecă la chip. Văzând că-și încleştează pumnii, Marie îşi dădu seama că în el se ducea o luptă.

— Azi-noapte, începu el, a fost la fel…

— Nu, îl întrerupse ea. Tu eşti cel care m-a făcut să devin cu adevărat femeie. M-am simţit împlinită. Nimeni nu mă va putea copleşi cu atâta fericire vreodată.

El o cuprinse în braţe şi o întinse pe pat. Ea se lăsă în voia tandreţei buzelor care le dezmierdau pe ale ei, umplându-i fiecare fibră a fiinţei cu o dorinţă fără vârstă.

— Voi avea răbdare, murmură Constant, ridicându-se. Hai s-o trezim pe Solene.

Marie însă îşi petrecu braţele pe după gâtul lui şi-l trase spre ea.

— Avem destul timp, suspină ea. E duminică şi astăzi nu lucrezi.

Constant nu şovăi nicio secundă. Suferiseră prea mult timp pentru că nu se putuseră iubi.

Deşi era îndurerată de vestea morţii lui Jean, Solene se bucură văzând că s-au împăcat. Îi iubea sincer, ca pe un frate şi ca pe o soră, şi fu de acord să fie complicea lor. Bertille fu atât de fericită că ostilitatea dintre ei dispăruse, încât abia dacă simţi dezamăgire aflând adevărul în legătura cu Bertrand.

— El rămâne tot nepoţelul meu, şi să încerce numai cineva să zică altceva! adăugă ea sărutând cu nesaţ bebeluşul, care-i răspunse lovind-o zdravăn cu picioruşele.

19

În cursul lunii iunie a aceluiaşi an, o veste bună înveseli inima Franţei. La insistenţele papei Paul al III-lea, regii Francisc I şi Carol Quintul reuşiră cu greu sa ajungă la un compromis şi semnară un armistiţiu de zece ani. Francisc păstra La Bresse, Bugey şi două treimi din Piemont, iar Carol Quintul recupera Milanul în întregime şi restul Piemontului.

Franţa putea, aşadar, să-şi tragă sufletul şi să se refacă. A doua zi după anunţarea acestui eveniment, Marie şi Solene deschiseră prăvălia.

Marie se dusese la curtea Caterinei ca să-i anunţe vestea, în speranţa că ducesa se mai îmblânzise. Aceasta însă o privi cu dispreţ şi-i zvârli:

— Nu poţi fi în acelaşi timp şi nobil, şi om de rând. Tu ţi-ai ales tabăra. Locul meu nu este printre cei care dau înapoi.

Din fericire, Marie găsi sprijin printre doamnele de onoare, cărora le povesti că soţul ei căzuse în luptă şi că, văduvă fiind, se gândise să redeschidă firma aşa-zisei sale mătuși. Multe dintre doamne găsiră că dădea dovadă de un curaj remarcabil şi de o dorinţă justificată de a fi utilă.

Unele, care se plictiseau în lipsa bărbaţilor lor plecaţi la război, făgăduiră să treacă pe la prăvălia ei, mai ales că Marie era încă amanta lui Montmorency.

Acesta, îndemnat, fără îndoială, de rege, încurajase planurile lui Marie. Zicea că se simte măgulit să aibă, aşa cum avusese La Palice înaintea lui, o iubită atât de ambiţioasă şi plină de hotărâre. Mai mult, Marie primise şi de la Francisc I un bilet în care o asigura ca-i va fi un client statornic.

În august 1538, toata lumea povestea că Francisc şi Carol Quintul se copleşiseră reciproc cu daruri şi că păreau să se fi împrietenit la cataramă. Dar Montmorency îi scrise lui Marie că pretinsa înţelegere dintre ei suna mai fals decât o lăută dezacordată şi că nu se puteau încrede în Carol Quintul. Îi mai spunea că abia aşteaptă s-o revadă şi insista ca, pe timpul iernii, să-l însoţească şi ea pe rege în călătoriile sale.

Marie răspunse că-l va însoţi cu plăcere deîndată ce va putea lăsa fără grijă prăvălia în seama asociatei ei. Însa nu prea avea de gând s-o facă, pentru că în fiecare noapte, Constant se străduia să recupereze, în patul ei, toţi anii pe care-i pierduseră.

— Dăruieşte-mi un fiu, o ruga el adesea.

— Nu se poate, Constant. Am pretins ca sunt văduvă; dacă aş rămâne însărcinată, gurile rele ar distruge pe loc reputaţia pe care am reuşit să mi-o păstrez. Unii ar crede că este copilul conetabilului Franţei. Nu-mi pot asuma un asemenea risc. Ai răbdare. Mi-ai promis că vei avea răbdare.

El o asculta, dar nu renunţa la acest gând. Şi, dacă Marie nu s-ar fi folosit de virtuţile plantelor medicinale pe care le cunoştea pentru a evita o sarcină, în ceea ce-l privea, ar fi lăsat-o de mult gravidă.

Fericirea ei fu deplină când, într-o dimineaţă de la începutul lunii septembrie, uşa de deschise, iar în prag apărură, râzând şi îmbrâncindu-se, trei căpşoare acoperite cu zulufi. Albérie îi făcuse surpriza de a veni în vizită împreună cu cei trei copii. Ce dor îi fusese de ei! Iar ei simţiseră şi lui Bertille lipsa, aşa încât în casa luminată de tandreţe domni o atmosferă sărbătorească.

După ce copiii adormiră, Albérie îi întinse lui Marie o scrisoare. Era deschisă şi îi era adresată lui Huc.

> Prietene,
>
> Voiam să te anunţ că sunt încă în viaţă, cu toate că de-acum înainte nu voi mai putea face fericită o femeie. Războiul mi-a răpit un picior, precum şi prea multa bărbăţie dinainte. Poate că era timpul să mă ajungă pedeapsa lui Dumnezeu. O accept.
>
> Nu ştiu cum să-i spun lui Marie despre infirmitatea mea. Deocamdată mă aflu într-o mănăstire unde am primit mult timp îngrijiri, şi nu găsesc curajul de a-mi accepta starea nedemnă de un bărbat. Mă gândesc să rămân aici. Sunt sigur că vei şti să spui aceste lucruri mai bine decât aş face-o eu. Transmite-i lui Constant prietenia mea, care nu era prefăcută. Războiul l-a răzbunat. Sper să trăiască împăcat de acum înainte.
>
> Jean Latour

Inima lui Marie era cuprinsă de o puternică emoţie când ridică ochii de pe scrisoarea pe care i-o dăduse Albérie.

Solene îl legăna pe Bertrand, rezemat comod de sânul ei. Agitat de prezenţa gemenilor, bebeluşului îi era mai greu să adoarmă decât le fusese lor, osteniţi de toate lucrurile noi pe care le descoperiseră în timpul călătoriei.

— Trăieşte, Solene, Jean trăieşte, anunţă Marie. Tânăra îşi înălţă capul, cu ochii sclipind de speranţă. Dar nu mai e acelaşi, continuă ea, tulburată.

În loc de orice explicaţie, îi întinse scrisoarea, apoi o sărută pe bonetă.

— Fii curajoasă!

A doua zi, îi scriseră amândouă, transmiţându-i afecţiunea şi dorinţa lor de a-l vedea întorcându-se la singurii copii pe care-i va avea vreodată. Constant adăugă şi el câteva fraze, începând cu „*Dragă frate*” şi terminând cu o nădejde de iertare.

Alcătuiau o familie. Rănită, mărită, îndoliată, însă o familie în toată puterea cuvântului. Nimic nu-i mai putea despărţi.

La începutul lui octombrie, Marie primi de la Montmorency un bilet prin care o chema să vină la Curte. Voia să stea de vorbă cu ea şi să profite de faptul că era în trecere prin Paris ca s-o copleşească din nou cu iubirea lui. Constant șovăia între orgoliu şi îngăduinţă, luptând cu sine însuşi ca să-și ţină promisiunea. Marie însă nu pierdu vremea. Triboulet, care din cauza vârstei înaintate nu mai călătorea împreună cu regele, se ţinea pe lângă Caterina, aşa cum îi ceruse Constant. Prin intermediul lui, Marie aflase că ducesa chema regulat o mulţime de magi, ghicitori şi astrologi, printre care se număra şi Michel de Nostre-Dame, ca să le ceară sfatul. Nostradamus, reţinut de numeroase treburi prin împrejurimile oraşului Bordeaux, întârzia să-i onoreze invitaţiile, găsind tot felul de scuze ca s-o evite pe această femeie în care nu se încredea. Caterina vorbea adesea despre Marie, insinuând că avea puteri supranaturale, că, din moment ce putea îmblânzi lei, era, desigur, în stare să supună şi oameni, iar faptul că se ţinea la distanţă putea prea bine să ascundă nişte intenţii sumbre.

Marie consideră, prin urmare, că trebuia să fie văzută. Sora regelui se ţinuse de cuvânt, comandându-şi o mulţime de lucruri la prăvălia ei, iar Francisc nu rămânea nici el mai prejos. Banii curgeau. Avea de unde să-i trimită lui Theophrastus şi să-și achite şi datoriile. Erau destui ca să-și poată continua cercetările.

Îşi reînnoi garderoba, făcându-și rochii din cele mai frumoase mătăsuri pe care şi le procurase din Italia, apoi se afişă la braţul conetabilului, cu un aer de femeie îndrăgostită şi încântată de revederea lor. Ştia că alături de el era în siguranţă. Zvonurile pe seama ei încetară în mai puţin de opt zile. Marie se lăsa iubită şi se supunea, ca înainte, capriciilor lui, dar nu mai încerca decât o plăcere mecanică, lipsită de suflet. Lipsită însă şi de regrete. După trei săptămâni plecă în Provence, unde era regele, căruia Montmorency trebuia să-i raporteze rezultatul anchetei în cazul morţii contesei de Châteaubriant.

De cum o văzu, Francisc o sărută pe amândoi obrajii.

— Iat-o pe lenjereasa mea preferată! fredonă el, râzând. Montmorency, ţi-o răpesc.

— Cu condiţia să mi-o daţi înapoi, Sire… acceptă conetabilul, schiţând o plecăciune, în timp ce regele se îndepărta, luând-o cu el pe Marie.

— Dimineaţa vânez, toată ziua vânez, începu regele.

— Iar noaptea, Sire? glumi Marie.

— Noaptea, frumoasă Marie? îmi urmăresc şi-mi dobor vânatul preferat, se amuză el.

— Şi care este acesta? se interesă ea, continuând jocul.

— Turtureaua! Gânguritul ei este cel mai divin din lume; şi gângureşte mereu.

Izbucniră amândoi în râs. Pe când Francisc bătea din palme ca să poruncească să li se aducă ceva de mâncare, se apropie de ei un bărbat ale cărui cizme scârţâiau pe parchetul din lemn.

— Am aflat despre un loc plin de vânat, Maiestate, şi foarte frumos, situat la vreo douăzeci de leghe de aici.

— Dar ce, am exterminat vânatul din zonă?

— Mă tem că da.

— Sire, ambasadorii împăratului urmează să sosească aici. Aceste deplasări frecvente îi enervează, se plânse Montmorency.

— N-au decât să se enerveze! râse Francisc. La drum, prieteni. Anne, dulcea mea Anne, ia uite cine a venit cu conetabilul nostru.

Anne de Pisseleu tocmai ieşea de la toaletă. O gratifică pe Marie cu un surâs înţepat. Era limpede că nu-i plăcea să o vadă la braţul regelui. Marie se eliberă cu îndemânare din strânsoare şi se apropie de ea s-o salute.

— Dragă Marie, exclamă vipera de Anne, ce plăcere! auzisem zvonul că ai devenit lenjereasă la Paris. Câtă răutate!

Înţepătura n-o atinse pe Marie. Prietenia lor nu era decât o aparenţă. Ducesei d'Etampes nu-i plăceau femeile pe care le aprecia regele. Marie îi zâmbi luminos.

— Acum sunt o văduvă lipsită de mijloace şi trebuie să-mi cresc copiii.

— Recăsătorește-te, replică Anne, de parcă aceasta ar fi fost singura soluţie demnă de o doamnă nobilă. Dragă Montmorency, nu te-ai gândit la asta? continuă ea cu perfidie.

Strâns astfel cu uşa, Montmorency răspunse cu stângăcie:

— Dar, Sire, abia a devenit văduvă! ceea ce-i amuză şi pe rege, şi pe Marie, care-i veni totuşi în ajutor:

— Războiul mi-a răpit soţul, doamnă, credeţi că mă pot căsători cu armata personificată? Trebuie să-mi revin şi să las timpul să mă împace cu gândul acesta. Nu eşti de aceeași părere, dragul meu? i se adresă ea conetabilului.

— Desigur, desigur, aprobă el, uşurat. Sire, aş dori să discutăm între patru ochi, adăugă apoi, ca să iasă din această situaţie jenantă.

Se îndepărtară amândoi. Anne de Pisseleu se tolăni într-un fotoliu.

— Stai jos, Marie, şi spune-mi şi mie secretul tău, şopti ea, pe când cei din preajma lor începuseră să se împrăştie ca să se pregătească de plecare.

— Care secret? întrebă Marie, neliniştită.

— Tu fugi de putere cu aceeaşi hotărâre cu care încerc eu s-o obţin, şi totuşi, uneori am impresia că eşti mai iubită decât pot fi eu. Ăsta-i motivul pentru care nu te pot suferi, mărturisi ea.

— Nu sunt rivala ta, Anne. Şi n-am nimic de ascuns.

— Cu atât mai bine! făcu aceasta. Nu mi-ar plăcea să sfârșești şi tu ca doamna de Châteaubriant, draga de ea.

Surâsul ei enigmatic o uimi pe Marie. Montmorency îi spusese că ancheta nu ajunsese la niciun rezultat şi că fosta iubită a regelui murise din cauze naturale. Îşi ascunse însă surprinderea şi se prefăcu a nu observa ameninţarea. Dacă fusese cumva o ameninţare. Şi în caz că aşa era? De ce dezminţise Montmorency zvonurile? îşi făgădui să fie vigilentă. Oricât de îndrăgostit părea, nu era imposibil să vrea s-o înlocuiască.

Plecară de acolo după trei zile. Montmorency se simţea mai bine la curtea lui Diane şi a lui Henric decât la cea a regelui, înainte de plecare, Marie primi de la Francisc un avans substanţial pentru o comandă de materiale şi articole de lenjerie, îşi spuse că trebuia să pună pe roate prăvălia aşa cum era pe vremea lui Isabeau; îi plăcea această idee. Pe atunci, acolo lucrau o mulţime de mâini tinere. Readucerea prăvăliei la fastul din zilele ei de glorie era un mod potrivit de a omagia străduinţele bunicii ei.

Diane de Poitiers o îmbrăţişă cu o căldură sporită de faptul că o vedea pe Caterina iritată de gestul ei. Acum, perechea nelegitimă era nedespărţită, şi prin toate locurile pe unde treceau rămâneau iniţialele lor înlănţuite de câte un sculptor sau pictor. Pe Henric îl amuza acest lucru şi era din ce în ce mai îndrăgostit, cu toate că-și îndeplinea în continuare îndatoririle de soţ şi era foarte atent cu Caterina.

Gurile rele spuneau că o făcea de teamă ca ducesa să nu-şi asasineze rivala, iar Marie era şi ea de aceeaşi părere. Se întoarse acasă cât de repede putu. Montmorency nu pomeni nimic de căsătorie, iar ea avu grijă, în pat, să evite subiectul.

Hotărâse ca gemenii să rămână cu ea la Paris, unde iarna era mai blândă. Acum erau destul de mari ca să poată fi lăsaţi fără grijă împreună cu Bertille, în timp ce ea se ocupa, o bună parte a zilei, de comenzi. Constant se juca şi el cu ei, atâta cât îi

îngăduia munca lui. N-o întrebă pe Marie ce se întâmplase în cele două luni cât rămăsese la Curte, dar o iubi cu o vigoare plină de orgoliu, iar gemetele ei îl linişteau şi-l ajutau să uite că, poate, şi celălalt reuşise să i le smulgă.

— Până la urmă, îmi place când eşti gelos, îi murmură Marie la ureche pe când el, istovit de intensitatea plăcerii, era pe punctul de-a adormi. Nu-i răspunse, dar o strânse şi mai tare lângă el.

Iarna anului 1539 trecu, la fel de blândă ca mângâierea pe care armistiţiul o aducea inimii ambiţiilor europene. Francisc I continua să hoinărească, profitând de buna sa dispoziţie şi de pace ca să proclame edicte.

Montmorency o vizită acasă pe Marie de câteva ori. O dată se întâlnise nas în nas cu Constant, care lăsă capul în jos, fără să salute, şi se îndepărtă, dând cu piciorul în toate pietrele de pe jos. Marie îi spuse conetabilului că omul era soţul angajatei ei şi că tocmai îi făcuse observaţie că vine prea des pe acolo şi-i distrage nevestei sale atenţia de la lucru. Anne de Montmorency păru s-o creadă. De altfel, puţin îi păsa. Venise doar ca să facă dragoste cu ea. Se interesă dacă nu puteau fi surprinşi de copii, fu bucuros aflând că Marie îi trimisese să-şi petreacă seara la doica lor şi nu se miră nici măcar că ea îl conduse într-o cameră impersonală, în care nu se simţea parfumul ei. O asigură din nou de dragostea lui şi-i dărui un pandantiv bătut cu diamante pe care se vedea un trandafir înconjurând un M graţios.

Marie îi mulţumi şi-l însoţi la plecare până la uşă, cu o plăcere mai mare decât cea pe care o simţise în aşternut. A doua zi, când îl întâlni pe Constant, acesta zâmbea. Ea preferă să nu-l întrebe nimic, ca să nu-i aţâţe gelozia. Dar era din ce în ce mai sătulă să joace rolul iubitei îngăduitoare şi supuse. Oricât de bun amant ar fi fost conetabilul, nicio mângâiere de-a lui n-o satisfăcea la fel de mult ca o singură sărutare a lui Constant.

Jean răspunse la scrisoarea lor abia în iulie 1539. Îşi anunţa întoarcerea. Marie preferă să trimită copiii la Vollore înainte de sosirea lui. Fără să-şi dea seama cât de dureroase puteau fi întrebările lor, gemenii ar fi făcut ca regăsirea să i se pară

cumplită. Era mai bine ca lucrurile să se aranjeze mai întâi între adulţi. După aceea, văzând şi făcând.

Pe copii, hotărârea ei nu-i necăji atât de mult cum se aşteptase. De fapt, la Paris aveau mult mai puţină libertate decât în Auvergne. Circulaţia neîncetată a atelajelor îi reţinea în casă şi în curte. Aveau nevoie de mai mult spaţiu. Marie îşi dădea seama. În afară de asta, pe Albérie o mistuia dorul de soţul ei, pe care nu-l mai văzuse de un an. Nici ea, nici copiii nu-şi găseau locul aici. Numai cine crescuse, ca Marie, în inima Parisului îl putea iubi.

Plecară, aşadar, la începutul lunii august 1539. După opt zile, sosi la Paris Jean Latour.

Marie abia dacă-l recunoscu, atât de mult slăbise şi îmbătrânise dintr-odată. O tijă de lemn era legată cu şireturi din piele de ciotul care-i rămăsese în locul piciorului. Ca să poată merge, trebuia să se sprijine şi de un baston. Îl văzu coborând dintr-o litieră, în clipa când se oprise în faţa ferestrei să-și şteargă de şorţ mâinile ude. Se bucură că avea astfel timp să-și aştearnă pe chip o expresie senină, în ciuda tristeţii care-i cuprinsese deodată întreaga fiinţă. Jean nu i-ar fi acceptat mila. Niciunul dintre schilozii pe care-i cunoscuse în copilărie n-ar fi făcut-o.

Deschise larg uşa, îşi mască durerea cu un surâs şi-l chemă pe nume:

— Jean!

El plăti vizitiul, apoi se întoarse spre ea şi o aşteptă să-i vină în întâmpinare pe strada aglomerată. Marie îl îmbrăţişă fără să ezite.

— Ce bine-mi pare că te văd, Jean! Intră repede! Parisul este din ce în ce mai plin de murdărie.

Voind parcă să-i adeverească spusele, un cal trecu pe lângă ei, cât pe-aci să-i atingă, în timp ce din sens opus venea un căruţ pe doua roţi plin cu pepeni verzi, împins de proprietarul lui care înjura de mama focului.

În clipa următoare, ajunseră în casă. Marie se ferise să-l ajute să urce cele trei trepte de la intrare.

— Dă-mi mantaua! îi ceru ea.

Văzând că Marie nu schiţează niciun gest ca să-l ajute să se dezbrace, Jean se destinse, în cele din urmă, iar ea revăzu cu bucurie zâmbetul lui luminos. Agăţă în cuier mantaua de piele şi-i cuprinse gâtul subţiat cu amândouă mâinile.

— Chiar am crezut că n-o să te mai văd niciodată, spuse ea simplu, sărutându-i obrazul bărbos. Bine-ai venit în casa ta, Jean.

El îi cuprinse, cu un gest larg, şoldurile şi o lipi de trupul lui. Ea nu se opuse, dar el o împinse aproape imediat la o parte.

— Iartă-mă, zise.

Ea nu răspunse. Văzându-i privirea, înţelesese că, prin acest gest, Jean căutase doar un răspuns faţă de bărbăţia lui pierdută. Tristeţea lui arăta că nu-l găsise.

— Povesteşte-mi, spuse el ca sa rupă tăcerea aceea jenantă. Vreau să ştiu tot ce s-a întâmplat în timp ce eu eram pe moarte.

Marie îl pofti să se aşeze pe un fotoliu şi stătură de vorbă până târziu. Încurajat de destăinuirile ei, Jean îi mărturisi că în el se rupsese ceva după ce rămăsese fără picior. Medicii spuneau că nu amputarea piciorului era pricina impotenţei lui şi că motivul trebuia căutat în altă parte, dar el nu-i credea. Continua să simtă dorinţa, dar trupul lui refuza să reacţioneze. Marie îi făgădui să-i scrie lui Theophrastus ca să-i ceară sfatul.

Între timp, sosi şi Solene, după ce închisese prăvălia.

— Jean! exclamă ea cu vocea gâtuită, lăsând să-i cadă din mână cheile.

Jean îi zâmbi, deschizând braţele, iar ea i se aruncă la piept. Vru să-l sărute, însă el întoarse capul. Solene îşi stăpâni lacrimile şi lăsă capul în jos.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama că tot la ea îţi este inima, făcu ea, regretându-şi imediat după aceea cuvintele.

Zâmbetul lui Marie îngheţă. Al lui Jean deveni trist. Totuşi, o luă de bărbie, silind ochii verzi să-i susţină privirea.

— Nu e vorba de asta, Solene. Dar tu eşti căsătorită, iar eu ţin seama de acest lucru.

— Tu n-ai respectat niciodată căsătoria, Jean Latour! Cât despre a mea, nu a fost consumată, aşa că poate fi anulată cu uşurinţă.

Jean întoarse capul şi-l văzu pe Constant, care se apropia fără să dea niciun semn de duşmănie. Vru să se ridice în picioare, dar bastonul îi alunecă. Atunci, Constant întinse cu căldură mâna, ca să-l sprijine. Jean se agăţă de mâna lui Constant şi, în clipa următoare, tras de acesta, se trezi în picioare, în braţele lui. Se îmbrăţişară frăţeşte.

— Am fost un prost, tot restul vieţii nu-mi va fi de ajuns ca să ispăşesc răul pe care ţi l-am făcut.

— Atunci suntem chit, Constant, răspunse Jean.

Solene îi privea, tremurând. Marie simţea lupta care se dădea în sufletul ei, dar n-avea cum s-o ajute. Aşteptase această întoarcere fără să se îndoiască nicio clipă că ea va fi cea aleasă. Acum, nu mai era sigură de nimic.

În sfârşit, Jean se îndepărtă de Constant şi o privi.

— Ai dreptate, Solene, murmură el cu blândeţe. Între mine şi Marie este o legătură puternică. Aşa a fost dintotdeauna, dar, în ultimul an, n-am încetat să mă gândesc la această şansă pe care mi-a dăruit-o cerul. Dragostea ta m-a adus aici, Solene, şi totuşi, am venit să te despovărez de ea. N-am ce să-ți ofer. Nimic din ce ar putea dori de la soţul ei o femeie frumoasă şi atrăgătoare. Nu pot nici măcar să întreţin o familie, în ciuda rentei pe care mi-a acordat-o regele pentru serviciile făcute şi pentru gradul meu de ofiţer. Nu mai sunt bărbat decât pe jumătate, iar jumătatea asta nu e demnă de o femeie ca tine.

Înfuriată, Solene făcu un pas, ajungând în faţa lui. Palma pe care i-o arse răsună ca un gong, lăsându-i pe toţi trei cu gura căscată.

— Asta este cea mai proastă scuză pe care o puteai găsi, Jean Latour! zise ea, înălțându-și cu mândrie bărbia. Găseşte alta, dacă vrei să mă convingi să renunţ la tine!

Şi ieşi din odaie, înainte ca toţi ceilalţi să se dezmeticească. Jean rămăsese încremenit de uimire, în timp ce lui Marie îi revenea buna dispoziţie. Solene avea temperament, însă era pentru prima dată când îl vedea ieşind la suprafaţă.

— Marie, explică-i tu, se întoarse Jean către ea, realizând în sfârşit ce se petrecuse.

— O, nici nu mă gândesc, Jean! Trebuie să te împaci cu situaţia. Te iubeşte aşa cum eşti şi n-o interesează cum arăţi.

— Frate, începu Constant, punându-i afectuos mâna pe umăr. Ţi-au tăiat cumva ştii tu ce?

— Fireşte că nu, însă…

— Atunci acordă-ți încă o şansă. Dacă vei ajunge să te iubeşti văzându-te prin ochii ei, lucrurile se vor aranja. Crede-mă, adăugă el, aruncându-i lui Marie o privire lacomă.

Jean suspină, şovăi, apoi întrebă:

— Tu eşti de aceeaşi părere, Marie?

— N-aş fi găsit cuvinte mai potrivite decât acestea, afirmă ea.

— De acord, se resemnă Jean. Unde-o găsesc?

— Alături de fiul tău, prietene. Vino, am să te conduc acolo.

Constant îi întinse mâna, iar Marie îi privi îndepărtându-se, braţ la braţ, de parcă timpul n-ar fi reuşit să strice nimic.

Toţi patru hotărâră ca Jean să se instaleze în casa lui Albérie şi să împartă patul cu Solene, indiferent dacă era în stare s-o satisfacă sau nu.

— De altfel, adăugă Solene, sunt sigură că arta de a iubi mai are şi alte resurse!

Ceea ce Jean se grăbi să-i demonstreze.

La sfârşitul lui octombrie, Marie primi o scrisoare de la rege, care se afla la Compiegne, unde se restabilea cu greu după o „răceală” care-i afectase „genitoarele” şi-i provoca dureri serioase. Carol Quintul îi acceptase invitaţia. Urma să traverseze toată Franţa ca să ajungă în ţinuturile lui din Flandra, unde poporul se răsculase. Potrivit noilor relaţii dintre ei, Francisc I îi recomandase cumnatului său să evite călătoria pe mare acum, când iarna bătea la uşă, iar acesta fusese de acord, fapt care-l uimise, dar îl şi încântase pe rege. Voia sa-i facă o impresie bună şi să-l întâmpine cu toate onorurile. În vederea acestui eveniment, îi comandă lui Marie zece coţi de pânză cu fir de aur răsucit pentru rochia şi tunica doamnei de Canaples şi două sute douăzeci şi unu de coţi de catifea violetă bătând în roşu-închis pentru domnişoarele de onoare, pe care voia să le vadă îmbrăcate la fel. La acestea se adăugau alte mătăsuri, catifea neagră dublată cu blana de hermina pentru doamnele de onoare ale Caterinei şi ale reginei, precum şi lenjeria necesară.

Marie dăduse lovitura. Îi mulţumi regelui printr-o scrisoare, urându-i grabnică însănătoşire, şi se apucă să-i onoreze comanda cu toată priceperea şi cu tot talentul pe care conta Francisc.

Montmorency îi acorda tot mai rar favorurile lui, ceea ce dovedea fără putinţă de îndoială că se plictisise de ea. Marie nu se miră. Conetabilul nu se căsătorise niciodată tocmai pentru a-şi putea satisface dorinţa permanentă de noutate, şi, după spusele lui Triboulet, care-şi continua şi acum activitatea de spion, la Curte apăruseră nişte tinerele frumoase şi nu prea sălbatice.

Marie se împăcase cu ideea inevitabilei rupturi. Comanda regelui dovedea că acesta continua să ţină la ea, era fericită alături de Constant şi se gândea să-i facă o vizită tatălui ei de îndată ce se va imprimăvăra, iar ea va avea punga plină, ca să-l determine să se întoarcă la Vollore împreună cu ea şi cu Ma, de care-i era tot mai dor.

20

— Caterina de Medici unelteşte să te înlăture definitiv, o anunţă fără nicio introducere Triboulet, spre începutul lui decembrie.

Chipul lui era acum atât de zbârcit, încât lui Marie i se păru că săruta un măr uscat, dar mintea îi era la fel de trează ca înainte.

— Au trecut vremurile acelea, râse Marie. Ce-ar putea să-mi facă acum?

— Orice, Marie, orice. Vrea să-l doboare pe Montmorency şi să te tragă şi pe tine după el.

— Montmorency o va rupe cu mine în curând, iar ea va rămâne cu buza umflată.

— Ba n-o s-o rupă cu tine. Caterina îl are la mână.

Afirmaţia aceasta o nelinişti pe Marie. Dacă Triboulet riscase să vină la ea, însemna că lucrurile erau mai grave decât şi-ar fi imaginat.

— Te ascult.

— Montmorency va insista să vii şi tu la Fontainebleau cât va sta acolo Carol Quintul. I s-a poruncit să-l convingă pe rege că prezenţa ta este absolut necesară şi că, în plus, ţi-ai face şi reclamă, fiindcă toata lumea de la Curte va purta materiale şi lenjerie de la prăvălia ta. Apoi va face în aşa fel încât să fii surprinsă în flagrant delict de adulter cu Carol Quintul.

— Cum s-ar putea una ca asta? Nu-l pot suferi!

— Un somnifer turnat în băutură va fi de-ajuns. Te vei trezi alături de oaspetele regelui, care va insinua cu perfidie că te-ai culcat cu el de bunăvoie.

— Şi de ce ar face-o?

— Fiindcă Montmorency i-a promis că Francisc I nu va mai revendica niciodată Italia dacă el, Carol, îl va ajuta să-l demaşte pe cel care a pus la cale complotul împotriva delfinului. Marie simţi ca inima începe să-i bată puternic. Triboulet continuă: Iar regelui i-a făgăduit contrariul, pentru ca acesta să-l întâmpine cu tot fastul pe Carol Quintul. I-a garantat că, în schimbul generozităţii sale, va primi înapoi Milanul. Iată de ce a deschis

larg regele vistieria şi a insistat ca locuinţele să fie decorate luxos, iar oamenii – cât mai eleganţi îmbrăcaţi. Montmorency va sădi îndoiala în sufletul regelui, spunându-i că s-a apropiat de tine numai ca să te poată demasca mai uşor, că acum s-a dovedit că eşti complicea lui Carol Quintul şi că sub masca prefăcutei tale lipse de interes pentru putere, pe care o afişai ca să-ţi atingi mai uşor scopul, ascundeai, de fapt, perversitate şi lăcomie. Firma ta, pe care regele a legitimat-o prin comanda lui, te-a făcut să devii acum o văduvă foarte bogată.

Marie era copleşită de cele auzite. Ştia bine că ducesa ar fi vrut să-şi ducă ameninţările la îndeplinire, însă nu bănuia că aceasta dispunea, într-adevăr, de mijloacele necesare ca s-o facă.

— Şi spui că vrea să-l piardă şi pe Montmorency? De ce? Cum anume, Triboulet?

— Ca pedeapsă pentru că a înlesnit legătura lui Henric cu Diane. Ştie bine că, daca şi-ar ucide rivala, soţul ei n-ar ierta-o niciodată. A descoperit că Montmorency l-a trădat pe rege pentru a căpăta o moştenire frumoasă: cea a contelui de Châteaubriant. Acesta i-a lăsat prin testament toate bunurile sale conetabilului, dezmoştenindu-şi nepoţii, pentru ca acesta să păstreze tăcerea în legătură cu moartea doamnei de Châteaubriant. Tranzacţia s-a făcut în faţa unui notar discret, dar Caterina a reuşit să afle de ea. L-a ameninţat pe Montmorency că, dacă nu o ajută să-şi înfăptuiască planurile, îi va dezvălui regelui adevărul. Iar după ce aceste planuri vor fi duse la îndeplinire, ea va afirma că Montmorency era complicele tău şi că te copleşea cu bijuterii ca să-ţi cumpere tăcerea. Despre Caterina se va spune că a salvat Coroana, demascând doi trădători lacomi şi nemiloşi, iar regele nici nu se va mai gândi vreodată s-o repudieze pentru sterilitatea ei.

— Nemernica! scrâşni Marie, lovind cu pumnul în masă. Am să pretind că sunt bolnavă şi n-am să mă duc la palat.

— Ba va trebui totuşi să te duci. Singura şansă pe care o ai este aceea de a-i mărturisi totul regelui. Şi să-l laşi pe Montmorency să cadă primul.

— Caterina o să afle că am fost prevenită, iar tu vei fi în primejdie.

— A şi aflat, micuţa mea. Ştiu că m-a pus sub supraveghere. Sări jos din fotoliu şi îi luă mâinile. Mă tem că nu te voi mai putea ajuta. N-o să ne mai vedem.

Marie se lăsă în genunchi. Piticul îi surâdea.

— Te-ai jertfit ca să mă salvezi. De ce ai făcut-o?

— Pentru că tu eşti aleasa. Bau-Bau ştia asta. O ştiu şi eu, la fel ca toţi ceilalţi din neamul nostru.

— Aleasa? Nu pricep.

— Noi, piticii, ştim mai multe decât voi, uriaşii. Suntem mai aproape de pământ şi ne tragem dintr-o specie uitată de zei. Ca să compenseze urâţenia noastră, ei ne-au oferit nişte daruri: darul de a prevedea şi pe cel de a şti. Dar nu era de-ajuns. Aşa că ne-au hrănit cu laptele lupoaicelor ca să putem trăi ascunşi, în grup, şi să ne apărăm semenii. Dincolo de aparenta noastră nebunie se ascunde multă înţelepciune, Marie. Constant s-a născut ca s-o transmită, iar tu, pentru ca sângele lupoaicelor să poată fi, în cele din urmă, spălat. Eu voi muri, dar asta n-are nicio importanţă. Sunt bătrân şi obosit. Te-am servit bine. Serveşte, la rândul tău, cauza copiilor tai. Dacă cercul se închide, voi putea muri împăcat.

Îşi petrecu braţele scurte pe după gâtul lui Marie, care se lăsase pe vine, şi rămaseră îmbrăţişaţi mult timp. Apoi Triboulet o sărută pe obraz şi o lăsă singură cu zbuciumul ei.

După câteva zile, Marie primi o scrisoare de la Caterina:

> Curtea a pierdut un bufon. Era abia cât un copil. Domnul să-i apere pe ai tăi.

Îi scrise pe dată lui Albérie, cerându-i să-i supravegheze cu şi mai multă atenţie pe gemeni. Dacă-și dădea seama că planul ei a fost compromis, Caterina putea prea bine să se răzbune pe copii. Abia după aceea îl plânseră pe Triboulet.

Atunci când Montmorency, venit în vizită la ea, îi spuse că i-ar plăcea s-o aibă la braţul lui în timpul festivităţilor organizate în cinstea lui Carol Quintul, Marie arboră cel mai dulce surâs al ei.

— Nimic nu m-ar bucura mai mult, Anne. Spune-i regelui că aş dori să-i mulţumesc personal pentru favoarea cu care mă onorează.

Montmorency scoase atunci o casetă pe care o deschise, înăuntru era un colier de diamante.

— Poartă-l, Marie, ca pe un semn al sincerei mele afecţiuni.

I-l prinse la gât, iar Marie avu senzaţia că o mână nevăzută o sugrumă. Înghiţi un nod şi-şi scoase imediat colierul, fără să-și piardă calmul.

— Îl voi purta, scumpul meu iubit, la o rochie demnă de frumuseţea lui. Asta nu merita atâta strălucire.

— Cum doreşti, spuse el, aşezând bijuteria la loc în caseta pe care o puse la căpătâiul patului. Voi trimite în curând după tine, adăugă el înainte de a pleca.

Marie n-avu somn toată noaptea şi, când veni Solene să deschidă prăvălia, îi povesti senzaţia ciudată pe care i-o provocase colierul.

— Arată-mi-l, îi ceru Solene.

Marie o conduse în camera unde se consuma relaţia ei cu Montmorency. Se simţi jenată văzând aşternutul încă răvăşit. Constant nu intra niciodată în odaia aceea. Solene luă în mână caseta sculptată, din lemn de acaju.

— Magie neagră, zise, plimbându-şi un deget priceput peste diamante.

— Bănuiam eu. Ce să fac? I-am făgăduit lui Montmorency că am să-l port.

Solene zâmbi.

— Am să-l iau cu mine. Ţigăncile cunosc multe secrete, inclusiv pe acela de a trimite răul înapoi de unde a venit. În două-trei zile, Caterina de Medici va cădea la pat, plină de abcese purulente.

— Ce s-ar întâmpla dacă aş purta colierul aşa cum este?

— Ai muri. La fel de sigur cum ai muri dacă ai avea ştreangul de gât.

— În planul ei inițial nu era prevăzută moartea mea, se alarmă Marie.

— Probabil că l-a schimbat de teama ca Triboulet să nu-i fi dat de gol toate proiectele. Poate că nu ştia cât de multe aflase el.

Sau poate ştia? Fii prudentă, Marie. Dacă femeia asta face uz de vrăjitorie ca să te distrugă, n-am să te pot ajuta cu nimic cât vei fi la palat. Oricum, trebuie s-o faci să creadă ca stăpânești puterea magiei de care se foloseşte ea şi că vrăjile ei n-au niciun efect asupra ta. Poate că asta o va împiedica să încerce încă o dată.

— Dar ceea ce vrei tu să faci nu te pune în pericol? se nelinişti Marie.

Solene izbucni în râs.

— Tu ai grijă doar să urmăreşti zvonurile. Vedem noi cine va învinge. Triboulet îmi lipseşte şi nimic nu-mi poate face mai multă plăcere decât să-i răzbun moartea.

Trecură câteva zile. Apoi, în sâmbăta următoare, se întâmplă ceea ce prezisese Solene. Clopotele sunară ca să anunţe că *duchessina* era foarte bolnavă, chinuită de o febră care făcea să-i apară pe piele nişte băşici purulente. Timp de o săptămână, castelul fu pus în carantină, iar apropiaţii Caterinei fură supravegheaţi de medici, ca să nu izbucnească vreo epidemie.

Solene o asigură pe Marie că boala Caterinei va trece repede.

— Vrăjile ei sunt mult mai slabe decât ale mele, adăugă ea, dar Caterina nu ştie asta.

Solene părea încântată de farsa pe care i-o jucase acestei otrăvitoare. Marie însă era mai puţin entuziasmată. Când o va vedea purtând colierul, Caterine va înţelege. Şi, după cum o cunoştea Marie, era de aşteptat să urmeze nişte represalii.

În ziua de 27 noiembrie a anului 1539, Carol Quintul punea piciorul pe pământul Franţei, la Saint-Jean-de-Luz. În aceeaşi zi, Solene prindea la gâtul lui Marie colierul curăţat de puterile lui malefice, care nu-i mai produse alte senzaţii în afară de răceala plăcută şi strălucitoare a diamantelor, spre uşurarea ei. Caterina se vindecase de acea boală, care era „un mare mister”, după cum spuneau doctorii, iar castelul de la Fontainebleau fusese curăţat de jos până la acoperiş în aşteptarea vizitei împăratului.

Montmorency se dusese la Loches, unde se aflau regele şi regina, urmând să-l aştepte acolo pe Carol Quintul pentru a-l însoţi în călătorie. Francisc era încântat că-şi poate uimi cumnatul pe măsură ce vizitau diferite palate din Franţa. Marie

ştia, aşadar, că nu va apuca să discute cu el înainte ca laţul să se strângă în jurul ei.

Ai ei se sfătuiră îndelung cum era mai bine să procedeze. Constant era de părere că Marie trebuia să se întoarcă la Vollore şi să se ascundă acolo, Bertille insista s-o însoţească şi ea, cu condiţia ca şi fiul ei să vina cu ele. Solene şi Jean, dimpotrivă, erau de părere că primejdia trebuia înfruntată. Dacă Marie îşi arăta frica, devenea şi mai vulnerabilă.

La un moment dat, fu pronunţat numele surorii regelui, iar Marie întrezări o soluţie. Marguerite d'Angouleme nu-şi ascunsese afecţiunea pe care o nutrea faţă de ea şi nici aversiunea pentru Caterina. Fără îndoială că ar fi ştiut ce sfat să-i dea. În ciuda primelor semne ale iernii care se apropia, Marie plecă la Poitiers, unde se afla Marguerite.

Sora regelui o îmbrăţişă cu o bucurie neprefăcută şi acceptă imediat să discute cu ea între patru ochi. De astă dată, Marie îi expuse cu sinceritate toate argumentele ei: prezicerea lui Nostradamus, felul cum insistase Caterina pentru a obţine de la ea otrava şi cum o înşelase, ura ducesei în momentul când ea refuzase să o ajute în realizarea altor proiecte macabre, lăcomia lui Montmorency. Marguerite o ascultă îngrijorată, cu sprâncenele încruntate. Dar era prea târziu ca Marie să mai dea înapoi. Sfârşi mărturisindu-i teama ei că va fi condamnată şi altfel decât de propriile remuşcări şi-i întinse ultimul mesaj al Caterinei, cel prin care-i anunţa moartea lui Triboulet. Apoi tăcu, se aşeză mai bine în fotoliu, bău dintr-o înghiţitură lichiorul de migdale care-i fusese adus şi aşteptă. Marguerite rămase o bună bucată de vreme cu scrisoarea între palmele împreunate, fără să scoată vreo vorbă.

Apoi îşi înălţă capul. O dungă subţire de nemulţumire îi brăzda fruntea largă şi înaltă, pe care cădeau câteva şuviţe mătăsoase şi ondulate de păr.

— Toate acestea mă întristează tare mult, Marie, zise. Regele nu s-a îndoit niciodată de vina Caterinei şi nici de amestecul tău involuntar în moartea delfinului. Pe vremuri, Isabelle de Saint-Chamond mi-a făcut şi mie rost de aceeaşi otravă. Asta s-a întâmplat atunci când regele era prizonier la Madrid. Nu

contează care erau împrejurările, dar se pare că nu am stofă de criminală. Oricum ar fi, fratele meu ştia de unde provine otrava care i-a ucis fiul.

— De ce n-a spus nimic? Cum de n-a luat măsuri împotriva mea? întrebă Marie.

În aceeaşi clipă însă îşi aminti vorbele regelui, când ieşise din camera ei după noaptea în care se iubiseră. Nu avusese oare şi atunci senzaţia că fusese demascată? Marguerite răspunse, dând din umeri:

— La ce bun, din moment ce fusese prins cel care turnase otrava în pahar? în afară de asta, el ţine la Caterina de Medici, chiar dacă din nişte motive false, dar ţine sincer la ea. Cât despre tine, n-a avut nicio îndoială că ai fost manipulată. Însă mai există şi alt argument. Unul mai sinistru: tânărul Francisc, pe care, crede-mă, regele îl iubea din tot sufletul, era un om crud şi pervers. În ciuda iubirii pe care i-o purta, fratele meu era neliniştit la gândul că el îi va urma la domnie. Se temea ca între el şi cei doi fraţi ai lui să nu izbucnească vreun război fratricid.

Durerea lui a fost nemărginită; totuşi, cred că s-a simţit uşurat ştiind că tronul îi va reveni lui Henric. Cine ştie, poate că acum, când Henric i se împotriveşte din diverse motive prosteşti, regretă.

— Henric este prost sfătuit, Marguerite. Montmorency, pe care-l credeam cinstit şi drept, nu-şi urmăreşte decât propria glorie şi propriul câştig.

— Mi-am dat şi eu seama. De asta sunt atât de abătută. Fratele meu are o încredere oarbă în el.

— Ce trebuie să fac? întrebă Marie.

— Să te laşi atrasă în capcană, pentru ca ura Caterinei să nu se abată asupra copiilor tăi. Cât despre mine, îl voi anunţa pe rege că împotriva ta se urzeşte un complot şi că Montmorency l-a trădat. Mai ai şi alte interese la Curte?

— Nu, doamnă. Am doar nevoie de bani ca să-i întreţin pe ai mei, dar, mulţumită vouă, prăvălia are vad bun.

— Atunci nu trebuie să-ţi mai faci griji. O dizgraţie trecătoare nu-ţi va afecta afacerile, voi veghea asupra lor. Tu ştii mai bine decât oricine că, uneori, umbra îi este mai prielnică afecţiunii. Ai încredere în mine şi în regele tău.

— Sunteţi singurele persoane în care am avut mereu încredere.

Marguerite se ridică şi o strânse cu drag în braţe.

— Acum du-te!

Marie se pregăti să plece, dar îşi mai aminti ceva:

— Mai cunosc încă un secret, Marguerite. Nu este un lucru prea important, dar aş vrea să ţi-l împărtăşesc.

— Te ascult, Marie.

— Cu mult timp în urmă, într-o noapte, regele s-a iubit cu o ţigancă. În urma acestei nopţi s-a născut un copil, o fată. O cheamă Solene şi era nepoata adoptivă a lui Triboulet. E prietena şi asociata mea.

Chipul lui Marguerite fu luminat de un surâs plin de bucurie.

— Iată un nou motiv de a ne încrede în credinţa ta faţă de familia noastră, Marie. Spune-i acestei nepoate nelegitime că am aflat de existenţa ei şi că, dacă va avea vreodată nevoie, îi voi acorda protecţie.

Marie făcu o reverenţă radioasă şi plecă uşurată. Dacă i s-ar fi întâmplat vreo nenorocire, Solene şi prăvălia erau în siguranţă.

Sfatul primit de Marie de la Marguerite îl îngrijoră totuşi pe Constant.

— Dar dacă te trădează şi ea? o întrebă. Nobilii sunt prefăcuţi şi lipsiţi de scrupule.

Dar Marie nu cedă. Credea în intuiţia ei. Isabeau, Albérie şi mama ei fugiseră din faţa ameninţării, iar nenorocirea le ajunsese din urmă. Triboulet îi spusese că ea era aleasa. Chiar dacă nu reuşise să priceapă sensul acestei afirmaţii, era hotărâtă să nu lase un alt monstru să-i nimicească planurile.

După o săptămână, un spasm violent o făcu să se dea jos din pat şi să se aplece, icnind, deasupra toaletei. Vomită toată ziua, precum şi în zilele următoare. Prima care înţelese despre ce era vorba fu Bertille, care începu să bată, încântată, din palme:

— Voi fi din nou bunică, exclamă ea, văzând ochii încercănaţi ai lui Marie.

Vomitând, Marie începu să numere zilele. Ciclul îi întârziase. Cu toate acestea, avusese grijă să-şi bea regulat ceaiurile. Oare

când uitase? O sudoare rece îi acoperi brusc tot trupul. Se întâmplase în noaptea în care Montmorency îi adusese colierul, în noaptea aceea şi în cele care urmaseră. Câte fuseseră? Două, trei? Nu-şi mai amintea. Un lucru însă era sigur. Rămăsese însărcinată. Oare cu care dintre ei, cu Constant sau cu conetabilul? Gândul acesta o umplu de spaimă. Cum avea să reacţioneze Constant în faţa acestei dileme?

El primi cu bucurie vestea. O ridică în braţe şi se învârti cu ea prin odaie, ascultând vocea subţire şi cântătoare a lui Bertille, care se împuţina tot mai mult la trup, sub povara anilor. Solene şi Jean manifestară acelaşi entuziasm, iar Marie nu îndrăzni să le împărtăşească gândul care o chinuia. Avea destul timp s-o facă, dacă păstra copilul.

A doua zi, află ceva ce îi întări hotărârea de a tăcea. După ce plecaseră de la ei, Solene şi Jean se îmbrăţişaseră. Ca şi cum această viitoare naştere ar fi şters tot ce avea pe conştiinţă, Jean simţise că bărbăţia i se trezea din nou la viaţa. Solene îl încurajase şi putuse, în sfârşit, să se bucure de iubitul ei regăsit.

La două zile după această întâmplare, dimineaţa, Marie se întorcea acasă ţinând în braţe o pâine mare şi caldă. Ajunsese în dreptul porţii cimitirului, când auzi în spatele ei vocea lui Jean şi se opri. Acum, Jean putea să umble repede, sprijinindu-se în cârjă şi în piciorul de lemn. Din câţiva paşi fu lângă Marie, care se stăpânea să nu râdă văzându-i strâmbăturile.

— Îţi vine să râzi, îi reproşă el. Aş vrea să te văd şi pe tine dansând într-un picior!

— Aş fi mult mai stângace decât tine şi ţi-aş cădea în braţe, glumi ea.

— Vechii mei demoni n-ar putea rezista, costată el pe un ton mai serios decât ar fi vrut.

O luă înainte, iar Marie îl urmă.

— Ce vrei să spui, Jean?

Nu-i răspunse până când ajunseră în pragul prăvăliei, ca să scape de gălăgia străzii, care-i obliga să vorbească pe un ton ridicat. Nu voia să-l audă toată lumea; de fapt, nici nu-i prea venea să spună ceea ce gândea. Totuşi, cuvintele-i scăpară parcă fără voie:

— Îmi lipseşti, Marie.

Cu un gest sigur deschise uşa, făcându-i loc să intre. Marie puse pâinea pe masa din bucătărie, îşi scuturǎ capa de făină, apoi ridică privirea spre Jean, care, pironit în pragul uşii, de unde-i vorbise, nu reuşea să-și ia ochii de la ea.

— Dar mai e Solene... şi Constant, crezu ea de cuviinţă să precizeze.

Jean izbucni într-un râs vesel, apoi veni lângă ea şi, cu o mişcare largă, o prinse în braţe.

— Nu despre asta e vorba, Marie. Sunt fericit cu Solene, iar tu l-ai ales pe Constant. Totul este limpede şi firesc. Dar o vigoare pe care-o credeam pierdută îmi readuce în minte un parfum anume, o preferinţă pentru o piele la care am râvnit mai mult decât la altele.

— Eşti insuportabil, se apără ea, împingându-l cu blândeţe.

Nu-şi prea dădea seama dacă el glumea sau vorbea serios şi se hotărî să-l ia peste picior. Se răzgândi însă văzându-i flacăra din privire.

— Merit să fiu ars pe rug! recunoscu Jean, căci încă te doresc, deşi trupul meu mi-o interzice, crede-mă. Dovadă că în mine se ascunde un suflet diabolic, fără putinţă de mântuire.

— Nu mă necăji, Jean. Mi-e şi aşa destul de greu că trebuie să-l înşel pe Constant.

— El ştie ce motive te împing în patul lui Montmorency. Numai eu l-aş trăda, dacă aş îndrăzni... Dar nu voi îndrăzni, Marie. Chiar dacă femeia care ai devenit acum mă ispiteşte şi mai mult decât adolescenta de pe vremuri. Dar poate că e din cauza acestui pântece, care-mi aminteşte de un altul. Acest pântece dătător de viaţă, care-mi trezeşte o gelozie nesănătoasă. Iartă-mă.

Marie ridică fruntea, ţuguindu-şi îmbufnată buzele.

— N-ai niciun chef să te iert!

— Aşa e! recunoscu Jean. Sunt din nou în stare să fac dragoste, Marie. Mă simt trăind de parcă aş fi ieşit dintr-un somn mohorât. Iar faptul că încă te doresc este o adevărată izbândă în lupta cu timpul. Ar trebui să fii măgulită.

— Eşti insuportabil! oftă ea.

— Te repeţi, drăguţa mea Marie. Iar acum, spune-mi ce necaz ai. Căci nu numai mireasma pielii tale îmi lipseşte, ci şi confidenţele şi încrederea ta.

Marie oftă adânc. Jean avea dreptate. Preocupările ei o făcuseră să uite că erau prieteni. Nu-şi închipuise că acest lucru îl afecta. Solene era atât de prevenitoare cu el…

— Tocmai despre pântecele meu este vorba, cuteză ea. Se repetă aceeaşi poveste, Jean.

— Montmorency?

— S-ar putea. Eram atât de întoarsă pe dos din pricina complotului, atât de îndureratăde moartea lui Triboulet. Am uitat să-mi iau leacurile. Cum aş putea să ştiu precis?

— Constant ce zice?

— Cred că se preface. Pare fericit, însă mi-e greu să cred că nu are nişte bănuieli.

— Spune-i totul.

— Dac-ar fi atât de simplu!

— Ah! Marie, Marie! suspină Jean, luând-o iarăși în braţe.

Ea îşi puse capul pe umărul lui. Jean trase cu nesaţ în piept aroma ei de iarba-neagra şi de pâine caldă, apoi îi şopti la ureche:

— Numai minciuna şi îndoiala pot distruge încrederea. Deschide-ţi inima în faţa lui, împărtășește-i temerile tale. Împarte-le cu el. Probabil că le resimte şi el, la fel ca tine.

— Ai dreptate.

Deodată, Marie se simţi mai puternică. Sărută sonor obrazul lui Jean, care o strânse mai tare la piept.

— După ce-l vei părăsi pe Montmorency, ţi-ai putea încerca norocul şi cu un cerşetor cu un picior de lemn, şuşoti el, cu vocea alterată de o tulburare plăcută.

Marie îi alunecă din braţe, aruncându-i un: „*Nicio nădejde, Jean Latour!*” care-l încântă, ca o dovadă a complicităţii lor regăsite.

Seara, la culcare, Marie se ghemui, goală, în braţele puternice ale lui Constant. El o mângâie îndelung, minunându-se, ca de fiecare dată, de plăcerea pe care o trezeau degetele lui, făcând-o pe Marie să scoată un geamăt pe care el îl prelungea oricât dorea. Marie se lăsă în voia dezmierdărilor lui, dar nu-şi putea

lua gândul de la vorbele lui Jean. În timp ce după un țipăt înăbușit respirația le revenea la normal, Marie se hotărî.

— Mi-e ruşine, Constant, şuşoti ea, profitând de acel moment de abandon care urma plăcerii.

Simţind că greutatea lui împovărează trupul ei mic, Constant se sprijini în coate deasupra ei. Cu părul ciufulit, cu barba nerasă şi cu pleoapele grele deja de oboseală, arăta ca un sălbatic, înduioşată, Marie îl cuprinse cu braţele de mijloc, ca să-l reţină în ea.

— Aş vrea ca fiul meu să fie al tău, şopti ea, cu o iubire nemărginită în privire.

— Este.

— Dar mai e şi… începu Marie.

— Puţin îmi pasă, afirmă Constant. Copilul acesta nu va avea decât un singur tată, Marie, chiar de-ar fi să-l ucid pe Montmorency cu mâinile mele ca să fiu sigur de asta.

Marie nu spuse nimic. Inima îi bătea de să-i spargă pieptul. Se strânse şi mai aproape de el.

— Dar n-o să fie nevoie, nu-i aşa? întrebă somnoros Constant, înăbuşindu-şi un căscat.

— Nu, n-o să fie nevoie. O voi înfrunta pe Caterina, Constant. Apoi am să-i vorbesc regelui şi am să-l părăsesc pe Montmorency. Îţi promit.

— Să ai grijă de tine, Marie, mormăi el, punând o mână grea pe pântecele ei. Ţin la copilul ăsta tot atât de mult cât ţin la tine.

În bezna din odaie, Marie lăsă tăcerea să-i acopere zâmbetul. Se simţea pregătită să-şi înfrunte destinul. Îşi făgădui să-l sărute a doua zi pe Jean. Să-l sărute prieteneşte pe obraz pentru sfatul lui bun şi pentru afecţiunea pe care i-o purta. Constant scoase un sforăit uşor care-o făcu să râdă. Îl ciupi de nas, murmurând:

— Te iubesc.

Constant îi prinse degetele într-ale lui.

— Şi eu te iubesc. Nimic în lume şi nimeni nu mă poate face să mă răzgândesc, fie el cerşetor, mareşal sau chiar rege.

Marie chicoti şi căzu într-un somn dulce.

După câteva zile, îi trimise tatălui ei banii pe care-i pusese deoparte, anunţându-l că avea de gând să-i facă o vizită cât mai

curând posibil, apoi se duse la bancherul ei, ca să se asigure că, orice s-ar întâmpla, conturile ei vor permite emiterea unor poliţe. „*Pentru a îndepărta o nenorocire,* spunea Solene, *cel mai bun lucru este s-o prevezi.*"

După care îi lăsă pe parizieni să-i povestească înaintarea lui Carol Quintul către destinul lui.

Când primi biletul surorii sale, Francisc I se afla la Chambord, la picioarele scării monumentale construite la porunca lui, pe care i-o arăta oaspetelui său uluit de atâta generozitate.

De fapt, Francisc voise să şteargă impresia lăsată de accidentul de la Amboise, unde, pe când mergea alături de Carol Quintul prin turnul Hurtault, unul dintre purtătorii de torţe se împiedicase în faţa litierei lor, dând foc tapiseriilor întinse în cinstea oaspeţilor. Fuseseră nevoiţi să se întoarcă din drum, scăpând ca prin minune de flăcări.

Regele se pierduse în scuze. Ca să nu strice bunele relaţii dintre ei, Carol Quintul îl asigură că incidentul nu-l deranjase, dar afirmaţia aceasta sunase la fel de fals ca şuierul pe care-l scotea în permanenţă nasul lui năpădit de polipi. Francisc îi lua de bune vorbele, ca să se liniştească.

Cuvintele lui Montmorency îi răsunau în amintire: „*Dacă împăratul va fi satisfăcut, ţi-ar putea mulţumi dându-ţi Milanul*".

Aşa că mesajul lui Marguerite îl făcu să scrâșnească din dinţi. Seara, sub pretextul că împăratul era obosit, scurtă recepţiile date în onoarea acestuia. Cugetă în singurătatea odăii lui, găsind răbdarea necesară pentru a nu-l pedepsi imediat pe Montmorency. Admise, până la urmă, spusele surorii sale, ca să nu compromită perspectiva redobândirii Milanului, chiar dacă avea acum îndoieli în această privinţă. Cu scrisul lui energic şi înclinat o informă pe Marguerite că era de acord cu ea şi că va veghea să se facă dreptate aşa cum era mai bine pentru regat. Luând apoi o altă foaie de hârtie, mâzgăli pe ea câteva cuvinte pentru Marie: „*Fii sigură de afecţiunea mea şi de bucuria pe care mi-o oferă această afecţiune*". În dimineaţa următoare, cu toate că-i venea să-l răstignească pe conetabil, care-i surâdea cu ipocrizie, expedie scrisorile şi-i propuse lui Carol Quintul să viziteze o mănăstire.

Acesta acceptă cu plăcere. Pe drum, Francisc îi povesti că, în august anul trecut, emisese un edict prin care cronicarii din fiecare parohie erau obligaţi să ţină în registrele lor o evidenţă a tuturor deceselor, naşterilor şi căsătoriilor, notând ziua şi ora exactă, date pe care francezii trebuiau să le declare ca să se ştie exact, preciza el, cine trăia şi cine murea în ţară.

— Vezi, prin urmare, dragă cumnate, câte idei frumoase naşte această somptuozitate.

În loc de răspuns, Carol Quintul se apucă să-şi înşire titlurile şi rangurile în registrul pe care i-l întindea abatele. Regele, care sub masca veseliei îşi păstra resentimentele, se mulţumi să-şi aştearnă semnătura, însoţită doar de aceste cuvinte simple: „François, senior de Vanves”.

Apoi adăugă, râzând:

— Vei vedea la Fontainebleau că, printre artiştii care-mi menţin buna dispoziţie şi spiritul, sunt mai modest decât un copil al Iudeei.

Carol nu răspunse la această aluzie. Montmorency îi fluturase şi lui prin faţa ochilor speranţa că va obţine ceea ce dorea. Dacă regele Franţei renunţa la pretenţiile sale asupra Italiei, şi încă definitiv, era dispus să îndure câteva umiliri şi invidii.

Biletul regelui ajunse la Paris în acelaşi timp cu al lui Montmorency. Dacă primul o linişti pe Marie, cel de-al doilea o făcu să se cutremure.

În timp ce conetabilul o invita să i se alăture, Carol Quintul asista, încântat, la spectacolele care precedau sosirea lui la Fontainebleau. Aceste lucruri se întâmplau la 24 decembrie 1539.

A doua zi, de Crăciun, Marie execută o reverenţă fără cusur în faţa regelui şi a împăratului. Pe pieptul ei acoperit de mătăsuri superbe, tivite cu hermină, colierul de diamante scânteia în lumină, îmbrăcând-o într-un curcubeu de frumuseţe.

Regele îi întinse satisfăcut mâna, ridicând-o, şi o prezentă imediat oaspetelui:

— Marie de Chazeron face parte dintre artiştii ale căror talente ai avut prilejul să le admiri, frate.

Carol Quintul îşi încreţi sprâncenele. După câte ştia el, talentul era apanajul bărbaţilor, nu al femeilor. Vrând parcă să-i dea dreptate, Marie protestă cu umor:

— Sire, dacă v-ar auzi italienii care au transformat acest loc într-o operă de artă, ar fi la fel de supăraţi ca mine, când vă aud glumind pe socoteala mea.

— Ai văzut, Carol, replică regele, alţii s-ar fi umflat în pene dacă i-aş fi lăudat; nu însă şi Marie. Cu toate acestea, niciuna dintre doamnele care te-au întâmpinat nu ar fi fost atât de frumoasă dacă mâinile acestei lenjerese nu ar fi avut îndemânarea de a le pune farmecele în valoare.

— N-am făcut decât să-mi slujesc regele, răspunse Marie.

— Aş putea pune rămăşag că-l slujeşti aşa cum trebuie, afirmă Carol Quintul.

— Însoţeşte-mă, Marie. Împăratul doreşte să-mi viziteze reşedinţa. Curtea ne va urma.

Marie dădu din cap şi se trase într-o parte ca să-i lase să treacă. Montmorency se apropie de ea şi-şi trecu braţul pe sub al ei.

— Eşti mai frumoasă ca oricând, îi şopti el la ureche.

— Meritul e al acestei bijuterii, prietene. M-ai copleşit cu darurile tale.

Marie se înclină din nou în faţa reginei Eleonore, care-i adresă un surâs, a lui Anne de Pisseleu, care făcu la fel, dar mai crispată, şi a delfinului, care n-avea ochi decât pentru Diane; aceasta, păstrându-și, ca de obicei, atitudinea trufaşă şi rezervată, îi făcu lui Marie doar un semn prietenesc din cap.

Când trecu şi Caterina, la rândul ei, prin faţa lui Marie, acesteia îi crescu inima observând că ducesa păli se văzându-i colierul de diamante. *Duchessina* îşi duse mâna la gât, îşi strânse buzele uscate şi grăbi pasul în urma cortegiului, fără să scoată o vorbă. Marie deduse că aceasta înţelesese. De-acum înainte trebuia să se ferească. Îşi îndreptă atenţia spre rege, care lăuda, ca întotdeauna, splendorile de la Fontainebleau.

Vizita începu cu camera regală, împodobită cu tapiserii desenate de Rafael, apoi urcară la etajul al doilea.

— Festivităţile de ieri, de la sosirea lui Carol Quintul, erau mai reuşite, povesti Montmorency. Au fost scenete, turniruri şi

distracţii de tot felul, dragă Marie. Păcat ca nu le-ai putut vedea şi tu. Cât despre ceea ce se află aici, adăugă el, arătând cu un gest sala turnului în care erau, ai auzit de o sută de ori toate amănuntele acestea. N-ai prefera un loc mai izolat?

— Am aflat că în cinstea vizitei a fost special amenajat un loc nou, răspunse Mane, care n-avea niciun chef să rămână singură cu conetabilul.

— Este vorba despre apartamentele destinate împăratului, într-un pavilion pe colţ unde plafonul a fost zugrăvit cu vulturi având de jur împrejur deviza lui. Au fost instalate acolo şi multe sobe, ca să suplinească lipsa şemineelor. Vrei să mergem acolo? insistă Montmorency, strecurându-şi braţul pe după mijlocul ei.

Pe vremuri, dorinţa lui ar fi măgulit-o, acum însă o enerva. De când aflase despre duplicitatea conetabilului, respectul faţă de el îi pierise. Răspunse cu politeţe:

— Nu se cuvine să pătrunzi nepoftit în apartamentul unui musafir. Ai răbdare, Anne. La noapte îţi voi sta la dispoziţie îmbrăcată numai cu colierul.

— Ce greu va trece timpul până atunci! gemu el la urechea lui Marie. N-am putea să i-o luăm înainte?

— Câtă nerăbdare, dragul meu! îl ironiză ea. Te porţi ca un adolescent respins. Gata. O să capeţi în curând ceea ce meriţi.

Anne de Montmorency se mulţumi cu atât, iar Marie îl lăsă s-o conducă pe urmele regelui. Ultima ei frază nu fusese o minciună. Această constatare o făcu să se simtă uşurată.

Saloanele se succedau, pline până la refuz cu operele lui Leonardo da Vinci, ale lui Rafael şi ale multor altor artişti italieni. Francisc se minună în faţa lui *Hercule* sculptat de Michelangelo, a *Giocondei* agăţate pe perete, a obiectelor din aur şi argint făurite de mâinile lui Cellini, care împodobeau până şi sălile de baie, atrăgându-l şi pe împărat în plăcerea nespusă pe care i-o stârnea arta, sub toate formele ei, şi care făcuse din Fontainebleau cel mai frumos loc din Franţa.

La cina care încheie această zi, împăratul o felicită pe Marie pentru materialele somptuoase în care erau înveşmântate doamnele de la Curte. Marie răspunse că meritul era al regelui, care avea mult gust. Dar fu nevoită să mai sporovăiască cu împăratul şi să-i accepte invitaţia la dans. Spre marea ei

surpriza, Carol îi spuse cu voce scăzută: „*Eşti la fel de frumoasă cum mi te închipuiam eu*”. Marie se mulţumi să-i răspundă printr-un zâmbet nătâng. În ciuda siguranţei pe care-o afişa, nu se simţea deloc în largul ei şi privea adesea către Montmorency şi Caterina, convinsă că puneau ceva la cale. Nu ştia când urma să se abată asupra ei tăişul ghilotinei, însă era atentă la tot ce mânca şi bea; daca pleca de la masă, la întoarcere nu se atingea de ceea ce se mai afla în farfuria ei, aşteptând să fie servită din nou, în acelaşi timp cu Montmorency, înainte de a pune ceva în gură.

În noaptea următoare îl primi în patul ei, aşa cum îi promisese, ca să nu-i trezească bănuieli, dar îi fu mai greu decât îşi închipuise, cu toate că Anne se arătă înfocat şi tandru. Trecură astfel patru zile. Carol Quintul îi căuta tot mai des prezenţa, râzând la replicile ei ca un prieten vechi. Caterina părea încântată de acest lucru, Montmorency însă se întuneca la faţă văzându-i. În ajunul plecării împăratului, acesta îi şopti la ureche:

— Marie, ar fi trebuit să te pierd, însă am venit să te salvez, în curând, lângă tine va cădea un bilet. Urma ca eu să-l ridic şi să-l dau regelui. Ia-l tu înaintea mea. Nimeni nu va şti niciodată.

Se îndepărtă imediat de ea, fără alte explicaţii. O farandolă trecu pe lângă ea, antrenând-o în şirul dansatorilor, pe care-i urmă, privind maşinal în jos, la picioarele ei. Apoi, obosită de atâta dans, dădu să se întoarcă alături de rege. Un paj se ciocni de ea. Văzu căzându-i la picioare un plic desfăcut. Montmorency apăru ca din pământ în faţa ei, dar, cu o mişcare iute, Marie i-o luă înainte, ridică plicul şi îl ascunse, surâzând, în mânecă.

Caterina urmărise cu atenţie scena, iar Montmorency afişă o expresie de profundă nemulţumire. Din instinct, Marie se îndreptă spre rege, care stătea de vorbă cu Diane de Poitiers, începu să râdă şi ea împreună cu Diane şi-şi încrucişă braţele pe piept, străduindu-se să se liniştească. Dar spaima îi cutremura toată fiinţa.

La căderea nopţii, când se văzu singură în odaia ei, Marie desfăcu scrisoarea pe care, într-un moment prielnic, şi-o strecurase în sân. Hârtia purta sigiliul împăratului. Mesajul spunea ca împăratul era mulţumit de serviciile ei, că moartea

delfinului răzbuna umilinţele pe care le suportase din partea regelui Franţei şi că urmau noi ordine, la îndeplinirea cărora va primi aceeaşi sumă de bani. Misiva era datată 26 august 1536. Marie începu să fiarbă de mânie. Ar fi putut să jure că mesajul era autentic. Dacă împăratul îl scrisese, era, fără îndoială, convins că ea – sau cineva care se dădea drept ea – spiona la Curtea Franţei pentru el. Asta explica pe deplin neobişnuita atitudine familiară faţă de ea.

Marie simţi că-i clocoteşte sângele în vine. Dintr-un salt ajunse la uşă, o încuie, arse scrisoarea la flacăra unei lumânări, apoi aruncă resturile în şemineu şi nu se linişti decât după ce le văzu prefăcute în cenuşă. Gărzile puteau forţa uşa masivă; această falsă dovadă fusese definitiv distrusă. Totuşi, când cineva bătu la uşă, avu nevoie de câteva clipe ca să-şi domolească bătăile dezordonate ale inimii; se asigură că nu mai rămăsese nici urmă de scrisoare, apoi se duse să deschidă.

În prag era Montmorency. Singur. Intră, închise uşa şi puse zăvorul.

— Ai venit să mă avertizezi sau să-mi dai explicaţii? îl înfruntă Marie.

— Vreau doar să-ţi cer să mă ierţi.

— Te ascult, se îmblânzi ea.

— Unde ai pus-o?

Marie arătă spre vatra în care trosnea un buştean.

— Asta era singura soluţie, aprobă el.

Apoi se aşeză pe marginea patului. Era tras la faţă. Marie înţelese atunci că el nu voia s-o păcălească. Neliniştea îi pieri, făcând loc întrebărilor care-o asaltau.

— Cine ţi-a dat-o? întrebă ea, cu toate că ştia deja care va fi răspunsul.

— Caterina de Medici, răspunse fără şovăire conetabilul. Se întoarse către ea şi o privi, dezolat, drept în ochi. Am citit-o şi am răscitit-o ca să pot accepta gândul trădării tale. Te credeam mai presus de aşa ceva, Marie.

— Te înşeli, Anne. Nu sunt vinovată.

— Totuşi, biletul este autentic. Am muncit mult pentru ca pacea să fie încheiată şi cunosc mai bine ca oricine scrisul şi sigiliul împăratului.

— Ştiu. Din nefericire pentru mine.

Marie îşi cuprinse capul în mâini. Se simţea, deodată, istovită. O cuprinse din nou un val de greaţă, pe care se strădui să-l stăpânească. Cu toate că o salvase, Montmorency o credea vinovată. Era ceva de neînţeles.

— Să zicem că aş crede în nevinovăţia ta. Asta ar însemna că exista un complot împotriva ta, căci, te asigur, Marie, împăratul n-a părut deloc mirat auzindu-ţi numele, ba chiar părea încântat că eşti aici.

— Asta m-a surprins şi pe mine, crede-mă. Şi, dacă acest mesaj explică purtarea lui, el aduce mai multe întrebări decât răspunsuri. Hai să încercăm să găsim împreună răspunsurile, vrei? Pentru asta, îţi voi face o mărturisire penibilă, Anne.

Îi povesti, la fel ca lui Marguerite d'Angouleme, legătura perversă care se crease între ea şi Caterina, fără să-i ascundă decât episodul în care îl denunţase regelui pe el, pe Montmorency. Conetabilul se ridicase în picioare şi se plimba prin încăpere, scărpinându-se în barbă. Când ea tăcu, acesta respiră adânc şi spuse:

— Milanul. Ăsta este motivul.

Marie se gândi câteva clipe, apoi scutură din cap.

— Nu înţeleg.

— Făcându-l pe împărat să creadă că avea în tine o aliată, o complice, adică o executantă, Caterina îşi acoperea propria trădare. Daca cineva ar fi bănuit-o, putea să dea la iveală această scrisoare sau altele. Căci sunt sigur că mai are şi altele, adăugă el pe un ton nemulţumit.

Marie dădu din cap. Se ciocnea din nou de această perspectivă. Nu se opri însă prea mult asupra ei. Pornit, Montmorency continuă:

— Caterina te urăşte, Marie. Eşti frumoasă, fireşte, dar, mai ales, eşti liberă. Prea liberă. Trăim în vremuri când orice formă de libertate este suspectă. Şi primejdioasă.

— În ce privinţă sunt eu mai liberă decât ea, Anne? Ea domneşte, nu eu!

— E sclava acestei puteri care constituie singura ei armă, singurul ei atu. Nu domneşte decât mulţumită relaţiei ambigue pe care o întreţine cu fiinţele din specia ei. Mulţi şi-ar vinde şi

sufletul pentru o singură firimitură din această putere. Tu ai ştiut să-ţi păstrezi sufletul, iar această prospeţime ţi-a atras iubirea unui rege care, cu un singur gest, o poate îndepărta pe Caterina de destinul la care aspiră. Oamenii îşi închipuie întotdeauna că regăsesc în ceilalţi acelaşi aluat din care sunt făcuţi ei înşişi. Uneltirea aceasta îi permitea să te ducă la pierzanie dacă ai fi încetat să o slujeşti – ceea ce s-a şi întâmplat – sau dacă te-ai fi hotărât să-l influenţezi pe rege s-o îndepărteze.

— N-am acţionat în niciun fel împotriva ei. Nici acum nu înţeleg.

— Tocmai de asta m-am gândit la Milan. Ştii la fel de bine ca mine cât de ataşată e Caterina de pământul strămoşilor ei. Milanul ar fi trebuit să fie zestrea ei, garanţia legitimităţii ei în Franţa.

— Desigur.

— De ani de zile, Milanul trece de la rege la împărat şi de la împărat la rege, într-un duel ucigaş care ei îi lasă totuşi speranţa că, într-o zi, îl va putea recupera. Încăpățânarea lui Francisc în acest sens era, în sine, o făgăduială. Acum însă el a făcut pace cu duşmanul sau. Milanul este pierdut. Ea nu poate suporta acest gând, cu atât mai mult cu cât Henric a căzut în mrejele lui Diane de Poitiers, la care regele ţine la fel cum ţine la tine. Culmea ghinionului, Caterina este stearpă. Orice fleac ar putea duce la repudierea ei. În aceste condiţii, singura ei consolare devine răzbunarea. Gândeşte-te, Marie: dacă aş fi ridicat biletul, eram obligat, în calitatea mea de conetabil, să i-l înmânez regelui, care i-ar fi avut astfel la mână atât pe cel mai mare duşman al lui, cât şi persoana vinovată de moartea fiului său. Mânia lui s-ar fi abătut asupra împăratului şi asupra ta. Împăratul ar fi fost închis, aşa cum s-a întâmplat pe vremuri cu Francisc, iar Milanul devenea din nou o monedă de schimb. Afacerea fiind publică, ai fi fost judecată şi osândită pentru asasinat şi înaltă trădare. Iar eu n-aş fi avut altă soluţie decât să pretind că-ți descoperisem jocul şi că mă apropiasem de tine doar ca să te demasc. Caterina ar fi fost răzbunată, iar Milanul, dobândit.

— De ce i-ai urmat planurile, Anne? Ar fi fost de-ajuns să-mi vorbeşti despre ele.

— N-aveam de ales, Marie. Gorgona asta mă are la mână, din păcate.

Marie fu cuprinsă de un val de tandreţe. Oare căzuse şi Montmorency în capcană? îl privi îndurerată şi-i mărturisi:

— Nu ţi-am spus totul, Anne. Şi eu am crezut că eşti de partea ei, gata să mă sacrifici pentru nişte interese meschine. M-am apărat. Ca s-o fac, te-am trădat pe tine regelui.

Anne rămase cu gura căscată. Marie îi povesti despre vizita pe care o făcuse la Poitiers şi încheie cu mesajul pe care-l primise de la rege. Montmorency se lăsă să cadă alături de ea.

— Poate că nu e încă prea târziu. Pot încerca să-l conving pe rege… începu Marie.

Dar conetabilul o întrerupse, cu voce sfârşită:

— Nu. Merit să fiu pedepsit pentru că am tăcut, Marie. A fost o greşeală. O greşeală stupidă. Contele de Châteaubriant m-a primit cu bunăvoinţă când am fost la el şi, într-adevăr, n-am găsit niciun martor care să-mi poată relata ce se petrecuse. În casă nu erau urme de sânge, iar un medic mi-a declarat, sub jurământ, că asistase la agonia contesei, care durase trei zile, şi a insistat asupra faptului că bolnava însăşi se împotrivise ca Maiestatea Sa, regele, să fie anunţat de ceea ce i se întâmplase, fiindcă n-ar fi dorit să vină s-o viziteze şi să vadă în ce stare ajunsese chipul acela pe care-l iubise odinioară. Contele mi-a arătat epitaful pe care ea însăşi îl scrisese, după spusele lui, cu puţin timp înainte de a-şi da ultima suflare. Adevărul e că n-am găsit nimic, Marie, îţi jur. Caterina mi-a pregătit şi mie o capcană. Într-o dimineaţă, mi-a fluturat pe sub nas actul de donaţie în favoarea mea semnat de conte. „*A apreciat la justa valoare faptul că ai închis ochii*”, mi-a spus ea, pur şi simplu. Am încercat să mă justific, să-i explic că eram nevinovat, dar mi-a râs în nas. Am aflat chiar din gura contelui că ea îi spusese că descoperisem totul şi că aşteptam să-mi ofere motive să tac. El făcuse ceea ce-i sugerase Caterina şi nu înţelegea de ce sunt nemulţumit. I-am cerut să-şi rectifice testamentul, însă a refuzat. „*În felul acesta, sunt sigur că nu vei vorbi niciodată*”, a afirmat el. A avut dreptate. N-am dezvăluit adevărul. Am

acceptat să las lucrurile aşa cum erau, ceea ce mă face să fiu, în fapt, vinovat.

— Iartă-mă, Anne. Întotdeauna ai recunoscut că eşti oportunist. Caterina ne-a manipulat cum a vrut; la fel a făcut şi cu Triboulet, pe care l-a lăsat să vină la mine cu nişte informaţii false.

— E adevărat. Dar între oportunism şi înaltă trădare e o prăpastie. N-aş fi trecut-o niciodată de bunăvoie, crede-mă.

— Amândoi suntem victimele perfidiei ei. Şi dacă nu ai fi vrut să mă salvezi cu orice preţ, chiar acum ar fi izbândit. Ce te-a făcut să-ţi schimbi intenţiile, când totul părea să dovedească vinovăţia mea?

— Oare n-ai înţeles? întreba el, luându-i mâinile.

O bănuială o făcu să tremure. Pe chipul chinuit al conetabilului, o părere de zâmbet întâmpină sclipirea din ochii ei de peruzea.

— Te iubesc, Marie. Sigur, ţi-am spus-o de zeci de ori în pat, aşa cum am spus-o şi altora. Dar abia la gândul că te voi pierde cu adevărat mi-am dat seama de asta. Nu ştiu de ce am resimţit-o atât de violent, de parcă toată fiinţa mea s-ar fi pierdut dacă te trădam.

— Anne, eu…

— Sst, nu mai spune nimic, iubirea mea. Am scăpat de ce era mai rău şi numai asta contează. Împăratul îşi va vedea de drum, iar peste câteva zile îi voi mărturisi regelui greşelile mele. Nu sunt laş, Marie. Suveranul nostru este un om drept. Nu mi-e teamă de pedeapsa care mă aşteaptă, dar n-am să te trag după mine. Acceptă situaţia şi lasă-mă să te iubesc. Pielea ta este atât de mătăsoasă, iar diamantele acestea pe care le porţi îmi umplu inima de încântare. Rămâi cu ele la gât, ca în nopţile trecute. Ele reflectă în mii de sclipiri strălucirea frumuseţii tale.

Marie îl lăsă s-o întindă pe cuvertură şi s-o dezbrace. Acum, atingerea lui n-o mai scârbea. Ca şi cum ar fi vrut s-o încurajeze să se lase în voia mângâierilor lui, senzaţia de greaţă care-i tot răscolea stomacul dispăru.

Montmorency o copleşi cu o pasiune sporită de complicitatea lor, iar zorile-i găsiră înlănţuiţi.

Când se trezi, Marie era singură. Dusă pe gânduri, lăsă camerista s-o îmbrace. Nu-i putea îngădui Caterinei să scape atât de uşor. În afară de asta, în ciuda demersurilor pe care le făcuse şi a sprijinului conetabilului, Marie nu se simţea la adăpost de ura ducesei. Trebuia, cu orice preţ, să-i mărturisească regelui adevărul. Şi era la fel de urgent să-l salveze pe Montmorency de la căderea în dizgraţie. Fiindcă, fără îndoială, Caterina avea să-i ofere regelui, la prima ocazie, argumentele de care dispunea ca să-i ducă la pierzanie.

Când coborî scara, îndreptându-se către salonul vast de recepţii unde fusese pregătit un bufet somptuos, Marie îşi regăsise combativitatea şi agerimea minţii. Zăbovi să schimbe câteva cuvinte despre vremea neobişnuit de frumoasă cu doamna de la Richelière, se extazie în faţa coafurii împodobite cu rubine şi diamante a contesei du Plessis, apoi se pierdu printre cei o sută de comeseni care pălăvrăgeau veseli. Primi complimente pentru ţinuta ei şi pentru felul cum munceau lucrătoarele de la prăvălia ei, răspunse cu umor câtorva glume, fără să-l piardă nicio clipă din ochi pe rege, de care se apropia pas cu pas. În timp ce-şi ducea paharul la buze, privirea ei o întâlni pe cea a lui Montmorency, care-i făcu un semn complice din cap. Marie îi răspunse cu însufleţire la salut. Spre deosebire de ziua precedentă, când vederea belşugului de bucate alese o făcuse să se repeadă spre latrine, în dimineaţa aceasta era flămândă şi dornică de răzbunare. O căuta din ochi pe Caterina şi aproape că fu dezamăgită să n-o zărească. În clipa aceea ar fi dorit s-o umilească prin simpla ei atitudine sigură de sine. „Rămâne pe mai târziu!”, îşi spuse, continuând cu graţie să se apropie de rege. Ştia că nu va găsi un moment mai prielnic decât acela ca să discute între patru ochi cu el. Francisc stătea de vorbă cu împăratul, iar Marie evită să se amestece în schimbul lor de cuvinte, profitând, ca să mai câștige timp, de îmbrăţişarea generoasă cu care-o întâmpină sora regelui.

— Văd că eşti radioasă, afirmă Marguerite d’Angouleme. Cum stau treburile noastre? continuă ea cu voce scăzută.

— Deznodământul se apropie, doamnă.

— Te pot ajuta cu ceva?

— Mi-ar fi de folos să îi spun regelui câteva cuvinte.

— Strecoară-te până la fereastra aceea ferită, din dreapta. De restul mă ocup eu, o asigură Marguerite, strângând-o complice de braţ.

Se despărţiră, înveselite amândouă de mica lor uneltire. După o clipă, farmecul şi spontaneitatea lui Marguerite îi atrăgeau pe Carol Quintul şi pe sora acestuia, Eleonore, într-un schimb spumos de replici. Francisc I, strâmbându-se ca atins de o durere subită, care-l făcu să şchioapete uşor, se scuză şi se despărţi de ei, îndreptându-se către un cotlon mascat de o draperie. Marie trecu pe lângă el şi-l salută, conform etichetei, fără să zăbovească prea mult în preajma lui ca să nu atragă atenţia vreunuia dintre numeroşii spioni ai Caterinei de Medici. Avu totuşi destul timp să-i şoptească:

— Sire, nu te grăbi să-l pedepseşti pe Montmorency. Orice ţi s-ar spune, orice ţi s-ar arăta, ai încredere în mine, în numele iubirii sincere pe care ţi-a purtat-o Isabelle de Saint-Chamond.

Regele fu mirat auzindu-i vorbele, dar nu lăsă să se vadă nimic şi se îndepărtă de ea, cu un compliment banal. Banal în aparenţă, căci Marie înţelese exact sensul cuvintelor lui.

— Durerea mea se pierde în strălucirea ta, lenjereasă a inimii mele!

Fraza aceasta făcu să înflorească pe câteva chipuri surâsuri licenţioase, dar atinse cel mai sensibil loc din sufletul sfâşiat al lui Marie.

Peste puţin timp apăru şi Caterina de Medici, cu accentul ei italian ca un scuipat ipocrit în gura-i uscată. Marie avu grijă să se ţină la distanţă de ea. Nu voia s-o provoace înainte de a fi discutat cu regele.

Când curtenii începură să se risipească pentru a se pregăti să meargă la vânătoare, Marie se duse la Montmorency. În timp ce făcea conversaţie, culegând ici-colo câte o informaţie, îi venise o idee pe care voia să i-o împărtăşească şi lui. Conetabilul îi oferi braţul, pe când ea se sclifosea:

— Te rog să mă însoţeşti, Anne, vrei? Caterina ţine să ne îmbrăcăm toate cu pantaloni, nu cu fuste, la vânătoarea călare. Din moment ce pantalonii aceştia au fost făcuţi la prăvălia mea, ar fi nepotrivit să nu mă conformez, nu-i aşa?

— Ai perfectă dreptate, scumpa mea, şi te voi conduce chiar acum la camerista ta.

Şi se îndepărtară, însoţiţi de chicotelile doamnelor care nu îndrăzneau să adopte această modă nouă, lansată de Caterina de Medici în vederea propriei comodităţi, şi de zâmbetele înţepate ale acelora pe care Montmorency le îndepărtase cu politeţe din patul lui.

La un colţ de coridor, Marie îşi dădu seama că erau singuri.

— Voi vorbi cu regele despre tine, Anne. Acasă la tine. Acolo vom fi la adăpost de urechi indiscrete. Carol Quintul trebuie să-şi facă intrarea în Paris şi va trece chiar pe sub ferestrele tale. Propune-i regelui să le folosească drept post de observaţie. Va înţelege.

— Dorinţele tale sunt porunci pentru mine, iubito, şopti el, în timp ce erau ajunşi din urmă de alte câteva persoane.

— Ai grijă, dragul meu, râse contele de Blois, cu câte o tânără agăţată de fiecare braţ, dacă mai spui asemenea vorbe, în curând o să te trezeşti însurat!

— Şi tu, dragă, eşti însurat, replica Montmorency pe acelaşi ton, şi, după câte îmi dau seama, nu-ţi merge prea rău!

— Pe dracu’! obiectă contele, care trecea drept un tip afemeiat, foarte dezamăgit de lipsa de temperament a soţiei sale. Uite ce grele sunt lanţurile pe care le port, prietene! Atât de grele, încât am nevoie de ajutoare ca să le pot căra.

Marie începu să râdă şi intră în jocul lui.

— Vii cu noi la vânătoare, conte?

— Nici gând, nici gând! N-aş putea să-mi deosebesc soţia de un ditamai mistreţul! Aşa că le las celorlalţi grija de a-l doborî, ca să nu ajung la puşcărie!

Cele două tinere care-l însoţeau chicotiră, în timp ce el le ciupea de fese.

— Ia ascultă-le cum cotcodăcesc, prietene, i se adresă el, pe un ton plin de subînţelesuri, lui Montmorency. Ca nişte potârnichi tocmai bune de pus la frigare. Mă duc chiar acum să pregătesc frigarea.

Montmorency se despărţi de Marie în pragul camerei ei, gândindu-se că, nu cu multă vreme în urmă, ar fi plătit şi el,

asemenea contelui, câteva femei uşoare ca să-l distreze. Afurisitul de conte avea dreptate. Se gândea prea mult la Marie.

Pierdură restul zilei urmărind un cerb frumos, într-o hăituire care-l încântă pe împărat şi-l istovi pe rege. După răceala lui la „genitoare” rămăsese cu o durere în zona perineului. Deşi urmase cu sfinţenie toate recomandările medicilor, încă nu putea călări. Iar să participe la o vânătoare mergând în litieră i se părea şi mai chinuitor decât să suporte durerea fizică. Orgoliul lui suferea de asemenea, mai ales că împăratul nu scăpa niciun prilej de a-l întreba cu ipocrizie dacă n-ar prefera să se oprească şi să se odihnească în loc să continue vânătoarea. La care, forţând nota, Francisc răspundea la fel de curtenitor:

— Plăcerea mea este să te văd pe tine mulţumit, frate! Doar n-ai vrea să mă lipseşti de ea, nu-i aşa?

Pe 30 decembrie, la căderea serii, împăratul îşi luă bun-rămas de la Fontainebleau, mulţumindu-i cu lacrimi în ochi lui Francisc pentru ospitalitatea pe care o găsise într-o reşedinţă la fel de plăcută ca stăpânul ei. Înconjurat de regina Eleonore şi de copiii lui, Francisc îl invită să ia loc într-o gondolă pe care o adusese de la Veneţia. Legănându-se uşor pe oglinda Senei, ambarcaţiunea se îndepărtă, luând cu ea şi spectrul ameninţării care o pândea pe Marie.

După două zile, Carol Quintul îşi făcea o intrare triumfală în Paris, precedat de o procesiune interminabilă de notabilităţi şi clerici. Fu salutat cu mai multe salve de tun, iar Francisc se felicita că acceptase oferta lui Montmorency. De la ferestrele acelea nu numai că avea o vedere admirabilă, ci putea să-şi şi manifeste fără fereală plăcerea pe care-o simţea în faţa acestei farse diplomatice. Căci, dacă-i pregătise lui Carol Quintul o astfel de primire, o făcuse mai ales pentru ca împăratul să-şi poată da seama cât de mult i-ar fi plăcut să intre în Paris în postura de cuceritor.

— Uite-l! anunţă Anne de Pisseleu, bătând din palme.

Regele întinse gâtul, înfruntând lapoviţa care cădea asupra oraşului. Călare pe un cal negru, protejat de un baldachin în culorile lui, împăratul salută, cu mâna înmănușată, mulţimea.

— Nu e la fel de falnic ca tine, Sire! strecură Marie la urechea regelui, care-i mulţumi cu un surâs şi închise la loc fereastra.

— E foarte frig. Ne-a văzut, şi asta îmi e de ajuns. Judecând după cât de încet se mişcă escorta lui, o să mai dureze până ajunge la Nostre-Dame. Iar legatul pontifical care urmează să-l întâmpine e vorbăreţ ca o gaiţă. Prin urmare, avem timp să bem câte o ceaşcă de lapte cald şi să discutăm. Căci avem de vorbit, Marie, declară regele.

— Doreşti să vă las, Sire? întrebă, din politeţe, Anne de Pisseleu, convinsă că regele o va ruga să rămână.

El însă n-o făcu, ba chiar insistă:

— Te rog, scumpo. Du-te în numele meu înaintea cortegiului. Conetabilul te va însoţi.

Montmorency ar fi vrut să asiste la convorbire, fiindcă ţinea să răspundă personal reproşurilor pe care i le-ar fi făcut regele. Tăcu însă văzând privirea rece a acestuia.

— E o mare onoare, Maiestate, se mulţumi el să răspundă, oferindu-i galant braţul lui Anne de Pisseleu.

Amanta regală îl acceptă şi plecă, înţepată. Întotdeauna se înfuria când o altă femeie reţinea, fie chiar pentru o clipă, atenţia regelui.

Marie şi Francisc discutară banalităţi în timp ce valetul le aducea o gustare alcătuită din turta dulce şi lapte cald cu scorţişoară într-un salonaş cochet, tapisat în albastru-închis, unde se instalară ca doi prieteni vechi. Abia după aceea Marie îi vorbi despre ea, despre prăvălie, despre Constant, despre Jean, despre copiii ei, despre Isabeau şi despre Chazeron. Nu uită nimic, nu omise nimic. Pentru prima oară în viaţa ei dezvălui în întregime secretul familiei ei, fără teamă. În acest loc neprotocolar simţea că nu-i vorbeşte unui rege, ci singurului om capabil să-i înţeleagă alegerile, îndoielile şi crimele. Termină relatându-i ultimele evenimente, inclusiv ceea ce aflase în legătură cu Caterina şi cu conetabilul. În tot acest timp, Francisc nu o întrerupse nici măcar o singură dată, sincer încântat de încrederea ei, deşi întristat de lucrurile pe care le afla.

— Sire, sfârşi ea, viaţa mea e în mâinile tale. Şi îţi voi accepta pedeapsa, orice s-ar întâmpla, dar te implor să nu le faci niciun rău copiilor şi familiei mele.

— Nici nu poate fi vorba de aşa ceva, Marie, răspunse regele luând-o de mâini. Cunosc afecţiunea pe care mi-o porţi şi nimic nu m-ar face să mă îndoiesc de sinceritatea ta, nici măcar originea ta sau aceste dovezi măsluite. N-am cum să-mi pedepsesc nora, iar repudierea ei ar constitui, în ochii creştinătăţii, o greşeală. Voi asculta argumentele lui Montmorency, din moment ce te pui chezaşă pentru el. Deşi este adevărat că mie mi-a promis Milanul, iar duşmanului meu, dimpotrivă, i-a făgăduit că nu-l voi avea.

— A făcut-o constrâns şi forţat prin şantaj.

— Fie. Cu toate că ţin la el, voi fi nevoit să-l îndepărtez pentru o vreme. Voi folosi nişte pretexte false, dar va înţelege el. E important să-i ofer Caterinei o compensaţie. Ca să vă pun la adăpost şi pe tine, şi pe el, o asigură el, ridicându-se de pe fotoliu.

— Mulţumesc, Sire, murmură Marie, ridicându-se şi ea în picioare.

Regele întinse braţele şi o atrase la pieptul lui. Ea nu se împotrivi. Francisc o îmbrăţişă şi depuse pe buzele ei o sărutare blândă şi uşoară.

— Ai spus că Isabelle mă iubea, îi şopti el la ureche.

— Aţi fost singura iubire a vieţii ei. Mi-a mărturisit-o în scrisoarea pe care mi-a lăsat-o.

— Mă bucur s-o ştiu, afirmă regele, desfăcându-şi braţele din jurul ei. Retrage-te, Marie. Chiar astăzi. Curtea unui rege, oricât de mare ar fi el, ascunde, sub veşmintele aurite, multă murdărie. Nu este un loc potrivit pentru tine, aşa cum nu era nici pentru Isabelle. Nobleţea înseamnă mult mai mult decât un titlu, Marie. Ea vine din suflet. Un suflet curat, ca al tău şi ca al ei. Iar tocmai această deosebire îi va face pe ceilalţi să te condamne. În ceea ce mă priveşte, am uitat tot ce mi-ai spus. Şi am iertat păcatele pe care soarta v-a constrâns să le comiteţi. Tu eşti mult mai vrednică să porţi numele familiei Chazeron decât era François acela. Nu trebuie, aşadar, să regreţi nimic. Adio, lenjereasă a inimii mele. Voi veghea asupra ta până la moarte.

— Adio, regele meu.

El se întoarse şi ieşi, fără să mai privească înapoi.

Marie rămase un timp singură, contemplând oraşul care se afunda tot mai mult sub povara cupidităţii şi a falselor aparenţe. Se simţea împăcată. Pe vremuri, regele venise s-o ia cu el, acum o lăsa să plece.

Protestanţii nu mai aveau nevoie de ea acum, când martirii lor le pledau cauza, iar această lume superficială care nu era a ei avea s-o uite în câteva zile.

Îi promisese lui Montmorency că-l va aştepta să se întoarcă. De îndată ce regele ajunse la Palais de la Cité ca să-l întâmpine acolo pe Carol Quintul, conetabilul dădu pinteni calului şi plecă înapoi, să se întâlnească cu ea.

Intră în casă şi o găsi pe Marie adormită în salonul unde vorbise cu regele, în faţa ferestrei pe care şiroia ploaia rece de ianuarie. Se instală vizavi de ea, fără să cuteze s-o trezească. Dormea senină, surâzând, şi se întinse ca un copil când deschise ochii. El îi căută buzele, sărutându-le blând, mişcat de voluptatea abandonului ei involuntar.

— Te-am salvat şi eu, la rândul meu, spuse ea simplu, trecându-şi braţele pe după gâtul lui. Dar va trebui să te retragi pentru un timp.

— Când? întrebă Montmorency, bucuros şi tulburat.

Pielea ei avea o aromă de stânjenei.

— O să te anunţe regele. Deocamdată, călătoria împăratului trebuie să fie dusă la capăt. Eu nu voi mai fi de faţă, prietene. Mă întorc la Vollore. Solene se descurcă bine cu prăvălia, iar regele va rămâne clientul ei. Cred că e timpul să ne luăm bun-rămas, zise ea lăsându-se pe spătarul fotoliului şi întinzându-se, înţepenită de frigul care o pătrunsese pe nesimţite în timp ce dormea.

Montmorency îi întinse o mână îngrijită. Ea o apucă şi se trezi în braţele lui. O îmbrăţişă cu tandreţe.

— Fii a mea încă o dată, gemu el, cu buzele lipite de părul ei strâns în coc. Mi-e greu să te pierd, dar nu văd cum te-aş putea reţine împotriva voinţei tale.

— Pentru ultima oară, Anne. Cu toată dragostea cu care m-ai ocrotit.

Buzele lor se întâlniră, iar Marie i se dărui cu toată fiinţa. Imaginea lui Constant umbri o clipă cerul extazului ei. Dar îi surâse fără regrete. Gestul ei de a se oferi avea gustul libertăţii.

Solene izbucni într-un râs cristalin pe când Marie îşi termină istorisirea în sufragerie. Nu omisese decât apropierea senzuală care avusese loc, ca să-l nu rănească pe Constant, atât de fericit că o regăsea vie şi sănătoasă.

Marie le aruncă o privire lui Jean şi lui Constant care, la fel ca ea, păreau nedumeriţi de veselia lui Solene.

— Nu te supăra, hohoti ţiganca, dar eram convinsă că ai să înţelegi imediat despre ce era vorba.

— Ce anume trebuia să înţeleg? întreba Marie, iritată.

— Colierul tău, pufni din nou în râs Solene. El te-a salvat.

— Ce tot spui? făcu Marie, derutată de aceste cuvinte absurde.

— Nu toate filtrele de dragoste se beau ori se mănâncă, Marie, se amuză Solene. Sunt sigură că el n-a vrut să-ţi scoţi colierul în nicio împrejurare, adăugă ea, izbucnind din nou în râs.

Marie îşi duse mâna la gât. Prin minte i se perinda un şir de imagini. În fiecare dintre ele, privirea conetabilului zăbovea asupra bijuteriei, înainte ca el să înceapă să o dezmierde.

— O vrajă! exclamă ea. Ai vrăjit diamantele!

— Păi, bineînţeles, ce credeai? O, nu mă îndoiesc de afecţiunea sinceră pe care ţi-o poartă el, o asigură Solene, ca să n-o jignească, dar ea nu l-ar fi putut împiedica să te sacrifice pentru a se salva pe sine. Aşa încât mi-am zis că trebuia să fac ceva. N-a fost mare lucru.

Voi să-şi păstreze aerul serios, dar nu rezistă, văzând mutra dezamăgită a lui Marie. Se ridică din fotoliu, râzând în hohote, şi o îmbrăţişă.

— Oh! Iartă-mă, iartă-mă, ar fi trebuit să te previn, dar eram convinsă că-ţi vei da seama. Doream atât de mult să nu ţi se întâmple nimic rău!

Marie o cuprinse, la rândul ei, cu un braţ şi o ciupi de obraji, înveselită.

— Şi eu care chiar credeam că vrea să mă ia de nevastă! îşi dădu ea ochii peste cap.

Râsul lui Constant se stinse pe dată, iar Marie îi simţi neliniştea. O împinse la o parte pe Solene şi îngenunche în faţa lui.

— S-a terminat. M-am despărţit de el.

— Nu regreţi nimic? întrebă el, regăsindu-și buna dispoziţie.

— Nimic, Constant, îl asigură ea.

Urmă un moment de tăcere întreruptă doar de sughiţurile pe care i le provocase lui Solene criza de râs nestăpânit.

— I-ai spus despre copil?

Ea scutură din cap.

— Nu el este tatăl pe care îl doresc pentru acest copil, ştii prea bine.

— Eşti la fel de sigură de alegerea ta cum sunt eu de a mea?

— Da, Constant. Dacă tu-mi accepţi iubirea, dar şi păcatele mele.

— Nu-l voi putea recunoaşte ca fiu legitim, Marie. Sunt însurat. Oricum, n-am vreun nume respectabil pe care să i-l pot oferi.

— Nu-mi pasă. Vei lua şi tu, ca el şi ceilalţi copii ai mei, numele de Chazeron. Eu nu mă ruşinez să-l port. Tu eşti singurul bărbat pe care-l voi iubi vreodată.

Îşi rezemă capul pe genunchii lui, în timp ce degetele iubitului ei îi mângâiau obrazul. Privirea ei o întâlni pe cea a lui Jean, pe care Solene, liniştindu-se în cele din urmă, îl înlănțuise cu braţele. În ochii lui citi o tandreţe sinceră, din care patima dispăruse, deşi dorinţa mai stăruia în trupul lui. Aşa era el făcut, dar îşi găsise liniştea, iar Marie fu cuprinsă de un val de fericire.

La sfârșitul lunii ianuarie, Carol Quintul părăsea Franţa, după ce trecuse prin Chantilly, unde Montmorency îl primi cu toate onorurile, şi poposise la Villiers-Cotterets, la castelul preferat de rege pentru partidele de vânătoare care se desfăşurau acolo. Cei doi cumnaţi nu aduseră niciodată vorba despre Italia sau despre alte probleme. Se despărţiră în termeni buni, dar împăratul rămase cu invidia pentru luxul regelui, iar acesta, cu nemulţumirea că împăratul nu-l răsplătise decât cu o îmbrăţişare pentru cheltuielile pe care le făcuse în cinstea lui.

Trei zile mai târziu, conetabilul Franţei se retrăgea la moşia lui, după cum îi recomandase regele, fără ca numele contesei de Châteaubriant să fi fost amintit.

21

Gasparde privea puiul de căprioară care tremura, stând în zăpada înaltă de la marginea drumului. De când îl zărise prin fereastra sălii lor pentru joacă, îi era tot mai milă de el.

— Ia uite, Noirot, îi spuse câinelui care dormea la picioarele ei. Uită-te acolo! porunci, trăgându-l de zgardă.

Animalul se ridică în capul oaselor, căscă şi-şi lipi botul de geam.

— S-a pierdut de mămica lui, şopti Gasparde, cu lacrimi în ochi. Ea a plecat şi l-a lăsat singur. E singur, ca mine.

Şovăi puţin, aruncă o privire încruntată spre băieţi, care se jucau de-a războiul cu soldaţi din lemn vopsit, se convinse singură că ei n-ar fi putut înţelege, apoi se hotărî.

— Vino, îi spuse lui Noirot. Mergem să-l luăm de acolo. E prea frig afară.

Fetiţa îşi puse cizmele îmblănite, îşi aranjă căciuliţa pe cap şi-şi încheie cu grijă pelerina. Ştia că Albérie o să se supere fiindcă ieşea singură, dar ar fi pierdut prea mult timp până să-i explice şi s-o convingă să-şi lase baltă treburile şi să vină cu ea, pe când aşa, era sigură că va găsi animalul îngheţat de frig în acelaşi loc.

Băieţii nu-i dădeau nicio atenţie. Ieşi hotărâtă, cu Noirot pe urmele ei. Vizibil nemulţumit că nu găsea nimic de mâncare, puiul de căprioară făcuse câţiva paşi. Aerul era îngheţat şi nu simţi prezenţa fetiţei decât când Gasparde ajunsese chiar lângă el. Înspăimântat, făcu un salt şi o luă la goană spre marginea pădurii.

— Întoarce-te, strigă fetiţa, şi păşi în zăpada înaltă care-i ajungea până la genunchi.

Se îndreptă spre tufişuri, ca să-l urmărească, dar Noirot începu sa mârâie, cu coama zbârlită.

— Gata, Noirot, ai să-l sperii, zise Gasparde.

Îi dădu o palmă uşoară peste bot, dar câinele nu se linişti. Tot mai agitat, începu să latre în direcţia unui copac rămuros care se înălţa la câţiva metri de ei.

În şopronul aflat cu câţiva paşi mai departe de acel loc, Huc tăia lemne. Auzind lătratul disperat al câinelui, pe care-l credea în casă, împreună cu copiii, se repezi într-acolo. Ajunse în spatele lor în clipa în care Gasparde scotea şi ea un ţipăt. Din pădure se ivise un bărbat, ţinând în mână o sabie. Noirot se aruncă asupra lui.

— Fugi, Gasparde! strigă Huc, apropiindu-se în goană.

Continuând să ţipe, fetiţa se strădui să-l asculte, în timp ce Huc trecea cu paşi mari peste dâmburile de zăpadă.

Ajunse la necunoscut. Acesta reuşise să-l doboare pe Noirot, care-i dăduse drumul. Gasparde se îndepărta de pericol, împiedicându-se mereu.

În spatele geamului, văzu reflectându-i-se propria imagine în ochii holbaţi ai băieţilor. Când ajunse în dreptul scării, uşa se deschise. Speriată, Albérie se repezi, o trase înăuntru şi zăvorî uşa în urma ei. În faţa lor, Huc ridicase securea şi încerca să-l lovească pe necunoscut. Cu inima frântă, Albérie îl auzi strigând:

— Pune copiii la adăpost!

Ea rămase neclintită. După o clipă, învins de tinereţea celuilalt, Huc se prăbuşi.

— Nu! urlă Albérie, ieşind abia atunci din nemişcarea ei.

Necunoscutul îşi mai înfipse o dată spada în coastele lui Huc, apoi o luă sprinten la fugă şi dispăru în pădure.

Copiii chemaseră deja gărzile care plecaseră în urmărirea lui, dar Albérie nu vedea nimic altceva decât pata purpurie de sânge care creştea ca un trandafir desfăcându-se pe o casetă de alabastru. Când ajunse lângă el, Huo sughiţa, cu răsuflarea tăiată de rana din piept.

— Huc, gemu ea, nu mă părăsi. Nu atât de repede. Te rog.

Huc deschise ochii, umbriţi deja de viziuni din altă lume.

— A venit vremea să ne despărţim, murmură el.

Trupul îi fu zgâlţâit de un acces de tuse care-l făcu să scuipe un fir de sânge, iar Albérie izbucni în hohote convulsive de plâns.

— Ai văzut, spuse el, de data asta am salvat-o.

Pleoapele îi coborâră, acoperind un surâs. Albérie urlă în liniştea iernii, legănând în braţe trupul singurului bărbat pe care-

l iubise vreodată. Simţind că i se opreşte şi ei respiraţia, îşi lipi obrazul de gâtul lui, ca să-i mai adulmece mirosul.

Doi soldaţi se întoarseră nemulţumiţi. Agresorul se evaporase ca prin farmec. Nu înţelegeau cum reuşise acesta să se strecoare în incintă fără să fie observat de vreunul dintre ei. Albérie însă nu auzea şi nu vedea nimic în afară de sângele acela care se contopea cu carminul rochiei ei. Ca şi cum propria carne ar fi fost rănită. Oamenii comandantului se apropiară încet, unul după altul, înconjurând cu respect această ultimă îmbrăţişare. Apoi, căpitanul gărzilor se lăsă pe vine alături de Albérie şi-şi puse mâinile îngheţate pe umerii ei scuturaţi de spasme.

— S-a terminat, doamnă, murmură el, ridicând-o cu blândeţe. Trebuie să te întorci în casă. Ne vom ocupa noi de el.

Albérie nu se mişcă.

— Vino, insistă el. Vino.

Se lăsă condusă. Îndepărtându-se de căldura tot mai stinsă a acelei vieţi, simţi brusc muşcătura gerului prin hainele ude. Începu să dârdâie, şi doar scâncetele copiilor care se aruncaseră la picioarele ei înţepenite reuşiră s-o aducă din nou la realitate.

Bénédicte o înfăşură într-o pătură şi spuse:

— Trebuie să te dezbrac şi să-ţi fac o frecţie zdravănă, altfel o să te îmbolnăveşti serios.

Albérie dădu din cap şi desfăcu mânuţele Gaspardei, care tremura, agăţată de fustele ei.

— E vina mea, vina mea, hohotea printre lacrimi fetiţa.

Albérie se aplecă şi-i săltă bărbia cutremurată de plâns.

— Nu e deloc vina ta, Gasparde. Suflă-ţi nasul.

Pe când Bénédicte o însoţea pe Albérie către scară, copila, care se refugiase în braţele unei slujnice, mai strigă:

— N-ai să mori şi tu, nu-i aşa? N-ai să ne laşi singuri! Albérie însă nu-i răspunse. Să moară? Pentru că un pic de zăpadă atinsese trupul ei netrebnic? Animalul care se ascundea înăuntrul ei nu-i îngăduise niciodată asta. Începu să râdă prosteşte, cu amărăciune.

Marie,

Mă simt bătrână. Aşa am fost întotdeauna, dar asta a căpătat acum un sens pe care nu mi-l puteam închipui. Soţul meu a murit. Abia după ce l-am înmormântat am desluşit înţelesul acelor versuri pe care sora mea le repeta fără încetare după ce Benoât al ei fusese spânzurat: „*Am murit în umbra lui ca un strop de rouă care cade pe o stâncă încinsă*”. Pesemne mi-am închipuit mereu că vom pleca în acelaşi timp, mână în mână, ca doi miri care se îndreaptă către altar. Ce gând stupid! Eu, despre care toată lumea crede că sunt rece şi distantă, mă regăsesc acum, când nu-l mai am alături, fără această masca pe care mi-am făurit-o în atâţia ani.

Nu mă pot destăinui decât ţie. Fără îndoială, fiindcă eşti singura urmaşa pe care ne-a dăruit-o destinul. Aşa fiind, el te iubea şi a acceptat totul ca să te ocrotească. Inclusiv fuga mea. Astăzi, pot cântări jugul acestor ani petrecuţi departe de el. Pe atunci, el era atât de prezent în mine încât nici măcar o dată n-am suferit cu adevărat din cauza despărţirii noastre. Era ca şi cum ne-ar fi unit o legătură mai puternică decât orice distanţă. Acum, ea s-a rupt şi mă doare, copila mea. Legătura aceasta nu mai există. A fost de ajuns un pumn de nisip negru ca s-o desfacă.

Iartă-mă pentru aceste rânduri. Viaţa noastră, a tuturor, a fost atât de neclară. Am fost atât de secretoasă, de apropiată şi de distantă în acelaşi timp, încât s-ar putea să crezi că am înnebunit, din moment ce-ţi dezvălui astfel suferinţa mea. Dar cui altcuiva i-aş putea-o dezvălui? Sunt nevoită să-i mint pe micuţi.

Huc le lipseşte. Gasparde este înspăimântată. Se simte vinovată, îşi închipuie că totul s-a întâmplat din vina ei, pentru că a fost neascultătoare şi a ieşit în zăpadă ca să salveze puiul acela rătăcit de căprioară. A insistat ca Noirot să fie pus lângă Huc, în sicriu. N-am putut s-o refuz. De fapt, totul îmi pare atât de confuz şi, în acest timp, atât de evident, încât uit că nu cunoşti împrejurările în care s-a petrecut această dramă.

Un bărbat se ascundea prin împrejurimi. Nu ştiu ce intenţii avea. Spiona, sau era un simplu hoţ? A speriat-o pe fiica ta şi a înjunghiat câinele care voia s-o apere. Huc a alergat într-acolo, dar el era bătrân de-acum. Omul acela era tânăr şi sprinten. Huc n-avea decât o secure ca să se apere de spada aceea ucigătoare.

N-a fost de ajuns. Cred că a murit eliberat. El îşi reproşa adesea pretinsa laşitate de care credea că dăduse dovadă, atunci când ar fi vrut să le salveze pe Isabeau, pe Loraline, ba chiar şi pe tatăl meu. Ar fi trebuit să-i spun că-l iertasem, că înţelesesem foarte repede că n-avea nicio vină. Credeam că ştie asta. Niciodată nu le spunem destul de des celor apropiaţi că-i iubim. N-am găsit cuvintele potrivite atunci când trebuia. Nu reuşesc să le găsesc nici azi, ca să-ți mărturisesc doliul meu. Doliul nostru.

Ai grijă de tine. Şi nu te teme. Am întărit paza, iar copiii vor fi prudenţi. Răspund pentru siguranţa lor. De acum înainte, acesta va fi rolul meu. Până când moartea mă va şterge, la rândul meu, dintr-o istorie lipsită de glorie. Sper că, atunci, Dumnezeu se va milostivi să mă duca aproape de cel pe care nu voi înceta niciodată să-l iubesc.

Albérie

Marie fu nevoită să se sprijine de o măsuţă aşezată providenţial de aproape, ca să nu se prăbuşească leşinată. O îndurera cumplit moartea lui Huc, dar nu aceasta o înspăimânta, ci ceea ce presupunea scrisoarea lui Albérie.

Oare dacă Huc n-ar fi intervenit, misteriosul agresor ar fi ucis fetiţa? Era posibil ca el să fi fost trimis de Caterina ca să-i răzbune orgoliul umilit? Doar ea îi arătase limpede lui Marie că ar putea să se lege de copii, dacă o sfida. Curând, mânia luă locul spaimei. Fără să mai zăbovească, ieşi şi ceru să i se pregătească litiera.

Caterina de Medici se afla în biblioteca din castelul de la Fontainebleau, unde, după câteva ore, intră şi Marie. Aceasta nu se mai ostenise să se fardeze sau să se împodobească, dar furia îi adusese în obraji bujori mai aprinşi ca oricând.

Duchessina era adâncită în lectura unui tratat de astronomie însoţit de scrisoarea unui anume Ruggieri. Ea îi trimisese un mesaj în Italia, unde locuia respectivul, cerându-i să intre în serviciul ei. În schimb, acesta, al cărui renume sporea mereu, îi expediase acest dar, căci vizita lui avea să mai întârzie.

Paşii furioşi care răsunau pe parchetul din lemn lustruit o făcură să ridice capul, iritată. Marie era în faţa ei. Cu un gest

violent, îi smulse lucrarea din mână şi o azvârli cât colo, făcând-o să se lovească de o masă care gemea sub povara cărţilor deschise, aşteptând să fie consultate. Ochii Caterinei începură să arunce flăcări.

— Cum îndrăzneşti? scrâşni ea, dând să se ridice, dar Marie îi ţintui încheieturile de braţele fotoliului şi se aplecă deasupra ei, împiedicând-o să se mişte.

— Îndrăznesc, cu dreptul pe care-l are o mamă, şi o să mă asculţi! răspunse ea. Simţind împotrivire în pumnii strânşi ai victimei ei, Marie îşi înteţi strânsoarea, înfruntând cu o privire ucigaşă privirea pe care-o aţintise Caterina asupra ei. Continuă, cu o voce la fel de rece ca furia ei: De la întâmplarea cu colierul acela ai putut vedea, Caterina, că vrăjile n-au efect asupra mea, şi nici intrigile tale. Aşa cum ai presimţit, e adevărat că puterile mele sunt imense şi niciunul dintre vrăjitorii tăi nu le-ar putea birui. Uită de mine, aşa cum şi eu doresc să te uit pe tine, pe ai tăi, până şi locurile acestea pe unde m-am plimbat, şi vei trăi liniştită! Dacă însă te vei mai apropia în orice fel de copiii mei încă o dată, gâtul ţi se va umple de furuncule care te vor înăbuşi până când ai să mori. Şi atunci, îţi jur în faţa lui Dumnezeu şi a diavolului, că nimic nu te va putea salva. E destul de clar?

Caterina era lividă. Un singur lucru avea darul de a o înspăimânta: ştiinţele oculte, de care se folosea mereu şi care-i legănaseră tainele copilăriei şi ale familiei sale. Dădu din cap, muindu-se deodată.

— Am să… am să pun să fii arestată şi arsă pe rug, se bâlbâi ea, cu o tresărire a demnităţii.

— Încearcă numai, şi am să-ţi beau sufletul dintr-un ceainic aurit, scrâşni Marie printre dinţii strânşi.

Cu o mişcare bruscă, îi dădu drumul şi făcu un pas înapoi. Neclintită în hotărârea ei, părea şi mai înfricoşătoare. Fără să vrea, Caterina se făcu mică în fotoliul ei. Marie se bucură văzând-o aşa, iar plăcerea pe care o simţea îi accentuă expresia de cruzime perversă de pe chip. Îşi întinse degetul spre Caterina, pe care picăturile de sudoare care-i îmbroboniseră fruntea o făceau să pară şi mai înfricoşată.

— N-ai să mă mai vezi, adăugă Marie. Niciodată. Îţi prezic că vei avea copii şi vei domni. Dar dacă-mi mai ieşi măcar o

singură dată în cale, să ştii că până şi umbra ta reflectată pe pereţi te va face să tremuri de frică.

Lăsă să cadă o tăcere grea de ameninţări, apoi se întoarse pe călcâie şi plecă, lăsând-o acolo. Nu minţise decât în privinţa puterilor ei. Dacă însă Caterina îi ameninţa copiii, era hotărâtă s-o omoare.

— E timpul să ne întoarcem acasă la noi, Marie, anunţă calm Constant.

O linişte plină de durere urmase după trista veste a morţii lui Huc. Solene, Jean şi Constant îşi aminteau de el cu o afecţiune sinceră, iar dispariţia lui marca o urmă profundă în entuziasmul vieţilor lor tinere.

— Acasă la noi? repetă Marie, înălțându-și spre el chipul luminat de o speranţă sălbatică.

— Nu vreau ca fiul nostru să se nască aici. Acest Paris nu mai e cel în care doream să rămân. Timpul a luat cu el necazurile noastre, încăpățânarea şi nechibzuinţa mea, Marie. Albérie şi copiii ne aşteaptă.

— Are dreptate, Marie. Locul vostru este în Auvergne, insistă Jean, strângând-o pe Solene lângă el. Gemenii au nevoie de tatăl căruia Huc i-a ţinut locul atâta vreme. Fără el, cred că se simt pierduţi. Cât despre noi, rămânem aici.

— Dacă eşti de acord, ne vom ocupa de prăvălie, adăugă Solene.

— Aşadar, drumurile noastre se despart aici, înţelese Marie, simţindu-şi deodată inima grea.

— Nu, Marie. Se îndepărtează doar, ca să se întâlnească apoi ori de câte ori vom dori, rectifică Jean. O să venim pe la voi. O să veniţi pe la noi. Dar e timpul să te întorci la familia ta.

— E adevărat că mi-e dor de ei.

— Atunci e în regulă. Vollore îşi va recăpăta stăpâna. Credeţi că o să-mi stea bine pe post de senior? întrebă în glumă Constant.

— Ca unui cocoş în tigaie, îl asigură Marie, ciufulindu-i cârlionţii în forma unei creste dezordonate.

Umbrit de tristeţe, râsul lor răsună ca un ciripit de păsări la venirea primăverii. Ştiau că Huc nu şi-ar fi dorit un omagiu mai frumos decât acesta.

Îşi rezolvă toate treburile în numai opt zile. Cu încuviinţarea lui Jean şi a lui Solene, Marie puse în vânzare locuinţa lui Albérie şi le-o dădu pe cea aflată în imediata apropiere a prăvăliei. Clădirea şi afacerea rămâneau proprietatea ei, dar lui Solene, ca administrator, îi revenea o mare parte din beneficii. Astfel că aceasta împreună cu Jean şi cu fiul lor puteau duce un trai îmbelşugat. Dar, la fel ca pe vremuri, şi aşa cum avea să fie întotdeauna, uşa lor rămânea deschisă pentru săraci. Acei săraci printre care se născuseră şi pe care nu voiau să-i uite. Solene urma să-i trimită regulat bani lui Theophrastus şi să-i comunice periodic lui Marie situaţia financiară a prăvăliei.

În ceea ce o privea pe Marie, ea nu mai dorea decât să-și revadă copiii şi să-l aducă pe lume pe cel pe care-l purta în pântece. Apoi, după cum făgăduise, se va duce să-i întâlnească pe tatăl ei şi pe Ma, în timp ce Constant va rămâne, împreună cu Bertille şi Albérie, să aibă grijă de Vollore.

Gasparde căzu, pur şi simplu, la picioarele mamei ei şi se linişti abia atunci când Marie o ridică în braţe ca s-o sărute.

— Ce mult ai crescut, prinţesa mea, se înduioşă Marie, cred că în curând n-o să te mai pot duce în braţe.

— Ba da, întotdeauna, întotdeauna, repetă micuţa, fericită sa-i simtă din nou căldura.

Marie reuşi totuşi să o lase jos, ca să-şi menajeze pântecele care începea să-şi vădească rotunjimea pe sub rochie. O strânse la piept pe Albérie, îmbrăcată în negru, al cărei chip umflat părea îmbătrânit dintr-odată. Marie o ţinu mult timp îmbrăţişată, de parcă i-ar fi putut alina durerea prin acest gest. Apoi îşi sărută băieţii, care erau însă mult mai preocupaţi de Bertille decât de ea. Pitica era foarte tulburată.

Casa li se păru tristă şi goală. Încă un suflet o părăsise.

— Acum urmez eu, anunţă Albérie în acea seară.

— Nu voi îngădui să mori înainte ca blestemul să fie dezlegat, replică Marie. Am să plec imediat după naşterea copilului.

Albérie nu-i răspunse. Acum nu-i mai păsa că era doar pe jumătate femeie. Visase să se elibereze doar ca să-i poată dărui soţului ei un moştenitor. În lipsa copiilor pe care nu-i avuseseră, domeniile familiei de la Faye le reveniseră lui Antoine şi lui Gabriel.

Zilele următoare au fost pline de tristeţe. În ciuda eforturilor pe care le făcea Constant ca să-i distreze pe băieţi, neastâmpărații aduceau mereu vorba despre Huc: ce-ar zice Huc, ce-ar face Huc, Huc, Huc... Moartea lui le răpise un punct de reper, căci se ţineau după el peste tot, la vânătoare, la pescuit, vizitau împreună morile, atelierele de fabricat cuţite, fermele. Această moarte îi deruta mai mult decât cea a lui Isabeau.

Totuşi, puţin câte puţin, Constant reuşi să le câştige încrederea. Într-o zi, Marie fu mişcată când îl auzi răspunzând la o întrebare a lui Antoine: „*De acum înainte, eu sunt tatăl vostru. Nimeni şi nimic n-o să mă facă să vă părăsesc vreodată*”. Ani de zile sperase să-l audă spunând aceste cuvinte, care aveau să schimbe acum cursul evenimentelor.

— Trebuie să priveşti drept în faţa ta, ţinând bine frâul! îl povăţuia cu seriozitate Antoine pe Constant, care, cocoţat pe spinarea unei iepe blânde, avea îndoieli serioase că se va putea menţine prea mult acolo.

Gabriel pufni în râs, ascunzând în palmă acul de cusut pe care-l şterpelise din coşul de lucru al lui Albérie. Ştia prea bine că risca o ceartă zdravănă şi se perpelise toată noaptea la acest gând, însă nu reuşise să reziste ispitei, ba îl convinsese şi pe fratele lui că nu exista altă soluţie.

Până una-alta, Constant nu bănuia nimic. Îşi lua în serios rolul de tată şi ştia că, acum, şi călăritul făcea parte dintre îndatoririle lui. Timp de opt zile luptase ca să-şi învingă fobia, dar nu se putea hotărî să parcurgă călare mai mult de câţiva metri, sub îndrumarea gemenilor. Însă aceste şedinţe îi apropiaseră, iar acest lucru li se părea, atât lui, cât şi lui Marie, mai important decât teama lui stupidă de „mârţoage”, cum le zicea el cailor.

— De data asta, o să reuşesc! afirmă el, umflându-şi pieptul, hotărât să-şi impună autoritatea, în ciuda numeroaselor vânătăi care-i împodobeau coapsele şi a feselor care-l dureau.

Gabriel pufni din nou, iar frate-său se încruntă la el ca să-l facă să tacă. Constant îmboldi cu călcâiele animalul docil ca un mieluşel, care acceptă resemnat să facă vreo câţiva paşi prin curte.

— Hai, tată, un pic de curaj! strigă Antoine.

Surprins şi mişcat de acest apelativ, pe care-l auzea pentru prima oară din gura băiatului, Constant se simţi dintr-odată cuprins de o încredere plină de mândrie.

— Cred că mârţoaga asta e obosită, bravă el.

— N-aş putea zice, făcu Gabriel, care, nemairezistând ispitei, se apropiase de crupa blajinului animal.

— Ia mai încearcă să-i dai călcâie! sugeră Antoine, aruncându-i o ocheadă fratelui său.

Constant se execută. În aceeaşi clipă, vârful acului se înfipse în pielea iepei, care necheză de uimire înainte de a se avânta către poarta deschisă a curţii.

— Ţine bine frâul, tată! Venim după tine, strigară băieţii, încălecându-și dintr-o singură mişcare caii ţinuţi de grăjdarii înveseliţi.

Zgâlţâit ca un snop de paie prost legat, Constant încerca să controleze situaţia aceea delicată, trecând în goană pe lângă castel, în râsetele personalului, şi îndreptându-se către pădure. Ar fi vrut să ţipe, dar orgoliul nu-i permitea. Aşa că strânse coapsele, ca să nu cadă, şi trase de frâu de parcă ar fi vrut să-l rupă.

Când cei doi poznaşi înţeleseră că el reuşise să stăpânească iapa, îşi îmboldiră caii, ajungând alături de el şi, abţinându-se să nu râdă, se prefăcură îngrijoraţi.

— N-ai păţit nimic, tată? întrebă pe un ton nevinovat Gabriel, în timp ce iapa lui Constant se oprea, în sfârşit.

— Nu, sunt bine.

— Ai strunit-o ca un maestru! se entuziasmă Antoine.

Constant simţi atunci un surâs adevărat cuprinzându-i toată fiinţa.

— Şi n-am căzut! adăugă el, foarte mândru de această performanţă.

— Prin urmare, ai învăţat să călăreşti!

Constant se aplecă şi mângâie animalul pe gât.

— Şi, pe legea mea, e chiar plăcut, recunoscu el.

— Ai văzut că am avut dreptate? îi aruncă Gabriel fratelui său.

De asta data, Constant surprinse schimbul complice de priviri dintre ei şi întrebă neliniştit:

— Să înţeleg că mi-aţi făcut vreo farsă de-a voastră?

Copiii îl măsurară o clipă din priviri, apoi Gabriel desfăcu pumnul şi-i întinse lui Constant acul pe care-l avea în mână.

— Dar ce-i asta? Derbedei mici ce sunteţi, aţi merita…

Restul frazei se pierdu însă în hazul băieţilor, care-şi îmboldiră cu acelaşi elan caii.

— Prinde-ne, dacă poţi! strigă Antoine.

— Da, tată, prinde-ne, îi făcu ecou Gabriel.

— De parcă aş putea… începu Constant. Dar îşi dădu imediat seama: Fireşte că pot!

Aruncă acul în iarbă şi-şi înfipse hotărât călcâiele în coastele iepei care păștea liniştită. Simţind noua siguranţă cu care-o îmboldea stăpânul ei, se avântă pe urmele copiilor, ale căror râsete duse de vânt mai stăruiau în urma lor, pe poteca făcută de tăietorii de lemne.

În cele din urmă, se lăsară ajunşi şi, cum Constant le făgădui spontan că nu va spune nimic despre ac, se întoarseră acasă plini de veselie.

— Mâine va trebui să vizitam împrejurimile! hotărî Gabriel.

— Da, unchiul Huc o făcea în fiecare joi, adăugă Antoine.

— Deci mâine. Să mergem!

Constant n-ar fi mărturisit pentru nimic în lume că îl durea fundul ca după o bătaie zdravănă cu nuiaua! Şi, slavă Domnului, încasase destule pe vremea când el şi Marie făceau poznă după poznă.

În luna septembrie a anului 1540, Marie aduse pe lume un băieţel atât de mare, încât avu impresia că i-a sfâșiat măruntaiele. Copilul primi numele de Philibert şi se dovedi nesăţios la supt.

Constant îl găsea superb şi se mândrea peste tot că reuşise să facă o asemenea mândreţe de copil. Gasparde însă nu-l putea suferi pe micuţ, chiar dacă uneori se emoţiona când îl privea dormind în leagănul lui. Ar fi preferat s-o păstreze numai pentru ea pe mama aceasta, abia regăsită. Marie simţea cât de mult o zdruncinaseră pe Gasparde moartea lui Huc, cea a lui Noirot, care era însoţitorul ei nedespărţit, şi împrejurările în care avusese loc această agresiune. Făcea tot ce putea ca s-o liniştească şi să-i ofere toată afecţiunea şi tandreţea de care avea nevoie. Dar nu se putea împiedica să-și închipuie durerea pe care avea să i-o pricinuiască fetiţei plecând din nou în călătorie.

Era însă hotărâtă să plece, iar Constant fusese de aceeaşi părere. Simţea un fel de intuiţie aprigă care-i spunea că acum venise momentul. Nu voia ca sacrificiul lui Isabeau să fi fost zadarnic, ca întreaga ei viaţă să nu fi fost decât o prăbuşire tot mai adâncă în nenorocire. Trebuia ca toate acestea să aibă un sens. Iar acest sens Marie nu-l putea găsi decât salvându-le pe Albérie şi pe Ma.

Rămase la pat două săptămâni, până când trupul ei traumatizat de naşterea grea se refăcu. Apoi, pe la mijlocul lui octombrie, fără să-i mai pese de problemele Franţei sau ale restului lumii, se despărţi încă o dată de copiii ei, îl îmbrăţişă cu dragoste pe Constant, îi promise lui Gasparde că se va întoarce curând şi plecă, având certitudinea că un ciclu urma să se încheie.

Escortată de trei oameni, Marie ajunse în Sfântul Imperiu Roman de Naţiune Germanică pe la jumătatea lunii decembrie 1540. În ciuda confortului oferit de trăsura ei care fusese căptuşită cu perne şi blănuri, cicatricele o obligau la popasuri dese şi îi era greu să stea aşezată. În afară de dureri, trebuia să înfrunte şi vremea rea care le încetinea mersul. Drumurile erau troienite sau acoperite cu polei, trăsurile treceau cu precauţie unele pe lângă altele şi, adesea, poticnindu-se în vreun şanţ, câte o osie se rupea. Pe la jumătatea călătoriei, unul dintre cai îşi fracturase piciorul într-o groapă destul de adâncă, ascunsă sub zăpada înaltă; fură nevoiţi să-l împuşte, iar Marie aşteptă

câteva ore bune ca unul dintre soldaţi să aducă de la popasul următor un alt cal.

Ajunse epuizata la Salzburg, sperând ca Theophrastus, care îi scrisese ultima dată din acest oraş, să se mai afle încă acolo. El îi răspunsese că o aşteaptă cu nerăbdare. Când trăsura cu blazonul familiei Chazeron se opri în faţa casei cu acoperiş ţuguiat aflate la adresa indicată de el, Marie îşi simţi inima bătând mai tare ca oricând.

Ciocani la uşă. Aceasta se deschise şi în prag apăru Paracelsus, atât de îmbătrânit încât abia dacă-l recunoscu.

— Marie! se bucură el, trăgând-o în casă.

O cuprinse într-o îmbrăţişare caldă. În aceeaşi clipă fata simţi o lovitură în spate şi cuprinse cu mâna laba stufoasă a lui Ma, care se repezise spre ea, ca pe vremuri, apoi îi trecu o limbă aspră peste ureche. Marie izbucni într-un râs vesel şi nestăvilit. Apoi se prăbuşi fără simţire, răpusă de oboseală şi de emoţie.

Se trezi având senzaţia că iese dintr-un vis urât. Se afla într-o odaie cu tapiserii colorate pe pereţi, iar pe baldachinul patului erau pictate o puzderie de steluţe. Vru să se întindă, iar mişcarea îi smulse un geamăt. Perineul o durea.

Ma ciuli o ureche şi sări pe pat, lungindu-se lângă ea. Marie îşi întoarse capul spre botul lupoaicei şi-i zâmbi.

— Ma, murmură ea. Ce fericită sunt că te-am regăsit!

Chiar atunci, uşa se deschise şi intră Theophrastus, cu o cană în mâinile lui zbârcite. Văzând-o trează, se aşeză pe marginea patului şi o mustră:

— Ce ne-ai mai speriat, fetiţo!

— Nu înţeleg ce vrei să spui, minţi Marie.

— Erai încă lăuză când ai plecat de la Vollore. Copilul te-a rupt când s-a născut, iar rănile erau adânci.

— Dar se-nchiseseră, se justifică ea.

— Prinseseră coajă, mai degrabă, rectifică bărbatul.

— Fie, mărturisi Marie. Dar nu mă dureau prea tare. Credeam că o să se mai vindece în timpul călătoriei.

— Încetul cu încetul, s-au infectat.

— Mi se părea mie, din când în când, că am febră, dar îmi trecea repede, iar drumul ăsta ar fi istovit pe oricine. De altfel,

aveam grijă să-mi pun, la fiecare popas, comprese cu decoct de mac.

— N-a fost suficient. Când călătoreşti, e greu să menţii o igienă perfectă. A trebuit să fac o incizie ca să deschid abcesul. După aceea, febra care te mistuia a scăzut, iar inflamaţiile din zona inghinală s-au resorbit. O să fie bine. Uite, zise el, întinzându-i cana. Bea poţiunea asta, te va face să-ţi vii în fire, căci te-am ţinut adormită timp de două zile ca să te pot trata mai uşor.

— Două zile! repetă Marie. Şi eu care eram atât de nerăbdătoare! Sorbi băutura amară, fără să-i pese din ce era compusă. Tatăl ei ştia ce face.

— Cum de ţi-ai dat seama? îl întrebă ea.

— După urina ta. Examinez întotdeauna în primul rând urina. Era amestecată cu puroi. Acum, odihneşte-te. Mâine vei putea să te ridici din pat şi să mănânci. Slavă Domnului că ai apucat să ajungi aici la timp. Peste câteva zile, infecţia ţi-ar fi cangrenat, cu siguranţă, şi pântecele. Dar cred că am înlăturat acest pericol.

Marie simţi că era din nou gata să adoarmă. Nu se mira însă.

— Voi mai putea avea copii? întrebă ea, căscând.

Răspunsul fu un hohot de râs care îi stărui în urechi până când somniferul îşi făcu efectul.

A doua zi fu încântată să constate că tatăl ei avusese dreptate. Urina fără să mai aibă senzaţia de arsură care-o chinuise în ultimele săptămâni. Şi se bucură citind în privirea lui Ma, care nu se mişca de lângă ea, aceeaşi dragoste ca pe vremuri.

Voi să se îmbrace, dar lupoaica dădu imediat alarma, începând să latre. Theophrastus se ivi în prag, ştergându-şi mâinile pătate cu un lichid violaceu de şorţul plin de diverse alte urme pe care-l purta.

— Bine, bine, făcu el, apropiindu-se de Marie. Ce-ar fi să stăm puţin de vorbă, mai întâi?

— Mi-e foame! se apără ea.

— Îi e foame! Auzi, Loraline? Fetei noastre îi e foame! Păi, atunci, hai sa mâncăm! adăugă el, izbucnind în râsul lui ca o plesnitură de bici.

Marie fu obligată să facă o baie caldă înainte de a se îmbrăca, ceea ce-o făcu să mai piardă o oră bună, şi abia după aceea coborî, strâmbându-se, scara. Îi era încă greu să meargă.

— O să mai treacă ceva timp până să ţi se cicatrizeze rănile, îi explică Theophrastus.

Pe masă se aflau o găină umplută, jambon, pateu şi tot felul de legume. Marie se aşeză la masă fără să se uite prea mult în jurul ei. Soba răspândea o căldură plăcută, iar dincolo de fereastra care dădea spre stradă se vedea dansul fulgilor de nea.

Pe când rupea o felie zdravănă de pâine, Marie îşi aminti de escorta care-o însoţise. Amuzat, tatăl ei o linişti:

— Au avut parte de o odihnă binemeritată. I-am găzduit în pod, unde am pus nişte saltele proaspăt umplute cu paie. În clipa asta, sunt sigur că se află la localul de alături. Ieri, Bigot a pierdut la zaruri douăzeci de soli şi era foarte hotărât să-i recupereze.

— E un jucător împătimit, recunoscu Marie. Aşa îşi iroseşte solda în fiecare lună. Am să-i trimit înapoi în Franţa.

— Nici vorba de aşa ceva, insistă Theophrastus. Aici au casă şi masă. Sunt pe cât de devotaţi, pe atât de discreţi. Trei oameni în plus nu vor stânjeni un lup bătrân ca mine!

Ma scoase un lătrat puternic, dându-i dreptate.

— Foarte bine, consimţi Marie. S-ar putea însă ca timpul să li se pară lung, fiindcă n-am să plec până când nu vom găsi ceea ce am venit să caut.

Veselia lui Theophrastus se topi. Marie se feri să rupă tăcerea şi-şi tăie o pulpă de găină. Se aşeză şi tatăl ei la masă şi o privi muşcând cu poftă carnea. Fruntea lui era brăzdată de o dungă adâncă, săpată acolo de multele dezamăgiri de care avusese parte.

— S-ar putea să nu găsim niciodată, Marie.

Ea înălţă capul. Ma şi-l sprijinea pe al ei de catifeaua rochiei lui Marie.

— Nici nu vreau să aud una ca asta, obiectă ea.

— Timp de nouă ani am încercat tot ce se putea încerca – veniră ca o sentinţă vorbele lui. N-am renunţat, Marie, dar încep să cred că Isabeau avea dreptate. Poate că *alkaheist*-ul acela a apărut doar din întâmplare, poate că ceea ce s-a făcut nu poate fi desfăcut.

— Asta e contrar oricărei logici şi teorii, insistă Marie, punându-şi în farfurie o porţie respectabilă de legume. Nu spuneai tu că materia e una şi aceeaşi şi că e supusă evoluţiei?

— Aşa cred şi acum. Dar n-am nicio certitudine.

— Poate cunoştinţele pe care le-ai dobândit sunt atât de evidente pentru tine, încât n-o desluşeşti limpede pe cea care duce la ţelul propus. Tată, mulţi nu-ţi iau în serios teoriile; cu toate acestea, ele te ajută să vindeci bolnavii, ceea ce dovedeşte adevărul lor.

— Ele continuă ceea ce m-au învăţat Isabeau şi Loraline.

— Înseamnă că în acestea se află cheia. O s-o găsim împreună. Şi eu am învăţat multe lucruri în ultimii ani. O s-o luăm iarăşi de la capăt. Amândoi. Am destui bani ca să continuam ce-am început.

— Tatăl meu a murit în 1534. M-am mutat în casa aceasta pe care mi-a lăsat-o moştenire abia după ce mi-ai scris că vei veni să mă vizitezi. Voiam să te simţi acasă aici, mărturisi Theophrastus. Doream ca acesta să fie căminul pe care n-am ştiut să vi-l ofer, mamei tale şi ţie.

— Încă nu este prea târziu, tată! Ştii asta la fel de bine ca mine.

Marie puse mâna pe creştetul lupoaicei.

— Dumnezeu mi-e martor, afirmă ea, că vei revedea chipul mamei, aşa cum şi eu îl voi vedea.

— Să dea Domnul să fie cum spui tu, Marie!

În săptămâna următoare, Theophrastus îi arătă încăperea cu vasele de alchimie care se afla la primul cat, lângă camera ei. Marie îi trimise înapoi la Vollore pe soldaţii care o escortaseră, încă se mai temea de vreo ripostă a Caterinei de Medici şi prefera să-i ştie pe toţi oamenii din gardă în preajma copiilor.

Era convinsă că tatăl ei notase pe undeva prin vreun tratat sau vreun alt înscris de-al lui o frază-cheie, un indiciu care îi

putea ajuta să găsească soluţia. Aşa încât se cufundă în citirea lor, apoi le luă iarăşi de la început, până când aproape că le învăţa pe dinafară, în timp ce el făcea inventarul tuturor bolilor, cu cauzele lor şi leacurile pe care le descoperise.

Aşa îşi petrecură timpul până în primăvara anului 1541. În fiecare noapte, frazele citite veneau să bată la poarta visurilor lui Marie, uneori se amestecau, deveneau confuze, îşi pierdeau înţelesul, dar ea le absorbea şi le distila mai bine decât ar fi făcut-o atanorul care duduia.

„*Totul e otravă, nimic nu e otravă, totul e o problemă de dozare. Boala se naşte din sănătate, iar sănătatea se naşte din boală. De asta trebuie să cunoşti nu numai originile maladiei, ci şi compensaţiile aduse de sănătate*", cântau în mintea ei scrierile lui Theophrastus. „*Bolile sunt cauzate de transmutaţie. Transmută şi tu tot ceea ce este transmutat, şi, când o faci, ai grijă ca anatomiile să concorde reciproc. Apoi, dacă maladiile apar, nu uita să le dispui şi într-o transmutaţie, şi în cealaltă. Astfel trebuie stabilite şi compuse reţetele, acordându-se cea mai mare atenţie preparării leacurilor, puterii lor, timpului şi orei, proprietăților şi tuturor elementelor legate de aceasta.*"

În luna iunie 1541, Marie nu reţinuse decât aceste fraze care stârneau în ea asemenea ecouri încât era sigură de însemnătatea lor. Theophrastus îi dădu dreptate. De-a lungul acestor luni deveniseră foarte apropiaţi şi se înţelegeau dintr-o privire. Iubirea pe care amândoi i-o purtau lupoaicei îi făcea să nu-şi piardă speranţa, iar Ma îi ajuta şi ea în cercetări cu instinctul ei. Această iubire în sine reprezenta o izbândă asupra absurdităţii unei lumi egoiste şi mărginite. Ca s-o sublinieze şi mai evident, Theophrastus întinse în faţa lor strania hartă astrală pe care i-o făcuse Michel de Nostre-Dame. Acea temă care, dacă uneai stelele printr-o linie, alcătuia imaginea unei lupoaice purtând la gât un pandantiv de aur. Apoi se aplecară asupra tabelului unde Theophrastus trecuse diverse boli şi studiară concordanţa dintre acesta şi hartă, găsind ici-colo elemente care se regăseau şi în harta astrală, şi în planşele anatomice ale lui Isabeau: Soarele avea influenţă asupra inimii, Luna acţiona asupra creierului, Marte avea legătură cu bila, iar Venus – cu rinichii. Apoi mercurul, sarea şi sulful – Paracelsus

credea că nepotrivirea dintre ele putea pricinui boli –, antimoniul şi argintul viu, aflate în incidenţa alchimică.

Erau elemente pe care le folosise şi Isabeau la prepararea iniţială a *alkaheist*-ului. Theophrastus îi explica lui Marie că ele intrau şi în compoziţia *numiei* – acel balsam inventat de el cu care-i vindecase rănile vaginale.

Îi povesti că, folosind poţiunea făcută pe baza creierului, a organelor interne şi a sângelui monstrului născut de Isabeau, reuşise să creeze homunculi – mici fiinţe vii cu aspect omenesc, asexuate, fără greutate palpabilă, pe care le păstrase în recipiente de sticlă şi pe care i le arătă. Supravieţuiseră timp de 40 de zile în decoct de mandragoră, apoi încetaseră să se mai mişte şi muriseră.

Cercetările lui Isabeau ajunseseră şi ele la acelaşi rezultat. Poate că acest fapt nu era o simplă întâmplare. Niciunul din ei însă nu ştiuse să treacă mai departe de acest punct.

Luna septembrie era friguroasă în această regiune muntoasă din Austria. Trecuse aproape un an de când Marie plecase din Auvergne, dar primea regulat veşti bune de acasă. Tuturor le era dor de ea, însă scrisorile lui Constant erau liniştitoare, insistând asupra faptului că-și îndeplinea eficient rolul şi că ea, la rândul ei, trebuia să facă acelaşi lucru pentru a putea apoi, în sfârşit, să ofere domeniului ei tot ce-i lipsea. Îmbărbătată, Marie punea în răspunsurile ei toată forţa convingerii pe care-o nutrea, toată puterea iubirii pe care le-o purta lui şi copiilor. Acest schimb constant de scrisori îi prefăcea dorul într-o nostalgie senină şi constructivă.

Un foc vesel ardea în vatra în faţa căreia se odihnea Ma, pe o saltea curată, cu capul culcat pe labele din faţă. Marie devora cu poftă o felie mare de pâine înmuiată în lapte cald şi o privea stăruitor, încercând să-şi imagineze chipul femeii care se ascundea sub masca de lupoaică.

— Semăna foarte mult cu Isabeau, i se destăinui Theophrastus, de parcă i-ar fi citit gândurile.

— Oare o fi îmbătrânit şi ea?

Theophrastus luă în mâna lui noduroasă mâna fiicei sale, care, cu o dungă albă de lapte în jurul gurii, punea ceaşca pe masă.

— Vom afla în curând, Marie.

— Mă întreb uneori dacă asta mai are vreo importanţă, îi răspunse ea. Pare fericită, aşa cum suntem şi noi.

Theophrastus suspină. Marie insistă:

— N-am dreptate?

— Ba da, fata mea. Ai. Această fericire e legată de cercetările noastre, care ne-au unit şi ne-au dat un scop. Dar ţi-e dor de copii, aşa cum şi mie mi-a fost dor de tine atâta vreme. Aş vrea să te redau familiei tale. Aş vrea să te redau mamei tale.

— Am avut cea mai minunată mamă. Nu regret nimic din ce mi-a oferit.

— Ştiu, dar egoismul meu nu se mulţumeşte cu atât. Simt că şi ea suferă pentru că nu-mi poate dărui mai mult decât această imagine. Mie mi-ar putea fi de ajuns şi atât. Ei însă nu.

— Înţeleg, tată, şi n-am renunţat.

Îşi terminară tăcuţi micul dejun. Ma părea că doarme şi nu dăduse vreun semn că ar fi ascultat discuţia lor purtată în şoaptă, dar Marie era sigură că nu-i scăpase niciun cuvânt. Ca să schimbe vorba, puse o întrebare care-i stătea de mult pe limbă.

— De unde ţi se trage porecla de Paracelsus? Isabeau spunea că Michel de Nostre-Dame a fost primul care te-a numit aşa.

— E adevărat. Numele acesta înseamnă, într-un amestec de latină cu greacă, „aproape de cer”; mi s-a părut nostim, mai ales că, tradus în franceză, numele meu de familie înseamnă „casă înaltă”. După ce m-am despărţit de Michel, mai întâi l-am interpretat ca pe o trimitere la Aulus Cornelius Celsus – acel „para” grecesc voind să arate că eram egalul lui.

— Dar ce aveai tu comun cu medicul acela din vremea lui Augustus? râse Marie.

— Îmi măgulea orgoliul, făcu Theophrastus, ridicând din umeri. Pe moment, am fost flatat. Mai târziu, am asociat acest nume cu harta astrală pe care mi-o făcuse Michel. Poate că destinul meu se afla în această arcană. De fapt, n-am nicio explicaţie.

— Nimic nu e întâmplător, tată. Poate că, fără să-ți dai seama, te-ai apropiat de un adevăr ascuns.

— Tot ce se poate. Am aici volumul lui Celsus *De arte medica, libris VIII,* o lucrare despre medicină şi chirurgie. În timpul studiilor mele, am recurs de multe ori la cartea asta. De atunci însă n-am mai deschis-o. Nu mi se părea de mare interes.

— Poate că ar trebui s-o reciteşti.

— Nu ştiu dacă putem acorda încredere scrierilor lui. Cu excepţia acestui manuscris descoperit în arhivele bisericii Sfântul Ambrozie, din Milano, acum mai puţin de o sută de ani, nu se ştie nimic despre el. Nici măcar dacă a fost, într-adevăr, medic; unii pretind ca ar fi fost doar poligraf.

— Ce contează! Nici tu n-ai dobândit de la universitate priceperea de a vindeca oamenii. Ai ediţia originală?

— Da, cea apărută în 1478 la Florenţa.

— Bine, asta ne scuteşte de interpretări stângace. Poate că vom descoperi în ea, împotriva aparenţelor, vreo concordanţă cu Nostradamus şi cu arcana aceasta celestă.

Se ridicară de la masă. Ma se ridică şi ea ca să-i urmeze, iar Marie înţelese că instinctul n-o înşelase. Ma dormea întotdeauna iepureşte. În cele din urmă, Theophrastus găsi lucrarea într-un cufăr vechi şi se aplecară sârguincioşi asupra ei. Bolile erau împărţite în trei categorii, în funcţie de mijloacele folosite pentru tratarea lor: prima categorie cuprindea afecţiunile care puteau fi vindecate prin igienă şi regim, a doua – pe cele care necesitau medicamente, iar ultima se referea la metodele chirurgicale, propunând chiar folosirea grefelor în chirurgia plastică.

În câteva locuri se pomenea despre săruri, atât în compoziţia leacurilor, cât şi pentru cicatrizare. De asemenea, în multe pasaje era evocată tinctura din flori de mac.

Marie transcrise cu fidelitate tot ce-i stârnea vreo curiozitate, vreo bănuială sau vreun fior. Apoi luă din nou notiţele tatălui ei, care umpluse caiete întregi cu informaţiile căpătate în cursul călătoriilor sale. Le reciti, fiindcă era sigură că mai întâlnise undeva trimiterea aceea la licoarea făcută din mac.

Şi o găsi, într-o însemnare despre o vrăjitoare pe care tatăl ei o cunoscuse în Armenia. Ea îi dăduse o reţetă care prelungea viaţa şi împiedica necrozarea ţesuturilor. Theophrastus

adăugase următorul comentariu: „*Aceasta să fie oare tinctura pe care o foloseau Adam şi patriarhii dinainte de potop ca să ajungă aproape nemuritori?*” Din compoziţia ei mai făceau parte o apă care „mirosea a ouă” şi o licoare din floarea-somnului. Era menţionată şi condiţia ca unele planete să fie aliniate faţă de Lună; de asemenea, în momentul exact în care se ajungea la tripla unitate, trebuiau pronunţate diferite cifre.

— Pe atunci, toate acestea mi s-au părut prea enigmatice, deşi femeia pretindea că avea trei sute de ani.

— Ce înseamnă tripla unitate? întrebă Marie.

— Se mai numeşte şi *acharat.* Simbolizează focul, aburii, puterea. Evreii pomenesc adesea despre ea. Unii chiar s-au gândit s-o obţină cu ajutorul unui atanor, spuse amuzat Theophrastus.

— Vorbeşte-mi despre tinctura aceea.

— Nu se ştiu prea multe lucruri despre ea. Se zicea că are puterea de a prelungi viaţa îndepărtând bătrâneţea, însă nu împiedica o moarte accidentală. Este citată de numeroşi filosofi. Unii spun că ar fi fost creată în Atlantida. Potrivit legendei, Atlantida era o insulă de origine vulcanică. Din lava care se scurgea necontenit spre mare, ca un râu, se extrăgeau tot felul de minerale, iar aburii sulfuroşi vindecau anumite boli de piele.

— Ca la Montguerlhe. Isabeau folosea apa sulfuroasă de acolo? întrebă gânditoare Marie.

— Da, n-avea încotro, recunoscu Theophrastus. Izvorul acela era singurul care alimenta subteranele de la Montguerlhe. Mărturisesc că mirosul pe care-l emana nu era deloc îmbietor, dar până la urmă a început să-mi placă. La fel şi celelalte miresme care mă făcuseră să fiu fericit acolo, adăugă el cu nostalgie, mângâind pe cap lupoaica.

— Ce-i cu ea? întreba Marie, văzând că Ma se agita sub mâna iubitului ei.

Bărbatul îngenunche în faţa lui Ma.

— Ce-am uitat? o întrebă el.

Lupoaica se îndepărtă şi-şi aşeză laba peste notiţele pe care Marie le pusese deoparte.

— Tinctura, tată, se dumiri Marie. Tinctura bătrânei aceleia este cheia!

— Se poate. Dar mai e ceva. Ceva care-mi scapă, dar e foarte aproape. Atât de aproape... mormăi el, plimbându-se cu paşi apăsaţi prin încăpere şi apăsându-și palmele pe tâmple, de parcă ar fi vrut să stoarcă din ele şi cea mai mică sclipire a amintirii.

— Hai să recapitulam, propuse Marie, vrând să-l ajute. Isabeau folosea apa de sulf cu concentraţie mare de la Montguerlhe. Vrăjitoarea folosea şi ea acelaşi fel de apă. Floarea-somnului trebuie să fie macul, despre care ştim deja că face parte dintre ingrediente. Urmează semnele şi cifrele acelea. Ce-ar putea însemna? O latitudine, o longitudine? Elemente de cartografie a cerului? Vrăjitoarea pomeneşte de nişte chei mici, dar ce anume descuie ele?

— Stai puţin, stai puţin, repetă el, cu fruntea îmbrobonată de sudoare. Eşti sigură ca acolo scrie „chei mici”?

— „*În 3 şi 7 sunt cheile mici. Ele vor fi amestecate în acharat. Urmează apoi...*”

— Evreul! o întrerupse Theophrastus. O, Doamne, Dumnezeule, cum am putut să uit de evreu?

— Ce tot spui acolo, tată? întrebă Marie, speriată de expresia năucă de pe chipul lui.

Ma începu să latre, ca un căţel, iar Marie se întrebă o clipă dacă cei doi nu înnebuniseră. Theophrastus apucă lupoaica de labele din faţă şi începu să danseze prin cameră, acompaniat de urletele ei. Marie se lăsă să cadă pe un scaun. Nu înţelegea nimic din toată nebunia asta, dar şi tatăl ei, şi Ma păreau în culmea fericirii. Acel ceva care ei îi scăpa era, prin urmare, important. Şi nimic altceva nu mai conta. Theophrastus se opri în faţa ei, cu un zâmbet larg pe faţa ca o lună plină, şi-i dădu drumul lupoaicei, care se lungi la picioarele lor, ameţită de vârtejul acestei hore deşănţate.

— Solomon este legătura dintre vrăjitoarea din Armenia şi evreul din copilăria mea. Să mergem, Marie.

— Unde? La Montguerlhe? întrebă, tot mai zăpăcită, fata.

— Nu. În pivniţă.

Apoi Theophrastus înhăţă o lanternă şi o luă la goană pe scări în jos. Marie şovăi; însă, atenţionată de lătratul lui Ma, care o îndemna să-i urmeze, dădu din umeri şi murmura:

— În pivniţă, firește. Ce poate fi mai logic!

Când ajunse în josul scării, îl găsi pe tatăl ei executând un balet neobişnuit. Numără cu glas tare şapte paşi, apoi doisprezece într-o direcţie şi trei în sens opus. Se opri, respiră adânc şi se întoarse cu faţa spre ea.

— Adusesem de la Montguerlhe toate elementele necesare pentru prepararea *alkaheist*-ului, inclusiv un butoi cu apă. Nu ştiam însă cum să le folosesc. Isabeau, la rândul ei, a repetat de sute de ori aceleaşi gesturi, fiind convinsă că între ele era o legătură care-i scăpase. Aveam tot ce ne trebuia, Marie. Absolut tot, însă nu ştiam ce anume căutam. Înainte de a găsi formula, trebuia să-l găsim pe cel care o alcătuise. Armeanca ştia cine era acesta. Ca evreii. Era vorba despre conducătorul lor.

— Solomon? se miră Marie. Nu pricep, tată. Ce speri să dezgropi în pivniţa asta?

Theophrastus nu-i răspunse. Se lăsase pe vine şi ştergea cu mâna o lespede plină de praf. După ce îi curăţă toate marginile, încercă s-o ridice.

— Caută ceva ce-am putea folosi ca pârghie, zise el.

Marie plimbă lumina lămpii prin încăperea strâmtă, cu rafturi pe care se aflau câteva borcane. Zări, rezemat de perete, un încălțător mare, cu coadă lungă, din metal masiv. I-l aduse tatălui ei, care-i propti imediat vârful în şănţuleţul dintre lespezi şi se opinti. Marie renunţă să-i mai ceară explicaţii, dar inima îi bătea gata să-i spargă pieptul. Indiferent ce ar fi fost ascuns acolo, trebuia să fie un secret important ca să merite atâta trudă.

— Ajută-mă, îi ceru el, lac de apă din cauza efortului.

Marie apăsă şi ea, iar piatra se ridică. Sub ea se afla ceva înfăşurat într-o bucată de piele înnodată într-un fel ciudat.

— Ce-i asta? întrebă Marie.

Drept răspuns, Theophrastus scoase cu grijă obiectul din ascunzătoare. Îl puse pe lespedea scoasă de la locul ei şi desfăcu legăturile care ţineau strânsă bucata de piele groasă.

— Cum am putut să uit de existenţa lor? murmură el ca pentru sine.

Marie apropie lumina lămpii şi văzu nişte plăcuţe de granit, trei la număr, foarte subţiri şi gravate fin cu semne pe care nu reuşi să le recunoască.

— Caracterele astea nu sunt nici latine, nici greceşti, comentă ea, sperând ca Theophrastus să-i dea nişte explicaţii.

— Nu, fata mea. Sunt litere ebraice. Solomon însuşi le-a gravat. E o poveste lungă, zise el, zâmbind mulţumit. După cum ştii, această casă a fost a tatălui meu. El a ascuns aici, cu mulţi ani în urmă, minunea asta. Eram copil pe atunci. Un bătrân bolnav şi istovit a venit la el ca să fie consultat. I-a spus că venea din Egipt, după ce călătorise prin mai multe ţări şi scăpase adesea de Akasba. Delirase mult timp, apoi se stinsese. Tata nu putuse face nimic pentru a-l salva. Voind să-i afle identitatea, tata i-a umblat prin lucruri şi a găsit tăbliţele astea. M-a chemat şi mi le-a arătat, de îndată ce necunoscutul a fost îngropat în groapa comună. „*Acesta este cel mai preţios lucru din lume. Se credea că era pierdut definitiv. E numit Arta Notorie, iar unii pretindeau că era, de fapt, doar o legendă*”, mi-a spus. L-am întrebat care era conţinutul tăbliţelor. „*Aici se află cele mai întunecate sau cele mai nobile taine ale originii vieţii. Totul este mutaţie, fiule*”, mi-a răspuns. A ascuns tăbliţele aici, în pivniţă, şi bine-a făcut. În mai multe rânduri, când eram plecaţi din oraş, casa a fost răscolită – probabil că făptaşii căutau aceste tăbliţe –, apoi a venit rândul cabinetului în care tatăl meu îşi consulta pacienţii. Tata avea tot timpul impresia că e spionat. După o perioadă, aceste incidente au încetat. Tata a preferat să uite de existenţa preţioasei comori, cu atât mai mult cu cât îi era imposibil să descifreze scrierile de pe tăbliţe, al căror sens îl intuise doar în măsura în care reuşise să-l deducă din delirul necunoscutului. Uitasem şi eu aceasta întâmplare, Marie, chinuit cum eram de demonii mei. Dar acum îmi amintesc totul. Ţin minte cum îi dădeam muribundului apă să bea. Avea degetele maronii, cu pete violacee; la fel arăta şi partea interioară a buzelor, ceea ce părea să confirme ipoteza că fusese otrăvit. La întrebările noastre, omul a pomenit din nou despre Akasba, al cincilea element, şi a mai menţionat această maximă, care a devenit şi a mea: totul este otravă, nimic nu este otravă.

— Ai idee ce înseamnă Akasba, tată?

— Ea simbolizează puterea spirituală omniprezentă, care este răspândită în tot universul, energia fundamentală care a dat naştere tuturor elementelor.

— Adică Dumnezeu?

— Da, într-un fel.

— Crezi că acea otravă era aceeaşi cu cea pe care a creat-o, din greşeală sau din întâmplare, Isabeau? Tăbliţele acestea dezvăluie oare secretul *alkaheist*-ului?

— Asta trebuie să descoperim noi, Marie. Niciodată n-am avut senzaţia că sunt atât de aproape de ţel ca acum. Uită-te la Ma, adăugă el.

Lupoaica lingea neîncetat semnele gravate pe tăbliţe. Marie îi întâlni privirea şi observă, tulburată, că, dincolo de rânjetul ei de lup, Ma plângea.

— Ştiu unde pot găsi pe cineva care vorbeşte ebraica, urmă Theophrastus. Prin cârciumile acelea dubioase în care nu-ţi place să mă vezi intrând. Omul acela m-a căutat de mai multe ori, când a aflat că mă întorceam aici după ce lipsisem 40 de ani. Voia să cumpere casa.

— Tată… se îngrijoră Marie.

— Poate că în tăbliţele acestea se ascunde adevărul, Marie. Ştii că nu cred în hazard.

— Totuşi, dacă individul poate să le descifreze, îşi va da seama de valoarea lor şi va fi în stare de orice ca să le dobândească, aşa cum au încercat şi alţii înaintea lui. Dacă nu cumva a şi aflat! adăugă ea, cutremurându-se.

— Ma ne va apăra, zise el, calm, înconjurând cu braţele gâtul lupoaicei. Merită să încercăm, Marie.

Ea încuviinţă printr-un gest. Dar era neliniştită.

Soarele cobora spre un orizont înceţoşat când Theophrastus împinse uşa slinoasă a uneia dintre tavernele acelea sinistre. Lumina dinăuntru era slabă, ca să nu scoată prea mult în evidenţă mizeria din sală, precum şi a muşteriilor. Podeaua nu se întâlnea prea des cu mătura şi era acoperită cu tot felul de gunoaie, împrăştiate sau strivite de picioarele prostituatelor care, cu sânii aproape dezgoliţi şi cu şoldurile mişcându-se

aţâţător, îşi vindeau farmecele, adesea ofilite, clienţilor întâmplători, uşurându-i de bani. Tot felul de oameni, de toate rasele şi din toate ţările, înfulecau lacomi, aşezaţi în faţa meselor încărcate cu cupe răsturnate sau repede golite şi cu farfurii pline de mâncăruri cam dubioase.

Theophrastus îşi croi drum, răspunse la câteva saluturi şi ciupi o fesă provocatoare a unei femei care trecea pe lângă el. Se îndreptă către o masă din fundul sălii, prin zgomotul vocilor şi prin fumul stârnit de picăturile de grăsime care curgeau dintr-un purcel înfipt în frigarea aşezată deasupra jarului din vatră.

Faptul că Marie ştia acum ce fel de localuri frecventează îl deranja. Îi plăcea să bea, firește, luase acest obicei prost în timpul anilor în care nu mai spera decât să-şi uite iubirea pierdută. Şi rămăsese cu el, deşi abdomenul i se dilatase. Adevărul era că în locurile acelea nerecomandabile pentru oamenii de treabă exista întotdeauna câte un ins a cărui poveste sau ale cărui istorisiri îi satisfăceau nevoia – din ce în ce mai imperioasă – de a afla lucruri noi. Întâlnise acolo alchimişti care îl căutau pe Satana ca să se poată apropia mai uşor de Dumnezeu, femei care lecuiau bolnavi, altele care „făceau îngeri”[3], însă şi prostituate. La un pahar cu vin, aceştia i se destăinuiau şi-i spuneau tot ce ştiau. Theophrastus îl descoperi repede pe cel pe care-l căuta, aşezat la o masă. Se îndreptă hotărât spre el.

Omul îl recunoscu şi-l salută. Era singur. Theophrastus îşi trase un scaun şi se instală în faţa lui, făcându-i semn unei slujnice să aducă încă un urcior cu vin.

— Eşti plin de generozitate, Medicus! spuse, cu un accent pronunţat, celălalt.

Avea pielea măslinie, iar medicul auzise despre el că era evreu, lumea îl respecta, se numea Levi şi era interesat de casa moştenită de medic de la tatăl său. Faptul nu i se păruse ieşit din comun când se întorsese în oraş; acum însă, acest interes căpăta cu totul alt sens.

— Vreau să-ți cer un serviciu, începu Theophrastus, fără nicio introducere, dorind să termine cât mai repede o discuţie care putea fi spionată. Nu-i aşa că ştii să citeşti în ebraica veche?

[3] „A face îngeri" = a provoca avorturi (n.tr.)

Omul dădu afirmativ din cap, iar în privirea neagră şi ageră se aprinse o scânteie.

— Am un text care trebuie tradus, continuă Theophrastus, convins că i-a stârnit curiozitatea.

— Pot s-o fac dacă mă plăteşti bine, răspunse Levi pe un ton superior, care nu-i plăcu medicului.

— Îţi voi da cât ceri, însă trebuie să-mi garantezi o discreţie absolută.

— Pe legea mea, Medicus, o să fiu mut ca mormântul.

— Vino mâine la mine acasă, se hotărî medicul. Singur. Vei aprecia la faţa locului valoarea textului respectiv şi vei fi plătit ca atare. Se zice că înţelegi şi vorbeşti şi limba franceză. E adevărat?

— Am o mulţime de talente, dar un singur cuvânt. Voi veni.

Slujnica aduse urciorul cu vin, dar medicul se ridică de la masă. N-avea chef de băutură. Condescendenţa evreului îi trezise neîncrederea. Hotărî să-i arate acestuia că nu se lăsase păcălit. Aruncă pe masă câteva monede şi-l avertiză, la plecare:

— Astâmpără-ți setea, prietene, dar ţine-ţi limba în frâu, altfel Akasba o să te facă să ţi-o înghiţi.

Apoi îşi croi drum spre ieşire şi, ajuns afară, trase adânc în piept mirosul nopţii.

Rezemat de un copac, un băiat de vreo 12 ani încerca să surprindă prin deschizătura uşii câte un jupon ridicat sau un corsaj descheiat. Amuzat, bărbatul îl urmări cu privirea câteva clipe, apoi îi veni o idee. Se apropie şi-i strecură în mână câţiva bănuţi, ca să-i trezească lăcomia.

— Dacă vrei o fată din astea, îţi trebuie bani. Îl cunoşti pe omul căruia i se zice Evreul?

— Sigur că da, domnule.

— Ştii unde stă?

— Nu, dar tare-aş vrea să fi ştiut, se lamentă băiatul, care sperase să mai capete şi alte monede.

— Urmărește-l şi adu-mi adresa lui. Nu numai că o să capeţi destui bani ca să devii bărbat, ci am să-ţi dau şi numele unei fete care se va mulţumi cu atât.

— Treaba e ca şi rezolvată, monseniore!

— Ştii unde locuiesc?

— Toata lumea vă cunoaşte, afirmă cu respect puştiul. Sunteţi Medicus.

— Atunci, te aştept, îi şopti Theophrastus în loc de salut.

Se întoarse fără grabă acasă. Deasupra capului său împodobit cu o chelie impresionantă, miriade de stele duceau spre un infinit plin de măreţie. Le contemplă îndelung, rezemat de zidul casei lui. Stelele acelea erau pline de mistere şi, în acelaşi timp, de revelaţii. Michel de Nostre-Dame ar fi citit în ele un semn. Pe el însă doar o singură ştiinţă îl putea ajuta să-și întrezărească destinul.

Ştia că tocmai şi-l riscase pe al său.

22

Confirmând bănuielile lui Theophrastus, evreul nu păru mirat când îl văzu dezlegând cu grijă în faţa lui şireturile de piele. Marie abia dacă surprinse în privirea acestuia o flacără de lăcomie.

— Tăbliţele lui Solomon! constată evreul, trecându-şi degetul peste semnele gravate. Ştiam de mult, Medicus, că erau în posesia familiei tale, adăugă el, vorbind în franceză, aşa cum i se ceruse.

— De unde ştiai? întrebă medicul, care spera să-şi poată verifica astfel propriile presupuneri.

— Cel pe care l-a îngrijit cu mult timp în urmă tatăl tău era preot, cum sunt şi eu acum. Când a murit, nimeni n-a ştiut unde le ascunsese, iar Confreria Fiilor lui Solomon nu le-a putut găsi. Noi suntem, din generaţie în generaţie, păstrătorii înţelepciunii lui Solomon. Aceste tăbliţe n-ar fi trebuit să fie niciodată înstrăinate. Lăcomia fratelui nostru era nemărginită. Pretindea că e ghicitor şi că însuşi Cel de Sus îl îndruma pentru ca profeţiile lui să se adeverească. De fapt, gândul la putere l-a făcut să înnebunească. Căci, în ceea ce priveşte profeţiile, n-am aflat decât fantasmele lui, iar când a murit, am fost cuprinşi de nelinişte. Ne-am dat seama că tatăl tău îşi însuşise această comoară. Te supravegheam de mult timp. Era evident că, în final, ne-ai fi condus la tăbliţe. Cupiditatea oamenilor îi ajunge din urmă întotdeauna, sfârşi el cu un rânjet dispreţuitor în colţul gurii, ceea ce o făcu pe Marie să sară în sus.

— Te înşeli, străine. Şi, ca dovadă, vei primi chiar aceste tăbliţe ca răsplată pentru traducerea lor.

El îi aruncă o privire neîncrezătoare.

— Sunt nepreţuite. Chiar regii şi-ar pune la bătaie toată averea ca să le aibă. Ce lucru mai de preţ decât bogăţia cauţi în ele, femeie?

— Viaţa. Ca s-o dăruiesc familiei mele.

Omul îşi miji cu amărăciune ochii.

— Aha, înţeleg, secretul tinereţii, al nemuririi… Ai dreptate. Aşa ceva nu se poate plăti cu bani.

— Nu este vorba despre ceea ce crezi… începu Marie.

Theophrastus o opri.

— Lasă-l să creadă ce vrea, n-are importanţă. Tălmăceşte semnele cu tot sufletul şi cu toată conştiinţa ta, Levi, iar apoi vei putea lua cu tine aceste bunuri şi să le redai proprietarilor lor, oricare-ar fi ei.

Levi dădu din cap, cu un aer satisfăcut.

— Asta o să-mi ia ceva timp. Poate câteva ceasuri, fiindcă unele semne s-au tocit. Nu le pot traduce decât cu ajutorul cheilor mici, care constituie un cod inventat chiar de Solomon. Iar treaba asta o voi face de unul singur.

— Prea bine. Lupoaica va rămâne cu tine. Nu trebuie să-ţi fie teamă de ea.

Preotul acceptă şi se aplecă asupra textelor. Ma se întinse la picioarele lui, prefăcându-se că doarme.

— Putem avea încredere în el? se îngrijoră Marie, deîndată ce uşa se închise în urma lor.

— Fireşte că nu, însă n-avem de ales. După cum ai spus chiar tu, Marie, o parte din mine este legată de acest mister.

— De ce nu m-ai lăsat să-i spun adevărul? Nu-mi place atitudinea lui condescendentă.

— Nu vreau s-o pun cumva în pericol pe mama ta. Secretul ei este la fel de preţios ca tăbliţele acestea. Mai bine hai să mergem şi să încercăm să punem în ordine elementele pe care le avem. Va trebui să folosim cât mai repede dezvăluirile Artei Notorii, dacă ele se dovedesc a fi potrivite pentru ceea ce căutăm.

— De ce atâta grabă?

— În noaptea asta e lună plină, Marie. Aminteşte-ţi ce influenţă are. Atâtea lucruri capătă acum un sens!

— Ai dreptate.

Îl sărută uşor pe obraz şi i-o luă înainte pe scări în sus, liniştită. Ma va avea grija ca Levi să nu fugă.

După trei ore, îşi recitiseră şi îşi verificaseră încă o dată însemnările. Erau pregătiţi.

În 1510, Isabeau folosise substanţele extrase din creierul avortonilor pe jumătate oameni, pe jumătate lupi, le amestecase cu apa aceea bogată în minerale, cu sulf, argint viu, aur, adăugase sânge de lup, decoct de mandragoră, verbină şi tinctură de mac. Asta ştiau. Rămânea să afle proporţiile în care fuseseră combinate ingredientele. În afară de asta, nu cunoşteau nici timpul necesar pentru încălzire, distilare, amestecare, stabilizare a compoziţiei şi nici influenţa astrelor. Isabeau nu consemnase aceste amănunte. Poate din cauză că în bârlogul ei timpul n-avea importanţă şi nu-i păsa dacă era zi sau noapte. *Alkaheist*-ul apăruse în urma unui şir de întâmplări norocoase care fusese la fel de însemnat cum era şi compoziţia în sine. De asta nu mai reuşiseră nici ea, nici tatăl ei să reconstituie altceva decât o otravă. Dacă „tinctura lui Adam” era *alkaheist*-ul, Arta Notorie avea să le dezvăluie taina. Căci ambele substanţe duceau către Akasba, al cincilea element. Spre început, dar şi spre sfârşit. Spre viaţă, dar şi spre moarte. Amândoi ştiau acum acest lucru.

Coborâră din nou în sufragerie, se aşezară în tăcere pe două fotolii şi aşteptară. După un timp destul de îndelungat, uşa se deschise şi în prag apăru Levi, întinzându-se, cu ochii scânteind.

— Veniţi cu mine, le spuse.

Masa era acoperită cu foi de hârtie pline cu semne, desene, ştersături şi adnotări, abia vizibile la flacăra tremurătoare a lumânării. Călimara era aproape goală, iar pana tocită.

— În textele acestea, Solomon explică mai multe lucruri, începu evreul. Primul se referă la Arca Alianţei. Or, poarta Temple a fost distrusă şi nimeni nu ştie unde se află ruinele ei.

— Sunt sigur că preoţii voştri ştiu, îl luă peste picior Theophrastus. Vă las să păstraţi acest secret. Mai departe.

— Al doilea conduce către comoara porţii Temple şi dezvăluie cum pot fi evitate capcanele care o protejează. Văzând că nimeni nu comentează, continuă: Al treilea, cel care vă interesează pe voi, priveşte secretul transmutaţiei. Cu ajutorul lui, corpurile solide pot fi prefăcute în aur curat; sub formă de licoare, dă viaţă veşnică, împiedicând uzura ţesuturilor. Dacă formula este incompletă sau dacă este greşit administrat, elixirul provoacă o moarte în chinuri cumplite.

Inimile celor doi tresăriră.

— Licoarea aceasta poate schimba înfăţişarea cuiva? Să transforme, de exemplu, un om în animal? Sau invers? întrebă febril Marie, evitând să privească spre Ma, ca să nu se trădeze.

Ochii omului se îngustară, iar Marie lăsă capul în jos, enervată că acesta i-ar fi putut citi gândurile, dar prea agitată ca să-şi mai ascundă nerăbdarea.

— Natura nu a îngăduit aşa ceva. De ce ai dori-o tu?

— Nici Dumnezeu nu ne-a oferit viaţa veşnică, interveni Theophrastus, şi totuşi Solomon a găsit mijlocul să o obţină.

— Licoarea poate transmuta fiinţe vii dacă este combinată cu un alt ingredient, mărturisi el.

— Este vorba despre sulf?

— Trebuie şi sulf, într-adevăr, dar nu numai atât, Medicus. Mai e nevoie şi de sânge. Sângele fiinţei a căror înfăţişare vrem s-o schimbăm.

— Dă-ne formula.

— Iat-o. Este în latină, pentru că va trebui s-o citeşti, spuse omul, arătându-i două dintre foile de pe masă. Am copiat-o şi pentru tine, femeie, îi zvârli el lui Marie.

Se grăbiră să le ia, sub privirea zeflemitoare a evreului. Descifrară ingredientele şi dădură amândoi odată din cap.

— Floarea-somnului, cum îi spui tu, este macul, nu-i aşa? îl mai întrebă Theophrastus.

— În Asia, din ea se face opiu, încuviinţă omul. Are o seamă de proprietăţi.

— Ţi-ai îndeplinit misiunea. Scrierile sunt ale tale.

Omul înfăşură tăbliţele în învelitoarea de piele şi se ridică. Le vârî într-o pungă tot din piele, apoi se înclină în faţa lor, cu o sclipire ciudată în privire.

— Adio, spuse el, laconic.

— Poate că drumurile noastre se vor mai întâlni.

— Mă îndoiesc, Medicus. Mă îndoiesc.

După aceste cuvinte, ieşi. Aşteptară ca uşa să se închidă în urma lui, apoi se îmbrăţişară plini de entuziasm.

— Dintr-odată, totul mi se pare atât de limpede! exclamă Theophrastus.

— Crezi că ne-a păcălit cu ceva?

— Nu, m-ar mira s-o fi făcut. Nimic din ce ne-a spus nu mi se pare suspect sau nepotrivit. Isabeau avea toate substanţele acestea, până şi sângele de lup. În plus, intuiţiile mele concordă cu spusele lui. Haide, adăugă el, să ne apucăm imediat de lucru. Ieri-seară am făcut un experiment. Ideea mi-a venit în timp ce admiram bolta cerească. Am întocmit o hartă. N-am vrut să-ţi vorbesc despre ea înainte ca Arta Notorie să ne fie dezvăluită, fiindcă puteam să mă înşel.

Urcară la etaj, iar bărbatul întinse pe masă harta astrala făcută de Nostradamus. Deasupra ei aşternuse o hârtie pe care o unsese cu ulei ca să devină străvezie. Pe această foaie desenase nişte puncte. Se potriveau perfect cu planetele pe care Michel de Nostre-Dame le unise printr-o linie ca să obţină imaginea lupoaicei. Făcea excepţie una singură, care era uşor deplasată.

— Isabeau a adus-o pe lume pe Loraline într-o seară cu lună plină, zise el. La 24 septembrie 1501, după câte mi-a spus.

— Dar azi e chiar 24 septembrie! exclamă Marie.

— Exact. Iar în noaptea asta, după 40 de ani, alinierea va fi perfectă, jubilă Theophrastus, strângând cu drag mâinile lui Marie.

Adunară toate ingredientele de care aveau nevoie, apoi învăţară amândoi pe dinafară formula licorii pe care urma s-o fabrice, tot învârtind hârtia între degete ca să fie siguri că nu uită şi nu greşesc nimic.

Când mai era doar o oră până la miezul nopţii, Theophrastus se lăsă să cadă pe un scaun. Peste puţin timp, planetele aveau să fie aliniate. Iar în clipa aceea, ei trebuiau să amestece toate substanţele şi să înceapă să le distileze, încălzind retortele. Îşi apăsă palmele pe tâmple. Cu câteva ore mai devreme îl apucase o migrenă persistentă, care devenea din ce în ce mai chinuitoare, iar stomacul şi-l simţea atât de greu, încât abia reuşea să-şi stăpânească senzaţia tot mai apăsătoare de vomă. Îşi spuse că aceste tulburări se datorau neliniştii. Nu şi-ar fi iertat niciodată un eşec.

Marie nu-şi dăduse seama de starea lui. Theophrastus îşi luă astrolabul şi-şi concentră atenţia asupra cerului. Când sosi, în

sfârşit, clipa aşteptată, se străduí să-şi adune gândurile care i se risipeau sub povara durerii.

— Acum! îi spuse lui Marie, care era atât de încordată încât sări, pur şi simplu, de pe scaun.

Bărbatul ţinea în mână reţeta şi verifica pe listă fiecare element pe care ea îl anunţa cu voce tare în timp ce-l adăuga în compoziţie. Când termină, privirea lui Theophrastus începuse să se înceţoşeze.

— Aţâţă focul sub retorte, zise el cu limba împleticindu-se.

Concentrată cum era, Marie nu observă că el se rezemase de perete, ştergându-şi fruntea îmbrobonată de sudoare şi palidă cu dosul palmei.

— S-a făcut, tată. Nu ne mai rămâne decât să aşteptăm, conchise ea mulţumită, întorcându-se spre el.

Văzându-i chipul livid, Marie scoase un ţipăt şi se apropie în grabă de el. Tatăl ei încercă să zâmbească.

— Nu mă simt prea bine, făcu el, prăbuşindu-se pe scaunul adus de Marie.

— Să-ţi văd limba, îi porunci fata, cuprinsă de o bănuială.

Limba lui era violacee cu pete de culoarea ocrului. La fel arăta şi degetul lui arătător, după cum observă Marie. Bărbatul înţelesese deja. Mai văzuse aceste simptome cu mulţi ani în urmă, pe când îl trata pe Francis de Chazeron. Ca dovadă, fu cuprins de un spasm şi vomă bilă acidă.

— Caută-l pe Levi, articulă el. Locuieşte la colţ, pe a treia stradă la dreapta. Am pus ieri pe cineva să-l urmărească, adăugă el, simţind că mintea i se întuneca. Mă temeam de trădarea lui.

— N-ai să mori, nu-i aşa? se îngrijoră Marie, în timp ce Ma începea să urle.

— Grăbeşte-te. Du-te. Ia-o cu tine pe Ma. Străzile… începu el, dar o durere violentă în stomac îl făcu să tacă, strângând din dinţi.

Fără să mai stea pe gânduri, Marie o luă la goană pe scări în jos, cu Ma pe urmele ei. Lacrimile îi picurau din ochi, dar ea nici nu-şi dădea seama de asta. Nu se putea ca tatăl ei să moară. Nu tocmai acum, când erau atât de aproape de marea descoperire.

Ajunse la locuinţa evreului exact când el ieşea pe uşă. La câţiva paşi îl aştepta o trăsură. Mârâitul lui Ma îl făcu să se întoarcă înspre ele, iar pe chip i se aşternu o expresie neprefăcută de spaimă. Marie se aruncă asupra lui. Vizitiul vru să intervină, însă, văzând lupoaica, se mulţumi să-şi liniştească bidivii care începuseră să se agite la apropierea ei.

— Ce i-ai făcut tatălui meu? explodă Marie. Ai să-l vindeci chiar acum. Altfel, jur pe bunul Dumnezeu că, după ce Ma o să termine cu tine, n-o să mai poţi nici să te rogi!

— Linişteşte-te, zise omul, am să vin cu tine.

Nu voia să alerteze tot cartierul şi să fie acuzat în faţa oamenilor. Trebuia mai întâi să pună tăbliţele la loc sigur. O luă pe Marie de umăr şi-i dădu vizitiului adresa, poruncindu-i să pornească. Într-o clipă ajunseră la casa tatălui ei.

— Așteaptă-mă aici, îi spuse vizitiului.

Când intrară în odaie, Theophrastus vomită din nou. Levi evaluă dintr-o privire situaţia. Era exact aşa cum îşi închipuise. Bolnavul îl privi şi murmură cu vocea întretăiată:

— Antidotul. Dă-mi antidotul!

— Din nefericire, nu-l am.

— Minţi! zbieră Marie, în timp ce Ma, cu coama zburlită, îşi arăta colţii.

Evreul făcu un pas înapoi. Era şi el lac de apă.

— Ascultă-mă, femeie. Consemnul Confreriei Fiilor lui Solomon este categoric. Cel care descoperă secretul tăbliţelor trebuie să moară. Otrava este foarte concentrată şi se află în compoziţia cernelii cu care am scris formula. Nu am antidotul ei. El poate fi obţinut pe baza elixirului, dar pentru tatăl tău va fi prea târziu. Afară doar dacă ceea ce cred eu e adevărat, adăugă el cu voce întretăiată.

— Daca nu-l salvezi, ai să mori, se răsti Marie.

— Să-ţi văd degetele şi limba.

— Nu înţeleg…

— Fă ce ţi-a spus, Marie, sughiţă tatăl ei.

Ea se conformă; iar ochii lui Levi se măriră de uimire, dar şi de încântare. Limba şi degetele lui Marie arătau la fel ca ale lui Theophrastus. Levi îşi împreună mâinile ca pentru rugăciune:

— O, Adonai! Aşadar, era adevărat!

— Ce era adevărat? făcu Marie nerăbdătoare, văzând că Theophrastus se zvârcolea pe podea, unde se întinsese horcăind.

— Tu eşti aleasa, femeie. Cea despre care se vorbeşte în profeţie.

Marie se repezi asupra lui, îl luă de guler şi aproape că-l ridică în aer de mânioasă ce era.

— Nu mai încerca să tragi de timp, salvează-l!

— Numai tu poţi s-o faci, dacă nu este încă prea târziu.

— Cum anume? insistă ea, fără să-i dea drumul omului, pe al cărui chip se citea acum o devoţiune inexplicabilă.

— Cu sângele tău. Trebuie să-l faci să bea puţin sânge de-al tău. Te-am otrăvit şi pe tine, femeie, după cum dovedesc urmele acestea. În clipa asta ar trebui să suferi la fel de mult ca el. Or, pe tine nu te doare nimic. Tu eşti aleasa despre care pomeneşte textul gravat pe tăbliţe. Nu ştiu de ce, dar licoarea n-are nicio putere asupra ta.

Marie îşi aminti în clipa aceea că şi Triboulet îi spusese: „*Tu eşti aleasa*”. Oricât de absurd i s-ar fi părut, trebuia să se încline în faţa evidenţei. Otrava n-avea niciun efect asupra ei. Luă un şnur de piele şi un scalpel, apoi porunci:

— Pune-mi un garou pe antebraţ. Acolo, mai sus. Leagă-l strâns, acum. Ţine recipientul ăsta sub incizie. Când va fi plin, o să-i dai tatălui meu să bea sângele. După aceea, vom aştepta împreună să-şi revină. Ar trebui să te rogi să se întâmple aşa; dacă nu, să ştii că niciun Dumnezeu n-o să te poată salva!

Omul aprobă dând din cap şi o privi cu admiraţie cum îşi înfige calmă lama în braţ ca să-și deschidă vena. Din rană ţâşni un jet de sânge aproape negru, iar Marie îl privi nerăbdătoare scurgându-se, în timp ce întreaga ei fiinţă se concentra într-o rugăciune fără vârstă.

Când evreul trase recipientul de sub braţul ei, îşi legă rana cu o fâşie de pânză. Theophrastus înghiţi docil sângele. Când regurgită un fir de sânge, Marie se repezi şi-i ţinu capul ridicat ca să-l împiedice să vomite. Se simţea slăbită, dar asta nu mai avea importanţă.

— Retortele, sughiţă tatăl ei. Supraveghează retortele. Fă-o pentru mine, Marie. Salveaz-o, gemu, în timp ce ea se îndepărta.

Marie îi porunci preotului:

— Să nu te mişti de aici. Ma, fii cu ochii pe el!

Apoi se ocupă de licoarea care începea să se înfiripe. Încetul cu încetul, absorbită de munca ei, puterile şi energiile îi reveniră. Privirea lui Levi, pe care-o întâlnea din când în când, îşi pierduse trufia şi oglindea tot mai mult respect. Când procesul de distilare se sfârşi, afară mijeau zorile. Tatăl ei nu mai gemea, iar chipul lui începuse să prindă ceva culoare, dar ochii îi rămăseseră înconjuraţi de cearcăne albastru-închis, cu toate că migrena îi trecuse. Vomitase nişte sânge digerat, dar nu întreaga cantitate pe care o băuse.

— Mă simt mai bine, îi spuse lui Marie, care, lăsând câteva clipe *alkaheist*-ul să clocotească nesupravegheat, se apropiase de el.

Evreul clătină din cap.

— În viaţa mea n-am mai văzut aşa ceva, femeie. Efectul otrăvii se risipeşte. Sângele tău l-a salvat!

Dar Marie nu-l asculta. Era istovită şi încă nu se liniştise pe de-a-ntregul. De fapt, deşi simptomele lui Theophrastus aproape dispăruseră, iar el nu mai avea dureri, Marie avea senzaţia că tatăl ei îi ascunde ceva. Îl ajuta să se aşeze sprijinit de perete, apoi se întoarse către Levi.

— În debara o să găseşti un ciubăr şi ce mai trebuie ca să speli pe jos. Ma o să te însoţească. Adu-le aici. Mirosul ăsta e oribil şi-ţi întoarce stomacul pe dos, îi porunci ea, fără duşmănie de astă dată.

Pe când Levi se îndrepta spre uşă, Marie îi spuse, de formă, lui Ma:

— Dacă încearcă să fugă, omoară-l.

Preotul chicoti, de parcă ideea aceasta ar fi fost la fel de neverosimilă ca situaţia în sine, apoi coborî scara. Când rămaseră singuri, Marie întrebă:

— Tată, mai ştii ceva ce ar trebui să aflu şi eu?

Pe chipul lui se aşternu un surâs palid.

— Am să mor, Marie, făcu el, mângâindu-i obrazul mânjit de sânge, praf şi dungi de sare.

Marie îşi puse mâna peste a lui, cu inima plină de revoltă, ca să-și înfrunte mai uşor propria presimţire.

— Arăţi mai bine, spuse ea, încercând să se convingă că pesimismul ei se datora numai oboselii.

— E adevărat. Otrava nu-şi mai face efectul, recunoscu Theophrastus. Fără să mai stăruie asupra acestui fapt, exclamă: Şi când te gândeşti cât de mult am căutat ceva ce se afla chiar în trupul tău! Cum a fost posibil acest miracol? Nu ştiu despre ce profeţie vorbeşte el, dar trebuie să ne dezvăluie acest secret. Trebuie să ştim de ce şi pentru ce anume ai fost aleasă.

— Ce contează, din moment ce asta a dus la salvarea ta şi ar putea să ne-o redea şi pe mama, îl asigură, plină de speranţă, Marie.

— Trebuie să acţionăm repede. Vom amesteca licoarea cu sângele tău şi i-o vom da s-o bea.

— Imediat.

Dar Theophrastus o opri.

— Poţiunea şi secreţiile trebuie să aibă aceeaşi temperatură, altfel amestecul va fi incomplet şi totul va fi zadarnic.

Pe când spunea aceste cuvinte, se întoarse şi Levi. În afară de lucrurile cerute de Marie, evreul adusese nişte haine curate şi, într-o altă găleată, apă cu săpun.

— Am întrebat-o pe lupoaică de unde să le iau, explică el. E foarte inteligentă.

Marie dădu din cap, iar el adăugă, deşi cunoştea dinainte răspunsul:

— Licoarea este pentru ea, nu-i aşa? Cine e, de fapt?

— E mama, răspunse Marie simplu, dar cu atâta iubire în glas, încât dintre ei dispără şi ultimele urme de neîncredere.

Evreul îi zâmbi cu respect.

— Să ne grăbim, atunci. În curând se va face ziuă.

Marie fu cuprinsă deodată de o încredere fără margini.

— Ai să mă ajuţi?

— Da, femeie, promise sincer evreul. După aceea, am să-ţi explic, adăugă el, cu atâta devoţiune în privire, încât Marie lăsă ochii în jos. O să mă ocup de Medicus. Tu stabilizează licoarea.

Ai grijă ca temperatura ei să scadă treptat până la 37 de grade Celsius. Aceasta e cea mai dificilă etapă. O singură greşeală şi totul trebuie luat de la început.

— Mă descurc, îl asigură Marie, descoperind în el un cu totul alt om decât preotul rece şi trufaş pe care-l cunoscuse.

Îşi concentra atenţia asupra *alkaheist*-ului, în timp ce el îl spăla pe Theophrastus şi-i schimba hainele. După ce se asigură că acesta era instalat comod, Levi o lăsă pe Ma să-l vegheze şi se apropie de Marie. Lupoaica îşi rezemă capul frumos şi trist de genunchii iubitului ei, alinată de o mângâiere drăgăstoasă între urechi. Bărbatul se concentră asupra acestui gest, străduindu-se să nu adoarmă. Nu încă. Nu înainte de a o strânge în braţe pe femeia căreia îi dedicase toată viaţa lui.

Mai trecu un timp. Marie îl lăsă pe Levi să-i îndrume fiecare mişcare. Apoi îşi făcu încă o incizie, obţinând cantitatea de sânge necesară pentru ca amestecul să fie omogen, după indicaţiile evreului.

La primul cântat al cocoşului, Marie turnă licoarea într-o cană de argint pe care o puse în faţa lui Ma. Lupoaica o linse până la ultima picătură, după care se întoarse din nou la Theophrastus, lungindu-se lângă el. Aşteptară apoi cu răsuflarea tăiată, simţind speranţa ca pe o rană deschisă în pântecele tuturor acestor ani de amânări.

Abia după câteva minute nesfârşite trupul lui Ma începu să se întindă, făcând-o să scoată un urlet prelung, încărcat de durere. Preotul părea fascinat. Theophrastus, cu ochii închişi, se ruga în gând în timp ce Marie fredona încetişor un cântecel de copii pe care-l ştia de la Isabeau. „*Îl fredonam adesea pe când Loraline era copil; e moştenirea ei, îi mărturisise bunica ei, după ultima încercare ratată. Aş fi vrut s-o nasc pentru a doua oară. Aş fi legănat-o în braţe în clipa trecerii, cântându-i acest refren, iar ea ar fi ştiut atunci cât de mult o iubeam.*” În acea secundă când toate hotarele posibilului îşi pierdeau sensul, Marie se gândea la Isabeau, la sacrificiul ei, la viaţa ei irosită, iar melodia cu care-o liniştea pe Ma nu era decât un omagiu, un imn înălţat iubirii. Iubirii de fiică şi iubirii de mamă. Transformarea dură mult timp, învăluită în nimbul tot mai strălucitor de lumină al zorilor. Apoi,

trupul rămase nemişcat. Era trupul unei femei cu părul cărunt, care se ridică încet, mirată şi emoţionată.

— M-am întors, murmură cu voce pierdută.

— Oh! Mamă! exclamă Marie când Loraline îşi desfăcu braţele, având lacrimi în ochii de culoarea muşchiului.

Se aruncă la pieptul ei, în timp ce Theophrastus le cuprindea în braţe pe amândouă. Levi începu să bată din palme, fericit ca un copil. Dar clipa aceea furată unei veşnicii de aşteptare se sfârşi repede. Marie îl auzi pe tatăl ei scoţând un geamăt.

— Trebuie să-l ducem la spital, reacţionă Loraline, acoperindu-l cu sărutări pe bărbatul ei.

— Dar de ce? De ce, mamă? se alarmă Marie.

— Nu, nu, gemu Theophrastus luându-le mâinile. N-ar servi la nimic. Vreau să mă bucur de tine, iubirea mea, până la sfârşit. Ai rămas atât de frumoasă, se înduioşă el, urmărind tandru cu degetul ridurile de pe chipul lui Loraline.

— Nu eram nefericită, dragul meu. Eram împreună cu familia mea şi-mi plăcea să vă iubesc, să vă apăr. Aş fi dorit atât de mult să…

— Şi eu aş fi dorit asta, o întrerupse el, dar ştii şi tu că orice exces se plăteşte. Destinul nostru era să trăim doar astfel. Voi muri împăcat.

— Dar cine spune că ai să mori? se revoltă Marie, care refuza să admită că tatăl ei era în agonie. Te rog, tată! Moartea n-are niciun motiv să te ia!

— Ba da, Marie, are!

Îi strânse mâinile într-ale lui.

— Antidotul şi-a îndeplinit misiunea, dar nu m-a salvat. Sunt bolnav. Mama ta aflase. M-am îmbolnăvit din cauza băuturii şi a mâncării proaste sau consumate în exces. Uită-te la abdomenul meu, am intestinele dilatate. Ficatul şi stomacul îmi sunt şi ele afectate. Ştiam că sunt condamnat, dar singura mea grija era să nu mă duc înainte de a realiza visul nostru comun. Otrava mi-a şubrezit şi mai mult organismul. Sângele tău, în afară de antidotul pe care-l conţinea, mi-a mai redat ceva putere, dar asta nu este de ajuns. Am hemoragie internă. Simt sângele invadându-mi toată fiinţa şi luându-mă cu el, ca o hulă care mă leagănă blând. Nu sufăr. Uite, sunt chiar fericit de izbânda

noastră, mă bucur văzându-vă cu ochii mei, pentru prima şi ultima dată, pe amândouă alături.

— N-am să te las să mori. O să te ducem la spital, nu-i aşa, mamă?

— Da, Marie. Poate că încă nu este prea târziu. Te rog, Theophrastus, insistă Loraline. Lasă-ne să încercăm să te salvam. Nu pot rămâne cu braţele încrucişate, când tu ai muncit atât de mult pentru mine.

— Du-te şi ia un cearşaf din vreuna din camere ca să improvizăm o targă, îi ceru Marie preotului.

Apoi, remarcând abia atunci goliciunea sălbatică şi perfectă a Loralinei, i se adresă, ruşinată:

— Pune ceva pe tine, mamă.

Loraline îi zâmbi, iar Marie putu să citească în ochii ei cât de puţin îi păsa, în clipa aceea, de bunul-simţ.

— Bine, adu-mi nişte haine, pe care le vrei tu, se învoi Loraline, văzând că obrajii fiicei ei se împurpurează. Eu rămân aici.

Marie se ridică, şovăi o clipă, apoi ieşi din odaie. Dacă tatăl ei urma să se stingă, acestea erau ultimele lui momente de intimitate cu Loraline. Se întâlni cu Levi, care tocmai urca scara, şi-l opri:

— Mi-ar trebui un ceai. Poţi să pui ceainicul la fiert?

— Trebuie să le lăsăm timpul acesta preţios care le-a mai rămas, răspunse el, simplu. Îmi pare foarte rău.

După o scurtă tăcere, Marie îi răspunse:

— Ai procedat aşa cum îţi dicta datoria. Aşa le-a fost soarta, Levi. Nu mai putem schimba nimic.

Preotul îi puse cu tristeţe mâna pe umăr, lăsă jos cearşafurile, apoi coborî scările fără să mai spună nimic. Marie se duse în camera ei, alese o rochie de un grena-închis, aproape negru, croită sobru, care-i era foarte dragă, apoi se întoarse şi se aşeză în capul scării, pe podea, strângând la piept veşmântul din mătase.

Când Levi se întoarse, o găsi tot acolo, nemişcată.

Theophrastus se stinse la sfârşitul după-amiezii acelei zile de 24 septembrie 1541, cu surâsul pe buze, furat de un somn care

îl dusese lin departe de realitate. Soţia şi fiica lui nu-l părăsiră după ce medicii de la spitalul din Salzburg, unde îl duseră cu trăsura lui Levi, de îndată ce Loraline se îmbrăcă, îi confirmară diagnosticul. Îl vegheară împreună în noaptea următoare, de parcă ar fi aşteptat ca, printr-o minune, el să se trezească, şi-l plânseră una în braţele celeilalte.

Levi nu încetase să se roage, profund întristat de suferinţa acestor două femei pe care le respecta. Le conduse până în pragul casei lor şi făgădui că va veni a doua zi să le vadă. Epuizate, Loraline şi Marie se prăbuşiră pe patul lui Theophrastus, cu ochii secătuiţi de lacrimi. Levi sosi după douăsprezece ore, când ele abia se treziseră din somn. Le pregăti o gustare şi fu mişcat văzând-o pe Loraline lipăind, în virtutea obişnuinţei, laptele din bolul pe care-l dusese la gură, înainte de a începe să bea ca oamenii. Abia după aceea le vorbi, pentru ca niciun secret să nu le mai poată îndurera.

— Când am descifrat tăbliţele, al căror conţinut nu-l cunoşteam, am găsit, ca acel preot pe care l-am crezut nebun şi lacom fiindcă le furase, profeţia lui Solomon. El prezicea că se va naşte o vrăjitoare în care spiritul de femeie se va îmbina cu cel de lupoaică. Ea însăşi va fi *alkaheist*-ul, căci în sângele ei pulsa taina transformării trupurilor. Acea femeie va fi aleasa, păstrătoarea preţioasei învăţături pe care, în marea-i bunătate, Cel de Sus îi va fi îngăduit s-o dobândească.

Ea singură avea să fie vrednică să ocrotească această taină. Solomon spunea că fiii săi aveau misiunea s-o caute, s-o găsească şi s-o instruiască. Apoi, trebuia ca ei să-i încredinţeze alesei cartea sfântă, pentru a cruţa omenirea de cupiditatea, egoismul şi suferinţa pe care i le-ar fi adus o nemurire pentru care nu era pregătită.

Am refuzat să cred în această profeţie, deşi am văzut atâtea lucruri care ar fi trebuit să-mi deschidă ochii… Căutările noastre, lupoaica… Am acţionat conform principiilor care-mi fuseseră impuse, dar ele erau doar rodul orgoliului şi al vanităţii noastre, făcându-ne să consideram că numai noi, fiii lui Solomon, eram demni să primim şi să păstrăm această moştenire, când, de fapt, n-ar fi trebuit să ne asumăm decât rolul de mesageri.

Tatăl tău ar fi murit oricum, Marie, dar nu pot să nu mă simt vinovat pentru că i-am furat un timp preţios şi pentru că l-am răpit iubirii şi regăsirii voastre. O viaţă întreagă nu mi-ar fi de ajuns ca să-mi răscumpăr vina; totuşi, trebuie să plec, să le comunic fraţilor mei hotărârea pe care am luat-o şi să-i conving şi pe ei s-o adopte. Ia aceste tăbliţe, insistă el, înapoindu-i lui Marie pachetul învelit în bucata de piele, vei şti să le foloseşti corect şi cu dragoste. Sper ca acest gest să fie o mărturie a regretelor mele şi, mai cu seamă, Marie, a afecţiunii pe care ţi-o port şi care va dăinui întotdeauna. Nădăjduiesc ca, într-o zi, să mă poţi ierta.

— Nu-ţi port pică, Levi. Tatăl meu spunea că nu se întâmplă decât ceea ce trebuia să se întâmple. Acum ştiu că avea dreptate.

Îţi promit că nimeni nu va descoperi vreodată Arta Notorie. Datorez acest lucru familiei mele, pe care destinul a sacrificat-o numai din cauza asta.

— Mergeţi în pace amândouă.

Se îmbrăţişară frăţeşte. După câteva clipe, cele două femei rămaseră singure, în acea complicitate situată dincolo de cuvintele nerostite.

Funeraliile lui Paracelsus, care au avut loc două zile mai târziu, au fost sobre, fără lacrimi. Toate treburile lui fură rezolvate ca şi în timpul vieţii lui, fără să se ţină seama de zvonuri sau de duşmănia unora.

Imediat după aceea, mama şi fiica angajară o escortă, se urcară în trăsură şi plecară fără să privească înapoi.

În Auvergne se aşternuse un strat gros de zăpadă. Iarna aceasta se anunţa aspră, dar inima lui Marie fu cuprinsă de o căldură dulce când ajunseră la Vollore.

Când trăsura se opri în faţa castelului, Constant apăruse deja în uşă, mânat de acel instinct care îi atrăgea fără greş pe unul către celălalt. Îl ţinea în braţe pe Philibert, înfofolit în blănuri. Marie se repezi spre ei, în timp ce Gasparde scotea chiote de bucurie văzându-și mama.

Într-o clipă, toţi ai casei se adunară în prag, rămânând nemişcaţi, muţi de uimire la vederea femeii care venea în urma lui Marie, zâmbind cu timiditate.

— Bunica Isabeau, murmură Gasparde. Bunica Isabeau s-a întors din cer!

— Doamne, Dumnezeule, aţi reuşit! articulă cu voce emoţionată Albérie.

— Bine te-am găsit, mătuşă! răspunse Loraline, apropiindu-se de ea şi îmbrăţişând-o.

Între timp, Marie se lăsă pe vine în faţa gemenilor şi-i strânse la piept, cu toate că ei se cam fereau; acum erau băieţi mari şi asemenea familiarităţi li se păreau stânjenitoare. Marie le spuse:

— Nu este bunica Isabeau. E bunica Loraline. Dar pentru mine, pentru noi, adăugă ea, întorcându-se către Constant, ea va rămâne întotdeauna Ma.

Castelul de la Vollore fu plin de voie bună în seara aceea, în ciuda veştii triste a morţii lui Theophrastus.

— De-acum înainte n-am să mai plec niciodată, Constant. Vom avea mulţi copii şi îi vom creşte aici. Dar înainte de asta, mai am ceva de făcut, murmură Marie când se duseră la culcare, în timp ce iubitul ei o acoperea cu sărutări fierbinţi.

— Mâine, zise el. În clipa asta am nevoie să-ţi simt pielea, răsuflarea, parfumul de viaţă pe care l-ai adus cu tine.

Noaptea li se păru prea scurtă. Cu toate acestea, a doua zi, în zori, cele trei femei plecau de la castelul din Vollore îndreptându-se către Montguerlhe, unite de aceeaşi voinţă. Albérie refuzase să folosească poţiunea pentru a se elibera. Masca ei de lupoaică era acum unica legătură rămasă între ea şi Huc. Transformarea n-o mai înspăimânta. Odată cu ea avea să se stingă această specie; trebuia doar să ia măsuri, când Gasparde va ajunge la pubertate, ca ea să nu mai treacă prin aceste chinuri.

Flaconul cu *alkaheist* şi tăbliţele lui Solomon fură îngropate în mormântul care o ajutase pe Isabeau să părăsească ţinutul fără a da naştere la bănuieli, apoi camera mortuară fu zidită la loc. Cu această moştenire, Turleteuche putea să se întoarcă în

ţărâna din care fusese zămislită, iar blestemul, înapoi, în bezna lui.

După câteva zile, Constant provocă o surpare de teren care astupă intrarea subteranei care ducea din munte către grotă, iar secretul de la Montguerlhe rămase uitat în ruinele fortăreței, pe care timpul o nimici fără păreri de rău, sub privirile senine şi liniştite ale celor trei femei-lup ale căror destine erau atât de strâns împletite.

Nimeni n-ar fi trebuit să mai audă vreun ecou.

Cu toate acestea, după două secole, pe moşiile marchizului d'Apcher, unul dintre ultimii descendenţi ai lui Gabriel de Chazeron, avură loc nişte crime odioase. Se zvoni că ele fuseseră comise de un bărbat născut din neamul acestuia, care avea darul de a vorbi cu lupii. Ca să-și dovedească nevinovăţia, marchizul captură şi ucise monstrul. Aduse în faţa regelui cadavrul, care se afla însă într-o stare înaintată de putrefacţie, astfel încât nu s-a putut stabili cu precizie dacă zvonurile erau întemeiate… Omorurile încetară la fel de subit cum începuseră, iar legenda le atribui unei făpturi ciudate, pe jumătate om, pe jumătate lup, care fu numită „fiara din Gévaudan".

Dar aceasta e o altă poveste…

Din partea autoarei către cititor

Şi de data aceasta a trebuit să scotocesc, să cercetez prin inscripţii, legende şi arhive, ca să găsesc material pentru această istorisire uimitoare.

Nu voi cita, prin urmare, în bibliografie, decât lucrările cele mai importante şi site-urile de pe internet unde, prieteni cititori, veţi putea continua să căutaţi lucruri care să vă hrănească imaginaţia.

În ceea ce privește limbajul din acea epocă, le sugerez curioşilor să citească, sau să recitească, operele savuroase ale lui Rabelais. În afară de faptul că veţi râde cu poftă citindu-le, veţi putea să desluşiţi cu un ochi mai priceput o mulţime de amănunte care i-au iritat, prin veridicitatea lor, pe nobilii din vremea lui.

Aş dori să le mulţumesc aici domnului Jacques Ytoumel şi domnişoarei Florence Grangeponte, de la Arhivele oraşului Thiers, pentru preţioasa lor colaborare. Îi mulţumesc, de asemenea, domnului Bernard Brugiere, care a avut amabilitatea de a-mi trimite o publicaţie locală care are ca subiect Montguerlhe. Asociaţia Escotal, care o editează, încearcă să salveze ruinele acestei fortăreţe căzute în uitare. Dacă paşii vă poartă prin aceste locuri din Auvergne, vă sfătuiesc să încercaţi să-i pătrundeți tainele, după ce veţi vizita castelul de la Vollore, care a suferit modificări din secolul al XVII-lea şi până astăzi, dar încă mai există, mulţumită actualului său proprietar, domnul Michel Aubert de la Fayette.

Ţin să-i mulţumesc şi domnului Raphael Bruni, proprietarul castelului familiei Chazeron, care, pasionat de istoria acestei familii, a acceptat să-mi dezvăluie tot ceea ce ştia despre membrii ei, şi domnului Jacques de Chabannes, proprietarul castelului familiei La Palice, care a avut bunăvoinţa să-mi transmită documente legate de ilustrul său strămoş. Îmi exprim, de asemenea, gratitudinea faţă de doamna Madore, păstrător al hărţilor de la Biblioteca de Istorie a oraşului Paris, precum şi faţă

de domnii Henric Dours, directorul Arhivelor departamentului Puy-de-Dome, şi Pierre Lanaret, arhivist la grupul pentru cercetări arheologice şi istorie din Livradois-Forez.

Ţin să-i păstrez aici, cu recunoştinţă, un loc lui Regine Gonnet, asistenta mea din umbră. Prin rigoarea, seriozitatea, competenţa şi curiozitatea care-au determinat-o să verifice toate intuiţiile mele de scriitor, a reuşit să confere, la fel ca în cazul cărţii mele precedente, *Le Ut d'Alienor,* o identitate istorică acestui roman. Graţie muncii ei de cercetare, care a uşurat-o pe a mea, am putut să mă dedic mai mult şi mai temeinic scrisului şi copiilor mei.

De asemenea, şi din motive legate de problemele curente, îi mulţumesc lui Sandrine Joubert.

Mulţi dintre dumneavoastră – prieteni sau necunoscuţi, cititori sau ziarişti –, ştiind că acţiunea cărţii la care lucram se petrecea în această epocă, mi-au trimis în ultimii doi ani diverse informaţii aflate întâmplător, dovedindu-şi astfel interesul pentru munca mea. Le mulţumesc tuturor!

Fratelui meu mai mic, Michel, care a găsit în Germania o mulţime de documente referitoare la Paracelsus şi mi le-a tradus, îi transmit încă o dată iubirea mea nemărginită.

Editorului meu, Bernard Fixot, şi echipei sale unite şi pline de entuziasm le dedic mult mai mult decât recunoştinţa mea, pentru că mi-au oferit o a doua familie, pentru că au crezut şi continuă să creadă în condeiul meu.

Vouă, cititorilor, pe care v-am întâlnit fugitiv, în goana autografelor date pe prima mea lucrare, vă ofer această prietenie complice. Mesajele voastre, scrisorile sosite din toate colţurile lumii m-au susţinut în ultimele luni, vindecând prin căldura şi încurajările exprimate multe răni vechi.

Voi toţi aţi dat un sens cuvintelor mele.

Acest lucru a fost şi continuă să fie pentru mine cea mai frumoasă răsplată.

Sper ca romanul de faţă să vă mulţumească în felul lui şi să nu vă înşele aşteptările şi încrederea.